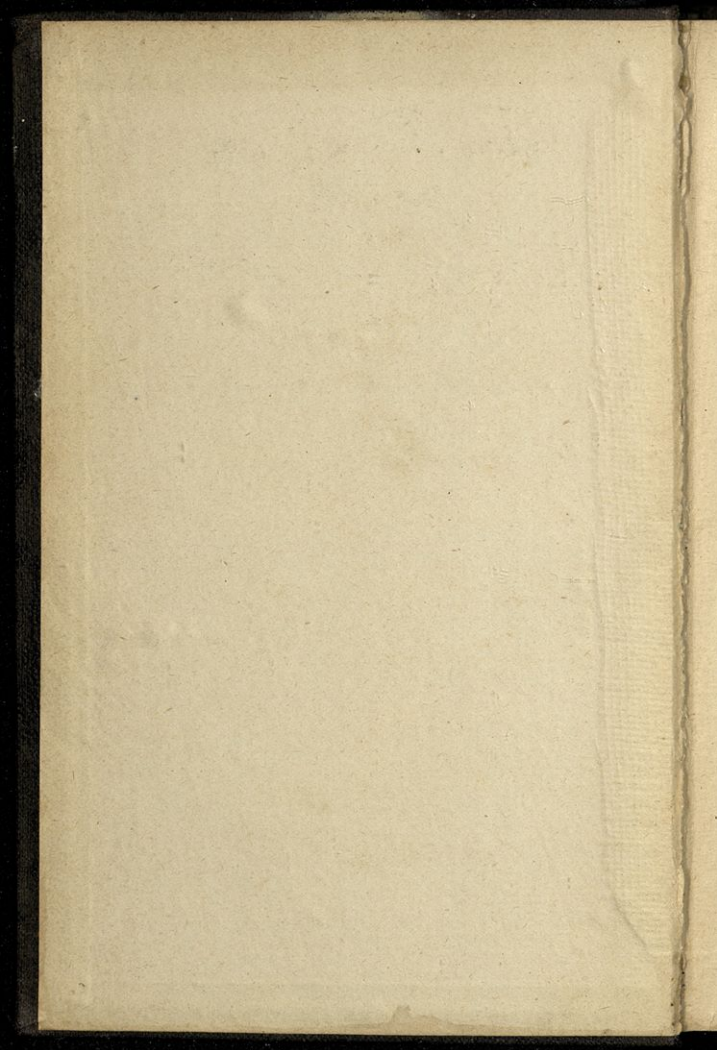

In univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

280144

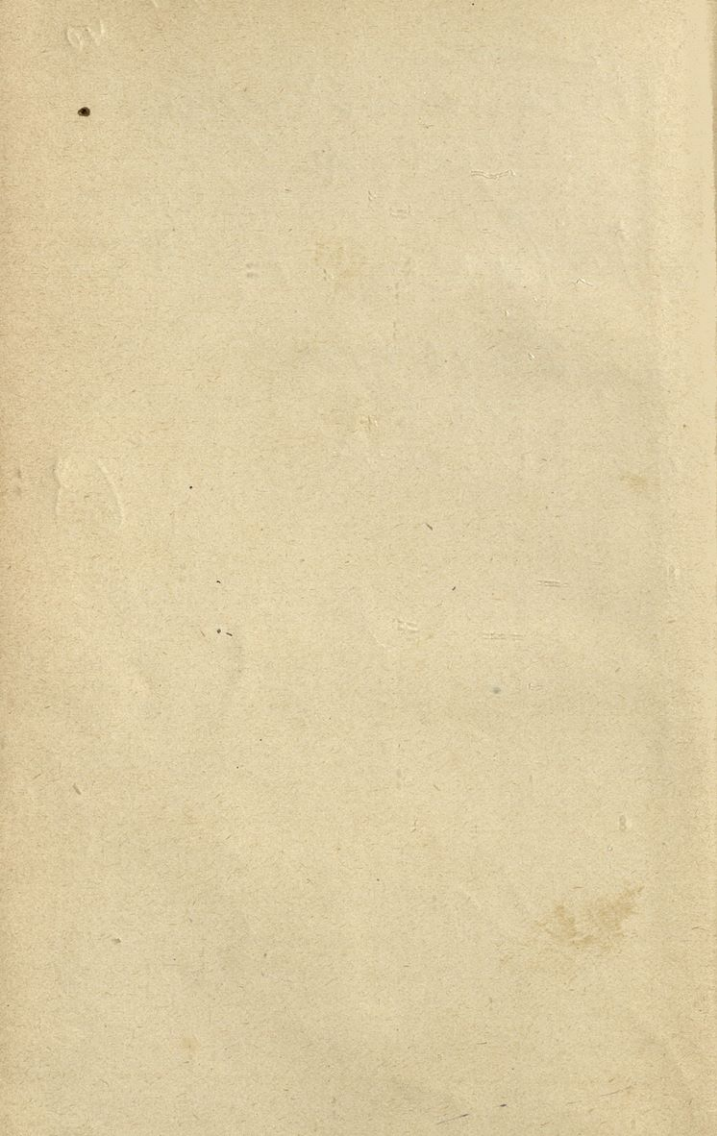
4/24

40 —

Valentin Hajek .
fil. R.

Izlake 1918.
pri Lagonju
ob Davi

68

NÔVI ZÁKON

ALI

TESTAMENTOM

GOSZPODNA NASEGA

JEZUS KRISZTUSA.

SZLOVENCSENI

PO

KÜZMICS STEVANI

SURDANSZKOM DŮHOVNIKI.

VÓDÁNI PO ANGLUSKOM I ZVÓNĚSNYEM TŮVÁRISTVI ZA BIBLIE.

V BECSI 1883.

STAMP HOLZHAUSEN ADOLFA.

280144

280144

Hung. Wend. Test. & Ps.

N 1270/1976

SZVETA PISZMA NÔVOGA ZÁKONA.

	Tál	Sztr.
Evangelium pôleğ pizma Sz. Mátaja	28	1
Evangelium pôleğ pizma Sz. Marka	16	59
Evangelium pôleğ pizma Sz. Lükácsa	24	95
Evangelium pôleğ pizma Sz. Jánosa	21	157
Szvėti Apostolov Djánye	28	203
Sz. Pavla Apostola k Rimlánczom pizani liszt	16	264
Sz. Pavla Apostola prvi k Korinthusánczom pizani liszt	16	287
Sz. Pavla Apostola drügi k Korinthusánczom pizani liszt	13	310
Sz. Pavla Apostola k Galatánczom pizani liszt	6	326
Sz. Pavla Apostola k Efezánczom pizani liszt	6	334
Sz. Pavla Apostola k Filippénczom pizani liszt	4	342
Sz. Pavla Apostola k Kolossánczom pizani liszt	4	348
Sz. Pavla Apostola prvi k Theszsalonicsánczom pizani liszt	5	353
Sz. Pavla Apostola drügi k Theszsalonicsánczom pizani liszt	3	359
Sz. Pavla Apostola prvi k Timotheusi pizani liszt	6	362
Sz. Pavla Apostola drügi k Timotheusi pizani liszt	4	368
Sz. Pavla Apostola k Titusi pizani liszt	3	373
Sz. Pavla Apostola k Filemoni pizani liszt	1	376
Sz. Pavla Apostola k 'Zidovom pizani liszt	13	377
Sz. Petra Apostola prvi obcsinszki liszt	5	395
Sz. Petra Apostola drügi obcsinszki liszt	3	401
Sz. Jánosa Apostola prvi liszt	5	406
Sz. Jánosa Apostola drügi liszt	1	412
Sz. Jánosa Apostola trétyi liszt	1	413
Sz. Jakuba Apostola obcsinszki liszt	5	414
Sz. Júdasa Apostola liszt	1	420
Sz. Jánosa Theologusa oznanoszt	22	421

EVANGELIOM

PÔLEG PISZMA

SZVÉTOGA MÁTAJA.

I. TÁL.

I. Roda Krisztusovoga napré racsunanye 1—17. II. Popriétjé i rodjený Jezusa 18—25.

I. 1. **K**nige rodstva Jezus Krisztusa, sziná Dávidovoga, sziná Abrahámovoga.

2. Abrahám je porôdo I'záka; I'zák je pa porôdo Jákoa; Jáko je pa porôdo Juda, i brate nyegove.

3. Juda je pa porôdo Fáresa i Zára z Támare; Fáres je pa porôdo Esroma; Esrom je pa porôdo Arama.

4. Aram je pa porôdo Amina-dába; Aminadáb je pa porôdo Naassona; Naasson je pa porôdo Salmona.

5. Salmon je pa pôrodo Boóz z Ráchabe; Boóz je pa porôdo Obeda z Ruthe; Obed je pa porôdo Jessea.

6. Jesse je pa porôdo Dávid Krála: Dávid Král je pa porôdo Salamona z Uriásove 'zené.

7. Salamon je pa porôdo Roboáma; Roboám je pa porôdo Abia; Abia je pa porôdo Asa.

8. Asa je pa porôdo Josafáta; Josafát je pa porôdo Joráma; Jorám je pa porôdo Oziása.

9. Oziás je pa porôdo Joathama; Joatham je pa porôdo Acháza; Acház je pa porôdo Eze-kiása.

10. Ezekiás je pa porôdo Manassessa; Manasses je pa porôdo Amona; Amon je pa porôdo Josiása.

11. Josiás je pa porôdo Jechoniása, i brate nyegove za vrêmena Babilonszkoga szeljenýa.

12. Po Babilonszkom szeljený je pa Jechoniás porôdo Salathiel; Salathiel je pa porôdo Zorobábel.

13. Zorobábel je pa porôdo Abiuda; Abiud je pa porôdo Eliákima; Eliákim je pa porôdo Azora.

14. Azor je pa porôdo Sádoka; Sádok je pa porôdo Achima; Achim je pa porôdo Eliuda.

15. Eliud je pa porôdo Eleázara; Eleázar je pa porôdo Máthána; Máthán je pa porôdo Jákoba.

16. Jákob je pa porôdo Jo'zefa mo'zá Marie, z stere je porôdjen Jezus, ki sze zové Krisztus.

17. Zátó vsza eta pokolénnya od Abraháma notri do Dávida szo stirinájszetera pokolénnya; i od Dávida notri do Babilonszkoga szeljenyá je stirinájszet pokolény, i od Babilonszkoga szeljenyá je stirinájszet pokolény notri do Krisztusa.

II.18. Jezus Krisztusarodjenyé je pa etak bilô: zarocsena mati nyegova Mária Jo'zefi prvle, liki szta vküp prisla, nájdena je noszécsa z Dühá szvétoga.

19. Jo'zef pa nyé mô'z, pravicsen bodôcsi nejjo je steo oszramotiti; nego jo je steo szkrivomá odpüsztití.

20. Gda bi pa eta v szebi premislávao: ovo, Angel Goszpodnov sze je nyemi szkázao vu szne, erkôcsi: Jo'zef Szin Dávidov, neboy sze k szebi prijéti Mário 'zeno tvojo. Ár ka sze je v nyé popríjalo, z Szvétoga Dühá je.

21. Porodi pa Szina, i zváo bos imé nyegovo Jezus; ár on zvelicsa lüdsztvo szvoje od grêhov nyegovi.

22. (Tô sze je pa czelô zátó zgôdilo: da bi sze szpunilo, ka je povédano od Goszpodna po Proroki erkôsem:

23. Ovo, dêva bode noszécsa, i porodi Szina, i zváli bodo imé nyegovo: Emmánuel, stero je razklajeno: znami Bôg.)

24. Obüdjen pa Jo'zef zeszna, vesíno je tak, liki je zapovedao nyemi Angel Goszpodnov; i k szebi je prijao 'zeno szvojo.

25. I nej jo je szpoznao: do kees je nej parodila szina szvojega prvorodjenoga; i zváo je imé nyegovo Jezus.

II. TÁL.

I. Ti môdri 1—12. II. Od Jo'zefovoga z Krisztusom i z Máriom v Egiptom bé'zanya 13—15. III. Od Bethlehemszke deczé vmárjanyá 16—18. IV. Ti pobegnyeni z Egiptoma v Názareth prisestlje 19—23.

I. 1. **G**dasze je pa Jezus porôdov Bethlehemi Júde, vu dnévi Herodes Krála; ovo môdri szo prisli od szuncsenoga zhoda v Jerusálem erkôcsi:

2. Gde je te porodjeni kral' Zidovszki? Ár szmo vidili nyegovo zvêzdo na szuncsenom zhodi, i prisli szmo ga molit.

3. Tó paszlisavsi Herôdes Král, zburkao sze je, i 'znyim vesz Jerusálem.

4. I, vküpszpravivsi vzse vládnike popovszke, i pizsácse lüdsztva szpítávao je od nyih: gde bi sze meo Krisztus poroditi?

5. Oni szo pa erkli nyemi: v Bethlehemi Júde. Ár je tak pizano po proroki:

6. I ti Bethlehem, zemla Júde, znikaksim tálom szinej nájmen-sa med poglavniki Júde. Ar z tébe bode zhájao voj; steri bode pászo lüdsztvo moje Izráelszko.

7. Teda je Herodes szkrivomá zvao te môdre, i szkrblivo je zvedávao od nyih ono vrêmen; v kom sze je szkázala ta zvêzda.

8. I, poszlao je je v Bethlehem, i ercsé: idôcsi szkrblivo szpitávajte od deteta; gda je pa náj-dete, nazvêszтите mi, daje i jasz, tá idôcsi, molim.

9. Oni pa poszlühnovsi Krála, sli szo tá. I ovo, zvêzda, stero szo vidili na zhodi, pred nyimi je sla; dokecs pridôcs je sztánola, gde je bilô to dête.

10. Vidi vsi pa zvêzdo, radi- vali szo sze jáko zvelikom radosztjom.

11. I idôcsi vu hi'zo, naisli szo to dête z Máriom materjom nyegovom: i pokleknovsi moliliszo je; i ôdprli szo kinese szvoje i darüvali szo nyemi dári, zláto, i kadilo, i mirho.

12. I opômenyeni od Bogá vu szne, naj sze ne vrnéjo nazá k Herôdesi, po drügoj pôti szo sli nazâ vu szvoje domovine.

II. 13. Gda szo pa oni odísli; ovo Angel Goszpodnov szkázao sze je vu szne Jo'zefi, erkôcsi:

gori sztánovsi vzemi to dête i mater nyegovo i bê'zi v Egip-tom, i boj tam, dokecs ti povêm. Ár Herodes bode íszkao to dête na pogübel.

14. On pa gori sztánovsi vzéo je to dête, i mater nyegovo v noesi, i odísao je v Egiptom.

15. I bio je tam notri do szmrti Herodesove; dabiszeszpunilo; ka je povêdano od Goszpodna po proroki erkôcsem: z Egiptoma szem zvao szina mojega.

III. 16. Teda Herodes gda bi vido, kê je ospotan od ti môdri raszrdo sze ze jáko, i poszlavsi vojszko szpomôro je vszo de- czo, v Bethlehemi i vu vszê krainaj nyegovi, od dvê let i ni'ze sztaro pôleg vrêmena, stero je pascslivo zeznao od ti môdri.

17. Teda sze je szpunilo ka je povêdano od Jeremiás proroka erkôcsega:

18. Glász je v Rámi szlisani, plac i jocsiczvil vnôgi. Ráchel je jôkala szvoje Szini, i nej sze je stela obeszeliti záto; kê ji je nej bilô.

IV. 19. Po szmrti pa Herode- sove, ovo Angel Goszpodnov v szne sze je szkázao Jo'zefi v Egiptomi.

20. Erkôcsi: sztani gori vzemi to dête i mater nyegovo, ino idi v Izraelszko zemlo; Ár szo pomrli, ki szo íszkali düso de- teta.

21. On pa gori sztánovsi vzeo je to dête i mater nyegovo, i sao je v Izraelszko zemlo.

22. Szlisavsi pa, kâ Archelaus kralüjenad Judeom meszto Herodesa ocsé szvojega, bojao sze je tá idti. Opômenyeni pa od Bogá vu sne, sao je na sztráni Galilee.

23. I, tá pridôcsi prebivao je v meszti, stero sze velí Náza-reth: dabi sze szpunilo povêdanye po prorokáj; kâ bode sze Nazarenszki zváo.

III. TÁL.

I. Predganye i krszt Ivanov 1—12. II. Krisztusovo okrsztsávanye 13—17.

I. 1. **V**u oni dnévi prisao je Ivankrsztitel predgajôcsi vu püsesávi Judee.

2. I govorecsi: povrnte sze; ár sze je pribli'zalo Králevsztvo nebeszko.

3. Ár je eto, ka, je povêdano od E'zaiása proroka govorécsega: glász kricsécsega vu püsesávi, naprávlajte pôť Goszpodnovo, rávne csinte szteze nyegove.

4. On pa, Ivan, je meo odetel szvojo z gomilszkoga koszmi-nya i remeni pojász okôli ledev-jôv szvoji: nyegova hrána je pa bila, kobilicze i polszki méd.

5. Teda je vö sao k nyemi Je-rusalem, i vsza Judea, i vsze okôli Jordána le'zajôcse dr'zéle.

6. I okrszesávali szo sze v Jor-dáni od nyega, vadlûvajôcsi grêhe szvoje.

7. Gda bi pa vido vnôge z Fa-rizeusov i z Szadduczeusov pri-hájajôcse k szvojemi krszti, er-kao nyim je: zle'zenyé vipere, sto vám je pokázao bè'zati od prisesztne szrditoszti?

8. Prinásajte záto szád vrêdni pokôre.

9. I ne stímajte escse kâ bi pra-vili vu szebi: ocsó mámo Abra-háma. Ár velim vám, kâ je zmo-'zen Bôg z etoga kaménja zbü-diti szini Abrahámi.

10. 'Ze je pa i szekera na kore-nyédrevjapolo'zena. Záto vszá-ko drêvo, stero ne prinása do-broga száda, sze vö vszecsé, i na ogen vr'ze.

11. Jasz isztina krsztsávam vász vu vödi na pokôro: ki pa za menom pride, mocsnêsi je od méne, steroga sôlinczov szem nej vrêden nosziti; on bode vász krsztsávao v Szvétom Dühi, i v ognýi.

12. Šteri má vejacso vu rôki szvojoj, i sciszti gümno szvoje, i vküp szprávi pseniczo szvojo vskegen; pleva pa ze'zgé z nevgasenim ogniom.

II. 13. Teda je prisao Jezus od Galileek Jordáni k Ivani da bi-sze krszto od nyega.

14. Ivan sze je pa odgovárjao erkôcsi: meni sze je potrêbno od tébe krsztiti, i ti kmeni pri-hájas?

15. Odgovorécsi pa Jezus er-kao nyemi je: niháj zdâ; ár sze

tak dosztája náj szpuniti vszo praviczó. Teda ga je püszo.

16. I okrszesen Jezus preczi je gori sao od vodé: i ovo, odprla szo sze nyemi nebésza, i vido je Dühá Bo'zega doli idôcsega, liki golôba, i idôcsega na nyega.

17. I ovo glász z nebész govorécsi: ete je Szin moj, te lübléni: v kom szem i je dopadnolo.

IV. TÁL.

I. Krisztusov poszt i szküsávanye 1—11.
II, Krisztusovo sztanyé i zacsátek prêdganya 12—17. III. Stiri brátov na Apostolszko zvanýé 18—22. IV. Vesenýé i zvracsüvanye 23—25.

I. 1. **T**eda je Jezus odneseni v tu püsesávo od Dühá da bi sze szküsávao od vrága.

2. I da bi sze poszto stirideszét dni, i stirideszét nôcsi, potom je ogládo.

3. I prisztôpivsi k nyemi te sküsávecz, erkaoje: esi szi Szin Bo'zi, erezi, naj eta kaménya krüh bodo.

4. On je pa, odgovorécsi erkao: pizsano, je, cslovek ne'zivé z szamim krühom; nego vszákóv recsjov, stera z vüszť Bo'zi zhája.

5. Teda ga je vzéo vrág vu szvéto meszto, i posztavo ga je na perotniczo Czérkvi.

6. I. erkao je nyemi: esi szi Szin Bo'zi, vr'zi sze doli. Ár je pizsano; kâ Angelom szvojim zapovê od tébe; in na roké te

vzemejo, da kak ne vdáris vu kamen nogé tvoje.

7. Erkao je nyemi Jezus: pá je pizsano; ne szküsávaj Goszpodna Bogá tvojega.

8. Pá ga vzeme vrág na edno jáko viszoko gorô, i poká'ze nyemi vsza králevszťva toga szvéta i nyih díko.

9. I velí nyemi: eta vsza tebi dam; esi doli szpádnovsi me molo bodes.

10. Teda nyemi velí Jezus: odíťi Satan. Ár je pizsano: Goszpodnoga Bogá tvojega moli i nyemi szamomi szlü'zi.

11. Teda ga je niháo vrág: i ovo Angelje szo prisztôpili, ino szo nyemi szlü'zili.

II. 12. Gda bi pa csüo Jezus; ka lje Ivan v roké dáni: sao je nazâ v Galileo.

13. I osztavivsi Názareth idôcsi je prebívao v Kapernaumí vtom primôrji vu Krajínáj Zabulona, i Neftalima.

14. Da bi sze szpunilo povêdanye po E'zaiási proroki govorécsim:

15. Zemla Zabulon, i Zemla Neftalim pôleg pôťi môrja prêk Jordána, Galilea poganov.

16. Lüdsztvo szedécse v kmiczi, je vidilo szvetloszt veliko: i tim szedécím vu dr'zéli i szenczi szmrtnoj, je szvetloszt zisla.

17. Od tisztoga máo je zacsao Jezus predgati, i praviti: po-

vrnte sze; ár sze je pribli'zalo králevsztvo nebeszko.

III. 18. Hodécsi pa Jezus kre môrja Galileánszkoga, vido je dvá brata, Simona, steri sze zové Peter, i Andrása brata nyegovoga, metajôcsiva vlák vu môrje; (ár szta ribicsa bilá).

19. I velí nyima: naszledűjta me, i vesinim vaj lűdi ribicsa.

20. Onedva szta pa preczi tá nihála vlaké, naszledűvala szta nyega.

21. I dale idôcsi odnut, vido je drůga dvá brata, Jákuba Zebedeusovoga Sziná, i Ivana brata nyegovoga, v ládji z Zebedeusomnyidvaocsompoprávľajôcse

22. Onedva szta pa preczi tá vlaké szvoje; i zváo nyidva je. nihála ládjo, i oceso szvojega, naszledűvala szta nyega.

23. I okôli je sao po vszój Galilei Jezus vucsécsi vu szpráviscsajnyihovi i predgajôcsi Evangeliom králevsztva, i vrácsivsi vszáki beteg, i vszáko medlovnoszt med lűdsztvom.

24. I vő je zisao glász nyegov vu vszo Sirio; i prineszli szo k nyemi vsze, ki szo sze hűdô meli, z rázlocsnimi boleznosztmi i mokami obvzête, i vragometne, i mészecsne, i z'zlakom vdárjene; i zvráceso je je.

25. I naszledűvalo ga je vno'zina lűdsztva od Galilee, i deszét mész, i Jerusálema, i Judee i prék Jordána bodôcsi.

V. Tál.

I. Od ti blá'zeni 1—12. II. Krsztsanov csész 13—16. III. Sztálnoszt i rázum deszétere zapóvedi 17—48.

I. 1. **G**da bi pa vido Jezus to lűdsztvo, sô je gori na goro: igdabi doli szeo, prisztôpili szo k nyemi vucseniczke nyegovi.

2. I odpré vűszta szvoja, vsio je je govorécsi:

3. Blá'zeni szo, ki szo szíromácze v dűhi: ár je nyihovo Králevsztvo nebeszko.

4. Blá'zeni szo, ki sze 'zalosztijo: ár sze oni obeszelijo.

5. Blá'zeniszoti krotki: ár oni bodo zemľô ôrokűvali.

6. Blá'zeni szo, ki gladűjejo, i 'zėjajo praviczó: ár sze oni naszitijo.

7. Blá'zeni szo ti milosztivni: ár oni milosceso dobűjo.

8. Blá'zeni szo oni, ki szo csisztoza szrezá: ár oni bodo Bogá vidili.

9. Blá'zeni szo ti mirovni: ár sze oni Bo'zi szinovje zváli bodo.

10. Blá'zeni szo, ki sze za volo praviczegregányajo: ár je nyihovo Králevsztvo Nebeszko.

11. Blá'zeni szte, gda vászpszűvali i preganyali bodo, i gucsali bodo vszo hűdo rêcs prôti vámla'zêcsi, za mojo volo.

12. Radűjte sze ino sze veszélte: ká je vasnájem veliki vu nebészaj. Ár szo tak preganyali i proroke: ki szo pred vami bili.

II. 13. Vi szte szol zemlé: csi sze pa szol szkvari, sz kim sze bode szolíla? Nikane valávecs: nego da sze vő vr'ze, i szklácsi od lúdi.

14. Vi szte szvetloszt etoga szvétá. Nemore meszto szkrito bidti, stero je na velikom brégi polo'zeno.

15. Niti ne vu'zgéjo poszvéta: naj ga pod korez denejo: nego v poszvecsnyek, i szvéti vszém, ki szo v hi'zi.

16. Tak sze naj szvéti szvetloszt vasa pred lúdmi: da vidijo vasa dobra dela, i dicsijo Oco vasega, ki je vu nebeszaj.

III. 17. Ne stimajte; kâ szem prisao razve'zúvat Právdo, ali Proroke: nej szem prisao razve'zúvat nego szpunyávat.

18. Ár zaisztino velim vám: dokecskoli ne prède Néba i Zemla, eden piszk, ali edna piknyicza ne prède z Právde; dokecskoli sze vsza ne zgodijo.

19. Zátó, sterikoli razvé'ze edno zapoved té ti naj ménsi, i tak bode vesio lúdi, naj ménsi sze bode zváo v králevsztvi nebeszkom: steri pa bode prav esinio i vesio; té bode sze veliki zváo v králevsztvi nebeszkom.

20. Zátó velim vám kâ, csi ne bode popolna pravicza vasa bole, liki piszácssov ino Farizeusov, ne bodete sli v králevsztvo nebeszko.

21. Csüli szte; kâ je povêdano tim sztarisom: ne vmôri; sterikoli pa vmori, vrêden je szôdbe.

22. Jasz pa velim vám: kâ vszáki, steri sze szrdi na brata szvojega zamán; vrêden je szôdbe: sterikoli pa ercsé brati szvojemi, lajhár; vrêden bode szprávisesa: sterikoli pa ercsé, blázen; vrêden bode gehenszkoga ognya.

23. Csi zátó gori prineszésdár tvoj na oltár, i tam sze szpoménés, kâ brat tvoj má kâ prôti tebi.

24. Niháj tam dár tvoj pred oltárom, ino idi, zméri sze prvle z bratom tvojim, i teda pridôesi prineszi dár tvoj.

25. Boj dobre pámeti k protivniki tvojemi hitro, dokecs szí na pôti 'znyim, naj te gda ne dá protivník szodezi, i szodecz te dá hlápezi, i v temniczo sze vr'zes.

26. Zaisztino velim tebi: ne bos vő sao odnut; dokecs ne plácsas te szlédnyi szôd.

27. Csüli szte, kâ je povêdano tim sztarisom: ne praznúj:

28. Jasz pa velim vám: kâ vszáki, ki sze zglédne na 'zeno k po'zelényi, 'ze je praznúvao 'znyom vu szvojem szrezi.

29. Csi te pa okô tvoje dêszno szpáka; vő je szkopaj i vrzi je od tébe. Ár je bole tebi: da sze pogübí edna kotríg tvoji; liki,

ka bi sze czêlo tvoje têlo vrglo v gehenno.

30. I csi te dêszna tvoja rôka szpáka; odre'zijo, i vrzijo od tébe: Ár je bole tebi: da sze pogübí edna kotríg tvoji; liki, ka bi sze czêlo tvoje têlo vrglo v gehenno.

31. Povêdano je pa: ká, sterikoli odpüsztí 'zeno szvojo, nâ ji dá razlocsenyá liszt.

32. Jasz pa velim vám: kâ, sterikoli odpüsztí 'zeno szvojo brezi zroka práznoszti, vesiní jo praznúvati; i, sterikoli odpücseno vzeme, praznúje.

33. Páli szte csüli; kâ je povêdano tim sztarisom: krívo ne priszégaj; dáj pa Goszpodni priszego tvojo.

34. Jasz pa velim vám: ne priszégajte czelô, niti na nébo záto, kâ je Bo'zi thrônus.

35. Niti na zemlo záto; kâ je podnogáonicza nyegova: niti na Jerusálem záto; ka je meszto velikoga krála.

36. Niti na glávo tvojo ne priszégaj: ár nemres ednoga vlásza bêloga, ali esrnoga vesiniti.

37. Bojdi pa rêcs vasa: tak, tak; nej, nej; ka je pa vise toga, z hüdoga je.

38. Csüli szte, kâ je povêdano: okô za okô; i zôb za zôb.

39. Jasz pa velim vám: ne sztante prôti hűdomi; nego, kikoli te vdári na dêsznom tvojem líczi, obrni nyemi i to drűgo.

40. I ki sze sesé z tebom práv-

divati, ino ti szűknýo vzéti: püsztí nyemi i pláses.

41. Ikikolite bode primárjaona edno milozemlé, idi'znyim dvê.

42. Ki te proszi; daj nyemi: i ki sesé od tébe na pôszodo vzéti, ne obrni sze od nyega.

43. Csüli szte; kâ je povêdano: lübi bli'znyega tvojega, i odürjávaj nepriátela tvojega.

44. Jasz pa velim vám: lübbe nepriátele vase; blagoszlávlajte one, ki vász preklinyajo; dobro csinte z onimi, ki vász odürjávajo; i molte za one, ki vász szküsávajo ino pregányajo.

45. Da bodete szinovje Ocsé vasega, steri je v nebészaj, ki szuncze szvoje gori zhájati csi-ni na hűde i dobre, i dá de'zd'z na pravicsne i nepravicsne.

46. Ár, csi bodete lübili li té, ki vász lübijó, káksi nájem bodete meli? Nêli i publikánuske tô csinijo?

47. I, csi bodete sze poklanyali szamo vasim bratom; ka obilnoga vesinite? Nêli i publikánuske tak csinijo?

48. Záto bojdite vi popolni, li ki i Ocsa vas, steri je vu nebészaj, je popolni.

VI. TÁL.

I. Almostvo 1—4. II. Molitev 5—15. III. Poszt 16—18. IV. Kints 19—23. V. Szkr-blivoszt 24—34.

I. 1. **K**ebzűjtte, álmostvo vase ne csinte pred lűdmi; najsze od nyih vidíte: drű-

gacsi nájema nêmate pri Ocsi vasem, steri je vu nebészaj.

2. Gda pa csinis álmotvo: ne tromböntaj pred tebom, liki szkazlivezi csinijo vu szprávisesaj, i na viliczaj; naj sze di-esijo od lüdi. Zaisztino velím vám: prijali szo nájem szvoj.

3. Ti pa tak csini álmotvo: naj nezna lêva tvoja, ka csini dêszna tvoja.

4. Naj bode tvoje álmotvo vu szkriwnôm meszti, i Ocsa tvoj, ki vidi vu szkriwno, on ti povrné vu ocsivesznom.

II. 5. I, gda molis, ne bojdi, liki szkazlivezi. Ár lübijó vu szprávisesaj i na vogláj vilicz sztojeési moliti: naj sze vidijo od lüdi. Zaisztino velím vám: kâ szo vzéli nájem szvoj.

6. Ti pa, gda molis, idi notri v kámro tvojo i doli zapri dveri tvoje, i moli Ocsó tvojege vu szkriwnom: i Ocsa tvoj vidôesi vu szkriwnom, povrné ti vu ocsivosznom.

7. Moléesi pa ne bojdite vno-gogueséesi, liki poganye. Ár stimajo, kâ sze vu szvojem vno-gom gúcsanyi poszlihnejo.

8. Zátó ne priglihávajte sze k nyim. Ár zná Ocsa vas, stera potrebüjete, prvle, liki ga vi proszite.

9. Zátó vi etak molte: Ocsa nas, ki szí vu nebészaj. Szvétí sze Imé Tvoje.

10. Prídi Králevszto Tvoje:

bojdi vola Tvoja, kako je vu Nébi tak i na Zemli.

11. Krüha nasega vszakdenés-nyega dáj nam ga dnesz.

12. I odpüsztí nám dugé nase, kako i mi odpüsesamo du'zníkom nasim.

13. I nevpelaj nász vu szkü-sávanye: nego oszlóbodi nász od hüdoga. Ár je tvoje Králevszto, i môes, i dikana veke. Amen.

14. Ár, csi odpüsztíte lüdém presztoplenyé nyihovo, odpüsztí i vám Ocsa vas nebeszki.

15. Csi pa ne odpüsztíte lüdém presztoplenyá nyihova: ni Ocsa vas ne odpüsztí vám presztoplenyá vasa.

III. 16. Gda sze pa posztite: ne bojdte, liki szkazlivezi, 'zalosztmoga obráza. Ár zgrdijo szvoja lieza: naj sze vidijo od lüdi; kâ sze posztijo. Zaisztino velím vám: kâ szo vzeli nájem szvoj.

17. Ti pa, gda sze posztis, nama'zi tvojo glavô, i líeze tvoje muj.

18. Naj sze ne vídis lüdém ka sze posztis: nego Ocsi tvojemi, steri je vu szkriwnom: i Ocsa tvoj, ki vu szkriwno gléda, povrné ti vu ocsivesznom.

IV. 19. Ne szprávlajte szí kin cse na zemli, gde je mol i erja szkvari, i gde je tatjé podkopajo i vkrádnejo.

20. Szprávlajte szí pa kinese

vu Nébi: gde je ni mol, ni erja neszkvari, igde je tatjé ne podkopajo, niti je ne vkrádnejo.

21. Ár, gde je kines vas, tam je i szreze vase.

22. Poszvêt tâla je okô. Zâto, csi bode okô tvoje prôszto, czêlo tâlo tvoje szvetlo bode.

23. Csi pa okô tvoje bode hüdo: czêlo tâlo tvoje kmicsno bode. Csi je zâto tá szvetloszt, stera je v tebi, kmicza: ta kmicza kelika bode?

§ V. 24. Nisese nemre dvöma Goszpôdoma szlû'ziti. Ár ali ednoga bode odiürjávaó, i toga drügoga lübo, ali sze k ednomi pridrü'zi, i toga drügoga zav'r'ze. Ne morete Bôgi szlû'ziti i mammoni.

25. Zâto velím vám: neszkrbte sze za 'zítek vas, ka bodte jeli, i ka bodte pilí: niti za tâlo vase, ka bodte oblácsali. Nej je 'zítek vecs, liki hrána, i tâlo, liki oblecsalo?

26. Glédajte na fticze nebeszke: one ne szêjajo, ni ne 'zenyajo, niti ne szprávlajo vu skegnye; i dönok Ôcsa vas nebeszki nyéhráni. Nê szte ví vnogo poglavitêsi od nyih?

27. Sto pa z vász szkrblivajôcs more pridati k Viszokoszti szvojoj eden lakét?

28. I za oblecsalo ka sze szkrbite? vesite sze: liliomi polszki kakda rasztéjo; ne delajo, ní ne predéjo.

29. Velím pa vám: kâ sze je ni Salamon vu vszój díki szvojoj nê tak oblácsao; kak edno z eti.

30. Csi pa trávo polszko, stera dnesz jeszte, a vütro sze pa v pécs vr'ze, Bôg tak oblácsa; nêli vász zvnôgim bole, maloverczy?

31. Ne szkrbte sze tak govorécsi: ka bomo jeli? i ka bomo pili? ali, ka bomo oblácsali?

32. Ár vsza eta poganye szpitávajo: ár zná Ôcsa vas nebeszki, kâ ví vsza eta potrebüjete.

33. Icsite pa prvo králevszstvo Bo'ze, i praviczó nyegovo; i eta vsza sze vám privr'zejo.

34. Ne szkrbte sze zâto na üt-rásnyi dén; ár üt-rásnyi dén sze bode szkrbo za szvoja. Zadoszta je dnévi hüdôba nyegova.

VII. TÁL.

I. Szlêpa szôdba 1—5. II. Csêsztt düsevni pasztérov vu szlû'zbi Vecsérje i Evangeliuma 6. III. Nadigavanye na molitev 7—11. IV. Regula pobo'znoga 'zivlénja 12—14. V. Krivi proroczke 15—23. IV. Hí'za na pészki 24—29.

I. 1. **N**e szôdte, naj sze ne szôdite.

2. Ár, z sterom szôdbom szôdite, z tisztom bodete szodjeni: i z sterom merom mêrite, z tisztom bode vám názá merjeno.

3. Ka pa glédas trôho v ôki brata tvojega: trám pa vu tvojem ôki na pamet ne vzemes?

4. Ali kakda právis brati tvo-
jemi: nihaj naj vó vr'zem trôho
z Oká tvojega, i ovo trám je
v ôki tvojem?

5. Szkazlívecz! vr'zi vó prvo
trám z oká tvojega i teda po-
gledni; da vó vr'zes trôho z
Oká brate tvojega.

II. 6. Ne dájte to Szvéto pszom
niti ne meeste d'zün'zd'ze vase
pred szvinyé; naj ga gda ne za-
klácsiyo z nogami szvojimi, i vr-
nôse vász rasztrgajo.

III. 7. Proszte, i dá sze vám:
iscsite, i nájdete: trúpajte, i od-
pré sze vám.

8. Ár vszáki, steri proszi, vze-
me; i steri íscse, nájde; ino to-
mi trúpajôcsemi sze odpré.

9. Ali sto je z vász cslovek,
steroga csi bode proszo szin
nyegov krüha, jeli nyemi ka-
men dá?

10. I csi bode ga ribo proszo,
jeli nyemi kacsó dá?

11. Csi záto ví, hüdi bodôcsi,
znáte dobre dári dávati deczi
vasoj: od koga bole Oesa vas,
steri je vu nebészaj, dá dobra
onim, kí ga proszijo.

IV. 12. Vsza záto, sterakoli
seséte, naj vám vesiníjo lidjé,
tak i ví csinte nyim. Ár je eta
Právda i Proroczke.

13. Idite notri po teszni vrátaj:
ár szo presztrana vráta, i sirô-
ka je ta czeszta, stera pela na
szkvárjenyé, i vnogo ji je, ki
po nyê hodijo.

14. Ár szo teszna vráta, i vô-
szka je ta pôt, stera pela vu
'zitek: i malo ji je, steri jo náj-
dejo.

V. 15. Varte sze pa od krívi
prorokôv; steri prihájajo kvám
vu oveseni odêvkaj, znôtra szo
pa zgráblívi vuczké.

16. Z nyihovoga száda je po-
znate. Jeli beréjo z trnya
grozdje, ali z csetálja fige?

17. Tak vszákse dobro drêvo
dober szád prinása: lagoje drê-
vo pa lagoji szád prinása.

18. Nemore dobro drêvo hüdi
szád prinásati: niti lagoje drê-
vodoberszád, prinásatinemore.

19. Vszáko drêvo, stero ne pri-
nása dober szád, doli sze vsze-
csé, ine sze na ogen vr'ze.

20. Záto 'z nyihovoga száda je
poznate.

21. Nebode vszáki, kí meni
právi, Goszpodne! Goszpodne!
notri sao vu králevsztvo ne-
beszko: nego ki csiní volo O-
csé mojega, steri je vu nebé-
szaj.

22. Vnogo ji bode pravilo v
onom dnévi: Goszpodne! Gosz-
podne! nej szmo vu tvojem
Iméni proroküvali, i vutvojem
Iméni vrágé zganyali, ino vu
tvojem Iméni zmo'znosztí vnô-
ge delali?

23. I teda nyim vadlűvao bo-
dem: kâ szem vász nigdár nê-
poznao: odídte od méne csiné-
csi neprávdenoszt.

VI. 24. Zátó vszáki, sterikoli csüje ete moje Recsi, i csini nyé, priglihávo bom ga k esednoma mô'zi, steri szi je hi'zo na pécini poczimprao.

25. I doli je prisla ploha, i sli szo potoczke, i pihali szo vötrovje, i szpadnoli szo k onoj hi'zi, i nej sze je podrla: ár je na pécini fundálivana.

26. I vszáki, steri csüje ete moje Recsi, in ne csiníje, priglihávani bode k bláznoma mô'zi, steri je szvojo hi'zo na pészek poczimprao.

27. I doli je prisla ploha, i sli szo potoczke, i pihali szo vötrovje, i vdarili szo v hi'zo ono, i szpádnola je, i bio je szpadáj nyé veliki.

28. I zgôdilo sze je, da bi szkoncsao Jezus Recsi ete: csüdivalo sze je lüdsztvo nad vese nyom nyegovim.

29. Ár je je vesio, liki oblászt majôcsi; i nej liki pizsácske.

VIII. TÁL.

I. Od gobaveza i Kapernaumszkoga sztotnika 1—13. II. Petrovo puniczó i vnôge drüge zvrácsi 14—17. III. Guesi z dvôma od szvojega naszledüvanya 18—22. IV. Ftisa môrje 23—27. V. Od Gergezenuski vragometni i szviny nyihovi 28—34.

I. 1. **G**da bi pa on doli z goré sao, naszledüvalo ga je vno'zina lüdsztva.

2. I ovo eden gobavecz pridôcsi, molo ga je erkôcsi: Gosz-

podne, esi sesés, mores me ocsisztiti.

3. I vö vtégnovsi rokô, dotekno sze ga je Jezus, erkôcsi: Sesém ocsisztí sze. I preczi je ocsisesena goba nyegova.

4. I velí nyemi Jezus: vidi da nikomi ne povês; nego idi, poká'zi sze popi, i neszi gori on dár, steroga je zapovedao Môses, na szvedôsztvo nyim.

5. Gda bi pa Jezus notri v Kapernaum sao, prisztôpo je k nyemi eden sztotnik, proszécsi ga,

6. I erkôcsi: Goszpodne, szluga moj le'zi v hi'zi mojoj z 'zla kom vdárjeni, i jákosze mantrá.

7. I velí nyemi Jezus: jasz bom sao, i zvrácsim ga.

8. I odgovorécsi te sztotnik erkao je: Goszpodne, nej szam vrêden, ka bi pod mojo sztrêho sao; nego szamo edno rêcs povej, i ozdrávi szluga moj.

9. Ár szem i jasz pod oblásztjom bodôcsi cslovek, ki pod szebom mám vitéze: i esi ercsém etomi, idi, ino ide; i drügomi, prídi, i príde; i szlugi mojemi, csiní eto, i vesiní.

10. Szlisavsi pa eta Jezus, csüdüvao sze je, i erkao je tim naszledüvajôcsim: zaisztino velím vám, niti vu Izráeli szem tákse vere nej naisao.

11. Velím pa vám: kâ vnôgi od szuncesenoga zhoda prído, i doli szi szédejo z Abrahámom,

i z I'zákom, ino z Jákobom, vu Králevsztvi Nebeszkom.

12. Szinovjeetoga Králevsztva sze pa vö vr'zejo na vünésnyo kmiczó: tam bode jôkanye i zobno skrípanye.

13. I erkao je Jezus tomi sztotniki: idi i, liki szi vervao, tak ti bojdi. I ozdravo je szluga nyegov vu onoj vöri.

II. 14. I gda bi prisao Jezus vi Petrovo hi'zo, vido je puniczo nyegovo le'zécso vu tréslíki.

15. I dotekno sze je nyé rôke, i nihála jo je tréslíka: i gori je sztánola, i szlü'zila nyim je.

16. Gda bi pa vecsér grátáo, prineszli szonyemi vragometne vnôge; i vö je vrgao te dühé li z recsjom, i vsze, ki szo sze hü-dô meli, je zvrácsó.

17. Da bi sze szunilo, ka je povédano po E'zaiási govorécsem: on je nemocsnoszti nase na szé vzéo, i betege nase je on noszo.

III. 18. Gda bi pa Jezus vido vnogo lüdsztva okoli szébe, zapovedaojevucséníkomidtiprêk môrja.

19. I prisztôpivsi eden pizsács erkao nyemi je: vucsitel! naszledüvao te bodem, kamakoli bos sao.

20. I velí nyemi Jezus: liszicze lüknye májo, i fticze nebeszke gnêzda; Szin cslovecsi pa nêma, gde bi szi glávô nagno.

21. Drügi nyemi je pa z vucséníkov nyegovi erkao: Goszpodne, dopüsztí mi prvle nazá domô idti, i pokopati ocsó mójega.

22. Jezus nyemi je pa erkao: naszledüj mené, i niháj tim mrtvim pokápati szvoje mrtve.

IV. 23. I gda bi on sztôpo vu ládjo, naszledüvali szo ga vucséniczke nyegovi.

24. I ovo veliko zburkanye je posztanolo vu môrji tak, da bi sze ládja pokrivala od válovja; on je pa szpáo.

25. I prisztôpivsi vucséniczke nyegovi, obüdili szo ga, govorecsi: Goszpodne, zdr'zi nász, pogíbamo.

26. I velí nyim: ka sze bojíte? maloverczi! Teda gori sztanovsi poprêto sze je vötrom i môrji: i vesinyeno je veliko ftisanye.

27. Lüdje szo sze pa csüdivali govorécsi: káksi je ete, kâ szo nyemi i vötrovje i môrje pokorni?

V. 28. I gda bi prêk prisao vu Gergezenusov dr'zélo, pribé'zala szta k nyemi dvá vragometna, z grobov vö idôcsa, beszna jáko, tak, da je niscse nêmogao hoditi po pôti onoj.

29. I ovo krícsala szta govorecsa: ka je nám z tebom Jezus, Szin Bo'zi? prisao szi pred czajtom mantrati nász?

30. Bio je pa dalecs od nyih

eden veliki sereg szviny, stere szo sze tam paszle.

31. Ti vrazjé szo ga pa pro-szili govorécsi: esi nász vö vr-zes; dopüsztí nám idti v te se-reg szviny.

32. I erkao nyim je: idte. Oni pa vö idôcsi, sli szo vu te sereg szviny. I ovo gnao sze je vesz sereg ti szviny na szkakô vu môrje, i zginole szo vu vodáj.

33. Steri szo je pa paszli, od-bê'zali szo; i pridôcsi v meszto, oznanili szo vsza, i od ti vra-gometni.

34. I ovo vsze meszto je vöslo pred Jezusa, i geto szoga vidili, proszili szo ga, naj odide 'z nyihoví krajín.

IX. TÁL.

I. 'Zlakom vdárjenoga ozdrávlanye 1—8. II. Mátaja pozvánje 9—13. III. Poszt 14—17. IV. Jairusa csí gori sztáne 18—26. V. Dvaszlépa, eden vragometen, i drugi, po predgi sze zvrásijo 27—35. VI. Velí prosziti düsevne 'znyecze. 36—38.

I. 1. **I**sztópo je Jezus vu lád-
ljo, prék sze je pelao,
i prisao je vu lasztivno meszto.

2. I ovo prineszli szo nyemi ednoga 'zlakom vdárjenoga na poszteli le'zécsega. I gda bi vido Jezus nyih vero, erkao je tomi 'zlakom vdárjenomi: vü-paj sze szinek; odpüseseni szo tebi tvoji grêhi.

3. I ovo, nisteri z piszácsöv erkli szovuszebi: etepreklinya.

4. I vido je Jezus miszli nyi-hove; i erkao je: zakâ miszlite ví hüda vu Szrecáj vasi?

5. Ár ka je le'zi povedati: odpüseseni szo tebi grêhi; ali erez-ti: sztani gori i hodi?

6. Naj pa znáte: kâ oblaszt má Szin Cslovecsi na zemli odpüsesávati grêhe, (teda je erkao to-mi 'zlakom vdárjenomi:) sztani, vzemi tvojo posztelo, ino idi v hi'zo tvojo.

7. I sztánovsi odisao je v hi'zo szvojo.

8. Gda bi pa tô lüdsztvo vidilo, esüdivalo sze je, i dicsili szo Bogá, ki je tákso oblászt dáo lüdém.

II. 9. I krajidôcsi Jezus odnut, vido je ednoga csloveka szedé-csega na máuti po iméni Máta-ja, i velí nyemi: naszledüj me. I gori sztánovsi naszledüvao ga je.

10. I zgôdilo sze je, gda bi on szedo pri sztoli vu hi'zi: i ovo, vnôgi publikánuske i grês-niczke pridôcsi, szeli szo szí k sztoli z Jezusom i z vucse-níkmi nyegovimi.

11. I gda bi vidili farizeuske, erkli szo vucseníkom nyego-vim: Zakâ jej vas Vucsitel z publikánusmi, i z grêsnikmi?

12. Jezus pa szlisavsi erkao nyim je: ne potrebüjo ti zdravi vrácsa; nego ti beté'zni.

13. Idôcsi pa vesite sze, ka je eto: szmilenoszt sesém, i nejál-

dov. Ár szem nej prisao zvát te pravicsne: nego grêsnike na pokôro.

III. 14. Teda szo prisli k nyemi vucseníczke Ivanakrsztítela govorécsi: zakâ sze mi, i Fari-zeuske doszta posztimo, vucseníczke tvoji sze pa ne posztijo?

15. I erkao nyim je Jezus: jeli sze morejo szinovje 'zenidve 'zalosztiti, dokecs je 'znyimi 'zenin? Prido pa dnévi, gda sze od nyih vzeme 'zenin: iteda sze bodo posztili.

16. Niscse pa ne meese nôvoga szüknya záplato na sztári gvant: ár sze doli ftrgne táksa záplata od nyegovoga gventa, i hüsa déra sze zgodí.

17. Niti ne vlévajo nôvo víno vu sztáro poszôdo: nacsí sce raszpráscsijo te sztáre poszôde, i víno sze vö vlijé i poszôde sze pogübíjo: nego nôvo víno vu nôvo poszôdo vlévajo, i obôje szde zdr'zí.

IV. 18. Gda bi pa on eta nyim gúcsao: ovo eden poglavník pridôcsi molo ga je govorécsi: Csí moja je zdâ mrla; ali hodi polo'zi rokô tvojo na nyô, i zivêla bode.

19. I sztanovsi Jezus naszledüvao ga je, i vucseníczke nyegovi.

20. (I ovo edna 'zena v krvá-vom otôki bedôcsa dvanájszet lét pridôcsa odzajâ doteknola szejekrajinegvanta nyegovoga.

21. Ár je pravila v szebi: csí sze li doteknem gventa nyegovoga, tak ozdrávim.

22. Jezus sze pa nazâ obrné, i vidôcsi nyô erkao jí: vüpa-j sze csí moja; Vera tvoja te je zvrácsila. I ozdrávilajeta 'zena od one vöre.)

23. I pridôcsi Jezus vu hi'zo toga poglavníka, vido je 'zveg-láre i lüdsztvo szmecseno.

24. Velí nyim: odsztôpte; ár je nej mrla ta deklícska, nego szpí. I szmejáli szo sze 'z nyega.

25. Gda bi pa vö vr'zeno bilô to lüdsztvo, notri idôcsi prija-o jo je za rokô; i gori je sztá-nola ta deklícska.

26. I vö je razisao té glász po vszozj onoj zemli.

V. 27. I idôcsi odnut Jezus, naszledüvala szta ga dvá szlep-cza, kricsécsa i govorécsa: szmiluj sze nad nama szin Dá-vidov.

28. Gda bi pa sao vu hi'zo, prisztópila szta k nyemi tiva szlep-cza, i eresé nyima Jezus: jeli verjeta, kâ morem tô vesi niti? velítanyemi: kak pa Gosz-podne verjeva.

29. Teda sze je dotekno ôcsi nyidva govorécsi: pôleg váj vere bojdi vama.

30. I odprle szo sze nyima o-csi. I jáko nyima je zapovedao Jezus govorécsi: vidita, da niscse ne zvê.

31. Onedva pa vöidôcsa, raz-

glászila szta ga po vszój onoj zemli.

32. Gda bi pa onedva vö odís-la, ovo prineszli szo nyemi ed-noga csloveka nêmoga vrago-metnoga.

33. I gda bi vö vrgao vragá, gucsao je te nêmi. I csüdivalo sze je lüdsztvo govorécse: ka sze jenigdárnej takesüdno delo szkázalo v Izraeli.

34. Farizeuske szo pa pravili: vu vraj'zem poglavníki mecse vö vragé.

35. I okôli hodécsi Jezus po vszê mészta; i vszê veszniczaj vucsécsi vu szprávisesaj nyí-hovi i predgajôcsi Evangeliom Králevszta, i vrácsó je vszáki beteg, i vszáko medlovnoszt med lüdsztvom.

VI. 36. Vidôcsi pa to lüdsztvo, szmilüvao sze je nad nyim. Ár szo razpüscseni, i razegnani bílí, líki ovcé, stere nêmaja pasztéra.

37. Teda velí vucseníkom szvo-jim: 'zétve je doszta, ali delav-czov je malo.

38. Proszte zátó Goszpodna te 'zétve; naj posle vö delaveczvu 'zétvo szvojo.

X. TÁL.

I. Ti dvanájszet Apostolov iména, i csészť vu prvom predganyi 1—15. II. Vucseníkov na szvétí 'živlénje 16—42.

I. 1. **I**k szebi prizvavsi ti Idvanájszet vucseníkov szvoji, dáó nyim je oblászt nad

necsísztimi dühi; da bi je vö metali, i vrácsili vszáki beteg, i vszáko medlovnoszt.

2. Ti dvanájszet Apostolov iména szo pa eta: prvi je Si-mon, kí sze zové Peter, i An-drás brat nyegov; Jakub szin Zebedeusov, ino János brat nye-gov.

3. Filip, i Brtalan; Tomás i Máta; publikánus; Jakub szin Alfeusov, i Lebbeus po iméni Thaddeus.

4. Simon Kananinszki i Judás Iskariotes, steri ga je i ôdao.

5. Eti dvanájszet je poszlaó Jezus zapovedavsi nyim govo-récsi: na pôť poganov neidite, i'v meszto Samaritánusov ne-idite.

6. Nego bole idite k tim po-güblenim ovcám hi'ze Izrael-szke.

7. Idôcsi pa predgajte govoré-cesi: kâ sze je pribí'zalo Krá-levszto Nebeszko.

8. Nemocsne vrácsťe, gobave ocsiscsávajte mrtve zbüdjavaj-te, vragé zgányajte; zobsztom szte vzéli, zobszstom dájte.

9. Ne szprávlajte na ládanye zláta, niti szrebra, niti meda, vu mosnyé vase.

10. Ni turbe na pôť szí ne vzemte, ni dvê szüknyi, niti obüteli, niti palicze; ár je vrê-den delavecz hráne szvoje.

11. V sterokoli meszto pa, ali-vész, bodete notri sli; szpitá-

vajte, sto je v nyê vrêden; i tam osztante, dokecs vö idete.

12. Idöcsi pa v hi'zo, poklonte sze ji.

13. I esi bode hi'za ona vrêdna, osztáne mér vás nad nyôv; esi pa nebode vrêdna, mer vas sze nazâ povrné na vász.

14. I kíkoli ne príme vász, niti ne poszlüne recsí vase; vö idöcsi z hi'ze, ali z meszta onoga, doli sztepte práh nôg vasi.

15. Zaisztino velím vam: le'zi bode Sodomszkoj i Gomorszkoj zemlinaszôdnyidén, likimeszti onomi.

II. 16. Ovo jasz vász posilam, liki ovezé na szrêdo med vuké. Bojdite záto szpametni, liki kacse, i prôszti liki golôbje.

17. Varte sze pa od lüdi. Ár vász dájo vu szôdnicze i vu szprávicesaj szvoji bodo vász bicsüivali.

18. I pred poglavníke esese i krále pelani bodete za mojo volo na szvedôsztvo nyim ino poganom.

19. Gda pa vász tá dájo: ne szkrbte sze, kakda, i ka bodte gúcsali. Ár sze vám dá vu onoj vöri: ka bodte gúcsali.

20. Árnebodete vígucsali: nego Düh Ocsé vasega bode gucsao vu vami.

21. Dá pa brat brata na szmrt, i ocsa sziná; i prôti sztáno szinovje roditelom szvojim, i vmo-ríjo je.

H. W.

22. I bodete odürni vszêm za mojega iména volo. Ki pa do konceza osztáne, té sze zvelicsa.

23. Gda bodo pa vász prega-nyali vu meszti etom, bêzte v drügo. Ár zaíszтино velí vám: ne szkonesate mészta Izrael-szka, dokecs príde Szin cslo-vecsi.

24. Nej je vucseník vise vucsi-tela, niti szluga vise goszpôda szvojega.

25. Zadoszta je vucseníki: naj je, liki vucsitel nyegov: i szluga, liki goszpôd nyegov. Csi szo goszpodára Beelzebula zvá-li; od koga bole dománye nyegove?

26. Ne bojte sze záto nyíh. Ár je nika nej tak szkritoga, stero bi sze vö nej nazvêsztilo: i szkrovnoga, stero bi sze vö ne zvedilo.

27. Ka vám velim vu kmiczi, tô ví pravte vu szvetloszti: i ka vu vühô csüjete; prêdgajte na hí'znom pokrívi.

28. I ne bojte sze od tiszti, steri morejo vmoriti têlo, düse pa nemorejo vmoriti; bojte sze pa bole toga, steri more i düso i têlo pogübiti vu ognyi peklén-szkom.

29. Nêli dvá vrábeza za eden 'zukavecz odávajo; i eden 'z nyih neszpádne na zemlo brezi vôle Ocsé vasega?

30. Vasi pa i vlaszké na glávi szo vszi zracsunani.

31. Zátó sze ne bojte; od vnôgi vrábezov szte dragsi ví.

32. Vszáki zátó, sterikoli bode me vadlűvao pred lűdmi, vadlűvao bom ga i jasz pred Ocsom mojim, ki je vu Nebészaj.

33. Sterikoli pa zataji mené pred lűdmi, zatajim ga i jasz pred Ocsom mojim, ki je vu Nebészaj.

34. Ne stimajte, ka bi prisao mér dávat na zemlo; nej szem prisao mér dávat, nego mecs.

35. Ár szem prisao odlocsávat csloveka, tô je, sziná prôti ocsi szvojemi, i esér prôti materi szvojój, i szneho prôti szvekrvi szvojój.

36. Inepriátelje csloveka bodo ti dományi nyegovi.

37. Steri lűbi ocsó, ali mater, bole, liki mené; nejje mené vrêden; i steri lűbi sziná, ali esér, bole, liki mené; nê je mené vrêden.

38. I steri ne vzeme gori krí'za szvojega, i ne naszledűje me odzajaj; nê je mené vrêden.

39. Steri nájde dűso szvojo, zgűbűjo; isteri zgűbűdűso szvojo za mojo volo, nájde jo.

40. Steri vász gori vzeme, mené vzeme gori; i steri mené gori vzeme, té gori vzeme tisztoga, ki je mené poszlao.

41. Steri gori vzeme proroka vu iméni proroka, nájem proroka vzeme; i steri gori vzeme pravicsnoga vu iméni pravics-

noga, nájem pravicsnogavzeme.

42. I sterikoli dá píti ednomi z eti máli li eden pehár mrzle vodé vu iméni vucseníka, záisztino velim vám: nezgűbi nájem szvoj.

XI. Tál.

I. Ivan krsztiteo k Krisztusi posle vucsenike szvoje 1—6. II. Krisztus váli Ivana 7—15. III. Grajá 'Zidove ino sze nyim prti 16—24. IV. Hválo dáva Ocsi za te mále i vsze k szebi zové 25—30.

I. 1. **I**zgűdilo sze je, gda bi Iszkonesao Jezus zapovedávati tim dvanájszet vucseníkom szvojim, sô je odnut vesit i predgat vu nyíh mészta.

2. Ivan pa szlísavsi vu vûzi dela Krisztusova, poszlao je dvá z vucseníkov szvoji.

3. Erkao nyemi je: tí szi te pridôcsi, ali pa drűgoga mámo csakati?

4. I odgovorécsi Jezus, ercsé nyima: Idôcsa nazvêsztita Ivani, stera csűjeta i vídita.

5. Szlêpi preglédávajo, i plantavi hodijo, gobavezi sze ocsis-esávajo, i glűhi csűjejo, mrtvi sze obűdjávajo, i szíromákom sze Evangeliom nazvisesáva.

6. I blá'zeni, ki sze v meni ne szpácsi.

II. 7. Gda bi pa têva odísła; zácsaoje Jezus praviti tomilűdsztvi od Ivana: ka szte vű sli glédát vu pűsesávo? Jeli trszt od vötra gibajôcsó.

8. Ali kaszte v'osli glédat? Jeli esloveka v mēhkomgvántioble-csenoga? oyo, ki mēhko odetel noszijo, vu králevszki hi'zaj szo.

9. Ali kaszte v'osli glédat? Pro-roka? zaisztino velím vám i véksega od proroka.

10. Ár je té, od steroga je pís-zano; ovo, jasz poslem angela mojega pred líczom tvojim, steri pripraví pôt tvojo pred tehom.

11. Zaisztino velím vám: nê je pobüdjeni med narodjenimi od 'zén véksi od Ivana krsztitela. Kí je pa te náj ménsi v Králev-sztvi Nebeszkom; véksi je od nyega.

12. Od dnévov pa Ivana krsztitela doszê dôb Králevsztvo Ne-beszko szilo trpí; i ti szilni je vneszéjo.

13. Ár vszi proroczke i právda szo do Ivana proroküvali.

14. I csi seséte gori vzéti: on je ov Eliás; kí je meo príditi.

15. Steri má vüha na poszlü-sanye; naj poszlüsa.

III. 16. Komipa priszpodobim národete? Priszpodobnijek de-czi na pláczi szedécsoj, i kri-esécsoj tivárisom szvojom.

17. I erkôcsoj: 'zvegláriliszmó vám, i nej szte plészali; dreszél-ne peszmi szmo vám szpêvali, i nej szte sze jôkali.

18. Ár je prisao Ivan krsztitel nej je jo, ni pio; i právijo: vra-gá má.

19. Prisao je Szin eslovecsi, jej

i pijé; i právijo: ovo, cslovik po'zirávecz, i vinopivecz, pu-blikánusov i grêsnikov priátel. I szpraviesala sze je modrôszt od odtrôk szvoji.

20. Teda je zácsao na ôcsi me-tati tisztim mésztam, v steri je náj vecs csüd nyegovi vesinye-no; kâ szo sze nej povrnola.

21. Jaj tebi Korazim! jaj tebi Beth'zajda! Ár da bi v Tirusi i v Sidoni vesinyene bilé té mocsi, stere szo vu vami vesinyene, dávno bi vu vrecsi i pepéli po-kôro csiníli.

22. Ali velím vám: Tirusi i Sidoni le'zej bode na szôdnyi dén, kako vám.

23. I tí Kapernaum, kí szi do nebész zviseni, notri do pekla sze doli vr'zes. Ár, da bi v So-domi vesinyene bilé té mocsi, stere szo v tebi vesinyene, osz-tánola bi do denésnyega dnéva.

24. Ali velím vám: kâ Sodom-szkoy zemli le'zej bode na szôd-nyi dén; kako tebi.

IV. 25. V tisztom vrêmeni od-govorécsi Jezus, eresé: hválo tebi dájem, Ocsa, Goszpôd Nébe ino Zémle; kaszi szkrio eta pred môdrimi, ino szpametnimi, ino szi je nazvêszto tim málieskim.

26. Zaisztino, Ocsa; ár sze je tak dopadnolo tebi.

27. Vsza szo meni dána od Ocsé mojega; i niscse ne pozna Sziná, nego li Ocsa; niti Ocsó niscse ne pozna, nego li Szin,

i esi ga komi scsé Szin oznani.

28. Hodte kmeni vszi, ki sze trüdíte ino szte oklajeni, i jasz vám pocsinek dám.

29. Vzemte na szé járem moj, i vcsite sze od méne, kâ szem jasz krotki i ponizen z szrezá, i nájdetepocsinek düsam vasim.

30. Ár je járem moj hasznoviti, i bremen moje je lêhko.

XII. TÁL.

I. Vucseniczke vlati trgajo vu Szobotti 1—8. II. Szüho rokô zvrácsi 9—21. III. Nyegovo vrágov zgányanye Farizeuske Beelzebuli pripisújo 22—37. IV. 'Zidovje znaménye scséjo 38—45. V. Sto je Krisztusova rodbina? 46—50.

I. 1. **V**uonomvrêmenijesao Jezus v Szobotto po szitváj; vucseniczke nyegovi szo pa laesni bilí, i zácsali szo trgati vlatí i jeszti.

2. Farizeuske pa, gda bi je vidili, erkli szo nyemi: ovo, tvoji vucseniczke delajo; stero jenej szlobodno delati v szobotto.

3. On nyimje pa erkao: nejszte esteli; kaje csinio Dávid, gda je laesen bio on, i kí szo 'z nyim bili?

4. Kakda je notri sao vu hi'zo Bo'zo, ino je te szvéti krüh jo, steroga je nej szlobodno bilô nyemijeszti, niti, kí szo 'z nyim bilí; nego szamim popom.

5. Ali nej szte esteli v právdi; kâ v szobottaj popevje v Czérkvi

szobotto presztôpíjo, i brezi grêha szo?

6. Velím pa vám: kâ je od czérkvi véksi eti.

7. Da bi pa znali, kaje tó: mi-loseso scsém, i nej áldov; nebi oszôdili ete nekrivicsne.

8. Ár je i Szobotte Goszpôd Szin cslovecsi.

II. 9. I odidôcsi odnut prisao je vu szpráviscse nyihovo.

10. I ovo, bio je tam eden cslovek, ki je szüho rokô meo; i pítali szo ga govorécsi: jeli je szlobodno v Szobottaj vrácsiti? dabi ga mogli tó'ziti.

11. On nyim je pa erkao: sto bode z vász táksi Cslovek, kí bimeo edno ovezo, i esi bi szpádnola v Szobotto vu jamo, jeli jo ne popádne, i ne potégne jo vö preczi v Szobotto?

12. Z kelikim je pa dragsi cslovek od ovezé! szlobodno je záto v Szobottáj dobro csiniti.

13. Teda velí tomi csloveki: vtégni rokô tvojo. I vtégno jo je: i nazáj je grátala zdrava, liki ta drüga.

14. Farizeuske szo pa tanács meli prôti nyemi vöidôcsi; kakda bi ga pogübili.

15. Jezus pa zpoznavsi odísao je odnut; i naszledüvalo ga je vnogo lüdsztva, i zvrácsó je je vsze.

16. I preprêto sze je nyim; naj ga vö ne vjávijo.

17. Da bi sze szpunilo, ka je

povôdano po E'zaiási proroki govorécesem:

18. Ovo szluga moj, steroga szem jasz odébrao, te lübleni moj; v sterom sze je dopadnolo düsi mojoj. Polo'zim na nyega Düh moj, i szôdbo bode poganom nazveszesávao.

19. Nebode 'sze nyevkao, niti krícsao, ni niscse nebode csüo na viliczaj glász nyegov.

20. Trszt nalomleno ne potere, i predívo kadécse ne vgaszi, dokecs vö ne zpela szôdbo na obládanye.

21. I vu nyegovom Iméni poganye sze vüпали bodo.

III. 22. Teda je pripelan nyemi eden vragometen szlêpi, i nêmi, i zvrácso ga je tak; da je te szlêpi, i nêmi, i guesao i vido.

23. Isztrsznolosze je vsze lüdsztvo i pravilo: nej je ete szin Davidov?

24. Farizeuske pa szlisavsi szo erkli: ete ne mecse vö vragé, nego po Beelzeculí poglavníki vragôv.

25. Znajôcsi pa Jezus míszli nyihove ercsé nyim: Vszákse Králevsztvo, stero je prôti szebi razdeljeno, sze opüszti; i vszáko meszto ali hi'za razdeljena prôti szebi, ne osztáne.

26. I csi satan satana vö mecse, prôti szebi je razdeljen; kakda bode tak sztalôkrálevsztvonyegovo?

27. I csi jasz po Beelzebuli me-

csem vö vragé, szinovje vasi pokom je bodo metali? zátó oni bodo vasi szodezi.

28. Csi pa jasz po Bo'zem Dühi mecsem vö vragé, tak sze je priblízalo k vám Králevsztvo Bo'ze.

29. Ali kakda more sto notri idti vu hi'zo toga mocsnoga, i poszôdo nyegovo vneszti: csi prvle ne zvé'ze toga mocsnoga, i teda hi'zo nyegovo razbíje?

30. Steri je nej z menom, prôti meni je; i steri ne szprávla z menom, raszipáva.

31. Zato velím vám: vszáki grêh i preklínyanye sze odpüszti lüdém; ali prôti sz. Dühi preklínyanye sze ne odpüszti lüdém.

32. I sterikoli ercsé hüdo rêcs prôti Színi cslovecsemi, odpüszti sze nyemi; steri pa ercsé prôti szvétomi Dühi; neodpiszti sze nyemi, ni na etom szvétí, niti vu prisesztnom.

33. Ali szádite drêvo dobro, i szád nyegov dober; ali szádite drêvo lagoje, i szád nyegov lagoji; ár sze z száda drêvo szpozna.

34. Zle'zenyé vipere; kakda morete dobra gucsati, hüdi podôcsi? Ár z obilnoszti Szrezá gucsíjo vüsztá.

35. Dober cslovek z dobroga kincsa Szrezá szvojega dobra prinása naprê; i hüdi cslovek z hüdoga szrezá hüda prinása.

36. Velím pa vám; ká od vszákse márne rêcsi, sterokoli lüdjé bodo gucsali, racsun dájo od nyé na szôdnyi dén.

37. Ár z rêcsi tvoji sze szpravicas, i z rêcsi tvoji bodes szodjen.

IV. 38. Teda szo odgôvorili nisteri z piszácsovi Farizeusov erkôcsi: vucitel, sesémo od tébe znaménye vidite.

39. On pa odgovorécsi ercsé: ete hüdi i kurvêski národ znaménye proszi; i znaménye sze nyemi ne dá, nego znaménye Jonás proroka,

40. Ár, liki je bio Jonás v'zalôczy czet ribe trí dní i trínôcsi, tak bode Szin cslovecsi v szrczi zemlé trí dní i trí nôcsi.

41. Mo'zjé Ninivinszki szegori obüdíjo na szôdbo prôti etomi národi, i szkvarjüvali ga bodo. Ár szo sze oni szpokôrili na prêdganye Jonása; i ovo, vecs je eti, liki Jonás.

42. Kralicza jüga sze gori obüdí na szôdnyi dén z etim národod, i szkvarjüvala ga bode. Ár je ona prisla z krajöv zemlé poszläusat modrôszt Salamono; i ovo, vecs je eti, kak Salamon.

43. Gda pa te necsíszti düh vöide z csloveka, okôli hodi poszühi mészta, íscse pocsinek, i ne nájde ga.

44. Teda velí: povrném sze vu hi'zo mojo, odkud szem vö zí-

sao. I pridôcs nájde jo szpráznyeno, pometeno i osznâ'zeno.

45. Teda ide, i vzeme zszebom szedem drügi dühöv hüsi od szébe, i notri idôcsi prebívajo tam; i taszlêdnja csloveka tisztoğa szo hûsa od prvi. Tak bode i etomi hüdómi národi.

V. 46. Gda bi pa escse on gucsaolüdsztvi: ovo, mati, i bratje nyegovi posztanoli szo vönê, iszkajôcsi priliko, da bi 'z nyim mogli gucsati.

47. Erkao nyemi je pa niki: ovo, mati tvoja, i bratje tvoji vönê sztojíjo, iszkajôcsi ztebom gucsati.

48. On pa odgovorécsi je erkao tomi szebi erkôcsemi: sto je mati moja? i steri szo moji bratje?

49. I vö vtégnovsi rokô szvojo na vucseníke szvoje, erkao je: ovo, mati moja, i bratje moji.

50. Ár, kíkoli csiní volo Ocsé mojega, kí je vu Nebészaj, té je moj brat, i szesztra, i mati.

XIII. TÁL.

I. Od szedmére szpodobnoszti: Od szemena vcsétvéro zemlô 1—23. Od kôkola med pseniczo 24—30. Od horesicsnoga zrna 31—32. Od kvaszà med melo 33—36. Od szkritoga kintsza 37—44. Od d'zünd'za. Od vrse 47—52. II. Náza-renczi ga zavr'zejo 53—58.

I. 1. **V**u onom dnévi pa, vöidôcsi Jezus z hi'ze, szeo szi je pôleg môrja.

2. I szpravilo sze je k nyemi

lűdsztva vnogo tak, da je mogao v lądjo idti i tam szedeti; a lűdsztvo je pa vsze sztalô na brêgi.

3. I guesao nyim je vnôga vu prílíkaj, erkôcsi: ovo vö je sao eden szejács szêjat szemén.

4. I gda bi on szêjao, nistero je szpadnolo pôleg pôti, i prisle szo fticze ino szo je pozobale.

5. Drűgo je pa szpadnolo na pecsino, gde je nej melo doszta zemlé; i preczi je zíslo zató, kâ je nej melo globôke zemlé.

6. Gda bi pa szuncze gori prislo, vö je zgorelo; i da je nej melo korenyá, poszêhnolo je.

7. Nistero je pa szpadnolo med trnye; i gori je zraszlo trnye, i zadávilo je je.

8. Nistero je pa szpadnolo vu dobro zemlo; i prineszlo je szád nistero sztô, nistero pa sésztdeszét, nistero pa trészeti krát teliko.

9. Steri má vűha na poszlűsanye; naj poszlűsa.

10. I prisztôpivsi vucseniczke, erkli szo nyemi: zakaj nyim guesís v prílíkaj?

11. On pa odgovorêcsi erkao nyim je: zató, kâ je vám dáo znati szkrovnosztí Králevszstva Nebeszkoga; nyim je pa nej dáo.

12. Ár, steri má, dá sze nyemi i obiljávao bode; steri pa nema, i ka má, od nyega sze vzeme.

13. Zató vu prílíkaj nyim guesim; da vidôcsi ne vídijo, i poszlűsajôcsi ne szlűsijo, niti ne razmijo.

14. I szpuni szenad nyimi prorosztvo E'zaiása, stero právi: z szlűsanyem szlűsali bodete, i ne bodte razmeli; i vidôcsi vidili bodete, i ne bodte znali.

15. Ár sze je potűcsilo szrezé lűdsztva etoga; i z vűhami szo 'zmetno csűli, i ocsí szvoje szo záprli; naj gda ne vídijo z ocsmí, i z vűhami ne csűjejo, i z szrezom ne razmijo, i povrnéjo sze, i zvrácsim je.

16. Vase ocsí szo pa blá'zene, kâ vídijo; i vűha vasa, kâ csűjo.

17. Ár zaisztino velím vám: kâ szo vnôgi proroczke, ino pravicsni 'zeleli viditi, ona, stera vi vídite, i nej szo vidili; i csűti, stera vi csűjete, i nej szo csűli.

18. Ví zató poszlűsajte to prílíko od szejácsa.

19. Vszákí, ki csűje rêcs králevszstva, i ne razmi jo, príde te hűdi i ftrgne to poszejano rêcs v szrezé nyegovo; tô je, kote-ro je pôleg pôti szejjano.

20. Stero je pa na pecsino szêjano; tô je té, ki rêcs csűje, i preczi jo z radosztyom gori vzeme.

21. Nema pa korenyá v szebi; nego do csasza je. Csi sze pa pripeti sztiszkávanye, ali pre-

gányanye za volo rêcsi: preczi sze szpácsi.

22. Stero je pa v trnye szêjano; tô je té, steri rêcs esüje, i szkrb etoga szvêta, i vkane-nyé bogásztva zadaví to rêcs, i brezi száda osztáne.

23. Stero je pa v dobro zemlo szêjano; tô je té, ki rêcs szlísi i razmê; kí zátó szád prinása, i csiní nisteri sztô, nisteri pa sésztdeszét, nisteri pa trészeti krát teliko.

24. Drügo prílíko je pred nyé djáo erkôcsi: priszpodobno je Králevsztvo Nebeszko csloveki szêjajôcssemi dobro szemén vu nyivo szvojo.

25. Gda bi pa lüdjé szpáli, pri-sao je nyegov nepriátel, i poszêjao je kôkol med pseniczo, i odísao je.

26. Gda je pa gori zrászla trá-va, i szád je prineszla; teda sze je szkázao i kôkol.

27. Prisztôpivsi pa szlugi toga goszpodára, erkli szo nyemi: goszpodne, jeli szí nej dobro szemén poszêjao v tvojo nyivo; odkud je pa kôkol?

28. On nyim je pa erkao: nepriátel cslovek je tô vesíno. Ti szlugiszo pa erkli nyemi: scsés zátó, da idôcsi ga vö szple-vémo?

29. On je pa erkao: nej, naj kak, pobérajôcsi kôkol, ne sztr-gate vö navküp 'z nyim i pse-niczo.

30. Nihájte, naj vküp raszté obôje do 'zétve; i vu vrêmeni 'zétve povêm 'znyeezom: po-berte prvo kôkol, i zvê'zte ga vu sznopje na 'zganyé; pseni-czo pa vküp szpravte vu moj skegen.

31. Drügo prílíko je dáó pred nyé govorécsi: priszpodobno je Králevsztvo nebeszko k zrni horesicsnomi, steroje vzéó oden cslovek i poszêjao je je vu nyivo szvojo.

32. Stero, isztina, je náj mén-se med vszêmszeményem; gda pa gori zraszté, vékse je od kaksté zelenyá; i bode tak ve-liko drêvo, da pridôcse fticze Nebeszke szí gnêzda napráv-lajo na vêkaj nyegovi.

33. Drügo prílíko je nyim gu-cso: priszpodobno je Králev-sztvo Nebeszko k Kvászi, ste-roga vzela 'zena ino ga je zmê-szila vu trí mericze mele, do-kecs sze je czilô szkvászila.

34. Eta je vsza gucsao Jezus vu prílíkajlüdsztvi; i brezi prí-lik je nyim nikaj nej gucsao.

35. Da bi sze szpunilo, ka je povêdano po proroki govoré-csem: odprém vu prílíka jvüsztá moja, vö povêm szkrita od za-csétka Szvêta.

36. Teda, nihávsi to lüdsztvo, sô je vu hi'zo Jezus; i prisztô-pili szo k nyemi vucseníczke nyegovi govorécsi: prelo'zinám to prílíko od kôkola nyive?

37. Odgovorécsi pa erkao nyim je: ki to dobro szemen szêja, je Szin cslovecsi.

38. Nyiva je pa ete szvét; to dobro szemen szo pa ti szinov- je Králevsztva; kôkol szo pa szinovje toga hüdoga.

39. Nepriátel pa, steri je eta szêjao, je vrág; 'zétva je pa szkoncesanye szvéta; 'znyeczi szo pa angelje.

40. Liki sze pa szpoberé te kôkol i z ognynom sze ze'zgé; tak bode vu szkoncesávanyi etoga szvéta.

41. Posle Szin cslovecsi angele szvoje i szpoberéjo sz Králevsztva nyegovoga vsze szpáke; i one, ki csiníjo nepravdenoszt.

42. I vr'zejo je v pécs ognjeno; tam bode jôkanye, i zobno skrípanye.

43. Teda sze ti pravicsni szvétili bodo, liki szuncze v Králevsztví Ocsé szvojega. Steri má vüha na poszlúsanye, naj poszlüsa.

44. Páje priszpodobno Králevsztvo Nebeszko k kinesi szkritomi vu nyivi; steroga geto ga je eden cslovek najso, szkrio ga je, i od radoszti nyega je odísao; i vsza, ka je meo, ôdao je, i küpo je nyivo ono.

45. Páje priszpodobno Králevsztvo Nebeszko k csloveki tr'z- czi, íscsejôcsemi dobri d'zünd'z.

46. Steri, gda bi najsao eden

drági d'zünd'z, odídocs ôdao je vsza, ka je méo, i küpo ga je.

47. Páje priszpodobno Králevsztvo Nebeszko k vrsi vr'zenoj vu môrje i zevszákoga ploda ribe vküp szrávlajôcsoj.

48. Stera, gda sze je napunila, vó jo potégnovsi ribieske na brêg, i szedécsi ta dobra szo vó szpôbrali vu poszôdo, ta hüda szo pa vó zmetali.

49. Tak bode vu szkoncesanyi etoga szvéta: vó bodo sli angelje, i odlôcsijo te hüde na szrêdi med pravicsnimi.

50. Ino je vr'zejo vu pécs ognjeno; tam bode jôkanye, i zobno skrípanye.

51. Velí nyim Jezus: razmeli szte eta vsza? ereséjo nyemi: zaisztino, Goszpodne, razmeli szmo.

52. On nyim je pa erkao: záto je vszáki pizsács, vucsen na Králevsztvo Nebeszko, priszpodoben k csloveki goszpodári, steri vó mecse z kinesa szvojega nôva ino sztára.

II. 55. I prigôdilo sze je, gda bi szkoncesao Jezus prílike ete, odísao je odnut.

54. I pridôcsi vu domovino szvojo, vcsio je je vu szpráviscsaj nyihovi, tak, da szo sze csüdüvali i pravili: odkud je etomi eta modrôst, i ta môcs?

55. Nej je ete szin toga teszácsa? ne zové sze mati nyegova Mária i bratje nyegoví Ja-

kubino Jo'zes, i Simon i Júdas?

56. I szesztre nyegove nêli szo vsze pri nâsz? Ôdkud szo zâto etomi eta vsza?

57. I szpâcsili szo sze v nyem, Jezus nyim je pa erkao: nej je prorok brezi postenyâ, nego vu domovini szvojoj, i vu hi'zi szvojoj.

58. I nej je csinio tam doszta csüd, za volo nevernoszti nyihove.

XIV. Tál.

I. Ivani krsztiteli sze gláva vzeme 1—12.

II. Sz petimi lëbmi sze vecs 5000 lüdsztva nahrâni 13—22. III. Peter sz Krisztusom po mórji hodi 23—33. IV. Vdr'zeli Genezareth doszta beté'zni zvrâcsi 34—36.

I. 1. **V**u onom vrêmeni csüo je Herodes Strtâk glâsz od Jezusa.

2. I erkao je szlü'zbeníkom szvojim: té je Ivan krisztitel; on je sztano od mrtvi; i zâto ete môcsi delajo v nyem.

3. Ár je Herodes vlôvo Ivana, zvézao ga je i djáo ga je v temniczo za volo Herodiâsojceze 'zené Filipove brata szvojega.

4. Arnyemi je Iván pravo: nej je szlobodno tebi nyô meti.

5. I steo ga je vmoriti; ali bojao sze je lüdsztva; ár ga je, liki proroka, melo.

6. Szprevájajôcsi pa szvojega narodjenyâ dén Herodes, plëszala je csí Herodiâsova naszrêdi; i dopâdnola sze je Herodesi.

7. Zâto ji je sz prîszegom obe-

csao dati, kakoli ga bode proszila.

8. Ona pa naprê navcsena od materé szvoje, erkla je: dáj mi eti vu szklediglavô Ivanakrsztitela.

9. I razdrészelo sze je král; ali za volo prîszege i vküp szedécsi zapovedao je dati.

10. I poszlae je ednoga, kí je vzéo glavô Ivana v temniczi.

11. I prinesena je glávanyegova vu szkledi, idána je toj devojki, i neszla jo je materi szvojoj.

12. I pridôcsi vucseníczkenyegovi, vzéli szo tâlo nyegovo, i pokopali szo je, i idôcsi nazvêsztili szo Jezusi.

II. 13. Stero gda bi Jezus szlísao, povrno sze je od tisztecza vu ládji v püsztô meszto szám. I szlísavsi lüdsztvo, naszledüvalo ga je peski z mészto.

14. I vöidôcsi Jezus, vido je vnogo národa, i szmilüvao sze je nad nyim, i zvrâcsó je beté'zníke nyihove.

15. Gdabipa vecsér grátao; prîsztôpili szo k nyemi vucseníczkenyegovi govorécsi: püsztô je eto meszto, i vöra je 'ze prisla; odpüsztí to lüdsztvo, naj idôcsi vu vesznicze, szí küpijo hráno.

16. Jezus nyim je pa erkao: nej je nyim potrêbno idti; dájte nyim ví jeszti.

17. Oni szo nyemi pa veleli: nemamo eti vecs, negopét lëbov krüha i dvê ribiczi.

18. On je pa erkao: prineszte mi je eszi.

19. I zapovedao je lüdsztvo doli szêszti na trávo; i vzévszi ti pét lêbov krüha i dvê ribiezi zglednovsi sze v nébo hválo je dáó, i vlomivsi dáó je vucseníkom te krüh; vucseníczke szo ga pa dáli lüdsztvi.

20. I jeli szo vszi i naszitili szo sze; i pôbrali szo zosztanyenoga drobtinya dvanájszet kosárov puni.

21. Ki szo pa jeli mo'zjé; bílô ji je okolipétjezero brezi'zén i otrôk.

22. I preczi je primárjao Jezus vucseníke szvoje idti vládjo, i pred nyim idti na drügo sztrán, dokecs bi odpüsztó lüdsztvo.

III. 23. I odpüsztivsi lüdsztvo, gori je sao na gorô szám molit. Gda bi pa vecsér pôsztao, szám je bio tam.

24. Ládja je pa 'ze na szrêdi môrja bíla, i premetávala sze je od válov. Ár je prôti nyê bio vöter.

25. Ob strtoj sztrá'zi pa te nôcsi prisao je k nyim Jezus hodécsi po môrji.

26. I vidôcsi ga vucseníczke po môrji hodécsega, presztrasili szo sze govorécsi: kâ je szküsnyava; i od sztráha szo krícsali.

27. Preczi nyim je pa gucsao Jezus govorécsi: vüpajte sze; jasz szem, ne bojte sze.

28. Odgovorécsi pa nyemi Peter erkao je: Goszpodne, csi szi ti, zapovej, naj jasz k tebi idem po vodáj.

29. On je pa erkao: poj. I vöidôcsi z ládje Peter, hodo je po vodáj idôcsi k Jezusi.

30. Vidôcsi pa vöter mocsni, zbojao sze je, i zácsao sze vtáplati. Krícsao je zátó govorécsi: Goszpodne, zdr'zi me.

31. Preczi pa Jezus vö vtégnovsi rokô príjao, ga je, i erkao nyemi je: maloverecz, zaka szi dvojio?

32. I idôcsa vu ládjo ftisao je vöter.

33. Ovi pa vu ládji bodôcsi pridôcs molili szo ga govorécsi: zaisztino Bo'zi Szin szi.

IV. 34. I pelavsi sze prisli szo v zemlo Genezáret.

35. I gda bi ga poznali tisztogameszta mo'zjé, poszlali szo vu czêlo ono krajíno, i prineszli szo k nyemi vsze beté'zne, ki szo sze hüdü meli.

36. I proszili szo ga, da bi szeli szamodoteknoli kraja gvanťa nyegovoga; i kelikokoli sze ji je doteknolo, ozdrávljeni szo.

XV. TÁL.

I. Vucsenike prôti mujvanyi zagovářja 1—20. II. Od Kananinszke'zené 21—28. III. Vnôgi sze zvrácsijo i naszitijo 29—39.

I. 1. **T**eda szo prisztôpili k Jezusi Jerusálemszki pišácske i Farizeuske govorécsi:

2. Zaka vucseníczeke tvoji presztáplajo nasztávlenya ti Sztarisov? Ár szi ne mujvajo roké szvoje; gda krüh jejo.

3. On pa odgovorécsi erkao nyim je: zakaj i vi presztáplate zapovedi Bo'ze za volo vasega nasztávlenya?

4. Ár je Bóg zapovedao erkôcsi: postüj ocso tvojega i mater tvojo, ino: ki hüdôgucsí Ocsi, ali materi, z szmrtjom sze najzkoncsa.

5. Ví pa právite: sterikoli ercsé ocsi, ali materi; sterikoli dár je od méne, hászni tebi; té je 'ze szpuno stéto zapoved, csisze gli nigdár nepostüje ocsé szvojega i materé szvoje.

6. I zavrgli szte zapoved Bo'zo za volo nasztávlenyá vasega.

7. Szkazlívci, dobro je proroküvao od vász E'zaiás govorecsi:

8. Eto lüdsztvo szek meni pribli'záva z vüszdami szvojmi, i z lampami me cseszti; ali szrczé nyihovo je dalecs od méne.

9. Ali zamán me csesztíjo, da vcsijo tákse návuke, ki szo zapôvedi lüdi.

10. I prírvajôcsi lüdsztvo erkao nyim je: szlísajte i razmête.

11. Nê to notri idôcse vu vüszta, oszkruni csloveka; nego to vö idôcse z vüszta, ôno oszkruni csloveka.

12. Teda prisztôpivsi vucse-

níczeke nyegovi erkli szo nyem: znás, kâ szo sze Farizeuske, szlisavsi tô rêcs, szpácsili?

13. On pa odgovorécsi erkao je: vszákse vszajenyé, stero je nej vszâdo Ocsa moj nebeszki, vö sze sztrêbi.

14. Nihájte je: szlêpi voji szo ti szlêpi. Szlêpi pa szlêpoga csi bode vodo; obá v jamo szpâdneta.

15. Odgovorécsi pa Peter erkao nyemi je: razlo'zi nám eto príliko.

16. Jezus je pa erkao: escese szte i ví brezi rázuma?

17. Ne razmite, kâ vsze, notri idôcse vu vüszta, v csrevô ide, i vu ocsisecsávnicezo sze vö vr'ze?

18. Stera pa vö ido z vüszta, z szrezá zhájajo, i ona oszkrunijo csloveka.

19. Ár z szrezá zhájajo hüda mi'slênya, lüdomorsztvo, práznoszti, kurvêstvo, tatíja, krivo szvedôszto, preklínyanye.

20. Eta szo tá, stera oszkrunijo csloveka; ali z nemujvani mi rokami jeszti, ne oszkruni csloveka.

II. 21. I vöidôcsi odnut Jezus, nazáj je sô na krajíno Tirusa i Sidona.

22. I ovo edna 'zena Kananinszka od krajín tishti vö idôcsa, je krícsala nyemi govorecsa: szmilűj sze nad menom, Goszpodne, Szin Dávidov, csí moja sze hüdô mantrá od vrága!

23. On ji je pa nej odgôvoro ni edno rêcs. I prisztôpivsi vucseniczke nyegovi, proszili szo ga, govorécsi: odpüsztí jo, ár kriesí za nami.

24. On je pa odgovorécsi erkao: nej szem poszlan; nego k pogüblénim ovezá m hi'ze Izraelszke.

25. Ona pa pridôcsa proszila ga je, erkôcsa: Goszpodne, pomozí mi.

26. On pa odgovorécsi, erkao je: nej je dobro vzéti krüh deczé i scsenzom vr'zti.

27. Ona je pa erkla: tak je Goszpodne; ár i scseneci jejo z drobtinya, stero káplez sztola nyihovi goszpodárov.

28. Teda odgovorécsi Jezus erkao je nyê: o 'zena! velika je tvoja vóra; bojdi ti kak scsés. I ozdrávila je csí nyé od tiszte vöre.

III. 29. I odidôcsi Jezus od tisztecz prisao je k môrji Galileánszkomi; i gori idôcsi nago rô, doli je szeo tam.

30. I prislo je knyemilüdsztva vnogomajôcsi szebom plantave, szlêpe, nême, rône, i vnôge drüge; i polo'zili szo je k nogám Jezusovim, i zvrácsó je je.

31. Tak, da szo sze lüdjé csüdivali vidôcsi nême guesécse, rône zdrave, plantave hodécse i szlêpe vidôcsé; i dícsili szo Bogá Izraelszkoga.

32. Jezus je pa vküp zézvao

vucseníke szvoje i erkao je: z szreczá mi je mило to lüdsztvo; ár szo 'ze trí dní pri meni, i nemajo kâ jeszti; i na tescese je pa odpüsztiti nescsem; da kak na pôti ne pomenkájó.

33. I ercséjo nyemi vucseniczke nyegovi: gde bi mí vzéti teliko krüha vu pücsávi; kâ bi teliko lüdsztva naszitili?

34. I ercsé nyim Jezus: keliko lêbov krüha máte? oni pa ercséjo: szedem i edno malo ríbicz.

35. I zapovedao jelüdsztvi doli szêszti na zemlo.

36. I vzéo je ti szedem lêbov krüha i ribicze blagoszlovivsi vlomo je, i dáó je je vucseníkom szvojim: vucseniczke pa lüdsztvi.

37. I jeli szo vszi i naszicseni szo; i nábrali szo, ka je gori osztanolo zlámanya drobtinya szedem kosárov puni.

38. Bilô ji je pa, kí szo jeli, stiri jezero mo'zôv brezi 'zén i otrôk.

39. I odpüsztivsi to lüdsztvo, sztôpo je vu ládjo, i prisao je vu krajíne Magdale.

XVI. TÁL.

I. Farizeuske i Szadduceuske znamênýe proszijo z nébe 1—4. II. Od nyihovoga kvaszá sze varmo 5—12. III. Apostolov po Petri od Krisztusa szvedôszto 13—20. IV. Od Krisztusa i nyegovi verni kri'za 21—28.

I. 1. I prisztôpili szo Farizeuske i Szadduceuske szküsávajôcsi proszili szo ga

kâ bi nyim znamênye z nebész pokázao.

2. On pa odgovorécsi erkao nyim je: gda veesér gratüje, tak právite: dobro vrêmen bode; ár je 'zerjáva néba.

3. I rano: dnesz zápis bode; ár sze 'zerjaví 'zalosztna néba. Szkazlívcezi, obráz nébe znáte razlocsávati, znaménypa vrêmena nemorete?

4. Ete hüdi i kurvêski národ znamênye proszi, i znamênye sze nyemi ne dá, nego znamênye Jonása proroka. I niháo je je, i odísao je.

II. 5. I gda bi prisli vucsenícze nyegovi prêk môrja, pozábili szo szebom krüha vzéti.

6. Jezus nyim je pa erkao: glédajte i varte sze od kvaszá Farizeuskoga i Szadduceuskoga.

7. Oni szo sze pa stükali med szebom govorécsi: kâ szmo krüha nej vzeli.

8. Gda bi pa Jezus zvedo, erkao nyim je: kasze stükate med szebom, maloverczi, kâ szte krüha nej vzéli.

9. Jeli esese ne razmite, niti sze ne szpomenéte z ti pét lêbov krüha, z kim sze je pét jezero naszitílo; i keliko kosárov szte nábrali?

10. Niti z ti szedem lêbov krüha med stiri jezero razdeljeno; i keliko szte kosárov nábrali?

11. Kakdanera zmite: kâ szem

vám nej pravo od krüha; gda szem sze vám varvati velo od kvaszá Farizeusov i Sadduceusov?

12. Teda szo razmeli, kâ je nej pravo varvati sze od kvaszá toga krüha; nego od návuka Farizeusov i Szadduceusov.

III. 13. Pridôcsi pa Jezus vu krajíno Cezáree Filippa, pítao je vucseníke szvoje erkôcsi: koga mené pravijo lüdje bidti sziná cslovecsega?

14. Oni szo pa erkli: nisteri Ivana krsztitela; nisteri pa Eliása; drügi pa Jeremiása, ali ednoga z prorokôv.

15. Velí nyim: vi pa koga me právite bidti?

16. Odgovorécsi pa Simon Petererkao je: ti szi Krisztus Szin toga 'zívoga Bogá.

17. I odgovorécsi Jezus erkao nyemi je: blá'zeni szi Simon szin Jonasa; ár je tâlo i krv nej oznánila tô tebi, nego Ocsa moj, kí je vu nebészaj.

18. I jasz tüdi pravim tebi: kâ szi ti Peter, i na etopecsíno bom czimprao czérkev moja, i vráta peklénszka jo ne premorejo.

19. I dâm tebi klüese Králevsztva Nebeszkoga: i kakoli zvé'zes na zemli, zvézano bode vu nebészaj; i, kakoli odvé'zes na zemli, odvézano bode vu nebészaj.

20. Teda je prepovedao vucse-

níkom szvojom: ka bi nikomi ne povedali; kâ je on Jezus, te Krisztus.

IV. 21. Od tisztoga mao je zácsao Jezus oznanüvati vucseníkom szvojom: kâ nyemi je potrêbno idti v Jerusálem, idoszta trpeti od sztarisi, i vládníkov popovszki i pizšácsov i vmoriti sze, i na trétyi dén gori sztánoti.

22. I k szebi ga je vzéo Peter, i zácsao ga je kárati erkôcsi: szmiluj sze nad tebom, Goszpodne; ne zgôdi sze ti eto.

23. On sze pa obrné i erkao je Petri: odídi za mé satan, k szpáki szí mi. Ár ne razmisztera szo Bo'za, nego stera szo eslovecsa.

24. Teda je Jezus erkao vucseníkom szvojom: esi sto sesé za menom pojti; té naj szám szebé zataji, i vzeme gori kri'z szvoj i naszledüje mené.

25. Ár, steri sesé düso szvojo zdr'zati, zgübíjo; steri pa zgübí düso szvojo za mojo volo, nájde jo.

26. Ár ka haszni esloveki, esi eteczêliszvêtdobi, düsipaszvojój skêdi? Ali ka dá eslovik na odreisanye za düso szvojo?

27. Ár Šzin eslovecsi príde vu diki Ocsé szvojega z Angelmi szvojimi; i teda plácsa ednómi vszákómi pôlegdela nyegovoga.

28. Zaisztino velim vám: jeszo nisteri eti sztojécsi, steri ne ko-

stajo szmrti, dokecs ne bodo vidili Sziná eslovecsaga pridôcsaga vu králevsztvi szvojem.

XVII. TÁL.

I. Od Kriszt. licza preobrnénýa 1—13.

II. Te mészecsni sze zvrácsi 14—21. III.

Krisztusszvojo szmrt nazviscsáva 22. 23.

IV. Dácso dava 24—27.

I. 1. **I** po sésztom dnévi vzéo je Jezus Petrai Jakuba i Jánosa brata nyegovoga; i gori je je pelao na edno visziko gorô zôszeb.

2. I premêno sze je pred nyimi: i szvêto sze je obráz nyegov, liki szuncze; gvantpa nyegov je bêli grátao, liki szvetloszt.

3. I ovo szkázala szta szenyim Môses, i Eliás 'z nyim gucsécsa.

4. Odgovorécsi pa Peter erkao je Jezusi: Goszpodne, dobro je nám eti bidti; esi sesés, naprávimo eti tri satore, tebi ednoga, i Môsesi ednoga, i ednoga Eliási.

5. Gda je pa escse gucsao: ovo eden szvetli oblák obszenczao je nyé; i ovo glász z obláka erkôcsi: ete je moj lübléni Šzin, v sterom sze mi je dobro dopadnolo; nyega poszlüsajte.

6. Stero da bi csüli vucseniczke, szpadnoli szo na obráz szvoj, i zbojali szo sze jáko.

7. I prisztôpivsi Jezus dotekno sze ji je ino erkao: sztante gori, i ne bojte sze.

8. Prizdignovsi pa ocsi szvoje, nikoga szo nej vidili, nego Jezusa szamo.

9. I doli idôcsi oni z goré zapovedao nyim je Jezus erkôcsi: nikomi ne povête tô vidênnye, dokecs Szin cslovecsi od mrtvi govi ne sztâne.

10. I pitali szo ga vucseniczke nyegovi erkôcsi: ka pa piszacské právijo; kâ je potrêbno Eliási prvle pridti?

11. Jezus pa odgovorêcsi erkao nyim je: Eliás isztina pride prvo, i vsza nazáj szprávi.

12. Velim pa vám: kâ je Eliás 'ze prisao, i nej szo ga poznali; nego szo nyemi vesínili, ka szo steli. Tak i Szin cslovecsi bode trpo od nyih.

13. Teda szo razmeli vucseniczke: kâ nyim je od Ivana krsztitela guesao.

II. 14. I pridôcsi k lüdsztvi prisztôpo je k nyemi cslovek niki pokleknovsi pred nyim.

15. I erkôcsi: Goszpodne, szmiluj sze nad mojim szinom, ár je mészecsni, i hüdô trpí. Ár dosztakrát szpádne v ogen, dosztakrát vu vodô.

16. I prineszo szem ga vucseníkom tvojim, i nej szo ga mogli zvrácsiti.

17. Odgovorêcsi pa Jezus erkao je: oh národ neveren i preobrnjeni! kak dugo bodem z vami? kak dugo bom vász trpo? prineszte ga meni eszi.

18. I poprêto sze je Jezus, i vö je sao od nyega te vrág; i ozdravlen je te poibícs od tiszte vöre.

19. Teda prisztôpivsi vucseniczke k Jezusi z ôszeb, erkli szo: zakaj szmo ga mí nej mogli vö vr'zti?

20. Jezus nyim je pa erkao: za volo nevernoszti vase. Ár zaisztino velim vám: csi bodete meli vero, liki horcsicsno zrno, i ercséte etoj gori: tá prêk idi odnut, i prêk bode sla; i nikaj nebode vám nemogôcse.

21. Eto pokolênnye nêde vö; nego po molítvaj i poszti.

III. 22. Gda bi sze pa oni v Galilei vrteli, ercsé nyim Jezus: Szin cslovecsi sze dá vu roké lüdém.

23. I vmorijo ga, i na trétyi dén gori sztâne. I razdrészelili szo sze jáko.

IV. 24. Pridôcsi pa oni v Kapernaum, prisztôpili szo oni, kí didrakmo jemléjo k Petri i erkli szo: vucsitel vas ne dá didrakme?

25. Velí Peter: kakpa. Igda bi v hi'zo prisao, preisao ga je Jezus, erkôcsi: kasze ti zdí, Simon? Králove ete zemlé od steri jemléjo vámo, ali dácsó? Od szinôv szvoji, ali od tühénczov?

26. Velí nyemi Peter: od tühénczov. Ércsé nyemi Jezus: tak szo szinovje szlobodni?

27. Naj je pa ne szpácsimo:

idôcsi vrzi vodiezo v môrje, i gori pridôeso to prvo ribo vö potégni, i odprijilaloke, inájdes v nyê edno statero; v zemi jo, dáj jo nyim za méne i tébe.

XVIII. TÁL.

I. Od poniznoszti i szpáke 1—11. II. Od Bo'ze vôle k grêsnikom 12—14. III. Od zmérjenjá 15—23. IV. Od 10000 talentomov du'znoga szluga 24—35.

I. 1. **V**u onoj vöri prisztôpili szo vucseniczke k Jezusi erkôcsi: sto je te naj véksi v Králevsztvi Nebeszkom?

2. I prizvavsi Jezus edno dête, posztavo je je na szrêdi med nyimi.

3. I erkao je: zaisztino velim vám; csi sze ne obrnéte i bode, liki decza; z nikaksim tálom ne pridete vu Králevsztvo Nebeszko.

4. Sterikoli sze zátó ponízi, liki eto dête; té náj véksi bode v Králevsztvi Nebeszkom.

5. I, sterikoli gori vzeme tákse dête vu iméni mojem, mené vzeme gori.

6. Steri pa szpácsi edno náj ménse z eti vervajôcsi vu meni: bole bi nyemi bilô, dabi nyemi mlinszki kamen zvézali na sinyek nyegov, ino bi sze vtôpo vu môrszkoj globocsíni.

7. Jajetomi szvéti za volo szpáke. Ár moro pridti szpáke; ali jaj tisztoimi csloveki, po sterom szpáka pride.

8. Csi pa rôka tvoja, ali nôga

H. W.

tvoja tebé szpácsi, odszêkaj jo, i odvrzi jo od tébe. Bole je tebi idti vu 'zítek plantavomi, ali csonklavomi, liki dvê rokê, ali dvê nogê imajôsesemi sze vr'zti vu ogen vekí vecsni.

9. I csi te okô tvoje szpácsi vö je szpêhni i vr'zi je od tébe. Bole je tebi z ednim okom idti vu 'zítek, liki dvê okê imajôsesemi sze vr'zti vu gehenszki ogen.

10. Vidite, da ne zavr'zete ni ednoga z eti máli. Ár velim vam: kâ Angelje nyihovi vu Nebészaj vszigdár glédajo obráz Ocsé mojega, ki je vu Nebészaj.

11. Ár je zátó prisao Szin csloveci, naj zdr'zí to pogübléno.

II. 12. Ka ví stímate? csi bi káksi cslovek meo sztô ovécz, i zablôdila bi li edna 'z nyih, jeli ne nihá ti devétdeszét devét idôcsi na goré íscse to zablodjeno?

13. I, csi sze nagodí, ka jo nájde, zaisztino velim vám: ka sze radüje nad nyôv bole; liki nad devétdeszét devétimi neza-blodjenimi.

14. Tak je nej vola Ocsé vasesga, kí je vu Nebészaj, naj prêde eden z eti máli.

III. 15. Csi pa pregresí prôti tebi brat tvoj, idi ino ga pokáraj med tebom i med nyim szamim. Csi te poszlhúne, dôbo szi brata tvojeja.

16. Csí tepa neposzlühne, vze-
mi esese kszebi ednoga, ali dvá;
naj vu dvá, ali trê szvedoköv
vüstaj sztojí vsza rêcs.

17. Csi pa nyé ne poszlühne,
povej Czerkvi; i csi ni Czerkev
ne poszlühne, naj ti bode, liki
pogan i publikánus.

18. Zaisztino velim vám: ka-
koli zvé'zete na zemli, zvézano
bodo na Nébi; i kakoli odvé'zete
na zemli, odvézano bodo i v
Nébi.

19. Pá velim vám: kâ, csi sze
dvá z vász zglíhata na zemli
nad kaksté dugoványm, stero-
koli bodta proszila, bode nyima
od Ocsé mojega, kí je vu ne-
bészaj.

20. Ár, gde koli sze dvá, ali
trijé vküp szprávijo vu mojem
iméni, tam szem jasz na szrêdi
med nyimi.

21. Teda prisztôpivsi k nyemi
Peter ercsé: Goszpodne, keli-
kokrát pregresí prôti meni brat
moj, i odpüsztim nyemi? sze-
demkrát je zadoszta?

22. Erkao nyemi je Jezus: ne
velim ti, do szedemkrát; nego
szedemdeszét krát szedemkrát.

IV. 23. Zátó je priszpodobno
Králevsztvo Nebeszko k eslo-
veki králi, steri je steo racsún
csinti z szlugami szvojmi.

24. Gda bi pa zácsao on ra-
csun csiniti, prinesen je nyemi
eden du'zník, ki je du'zen bio
deszét jezér talentomov.

25. Gda pa nebi meo z kim
plácsati, zapovedao je goszpod
nyegov odati nyega, i 'zeno, i
deczo, i vsza, ká je meo, ino
plácsati.

26. Doli szpadnovsi zátó te
szluga, molo sze nyemi je go-
vorécsi: goszpodne, mej potrplé-
lénje z menom, i vsza ti plá-
csam.

27. Szmilüvao sze je pa te go-
szpôd nad szlugom onim, püszto
ga je, i vesz dug nyemi je od-
püszto.

28. Vö idôcsi pa szluga on, naj-
sao je ednoga z szebom szlü'zé-
csega, kí nyemi je du'zen bio
sztó 'zukavezov; i zgrabivsi ga
zadávlao ga je erkôcsi: plácsaj
mi, ka szi du'zen.

29. Doli szpadnovsi pa te 'z
nyim szlü'zécsi pred nogé nye-
gove, proszo ga je erkôcsi; mej
potrplénje z menom, i vsza ti
plácsam.

30. On je pa nej steo; nego
idôcsi vrgao ga je vu temniczo,
dokecs bi plácsao, ka je du'zen
bio.

31. Gda bi pa vidili ti 'z nyim
szlü'zécsi, stera szo sze zgô-
dila, jáko szo sze razdrészelili;
i idôcsi oznanili szo goszpôdi
szvojemi vsza, stera szo sze
zgôdila.

32. Teda ga je prizvao go-
szpôd nyegov, i ercsé nyemi:
hüdi szluga, vesz on dug szem
ti odpüszto, da szi me proszo.

33. Nej sze je trbelo i tebi szmilüvati nad ztebom vréd szlü'zecsím tivárisom tvojim, liki szem sze i jasz nad tebom szmilüvao.

34. I raszrdo sze je goszpôd nyegov, dáo ga je hohárom, dokecs bi plácsao vsze, ka je du'zen bio.

35. Tak i Ocsa moj Nebeszki vesiní vám, esi ne odpüsztté vszáki brati szvojemi z szrezá szvojega presztopenyá nyegova.

XIX. TÁL.

I. Od 'zenitve 1—12. II. Od dróvne deczé 13—15. III. Od bogátoga mladéncza 16—26. IV. Od szvéta i szvojega zatájnya haszka 27—30.

I. 1. **I**zgódilo sze je, gda bi Iszkoncsao Jezus recsi ete, vzéo sze je z Galilee, i prisao je vu krajíne Judee prêk Jordána.

2. I naszledüvalo ga je vno'zinalüdsztva, izvrácsojejetam.

3. I prisztôpili szo k nyemi Farizeuske szküsávajôcsi ga i erkôcsi nyemi: jeli je szlobodno csloveki odpüszttiti 'zeno szvojo za vszákoga zroka volo.

4. On pa odgovorécsi erkao nyim je: nej szte esteli; ka, kí je sztvôro v zacsétki csloveka, mo'zái 'zeno je sztvôro nyidva?

5. I erkao je: za toga volo tá nihá cslovek ocsó i mater, i pridrü'zi sze k 'zeni szvojój, i dvá bodeta edno tâlo.

6. Zâto nej szta vecs dvá; nego edno tâlo. Stero je tak Bôg vküp zvêzo, cslovek je naj ne razlôcsi.

7. Velíjo nyemi: zakaj je pa Môses zapovedao dati liszt razpítanya i odpüszttiti jo?

8. Velí nyim: Môses je za volo trdoszti szrezá vasega dopüszto vám odpüszttiti 'zene vase; ali od zacsétka je nej bilô tak.

9. Velim pa vám: kâ, kíkoli odpüszttí 'zeno szvojo, (nego esi za kurvêstva volo) i vzeme szí drügo, praznúje; i kí szí odpücseno vzeme, praznúje.

10. Velíjo nyemi vucseníczke nyegovi: esi je tákse dugoványe csloveka z 'zenôv, kâ jo je nej szlobodno odpüszttiti za kak sté zroka volo; nej sze je tak dobro o'zeniti.

11. On nyim pa ercsé: ne prímlêjo vszi eto rêcs; nego kim je dâno.

12. Ár jeszo vkopleni, kí szo sze z materé utrobe tak porôdili; i jeszo vkopleni, kí szo od lüdi h vkopleni; i jeszo vkopleni, kí szo sze szamí vkôpili za volo Králevszta Nebeszkoga. Kí more prijéti, naj príme.

II. 13. Teda szo prineseni nyemi otroczi, dabi na nyé vrgao roké, i molo. Vucseníczke szo je pa kárali.

14. Ercsé pa nyim Jezus: nihájte deczo, i ne bránte nyim

k meniprihájati; árje táksi Králevszto Nebeszko.

III. 15. I polo'zécsi na nyé roké szvoje odísao je odnut.

16. I ovo pridócsi eden ercsé nyemi: vucitel dober, ka do broga mi je csiniti, naj mám 'zítek vekivecsni?

17. On nyemi pa ercsé: zakaj me právis dobroga? Nisese je nej dober, nego li eden, Bôg. Csi pa sesés notri idti vu 'zítek, zdr'zi zapôvedi.

18. Ercsé nyemi: stere? Jezus pa ercsé: ete; ne vmôri, ne praznűj, ne kradni, krívo ne szvedcsi.

19. Postűj ocsó tvojega, i mater; i lűbi bli'znyega tvojega, kako szamoga szebé.

20. Ercsé nyemi te mladénecz: vsza eta szem zdr'zao od mladosztí moje, ka mi esese falí?

21. Ercsé nyemi Jezus: csi sesés popolni bidti, idi, odáj tvoje blágo, i dáj szíromákom; i bodes kincs meo v Nébi; i poj, naszledűj mené.

22. Gda bi pa csűo te mladénecz eto rêcs: odísao je zalosztén, ár je meo vnogo ládanya.

23. Jezus pa ercsé vucseníkom szvojim: zaisztino velim vám; kâ bogat 'zmetno ide vu Králevszto Nebeszko.

24. Pá pa velim vám: le'zêse je kumili szkôsz iglé vűh idti, liki bogatomi notri vu Králevszto Bo'ze idti.

25. Gda bi pa szlisali vucseníczke nyegovi, sztrsznoli szo sze jáko erkôcsi: sto sze tak more zvelicsati?

26. Zgledno sze je pa Jezus na nyé, i ercsé nyim: pri lűdi je tô, isztina, nemogôcse; ali pri Bôgi szo vsza, mogôcsa.

IV. 27. Teda odgovorécsi Peter ercsé nyemi: ovo, mí szmo vsza osztavili i naszledűjemo tebé; ka nám tak bode za tô?

28. Jezus nyim pa ercsé: zaisztino velim vám, kâ ví, kí me zdaj naszledűjete, vu preporodjenyê, gda bode szedo Szín cslovcesi na sztoleczi díke szvoje, i ví bodete szedeli na dvanájszet sztoleczi szodécsi dvanájszet národov Izraelszki.

29. I vszáki kí osztávi hi'zo, ali brate, ali szesztre, ali ocsó, ali mater, ali 'zeno, ali deczo, ali nyivo za mojega iména volo, sztôkrát teliko vzeme, i 'zítek vekivecsni ôrokűvao bode.

30. Vnôgi pa, kí szo prêdnyi, szlêdnyi bodo; i ti szlêdnyi bodo prêdnyi.

XX. TÁL.

I. Od goríc delavczov pláce 1—16. II. Tretics nazviscsáva szvojo szmrt 17—19. III. Zebedeusovi színöv prosnya 20—24. IV. Vucseníkov oblászt je nej szveczka 25—28. V. Dvâ szlepca sze zvrácsita 29—34.

I. 1. **Á**r je priszpodobno Králevszto Nebeszko k csloveki goszpodári, kí je vö

sô vgojldno rano najimat delav-
cze vu goricze szvoje.

2. Pogôdo sze je pa z delavezi
na dén za eden 'zukavecz, i
poszlao je je vu goricze szvoje.

3. I vö idôcsi okoli trétje vö-
re vido je drüge sztojécse na
pláczi manyükivajôcse.

4. I onim ercsé: idite i vi vu
goricze moje; i, ka bode pra-
vicsno, dám vám.

5. Oni szo pa odísli. Pá vöi-
dôcsi okôli sészte i devéte vö-
re, priszpodobnim tálom je
vesino.

6. Okôli edenájszete vöre pa
vö idôcsi najsao je drüge ma-
nyükivajôcs sztojécse i ercsé
nyim: ka eti sztojíte czêli dén
manyükivajôcsi?

7. Velíjo nyemi: zátó, kâ nász
je niscse nej nájao. Velí nyim:
idite i ví vu goricze moje; i, ka
bode pravicsno, vzemete.

8. Gda bi pa vcsérgrátao, ve-
lí Goszpôd ti goríciz vânczari
szvojemi: zovi te delaveze, i
dáj nyim nyihov nájem: zacsni
sze pa od szlêdnyega do pr-
voga.

9. I pridôcsi oni, kí szo ob e-
denájszetojvöri najéti bili, vzéli
szo vszáki po 'zukavezi.

10. Pridôcsi pa ti prvi stímali
szo, kâ vees vzemejo; ali i oni
szo vzéli vszáki po 'zukavezi.

11. Gda bi pa vzéli, mrmrali
szo prôti goszpodári.

12. Govorécsi: kâ eti zádnyi

szo li edno vöro delali, i k nám
szi je priglíhne vcsíno; kishmo
noszili czêloga dnéva bremen
i vrocíno.

13. Odgovorécsi pa ercsé ed-
nomi 'z nyih: priátel, ne esi-
nim ti kriviczo. Nej szi sze za
eden 'zukavecz pogôdo z me-
nov?

14. Vzemi, ka je tvoje ino idi,
jasz pa scsém etomishlêdnyemi
teliko dati, liki i tebi.

15. Ali nej je szlobodno meni
csiniti, stero scsém z mojim?
ali je tvoje okô húdo; ka szem
jasz dober?

16. Tak bodoti szlêdnyi, prôd-
nyi, i ti prêdnyi, szlêdnyi. Ár
doszta ji je pozváni, malo ji je
pa odebráni.

II. 17. I gori idôcsi Jezus v Je-
rusálem k szebi je vzéo ti dva-
nájszet vucseníkov zôszeb na
pôti, i erkao nyim je:

18. Ovo, gori idemo v Jeru-
sálem; i Szin cslovecsi sze dá
poglavníkom popovszkim i pi-
szácsom, i oszôdijo gana szmrt.

19. I dájó ga poganom na os-
potávanye i bicsüvanye i kri-
'zanye, i na trétji dén gori
sztáne.

III. 20. Teda je prisztôpila k
nyemimatiszinôv Zebedeusovi
z szvojmi szinmi molécsa i pro-
szécsa nikaj od nyega.

21. On pa ercsé nyê: ka scsés?
Ercsé nyemi: povej, najszedíta
etiva dvá sziná mojva eden na

dêsznoj tvojoj, i eden na lêvoj vu Králevsztvi tvojem.

22. Odgovorécsi pa Jezus: neznate, ka proszite; Jeli morete piti on pehár, steroga bom jasz pio, i z krsztom, z kim sze jasz krsztim, sze krsztiti? velíjo nyemi: moremo.

23. I veli nyim: pehár isztina moj bodete pilí, i z krsztom, z kim sze jasz krsztim, sze okrsztite; ali szedeti na dêsznoj mojoj i na lêvoj mojoj jasz dati nemorem; nego onim, kim je pripravleno od Ocsé mojega.

IV. 14. I szlísavsi ti deszétraszrdili szo szenia dva brata.

25. Jezus pa prizvajôcsi nyé ersé: znáte, ka poglavníčke poganszki goszpodüjo nad nyimi, i ti veliki ládajo nad nyimi.

26. Ali tak naj ne bode med vami; nego, steri scsé med vami veliki bidti, naj bode vas szluga.

27. I steri koli bode steo med vami prvi bidti, naj bode vas szluga.

28. Liki Szin csloveka je nej prisao, naj nyemi szlüzijo; nego, naj on szlüzí i dá düso szvojona odküplený za vnôge.

V. 29. I vö idôcsi z Jerike naszledüvalo ga je vno'zina lüdsztva.

30. I ovo dvá szlepeza szedécsa kre pôti, gda bi szlisala, ka Jezus mímo ide, krícsala szta govorécsa: szmiluj sze nad na-

ma, Goszpodne, Szin Dávidov!

31. Lüdsztvo nyidva je pa káralo, naj tiho bodeta. Onedva szta pa escse bole krícsala govorécsa: szmiluj sze nad nama, Goszpodne, Szin Dávidov!

32. I sztáne Jezus zézvao je nyidva i erkao: ka scséta, naj vama vcsinim?

33. Onedva szta pa nyemi velela: Gospodne, naj sze nama ocsí odpréjo.

34. Szmilüvavsi sze pa Jezus dotekno sze je ôcsi nyidva; i preczi szopreglednole ocsí nyidva, i naszledüvalo szta ga.

XXI. TÁL.

I. Krisztus gêdzi v Jerusálem 1—11. II. Kúpeze i tr'zce z Czerkvi vö zgoni 12—17. III. Figovo drêvo poszêhne 18—22. IV. Pope od Ivanovoga krszta szpitáva 23—27. V. Tri priszpodobnoszti: ocsa szvojga sziná vu goricze posila 28—32. Vinograda delavczí szluge i sziná szvojga goszpodára bujejo 33—41. Zidárje, te náj jaksí kamen zavr'zejo 42—46.

I. 1. I gda bi sze pribli'závali k Jerusálemi, i prisli bi v Bethfágo k Oliveczkoj gori; teda je Jezus poszlao dvá vucseníka, govorécsi nyima:

2. Idita vu eto vész, stera je pred vama, i preczináj deta edno oszelniczo privézano i 'zrbé 'z nyôv; odvé'zta jo i pripelajta je meni.

3. I csi bode vama sto kâ pravopovejta: kâ Goszpod nyé potrebüje, i preczi je odpüsztí.

4. Tô je pa vsze vesínyeno, dabi sze szpunila rêcs po pro-roki povêdana:

5. Povête cseri Sionszkoy: ovo Králtvoj ide tebi pokoren i szedécsi na oszelniczi i 'zrbéti pod járem navajene oszelnicze.

6. Idôcsa pa vucseníka vesínila szta tak, kak je nyima zapovedáo Jezus.

7. Pripelala szta to oszelniczo i 'zrbé, i djalá szta na nyidva gvant szvoj i gori szta ga poszádila na nyega.

8. To drügo lüdsztvo je pa presztéralo gvant szvoj na pôť, niki szo pa szekali vêje z drev-ja i na pôť metali.

9. To lüdsztvo pa naprê idôcse i naszledüvájôcse je kricsalo govorécse: Ho'zanna Színi Dávidovomi; blagoszlovleni, ki je prisao vu Iméni Goszpodnovom; Ho'zanna na viszíni.

10. I gda bi on notri sô v Jerusálem, genolo szeje czêlo meszto erkôcse: sto je ete?

11. Lüdsztvo je pa velelo: té je Jezus prorok od Názareta Galilee.

II. 12. I notri je sô Jezus vu Czérkev Bo'zo, i vö je vrgao vsze odávceze i küpcze vu czérkvi i sztole pêneze minyávczov je szpremetao i sztoleze golôb odávczov.

13. I ercsé nyim: píszano je: Hi'za moja sze Hi'za Molitvena bode zvála; ví szte jo

pa napravili na razbojnikov jamo.

14. I prisztôpili szo k nyemi szlêpi i plantavi vu czérkvi, i zvráco je je.

15. Vidôcsi pa poglavníčke popovszki i piszácske ta csüda, stera je vsino, i deczo kriesécsó vu czérkvi i govorécso: Ho'zanna Színi Dávidovomi, razesémerili szo sze,

16. I erkli szo nyemi: csüjes, ka eti právjio? Jezus nyim je pa erkao: kakpa. Jeli szte nigdár nej esteli, kâ z vüszť ti málieski i czeczajôcsi szí szí hválo szpravo?

17. I nihávsi je vö je sô z me szta v Bethánio, i tam je osztano.

III. 18. Rano pa nazáj idôcsi vu meszto, ogládo je.

19. I vidôcsi edno figovo drêvo kre pôťi, sô je k nyemi; i nikaj je nej najso na nyem, nego li szamo lisztje; i erkao nyemi je: nigár sze vecs z tébe szád ne rodi na veke. I preczi je poszêhnolo ovo figovo drêvo.

20. I vidôcsi vucseníčke csüdivali szo sze govorécsi: kakda je preczi poszêhnolo to figovo drêvo!

21. Odgovorécsi pa Jezus ercsé nyim: zaisztino velim vám; csi bodte meli vero i nebodte dvojíli, nêli szamo tô figovomi drêvi vcsiníte, nego i etoj gori

csi eréséte: zdigni sze i vrzi sze vu môrje, zgodí sze.

22. I vsza, kakoli bodete pro-szili vu molítvi, vervajôcsi vze-mete.

IV. 23. I gda bi on prisao vu ezérkev, prisztôpili szo k nye-mi vucsécsesemi poglavníčke popovszki i sztarisi lüdsztva govorecsi: vu káksoj oblászti eta csinís? i sto ti je dáo tô ob-lászt?

24. Odgovorecsi pa Jezus er-esé nyim: pítao bom vász i jasz edo rêcs, stero csi mi povête, i jasz vám povêm, vu káksoj ob-lászti eta delam.

25. Krszt Ivana odkud je bio? z nébe, ali z lüdi? Oni pa pre-mislávajôcsi vu szebi govorecsi: csi eresémo, z Nebész, ercsé nám: zakaj szte pa nyemi nej vervali?

26. Csi pa eresémo: z lüdi, bojimo sze lüdsztva; ár vszi májo Ivana, liki proroka.

27. I odgovorecsi Jezusi er-eséjo: neznamo. Eresé nyim i on: ni jasz ne povêm vám, vu káksoj oblászti eta csinim.

V. 28. Ka sze pa vám vídi? eden cslovek je meo dvá sziná, i prisztôpivsi k tomi prvomi er-esé: szinek, idi, dnesz delaj vu goriczaj moji.

29. On pa odgovorecsi ercsé: nescem; potom toga je po'za-lüvo i odísao je vu goricze delat.

30. I, prisztôpivsi k tomi drü-

gomi, ercsé nyemi rávno tak. On pa odgovorecsi ercsé: jasz goszpodne? I nej je sô.

31. Steri je 'ze med tême dvô-ma vesíno volo ocsé? povedali szo nyemi: te prvi. Eresé nyim Jezus: zaisztino velim vám: kê publikánuske i prázniczke bodo pred vami sli vu Králevszstvo Bo'ze.

32. Ár je prisao k vám Ivan vu praviceze pôti, i nêszte nye-mi vervali; publikánuske pa i prázniczke szo vervali nyemi; ví pa vidôcsi nej szte sze pre-obrnloli potom, kê bi vervali nyemi.

33. Poszläsajte i drügo príli-ko: bio je eden goszpodár cslo-vek, kí je poszádo goricze, i z plotom je je okôli vzéo, i szkopao je v nyih preso i po-ezimprao je tõren i vö je je dáo delavezom i odísao je inam.

34. Gda bi sze pa pribli'závalo vrêmen brátve száda, poszlao je szluge szvoje k tim delav-czom, da bi vzéli szád nyih.

36. I delavezi prijavsi szluge nyegove, nisteroga szo zbili, nisteroga szo pa bujli, niste-roga szo pa kamenüvali.

36. Pá je poszlao drüge szluge vecs od ti prvi; i vesínili szo nyim rávno tak.

37. Obszlédnyim pa posle k nyim sziná szvojega govorecsi: zasztôpijo sze sziná mo-jega.

38. Ti delavezi pa, gda bi vidili sziná, erkli szo med szebom: ete je te örocsník, pojte, bujmo ga i ládajmo nyegovo örocsíno.

39. I vzéli szo ga, i vö szo ga vrgli z vinograda, i bujli szo ga.

40. Záto, gda príde goszpôd toga vinograda, ka bode csínio delavezom onim?

41. Erkli szo nyemi: te hüde hüdü pogübi; i gorieze vö dá drüгим delavezom, steri nyemi notri dájo szád vu szvojem vrêmeni.

42. Velí nyim Jezus: jeli szte nejesteli nigdár vu píszi: kamen, steroga szo zavrgli zidárje, vesinyeni je k glávi voglá; od Goszpodna je tô vesinyeno, i csüdno je pred oesmí nasimi.

43. Záto velim vám: ka sze kraj vzeme od vász Králevsztvo Bo'ze, i dá sze poganom prinásajôsim szád nyegov.

44. I, kí szpádne na ete kamen, vküp sze szmo'zd'zi; na koga pa ete kamen szpádne, razdrobí ga.

45. I szlísavsi poglavníczke popovszkii i Farizeuske etenye-gove prílike szpoznali szo, ka od nyih právi.

46. I íszkali szo môdus, kak bi ga prijéti mogli; ali bojali szo sze lüdsztva, ár szo ga, liki proroka, meli.

XXII. TÁL.

I. Od králevszkoga sziná gosztüvanya 1—14. II. Farizeusov pítanye od dácse 15—22. III. Szadduceusov pítanye od gori sztanenyá 23—33. IV. Od naj vékse zapôvidi i Krisztusa 34—46.

I. 1. **I** odgovorécsi Jezus pá nyim je erkao vu pri-likaj govorécsi:

2. Priszpodobno je Králevsztvo Nebeszko kesloveki králi, kí je napravogoszttüvanyeszíni szvojemi.

3. I poszlao je szluge szvoje zvat te pozváne na gosztüvanye; i nêszo steli prídti.

4. Pá posle drüge szluge erkôcsi: povête tim pozvánim; ovo, obed moj szem pripravo, moji günczi i tücsne sztvári szo bujte, i vsza szo gotova; pojte na gosztüvanye!

5. Oni szo pa nej málali za nyé, i odisli szo, kí na szvojo nyivo, kí pa na szvoje preküpcüvanye.

6. Ti drügiszo pa zgrabili szluge nyegove, ospotali szo je, ino szo je bujli.

7. Gda bi pa esüo te král, rászrdo sze je, i poszlao je vojszko szvojo i pogübo je lüdomoreze one, i meszto nyihovo je zé'zgo.

8. Teda velí szlugom szvojom: gosztüvanye je ísztina gotovo; aliti pozváni szo ga nej vrêdni.

9. Idte záto na kri'zopotje; i

kékoli náidete, zovte ja na gosztüvanye.

10. I vöidôcsi szlugi oni na potí vküp szo szpravili vsze, sterekoli szo najsli, i dobre i lagoje; i napunilo sze je gosztüvanye z timi szedécsimi.

11. Notri idôcsi pa král glédát te szedécse, vido je tam ednoga csloveka, kí je nej bio obleseni z gvantom gosztüvanya.

12. I véli nyemi: priátel, kákda szí eszi notri prisao, nemajôcsi gvanta szvadbenoga? On je pa zanêmo.

13. Teda ersé te král hlápcom: zvézte nyemi nogé i roké, vzemte ga i vrzte ga vu vônêsnyo kmiezo, tam bode jôkanye i zobno szkripanye.

14. Ár ji je doszta pozváni, ali malo ji je odebráni.

II. 15. Teda szosli Farizeuske i tanács szo dr'zali, kakbi ga zamre'zili vu rêcsi.

16. I poszlali szo k nyemi vucseníke szvoje z Herodesovimi szlugi govorécsi: Vucsitel, známó, ka szí pravicsen i pôť Bo'zo vu praviezi vesis, i nemáras z nikim, ár ne glédas oszobo lüdi.

17. Povej nám záto, ka tí stímas? jeli je szlobodno dati dácsó Cszazari, ali nej?

18. Znajôcsi pa Jezus hüdôbo nyihovo, ersé: ka me szküsávate szkazlívcezi?

19. Poká'zte mi dácsni pêne z?

oni szo pa nyemi pôdali eden 'zukavecz.

20. I veli nyim: koga kêp je eti i napíszek?

21. Velíjo nyemi: csaszarov. Teda velí nyim: dájte záto, stera szo Cszaszarova, Cszazari, i stera szo Bo'za, Bôgi.

22. I gda bi eta csüli, csüdivali szo sze; i tá ga nihávsi odísli szo.

III. 23. Vu onom dnévi prisztôpili szo k nyemi Szadduceuske govorécsi: ka nêgagori sztánenyá, i pítali szo ga.

24. Govorécsi: Vucsitel, Môses právi: csi sto merjé brezí deczé naj vzeme brat nyegov 'zeno nyegovo i zbüdi szemen brata szvojega.

25. Biló je pa pri nász szedem bratov; i o'zeno sze je te prvi, i mrô je, i nemajôcsi szemena niháo je 'zeno szvojo brati szvojemi.

26. Rávno tak i te drügi, i trétji, notri do szédmoga.

27. Obszlédnyim pa vszê mrla je i ta 'zena.

28. Vu gori sztánenyê tak stero ga bode z ti szedem ta 'zena? Ár szo jo vszi meli.

29. Odgovorécsi pa Jezus ersé nyim: blôdite, neznajôcsi píszma niti môcsi Bo'ze.

30. Ár vu gori sztánenyê ne bodo sze ni 'zenili, ni k môm'zom dávale, nego, liki Angelje Bo'zi vu Nebészaj, bodo.

31. Od gori sztanenyá pa ti mrtvi nej szte csteli, ka vám je povêdano od Bogá govorécsega.

32. Jasz szem Bôg Ábraháma, i Bôg I' zaáka i Bôg Jákoa; Bôg je pa nej Bôg ti mrtvi, nego ti 'zívi.

33. I gda bi lüdsztvo eta csülo, csüdivalo sze je nad vesenyom nyegovim.

IV. 34. Gda bi pa Farizeuske csüli, kâ je zateno vüsza Szaduezeusom, vküp szo sze szprávilí prôti nyemi.

35. I eden 'z nyih právdenik opíta ga szküsávajôcsi i govorécsi:

36. Vucsitel, stera je tá velika zapoved vu Právdi?

37. Jezus pa ercsé nyemi: lübi Goszpodna Bogá tvojega z czêloga szrezátvojega i z czêle düse tvoje, i z czêle môcsi tvoje.

38. Eta je ta prva i velika zapoved.

39. Ta drüga je pa priszpodobna k etoj: lübi bli'znyega tvojega, liki szamoga szebé.

40. Vu etivi dvê zapôvidaj viszí czêla Právda i Proroczke.

41. Gda bi sze pa vküp szpravili Farizeuske, pítao je nyé Jezus.

42. Govorécsi: ka ví stímate od Krisztusa, koga szin je? Od govoríjo nyemi: Dávidov.

43. Ercsé nyim: kakda ga pa Dávid vu Dühi za Goszpôda zové, govorécsi:

44. Erkao je Goszpôd Goszpôdi mojemi: szedi szí na deszno mojo, dokecs polo'zim nepriátele tvoje na podnogáoniczo pod nogé tvoje.

45. Csi zátó Dávid nyega zové za Goszpoda, kakda je szin nyegov?

46. I niseze nyemi je nej mogao odgovoriti ni edno rêcs, niti szo ga nej szmeli kâ vécso d tisztoza dnéva szpitávati.

XXIII. TAL.

I. V kom sze trbê Farizeusov dr'zati 1—12. II. Jaj Farizeusom i pizsácsom 13—33. III. Jerusálema velika okornoszt i kastiga 34—39.

I. 1. **T**eda je guesao Jezus lüdsztvi i vuesenikom szvojim.

2. Govorécsi: na Môsesov sztolec szo szeli pizsácske i Farizeuske.

3. Zátó vsza, sterakoli bodo vám pravili zdr'závati, zdr'závajte i csinte; pôleg nyih dela pa ne csinte. Ár právijo i ne csiníjo.

4. Ár 'zmetna i neprenosena bremena vküp vé'zejo i lüdém je na plécsa nakládajo; szamí sze ji pa ni z prsztom nesesejo doteknoti.

5. Vsza dela szvoja pa csiníjo, naj sze vidijo od lüdi. Razsérjávajo pa szvoje szpômenke, i velike naprávlajo skriczegvanta szvojega.

6. I lübijó prêdnja szedala pri vecsérjaj i prêdnye sztolcze vu szprávisesaj.

7. I poklányanve na placzáj, i naj sze zovéjo od lüdi: Rabbi, Rabbi.

8. Ví sze pa ne zovte Rabbi. Ár je eden vas Mester, Krisztus; ví szte szí pa vszi bratje.

9. I nikoga za vasega ocsó ne zovte na zemli. Ár je eden vas Ocsa, kí je vu Nebészaj.

10. Niti sze ne zovte za mestre. Ár je eden vas Mester, Krisztus.

11. Kí je pa náj vécsi med vami, naj bode vas hlápecz.

12. Sterikoli pa szám szebé zviszi, poni'zi sze; i sterikoli szám szebé poni'zi, zviszi sze.

II. 13. Jaj pa vám, pizsácske i Farizeuske, szkazlívcezi! Ár zapérate Králevsztvo Nebeszko pred lüdmí. Ví szamí notri nêdete, niti notri idôcse, ne pizlíte notri idti.

14. Jaj vám pizsácske i Fari-zeuske szkazlívcezi! Ár po'zirá-vate hi'ze vdóvícz pod obrázom dugi molítev. Zátó vze-mete 'zmetnêso szôdbo.

15. Jaj vám pizsácske i Fari-zeuske szkazlívcezi! Ár okôli ho-dite po môrji, i szühoj zemli; naj ednoga novovercza vesiní-te; i, gda je vesinyeni, naprá-vite ga sziná gehenne dvakrat bole, liki szte ví szamí.

16. Jaj vám pôtiká'zezi szlêpi, kí právite: sterikoli priszégne

na czérkev, tiszto je nikaj; sterikoli pa priszégne na zlátó czérkevno du'zen je.

17. Blázni i szlêpi! Ár ka je vékse, zlátó, alí czérkev, stera poszvetí zlátó?

18. I sterikoli priszégne na oltár, tiszto je nikaj; sterikoli pa priszégne na dár, kí je na nyem, du'zen je.

19. Blázni i szlêpi! Ár ka je vékse, dár, ali oltár, steri poszvecsüje te dár.

20. Zátó, kí priszéga na oltár, priszéga na nyega i na vsza, stera szo na nyem.

21. I, kí priszéga na czérkev, priszéga na nyô, i na onoga, kí v nyê prebíva.

22. I, kí priszéga na Nébo, priszéga na trônus Bo'zi, i na onoga, kí na nyem szedí.

23. Jaj vám pizsácske i Fari-zeuske szkazlívcezi! Ár deszeti-nite! metiezo i koper, i kün; i niháte ta 'zmetnêsa te právde, szôdbo, i miloseso, i vero. Eta trbê csiniti, i ova nej niháti.

24. Pôtiká'zezi szlêpi, kí pre-czidjávate komára, kumilo pa po'zérate.

25. Jaj vám pizsácske i Fari-zeuske, szkazlívcezi! Ár sznáj-'zite z vüna vas pehári szkledo; z nôtra szo pa puna zgrabli-vosztjom i znemertücslivosztjom.

26. Farizeus szlêpi! osznáj'zi prvle to znotrésnye pehára i

szklede, naj i to vönêsnye nyihovo csízto bode.

27. Jaj vám pizsácske i Fari-zeuske, szkazlívczi! Ár szte priszpodobni k grobom obêljenim, kí sze z vüna szvetli vídijo, z nôtra szo pa puni kôszt ti mrtvi i vsze necsisztôcse.

28. Tak i ví sze z vüna vídite lüdém praviesni, z nôtra szte pa puni szkazlívosztjom i nepraviesnosztjom.

29. Jaj vám pizsácske i Fari-zeuske, szkazlívczi! Ár czimprate grobe prorokov i sznájzite pokopálisesa ti práviesni.

30. I právite: da bi mi bilí vu vrêmeni nasi ocsákov, ne bí bili tálniczke z nyimi vréd vu krvi prorokov.

31. Êtak szvedocsite prôti szebi, ka szte szinovje oni, kí szo zpomôrili proroke.

32. I ví napunyávate mero ocsév vasi.

33. Kacse i plod vipere, kakda vujdete szôdbi gehenne?

III. 34. Zátó, ovo, jasz posílám k vám proroke, i môdre i pizsácske; i 'z nyih nike bujete i razpéte, i 'z nyih nike bi-
csüvali bodete vu szprávisesaj vasi, i preganyali je bodete od meszta do meszta.

35. Naj príde na vász vszapravicsna krv, stera je prelejána na zemlo od krvi Abelove toga praviesnoga, notri do krvi Zakariásove Barakiásovogasziná,

steroga szte vmôrili med czérkejevov i oltárom.

36. Zaisztino právim vám: kâ vsza eta prídejo na ete národ.

37. Jerusálem, Jerusálem, kí vmárjas proroke i kamenüjes one, steri sze k tebi posílajo; kelikokrát szem steo vküp szpravití otroke tvoje, líkí kokôs vküp szprávla písescanze szvoje pod perôti, i nej szte steli?

38. Ovo nihá sze vám hi'za vasa püsztá.

39. Ár velim vám: ne bodete me vidili od etecz máo, dokecs ne bodete pravili: blágoszlovléní te idôcsi vu Goszpodnovom iméní.

XXIV. TÁL.

I. Lepota i opüscávanye czérkvi 1. 2.

II. Od pogibelnoszti Jerusálemszke: ka sze zgodi pred nyöv? 3—14, ka pod nyöv? 15—23, ka po nyê? 29—36. III.

Od koncza szvétá 37—51.

I. 1. **I**vö idôcsi Jezus, ga bi I kraj sô od czérkvi, prisztpíli szo k nyemi vucseníczke nyegovi, i kázali szo nyemi czimper te czérkvi.

2. Jezus nyim je pa erkao: ne vídite vsza eta? zaisztino velim vám: z nikaksim tálom sze ne nihákamen na kamni, kí sze ne porüsi

II. 3. Gda bi pa szedo na oliveczkoj gori, prisztpíli szo k nyemi vucseníczke zôszeb erkôcsi: povej nám, gda eta bodo, i stero je znamenye tvojeja

prísesztjá i szkonesanya etoga szvêta?

4. I odgovorécsi Jezus ercsé nyim: glédajte, naj vász sto ne zapela.

5. Ár ji doszta príde vu mojem iméni govorécsi: jasz szem Krisztus, i vnôge zapelajo.

6. Bodete pa csüli boje i bojôv glászi; vídite, da sze ne zburkate. Ár morejo vsza bidti, ali nebode esese konec.

7. Ár sztáne národ prôti národi, i králevsztvo prôti králevsztví, i bode glád i pomor i zemlé gíbanye po vnôgi mész-taj.

8. Vsza eta szo pa zacsétek bolézen.

9. Teda dájó vász na moko i vmoríjo vász; i bodete odürni vszém národom za mojega imé-na volo.

10. I teda sze szpácsijo vnôgi, i eden drügoga v roké dájó i odürjávali bodo eden drügoga.

11. I vnôgi krívi proroczke sztánejo i zapelajo vnôge.

12. I, da sze povnô'za nepravdenoszt, zmrznelübézen vnôgi.

13. Kí pa osztáne do konceza, té sze zvelicsa.

14. I predgani bode ete Evangelium Králevsztva Bo'zega po vszem szvéti na szvedôsztvo vzemi národi. I teda príde konec.

15. Gda bodte tak vidili to odürnoszt opüscsenyá, stera je

povêdana po Dánieli proroki, sztojécsó na szvéto mészti (steri esté, naj razmi).

16. Teda, kí szo vu Judei, naj be'zíjo na goré.

17. Kí je pa na hi'znom pokri-vi doli naj nejde, ka bi kâ vzéo z hi'ze szvoje.

18. I, kí je na nyivi, naj sze nazáj ne povrné, ka bi vzéo szvoj gvant.

19. Jaj pa tím noszécsam i nádájôcsam vu oni dnévi.

20. Molte pa, naj nebode bē-zanye vase v zími, niti v szobotti.

21. Ár bode teda velika moka, káksa je nej bila od zacsétka szvêta, notri do toga mao, niti je nebode.

22. I, dabi nê bilí prekrácseni dnévi oni, nebi bilô edno tâlo zdr'zano; ali za voló ti odebráni prekrátijo sze dnévi oni.

23. Teda, esi sto vám bode pravo: ovo eti je Krisztus, ali eti; ne verte.

24. Ár sztánejo krivicsni krisztuske i krivicsni proroczke, i dávali bodo znaménja velika i csüda; naj zapelajo, esi bode mogôcse, i te odebráne.

25. Ovo naprê szem vám povedao.

26. Zátó, esi bodo vám pravili: ovo vu püscsávi je, nêdte vö; ovo vu kámraj je, ne verte.

27. Ár liki blískz zhája od szuncsenoga zhoda, i szkázé

sze notri do záhoda; tak bode i prísesztjé sziná cslovecsega.

28. Ár, gde bode mrlina, tá bodo sze szprávlali i orli.

29. Preczi pa po moki oni dnévov potemnêszuncze, i mészecz nedá szvetloszti szvoje, i zvêzde bodo kapale z nebész, i môcsi Nebeszke sze gíbale bodo.

40. Íteda sze zká'ze znamênye Sziná cslovecsega na Nébi; i teda sze plakali bodo vszinárodje zemlé, i vidili bodo Szina cslovecsega pridôcsega na obláki Nebeszkom z mocsjôv i z díkov velikov.

31. I posle Angele szvoje z trombönte glászom velikim; i vküp szprávjio te odebráne nyegove od stiri vötrôv od edni krajôv Nebész notri do drügi nyih krajôv.

32. Od figovoga drêva sze pa vesite eto prílico; gda je 'ze vêka nyegova mêhka i lisztje szpüscsáva, znájte, ka je blüzi leto.

33. Tak i ví, gda bodete vidili vsza eta, znájte, ka je blüzi pred dvérmi.

34. Zaisztino velim vám: z nikaksim tálom ne prêde ete národ; dokecs sze vsza eta ne zgodíjo.

35. Néba i zémľa prêde, recsi moje pa nigdár ne prêdo.

36. Od oni dnévov pa i vöre niscse nezna, niti Angelje Nebeszki, nego Oesa moj sám.

III. 37. Kak je pa bilô vu dnévi Noë, tak bode i prísesztjé Sziná cslovecsega.

38. Ár, liki szo bilí vu dnévi pred potopom, jeli szo i pilí szo, 'zenili szo sze, ino szo sze k mô'zi dávale notri do onoga dnéva, gda je Noë vu bárko sô.

39. I nej szo szpoznali, dokecs je prisao potop i vzéo je vsze; tak bode i prísesztjé Sziná cslovecsega.

40. Teda dvá bodeta na nyivi: eden sze gori vzeme, i te eden sze tá nihá.

41. Dvê bodeta mlele v mlíni; edna sze gori vzeme, i edna sze tá nihá.

42. Verusztüjte záto; da nezna, stero vöro vas Goszpôd pride.

43. Eto pa znájte: ka, dabi znao hi'zni goszpodár, v steroj sztrá'zi bi tát prisao, verusztüvao bi i ne bi dáo podkopati hi'zo szvojo.

44. Záto i ví bojdte gotovi: da, vu steroj vöri ne stimate, Szin cslovecsi pride.

45. Sto je tak te veren szluga i szpameten; steroja je posztavo goszpôd nyegov nad dr'zinov szvojov; naj ji dá jêsztvino vu szvojem vrêmeni?

46. Blá'zeni je on szluga, steroja, gda pride goszpôd nyegov, ga nájde tak csinêcsega.

47. Zaisztino velim vám: kâ

ga nadevszêm blágom szvojim posztávi.

48. Csi bode pra pravo ov lagoji szluga vu szrdei szvojem; müdí sze goszpôd moj príditi;

49. I zacsne biti te szebom szlü'zécse, jeszti pa i piti z pi-áncezi;

50. Príde goszpôd szluga onoga vu dnévi, v sterom sze ne dovê, i vu vöri stero nezna.

51. I raszkála ga i tál nye-gov z szkazlívczmi dene. Tam bode jôkanye i zobno skrípanye.

XXV. TÁL.

I. Od deszét devicz 1—13. II. Ob delbe talentomov 14—30. III. Od szlédnye szôdbe 31—46.

I. 1. **T**eda priszpodobno bode Králevsztvo Nebe-szko k deszét deviczam, stere szo vzélé lampase szvoje i vô szo sle prôti 'zenini.

2. Pét ji je pa 'z nyih bilô cse-dni, pét pa nôri.

3. Te nôre szo vzélé lampase szebom, a nej szo vzélé z nyimi olíja.

4. Te csedne szo pa vzélé oli v poszodáj szvoji z lampasmi szvojmi.

5. Gda bi sze pa müdio 'zenin, zadrêmale szo vsze i zászpalet szo.

6. Opô nôcsi je pa krícsanye posztanolo: ovo 'zeninide; idite vö pred nyega.

7. Teda szo gori sztanole vsze ove devojke i osznáj'zile szo lampase szvoje.

8. Te nôre szo pa tim csednim erkle: dájte nám z olija vasega; ár lampasje nasi vgasüjejo.

9. Odgôvorile szo pa te csedne govorécse: nej tak, naj kak zadoszta nebode nám i vám; negoidite bole kodávczom i küpte szí ga.

10. Gda bi pa one odísle kü-püvat, prisao je te 'zenin; i te gotove szo notri sle 'z nyim na gosztüvanye; i zaprte szo dveri.

11. Potom szo pa prisle i te drüge devicze erkôcse: Goszpodne, Goszpodne, odpri nám.

12. On pa odgovorécsi ercés: zaisztino velim vám: neznam vász.

13. Verosztüjte záto; da ne znate dnéva, niti vöre, vu ster-roj Szin cslovecsi príde.

II. 14. Ár liki cslovek na pôtidôcsi je zézvao szvoje szluge, i tá nyim je dáo blágo szvoje.

15. I etomi je dáo pét talentomov, ênomi pa dva, ovomi pa ednoga, vszáksemi pôleg szvoje premôcsi, i odísao je preczi.

16. Idôcsi pa, kí je pét talentomov vzéo, tr'zo je 'z nyimi, i pridelaó je drügi pét talentomov.

17. Priszpodobnim tálom i kí je dvá vzeó, dôbo je i on drügiva dvá.

18. Kí je pa toga ednoga vzéo, idôcsi zakopao ga je v zemlo i szkrioje pêneze goszpôda szvo-jega.

19. Po vnôgom vrêmeni je pa prisao te goszpôd oni szlugov, i csiní 'z nyimi racsun.

20. I. prisztôpivsi, ki je pét talentomov vzéo, prneszo je drügi pét talentomov govorécsi: Goszpodne, pét talentomov szí mi dáó; ovo drügi pét talentomov szem dôbo 'z nyimi.

21. Eresé pa nyemi goszpôd nyegov: dobro je, szluga dober i veren; nad malim szí bio veren, nad vnôgim te posztávim. Idi notri vu radoszt goszpôda tvojeja;

22. Pridôcsi pa i on, ki je ti-va dvá talentoma vzéo, eresé: Goszpodne, dvá talentoma szí mi dáó; ovo, drügiva dvá talentoma szem dôbo 'z nyima.

23. Eresé nyemi goszpôd nyegov: dobro je, szluga dober i veren, nad malim szí bio veren, nad vnôgim te posztávim. Idi notri vu radoszt goszpôda tvojeja.

24. Pridôcsi pa i tisztí, ki je te eden talentom vzéo, eresé: Goszpodne, znao szem te, ka szí trdi cslovik; 'zenyas, gde szí nej szêjao, i szprávlas, gde szí nej raszipávao.

25. I bojécsi sô szem i szkrio szem talentom tvoj vu zemlo: ovo más to tvoje.

26. Odgovorécsi pa goszpôd nyegov eresé nyemi: lagoji szluga, i ftraglívi, znás, ka 'zenyam, gde szem nej szejjao; i szprávlam, gde szem nej raszipávao.

27. Potrêbno je bilô tak tebi dati pêneze mojeminyávczom; i pridôcsi bi jasz vzéo to moje z 'zójom:

28. Vzemte záto od nyega te talentom i dájte ga tomí, kí má deszét talentomov.

29. (Ár vszákomi, steri má, dá sze nyemi, i obiljávao bode; od nemajôcséga sze pa i tô vze-me, ka má.)

30. I toga nehasznovitogaszlu-go vö vrzte vu vônêsnyo kmi-czu; tam bode jôkanye i zobno skripanye.

III. 31. Gda pa príde te Szin cslovecsi vu díki szvojoj i vszi szvétíangelje 'z nyim: teda bodeszedo na sztôczi díke szvoje.

32. I vküp sze bodo szpráv-lali pred nyega vszi národje; i razlôcsi je ednoga od drügoga, liki pasztér razlôcsi ovczé od kozlôv.

33. I posztávi ovczé zdêszne szvoje, te kozle pa zlêve.

34. Teda eresé te král onim, ki szo 'z nyegove dêszne: pojte blagoszlovleni Ocsé mojega, ôroküjte priprávléno vám krá-levsztvo od zacsétka szvétá.

35. Ár szem lacsen bio, i dáli szte mi jeszti; 'zéden szem bio,

i napojili szte me; pôtnik szem bio, i gori szte me prijali.

36. Nágiszem bio, i odenoli szte me; bete'zen szem bio, i priglednoli szte me; v temniczi szem bio, i prisli szte k meni.

37. Teda bodonyemi odgovárali ti pravicsnigovorécsi: Goszpodne, gda szmo te vidili lacs-noga i nahránili szmo te? ali 'zédnoga ino szmo te napojili?

38. Gda szmo te vidili pôtnika ino szmo te gori prijali? ali ná-goga i odenoli szmo te?

39. Gda szmo te vidili beté'z-noga, ali v temniczi, i prisli szmo k tebi?

40. I odgovorécsi te Král ercsé nyim: zaisztino velim vám: kakoli szte vesínili ednomi z eti bratov moji ti náj ménsi, meni szte vesínili.

41. Teda ercsé i onim, ki bodo z lêve sztráni: odídte od méne, prekléti, vu ogen vekivecsni, kíjeszprávleni vrági i angelom nyegovim.

42. Ár szem lacsen bio i nej szte mi dáli jeszti; 'zédén szem bio, i nej szte me napojili.

43. Pôtnik szem bio, i nej szte me gori prijali; nági szem bio, i nejszte me odenoli; bete'zen i v temniczi szem bio, i nej szte me priglednoli.

44. Teda bodonyemi odgovárali i oni govorécsi: Goszpodne, gda szmo te vidili lacs-noga, ali 'zédnoga, ali pôtnika, ali ná-

goga, ali beté'znoga, ali v temniczi, i nej szmo ti szlű'zili?

45. Teda odgovorí nyim govorécsi: zaisztino velim vám: kakoli szte nej vesínili ednomi z eti náj ménsi, ni meni szte nej vesínili.

46. I odído eti vu moko vekivecsno; ti pravicsni pa vu 'zitek vekivecsni.

XXVI. TÁL.

Od Krisztusovoga I. K. trplényi pravlanya 1—35. II. Trplénya znotrésnyega 36—46. zvünésnyega 47—75.

I. 1. **I**prigôdilo sze je, gda bi szkónesao Jezus vsze ete recsí, erkao je vucseníkom szvojim:

2. Znáte, kê po dvê dnévi vűzen bode, i Šzin eslovecsi sze tá dá naj sze raszpé.

3. Teda szo sze vkűp szpravili poglavníczke popovszki, i piszácske, i ti sztariši lűdsztva vu dvor visesnyega popa, ki sze je zvaao Kajafás.

4. I tanács szo meli, da bi Jezusa zgrabili z jálnosztjom i vmôrili.

5. Pravili szo pa: nej vu szvét-ki, naj zburkanye ne bode med lűdsztvom.

6. Gda bi pa bio Jezus v Bethánii v hi'zi Simona gobaveza:

7. Prisztôpila je k nyemi edna 'zena, stera je alabastrom drágoga mazala mēla; i vő je je vlejála na glávo nyegovo, gda bi pri sztoli szedo.

8. Vidôcsi pa vucseníczke nyegovi razszrdili szo sze govorécsi: zakaj je eto zaprávľa-nye?

9. Ár bi sze lêhko tô mazalo ôdalo za vnogo, i dalô szíromákom.

10. Znajôcsi pa tô Jezus eresé nyim: zakaj za hûdo máte eto toj 'zeni? Ár je dobro delo vcsiníla z menom.

11. Árszíromáke vszigdárszebom máte, mené pa vszigdár ne bodte meli.

12. Ár, ka je ona eto mazalo na moje tâlo vľejála, na moje pokopanye je vcsiníla.

13. Zaisztino velim vám: gdekoli bode predgani ete Evangeliom po czêlom etom szvêti, gucsano bode i tô, ka je ona vcsiníla, nyê na szpomenek.

14. Teda idôcsi eden z tí dvánájszet, kí sze právi Judas Iskariotes, k poglavníkom popovszkim.

15. Eresé: ka mi seséte dati, i jasz vam ga k rokám dám? Oni szo pa nyemi obečsali tréseti szrebrni pênež.

16. I od tisztoga mao je íszko príliko, da bi ga v rôke dáó.

17. Prvi dén pa brezi kvaszá krûha prisztôpili szo vucseníczke k Jezusi govorécsi nyemi: gde sesés, naj ti pripravimo, da jês vûzenszkoga ágnečza?

18. On pa eresé: idite v mešto k komi i erczite nyemi: vu-

esitel velí: vrêmen moje je blûzi, pri tebi bom jo ágnečza vûzenszkoga z mojmi vucseníkmi.

19. I vcsiníli szo ti vucseníczke tak, liki je nyim zrendeľvao Jezus; i pripravili szo te ágnečz vûzenszki.

20. Gda bi pa vecsér grátao, doli szí je szeo sz timi dvanájszetimi.

21. I gda bi oni jeli, eresé: zaisztino velim vám, eden z vász me odá.

22. I dreszêlni posztanovsijáko, záčsali szo nyemi praviti vszáksi poszebi: jeli szem jasz, Goszpodne?

23. On pa odgovorécsi eresé: kí namáče z menom vu szkledo rokô, té me odá.

24. Isztina, Szin cslovecsi ide, liki je pizsano od nyega; jaj pa csloveki onomi, pokom sze Szin cslovecsi v rôke dá; bole bi nyemi bilô, da bi sze nigdár nebi porôdo on cslovik.

25. Odgovorécsi pa Judas, kí ga je ôdo, eresé: nêli szem jasz, Rabbi? velí nyemi: ti právis.

26. Gda bi pa oni jeli, vzéo je Jezus krûh i blagoszlovivsi razlomoga je i dáó ga je vucsenikom i erkao je: vzemite, jejte, tô je moje tâlo.

27. I vzéo je te pehár i blagoszlovivsi dáó nyim ga je govorécsi: píte z etoga vszi.

28. Ár je tô moja krv nôvo-

ga zákona, stera sze za vnôge vö vlejí na odpüsesanye grêhöv.

29. Velim pa vám: ka ne bodem pio od eti mao z etoga száda toga trsza notri do onoga dnéva; gda bom ga pio z vami nôvoga vu Králevsztvi Ocsé mojega.

30. I gda szo hválo z popêvali vö szo sli na goro oliveczko.

31. Teda nyim velí Jezus: vi sze vszi szpácsite vu meni esese v etoj nôcsi. Ár je píszano: zbíjem pasztéra, i raz'zenéjo sze ovezé te esrêde.

32. Ali po mojem gori sztane-nyi pred vami bom sao v Galileo.

33. Odgovorécsi pa Peter erese nyemi: i csi sze vszi szpácsijo v tebi, jasz sze nigdár ne szpácsim.

34. Eresé nyemi Jezus: zaisztino velim tebi, kâ me vu etoj nôcsi, prvle, liki bode kokôt popêvo, trikrát zatajís.

35. Velí nyemi Peter: i csi de mi potrêbno sztebom mrêti, dônok te ne zatajim. Priszpodobnim tálom i vszi vucseníczke szo tak erkli.

II. 36. Teda je sô 'z nyimi Jezus na meszto, stero sze veli Gethsemáne; i velí vucseníkom: szedteszi doli eti, dokecs idôcsi molim etam.

37. I z szebom je vzéo Petra, i dvá sziná Zebedeusova, zá-

csao sze je 'zalosztiti i omedlêvati.

38. Teda velí nyim: jáko je 'zalosztina düsa moja notri do szmrtil. Osztante eti i verosztüjte z menom.

39. I naprê idôcsi edno malo, szpadno je na obráz szvoj molécsi i govorécsi: Ocsa moj, csi je mogôcse, najminé od méne ete pehár; alinej, kak jaszsesém, nego kak tí.

40. I prisao je k vucseníkom i najsao je je, kâ szo szpáli; i velí Petri: tak nemorete edno vöro veorsztüvati z menom?

41. Verosztüjte i molte, da vu szküsávanyene prídete. Dühje ísztina gotov, ali têlo je szlabo.

42. Páli drügôcsidôcsi je molo govorécsi: Ocsa moj, csi nemore ete pehárminôti od méne, nego, csi ga pijém; bojdi vola tvoja.

43. I pridôcsi nájde je páli szpajôcse, ár szo nyihove ocsi'zmetne bilé.

44. I nihá je, i odíde, i pá moli tretics tô iszto rêcs govorécsi.

45. Teda ide k vucseníkom szvojim i erese nyim: szpíte nadale íno pocsívajte. Ovo pribli'zala sze je vöra, i Szin eslovecsi sze dáva v rôké grêsníkom.

46. Sztante gori, pojdmo: ovo pribli'zao sze je, ki me odá.

47. I, gda bi esese on gucsao,

ovo Judas eden z ti dvanájszet je prisao i 'znyimlűdsztva vno-go z ro'zjom i z drogmí od vlád-nikov popovszki ino sztarisov lűdsztva.

48. On pa, kí ga je ôdao, dáo nyim je znamênye govorécsi: steroga kűsnem, té je, primte ga.

49. I preczi prisztôpivsi k Jezusi eresé: zdrav bojdí mester; i kűsno ga je.

50. Jezus nyemi pa eresé: priá-tel, zakaj, szí prisao? Teda prisztôpivsi vrgli szo roké na Jezusa, i príjali szo ga.

51. I ovo eden z oni, kí szo bílí z Jezusom, vö vtégnoyvi rokô vö potégne mecs szvoj, i vdári szlugo poglavníka popovszkoga, odszecsé nyemi vűhò.

52. Teda velí nyemi Jezus: obrni tvoj mecs nazáj vu meszto nyegovo. Ár vszi, kí mecs vze-mejo, od mecsa pogínejo.

53. Jeli stímas, ka nemrem zdaj prosziti Oso mojega, i naprê bi mi posztavo vées, liki dvanájszet legio angelov.

54. Kakda bi sze pa szpunila píszma, da tak more bidtí?

55. Vu tisztoj vöri je erkao Jezus tomi lűdsztvi: liki na raz-bojnika szte prisli z ro'zjom i z drogmí me lovít. Vszáki dén szem pri vász szedo vucsécsi vu ezérkvi, i nej szte me príjali.

56. Tô je pa vsze vesinyeno, dabi sze szpunila píszma proro-

kòv. Teda szo ga vucseníezke vszi tá niháli, i odbê'zali szo.

57. Ovi szo pa príjali Jezusa, i pelali szo ga k Kajafási vísesnyemi popi, gde szo vkűp szprávléní bílí píszáeske i ti sztarisi.

58. Peter ga je pa naszledű-vao ôzdalecs notri do dvora vísesnyega popa; i notri idôcsi doli szí je szeo z hlápezmi, da bi vido konec.

59. Vládzniezke pa popovszki i ti starisi i ezéli tanács íszkali szo krívo szvedôsztvo prôti Jezusi, da bi ga vmôrili.

60. I nej szo je najšli. I csi szo gli vnôgi krívi szvedoczke naprê sztôpili, dönok szo je nej najšli. Obszlêdnyim szta pa naprê sztôpila dvákríva szvedoka.

61. Erkôcsa: ete je pravo: jasz morem razmetati ezérkev Bo'zo, i po trê dnévi gori pozimprati.

62. I gori sztánovsi vísesnyi pop eresé nyemi: nikaj neodgovárjas? Ka eti prôti tebi szvedocsíjo?

63. Jezus je pa múcsao. I odgovorécsi vísesnyi pop eresé nyemi: primárjam te na 'zívoga Bogá, naj nám povêš, csi szí tí Krisztus, Szín Bo'zi?

64. Velí nyemi Jezus: tí szí pravo. Ali velim vám: od szé-ga maobodete vidili Színá eslo-vecsega szedécsaga na deszní-ezi zmo'znosztí Bo'ze, i pri-

dôcsega na obláki Nebeszkom.

65. Teda je te vísesnyi pop rászpraseso gvant szvoj govorecsi: ka je Jezus preklínyao. Ka nám je vecs potrêbno szvedokov? Ovo zdaj szte csüli preklínyanye nyegovo.

66. Ka sze vám vídi? Oni pa odgovorecsi erceséjo: vrêden je szmrti.

67. Teda szo plüvali vu obráz nyegov i za vüha szo ga bili; níki szo ga pa sz paliczami bili,

68. Govorecsi: prorokúj nám, Krisztus; steri je, kí te je vdaro?

69. Peter je pa vinê szedo na dvôri; i prisztôpi k nyemi edna deklíeska govorecsa: i tí szí bío z Jezusom Galileánszkim.

70. On je pa tajío pred vszêmi govorecsi: neznam, ka právis.

71. Gda bi pa vö sô na trnác, vídila ga je drüga; i velí onim, kí szo tam bilí: i ete je bio z Jezusom Názarenszkim.

72. I pá je tajío sz priszegom: ne poznam csloveka.

73. Po malom vrêmeni pa, prisztôpili szoniki, isztójécsi erkli szo Petri: zaisztino i tí szí z oni; ár i gues tvoj te ocsivesznoga csiní.

74. Teda je zácsao preklínyati i priszégati, kâ ne pozna toga csloveka. I preczi je kokôt popêvao.

75. I szpomené sze Peter z rêcsi Jezusove govorecséga nye-

mi: kâ prvle, liki bode kokôt popêvao, trikrát me zatajis. I vö idôcsi, jáko britko sze je jôkiao.

XXVII. TÁL.

I. Krisztus od popov na szmrt oszodjeni dá sze Pilátusi na Kri'zanye 1. 2. II. Judás sze obêsi 3—10. III. Krisztus brezi krivicze sze mantrá pri Pilátusi 11—31, na pôti 32, na Golgothi 33—50. IV. Csüda po szmrti 51—54. V. Pokopanye i sztrá'za 55—66.

I. 1. **G**da bi pa rano grátalo, tanács szo dr'zali vszi vládniczke popovszki i ti sztarisilüdsztva prôti Jezusi, da bi ga na szmrt dáli.

2. I zvézali szo ga ino szo ga odpelali i dáli szo ga Pontzius Pilátusi poglavári.

II. 3. Teda je vido Judás, ki ga je ôdo, ka je oszodjen, pozalo je i nazáj je povrno ti trészeti szrebrni pêneze poglavníkom popovszkim i tim sztari-sim,

4. Govorecsi: pregrêso szem, kâ szem to nekriviesno krv ôdao. Oni szo pa erkli: ka mí máramo; tí vídi.

5. I vr'ze te szrebrne pêneze vu czérkev, obrné sze, odíde i obêsi sze.

6. A poglavníczke popovszki szo pa vzéli te szrebrne pêneze i erkli szo: nej je je szlobodno vr'zti vu czérkevno ladiczo, ár je krví czêna.

7. Tanács pa dr'zécsi küpili szo

za nyé edno nyivo loncsárszko na pokopálicse tühénczov.

8. Zátó je zvána ona nyiva, nyiva krvinotri do denésnyega dnéva.

9. (Teda sze je szpunilo, ka je povédano po Jeremiás pro-roki govorécsem: i vzéli szo ti treszeti szrebrni pênez czêno toga vczênnyenoga, steri je vczênnyen bio od szinôv Izrael-szki.

10. I dáli szo je za nyivo lon-csárszko, liki je zrendelüvao meni Goszpôd.)

III. 11. Jezus je pa sztao pred poglavárom; i pítao ga je poglavár govorécsi: tí szí Král 'Zidovszki? Jezus nyemi je pa erkao: ti právis.

12. I, gda bi to'zen bio od vlád-nikov popovszki i sztarisov, nikaj je nej odgôvoro.

13. Teda nyemi velí Pilátus: ne csüjes, kelika prôti tebi szve-docsijo?

14. I nej je odgôvoro nyemi ni na edno rêcs, tak, da sze je te poglavár jáko csüdivao.

15. Na szvétek je pa segô meo te poglavár odpüszttí lüdsztvi ednoga zvézanoga, steroga szo steli.

16. Meli szo pa teda zvézano-ga roba ednoga znamenitoga, kí sze je zváo Barabbás.

17. Zátó, gda bisze vküpszpra-vili, eresé nyim Pilátus: stero-ga scséte, naj vám ga püsztim?

Barabbása, ali Jezusa, kí sze zové Krisztus?

18. Ár je znao, kâ szo ga z návisztí dáli v rôke.

19. Zátó, dabi on szedo na szôd-nyemsztolczi, poszlala je knyem-i 'zena nyegova govorécsa: nikaj nêmas tí z onim pravics-nim; ár szem jasz doszta trpêla dnesz vu szne za nyega volo.

20. Poglavniczke pa popovszki i ti sztarisi szo nagnoli lüdsztvo, da bi proszili Barabbása; Jezu-sa bi pa pogübili.

21. Odgovorécsi pa poglavár eresé nyim: steroga scséte z dvöj, naj vám püsztim? Oni szo pa erkli: Barabbása.

22. Velí nyim Pilátus: ka mo pa csinio z Jezusom, kí sze zo-vé Krisztus? velíjo nyemi vszi: rászpi ga.

23. Eresé pa te poglavár: ka je hüdoga vsino? Oni szo pa escese bole krícsali govorécsi: naj sze raszpé.

24. Gda bi pa vido Pilátus, kâ nikaj ne valá, nego vékse zbur-kanye gratüje, vzéo je vodô, i muje szí roké pred lüdsztvom govorécsi: csíszti szem jasz od krvi etoga pravicsnoga; ví vi-díte.

25. I odgovorécse vsze lüd-sztvo eresé: krv nyegova nad nami, i nad szinmí nasimi.

26. Teda nyim je püszto Ba-rabbása; Jezusa pa zbicsüje i tá ga dá, naj sze raszpé.

27. Teda szo vitézje poglavára vzéli Jezusa vu právdeniezo i vküp szo szpravili na nyega vesz sereg.

28. I, gda bi ga szlekli, odeli szo ga z erdésim plasesom.

29. I z trnya szpleteno korôno szo nyemi okôli na glávo djáli, i trszt vu dêszo nyegovo; inaklékajôcsi sze pred nyim spôtali szo ga govorécsi: zdrav bojdi Král 'Zidovszki!

30. I plüvavsi na nyega vzéli szo nyemi to trszt i bili szo ga po glávi.

31. I, gda szo ga ospotali, szo ga szlekli z plásésá i oblekli szo ga vu nyegov gvant, i odpelali szo ga, da bi ga rázpili.

32. Vö idôcsi pa najsli szo ednoga csloveka Czirenajszkoga z iménom Simona; na toga szo pritisznoli, kâ bi neszao krí'z nyegov.

33. I pridôcsi na meszto, kôtero sze velí Golgotha, tô je, temena meszto.

34. Dáli szo nyemi piti z csemérom zmêsani jeszi; i gda bi ga kostao, nej ga je steo piti.

35. Gda bi ga pa rázpili, razdélili szo szi gvant nyegov metajôcsi sors na nyega; da bi sze szpunilo, kâ je povédano od proroka: razdélili szo szi gvant moj i na mojo odetel szo sors vrgli.

36. I szedécsi varvali szo ga tam.

37. I polo'zili szo ober gláve nyegove zrok nyegove szmrti pizsani: eto je Jezus Král 'Zidovszki.

38. I razpéta szta 'z nyim dvá razbojnika; eden z práve i eden z lêve sztráni.

39. Kí szo pa mímo sli, preklínyali szo ga kívajôcsi szvojimi glavami.

40. I govorécsi: tí razmeeses czérkev i po trê dnévi jo gori naprávis; zdr'zi sze. Csi szi Szin Bo'zi, hodi doli z kri'za.

41. Rávno tak pa i ti vládniczke popovszki ospotávajôcsi z pizzácsi i sztarisi szo erkli:

42. Drüge je zdr'zao, szebé ne vê zdr'zati; Csi je Král Izraelszki, najde doli zdaj z kri'za, i vervali bomo nyemi.

43. Vüpao sze je v Bôgi, naj ga oszlobodí zdaj, csi ga sesé. Ár je pravo: Bo'zi Szin szem.

44. Takájse i tiva razbojnika 'z nyim raszpéta, spotáрила szta sze 'z nyega.

45. Od sészte vöre je pa kmicza bila po vszoz zemli notri do devéte vöre.

46. Okoli devéte vöre je pa krícsao Jezus z velikim glászom govorécsi: Eli, Eli, lama zabachthani; tô je: Bôg moj, Bôg moj, zaka szi me osztavo?

47. Niki pa z ti tam sztojécsi,

szlísavsi, szo erkli: kâ Eliása zové ete.

48. I preczi bi'zí eden ' nyih i vzemespongio, napuni jo zjesziom i okoli trszta jo je djáo, i napájao ga je.

49. Ti drügi szo pa erkli: niháj, naj vídimo, jeli ga pride Eliás zdr'závat.

50. Jezus pa, gda bi opet krícsao z velikim glászom, vö je püsztó düso.

IV. 51. I ovo zakrivalo czérkvi raszprasesilo sze je na dvöje od zgora notri do tla; i zemla sze je genola, i pecsíne szo pokale.

52. I grobovje szo sze odpérali i vnôga têla ti szvéti, kí szo zászpali, szo gori sztanola.

53. I vö idöcsi z grobôv po gori sztanênny nyegovom, sli szo vu szvéto meszto, i szkázali szo sze vnôgin.

54. Te sztovník pa, i, kí szo 'z nyim bili, varvajöcsi Jezusa, vidöcsi zemlé gíbanye, i, stera szo sze zgödila, presztrasili szo sze jáko govorécsi: zaisztino je Bo'zi Szin bio ete.

V. 55. Bilé szo pa tam 'zene vnôge ôzdalecs glédajöcse, stere szo neszledüvale Jezusa od Galilee szlü'zécse nyemi.

56. Med têmi je bíla Mária Magdalêna, i Mária Jakuba, i Jo'zesamati i mati Zebedeusovi szinôv.

57. Gda bi pa vecsér grátao,

prisao je eden bogat cslovek od Arimathie, koga imé je Jo'zef, kí je tüdi vucseník bio Jezusov.

58. Té idöcsi k Pilátusi proszo je têlo Jezusa. Teda je Pilátus zapovedao dati to têlo.

59. Ivzéoj je totêlo Jo'zef, závio je je v esísztó rüsenszko plátno.

60. I djáo je je vu nôvi szvoj grob, steroga je vö zoszekao v pecsíni; i priválavsi kamen veliki k dveram toga groba, odíde.

61. Bíla je pa tam Mária Magdalêna, i ta drüga Mária szedécse ráven groba.

62. Drügi dén pa, kí je po velíkom pétki, vküp szo sze szpravili vládniczke popovszki i Farizeuske k Pilátusi.

63. Govorécsi: goszpodne, szpômenoli szmo sze, kâ je ov zapelávecz erkao escse 'zivöcsi: po trétjem dnévi gori sztánem.

64. Zapovej tak sztrá'ziti te grob notri do trétjega dnéva, da kak pridöcsi vucseniczke nyegovi v nôcsi, vkrádnejo ga i pravili bodo lüdsztvi: gori je sztano od mrtvi; i bode tá szlédnya zblôda hüsa, od te prve.

65. Eresényim pa Pilátus: máte sztrá'zo; idte, sztra'zte, kak znáte.

66. Oni pa odísli zapecsatili szo kamen, i okôli szo vzéli grob z sztrá'zov.

XXVIII. TÁL.

Krisztusovo gori sztanenyé. I. Angel nazviscáva 1—10. II. Sztrá'za právi 11—15. III. Vucseniczke sze posilajo Evangeliom predgat 16—20.

I. 1. **V**szobotto vecsér pa, kí sze szvéti na prvi dén tjedna, prisla je Mária Magdaléna, i tá drüga Mária glédat grob.

2. I ovo veliko zemlé gíbane szejegódilo. Ár je angel Goszpodnov doli prisao z Nebész, i prisztópivsi odválao je te kamen od dvéri, ino szí je doli szeo na nyega.

3. Bio je pa pogléd nyegov, liki blísk, i gvant nyegov béli, kako sznég.

4. Od bojarnosztí pa nyega szo szejegóstrasili, ti varivácske i vesinyeni szo bilí, liki mrtví.

5. Odgovorécsi pa angel erkao je tim 'zenam: ne bojte szejegó; ár znám, ká Jezusa toga razpétoga íscsete.

6. Nega ga eti; ár je gori sztano, liki je pravo. Pojte, poglednite meszto, gde je le'zao Goszpód.

7. I hitro idóese povête vucseníkom nyegovim, ká je gori sztano od mrtví; ino ovo pred vami ide v Galileo; tam bodte ga vidili. Ovo povedao szem vám.

8. I hitro vó idóese od groba z bojarnosztjom, i z velikom radosztjom bē'zale szo nazviscávat vucseníkom nyegovim.

9. Gda bi pa sle nazviscávat vucseníkom nyegovim, ovo Jezus je pred nyé prisao govorécsi: zdrave bojdte. One pa prisztópivse zgrabile szo szejegóve noge, i molile szo ga.

10. Tedaercé nyim Jezus: ne bojte szejegó; idite, nazvêszttite bratom mojim, naj ido v Galileo, i tam me bodo vidili.

II. 11. Gda bi pa one sle, ovoníki tesztrá'ze idócsi vumeszto nazvêszttili szo vládnikom popovszkim vsza, stera szo szejegódila.

12. I vküp szejegószpravivsi sztimisztarismi, i tanács dr'zécsi zadoszta pēnez szo dáli tim vítézm.

13. Govorécsi: povête, ká szo vucseniczke nyegovi v noci prisli, ino szo ga vkradnoli, gda szmo mí szpáli.

14. I, csi bode tó cšüo poglavár, mí ga na nyé vzemeno, i vász od szkrbí rêsimó.

15. Oni pa, geto szo te pēneze vzéli, vesinili szo tak, kak szo navcseni bili. I razglásena je eta rêcs med 'zidovmi notri do denésnyega dnéva.

III. 16. Ti edennájszeter i vucseniczke szopa sli v Galileona onbrég, gdenyim jezlo'zo Jezus.

17. I, gda bi ga vidili, molili szo ga, níki szo pa dvojíli.

18. I prisztópivsi Jezus gucsao nyim je govorécsi: dána mi je vsza oblászt na Nébi i na Zemli.

19. Idôcsi záto, vesite vszená-
rode, krsztsávajôcsi je vu Imé
Ocsé, i Sziná, i Dühá Szvétoga.
20. Vucsécsi je dr'zati vsza,

stera szem vám zapovedao. I
ovo jasz szem z vami vszáksi
dén, notri da szkoncsanya szvé-
ta. Amen.

EVANGELIOM

PÔLEG PISZMA

SZVÉTOGA MARKA.

I. TÁL.

I. Od Ivana krsztitela csészti i 'zitka
1—8. II. Od Krisztusove csészti zacsét-
ka 9—15. III. Zové na Apostolsztvo
16—20. IV. V Kapernaumi po vcsenyé
zvrácsi ednoga vragometnoga i Petra
puniczo zdrúgimi 21—45.

I. 1. **Z**acsétek Evangeliuma
Jezus Krisztusa Sziná
Bo'zega.

2. Likije pizano vu Prorokáj:
ovo jasz posilam angela mo-
jega pred obrázom tvojim, kí
naprávi pôt tvojo pred tehom.

3. Glász kriesécsega vu püsztfi-
ni: zgotovte pôt Goszpodnovo,
rávne vesinte szteze nyegove.

4. Bio je pa Ivan krsztsávajôcsi
vu püscsávi i predgajôcsi krszt
pokôrena odpüscsanye grêhov.

5. I vö je sla k nyemi vsza Ju-
dee dr'zéla i Jerusálemczi; i
krsztseni szo vszi v Jordán-
szkom potôki od nyega vadlü-
vajôcsi grêhe szvoje.

6. Bio je pa Ivan odeti z szrszt-
mi kumile, i z kô'ze pojász je

noszo okoli ledevjá, i jo je ku-
blicezo ino méd polszki.

7. I predgao je govorécsi: ide
mocsnêsi od méne za menom,
komi nej szem vrêden, naj sze
prignem isôlinczov nyegovire-
ménja odvê'zem.

8. Jasz isztina krsztsávam vász
vu vodi, on pa vász bode krszt-
sávao vu szvétom Dúhi.

II. 9. I prigôdilo sze je vu oni
dnévi, prisao je Jezus z Náza-
retha Galilee i okrsztsen je od
Ivana vu Jordáni.

10. I preczi gori idôcsi od vo-
dé vido je odprta Nebésza; i
Düha, liki golôba, doli idôcse-
ga na nyega.

11. I glász je vcsinyen z Ne-
bész: ti szi on moj lübeznivi
Szin, vu kom sze mi je dopad-
nolo.

12. I preczi ga je Düh vö ze-
gnao vu püscsávo.

13. I bio je tam vu püscsávi
stirideszét dni szküsávani od
Satana; i bio je zdivjácsinov,

i angelje szo nyemi szlü'zili.

14. Gda bi pa vu roké dán bio Ivan, prisao je Jezus vu Galileo predgajôcsi Evangeliom Králevsztva Bo'zega.

15. I govorécsi: ka szej szpunilo vrêmen i pribli'zalo szej Králevsztvo Bo'ze; povrntesze i vörte Evangeliomi.

III. 16. Hodécsi pa kre môrjá Galileánszkoga, vido je Simona i Andrása brata nyegovoga, ka szta vlaké vu môrje metala; (ár szta bilá ríbicsa.)

17. I erkao nyima je Jezus: hodta za menom i vesinim váj; da bodeta lüdi ríbicsa.

18. I preczi nihávsi vlaké szvoje naszledüvala szta ga.

19. I naprê idôcsi odnut edno malo vido je Jakuba sziná Zebedeusovoga i Jánosa brata nyegovoga i nyidva vu ládji zaplácasajôcsa vlaké.

20. I preczi nyidva je zvao; i oneva tá nihávsi ocsó szvojega Zebedeusa vu ládji z delavezi, sla szta za nyim.

IV. 21. I notri ido vu Kaper-naum i preczi je vu szobottaj, idôcsi vu szprávisece, vesio.

22. I sztrsznoli szo szej nad vesenyom nyegovim. Ár je je vesio, liki oblászti imajôcsi, i nej liki pizsácske.

23. I bio je vu szprávisecsi nyihovom eden eslovik vu neesísztom dühi; i gori je szkriesao.

24. Govorécsi: ah, ka je nám

sz tebom Jezus Názarenszki? prisao szi nász szkvarjüvat? znám te, sto szi; ov szvéti Bo'zi.

25. I postráifao ga je Jezus govorécsi: obnêmi iodídi'z nyega.

26. I gda bi ga trgao te düh neesíszti kriesécsi z velikim glászom je vö sô 'z nyega.

27. I grozaje je obisla vsze tak, da szo szej szpitávali med szebom govorécsi: ka je tô? ka je tô za nôvi návuk? kâz oblásztjom, i tim neesísztim dühom zapovêda; i pokorni szo nyemi?

28. Razísao je pa glász nyegov preczi okôli po cêloj dr'zéli Galilee.

29. I preczi vö idôcsi z Szprávisesa, sli szo vu hi'zo Simonovo, i Andrásovo z Jakubom i z Jánosom.

30. Punicza pa Simonova je le'zála v tréslíki; i preczi nyemi právjio od nyé.

31. I prisztôpivsi gori jo je zdigno prijécsi jo za rokô; i preczi jo je tá nihála tréslíka, i szlü'zila nyim je.

32. Vecsér pa gda bi szunetze zajslo, prineszli szo k nyemi vsze hüdü szej majôcsa i vragometne.

33. I czêlo meszto szej vküp szpravilo k dveram.

34. I zvrácsó je vnôge, kí szo szej hüdü meli vu rázlocsni betégi; i vnogo vragôv je vö zgono; i nej je dopüsztó gucsati vragom, ár szo ga znali.

35. I rano esese za noci gori sztanovsi vö je sô, i odísao je vu püsztu meszto, i tam je molo.

36. I za nyim je sô Simon, i kí szo 'z nyim bilí.

37. I, geto szo ga najšli, ercséjo nyemi: vszi te isesejo.

38. I ercsé nyim: hodmo vu bli'zánya mészta, naj i tam prêdgam; ár szem za toga volo vö prisao.

39. I predgao je vu szprávisesaj nyihovi vu czêloj Galilei; i vragé je zganyao.

40. I ide k nyemi eden gobaveczproszécsiga, i pokleknovsi pred nyega i erkôcsi nyemi: csi sesés, mores me ocsisztiti.

41. Jezus sze pa szmilüvavsi i vö vtégnovsi rokô dotekno sze ga je i ercsé nyemi: sesém, ocsíscesen bojdi.

42. I, kak je on tô erkao, preczi je odisla od nyega ta goba i ocsíscesen je.

43. I trdno sze nyemi poprêti, i preczi ga je kraj zgono.

44. I ercsé nyemi: pazi, da nikominikaj nepovês; negoidi, poká'zi sze popi, i neszi gori za ocsíscesanye tvoje, ka je zren-delüvao Môses, nyim na szvedôsztvô.

45. On pa vö idôcsi zacne predgati vnôga i razglasüvatito rêcs tak, da je on vecs nej mogao ocsiveszno notri v meszto idti; nego je vinê vu püsztu mē-

sztajbio; i prihájali szok nyemi odevszud.

II. TÁL.

I. Od 'zlakom vdárjenoga 1—12. II. Od Mátašovoga pozványa 13—17. III. Od poszta 18—22. IV. Vucseniczke vlati trgajo 23—28.

I. 1. **I** pá je sô v Kapernaum ponisteridnévi, icsüto je ka je v hi'zi domá.

2. I preczi sze ji je vnogo vküp szpravílo tak, da szo vecs nej meli presztora ni pri dveraj. I gucsao nyim je to rêcs.

3. I prisli szo k nyemi z Bo'zim 'zlakom vdárjenoga noszécsi nesenoga od stiraj.

4. I, gda bi nê mogli do nyega príditi za volo lüdsztva, odkrili szo sztreho tam, gde je bio, i prêdrli szo mosznicze i tak szo doli püsztili to posztelo, nasteroj je te z 'zlakom vdárjeni le'zao.

5. Vidôcsi pa Jezus vero nyihovo ercsé tomi 'zlakom vdárjenomi: szinek, odpüscávajo sze tebi tvoji grêhi.

6. Bilí szo pa niki pizsácske tam szedécsi i miszlécsi vu szrczáj szvoji:

7. Ka ete gucsi takse preklésztvo? sto more odpüsztiti grêhe, nego Bôg.

8. I preczi szpoznavsi Jezus vu dühi szvojem, kâszi takmíszlijo vu szebi, ercsé nyim: ka etaksa miszlite vu szrczáj vasi.

9. Ka je le'zi povedati tomi 'zlakom vdárjenomi: odpüscsávajosoze tebigrêhi; ali paerczti: sztani i vzemi tvojo posztelo i hõdi?

10. Naj pa znáte, kâ oblászt má Szin cslovecsi odpüscsávati nazemligrêhe (ercsé tomi 'zlakom vdárjenomi:)

11. Tebi velim: sztani i vzemi posztelo tvojo, i idi vu hi'zo tvojo.

12. I sztano je preczi i vzéo je posztelo i vö je sô predevszêmi tak, da szo sze csüdivali vszi i discili szo Bogá govorécsi: nigdár szmo nej táksega dela vidili.

II. 13. I vö je sô pá k môrji, i vsze lüdsztvo je slo k nyemi; i vsio je je.

14. I doli idôcsi vido je Levia sziná Alfeusovoga szedécsega na máuti i ercsé nyemi: naszledüj me. I gori sztánovsinaszledüvao ga je.

15. I zgôdiloszeje, gda bi doli szez vu hi'zi nyegovoj, i vnôgi publikánuske i grêsniczke szo szzi doli szeli z Jezusom i z vucseníkmi nyegovimi, ár ji je bilô vnogo; i naszledüvali szo ga.

16. I piszácske i Farizeuske vidôcsi nyega, ka je jo z publikánusmi i z grêsniki erkli szo vucsenikom nyegovim: ka je tô, ka z publikánusmi i z grêsniki jej i pijé?

17. I szlísavsi Jezus ercsé nyim: ne potrebüjejo ti zdravi vrácsa, nego ki sze hüdô májo. Nej szem prisao zvát te pravicsne, nego grêsnike na pokôro.

III. 18. I posztili szo sze vucseniczke Ivanovi, i Farizeusovi; i prisli szo i erkli szo nyemi: zakaj sze vucseniczke Ivanovi i Farizeusovi posztijo, tvoji vucseniczke sze pa ne posztijo?

19. I erkae nyim Jezus: jeli sze morejo szinovje gosztüvanya, dokecs je 'zenin 'z nyimi, posztiti? kak dugo szebom májo 'zenina; nemorejo sze posztiti.

20. Prídejo pa dnévi, gda sze kraj vzeme od nyi'zenin; i teda sze bodo posztili vu oni dnévi.

21. I niscse nôvoga szüknya záplato ne síva na sztári gvant; naci ftrgne sze záplata nôva od sztároga i hüsa dera bode.

22. I niscse ne lêva nôvo víno vu sztáro poszôdo; naci rasztrga nôvo víno poszôdo, i víno sze vö vlijé i poszôda sze szkvari; nego nôvo víno vu nôvo poszôdo sze more vlejáti.

IV. 23. I prigôdilo sze je, da bi on sô v szobotto po szetváj; i zácsali szo vucseniczke nyegovi po pôti idôcsi menoti vlatovjé.

24. I Farizeuske szo nyemi erkli: ovo, ka csinjó v szobotto, stero je nej szlobodno.

25. I on nyim eresé: jeli szte nigdár nej esteli, ka je vcsíno Dávid, gda je potrêbesino meo i lacsen je bio on, i kí szo 'z nyim bilí?

26. Kakda je notri sô vu hi'zo Bo'zo za vrêmena Abjatára ví-sesnyega popa; i jo je krûhe polo'zenyá, stere je nej bilô szlobodno jeszti, nego li popom; i dáo je i onim; kí szo 'z nyim bili.

27. I pravo nyim je: szobotta je za volo csloveka vcsinyena, nej cslovik za szobote volo.

28. Zátó Szín csloveka je Goszpôd i szobote.

III. TÁL.

I. Toga poszêhnyeno rokô imajôcsaga zvrácsi 1—12. II. Dvanájszet Apostolov odeberé 13—21. III. 'Zidovom na vragé zgányanye odgovori 22—30. IV. Sto je Krisztusa mati i 'zlájta 31—35.

I. 1. **I** notrije sô páli vuszprá-visese; i bio je tam eden cslovek, kí je poszêhnyeno rokô meo.

2. I pazili szo na nyega, csi bi ga v szobotto vrácsi, dabi ga tô'zili.

3. I eresé tomi csloveki poszêhnyeno rokô majôcsomi: sztani i sztôpi na szrédo.

4. I eresé nyim: jeli je szlobodno v szobotto dobro csiniti? ali hüdo csiniti? düso obdr'zati, ali pa vmoriti? oni szo pa tího bilí.

5. I okôli sze zglednovsi po

nyih z szrditosztjom, razdreszéljeni nad trdosztjom szrezá nyihovoga, eresé temi csloveki: vö vtégni tvojo rokô. I vö jo je vtégno. I nazáj je posztánola rôka nyegova zdrava, liki ta drüga.

6. I vö idôcsi Farizeuske, preczi szo z Herodesovimi szlugi tanácsesiníli prôti nyemi, kakda bi ga pogübili.

7. I Jezus je odísao z vucseníkmi szvojmi k môrji; i vnoga vno'zina od Galileega je naszledüvala, i od Judee.

8. I od Jerusálema, i od Idumee i prêk Jordána, i ki szo okoli Tirusa i Sidona, vno'zina vnôga; szlisavsi, stera je vcsíno, prisli szo k nyemi.

9. I erkao je vucseníkom szvojim: ka bi nyemi edno ladjiezo gotovo dr'zali, za volo lüdsztva, da bi ga nê sztiszkávali.

10. Ár jí je vnogo zvrácsi tak: da szo kapali k nyemi, da bisze ga doteknoli, kíkoli szo kákso mantro meli.

11. I ti necsíszti dühovje, gda bi ga zaglednoli, doli szo pred nyega kapali i krícsali govôrésí: tí szí Szín Bo'zi.

12. I jáko sze je nyim poprêto, kâ bi ga nê vönazvêtili.

II. 13. I gori je sô na gorô i prizvao je k szebi; stere je on steo; i sli szo k nyemi.

14. I vcsíno jí je dvanájszet,

kâ bi 'z nyim bilí, i kâ bi je poszlao predgat.

15. I meti oblászt vrácsiti be-tege i vö metati vragé.

16. I dáo je Simoni imé, naj sze zové Peter.

17. I Jakuba sziná Zebedeusovoga i Jánosa brata Jakubovoga (i dáo nyima je imé Boanerges, tó je: szinovje grmlajeze).

18. I Andrása, Filipa i Brtalana, i Mátaja i Tomása i Jakuba sziná Alfeusovoga i Thaddeusa i Simona Kananinszkoga.

19. I Judas Iskariotesa, kí ga je i ôdao.

20. I idejo vu hi'zo. I pá sze je vküp szprávilo lüdsztvo tak, daszoni krüha nej mogli jeszti.

21. I szlísavsi, kí szo pri nyem bilí, vö szo ga sli za dr'závat. Ár szo pravili: ka je od pámeti priso.

III. 22. I ti pizsácske, kí szo od Jerusálema doli prisli, pravili szo: kâ Beélzebula má, i kâ v poglavníkom vragôv zgánja vragé.

23. Ikszebi je prizvajôcsi pravo nyim je vu prílikaj: kakda more Satan Satana vö metati?

24. I, esi sze králevsztvo vu szebi razdilí, nemore obsztáti králevsztvo ono.

25. I, esi sze hi'za vu szebi rasztála, nemore obsztáti hi'za ona.

26. I, esi je Satan sztano prôti szebi i razdélo sze je, nemore obsztáti; nego konec má.

27. Nemore nisece pohistváto-ga mocnoga notri idôcsi vu hi'zo nyegovo, razbiti; nego esi prvle toga mocnoga zv'éze, i teda hi'zo nyegovo razbíje.

28. Zaisztino nelim vám: kâ sze vszi grêhi odpüsztíjo szinom cslovecsim i preklínyanya, szkêmi bodo preklínyali.

29. Kí pa bode preklínyao prôti Sz. Dühi, ne bode meo odpüs-csánya na veke; nego vrêden bode vekivecsne szôdbe.

30. Ár szo pravili: necsísztoga dühá on má.

IV. 31. Prisli szo pa bratovje i mati nyegova; i zvüna sztojécsi poszlali szo k nyemi zvajôcsi ga.

32. I szedelo je lüdsztvo okoli nyega. Erkli szopa nyemi: ovo, mati tvoja i bratovje tvoji vönê, tebé íscsejo.

33. I odgôvoro nyim je govorecsi: sto je mati moja, ali bratovje moji?

34. I okôli gledôcsi po rêdi te okôli nyega szedéce ercsé: ovo mati moja, i bratovje moji.

35. Ár, kikoli bode esinio volo Bo'zo, té je brat moj i szesztra moja, i mati moja.

IV. TÁL.

I. Od csetvére zemlé 1—23. II. Od récsi Bo'ze nature 24—34. III. Od Kriszt. ládje 35—41.

I. 1. **I** pá je zácsao vesiti kre môrja; i szpravilo sze je k nyemi vno'zinolüdsztvana

teliko, da je mogao idti vládjo i szedeti na môrji i vszelüdsztvo je pri môrji na zemli bilô.

2. I vsio je je vu prílikaj vnôga, i pravo nyim je vu vsenyê szvojem.

3. Poszlüsajte: vö je sô szejács szejat.

4. I prigôdilo sze je vu szêjanyi, da je níko szpadnolo kre pôti, i prisleszofitcze nebeszke i pozobale szo je.

5. To drügo je pa szpadnolo na pecsínszka mészta; gde je nej melo zemlé vnôgo; i preczi je vö zíslo záto, kâ je nej melo globoko zemlo.

6. Gda bi pa szuncze gori zíslo, vö je zgorelo; i, da je nej melo korenyá, poszêhnolo je.

7. I drügo je szpadnolo med trnye; i gori je zíslo trnye, i zadávilo je je, i száda je nej dalô.

8. I drügo je szpadnolo vu dobro zemlô, i dalô je szád gori zidôcse i rasztécse; i prineszlo je edno trészeti, i edno sésztdeszét, i edno sztôkrát teliko.

9. I velí nyim: kí má vüha na poszlüsanye, naj poszlüsa.

10. Gda bi pa szamí bilí, pítali szo ga, kí szo okoli nyega 'z timi dvanájszetimi bilí, eto príliko.

11. I velí nyim: vám je dáno znati szkrovnoshti Králevszstva Bo'zega; onim pa, kí szo zvüna, vu prílikaj sze nyim vsza právijo.

H. W.

12. Naj gledôcsi glédajo i ne vídijo; i poszlüsajôcsi poszlüsajo i ne razmijo; naj sze gda ne povrnéjo i odpüsztíjo sze nyim grêhi.

13. I velí nyim: neznate eto príliko? i kakda bi vsze prílike znali.

14. Te szejács je té, kí rêcs szêja.

15. Eti szo pa, stero je kre pôti, gde sze szêja ta rêcs; i gda jo poszlüsajo, preczi príde satan i vneszé to rêcs poszêjano vu z szrezá nyihovoga.

16. I eti szo priszpodobni, stero je na pecsínszka mészta poszêjano: kí, gda csüjejo to rêcs, preczi jo z radosztjom vzemejo.

17. I nemajo korenyá vu szebi, nego szo do csasza; potom kak nasztánesztiszkávanye, ali pregányanye za volo rêcsi, preczi sze szpácsijo.

18. I eti szo, kí szo vu trnye poszêjani; tê szo, právim, kí tó rêcs szlísavsi.

19. I szkrbi toga szvêta i vkanýüvanye bogásztva i okoli drügoga dugovánýa 'zelênýa notri idôcsa zadavíjo tó rêcs; i tak nerodna gráta.

20. I kí szo v to dobro zemlo poszêjani, szo oni, kí poszlüsajo rêcs i notri jo vzemejo i szád prineszêjo, níki trészeti, i níki sésztdeszét, i níki sztô krát teliko.

21. I velí nyim: jeli sze záto

vu'zgé szvécsa, naj sze pod mericzo dene? ali pa pod posztelo? jeli nej záto, najsze v poszvecsnyek dene?

22. Ár nega nikse szkrovnosztí, ka bi sze vö nê nazvêsztila; niti sze ne zgodí kâ szkrito-ga, stero bi na szvetloszt nê prislo.

23. Csi sto má vüha na poszläsanye, naj poszläsa.

II. 24. I velí nyim: vidite ka csüjete; z sterov merov bodte vi merili, z tisztov bode i vám merjeno; i pridá sze vám poszläsajöcsim.

25. Ár, kí má, dá sze nyemi, i kí nêma, i ka má, vzeme sze od nyega.

26. I velí: tak je Králevsztvo Bo'ze: liki dabi cslovik vrgao szemen na zemlô;

27. I szpáo bi i gori bi sztano v nocsi i vudne; i to szemen bi zíslo i vdú'zalo bi sze, gda on nezna.

28. Ár zemla od szébe szád prinása oprvics trávo, potom vlát, potom pa puno pseniczo vu vláti.

29. Gda sze je pa naprê dáo szád, 'znyecz preczipüsztí szrp szvoj v nyega, ár je naprê sztôpila 'zétva.

30. I velí: komi bomo priglihávali Králevsztvo Bo'ze? Ali vkáksoj príliki bomo je priliküvali?

31. Liki zrno horesiesno, ste-

ro, gda sze szêja vu zemlô, med vszêm szemenom je náj mênse na zemli.

32. I, gda je poszêjano, zide i od vszáksega zelenyá je vêkse, i zpiüstí vêke velike na teliko, da sze pod nyegovov szénczov fticze nebeszke morejo gnêzditi.

33. I vu vnôgi táksi prílikaj nyim je gúcsao to rêcs, kak bi ga mogli poszläsati.

34. Brezi prílik je pa nyim nej gúcsao; od szebe je pa vucseníkom szvojom vsza razkládao.

III. 35. I velí nyim vu onom dnévi, gda bi vecsér grátao: hodmo prêk na drügi sztrán.

36. I odpüsztivsi lüdsztvo, vzéli szo ga tak, kak je bio vu ládji. Ár szo i drüge ládjicze bilé 'z nyim.

37. I sztáne veliki vrtélec z vötra, válovje je pa metao vu ládjo na teliko, da bi sze 'ze napunýava.

38. Ion je bio v zádnyem sztráni ná zglávniki le'zécsi; i gori szoga zbüdili i pravili szo nyemi: Vucsitel, nemas szkrbi na nász, ka pogíbamo.

39. I gori sztánovsi postrájfao je te vöteri erkao je môrji: mucsí i obnêmi. I hênýao je vöter i vesinyena je tihota velika.

40. I ersés nyim: ka szte tak bojazlívi? kakda, ka nêmate vere?

41. I zbojali szo sze z bojaz-

nosztjov velikov, i erkli szo eden drügomi: sto je záto té, koga i vôter i môrje bôga?

V. TÁL.

I. Edno legio vragôv zgánya 1—20. II. Jajrusova csi o'zivé, i k caszi v krvávom betégi 'zena sze zvrácsi 21—43.

I. 1. **I** prisli szo na drügi sztrán môrja vu dr'zélo Gadenusov.

2. I gda bi on vô sô z ládje, preczi pribe'zí k nyemi z grobôv eden cslovik vu necsísztom dûhi.

3. Kí je sztanyé meo vu grôbáj, i niti z lanczi ga je niscse nej mogao zvézati.

4. Ár szo ga vnogo krát vpoto djáli, i z lanczi zvézali, i raztrgali szo sze 'z nyega lanczi, i pota sze je vküp zlámala; i niscse ga je ne mogao v-krotiti.

5. I vszigdár, nôcs i dén je bío vu goráj i vu grobáj kricsécsi i rezajôcsi szebé z kaményem.

6. Gda bi pa Jezusa vido ôzdálecs, bé'zao je, i doli je poklekno pred nyega.

7. I kricsécsi z velikim glászom eresé: ka mi je z teбом Jezus Szin visesnyega Bogá? primáram te na Bogá, ne mantráj me.

8. (Ár nyemi je velo: idi vô, necsísztí dûh, z etoga cslovika.)

9. I pítáo ga je: ka ti je imé? I odgovorí erkôcsi: legio mi je imé, ár nasz je doszta.

10. I proszo ga je doszta, naj ga ne posle vô z té krajíne.

11. Bíla je pa tam pri brêgi velika csrêda szviny, ka szo sze paszle.

12. I proszili szo ga vszi vrazjé govorécsi: püsztí nász v te szvinyè, naj v nyé idemo.

13. I dopüsztó nyim je preczi Jezus. I vô idôcsi ti necsísztí dûhove sli szo vu szvinyè; i szüno sze je te sereg szviny pôleg sztrmcza vu môrje (bilô ji je pa, liki dvê jezero;) i vtôpile szo sze v môrji.

14. Kí szo pa paszli te szvinyé, bé'zali szo ino szo nazvêsztili v mészta j i v veszniczaj. I vô szo sli glédat, ka sze je zgôdilo.

15. I prisli szo k Jezusi, i vidili szo toga vragometnogaszedécsega i oblecsenoga i szpametnoga, kí je to legio meo; i zbojali szo sze.

16. I pripovedávali szo nyim ti vidôcsi, kakda sze je zgôdilo z tim vragometnim i z szvinými.

17. I zácsali szo ga prosziti, kâ bi odíso od krajín nyihovi.

18. I gda bi on vu ládjo sô, proszo ga je té, vu sterom szo ti vrazjé bilí, naj 'z nyim bode.

19. Jezus nyemi je pa nej dopüsztó; nego nyemi eresé: idi vu hi'zo tvojo k tvojim, i nazviscsávaj nyim, ka je tebi Goszpôd vesíno, i szmilüvao sze je nad teбом.

20. I odisao je i zácsao je predgati vu ti deszét mészta; ona, stera nyemi je vsino Jezus; i vszi szo sze csüdivali.

II. 21. I gda bi sze Jezus pána drügo sztrán prêk pripelao vu ládji, szpravilo sze je vno'zino lüdsztva k nyemi; i bio je pri môrji.

22. I ovo, prisao je eden z poglavníkov szprávisesa po iméni Jairus; i vidôcsi ga, szpádne pred nogé nyegove.

23. I proszo ga je doszta, govorecsi: esí moja je na szkrádnjoj vöri. Zátó proszim te, da pridôcsi na nyô denes roké, naj ozdrávi i 'zivé.

24. I sô je 'z nyim, i naszledüvalo ga je vno'zina lüdsztva, i sztiszkávali szo ga.

25. (I nika 'zena, stera je vu krvávom otôki bila dvanájszet lét,

26. I vnogo je trpêla od vnôgi vrácsöv, i vsza je potrosila na szébe, i nikaj ji je nej hasznilo; nego bole escese je na hüse prisla.

27. Gda bi csüla od Jezusa, prisla je med lüdsztvom odzajaj, i doteknola sze je gvanta nyegovoga;

28. Ár je právila: esi sze li doteknem gvanta nyegovoga, ozdrávim.

29. I preczi je vö poszêhno zdenecz krvi nyé; i szpoznala je na têli, kâ je ozdrávila od toga biesa.

30. I preczi je Jezus szpoznao vu szebi, kâ je od nyega vö sla môcs; obrné sze med lüdsztvom i erscé: sto sze me je dotekno na gvanti?

31. I pravili szo nyemi vuese-níczke nyegovi: vidis, ka te lüdsztvo sztiszkáva, i právis: sto sze me je dotekno?

32. I okôli gledôcsi, da bi vido, ono, stera je tô vsinila.

33. Ta 'zena pa bojécsa i trepetajôcsa znajôcsa, ka je vسينeno na nyê, prisla je, ino je pokleknola pred nyega, i povêdala nyemi je vszo isztino.

34. On pa erscé nyê: esí, vera tvoja te je zvrácsila; idi vu méri, i bojdi zdrava od biesa tvojeja.)

35. Escese, gda bi on gucsao, prisli szo od poglavníka szprávisesa govorecsi: esí tvoja je mrla, zakâ trüdís Vuesitela?

36. Jezus pa preczi, szlisavsi to rêcs gucsécsa, erscé tomi poglavníki szprávisesa: ne bojsze, li veri.

37. I nej je püsztó ni ednoga szebé naszledüvati, nego Petra, i Jakuba, i Jánosa brata Jakubovoga.

38. I prisao je v hi'zo toga poglavníka szprávisesa; i vídi zburkanye, i, kí szo sze jôkali i vnogo plakali.

39. I notri idôcsi erscé nyim: ka sze burkate ino jôcsete? nej je mrla deklécska, nego szpi.

40. I oszmêjali szo ga. On pa vö vr'ze vsze, i k szebi vzeme oceso ta deklíeske i mater, i kí szo 'z nyim bilí; i notri je sô, gde je bíla ta deklíeska polo'zena.

41. I príme rokô te deklíeske, velí nyê: Talitha kumi! stero razklajeno vesiní: devojka, tebi velim, sztani gori.

42. I preczi je gori sztánola ta devojka i hodila je, ár je bíla dvanájszet lét sztara; i esüdivali szo sze z esüdom velikim.

43. I jáko nyim je zapovedao: naj niscse ne zvej tô; i velo ji je jeszti dati.

VI. TÁL.

I. Názarenczi Krisztusa zavr'zejo 1—6. II. Apostole v 'Zidovesino püszi predgat 7—13. III. Ivani Herodes glávo vzeme 14—29. IV. Pét jezero sze ji sz petimi krühi nasziti 30—46. V. Vucsenícze vládji, Krisztus na vodi hodijo 47—56.

I. 1. **I** vö je sô odnut i prisao je vu domovino szvojo i naszledüvali szo ga vucsenícze nyegovi.

2. I gda bi szobotta bíla, zácsao je vu szprávicesi vesiti; i vnôgi poszlüsavsi sztrsznoli szo sze govorécsi: odkud szo etomi eta? i kákxa je tá modrôsz, stera nyemi je dána; ka sze i tákse môcsi po nyegovi rokáj godíjo?

3. Nej je tô te teszács, szin Márie, brat pa Jakuba i Jo'zesa i Juda i Simona? I nej szo sze-

sztre nyegove eti pri nász? I szpácsili sze sze vu nyem.

4. Velo je pa nyim Jezus: kâ je prorok nej brezi postenyá, nego li vu szvojoj domovini, i med rodbinov i vu hi'zi szvojoj.

5. I nej je mogao tam nikse môcsi csiniti; nego malo nemocsni, polo'zécsi na nyé roké szvoje, je zvráceso.

6. I esüdivaosze je za nyihove nevernoszti volo. I okôli je hodo po veszniczaj povszud vu-esécsi.

II. 7. I prizvao je ti dvanájszét i zácsao je je posílati po dvá dvá, i dáo nyim je oblászt nad necsísztimi dühi.

8. I zapovedao nyim je kâ bi nikaj nê vzéli na pôť, nego paliczo szamo; ni turbo, ni krüha, ni vu mosnyô pêneze.

9. Nego naj szi obüjo sôlin-cze, i dvê szüknyi szi ne oblecséjo.

10. I velo nyim je: gdekoli bodete sli vu hi'zo, tam osztante, dokecs nebodte vö sli od tisztec.

11. I kíkoli neprimejo vász, niti poszlühnejo vász, vö idôcsi odnut, doli sztepte esese práh, kí je pod nogami vasimi, nyim na szvedôszto. Zaisztino velim vám: le'zi bode Sodomitánczom i Gomoránczom na szôdnýi dén, liki meszti onomi.

12. I vöidôcsi predgali szo, naj sze povrnéjo.

13. I vnôge vragé szo vö zegnali; i namazali szo z oliom vnôge nemocsne, i ozdravili szo.

III. 14. I esüo je Herodes král (ár je ocsiveszno vesinyeno imé nyegovo,) i pravo je: kâ je Ivan krsztitel od mrtvi gori sztano, i záto delajo té môesi vu nyem.

15. Drügi szo pravili, kâ je Eliás; drügi szo pa pravili, kâ je prorok, ali kak eden z prorokov.

16. Szlisavsi pa Herodes ercesé: kâ, komi szem jasz glávo vzéo, Ivani, té je, on je sztano od mrtvi.

17. Ár, on, Herodes je poszlao i zgrabo je Ivana i zvézao ga je v temniczi, za volo Herodiásojce 'zené Filipa brata szvojega, kâ szi jo je za 'zeno vzéo.

18. Ár je pravo Ivan Herodesi: nejje szlobodno tebi meti 'zeno brata tvojega.

19. Herodiásojca je pa sütala za nyim i stêla ga je vmoriti, i nejje mogla.

20. Ár sze je Herodes bojao Ivana, znajôesi, kâ je on pravicesni szvéti mô'z, i drzao sze ga je; i poszlüsavsi ga, doszta je csinio i rad ga je poszlüsao.

21. I prigôdo sze je dén pripravní, gda bi Herodes na szvojega narodjenyá dén vecsérjo napravo tim visesnyim szvojim i jezernikom i tim prednyêsim Galilee.

22. I notri idôesa csi Herodiásojce i plészajôesa dopádnola sze je Herodesi, i tim 'z nyim szedécsim, i ercesé král toj devojki: proszi me kakoli scsés, i dám ti.

23. I priszégno ji je: kâ, kakoli bos me proszila, dám ti notri do polovicze králevsztva mojega.

24. Ona pa vöidôesa ercesé materi szvojoj: ka bom proszila? ona pa ercesé: glávo Ivana krsztitela.

25. I notri idôesa preczi hitro k králi proszila je govorécsa: scsém, naj mi taki dás vu szkledi glávo Ivana krsztitela.

26. I 'zaloszten posztanovsi král, za volo priszege pa i oni kí szo 'z nyim szedeli, nej je steo nyé prosnyo zavr'zti.

27. I preczi je poszlao král hohára, zapovedao nyemi je prineszti nyegovo glávo.

28. On je pa odísao, i vzéo nyemi je glávo vu temniczi, i naprê jo prineszao glávo nyegovo vu szkledi, i dáo jo je toj devojki, i ta devojka jo je dála materi szvojoj.

29. I gda bi csüli vucsenéczke nyegovi, prisli szo i vzéli szo têlo nyegovo, i polo'zili szo je vu grob.

IV. 30. I vküp szo sze szpravili Apostolje k Jezusi, i nazvêsztili szo nyemi vsza, stera szo vesínili, i stera szo vesíli.

31. I eresé nyim: hodte víszamí od szêbe vu püsztó meszto i pocsinte szi edno malo. Ár ji je doszta bilô, kí szo prihájali, i odhájali; i niti k jejsztvini esese szo nej meli vrêmena.

32. I odisli szo vu püsztó meszto na ládji szamí.

33. I vidilo je je odidôcse to lüdsztvo, i poznali szo ga vnôgi; i peski od vszê mészto szo tá vküp bê'zali, i preisli szo je i k esaszí szo sli k nyemi.

34. I yôidôcsi vido je Jezus vno'zino lüdsztva, i szmilüvao szejenad nyim; ár szo bilí, liki ovezé, stere nemajo pasztéra i zácsao je je vcsiti vnôga.

35. I, gda bi'ze vnogo vör bilô, prisztópili szo k nyemi vucseníczke nyegovi govorécsi: kâ je püsztó meszto i'ze je vöra vnôga.

36. Odpüsztí je; da idôcsi vu okôli bodôcse vesznicezi meszta küpíjo szi krüha; ár, ka bi jeli, nêmajó.

37. Odgovorécsi pa erkaonyim ie: dájte nyim ví jeszti. I velíjo nyemi: jeli idôcsi küpímo za dvê sztô szodôv krüha i dámo nyim jeszti?

38. On nyim pa velí: keliko lêbov máte? idite i poglednite. I, gda bi szpoznali, povedali szo: pèt i dvê ribiezi.

39. I zapovedao nyim je, kâ bi vsze doli poszádili porédina zeléno trávo.

40. I doli szo szeli po rédi posztô, i po pétdeszét.

41. I gda bi vzéo ti pèt lêbov krüha i ti dvê ribiezi, zglednovsi vu Nebésza, blagoszlovo je je, i vlomoje te krüh i dáo ga je vucseníkom szvojim, da bi ga nyim dáli; i tivi dvê ribiezi tüdi je vszê m razdêlo.

42. I jeli szo vszi, ino szo sze naszítíli.

43. I nábrali szo drtiny a dvánájszet kosáro v puni, i ka je od ríbiez osztanolo.

44. I bilô ji je, kí szo jeli te krühe, liki pét jezero mo'zôv.

45. I preczi je priszíló vu esenike szvoje idti vu ládjo i naprê idti prêk k Bethsajdi, dokecs on odpüsztí lüdsztvo.

46. I geto je je odpüsztó, sô je na brêg molit.

V. 47. I, gda bi vecsér posztano, bíla je ta ládja na szrédi môrja, i on szám na zemli.

48. I vido je je, kâ szo sze mantrali vu plavanyi (árje prôti nyim bio vöter); i okoli strte strá'ze je k nyim prisao hodécsi na môrji i steo je mímo nyih idti.

49. Oni pa, kak szo ga vidili hodécséga na môrji, stímali szo, kâ je szkázanye: i krícsali szo.

50. (Ár szo ga vszi vidili i presztrasíli szo sze.) I preczi je gúcsao'z nyimi, i ercsé nyim: vü-pajte sze; jasz szem, ne bojte sze.

51. I sô je k nyim vu ládjo i ftisao je vöter; i jáko trdno szo sze vu szebi sztrsnoli i esüdivali.

52. Ár szo nej razmeli od ti krühov, ár je nyih szrezé obtrdjeno bilô.

53. I prêk plavavsi môrja prisli szo na zemlo Genezareth, i k brodi szo prisztôpili.

54. I vö idôcsi oni z ládje preczi szo ga poznali.

55. I drkajôcsi po czêloj ovoj dr'zéli zácsali szo na poszteláj one, kí szo sze hüdô meli, okôli nosziti, gde szo ga csüli, kâ je tam.

56. Ikamakoli je sô vu vesznice, ali mészta, ali marofe, vu viliczaj szopolôzili tenemocsne beté'zne; i proszili szo ga, naj sze liskriczagvanta nyegovoga doteknejo; i, kíkoli szo sze ga doteknoli, ozdravili szo.

VII. TÁL.

I. Krisztus kára Farizeuse za volo mujvanya 1—23. II. Kananinszka 'zena 24—30. III. Glühi i nêmi sze zvrácsi 31—37.

I. 1. **I** vküp szo sze szpravili k nyemi Farizeuske i níki pizsácske, kí szo z Jerusálema prisli.

2. Steri, da bi vidili, kâ szo níki z vucseníkov nyegoviz obcsinszkimi rokami (tô je, z nemujvanimi) krüh jeli, tô'zili szo je.

3. (Ár Farizeuske i vszi 'Zi-

dovje, csi do laktá neoperéjo rôk, ne jêjo, zdr'závajôcsi tadánke ti sztarisi.

4. I, od placza pridôcsi, csi sze ne operéjo, ne jêjo. I vnôga drüga szo, stera szo gori vzéli na zdr'závanye, liki pranyépehárov i maszlinov medenicz ino sztolov).

5. Potom szo ga pítali Farizeuske ino pizsácske: zakaj vucseniczke tvoji ne hodiyo pôleg tadánkov ti sztarisi; nego z nemujvanimi rokami jêjo krüh?

6. On pa odgovorécsi ercsé nyim: dobro je proroküvao E'zaiás od vász szkazlívczov; kak je píszano: eto lüdsztvo me li z vüsztami csesztí, szrezé je pa nyihovo dalecs kraj od méne.

7. Zamán me pa csesztijo vucsécsi tákse návuke, ki szo zapôvedi cslovecse.

8. Ár, tá niháte zapoved Bo'zo, i zdr'závate tadánkelüdi prajôcsi maszline i peháre; i drüga priszpodobna táksa vnôga csiníte.

9. I pravo nyim je: dobro, zametávate zapoved Bo'zo; naj tadánekv as zdr'zíte.

10. Ár je Môses erkao: postüj oeso tvojega i mater tvojo; i ki hüdô guesi ocsi, ali materi, szmrtjom sze naj szkoncsa.

11. Ví pa právite: csi ercsé cslovik ocsi, ali materi: korban (tô je dár,) kí je od méne, haszni tebi.

12. I nikaj vecs nyemi ne niháte csiniti, ocsi szvojemi, ali materi szvojoi.

13. Zaprávlate Rêcs Bo'zo z tadánkom vasim, steroga szte nasztavili; i priszpodobna taksa vnôga csiníte.

14. I prizvavsi vsze lüdsztvo ersé nyemi: poszläsajte me vszi i razmite.

15. Nikaj nega od zvüna notri vu csloveka idôcsega, stero bi ga moglo oszkrúni; nego ta vöidôcsa od nyega; ona szo stera oszkrúnijo csloveka.

16. Csi sto má vühá na poszläsanye, naj poszläsa.

17. I, gda bi notri sô vu hi'zo od lüdsztva, pitáli szoga vuese-niczke nyegovi od te prlíke.

18. I velí nyim: tak i ví szte neszpametni? Ne razmite, kâ vsze, stero od zvüna notri ide vu csloveka, nemore ga oszkrú-niti.

19. Ár neide vu szrezé nyego-vo; nego vu esrvô i vu ocsis-esávniczó ide, stera vszo jêszt-vino csiszti.

20. Pravo je pa: kâ, stero z csloveka vö ide, tiszto oszkrúni csloveka.

21. Ár od znôtra z szrezá cslo-vecsega zhájajo hüda mislênya, práznoszt, kurvêstva, lüdo-morsztva.

22. Tatíja, szkopôszt, hüdôba, jálnoszt, hotlivoszt, hüdó okó,

preklínyanye, gizdoszt, neszpametnoszt.

23. Vsza eta hüda od znôtra vö ido i oszkrúnijo csloveka.

II. 24. Igda bi odnut gorisztano, odísao je na krajíne Tirusa i Sidona. I notri idôcsi vu hi'zo, nej je steo, kâ bi ga sto znao; dönok je nej mogao szkrívomá bidti.

25. Ár edna 'zena, stera je mê-la esér vu neesísztom dühi, kak je zacsüla, pridôcsa szpádnola je pred nogé nyegove.

26. (Bíla je pa ta 'zena Greska po narodi Sirofenicánszka); i proszila ga je, kâ bi toga vragá vö vrgao 'z nyé eséri.

27. Jezus pa ersé nyê: niháj, naj sze prvle nasztíjo otroczí. Árjene dobro vzéti krüh deczé i vr'zti sesenczom.

28. Ona je pa odgovorila i velí nyemi: tak, Goszpodne; ár i sesenczi pod sztolom jêjo zdr-tinya otrók.

29. I erkao ji je: za volo ete rêcsi idi, vö je odísao vrag z eséri tvoje.

30. I pridôcsa vu hi'zo szvojoi, najsla je, kâ je vrag vö odísao, í esí je na poszteli le'zála.

III. 31. I pá vö idôcsi z krajín Tirusa i Sidona, prisao je k môr-ji Galilee, po szrêdi krajíne ti deszét mész.

32. Ineszli szo nyemi glühoga 'zmetnogucsécsaga; i proszili

szo ga, kâ bi na nyega djáo ro-
kô szvojo.

33. I vzeme ga od lüdsztva od
szebe, vr'ze prszte szvoje vu vü-
ha nyegova, i plünovsi dotekno
sze je jezika nyegovoga.

34. I gori zglednovsi vu Nébo,
zdêhno je, i eresé nyemi: Efata,
tô je, odpri sze.

35. I preczi szo sze ôdprila
nyegova vüha, i razvézalo sze
je vezalo jezika nyegovoga, i
gúcsao je ednáko.

36. I prepovedao nyim je, kâ
bi nikomi ne pravili; ali od koga
bole je on nyim prepovedao, od
toga bole szo oni nazvesesávali.

37. I jáko trdno szo sze csüdi-
vali govorécsi: vsze je on dobro
vesino; glühe je vesíno csüti,
i nême gúcsati.

VIII. TÁL.

I. 4000 sze ji 7. lêbi krüha nasziti
1—9. II. Znamenye proszécsim Farizeu-
somi sze ne dá 10—13. III. Vucsenícze
sze stükajo, kâ szo krüha pozábili vzéti
14—21. IV. Szelepecz sze zvrácsi 22—26.
V. Apostolszko od Krisztusa vádlüva-
nye 27—30. VI. Krisztus szvojo szmrt
nazviscsáva 31—38.

I. 1. **V**u oni dnévi, da bi jáko
vnogo lüdsztva bilô,
i nebi melo kâ jeszti, prizva-
jôcsi Jezus vucseníke szvoje er-
csé nyim:

2. Milo mi je to lüdsztvo. Ár
szo 'ze trí dní pri meni i nemajo
nikaj, ka bi jeli.

3. I, esi je odpüsztim lacsne

vu hi'ze nyihove, pomenkajo
na pôti; ár szo niki 'z nyih z
daleka prisli.

4. I odgovorijo: nyemi vucse-
nícze nyegovi: odkud bi mo-
gá sto ete, eti naszítiti z krü-
hom vu püsesávi?

5. I opítao je je: keliko lêbov
krüha máte? oni szo pa erkli:
szedem.

6. I zapovedao je lüdsztvi doli
poszêszti na zemlo; i vzéo je
ti szedem lêbov krüha i hválo
dávsi vlomo je je, i dáó je je
vucseníkom szvojem, da bi tá
dáli. I tá szo je dáli lüdsztvi.

7. Meli szo i edno malo ríbiez;
i hválo dávsi velo je tá dati i
one.

8. Jeli szo pa i naszítili szo sze,
i nábrali szo gori osztányenoga
drobtinya szedem kosárov.

9. Bilô ji je pa, kí szo jeli, liki
stiri jezero; i odpüszto je je.

II. 10. I preczi idôcsi vu ládjo
z vucseníkmi szvojmí, prisao
je vu krájíno Dalmanuthe.

11. I vö szo sli Farizeuske i
zácsali szo sze 'z nyim stükati,
proszécsi od nyega znamên-
ye z nebész, szküsávajôcsi nyega.

12. I zdêhnovsi vu dühi szvo-
jem eresé: kâ ete národ znamê-
nye 'zelê? Ali zaisztino velim
vám: esi sze dá národi etomi
znamên-ye.

13. I niháo je je; idôcsi pa vu
ládjo odísao je prêk na drügi
sztrán.

III. 14. I pozábili szo z szebom vzéti krüh; i nej szo meli vecs szebom vu ládji, nego li eden lêb krüha.

15. I zapovedao nyim je govorecsi: vidite, varte sze od kvaszá Farizeusov i kvaszá Herodesovoga.

16. Izgovárjali szo szimed szebom erkôcsi: kâ krüha nemamo.

17. Stero geto je zvedo Jezus, eresé nyim: ka szizgovárjate, kâ krüha nemate? Escese ne pametüjete, niti ne razmite? Escese obtrdjeno máteszrezé vase?

18. Ocsí majôcsi ne vídite? i vüha majôcsi ne csüjete? i ne szpomenéte sze?

19. Gda szem pét lêbov krüha vlomo med pétjezer; keliko kosároov szte nábrali puni zdrtinyom? Velíjo nyemi: dvanájszet.

20. Gda szem pa szedem med stiri jezero razdêlo; keliko kosároov szte teda nábrali puni z drtinyom? oni szo pa erkli: szedem.

21. I erkao nyim je: kakda, ka ne razmite?

IV. 22. I prisao je vu Bethsajdo; i neszéjo nyemi ednoga szlêpoga i proszijo gá, kâ bi sze ga dotekno.

23. I príjo je rokô toga szlêpoga, vö ga je pelao z meszta, i plünovsi vu ocsí nyegove; geto je na nyega djáo roké szvoje, pítáo ga je, csi kâ vídi.

24. I gori poglédnovsi eresé: vidimlüdí, liki drevje, hodéese.

25. Potom je pá polo'zo roké na ocsí nyegove, i velí nyemi gori glédati. I zvrácseni je i vido je dalecs esisztô vsza.

26. I odposzlaog a je vu hi'zo szvojo govorecsi: niti vu meszto notri neidi, niti ne povê komi vu meszti.

V. 27. I vö je sô Jezus i vucseníczke nyegovi vu mészta Cezáree Filippa. I na pôti je pítáo vucseníke szvoje govorecsinyim: kogame právjio lüdjé bidti?

28. Oni szo pa odgovorili: I vana krsztitela, i drügi Eliása, drügi pa ednoga z prorokov.

29. I on nyim velí: ví pa kogame právite bidti? odgovorecsi pa Peter eresé nyemi: tí sziz Krisztus.

30. I prepovedao nyim je, kâ bi nikomi ne pravili od nyega.

VI. 31. I zácsao, je je vcsiti, kâ je potrêbno Szini cslovecesmi vnôga trpeti, ino sze zavr'zti od ti sztarisov i vládnikov popovszki i pizásčov, i vmoriti, i po trétjem dnévi gori sztánoti.

32. Iszresno je tô rêcs gúcsao. Peter ga je pa k szebi vzéo i zácsao ga je strájfati.

33. On sze pa obrné i vidôcsi vucseníke szvoje, posztrájfao je Petra govorecsi: idi od méne satan! ár ne razmis, stera szo

Bo'za; nego, stera szo cslovecsá.

34. I prizvajôcsi to lüdsztvo z vucseníkmi szvojmi ergusenim: kikoli sesé za menom pojdti, naj zataji szám szebé, i na szé vzeme kri'z szvoj, i tak me naszledüje.

35. Ár, ki sesé düso szvojo zdr'zati, zgübíjo; ki pa zgübí düso szvojo za volo mojo i Evangelijoma, té jo obdr'zi.

36. Ár ka valá csloveki', esi czêli szvét dobi, i skôdi düsi szvojoj?

37. Ali ka na mêno dá cslovek za düso szvojo?

38. Ár, kikoli sze szrame'zljüje mené i Rêcsi moji vu etom národi praznivo ino grêsnom, i Szin cslovecsi sze szrame'zljüvao bode nyega, gda pride vu diki Ocsé szvojega szvojimi szvétimi angelmi.

IX. TÁL.

I. Krisztus sze preobrázi 1—13. II. Kiszvênszki pojbičs sze zvrácsi 14—29. III. Krisztus nazviscáva szvojo moko 30—32. IV. Vesi poniznoszt 33—37. V. Niki vragé zgánya 38—50.

I. I. **I**velínyim: zaisztinove-
lim vám, kâ szo nisteri med eti sztojécsimi, ki z nikaksim tálom ne kostajo szmrti, dokecs ne bodo vidili Králevsztvo Bo'ze pridôese vu zmo'znoszt.

2. I po sésztom dnévi k szebi je vzéo Jezus Petra i Jakuba i

Jánosa, i vzéo je je na brêg veliki od szebe szamé; i preobrázo sze je pred nyimi.

3. I gvant nyegov szé je blískao i grátao je béli jáko, liki sznêg, káksega fárbar na zemli nemre obêliti.

4. I szkázao sze je nyim Eliás z Môsesom, i zgucsávali szo sziz Jezusom.

5. I odgovorécsi Peter velí Jezusi: Mester, dobro je nám eti bidti. Napravmo tak trí satore, tebi ednoga, i Môsesi ednoga, i Eliási ednoga.

6. Ár je nej znao, ka bi gúcsao; ár szo bilí presztraseni.

7. I zvrkao sze je eden oblák, steri je je obszenczao. I prisao je glász z obláka govorécsi: ete je moj Szin te lübeznivi; toga poszlúsajte.

8. I na nágli sze okôli zglednovsi nej szo vecs nikoga vidli, nego Jezusa szamoga z szebom.

9. Doli idôcsi pa z brêga prepovedao nyim je, kâ bi nikomi ne pravili, ka szo vidili; nego gda Szin cslovecsi z mrtvi sztáne.

10. I tô rêcs szo zdr'zali pri szebi szpitávajôcsi sze, ka je z mrtvi gori sztánoti?

11. I pítali szo ga govorécsi: ka pa právjio pizsácske, kâ Eliás má escsé prvle pridti?

12. On pa odgovorécsi ercsé nyim: Eliás isztina pride prvle naj nazáj szprávi vsza; i, liki

je píszano od Sziná cslovecsega, kâ bode vnogo trpo i zav'r'ze sze.

13. Ali velim vám: kâ je i Eliás prisao (i vesínili szo nyemi kak szo steli) liki je píszano od nyega.

II. 14. I pridôcsi k vucseníkom, vido je vno'zina lüdsztva okoli nyih, i pizácse szpitávajôse nyé.

15. I preczi vsze lüdsztvo, kak ga je vidilo, esüdivalo sze je; i pribê'zajôcsi poklonili szo sze nyemi.

16. I opítao je te pizácse: ka sze szpitávate med szebom?

17. I odgovorécsi eden z lüdsztva ercsé: Mester, pripelao szem sziná mojega k tebi, kí nêmoga dühá má.

18. I gdekoli ga zgrábi, trga ga, i pêní sze, i skríple zobmí szvojmi i szêhne; i pravo szem vucseníkom tvojim, naj ga vö ze'zenéjo, i nej szo ga mogli.

19. On pa odgovorécsi nyemi veli: oh neveren národ! kak dugo bom pri vász? kak dugo bom vász trpo? neszte ga k meni.

20. I neszli szo ga k nyemi; i kak ga je vido, preczi ga je te necsísztí düh trgao, i szpadnovsi na zemlo, válaó sze je i peno.

21. I opítao je oco nyegovoga: keliko vrêmena, je kâ nyemi je tô vesinyeno? on je pa erkao: od detinsztva.

22. I csesztô ga i v ogen vr'ze, i vu vodô, da bi ga pogübo; ali, csi kâ mores, bojdi nám na pomôcs, szmiluj sze nađ nami.

23. Jezus nyemi je pa erkao: csi mores vervati; vszaszo mogôcsa tomi vervajôcssemi.

24. I preczi kricsécsi te ocsa toga pojbara szkuzami je erkao: verjem, Goszpodne, boj na pomôcs mojoj nevernoszti.

25. Vidôcsi pa Jezus, kâ lüdsztvo vküp be'zi, postráifao je te necsísztí düh govorécsi nyemi: tí nêmi i glühi düh, jasz tebi zapovêdam, idi vö z etoga i vees nejdi v nyega.

26. I kricsécsi i doszta ga trgavsi vö je sô; i grátao je liki mrtev tak, da szo vnôgi pravili, ka je mr'u.

27. Jezus ga je pa zgrabó za rokô, gori ga je potégno, i gori je sztano.

28. I notri idôcsi vu hi'zo pí-tali szo ga vucseníczke nyegovi od szebe: zakaj szmo ga mí nej mogli vö vr'zti?

29. I ercsé nyim: eto plemen po níkom nemore vö idti; nego po molítvi ino poszti.

III. 30. I odnut vö idôcsi vküp szo sli prêk Galilee; i nejje steo, kâ bi sto znao.

31. Ár je vesio vucseníkeszvoje i ercsényim: kâ sze Szín cslovecsi dá vu rôke lüdsztva i vmorijo ga; i vmorjeni na trétji dén gori sztáne.

32. Oni szo pa nej razmeli to rêcs, i bojali szo sze ga pítati.

IV. 33. I prisli szo v Kaper-naum, i vu hi'zi bodôcsi pítao je je: ka szte sze na pôti med szebom szpitávali?

34. Oni szo pa mûcsali; ár szo sze na pôti od toga med szebom stükali, sto de te naj véksi?

35. I doli szedécsi, prizové ti dvanájszet i ercsé nyim: csi sto sesé prvi bidti, naj bode med vszêmi náj zadnyêsi i vszê szluga.

36. I vzéo je ednoga pojbícsa, posztavo ga je na szrêdo med nyé i na nárocsa ga vzévsi ercsé nyim:

37. Kikoli ednoga z tákse deczé gori prime vu mojem iméni, mené prime; i kikoli mené prime, ne prime mené, nego tisz-toga, kí je mené poszlao.

V. 38. Odgôvoro je pa nyemi János Evangelista govorécsi: Vucsitel, vidili szmo ednoga vu iméni tvojem zgányajôcsega vragé, kí ne naszledüje nász; i prepovedali szmo nyemi, dane naszledüje nász.

39. Jezus je pa erkao: ne prepovedávajte nyemi. Ár nikoga nega, kí bi csinio mocsí vu iméni mojem; i ki bi mogao, pre-czi hüdô guesati od méne.

40. Ár, kí je nej prôti nám, z nami je.

41. Ár, kikoli vám piti dáeden

pehár vodé vu iméni mojem zá-to, kâ szte Krisztusovi; zaisz-lino velim vám: z nikaksim tá-jom nezgübi szvoj nájem.

42. I, kíkoli szpácsi ednoga z ti náj ménsi, kí vu meni ver-jejo, bole bi nyemi bilô, z vnô-gim, da bi sze nyemi mlinszki kamen okôli sinyaka djáo, i vu môrje bi sze vrgao.

43. I csi te szpácsi tvoja rôka, odszêkaj jo; lepse je tebi cson-klavomi vu 'zítek idti, liki dvê rokê meti, ino idti vu gehenno vu te nevgasseni ogen.

44. Gde nyih csrv ne merjé i ogen ne vgászne.

45. I, csi ti je nôga tvoja k szpáki odszêkaj jo; lepse je tebi idti vu 'zítek plantavomi, liki dvê nogê meti ino sze vr'zti vu gehenno, vu te nevgasseni ogen.

46. Gde nyih csrv ne merjé i ogen ne vgászne.

47. I csi te okô tvoje szpácsi, vö je vr'zi; lepse je tebi edno okô meti ino idti vu králev-sztvo Bo'ze, liki dvê okê meti ino sze vr'zti vu ogen ge-henszki.

48. Gde nyih csrv ne merjé i ogen ne vgászne.

49. Ár vszáki bode z ognym szoljeni, i vszáki áldov sze z szoljôv bode szolio.

50. Dobra je szô; csi pa szô neszlána bode, z kêm jo oszo-líte? mête vu szebi szô, i pokoj mête med szebom.

X. TÁL.

I. Szlobodno je 'zeno odpüszttiti? 1—12.

II. Deczo Krisztusi neszéjo 13—16. III.

Te bogáti mladénecz 17—21. IV. Kasze

za volo Krisztusa nihá, povrnésze 22—34.

V. Zebedeusovi Szinóv prosnya 35—45.

VI. Bartimeus preglédne 46—52.

I. 1. **I**odnut, geto, sztáne, ide
 I vu krajíne Judee prék
 Jordána; i vküp je prislo pá
 lüdsztvo k nyemi; i, liki je se-
 gô meo, páli je je vesio.

2. I prisztôpivsi Farizeuske,
 pítali szo ga: esi je szlobodno
 mô'zê, 'zeno odpüszttiti, szküsa-
 vajôcsi ga?

3. On pa odgovorécsi ercesé
 nyim: ka vám jezapovedao Mô-
 ses?

4. Oni szo pa erkli: Môses je
 dopüszto líszt razlôcsenyá na-
 píszati i odpüszttiti jo.

5. I odgovorécsi Jezus ercesé
 nyim: za volo trdoszti szrezá
 vasesga je vám tôzapoved píszao.

6. Ali od zacsétka sztvorjenyá
 mo'zá i 'zeno je napravonyidva
 Bôg.

7. Záto tá nihá cslovek oco i
 mater, i pridrü'zi sze k 'zeni
 szvojoj.

8. I bodeta dvá edno têlo; záto
 szta nej vecs dvá, nego edno
 têlo.

9. Ka je záto Bôg vküp zvézao,
 cslovek naj ne razlôcsi.

10. I vu hi'zi szo ga páli od to-
 ga vucseniczke nyegovi pítali.

11. I velí nyim: kíkoli od-

püszti 'zeno szvojo, i vzeme szí
 drügo, praznüje prôti nyê.

12. I, esi 'zena odpüszti mo-
 'zá szvojega i k drügomi ide,
 praznüje.

II. 13. I prineszli szo nyemi
 otroke, kâ bi sze ji dotekno;
 vucseniczke szo pa kárali one,
 kí szo je tá prinásali.

14. Vidôcsi pa Jezus prôti nye-
 mi je bilô, i ercesé nyim: püs-
 tite otroke k meni prihájati i ne
 prepovedávajte nyim. Ár je
 táksi králevszto Bo'ze.

15. Zaisztino velim vám: kí-
 koli ne vzeme králevszto Bo-
 'ze, liki dête; nikak ne bode
 v nyé sô.

16. I vzéo je je na nárocsa, po-
 lo'zo je roké na nyé i blagoszlo-
 vo je je.

III. 17. I gda bi on vö sô na
 pôt, pribe'zí eden i na kôlina
 szpadnovsi szvoja pítao ga je:
 Vucitel dober, ka mám csiniti,
 naj'zitek vekivecsni ôroküjem?

18. Jezus nyemi je pa erkao:
 ka me právis dobroga? nisece
 je nej dober, nego li eden, Bôg.

19. Zapôvedi znas: ne praz-
 nüj, ne vmôri, ne kradni, krí-
 vo ne szvedôcsi, ne vkani, po-
 stüj oco tvojega i mater.

20. On pa odgovorécsi ercesé
 nyemi: Vucitel, eta szem vsza
 zdr'zao od mladoszti moje.

21. Jezus sze pa na nyega
 zglednovsi polübo ga je, i ercesé
 nyemi: edno ti falí. Idi, kakoli

más, odáj i dáj szíromákom, i meobos kincs vu Nébi; i potom hodi, naszledüj mené, vzévsí krí'z na szébe.

IV. 22. On pa zazdreszéljeni nad tóv recsjôv odísao je 'zaloszten; ár je meo doszta ládanya.

23. I okôli gledôcsi Jezus ercsé vucseníkom szvojom: kak 'zmetno ido notri vu králevsztvo Bo'ze, kí doszta pênezmájo.

24. Vucseníczke szo sze pa csüdüivali nad recsmí nyegovimi. Jezus pa páli odgovorécsi ercsé nyim: színki, kak 'zmetno je tim, kí sze vu pênezaj vüpajo, vu králevsztvo Bo'ze idti.

25. Le'ze je kumilí szkôsz vüjh iglé idti, líki bogátomi vu králevsztvo Bo'ze idti.

26. Oni szo sze pa esese bole csüdivali gôvorécsi med szebom: sto sze tak more z velicsati?

27. Jezus pa na nyé poglednovsi ercsé: pri lüdi je nemo-gôcse, ali nej pri Bôgi. Ár szo vsza mogôcsa pri Bôgi.

28. I zácsao nyemi je Peter praviti: ovo mí szmo tá niháli vsza, i naszledüjemo tebé.

29. Odgovorécsi pa Jezus ercsé: zaisztino velim vám: niscse je nej, ki je niháo hi'zo, ali brate, ali szesztre, ali oco, ali mater, ali 'zeno, ali deczo, ali

nyive, za mojo volo, i za evangelioma volo.

30. Kíne bi vzéo sztôkrát vees zdaj vu vrêmeni etom, hi'ze, i brate, i szesztre, i matere, i otroke, i nyive zpregán्यानem vréd, i vu pridôcsaj vekivecsnoszti 'zitek vekivecsni.

31. Vnôgi pa prvi bodo szlédnyi, i ti szlédnyi prvi.

V. 32. Bilí szo pa na pôti gori idôcsi v Jerusálem, i pred nyimjesô Jezus; i presztrasili szo sze, i naszledüvájôcsi bojali szo sze. I k szebi je vzéo páli ti dvánájszet, zácsao nyim je praviti, ká sze nyemi zgodijo.

33. Kâ ovo, práj, gori idemo v Jerusálem, i Szín cslovecsi sze dá vládníkom popovszkim i pizsácsom, oszôdíjo ga na szmrt, i dájó ga poganom.

34. I ospôtajo ga, i bicsüvali ga bodo, i oplünejó ga, i vmoríjo ga, i na trétyi dén gori sztáne.

35. I prisztôpi k nyemi Jakub i János, szinovje Zebedeusovi govorecsi: Vucsitel, scsémo, da, kakoli bomo te proszili, vesínis nám.

36. On pa nyim ercsé: ka scséte, naj vám vesinim?

37. Oni szo nyemi pa erkli: dáj nam, naj eden na desznój tvojoj, i eden na lêvoj tvojoj szedímo vu díki tvojoj.

38. Jezus nyim je pa erkao: neznate, ka proszite. Morete

piti pehár, steroga jasz pijém? i z krsztom, z kim sze jasz krsztim, okrsztiti?

39. Oni szo nyemi pa erkli: moremo. Jezus nyim pa ercsé: te pehár isztina, steroga jasz pijém, bodte pilí; i z krsztom, sterim sze jasz krsztim, sze okrsztite;

40. Ali, szedeti z dêszne moje i z lêve moje, nej je moje dati, nego kim je priprávleno.

41. I szlísavsi ti deszét, zácsali szo sze szrditi na Jakuba i Já-nosa.

42. Jezus pa nyé prizové i velí nyim: znáte, kâ, kí sze dr'zijo za vládlike poganov, goszpodüjonad nyimi; i ti veliki nyihovi oblászt májo nad nyimi.

43. Nebode pa tak med vami; nego, kikoli bode steobidti veliki med vami, naj bô vas szluga.

44. I, kikoli bode steo, z vász bidti prêdnyi, naj bô vszêszluga.

45. Ár je i Szin eslovecsi nej prisao, kâ bi nyemi szlû'zili; nego naj on szlû'zi í dá düso szvojo na odküplênje za vnôge.

VI. 46. I prisli szo vu Jericho; í on vö idôcsi z Jeriche i vuese-níczke nyegovi i vnogo lüd-sztva, szin Timeusov, Bartimeus, szlêpi, je szedo kre pôti kôdivajôcsi.

47. I szlisavsi, kâ je blü'zi Jezus Názarenszki, zácsao je krí-

csati i praviti: Szin Dávidov Jezus, szmiluj sze mi.

48. I strájfali szo ga vnôgi, ka bi mucsao. On je pa od toga bole krícsao: Szin Dávidov, szmiluj sze mi.

49. Jezus pa sztáne i velí ga zvati. I oni zovéjo toga szlê-poga govorécsi nyemi: vüpaj sze, sztani gori, zové te.

50. On pa doli vr'ze gvant szvoj i gori sztanovsi sô je k Jezusi.

51. I odgovorécsi velí nyemi Jezus: ka sesés, naj ti vesinim? Te szlêpi pa ercsé nyemi: Metzter, naj preglédnem.

52. Jezus nyemi je pa erkao: idi, vera tvoja te je zdr'zála. I preczi je pregledno i naszledü-vao je Jezusa po pôti.

XI. TÁL.

Krisztus I. na oszelniczi v Jerusálem gyézdí 1—10. II. Figovo drêvo prekuné 11—14. III. Czérkev zcsiszi 15—19. IV. Figovo drêvo poszêhne 20—26. V. Z popi sze stüka 27—33.

I. 1. **I**gda sze pribli'závajo v Jerusálem, v Bethfágo i v Bethánio, pôleg oliveczke goré bodôcsi, posle dvá z vucseníkov szvoji,

2. I velí nyima: idita vu ono vész, stera je pred vama; i preczi, kak bodta notri v nyô sla, nájdetazrbé privézano, na kom jeniksi cslovek escse nej szedo; odvé'zta je i pripelajta je.

3. I csi i váma sto bode pravo:

ka csiníta tô? ercizita: kâ je Goszpôd potrebûje; i preczi je eszi posle.

4. Odísła szta pa, i najsla szta to 'zrbé privézano pri dveraj vônej na dvojnoj pôti, i odvézala szta je.

5. I nîki tam sztojećesi szo nyima pravili: ka csiníta? kâ odve'zûjeta to 'zrbé?

9. Onedva szta pa nyim erkla, liki je zapovedao Jezus; i odpûsztili szo je.

7. I pripelala szta to 'zrbé k Jezusi i vrgla szta szvoj gvant na nyé, i poszádila szta ga na nyé.

8. Vnôgi szo pa gvant szvoj presztérali na pôti; ti drûgi szo pa vêje szekali z drevja, i metali szo je na pôti.

9. I ti naprê idôcsi i naszledûvajôcsi szo krícsali govorécsi: Hosanna blagoszlovleni, kí ide vu iméni Goszpodnovom.

10. Blagoszloveno je to idôcese králevsztvo vu iméni Goszpodnovom ocsé nasega Dávida; Hosanna na viszini.

III. 11. I notri je sô v Jerusálem Jezus i vu Czerkev; i getoje vsza okôli pogledno, vecserásnya 'ze bodôesa vóra, vö je sô v Bethánio z timi dvanájszetimi.

12. I rano vö idôcsi oni od Bethánie laesen je grátao.

13. I vidôcsi edno figovo drêvo ôzdalecs majôcese lísztje; sôje,

csi bi kâ najsao na nyem száda. I pridôcsi k nyemi nîkaj je nej najsao, nego li lísztje; ár je nej bilô escse vrêmen fíg.

14. I odgovorécsi Jezus ercsé nyemi: nigdár vecs z tébe na veké niscse száda ne jej. I csüli szo tô vucseníczke nyegovi.

II. 15. I prisli szo v Jerusálem; i notri idôcsi Jezus vu Czerkev, zácsao je vö goniti te odávajôcese, i küpivajôcese vu Czerkvi; i sztole pênezmínyávczov i sztôlczce odávajôcsi golôbe je zpremetao.

16. I nej je dopûszto, kâ bi sto kákso poszôdo neszao po Czerkvi.

17. I vesio je govorécsi nyim: nej je pizsano: hi'za moja Hi'za Molitvena sze zvála bode od vszê národov; vi szte pa 'z nyé vesinili razbojnikov jamo?

18. I csüli szo ti pizsácske i vládniczke popovszki; i iszkali szo, kakda bi ga pogübili. Ár szo sze ga bojali, kâ sze je vsze lüdsztvo csüdivalo nad vese nyom nyegovim.

19. I gda bi vecsér grátao, vö je sô z meszta.

IV. 20. I rano pôleg idôcsi vidili szo to figovo drêvo poszêhnyeno z korenjá.

21. I szpomené sze Peter, i velí nyemi: Mester, ovo to figovo drêvo, stero szi prêkuno, je poszêhnolo.

22. I odgovorécsi Jezus velí nyim: mête vero Bo'zo.

23. Ár zaisztino velim vám, kâ kíkoli bodo velo etomi brêgi: pozdigni sze i vrzi sze vu môrje, i ne bode dvojio vu szrezi szvojem; nego bode vervao, ka steroprávi, sze zgodí, bode nyemi, ka je koli pravo.

24. Záto velim vám: vsza, sterakoli molécsi bodete proszili, verte, kâ vzemete, i meli bodte.

25. I gda sztojíte molécsi, odpüszтите, esi kâ máte prôti komi; naj i Ocsa vas, kí je vu Nebészaj, odpüszті́ vám pregrêsený vase.

26. Csi pa vîne odpüszтите, niti Ocsa vas, kí je vu Nebészaj, ne odpüszті́ vám pregrêsený vase.

V. 27. I ido pá v Jerusálem; i gda bi on vu Czêrkvi okôli hodo, prisli szo k nyemi vlâdniczke popovszki i pizáscke, i ti sztarisi.

28. I velíjo nyemi: z káksov oblásztjov delas eta? i sto ti je dáo tô oblászt, naj eta csinís?

29. Odgovorécsi pa Jezus eresé nyim: pítao bodem vász i jasz edno rêcs, i odgovorte mi; tak i jasz povêm vám, z káksov oblásztjov csinim eta.

30. Krszt Ivana jeli je z Nebész bio, ali z lüdi? odgovorte mi.

31. I miszlili szo pri szebi govorécsi: esi eresémo z Nebész,

eresé zakaj szte nyemi tak nej vervali?

32. Csi pa eresémo: z lüdi, bojímo sze lüdsztva; ár szo vszi za právoga proroka meli Ivana.

33. I odgovorécsi erkli szo Jezusi: neznamo. I Jezus odgovorécsi eresé nyim: niti jasz ne povêm vám, z káksov oblásztjov delam eta.

XII. TÁL.

I. Od lüdomorszki goricsánczov 1—12.

II. Od csaszarszke dácse 13—17. III. Szadduceusov pitanye od gori sztánenyá 18—27. IV. Od te velike zapovedi i Dávidovoga Sziná 28—37. V. Od Farizeusov gizdoszti i vdovicze pêneza 38—44.

I. 1. **I** zácsaonyim je vu prlílkaj gúcsati: eden cslovek je gorice zaszádo, i okôli je je zagrádo z plotom, i vko-pao je pod presso jamo, i poczimprao je tören i vö je je dáo delaveczom i odísao je na pôt.

2. I poszlao je k delaveczom vu vrêmeni brátve szlugo, da bi od delaveczov vzéo z száda ti goríc.

3. Oni szo ga pa príjali i zdrli, i odposzlali szo ga práznoga.

4. I pá je poszlao k nyim drügoga szlugo; i tiszto ga szo kamenüvajôcsi na glávi vrázili i odposzlali szo ga ospotanoga.

5. I pá je drügoga poszlao, i onoga szo bujli; i vnôge drüge, z med koterimi szo nisterez bili, nistere pa bujli.

6. Gda bi pa esese ednoga lüb-lénoga szvojega sziná meo, poszlao je i tisztoga k nyim obszlédnyim govorécsi: zasztôpi-jo sze sziná mojega.

7. Oni pa, ti delavczi, szo erkli med szebom: ete je örocsník; hodte bujmo ga, i nasa bode ta örocsína.

8. I zgrabivsi ga, bujli szo ga, i vö szo ga vrgli z gorícz.

9. Ka bode záto esinio te goszpôd ti gorícz? Príde i pogübí te delaveze i dá goricze drüгим.

10. Nej szte etoga písma este-li? Kamen, steroga szo zavrgli zidárje, té je vesinyen glávies voglá.

11. Od Goszpodna je vesinye-no tó, i esüdno je vu ocsáj vasi.

12. I íszkali szo ga, kâ bi ga prájali, i bojali szoszélüdsztva; ár szo znali, kâ je proti nyím tó priliko pravo; i niháli szo ga, i odísli szo.

II. 13. I poszlali szo k nyemi níke z Farizeusov i z Herode-sovi szlugov, kâ bi ga lovíli z recsjom.

14. Oni pa pridôcsi velíjo nyemi: vucsitel, známo, ka szí isztinszki, i za nikoga ne mǎras. Ár ne glédas obráz lüdi, nego vu isztini pôd Bo'zo vesís. Jeli je szlobodno dácsó czaszari dati, ali nej? dájmo jo, ali jo ne dájmo?

15. On pa znavsi nyihovo szkazlívoszt ercesé nyim: ka

me szküsávate? prineszte mi eden szôd, naj ga vídim.

16. Oni szo ga pa prineszli. I ercesé nyim: koga je ete kêp i napiszek? Oni szo nyemi pa erkli: czaszarov.

17. I odgovorécsi Jezus ercesé nyim: dájte, stera szo czaszarova, czaszari, i stera szo Bo'za, Bôgi. I esüdivali szo sze nad nyim.

III. 18. I prido Szadduceuske k nyemi, kí právjio, ka nêga gori sztánenyá; píтали szo ga govorécsi:

19. Vucsitel, Môses nám je píszaó, kâ, esi steroga brat merjé i nihá'zeno, i deczé ne osztávi, naj vzeme brat nyegov 'zeno nyegovo, i pobüdi szemen brati szvojemi.

20. Szedem záto bratov je bi lô; i te prvi je vzéo 'zeno i merjôcsi, nej je osztavo szemena.

21. I te drügi jo je vzéo i mr'ô je, i ni té je nej osztavo szemena; i te trétji rávno tak.

22. I vzelô jo je vszê szedem, i nej szo niháli szemena; obszlédnyim vszê mrla je i ta 'zena.

23. Vu gori sztánenyê záto, gda gori sztánejo, steroga z têh bode 'zena? ár jo je szedem me-lo za 'zeno.

24. I odgovorécsi Jezus ercesé nyim: za toga volo blôdite li, neznajôcsi písma, niti môcsi Bo'ze?

25. Ár, gda od mrtvigorisztánejo, ne bodo sze 'zenili, níti k mo'zom dávale; nego bodo liki angelje vu Nebészaj.

26. Od ti mrtvi pa, kâ gorí sztánejo, nej szfe esteli vu knigaj Môsesovi od sesípka; kak je erkao k nyemi Bôg govorécsi: Ja szem Bôg Abrahámov, i Bôg I'zákov, i Bôg Jakobov?

27. Nej je Bôg ti mrtvi, nego Bôg je ti 'zívi. Záto ví doszta blôdite.

IV. 28. I prisztôpi eden z piszácsöv, kí je je poszlüsao, gda szo sze stükali, vidôcsi, kânyim je dobro odgôvoro, pítao ga je: stera je ta prva vszê zapoved?

29. Jezus nyemi pa odgovori: kâ je prva vszê zapoved; poszlüsaj Izrael! Goszpodin Bôg nas, je eden Goszpôd.

30. I, lübi Goszpodna Bogá tvojega z czêloga szrezá tvojega, i z czêle düse tvoje, i z czêle pámeti tvoje, i z czêle môcsi tvoje.

31. I ta drüga je k toj priszpodobna: lübi bli'znyega tvojega, kako szamoga szebé. Vékse od eti drüge zapovedi nega.

32. I ercsé nyemi te piszács: dobro, Vucsitel, isztino szi erkao, kâ je eden Bôg, i nega drügoga zvün nyega.

33. I lübiti ga z czêloga szrezá i z czêle pámeti i z czêle düse i z czêle môcsi; i lübiti bli'znyega, liki szamoga szebé, je vecs

od vszê gorécsi i ftisanya áldovov.

34. I Jezus gda bi ga vido, kâ je szpametno odgôvoro, erkao nyemi je: nej szi dalecs od králevsztva Bo'zega. I nisece ga je nej szmeo vecs pítati.

35. I odgovorécsi Jezus ercsé vucsécsi vu Czérkvi: ka právijo piszácske, kâ je Krisztus Szin Dávidov?

36. Ár szám Dávid je erkao vu szvétom Dühi: erkao je Goszpôd Goszpôdi mojemi: szedi szi 'z dêszne moje, dokecs poló'zim nepriátele tvoje na podnogáoniczo nôg tvoji.

37. Záto szám Dávid právi nyega za Goszpôda: i kakda je tak nyegov Szin? I vsze lüdsztvo ga je rado poszlüsalo.

V. 38. I ercsé nyim vu vese-nyej szvojem: varte sze od piszácsöv; kíscséjo vu dugi szüknyaj hoditi i poklányanye meti na placzáj.

39. Iprêdnye sztôcze vuszprávisesaj, i prêdnye meszto pri vecsérjaj.

40. Kí po'zérajo hi'ze vdovíc; i tô csiníjo pod obrázom dúgi molítev. Tê vzemejo vékso szôdbo.

41. I szedécsi Jezus pred czérkevnov ladiczov, da bi vido, kakda bilüdsztvo metalopêneze vu to ladiczo; i vñôgi bogati vrgli szo doszta.

42. I pridôcsa edna vdovieza

szirôta vrgla je dvá pêneza, kí je strti tál ednoga krajczara.

43. I prizvajôcsi vucseníke szvoje ercsé nyim: zaisztino velim vám, kâ je eta szirôta vdovieza od vszê, kí szo metali, vecs vrgla vu ladiczo.

44. Ár szo vszi z obilnoszti szvoje metali; eta je pa szvojega sziromastva vsza, ká je mêla, notri vrgla, czêlo cze-ringo szvojo.

XIII. TÁL.

I. Pred Jerusálemszkím pogüblényem ka bode? 1—13. II. Ka pod nyim? 14—20.

III. Ka za nyim do konceza szvétá? 21—32. IV. Zátó verusztújmo 33—37.

I. 1. **I** vöidôcsi on z Czérkvi právinnyemi eden z vucseníkov nyegovi: Vucsitel, glédaj, kákse kaménye i kákse zidíne szo tó.

2. I Jezus odgovorécsi ercsé nyemi; vídis ete velike zidíne? ne nihá sze kamen na kamni; steri bi sze nê porüso.

3. I szedécsi on na gori oliveczkoj pred Czérkevjo, pítali szo ga zôszeb Peter i Jakub, i János i András.

4. Povej nám: gda eta bodo? stero je znamênye, gda bodo sze vsza eta szpunyávala?

5. Jezus pa odgovorécsi nyim zácsao je praviti: glédajte, naj vász sto ne zapela.

6. Ár vnôgi prído vu iméni mojem govorécsi: jasz szem; i vnôge zapelajo.

7. Gda pa csüli bodte boje i glásze bojôv, nepresztraste sze, ár tó more bidti; ali esese je nej konecz.

8. Ár gori sztáne národ na národ, i králevsztvo na králevsztvo, i bodo zemlé gíbanye po mészta, i bodo gladôve i burkanya. Eti bodo zacsétki bo-lezen.

9. Kebzüjite pa ví na vász. Ár vász dájo pred tanácese i vu szprávisesa, biti bodete, i pred poglaváre i krále posztávleni bodete za volo mojo nyim na szvedôsztvo.

10. I med vszêmi národmi sze more prvle Evangeliom predgati.

11. Gda bodo pa vász pelali, naj vász vu roké dájo; neszkrbte sze naprê, ka bodte gúcsali, niti szi ne premislávajte; nego, kakoli sze dá vám vu onoj vöri, tiszto gúeste. Ár szte nej vi, ki guesite, nego Düh szvétí.

12. Dá pa brat brata na szmrt, i ocsa sziná, i prôti sztáne decza roditelom i vmoríjo je.

13. I bodete odürni vszê m za voloiménamojega. Kipa osztáne do konceza, té sze zvelicsa.

II. 14. Gda bodte pa vidili odürnoszt opüsesávanya, stera je povêdana od Dániela proro-ka, sztojécsa, gde ne trbê (kí-esté, naj razmi) teda, kí szo vu Judei, naj be'zíjo na goré.

15. Kí je pa na hi'znom pokri-

vi, naj doli ne sztôpi vu hi'zo, niti naj notri neide, kâ bi ka z hi'ze szvoje vzéo.

16. I, kí je na pôli, naj sze ne povrné k onim, stera je zaszebom niháo, kâ bi vzéo gvant szvoj.

17. Jaj pa tim noszécsam i nádájôcsam vu oni dnévi.

18. Molte pa, naj ne bode vase bê'zanye v zími.

19. Árbode vu dnévi oni tákse moke, kákse je nej bilô od zacsétkasztvorjenyá, stero je Bôg sztvoro, notri do szê máo, niti je ne bode.

20. I, da bi Goszpôd nê prekráto one dnéve, ne bi sze zvelicsalo ni edno têlo; ali za volo ti odebráni, stere je odébrao, prekráto je te dní.

III. 21. I teda, csi sto vám ercsé: ovo, eti je Krisztus; ali: ovo tam je, ne verte.

22. Árgori sztáno krívi Krisztuske i krívi proroczke; i dávali bodo znamênya i csüda na zapelávanye, csi bi mogôcse bilô, i te odebráne.

23. Vi pa kebzüjte, ovo naprê szem vám povedao vsza.

24. Ali vu oni dnévi, po môki onoj, szuncze potemnê, i mészecz ne dá szvetloszt szvojo.

25. Izvêzde bodosz Nebész doli kapale, i mocsí, stere szo na Nebészaj, gí bale sze bodo.!

26. I teda bodo vidili Színá cslovecsega pridôcsega vu obláki z mo'znosztjov vnôgov i díkov.

27. I teda posle angele szvoje, ivküpszprávit odebráneszvoje odstiraj vötrôv, od kraja zemlé do kraja Nébe.

28. Od figovoga drêva sze pa vesite príliko; gda 'ze nyegova vêka méhka gráta i lísztje szpüsesáva, znájte, ka je blüzi leto.

29. Tak i vi, gda bodte vidili, kâ bodo sze eta godíla, znájte, kâ je blüzi pri dveraj.

30. Zaisztino velim vám: kâ nikak ne prêde ete národ, dokecs sze eta vsza ne zgodíjo.

31. Ár Néba i zemla prêde, recsi moje pa nikak ne prêdo.

32. Od tisztoga dnéva pa i vöre niscse nezna, niti angelje, kí szo vu Nébi, niti Szin; nego li Ocsa.

IV. 33. Kebzüjte, veroszüjte, i molte; ár ne znate, gda je vrêmen.

34. Liki cslovek, kí dalecs odíde i osztávi hi'zo szvojo, i dá szlugom szvojim oblászt, i vzáksemi delo szvoje, i vartári je zapovedao, naj veroszütje.

35. Zátó veroszütjete; ár ne znate, gda goszpodár hi'ze príde, vecsér, ali opô nôcsi, ali za kokôta szpêvanye, ali rano.

36. Da nagyagno pridôcsi ne nájde vász szpajôcse.

37. Ka pa vám právim, vszê mprávim: veroszütjete.

XIV. TÁL.

I. Krisztus sze pripráva na moko 1—31.
 II. Ta moka 32—42. III. Pred popmi
 sze tó'zi i szódi 43—65. Peter ga zatají
 66—72.

I. 1. **B**io je pa vüzen, i podrü-
 gom dnévi brezi kva-
 szá krühov szvétki; i íszkali
 szo vládniczke popovszki i pi-
 szácske, kakda bi ga po jál-
 noszti zgrabili i vmôrili.

2. Pravili szo pa: nej vuszté-
 ki, naj kak burkanye ne bode
 lüdsztva.

3. I gda bi on bio vu Bethánii
 vu hí'zi Símónovoj toga gobav-
 cza; szedécsi on, príde edna
 'zena, stera je mēla alabastrom
 punoga csisztoga nárduskoga
 drágoga mazala; i vküp sztere
 te alabastrom i vö nyemi vlijé
 na glavo.

4. Bílí szo pa niki nemirovni,
 vu szebi i govorécsi: zakaj je
 toga mazala eto pogüblenyé?

5. Ár bi sze lēhko ôdalo vise za
 tri sztô pēnez i dalô szíromá-
 kom. I razcsémerili szo sze na
 nyô.

6. Jezus je pa erkao: nihájte
 jo; zaká ji dreszélnoszt szprá-
 late? Dobro delo je vcsiníla z
 menom.

7. Árszíromáke vszigdár máte
 szebom; i, gda scséte, morete
 nyim dobro vcsiniti, mené pa
 vszigdár ne mate.

8. Ona, ka je mēla, je vcsi-
 níla; naprê je prisla mazat moje
 tēlo na pokápanye.

9. Zaisztinô velim vám: gde-
 koli sze bode predgao ete Evan-
 geliom po czêlom szvéti; i, ka
 je ona vcsinila, gúcsalo sze bo-
 de na nyé szpominanye.

10. I Júdas Iskariotes, eden z
 tí dvanájszet, je odísao k vlád-
 nikom popovszkim, da bi ga
 nyim ôdao.

11. Oni pa, gda bi eto csüli,
 radüvali szo sze, i obezsali szo
 nyemi pēneze dati. I iszkao je,
 kákda bi ga prípravno vu roké
 dáo.

12. I prvi dén prêsisnyekov,
 gda bi ágnecca vüzenszkoga
 klali, ercséjo nyemi vucsení-
 czke nyegovi: gde scsés, da
 idôcsi priprávimó, najjês ágne-
 cza.

13. I poszlao je dvá z szvoji
 vucseníkov, i eresé nyima: idi-
 ta vu meszto, i pred váj príde
 eden cslovek vrcs vodé neszé-
 csi, za nyim idta;

14. I, gde bode notri sô, po-
 vêta te hí'ze goszpodári: Vu-
 csitel velí: gde je ostarija; gde
 jêm ágnecca z mojimi vucse-
 níkmi?

15. I on vám poká'ze veliko
 vcsérjeniczopopodivano i pri-
 právléno; tam nám pripravte.

16. I vö szo sli vucseníczke
 nyegovi, i prísli szo vu meszto,
 i najsli szo tak, liki nyim je po-

vedao; i pripravili szo toga ágneacza.

17. I, gda bi vecsér posztano, prisao je z timi dvanájszetimi.

18. I, gda bi oni doli szeli, i jeli, eresé Jezus: zaisztino velim vám, kâ me eden z vász odá, ki z menom jej.

19. Oni szo sze pa zácsali 'zalosztiti, i praviti nyemi eden po ednom: nejli jasz? i te drügi: nejli jasz?

20. On pa odgovorécsi eresé nyim: eden z ti dvanájszet, ki namáka z menom vu szkledo.

21. Isztina Szin cslovecsi ide, liki je pizsáno od nyega. Jaj pa csloveki onomi, po kom sze Szineslovecsi odá; bole bi nyemi bilô, da bi sze nigdár nê narôdo on cslovek.

22. I, gda bi oni jeli, vzéo je Jezuskrühi i blagoszlovivsi vlomoga je i dáo ga je nyim i erkao je: vzemte, jête; to je moje tâlo.

23. I vzéo je pehár, i blagoszlovivsi dáo ga je nyim; i pili szo 'z nyega vszi.

24. I eresé nyim: tô je moja krv; nôvoga zákona, stera sze za vnôge vö vlejë.

25. Zaisztino velim vám: kâ vecs ne bodem pio z roda trsza notri do dnéva onoga; gda ga pio bodem nôvoga vu králevsztvi Bo'zem.

26. I hválo zpopêvavsi vö szo sli na brêg Oliveczki.

27. I eresé nyim Jezus: vszi sze szpácsite vu meni vetoj nôcsi. Ár je píszano: zbíjem pasztéra, i razbe'zíjo ovezá.

28. Ali po gori sztanenyê mojem pred vami bom sô v Galileo.

29. Peter nyemi je pa erkao: i csi sze vszi szpácsijo, dönok jasz nej.

30. I eresé nyim Jezus: zaisztino velim tebi, dnesz vu etoj nocsi prvle, liki dvakrát bode kokôt popêvao, metríkrat zatajís.

31. On je pa od toga bole pravo: csi de mi z tebom mrêti, ne zatajim te. Rávno tak szo pravili i ti drügi vszi.

II. 32. I prisli szo na meszto, komije imê Gethsemane; i velí vucseníkom szvojm: szedte szí eti, dokecs molim.

33. I vzemesze bom Petra i Jakuba i Jánosa, i zácsao sze je sztrasiti i sztiszkávati.

34. I velí nyim: 'zalosztna je düsamoja notri do szmrtri. Osztanté eti, ino vörosztüjte.

35. I naprê sztôpivsi edno malo, szpadno je na zemlo i molo je: kâ, csi je mogôcse, naj prêde od nyega tá vöra.

36. I eresé: Abba, Ocsa, vsza szo mogôcsa tebi; odevzemi ete pehár od méne. Ali nej, kak jasz sesém, nego, kak tí.

37. I prisao je i naisao je nyé szpajôcse; i eresé Petri: Símon

szpís? Nemres edno vöro verosztüvati?

38. Verosztüjte i molte, naj ne pridete vu szküsávanye. Düh isztina je gotov, ali têlo je nemocsno.

39. I pá odidôcsi molo je tô iszto rêcs gucsécsi.

40. I, gda bi sze povrno, pá je je najsao, ka szo szpáli, (árszo nyih ocsi'zmetne bilé; i nejszo nyemi znali kâ odgovoriti.

41. I prisao je tretícs, i eresé nyim: szpíte na dale i pocsivajte. Zadoszta: prisla je vöra, ovo Szin cslovecsi sze v rôke ti grêsnikov dáva.

42. Sztante gori, pojdmó; ovo, kí me odá, sze pribli'záva.

III. 43. I preczi, escse gda bi on gúcsao, prisao je Júdas, eden bodôcsi zti dvanájszet, i'z nyim vno'zina lüdsztva z mecsmi i z drogmí od vládnikov popovszki i pizsácsov i ti sztarisov.

44. Dáo nyim je pa, kí ga je ôdao, znaménye govorécsi: stero ga jasz küsnem, tiszti je; primte ga, i pelajte ga szlobodno.

45. I pridôcsi preczi prisztôpi k nyemi i velí: Mester, Mester! I küsno ga je.

46. Oni szo pa na nyega vrgli roké szvoje i príjali szo ga.

47. Eden pa tam ti okôli sztojécsi je vö potégno mecs i vdaro je vísesnyega popa szlugo, i odszekao nyemi je vühô.

48. I odgovorécsi Jezus eresé nyim: liki na razbojnika szte vö prisli z mecsmi i z drogmí; da bi me zgrabili.

49. Vszáksi dén szem bio pri vasz vu Czérkvi vucsécsi; i nej szte me príjali. Ali tak je potrebnó, naj szeszpunijopiszma.

50. I niháli szo ga vszi, i odbé'zali szo.

51. I eden niksi mladénecz ga je naszledüvao oblecseni v rüsenszkom gvantí na gôloti; i príjali szo ga ti mladéneci.

52. On pa nihá to rüsenszko szrakiczó, nági je odbé'zao od nyih.

53. I odpelali szo Jezusa k vísesnyemi popi, i vküp szo sze szpravili k nyemi vszi vládniczke popovszki i sztarisi i pizsácske.

54. Peter ga je pa ôzdalecs naszledüvao notri vu dvor vísesnyega popa. I vküp je szeo z hlápczmi; i szegrêvao sze je pri ognýi.

55. Vládniczke pa popovszki i czêli tanács szo iszkali prôti Jezusi szvedôsztvo, da bi ga vmôrili; i nej szo najsi.

56. Ár vnogo ji je krívo szvedocsilo prôti nyemi; ali nyihova szvedôsztva szo sze nej glíhala.

57. I níki gori sztanovsi krivicsno szo szvedocsili prôti nyemi govorécsi:

58. Mí szmo ga csüli govoré-

csega: jasz doli szterem etô z rokami naprávleno Czérkev, i po trí dnévi drügo brezi rôk naprávleno gorí poczimpram.

59. I ni tak sze je nej glíhalo nyihovo szvedôsztvo.

60. I gori sztáne te visesnyi pop meď nyimi, pitao je Jezusa govorécsi: ne odgovorís nikaj ka eti prôti tebi szvedocsijo?

61. On je pa mucsao i nikaj je nej odgôvoro. Pá ga je vísesnyi pop pitao, i pravo nyemi je: tí szí on Krisztus Szin toga blagoszlovlenoga?

62. Jezus je pa erkao: jasz szem. I vidili bodte Sziná cslovecsega szedécsega z dêszne zmo'znoszti Bo'ze, i pridôcsega z oblákmi nebeszkimi.

63. Te vísesnyi pop pa raszprasesivsi szüknyo szvojo velí: ka esese potrebijemo szvedôszta?

64. Csüliszte preklínyanye; ka sze vám vídi? Oni szo ga pa vszi szôdili, kâ je vrêden szmrí.

65. I zácsali szo níki plüvati na nyega, i zakrívati obráznyegov, i za vüha ga biti, i praviti nyemi: prorokúj. I hlápezi szo ga z paliczami bili.

IV. 66. I gda bi Peter bio vu dvorí zdolaj, príde edna z szlű'zbenie toga vísesnyega popa.

67. I vidôcsa Petra, kâ sze je szegrêvao, gléda na nyega i velí: i tí szí z Názarenszkim Jezusom bio.

68. On je pa tajio govorécsi: ne znam, niti ne rázmim, ka tí právis. I vö je sô vu predvor, i kokôt je zpopêvao.

69. I deklícska, vidôcsa nyega, pá je zácsala praviti tim tam sztojécsím: ka je ete z onih.

70. On je pa páli tajio. I po malom vrêmeni, páli szo ti tam sztojécsi pravili Petri: zaisztino szí 'z nyih: ár szí Galileanecz, i gúcsanye tvoje je priszpodobno.

71. On sze je pa zácsao zaklínyati i priszégati; kâ neznam, práj, csloveka toga; koga právite.

72. In drügôcs je kokôt szpopêvao. I szpômeno sze je Peter z rêcsi, stero je nyemi erkao Jezus: kâ prvle, liki kokôt bude popêvao dvakrat, zatajís me tríkrat. I, vö idôcsi, jôkao sze je.

XV. TÁL.

I. Krisztusa na szmrt oszôdijo 1—15. II. Vitézje ga ospotavsi vö pelajo, gde razpeti trpi moko 16—37. III. Nad szmríťjom csüda 38. 39. IV. Pokopasze 40—47.

I. 1. **I** preczi z ránya szo tanács dr'zali vládniczke popovszki z timi sztarisi i piszácsi, i czêli tanács zvézavsi Jezusa, odpelali szo ga, i dáli szo ga Pilátusi.

2. I pitao ga je Pilátus: tí szí král 'Zidovszki? on pa odgovorécsi ercsé nyemi: tí právis.

3. I tô'zili szo ga vládniczke popovszki jáko.

4. Pilátus ga je pa páli pítao govorécsi: ne bos odgovárjao nikaj? ovo kelika prôti tebi szvedocsijo?

5. Jezus je pa nikaj nej vees odgôvoro, tak da sze je csüdivao Pilátus.

6. Na szvétek Vüzenszki nyim je pa odpüsztó ednoga vôznika, steroga szo proszili.

7. Bio je pa eden, kí sze je zvaó Barabbás, zvezani z timi gorisztányenimi, kí szo vusztanenyê lüdomorsztvo vesínili.

8. I, gda bi gori zkríesalo to lüdsztvo, zácsalo ga je prosziti, naj nyim pôleg segé csiní.

9. Pilátus pa odgovorí nyim govorécsi: seséte, naj vám püsztim krála 'Zidovszkoga?

10. (Ár je szpoznao, kâ szo ga z nenávidnoszti dáli v rôke vládniczke popovszki.)

11. Vládniczke popovszki szo pa gori nadignoli lüdsztvo, naj nyim bole Barabbása püsztí.

12. Pilátus pa odgovorécsi pá nyim velí: ka pa seséte, naj vesinim onomi; koga pravite, krála 'Zidovszkoga?

13. Oni szo pa páli kriesali: rászpi ga!

14. Pilátus nyim pa ercsé: a ka je hüdoga vesíno? Oni szo pa bole kríesali: rászpi ga!

15. Gda bi pa Pilátus steo lüdsztvi zadoszta vesiniti, od-

püsztó nyim je Barabbása; tá je pa dao Jezusa bicsüvanoga, naj sze rászpé.

II. 16. Vitézje szo ga pa odpelali vu notrêsnýi tál dvóra, kí je právdenieza; i vküp szo zézvali czêli sereg.

17. I oblekli szo ga vu bársony, i okôli gláve szo nyemi djáli szpleteno trnavo korôno.

18. I zácsali szo sze nyemi poklanyati: zdrav bojdi král 'Zidovszki!

19. I bili szo glavô nyegovo ztrsztom, i plüvali szo na nyega, i nakleknovsi kôlina molili szo ga.

20. I, gda bi ga ospotali, szlekli szo ga z bársona, i oblekli szo nyemi nyegov lasztíven gvant; i vô szo ga pelali, da bi ga rászpili.

21. I pripravili szo mímo idôcsega nikaksega Simona Czire-najszkoga (gda bi sô z pôla, oceso Alexandra i Rufusa,) ka bi neszaó krí'z nyegov.

22. I neszo ga je na Golgothe meszto, stero je razklajeno, temena meszto.

23. I dáli szo nyemi piti víno z mirhom zmêsanó; on je pa nej vzéo.

24. I gda szo ga rászpili, razdêlili szo szi gvant nyegov vr'zécsina nyega sors, da bi znali, ki bi ga meo vzéti.

25. Bila je pa vóra trétja; i rászpili szo ga.

26. I bio je napiszek zroka nyega szmrta napíszani: Král 'Zidovszki!

27. I rászpili szo 'z nyim dvá razbojnika; ednoga z dêszne, i ednoga z lêve nyegove sztráni.

28. I szpunilo sze je píszmó, stero velí: i z nepravdeníki je zracúnani.

29. I ti mímo idôcsi szo ga preklínyali, kívajôcsi z glavamí szvojmi i govorécsi: ha! kí porüsis Czérkev, i vu tréj dnévi jo gori poczimpras,

30. Zdr'zi sze i sztôpi doli z krí'za.

31. Rávno tak pa i vládniczke popovszki ospotávajôcsi ga, pravili szo z píszácsi eden drügomi: drüge je zdr'zao, szebé ne vê zdr'zati.

32. Krisztus, král Izraela, naj sztôpi zdaj doli z krí'za; naj vidimo i verjemo. I'z nyim vküp raszpéti szo ga tüdi ospotávali.

33. Gda bi pa bila vöra sészta, posztánola je kmicza po czêloj zemli notri do devéte vöre.

34. I ob devétoj vöri krícsao je Jezus z velikim glászom govorécsi: Eloi, Eloi! lama sabaktani; stero je razklajeno: Bôg moj, Bôg moj! zakaj szi me osztavo.

35. I níki z med tam sztojécsimi, gda bi eto rêcs szlisali, erkli szo: ovo Eliása zové.

36. Be'zí pa eden i napuni spon-

gio zjeszijom, i okôli zavinovsi na trszt, napájao ga je govorécsi: nihájte, naj vídimo, csi ga príde Eliás doli jemát.

37. Jezus pa kriescési z velikim glászom püsztó je düso.

III. 38. I raszprasesilo sze je zakrívalo Czérkvi na dvôje od zgora notri do tla.

39. Vidôcsi pa sztotnik tam sztojécsi pred nyim, kâ je tak kriescési premíno, eresé: zaisztino ete cslovek je Bo'zi Szin bio.

IV. 40. Bilé szo pa i 'zene ôzdalecs gledôcse: med kêmi je bíla i Mária Magdalêna, i Mária Jakuba toga ménsega i Josesova mati i Salome.

41. Stere szo ga naszledüvale i gda je v Galilei bio, i szlüzile szo nyemi; i drüge vnôge navküp gori idôcse 'z nyim v Jerusálem.

42. I gda bi 'ze vecsér grátao (ár je bio dén pripravlenýa, ki je pred szobottov.)

43. Prisao je Jo'zef od Arimáthie, posteni tanácsnik, ki je tüdi csakao králevsztvo Bo'ze; szméo je notri idti k Pilátusi, i proszo je têlo Jezusa.

44. Pilátus sze je pa csüdivao, csi bi 'ze mr'u; i prízvao je sztotnika, pítao ga je, csi je dávno mr'u.

45. I szpoznavsi od sztotnika, dáó je to têlo Jo'zefi.

46. Iküpo je rüsenszko plátno,

i doli ga je vzéo, závio ga je v to rüsenszko plátno, i polo'zo ga je vu grob, ki je bio zoszêkani z kamna, i priválao je eden kamen na dveri toga groba.

47. Mária pa Magdalêna i Mária Josesa glédale szo, gde je polo'zeni.

XVI. TÁL.

I. Krisztus gori sztáne 1—8. II. Szká'ze sze 9—18. III. Ide v nebesza 19. 20.

I. 1. **I** gda bi minôla szobotta, Mária Magdalêna, i Mária Mati Jakuba i Salome, küpile szo zácsimbo, da bi ga pridôcse namazale.

2. I jáko rano prvi dén po szobotti prído k grobi, gda bi gori slo szuncze.

3. I pravile szo med szebom: sto nám odvála kamen od dver groba?

4. I tá sze zglednovse vidíjo, ka je odválani bio te kamen; ár je bio veliki jáko.

5. I notri idôcse vu grob vidile szo mladéncza szedécsega z dêszne sztráni, oblecsenoga vu bêlo szüknyo; i szaszile szo sze.

6. On nyim pa velí: ne bojte sze; Jezusa ícsete Názarenszkoga toga raszpétoga, gori je sztano, nega ga eti. Ovo je meszto, gde szo ga polo'zili.

7. Ali idite, povête vucseníkom nyegovim i Petri, kâ pred va-

mi ide v Galileo; tam bodete ga vidili, liki vám je erkao.

8. I vö idôcse hitro szo bê'zale od groba, ár je trepetanye i groza na nyé prisla. I nikomi szo nikaj nej erkle, ár szo sze zbojale.

II. 9. Gori sztánovsi pa rano prvi dén poszobotti, szkázao sze je Márii Magdalêni, z stere je szedem vragôv vö zgono.

10. Ona pa idôcse nazvêsztila je onim, kí szo 'z nyim bilí, kí szo sze 'zalosztili i plakali.

11. I oni szlisavsi ka 'zivé, i viden je bio od nyé, nej szo vervali.

12. Potom pa dvöma 'z nyih hodécima szkázao sze je vu drügom obrázi, gda bi sla na pôle.

13. I oneva szta sla, ino szta nazvêsztila tim drüгим; i niti nyima szo nej vervali.

14. Obszlêdnyim szkázao sze je tim edenájszetim pri sztoli szedécsim; i na ôcsi nyim je metao nyihovo nevernoszt i trdoszt szrezá; kâ szo onim, kí szo ga vidili, kâ je gori sztano, nej vervali.

15. I erkao nyim je: Idte po vszem szvéti, predgajte Evangeliom vszákoj sztvorjenoj sztvári.

16. Kí bode vervao ino sze o-krszti, zvelicsa sze; kí pa ne bode vervao, szkvarí sze.

17. Znamênya pate vervajôcse

bodo eta naszledüvala; vu Iméni mojem bodo vragé zganyali, z nôvimi jezíkmi bodo gúcsali.

18. Kacse bodo gori jemáli; i, esiszmrtnoga kâ pilí bodo, ne bode nyim skódilo; na beté'zne bodo roké dêvali, i ozdrávijo.

III. 19. Gda je záto Goszpôd eta vö povedao, gori je vzéti v Nébo, i szeo je na deszno Bo'zo.

20. Oni pa vö idôcsi predgali szo povszud, Goszpôd 'z nyimi delavsi, i to rêcs potrdjávavsi z naszledüvajôcsimi csüdami.

EVANGELIOM

PÔLEG PISZMA

SZVÉTOGA LÜKÁCSA.

I. TÁL.

I. Predgovor 1—4. II. Od Ivanoga popriétjá 5—25. III. Od Krisztusovoga popriétjá 26—38. IV. Od Márie priglédanya 39—56. V. Od Ivanovoga narodjenjá 57—80.

I. 1. **D**a szo szí vnôgi k rokám vzéli v rédszpravití prepovidávanye oni dêl, od steri szmo gvüsní.

2. Líki szo nám naprê dáli, kí szo od zacsétka szvojmi ocsmí vídili i szlugi bilí te Rêcsi.

3. Vidilo sze je i meni, kí szem vsza od zacsétka szkrbliivo vö zgrüntao, zrédom tebi píszati, zmo'zni Theofilus;

4. Naj szpoznaš gvüsnoszt návuka, od steroga szí vučseni bio.

II. 5. Bio je vu vrêmeni Herodesa, krála Judee, níki pop, po imêni Zakariás, zréda Abiáso-

voga, i 'zena nyegova z Áronovi eséri, i imé nyé je bilô O'zébet.

6. Bilá szta pa pravicsna obá pred Bôgom hodécsa vu vszê zapôvedáj i praviczaj Goszpodnovi nepokárana.

7. I nej szta mela deczé, ár je O'zébet bíla nerodna, i obá szta bilá sztara vu dnévi szvoji.

8. Prigôdilo sze je pa, gda bi vu popovszkoj szlü'zbi bio Zakariás vu rédi vrêmena szvojega, pred Bôgom.

9. Pôleg segé popovsztva na nyega je prisao réd, ka bi kadio; notri idôcsi vu Czerkev Goszpodnovo.

10. I vsza vno'zina lüdsztva je bila molécsa vinê vu vöri dišcsega áldova.

11. Szkázao sze je pa nyemi angel Goszpodnov sztojécsi z

dêszne sztráni oltára disécsega áldova.

12. I zburkao sze je Zakariás vidôcsi angela, i sztráh je szpadno na nyega.

13. Eresé pa nyemi angel: neboj sze Zakariás, ár je poszlühnyenamolítev tvoja; i 'zena tvoja O'zêbet porodí sziná tebi, i zvaó bos imé nyegovo Ivan.

14. I méo bos radoszt i veszeljé, i vnôgi sze bodo nad nyegovim rodsztvom radüvali.

15. Ár bode veliki pred Goszpodnom; i vína i zapojétja ne bode pio, i szvétim Dühom sze napuni escse vu utrobi materé szvoje.

16. I vnôge z szinôv Izraelszki obrné k nyihovomi Goszpodni Bôgi.

17. I on bode naprê sô pred nyim vu Dühi i môcsi Eliásovoj, naj obrné szrezá ocsév k szinom, i neokorne k sz pametnoszti ti pravicsni, pripravlati Goszpodni lüdsztvo gotovo.

18. I eresé Zakariás k angeli: z koj tô szpoznam? Ár szem jasz sztar i 'zena moja je obosztárala vu dnévi szvoji.

19. I odgovorécsi angel eresé nyemi: jasz szem Gábiel, ki sztojim pred liczom Bo'zim, i poszlani szem k tebi, naj ti eta povêm i nazvêsztim.

20. I ovo bodes nêmi, i ne bos mogao gúcsati notri do onoga

dnéva, vsterom sze zgodíjo eta; zátó, kâ szí nej vervao rêcsi mojoj, stera sze szpuni vu vrêmeni szvojem.

21. I lüdsztvo je csakalo Zakariása; i csüdivalo sze je, kâ sze tak dugo müdí vu czérkvi.

22. Vö idôcsi pa nej je mogao nyim gúcsati; i szpoznali szo, kâ je zkázanye vido vu czérkvi; i kívaó je nyim, i osztano je nêmi.

23. I zgôdilo sze je, da bi sze szpunili dnévi szlû'zenya nyegovoga, odísao je vu hi'zo szvojo.

24. Po eti dnévi pa poprijéla je O'zêbet'zena nyegova, i szkríla sze je pét mészeczov govorécsa:

25. Da mi je tak vesíno Goszpôd vu dnévi, vsteri me je pri-gledno, da bi odevzéó spot moj med lüdmí.

III. 26. Vu sésztom mészeczí pa poszlan je angel Gábiel od Bôgá vu meszto Galilee, komi je imé Náza-reth,

27. K ednoj deviezi zarocse-noj mô'zi, komi je imé Jo'zef, zhi'ze Dávidove; imé pa te devicze je Mária.

28. I notri idôcsi angel k nyê eresé: zdrava bojdi, stera szí milosceso dobíla, Goszpôd je z tebom; blá'zena szí tí med 'zenámi.

29. Ona pa vidôcsa, zburkala sze je nad nyegovov reesjov,

i premislávala szi je, káksi bi tô poklon bio?

30. I ercsé ji angel: neboj sze Mária, ár szi milosco najsla pri Bôgi.

31. I ovo poprijés vu utrobi, i porodís Sziná, i zvála bos imé nyegóvo JEZUS.

32. Té bode veliki, i Szin toga Vísesnyega sze bode zváo; i dá nyemi Goszpodin Bôg sztolec Dávida ocsé nyegovoga.

33. I bode kralüvao nad hi'zov Jákobovov na vekke, i králevsztva nyegovoga nebode konecz.

34. Ercsé pa Mária angeli: kakda bode tô, geto mo'zá ne poznam?

35. I odgovorécsi angel ercsé nyê: Düh szvéti príde na tébe, i môcs toga Vísesnyega te ob-szénca; záto i to porodjeno szvéto sze zvalô bode Szin Bo'zi.

36. I ovo O'zébet, rodbina tvoja, i ona je poprijéla sziná vu utrobi szvojoj: i ete je mészecz sészti one, stera sze je zvála nerodna.

37. Ár je nej nemogôcsa pri Bôgi ni edna rêcs.

38. Ercsé pa Mária: ovo, szlü'zbenicza Goszpodnova, naj mi bode pôleg rêcsi tvoje. I odísao je od nyé angel.

IV. 39. Gori pa sztanovsi Mária vudnévi oni, sla je vu bre'z-

no krajino z hitényem vu meszto Judee.

40. I notri je sla vu hi'zo Zakariásovo, i poklonila sze je O'zébeti.

41. I zgôdilo sze je, kak je csüla O'zébet poklon Márie, szkocsilo je to dête vu nyé utrobi, i napunyena je z Dühom szvétim O'zébet.

42. I zkrícsala je zvelikim glászom ino erkla: blá'zena szi ti med 'zenámi, i blá'zen je szád utrobe tvoje.

43. I odkud je memi tô, naj k meni príde mati Goszpodna mojega?

44. Ár ovo, kak je vesinyen glász poklona tvojeja vu moji vühaj szkocsilo je od veszeljá to dête vu utrobi mojoj.

45. I blá'zena, stera je vervalá; ár sze szpunijo vsza, stera szo povêdana nyê od Goszpodna.

46. I ercsé Mária: zvisáva düsa moja Goszpodna.

47. I veszeli sze düh moj vu Bôgi zvelicsiteli mojem.

48. Ár sze je zgledno na poniznoszt szlü'zbenicze szvoje. Ár ovo od eti mao blá'zeno me bodo pravili vszi národje.

49. Ár je vsíno meni velika; kí je zmo'zen i szvéto je imé nyegóvo.

50. I miloscsa nyegova do národa národov, ki sze ga bojijo.

51. Vcsíno je môcs vu rami

szvojoj; razegno je te gizdave z mislěnyem szrečá nyihovoga.

52. Doli je potěgno te zmo'zne z szlělczov, i zviszo je te ponízne.

53. Te lacsne je napuno z dobrim, i bogácie je odpüsztó prázne.

54. Príjao je Izraela szlugo szvojega, da bi sze szpõmeno szmilenoszti.

55. (Liki je gúcsao k nasim ocsákóm Abrahámi i szemeni nyegovomi) na vekke.

56. Osztála je pa Mária 'z nyov, liki tri mészecze, í povrnõla sze je nazáj vu hi'zo szvojo.

V. 57. Szpunilo sze je pa vrěmen O'zěbete, da bi rodíla; i porodíla je sziná.

58. I csüli szo szõszidje i rod-bina nyé, kâ je zviszo Goszpõd szmilenoszt szvojo 'z nyõv, i radüvali szo sze 'z nyõv.

59. I zgõdilo sze je vu õszmom dněvi, prisli szo obrizávat tó dēte, i zváli szo je z iměnom ocsé nyegovoga Zakariása.

60. I odgovorécsa mati nyegova eresé: z nikaksim tálom nej; nego Ivan sze bode zváo.

61. I ereséjo nyé: nikoga nega med tvojev rodbinov, kí bi sze z tēm iměnom zváo.

62. Kívali szo pa ocsi nyegovomi, kak bi ga steo zvati.

63. I proszěcsi tábliezo píszaó je govorécsi: Ivan je imé nye-

govo. I csüdivali szo sze vszi.

64. Odprla szo sze pa vüsztá nyegova preczi, i jezik nyegov, i gúcsao je blagoszlávľajõcsi Bogá.

65. I prisao je na vsze sztráh, kí szo okoli nyegove hi'ze prebíváli; i vu vszój bre'znoj Judei razglásene szo ete recsí.

66. I vszi, kí szo csüli eta, djáli szo je vu szrečé szvoje govorécsi: kakoli bode z toga deteta? I rôka Goszpodnova je bíla 'z nyim.

67. I Zakarias ocsa nyegov napunyen je z Dühom szvétim, i prorokiüvao je govorécsi:

68. Blá'zeni je Goszpodin Bõg Izraela, ár sze je zgľedno i vesino je odküplěnye lüdsztvi szvojemi.

69. I zviszo je rôg zvelicsanya nasega vu hi'zi Dávida szlugo szvojega.

70. Liki je gúcsó po vüsztaj ti szvéti prorokõv szvoji od veke.

71. Da bi nász oszlõbodo od nepriátelov nasi, i z rôke vszē oni, kí nász odtírjávajo.

72. Da bi szmilenoszt vesino z ocsákmi nasími, i szpõmeno bi sze z szvojega szvétoga zákona.

73. Z príszege, stero je príszégno Abrahámi ocsi nasemi, kâ nám dá.

74. Na brezi sztrahá, oszlo-

bodjeni z rôke nepriátelov nasi, szlû'zimo nyemi.

75. Vu szvesztvi i vu praviczi pred nyim vsze dni 'zitka nasega.

76. I tí dête, bodes sze prorok toga Vísesnyega zvalô. Ár bos naprê hodo pred lîczom Goszpodna, naj priprávlas poti nyegove.

77. I dás szpoznanye zvelicsanyalüdsztvi nyegovomi na odpücsanye grêhov nyihovi.

78. Za volo szmilenosztí Bogá nasega, v steroy je nász przigledno z hoda z viszikosztí.

79. Naj sze szká'ze onim, kîszo vu kmiczi i v szenezi szmrti szedécsi i ravna nogé nase na pôt méra.

80. To dête je pa raszlo, i krêpilo sze je v dûhi, i bilô je vu püsztinajnotri do dnévov szkázanya szvojega vu Izraeli.'

II. TÁL.

I. Od Krisztusovoga rodjený i obrízávanya 1—21. II. Od Dev. M. szpelávanya 21—40. III. Od Kriszt. v dvanájszetom leti dela 41—52.

I. 1. **P**rigôdilo sze je pa vu dnévi oni, zísła je zapoved od Augustus Czaszara, da bi sze szpíszao vesz Szvêt.

2. (Eto szpisüvanye je prvle vesinyeno bilô, liki je Sírie poglavár bio Czirenius.)

3. I sli szo vszi, da bi sze zapíszali, vszáki vu lasztivno meszto.

4. Gori je pa sao i Jo'zef od Galilee z meszta Názaretha v Judeo, vu meszto Dávidovo, stero sze zové Bethlehem, (ár je i on bio z hi'ze i 'zljajte Dávidove.)

5. Ka bi sze zapíszao z Máriov szebi zarocsenov 'zenôv, stera je noszécsa bíla.

6. Prigôdilo sze je pa, gda bi oneva tam bílá, szpunili szo sze dnévi, v steri bi ona rodíla.

7. I porodíla je Színá szvojega prvorodenoga, i povíla ga je v pleniceze i polo'zila ga je v jaszli záto, kâ szonej meli meszta vu ostaríji.

8. I bilíszo pasztérje vu dr'zéli onoy na pôli verusztüvájôcsi i sztrá'zo dr'zécsi v nocsi nad esrêdov szvojov.

9. I ovo angel Goszpodnov je przistôpo k nyim, i díka Goszpodnovaje je okôli vzéla; i zbojali szosze z velikov bojaznosztjov.

10. I ercsé nyim angel: ne bojte sze, ár ovo nazvescsávám vám veliko radoszt, stera bode vszemi lüdsztvi.

11. Árszeje narôdo vám dnesz Zvelicsitel, ki je Goszpon Krisztus vu Dávidovom meszti.

12. Itô je vám znamênye: nájdete dête v pleniceze povito, polo'zeno vu jaszli.

13. I na nágli posztáne z angelom vno'zino vojszké nebeszke hvalécse Bogá i govorécse:

14. Díka na viszini Bôgi, i na

zemli mér, vu lúdi pa dopád-nenyé.

15. I prigôdilo sze je, da bi odisli od nyih vu nebésza angelje, ti lüdjé pasztérje szo erkli eden drügomi: pojdmo tak do Bethlehema, i poglednimo to zgojeno rêcs, stero nám je Goszpôd oznano.

16. I sli szo gedrno, i najšli szo Mário, i Jo'zefaitó dête, polo'zeno vu jaszlaj.

17. Vidôcsi pa, razglászili szo té recsi, stero szo nyim povêdane od deteta.

18. I vszi, kí szo csüli, csüdivali szo sze nad onim, stera szo nyim povêdana od paszterov.

19. Mária je pa zdr'zála vsze eterecsi premetávajôcsa nyé vu szrezi szvojem.

20. I povrnoli szo sze pasztérje diesécsi i hvalécsi Bogá za vsza, stera szo csüli, i vidili, liki je nyim povêdano bilô.

21. I gda bi sze szpunilo oszem dnévov, ka bi sze obrezalo tó dête, zváno je imé nyegova Jezus, liki je zváno od angela prvle, kak sze je popríjalo vu utrobi.

II. 22. I gda bi sze szpunili dnévi nyé ocsiscsávanya pôleg právde Môsesove, gori szo ga pelali vu Jerusálem, da bi ga posztavili pred Goszpodna.

23. (Likí je pizano vu právdi Goszpodnovoj, kâ vszáki sza-

mecz, kí odpré utrobo, szvéti Goszpodna bode zváni.

24. I dali bi áldov pôleg povêdanya vu právdi Goszpodna, eden pár grlicz, ali dvá mláda golôba.

25. I ovo bio je eden cslovik v Jerusálemi, komi je imé Símeon; i té cslovik, praviesen i pobo'zni bodôcsi, je csakao obeszeljé Izraela i szvéti Dühje bio nad nyim.

26. I bilô nyemi je oznanyeno od Düha szvétoga, da ne bode vido szmrti prvle, kak bode vido Krisztusa Goszpodnovoga.

27. I prisao je vu Dühi v ezérkev. I, gda bi notri pelali roditelje tó dête Jezusa, ka bi csinili pôleg segé te právde za nyega.

28. I on ga je vzéo vu szvoja nárocsa i blagoszlôvo je Bogá i erkao je:

29. Zdaj odpüsesávas szlugo tvojeja, Goszpodne, pôleg rêcsi tvoje, vu méri.

30. Ár szo vidile ocsi moje zvelicsanye tvoje.

31. Stero szí pripravo pred líczom vszega lüdsztva.

32. Szvetloszt na oznanüvanye poganom, i díko lüdsztvi tvojemí Izraeli.

33. Jo'zef pa i mati nyegova szta sze csüdivala nad onim, stera szo povêdana od nyega.

34. I blagoszlovo je je Símeon, i erkao je Márii materi nyegovoj: ovo ete je polo'zen naszpad-

nenyé i gori sztanenyé vnôgim vu Izraeli, i na znamênyc, komi bodo prôti gúcsali.

35. (I eto tvojo düso tüdi mecs preszmekne,) naj sze vö vjávijo vnôgi szrez premislávanya.

36. I bíla je edna Anna proro-kojca Fanuelova csí z plemena Asserszkoga. Tá je po vnôgi dnévi obsztarala 'zivôcsa z mo-'zom szedem lét od devojsztva szvojega.

37. I bila je vdovieza, okoli oszemdeszét i stiri lét, stera je nej odsztópila od czérkvi, z posztmi i z molítvami szlüzécsa nôcs i dén.

38. I ona je vu onoj vöri priszttópila i vadlúvala je Goszpodna, i gúcsala je od nyega vszê m csakajôcsim odküplený v Jerusálemi.

39. I kak szo szkonesali vszakovacska pôleg Goszpodnove právde, povrnoli szo sze v Galileo vu szvoje mészto Náza-reth.

40. Tó dête je pa raszlo, i krêpilo sze je v dühi, napunyeno z modrôszttjom; i miloscsa Bo-'za je bíla nad nyim.

III. 41. I sli szo roditelje nyegovi vszáko leto vu Jerusálem na szvétek vüzenszki.

42. I gda bi bio dvanájszet lét sztar, gori idôcsi oni v Jerusálem pôleg návade szvétká.

43. I szpunivsi sze ti dnévi, gda bi sze nazáj povrnoli oni,

tó dête Jezus je osztanolo v Jerusálemi, i nej je znao Jo'zf i mati nyegova.

44. Nego szta stímala, kâ je med pôtnikmi. Sli szo pa eden dén pôti, i íszkali szo ga med rodbinov i med znánimi.

45. I, gda bi ga ne najsli, povrnoli szo sze v Jerusálem, íszkajôcsi ga.

46. I prigôdilo sze je po tréj dnévi, najsli szo ga vu czérkvi szedécsiga na szrêdi med vucsi-teli, i poszlüsajôcsiga nyé, i zpitávajôcsiga nyé.

47. Csüdivali szo sze pa vszi, kí szo ga poszlüsali, nad rázumom i odgovárjanyem nyegovim.

48. I vidôcsi ga, leknoli szo sze. I ercsé nyemi mati nyegova: szinék, zakaj szí nám tak vesíno? Ovo ocsa tvoj i jasz z boleznosztjom szva te íszkala.

49. I ercsé nyima: ka je, kâ szta me íszkala? neznata, kâ je meni potrêbno bidti vu oni, stera szo Ocsé mojega?

50. I onedva szta nej razmela to rêcs, stero je nyima pravo.

51. I doli je sô 'z nyima, i sô je v Náza-reth, i bio je podlo'zen nyima. I mati nyegova je zdr-'zála vsze ete recsí vu szrezi szvojem.

52. I. Jezus je gori jemáo v môdroszti i viszokoszti, i v miloscsi pri Bôgi i lüdmi.

III. TÁL.

I. Od zacsétka csészti Ivanove 1—20.

II. Od Krisztusovoga krszta i 'zlá'hte
21—38.

I. 1. **V**u petnájszetom leti pa czaszarsztva Tiberiás Czaszara, gda bi poglavár bio Judee Pontius Pilátus, i strták Galilee Herodes, Filip ba brat nyegov strták Ituree i Trachonitiske krajíne, i Lizániás Abilene strták.

2. Za vísesnyi popôv Annása i Kajafása vrêmena, je býla rêcs Bo'za k Ivani színê Zakariášovomi vu püsesávi.

3. I hodécsi po vszê okôli bodôcsi dr'zélaj Jordána predgao je krszt povrnený na odpüscsanye grêhov.

4. Likije píszana vu knigajrecs E'zaiás proroka govorécsega: glász kriesécsega vu püsztni: priprávlajte pôť Goszpodnovo, rávne csinte szteze nyegove.

5. Vszáksi dôl sze naj napuni, i vszáka gora i gumila sze ponizi; i naj bodo ta kríva rávna; i braszklave, na glatke potí.

6. I vidilo bode vszáko têlo zvelicsánsztvo Bo'ze.

7. Pravo je záto lüdsztvi, stero je vö slo, da bi sze krsztílo od nyega; zle'zený vipere, sto vám je pokázao bê'zati od prísesztne szrditoszti?

8. Delajte záto szád vrêden po-

kôre, i ne zacsnite escse praviti vu szebi: ocsó mámo Abraháma. Ár velim vám, kâ je zmo'zen Bôg z etoga kaménya zbüditi színí Abrahámi.

9. 'Ze pa i szekera je na korenyé drevja polo'zena. Záto vszáko drêvo, stero ne prinása dober szád, vö sze vszecsé, i vu ogen sze vr'ze.

10. I pítali szo ga lüdjé govorécsi: ka bomo tak csiníli?

11. Odgovorécsi pa velínyim: ki má dvê szüknyi, naj dá tomi, kí nema; i, kí má jêsztvino, priszpodobno naj dela.

12. Prisli szo pa i publikánuske sze okrsztsávat, i erkli szo nyemi: vucsitel, ka bomo csiníli?

13. On pa ercsé nyim: nikaj vecs, od zrendelüvanoga vám, ne vzemte.

14. Pítali szo ga pa i vitêzje govorécsi: i mí ka bomo csiníli? I erkao je nyim: nikoga ne zbíte, nikoga ne razlácsajte, i zadovalte sze z vasov plácsov.

15. Gda bi pa lüdsztvo csakalo, i vszi bi szí miszlili vu szrezáj szvoji od Ivana, nêbili on bio Krisztus?

16. Odgovori Ivan vszêť govorécsi: jasz isztina vász krsztávam z vodôv; ali ide mocsnêsi od méne, koga nej szem vrêden, kâ bi nyemi sôlinczov reménya odvêzao; on bode vász

krszto vu szvétom Dühi iognyi.

17. Kímá vejacso vu rôkiszvoj, i zcsishti gümmo szvoje, i vküp szprávi pseniczo vu skengen szvoj, pleve pa ze'zgé z ognjom nevágassenim.

18. Vnôga zátó i drüga opominajôcsi nazvesesávao je lüdsztvi.

19. Herodes strák je pa kárán od nyega za volo Herodiásोजेजे 'zené Filippa brata nyegovoga, i za volo vszega, ka je vsáno hüdogo Herodes.

20. Prídao je i tô vise vszega, da je Ivana ve temniczo zápro.

II. 21. Zgôdilo sze je pa vu krsztsávanyi vszoga lüdsztva, okrszto sze je i Jezus; i, gda bi molo, ôdprla sze je Néba.

22. I doli je sô Dühszvėti v telovnom obrázi, liki golôb, na nyega; i vsinyen je glász z Nebész govorécsi: ti szi on moj lübléni Szin, v tebi sze mije dopadnolo.

23. I on, Jezus, je zácsao bidti, liki tészeti lét sztar, bodôcsi (liki szo stímali) szin Jo'zefov, kí je bio Elia,

24. Mathata, Levia, Melkia, Janna, Jo'zefa,

25. Mathathiása, Amosa, Nau-ma, Eslia, Naggaja,

26. Maatha, Matathiása, Semia, Jo'zefa, Juda,

27. Joanna, Risza, Zorobábel, Szalathiela, Neria,

28. Melchia, Addia, Koszáma, Elmodáma, Era,

29. Jo'zia, Eliezera, Jorama, Matathía, Levia,

30. Simeona, Juda, Jo'zefa, Jonana, Eliákima,

31. Melea, i Menána, MATHIA, Náthana, Dávida,

32. Jessea, Obeda, Booza, Salmona, Naassona,

33. Aminadába, Aráma, Esrona, Fáresa, Juda,

34. Jákoba, I'zaáka, Abraháma, Thára, Náchora,

35. Sarucha, Rágava, Faleka, Ebera, Salaa,

36. Kajnana, Arfaxada, Sema, Noa, Lámecha,

37. Matu'zalema, Enocha, Járeda, Malaleela, Kajnána,

38. Enosa, Setha, Adama, Bogá.

IV. TÁL.

I. Od Krisztusovoga vu pücsávi szküsávanya 1—13. II. Zacsne szvojo prorczo csész 14—30. III. Zgánya vrágé 31—41. IV. Moli vu pücsávi 42—44.

I. 1. **J**ezus pa pun z szvétim Dühom, povrno sze je od Jordána, i pelan je v Dühi vu pücsávo,

2. Gde je stirideszét dní szküsávani bio od vrága; i nikaj je nej jo, vu dnévi oni; i, gda bi sze oni szpunili, obszlédnyim je ogládo.

3. Erkao nyemi je pa vrág: csi szi Szin Bo'zi, povej kamni etomi, naj bode krüh.

4. I odgôvoro je nyemi Jezus govorécsi: pizsano je, kâ nej z szamim krühom bode'zivo cslovek, nego z vszâkov rees-jov Bo'zov.

5. I, gda bi ga pelao vrág na edno visziko gorô, pokazao nyemi je vsze králevesine to-ga szvéta vu ednom ocsnomeg-nyeni.

6. I ercsé nyemi vrag: tebi dâm vszo eto oblászt, i díko nyihovo, ár je meni dána; i komi jo sesém, tomi jo dâm.

7. Zâto, tí esi bos me molo, vsza bodo tvoja.

8. I odgovorécsi nyemi erkao je Jezus: idi kraj od méne Sa-tan. Ár je pizsano: moli Gosz-podnoga Bogá tvojega, i nyemi szamomi szlû'zi.

9. I pelao ga je v Jerusálem, i posztavo ga je na perotniczo ezérkvi, i erkao je nyemi: esi szí Szin Bo'zi, vrzi sze odnut doli.

10. Ár je pizsano: kâ angelom szvojim zapovê od tébe, naj te varjejo.

11. I kâ te na roke vzemejo, da szkâksim tálom ne vdáris vkamen nogô tvojo.

12. I odgovorécsi erkao je nye-mi Jezus: povêdano je: ne szkü-sávaj Goszpodna Bogá tvojega.

13. I, gda bi szkonesao vsze szküsávanye te vrág, odíso je od nyega do esasza.

II. 14. I povrno sze je Jezus

vu môcsi Dûha v Galileo; i vö je zisao glász od nyega po ezê-lej okôli bodôcsaj krajíni.

15. I on je vsio vu nyihovi szprávisesaj, i vszi szo ga dí-esili.

16. I prisao je vu Nazareth, gde sze je gori zhráno; i notri je sô pôleg segé szvoje vu dnévi szobôt ni vu szprávisese, i gori je sztano, da bi csteo pizsmo.

17. I dâne szo nyemi knige E'zaiás proroka; i gda bi te knige ôdpro, najsao je meszto, gde je bilô pizsano:

18. Dûh Goszpodnov je nad menom; zâto me je namazao, na nazvesesávanye Evangeliuma szíromákom me je poszlao, vrá-csiti te potrtogaszrczá, predgati vôn timer odpüsesanye, i szlê-pim preglédánye, odpüsztití zlámane vu odpüsesanyi.

19. Predgat leto Goszpodnovo to priétno.

20. I, gda bi zaszükao te kni-ge, nazáj je je dáó szlugi, i szeo szí je; i vszê ocsí szo vu szprávisesi na nyega bilé obr-nyene.

21. Zácsao je pa praviti nyim: dnesz je szpunyeno pizsmo eto vu vühaj vasi.

22. I vszi szo nyemi szvedô-sztvo dávalí, i csüdivali szo sze nad timi milosztivnimi reesmí, stero szo szhájale z vüszty nye-govi, i pravili szo: nej je ete szin Jo'zefov?

23. I erese nyim: kakpa, liki mi pravili bodete eto priszpodobnoszt: vrács, zvrácsi szám szebé. Sterakoli szmocsi vcsinyena v Kapernaumi, vcsini i eti vu tvojoj domovini.

24. Erese pa: zaisztino velim vám, kâ je ni eden prorok nej prieten vu domovini szvojoj.

25. Vu isztini pa velim vám: vnôge vdovicze szo bilévu dnévi Eliása v Izraeli, gda je zaprta bílanéba trílèta isészt mèszczov tak, da je veliki glád grátao na vszoy zemli.

26. I dönok ni k ednoj 'z nyih je nej poszlan Eliás, nego vu Sarepto Sidona, k'zeni vdoviczi.

27. I vnôgi gobavezi szo bilí za Elizeusa proroka v Izraeli; i niscse ji je nej ocsiseseni, nego Náaman Siriánszki.

28. I napunyeni szo vszi z szrditosztjom vu szpráviscsi, kí szo eta szlísali.

29. I gori sztanovsi, vö szo ga vrgli z meszta; i pelali szo ga na vrih bregá, na kom je nyihovo meszto bilô zozidano, da bi ga doli szünoli.

30. On pa prêk po szrédi nyih idôcsi, odísao je.

III. 31. I doli je sô v Kapernaum meszto Galilee, i vesio je je vu szobottáj.

32. I csüdivali szo sze nad vcsenyom nyegovim, ár je zmózna bíla rêcs nyegova.

33. I bio je vu szpráviscsi eden cslovek, steri je necsisztoga vraj'zega dühá meo, i z velikim glászom je gori szkríesao,

34. Govorécsi: Ah! ka nám je sz tebom Jezus Názarenszki? Prisao szí, da bi nász pogübo? znám te, sto szí, ov szvétí Bo'zi.

35. I postrájfao ga je Jezus govorécsi: obnêmi, i vö idi 'z nyega. I vrgao ga je te vrág na szrédi; i vö je sô od nyega, ali nikaj nyemi je nej skôdo.

36. I prisao je sztráh na vsze, i zgovárjali szo szí med szebom govorécsi: ka je tô za rêcs, kâ vu oblászti i môcsi zapovedáva tim necsísztim dühom, i vö idejo?

37. I vö je zísao glász od nyega vu vsze meszto okôli bodôcse dr'zéle.

38. Gda bi pa gori sztano vö idôcsi z szpráviscsa, sô je no tri vu hi'zo Simonovo. Punicza pa Simonova je veliko tréslíko mêla; i proszili szo ga za nyô.

39. I posztanovsi pred nyôv, postrájfao je to tréslíko, i nihála jo je; i preczi gori sztanovsi, szlû'zila nyim je.

40. Doli idôcse pa szuncze, vszi, kí szo meli nemocsne vurázlocsni betégi, pripelali szo je k nyemi; on je pa na vszáksega onih roké gori djáo, i zvráeso je je.

41. Vö szo pa sli i vrazjé od vnôgi, kriesécsi i govorécsi: tí szi Krisztus, ov Szin Bo'zi. I postrájfavsi je, nej nyim je do-püsztó gúcsati; ár szo znali, kâ je on Krisztus.

IV. 42. Gda je pa dén grátao, vö idôcsi sô je vu püsztó me-szto, i lüdsztvo ga je iszkaló; i prisli szo notri do nyega, i zadr'závali szo ga, da bi nê od-hájao od nyih.

43. On je pa erkao nyim: i drügem mészta mi je potrêbno nazvescsávati králevsztvo Bo'ze; ár szem náto poszlani.

44. I predgao je vu szprávis-csaj Galilee.

V. TÁL.

I. Od Petrovoga rib lovlenyá 1—11.

II. Od gobavca ocsiscsávanya 12—16.

III. Od 'zlakom vdárjenoga 17—26. IV.

Od Mátajoyoga pozványa 27—39.

I. 1. **P**rigôdilo sze je pa, gda bi sze lüdstzvotiszka-lo k nyemi za volo poszlüsanya rêcsi Bo'ze, i on je sztáo pôleg jezere Genezareth.

2. I vido je dvê ládji sztojé-csivi kre jezere, ríbieske szo pa vö odíslí 'z nyih vlaké prát.

3. Sztôpivsi pa vu edno ti ládj, stera je bila Simonova, proszo ga je, ka bi jo od zemlé odpe-lao edno malo; i szedécsi vsio je z te ládje to lüdsztvo.

4. Gda bi pa hên Yao gúcsati, erkao je Simoni: pelaj na glo-

bocsíno, i püsztite vlaké vase na lovlenyé.

5. I odgovorécsi Simon eresé nyemi: Mester, czêlo nôcsszmo delali, i nikaj szmo nej zgra-bili; ali na rêcs tvojo rász-presztrém te vlák.

6. I tô csinécsi, veliko vno-'zino ríb sze je v nyega záprilo; trgao sze je pa vlák nyihov.

7. I kivali szo tivárisom, vu drügom ládji bodôcsim, da bi prisli, i pomágali bi nyim; i prisli szo, i napunili szo obê ládji tak, da bi sze pográ'zale.

8. Vidôcsi pa Simon Peter, szpadno je k kolenám Jezuso-vim, govorécsi: odídi od méne, Goszpodne, ár szem jasz grêsni cslovek.

9. Ár ga je groza obvzêla, i vsze, ki szo 'z nyim bilí, nad lovlenyom ríb, stere szo zgra-bili.

10. Priszpodobno pa i Jakuba i Jánosa szini Zebedeusove, kí szo bili tiváriske Simonovi. I erkao je Simoni Jezus: ne boj sze, od eti máo bodeslúdí lovio.

11. I pelavsi te ládje k zemli, nihávsi vsza, naszledüvali szo nyega.

II. 12. I prigôdilo sze je, gda bi on bio vu ednom ti mész; i ovo eden mô'z pun gobe; i vi-dôcsi Jezusa, szpadnovsi na obráz, proszo ga je erkôcsi: Goszpodne, csi scsés, mores me ocsisztiti.

13. I vtégnovsi rokô, dotekno sze ga je erkôcsi: sesém, ocsiszi sze. I preczi je ta goba odísła od nyega.

14. I on nyemi je zapovedao, naj nikomi ne povê; nego idi praj, ino sze poká'zi popi, i áldűj za ocsiscávanye tvoje, liki je zrendelűvao Môses na szvedôsztvo nyim.

15. Razísła je pa od toga bole ta rêcs od nyega; i vkűp sze je szpravilo lűdsztva vnogo poszlűsat i vrácsit sze od nyega od nemocsnôszt szvoji.

16. On je pa odísao vu pűscávo, i molo je Bogá.

III. 17. I prigôdilo sze je vu ednom ti dnévov, gda bi on vesio, szedeli szo pred nyim Farizeuske i právde vucitelje, kí szo prisli ze vszê mészť Galilee i Judee, i z Jerusálema; i môcs Goszpodnova je bíla, stera je nyé vrácsila.

18. I ovo mo'zjé noszécsi na poszteli ednoga csloveka, kí je bio 'zľakom vdárjeni; i iszkali szo, kakda bi ga notri nesztli mogli, i djáti pred nyega.

19. I, gda bi ne najslí, kákda bi ga notri nesztli za volo lűdsztva, gori idôcsi na hi'zo, po cziglenoj sztrehi szo ga doli pűsztli z posztelov vrét na szrêdo pred Jezusa.

20. I vidôcsi vero nyihovo ergusé nyemi: cslovek, odpűscseni szo tebi grêhi tvoji.

21. I zácsali szo szí premislávati pizácske i Farizeuske govorécsi: sto je té, kí gucsi eto preklésztvo? sto more odpűsztli grêhe, nego szám Bôg?

22. Gda bi pa Jezus szpoznao premislávanya nyihova, odgovorécsi ergusé nyim: ka premislávate vu szrezáj vasi?

23. Ka je le'zi ergusi: odpűscávajo sze tebi grêhi tvoji? ali povedati: sztani i hodi?

24. Naj pa znáte, kâ oblászt má Szin cslovecsi na zemli odpűscávati grêhe (ergusé tomi 'zľakom vdárjenomi:) tebi velim, sztani gori, i vzemi gori posztelo tvojo, idi vu hi'zo tvojo.

25. I preczi gori sztánovsi pred nyimi, gori je vzéo ono, na kom je le'zao, i odísao je vu hi'zo szvojo dicsécsi Bogá.

26. I groza je obvzêla vsze, i dicsili szo Bogá, i napunili szo sze z sztráhom govorécsi: ne stímana dugoványa szmodnesz vidili.

IV. 27. I po eti je vö sô, i vido je ednoga mautnara po iméni Levía, szedécsega na mauti; i ergusé nyemi: naszledűj me.

28. I on je tá niháo vsza, gori je sztano, i naszledűvao ga je.

29. I napravo nyemi je veliki máo te Levi vu hi'zi szvojoj, i bilô je doszta lűdsztva publikánusov i drűgi, kí szo bilí'z nyimi pri sztoli szedűcsi.

30. I mrmrali szo piszácske nyihovi i Farizeuske prôti vucsenikom nyegovim govorécsi: zakaj z publikánusmi i grêsnikmi jête i piéte?

31. I odgovorécsi Jezus ercesé nyim: ne potrebüjo ti zdravi vrácsa, nego ti beté'zni.

32. Nej szem prisao zván pravicne, nego grêsnike na pokôro.

33. Oni szo pa erkli nyemi: zakaj sze vucseniczke Ivanovi posztijo csesztô, i molítve csiníjo, priszpodobno i Farizeusovi; tvoji pa jêjo i piéjo?

34. On nyim je pa erkao: jeli morete csiniti, naj sze szinovje gosztüvanya posztijo, dokecs je 'z nyimi 'zenin?

35. Prído pa dnévi, i teda sze kraj vzeme od nyih 'zenin; teda sze posztili bodo vu oni dnévi.

36. Pravo nyim je pa i eto príliko: niscse ne dêva nôvoga gventa záplato na sztári gvant; nacsí sze i to nôvo raszpráscsi, i k tomi sztáromi sze ne glíha nôvoga szüknya záplata.

37. I niscse ne vlêva nôvo víno vu sztáro poszôdo; nacsí rasztrga nôvo víno to poszôdo, i ono vö sztecsé, i poszôda sze pogübi.

38. Nego nôva víno vu nôvo poszôdo vlêvajo, i obôje sze zdr'zí.

39. I niscse, kí sztáro pijé, scsé

preczi nôvo. Ár velí: to sztáro je bôgse.

VI. Tál.

I. V szobotto vlati trgajo vucseniczke 1—5. II. Poszéhnyna rôka sze zvrácsi 6—11. III. Dvanájszet sze ji odlôcsi za Apostole 12—19. IV. Bre'zna predga 20—49.

I. 1. **P**rigôdilo sze je pa vu drügoj szobotti po prvoj, da bi sô on poszêtví; i trgali szo vucseniczke nyegovi vlati, i jeli szo je vö menovsi z rokami.

2. Níki pa z Farizeusov szo nyim erkli: ka csiníte tô, stereo je nej szlobodno csiniti vu szobottáj?

3. I odgovorécsi nyim Jezus erkao je: ni tô szte nej csteli, ka je vesíno Dávid, gda je lacsen bio on, i kí szo 'z nyim bilí?

4. Kakda je notri sô vu hi'zo Bo'zo, i te lebe posztávlenya je vzéo ino jo, i dáó je i onim, kí szo 'z nyim bilí; stere je nej szlobodno jeszti, nego szamim popom.

5. I pravo je nyim: kâ je Szin cslovecsi Goszpôd i szobotte.

II. 6. Prigôdilo sze je pa i vu drügoj szobotti, gda bi notri sô vu szprávisese i vesio: bio je tam eden cslovek, i rôka nyegova dêszna je szüha bíla.

7. Kebzüivali szo pa na nyega piszácske i Farizeuske, csi bi

v szobotto vrácsó, da bi najšli to'zbo na nyega.

8. On je pa vido premislávanya nyihova, i ercsé tomi csloveki szüho rokô majôcsemi: sztani gori, i sztoj na szrêdi. On pa gori sztánovsi, sztao je.

9. Ercsé pa nyim Jezus: nikaj bom vász pítáo: jeli je szlobodno v szobottáj dobro csiniti, ali hüdo csiniti? düso obdr'zati, ali pogübiti?

10. I okôli poglednovsi vsze nyé, ercsé tomi csloveki: vtégni rokô tvojo. On je pa tak vesíno; i nazáj je posztánola rôka nyegova zdrava, liki ta druga.

11. Oni szo sze pa napunili z nepametnosztjom, i zgucsávali szo szí med szebom, ka májo vesinití Jezusi?

III. 12. Prigôdilo sze je pa vu dnévi oni, vö je sô na brêg molit; i bio je, prenôcsüvajôcsi, vu molítvi Bo'zój.

13. I, gda je dén grátao, prízvao je vucseníke szvoje; i vö je odébrao 'z nyih dvanájszet, stere je i Apostole imenüvao.

14. (Simona, steroga je imenüvao i Petra, i Andrása brata nyegovoga, Jakuba i Jánosa, Filipa i Brtalana.

15. Mátaja i Tomása, Jakuba sziná Alfeusovoga, i Simona zvánoga Zelotesa.

16. Júdasa Jakubovoga brata,

i Judas Iskariotesa, kí je i odávécz grátao.)

17. I doli idôcsi 'z nyimi sztao je na polszkom meszti; i se-reg vucseníkov nyegovi, i vno'zina velika lüdsztva od vsze Judee i Jerusálema, i pri môrji sztojácsi z Tírusa i Sidona prišli szo ga poszlüsát, i vrácsít sze od betegôv szvoji.

18. I doszta zburkani od neesiszti dühôv, i zvrácsili szo sze.

19. I vsze lüdsztvo je íszkalo priliko, da bi sze ga doteknoti mogli. Ár je môcs od nyega vö zhájala i vsze je zvrácsila.

IV. 20. I on prizdignovsi ocsi szvoje na vucseníke szvoje ercsé: blá'zeni szte vi szíromáczeke, ár je vase králevszto Bo'ze.

21. Blá'zeni szte, kí szte zdaj lacsni, ársze naszítite. Blá'zeni szte, kí szte zdaj jôcsete, ár sze szmejáli bodte.

22. Blá'zeni bodete, gda bodo vászodürjávali lüdjé, i gda vász lôcsijo, i pszüvali bodo i vö vr'zejo imé vase, liki hüdo, za volo Sziná cslovecsega.

23. Radüjte sze vu onom dnévi, i veszélte sze, ár ovo veliki je vas nájem vu nebeszáj. Ár szo rávno tak csiníli proro-
kom ocseve nyihovi.

24. Ali jaj vám bogáczi! ár máte obeszeljé vase.

25. Jaj vám napunyeni! ár lacsni bodete. Jaj vám, kí sze

zdaj szmijéte, ár sze 'zalosztili i plakali bodete.

26. Jaj vám, gda vám vszi lüd-jé dobro gúcsali bode; ár szo rávno tak csiníli krivim prorokom ocseve nyihovi.

27. Ali vám právim poszlüsa-jôesim: lübite nepriátele vase; dobro esinte z onimi, kí vász odürjávajo.

28. Blagoszlávlájte one, kí vász preklinyávajo, i molte za one, kí vász ogrizávajo.

29. Kí te vdári po ednomlíezi, obrni nyemi i to drügo; i od toga, kí ti pláses jemlé, i szük-nya ne bráni.

30. Vszákomi pa, kí te proszi, dáj; i od tisztoga, ki ona, stera szo tvoja, odneszé, ne proszi nazáj.

31. I kak seséte, naj vám csinijo lüd-jé, i vi esinte nyim rávno tak.

32. I, csi lübite one, kí vász lübijo, káksa miloscsa vám bode? Ár i grêsniczke lübijo one, kí nyé lübijo.

33. I, csi tisztim dobro csiníte, kí vám dobro csiníjo, kák-sa miloscsa vám bode? Ár i grêsniczke tô csiníjo.

34. I, csi poszôdite onim, od steri sze vüpate nazáj vzéti, kák-sa miloscsa vám bode? Ár i grêsniczke grêsnikom poszôd-jávajo, naj nazáj vzemejo pri-glihna.

35. Nego lübbe nepriátele vase, i dobro esinte, i poszôdte nikaj nazáj dobiti sze në vü-pavsi; i bode vas nájem veliki, i bodete szinovje toga Vísesnye-ga. Ár je on dobrotiven k tim nezahválnim i hüdim.

36. Zátó bojdite milosztivni, liki je i Ocsa vas milosztiven.

37. I ne szôdte, i ne bodte oszodjeni; ne szkvarjüjte, i ne bodte szkvarjeni; odpüsztite, i odpüsztí sze vám.

38. Dájte, i dá sze vám; mero dobro, naklácseno, i natrôseno, i prêk tekôeso vu nárocsa vasa vám dájó. Ár z sterov mêrov bodte merili, z tisztov bode vam nazáj merjeno.

39. Erkao je pa nyim príliko: jeli more szlêpi szlêpoga vodi-ti? nélí obá vu jamo szpádne-tel ta?

40. Nej je vucseník vecs od vucsitela szvojega; popolni je pa vszáki, csi je szte liki vucsi-tel nyegov.

41. Ka pa glédas trôho vu ôki brata tvojege, a trám pa vu tvo-jem lasztivnom ôki ne vzemes na pamet?

42. Ali kakda mores erzti brati tvojemi: brat, niháj, naj vö vr'zem trôho, stera je szte vu ôki tvojem; szám pa vu ôki tvojem tramá ne vídis? Szka-zlívecz, vr'zi vö prvle trám z oká tvojege, i teda glédaj, da

vö vr'zes trôho z oká brata tvo-
jega.

43. Ár je nej dobro tiszto drê-
vo, stero gníli szád prinása,
niti je nej gnílo drêvo, stero
dober szád prinása.

44. Ár vszákse drêvo sze z la-
sztivnoga száda zpozna, ár z
trnyane beréjo fige, niti z sesíp-
ka ne trgajo grozdje.

45. Dober cslovek v dobroga
kinesa szrezá szvojega dobro
prinása naprê; i te lagoji cslo-
vek z lagojega kinesa szrezá
szvojega lagoje naprê prinása.
Ár z obilnoszti szrezá guesíjo
vüsza nyegova.

46. Ka me pa zovéte Goszpod-
ne, Goszpodne, i ne csiníte, ka
velim?

47. Vszáki, ki k meni príde, i
poszlúsa recsi moje, i csiní je,
pokázem vám, komi je prisz-
podoben.

48. Priszpodoben je k cslove-
ki czimprajôcsemi hi'zo, kí je
szkopao i zglôbao i polo'zo je
fundamentom na pecsíni; gda
je pa povôden posztánola, vda-
ro je potok v hi'zo ono; i nej
jo je mogao genoti, ár je na
pecsíni fundálivana bíla.

49. Kí je pa szlísao i nej je
csinio: priszpodoben je k cslo-
veki czimprajôcsemi hi'zo na
zemli brezi fundamentoma; v
stero je vdaró potok, i preczi
je szpádnola; i vesinyeni je
szpadáj hi'ze one veliki.

VII. TÁL.

I. Od sztotnikovoga szlugo 1—10.
II. Nainszke vdovicze szin gori sztáne
11—17. III. Od Ivanovoga szposzlanya
18—35. IV. Od pokóro csinécse 'zené
36—50.

I. 1. **G**da bi pa szpuno vsze
szvoje recsí na po-
szlúsanye lüdsztva, notri je sô
v Kapernaum.

2. Nikoga sztotnika szluga pá
beté'zen bodôcsi sze je k kon-
czi pribli'závaó, kí nyemije bio
drági.

3. Szlisavsi pa od Jezusa po-
szlao je k nyemi te sztarise 'Zi-
dovov proszécsi ga, da pridô-
csi zvrácsi szlugo nyegovoga.

4. Oni pa pridôcsi k Jezusi,
proszili szo ga gedrno govo-
récsi: kâ je vrêden, komi tô
vesinís.

5. Ár lübi nas národ, i szprá-
vicec nám je on poczimprao.

6. Jezus je pa sô 'z nyimi. Gda
bi pa nebi dalecs bio od hi'ze,
poszlao je k nyemi te Sztotnik
priátele szvoje govorécsi nye-
mi: Goszpodne, ne trüdi sze;
ár szem nej vrêden, ka bi notri
sô pod sztreho mojo.

7. Zátó szem i szamoga szebé
nevrêdnoga dr'zao, ka bi k te-
bi sô; nego erezi z recsjom, i
ozdrávi szluga moj.

8. Ár szem i jasz cslovek pod
oblászt posztávleni, i mám pod
menom vítéze; i ercsém etomi:
idi, i ide; i drügomi: prídi, i

príde, i szlugi mojemi: esíni tō, i esíní.

9. Gda bi pa eta Jezus csüo, csüdivao sze je nad nyim, i obrné sze k naszledüvájöcsemi nyega lüdsztvi ercsé: velim vám, ni vu Izraeli szem tákso vero nej najsao.

10. I gda bi sze povrnoli ti poszlani nazáj vu hi'zo, najsli szo toga beté'noga szlugo o-zdrávlenoga.

II. 11. I prigôdilo sze je potom, sô je Jezus vu meszto, stero sze zové Nain; i sli szo 'z nyim vucseníczke nyegovi vnôgi, i doszta lüdsztva.

12. Gda sze je pa pribl'zao k vrátam toga meszta, ovo nesen je vö eden mrtvi, ki je bio materé szvoje jednorodjeni szin, i ona je vdovicza bíla; i vnôgo lüdsztva toga meszta je bilô 'z nyôv.

13. I, gda bi jo vido Goszpôd, szmilüvao sze je nad nyôv i erkao je nyê: ne jôcsi sze.

14. I prisztôpivsi dotekno sze je skrinje (kí szo ga pa neszli, sztanoli szo,) i ercsé: mladénecz, tebi velim, sztani gori.

15. I gori sze je opravo te mertvecz, i zácsao je gúcsati, i dao ga je materi nyegovoj.

16. Vzéo je pa sztráh vsze: i diesili szo Bogá govorécsi: kâ je Prorok veliki sztano med

nami, i kâ je prigledno Bôg lüdsztvo szvoje.

17. I vö je zsíla ta rêcs vu czêloj Judei od nyega i vu vszój okôli bodocsoj dr'zéli.

III. 18. I nazvêstili szo Ivani vucseníczke nyegovi vsza eta.

19. I gda bi prizvao dvá níka vucseníkovszvoji Ivan, poszlao nyiva je k Jezusi govorécsi: ti szi te pridôcsi, ali bomo drügoga csakali?

20. Gda bi pa ti mo'zjé k nyemi prisli, erkli szo: Ivan krsztitel je poszlao nász k tebi govorécsi: ti szi te pridôcsi, ali pa drügoga mámo csakati?

21. Vu onoj vöri je ji pa doszta zvrácsó od betegôv i bicsov, i dühôv hüdi, i vnôgim szlêpim je darüvao pogléd.

22. I odgovorécsi Jezus ercsé nyim: idôcsi oznante Ivani, stera vídite, i csüjete; kâ szlêpi priglédávajo, plantavi hodi-jo, gobavezi sze ocsiscsávajo, glühi csüjejo, mrtvi gori sztan-nyüjo, szíromákom sze Evangeliom nazvescsáva.

23. I blá'zen je, kí sze vu méni ne szpácsi.

24. Gda bi pa odísli nazvescsávezi Ivana, zácsao je Jezus gúcsati k lüdsztvi od Ivana: ka szte vö sli vu pücsávo gledat? trszt od vötra vugibajôcsó?

25. Ali ka szte vö sli vidit? csloveka vu méhkom gvanti oblecsenoga? Ovo, ki szo vu

szvetlom gvantí, i v radoszti 'zivéjo, vu králevszki hi'zaj szo.

26. Ali ka szte sli vö vidit? proroka? Zaisztino velim vám, i véksega od proroka.

27. Té je, od steroga je píszano: ovo jasz posílam angela mojega pred líczom tvojim, kí priprávi pôt tvojo pred tehom.

28. Ár velim vám, véksi med porodjenimi od 'zén prorok od Ivana krsztitela je ni eden nej; te náj ménsi pa vu králevsztvi Bo'zem je dönok véksi od nyega.

29. I vsze lüdsztvo, stero je eto csülo, i publikánuske szo pravicsnoga pravili Bogáokrsztivsi sze z Ivanovim krsztom.

30. Farizeuske pa i právdeniczke szo tanács Bo'zi zavrgli prôti szebi, i nej szo sze dáli od nyega krsztiti.

31. Erkao je pa Goszpôd: komi bom záto priglihávaio lüdi naroda etoga? i komi szo priszpodobni?

32. Priszpodobni szo k deczi na pláczi szedécsioj i kriesécsioj eden drügomi i govorécsioj: 'zveglárilí szmo vám, i nej szte plészali; placсно peszem szmo vám popévali, i nej szte sze jôkali.

33. Ár je prisao Ivan krsztitel; ne jej krüha, ni vína ne pijé, i právite: vragá má.

34. Prisao je Szin cslovecsi; jej i pijé, i právite: ovo cslovek

po'zirávecz i víno pivecz, publíkánusov priátel i grêsnikov.

35. Iszpravicsena je modrôszt od vszê szvoji szinôv.

IV. 36. Proszo ga je pa niki z Farizeusov, naj jej 'z nyim. I notri idôcsi vu hi'zo Farizeusovo, doli szi je szez.

37. I ovo edna 'zena vu onom meszti, stera je bíla grêsnicza, gda bi zvêdila, kâ je Jezus doli szez vu hi'zi Farizeusovoj, prineszla je eden alabastrom mazala.

38. I sztojécsa pri nogáj nyegovi odzaja, plakajôcsa zacsne skropiti nogé nyegove z kuzami, i z vlaszmí glavé szvoje je je bríszala; i küsiüvala nogé nyegove, i mázala z mazalom.

39. Vidôcsi pa eto Farizeus, kí ga je zvao, ercsé vu szebi govorécsi: ete, da bi prorok bio, znao bi, sto, i káksa je eta 'zena, stera sze ga dotícsé; ár je grêsnicza.

40. I odgovorécsi Jezus ercsé nyemi: Simon, mám ti nikaj povedati. On pa velí: vucsitel, povej.

41. Dvá du'zníka je meo níki veritel; eden nyemi je du'zen bio pét sztô szodôv, te drügi pa pétdeszét.

42. Gda bi pa onedva ne mela nazáj dati, oböma je tá dariüvaio; povej mi záto, steri ga bode med nyima bole lübo?

43. Odgovorécsi pa Símon er-

esé: stimam, kâ ov, komi je vecs darüvao. On pa erésé nyemi: prav szí szôdo.

44. I obrné sze k toj 'zeni, i erésé Simoni: vídis eto zeno? notri szem prisao vutvojo hi'zo, vodô na nogê moje szí mi nej dáo; eta je pa z szkuzami skropíla nogé moje, i z vlaszmí glavé szvoje je je bríszala.

45. Kús szí mi nej dáo; eta pa, kak szem notri prisao, je nejhênyalaküsüvatinogé moje.

46. Z oliom glavô mojo szí mi nej nemazo; eta je pa z drágim mazalom mázala nogé moje.

47. Zátó, velim tebi, odpücseni szo nyé vnôgi grêhi, kâ je vnogo lübila; komi sze pa malo odpüszti, malo lübi.

48. Eresé pa nyé: odpücseni szo ti grêhi.

49. I zácsali szo ti v küp szedési prisztoli praviti vuszebi: sto je té, kí i grêhe odpücsáva?

50. Eresé pa k toj 'zeni: vera tvoja te je zdr'zála, idi vu méri.

VIII. TÁL.

I. Od v csetvéro zemlo szpádnyenoga szemena 3—18. II. Krisztusova mati i 'zlájhta 19—21. III. Mörje sze ftisa 22—25. IV. Vragé zgánya 26—40. V. Jajrusova csí szo o'zivi 41—56.

I. 1. **I** prigôdilo sze je potom toga, i on je hodo po vszê mészta; i veszniczaj predgajôcsi i nazvescsávajôcsi krá-

levszto Bo'ze; i ti dvanájszet 'z nyim.

2. I níke 'zene, stere szo bilé zvrácsane od dühôv hüdi i nemocsnoszti; Mária, stera sze zové Magdalêna, z stere je szedem vragôv vö zíslo.

3. I Joanna 'zena Kuzova, Herodesovoga dvorszokoga, i Sussanna, i drüge vnôge, stere szo nyemi szli'zile z poístva szvojega.

4. Gda bi pa vnogo lüdsztva vküp bilô i ze vszê mész bi k nyemi prihájali, erésé vu prílikaj.

5. Vö je sô szejács szêjat szemén szvoje; i vu szêjanyi je nístero szpadnolo kre pôti, i zaklácseno je, i fticze nebeszke szo je pozobale.

6. I drügo je szpadnolo na pecsínô; i vö zidôese poszêhnolo je, da je nej melo vlage.

7. I drügo je szpadnolo na szrêdo med trnye; i, gda bi z trnyom vrét gori raszlo, zadísilo je je trnye.

8. I drügo je szpadnolo na dobro zemlo; i vö zidôese pri-neszlo je száda sztô teliko. Eta gda bi povedao, gori je szkricáo: kí má vüha na poszülüanye, naj poszülüa.

9. Pítali szo ga pa vucseníczke nyegovi govorécsi: kákxa je tá prílika?

10. On je pa erkáo: vám je dáno znatiszkrovnoszti králev-

sztva Bo'zega, tim drügim pa vu prílikaj; naj vidôcsi ne vídijo, i szlísavsi ne razmijo.

11. Eta je pa tá prílika: szemén je rêcs Bo'za.

12. Stero szemén je pakre pôti szpadnolo, tô szo ti poszlüsáv-czi; potom príde vrág i vzeme rêcs z szrezá nyihovoga, naj ne verjejo, ino sze ne zvelicsajo.

13. Stero je pa na pecsino, szo oni: kí, gda csüjo, z radosztjom gori vzemejo rêcs. I tê korenyá nemajo; kí do esazza verjejo, i vu vrêmeni szküsávanya odsztôpíjo.

14. Stero je pa v trnye szpadnolo, tê szo: kí poszlüsajo, i od szkrblivoszti ino bogásztva i nászloboszti 'zítka idôcsi, zádávlaajo sze, i zrêli szád ne prínásajo.

15. Stero je pa vu dobro zemlo szpadnolo, tê szo: kí vu szrezi lêpom i dobrom, szlísavsi to rêcs, obdr'závaajo jo, i szád prínásajo vu trplivoszti.

16. Nisese pa szvêcsó vu'zgáno ne szkrije pod poszôdo, ni pod posztelo jo ne dene; nego vu poszvecsnyek jo polo'zi, naj tinotri idôcsi, vídijo szvetloszt.

17. Ár nega nikaj tak szkrivnoga, stero bi sze vönê vjavilo; niti szkritoga, stero bi sze nê szpoznalo i na ocsivesznozst prislo.

18. Glédajte zátó, kakda po-

szlúsate. Ár, ki má, dá sze nyemi; i ki nema, i ka stíma meti, vzeme sze od nyega.

II. 19. Prisli szo pa k nyemati i bratje nyegovi; i nej szo mogli do nyega prídti za volo lüdsztva.

20. I nazvêsztili szo nyemigovorécsi: mati tvoja i bratje tvoji sztojíjo vönê, i seséjo te viditi.

21. On pa odgovorécsi eresé nyim: mati moja i bratje moji szo eti, ki rêcs Bo'zo poszlüsajo, ino jo csinijo.

III. 22. I prigôdilo sze je vu ednom ti dnévov, i on je sô vu ládjo i vucseníczke nyegovi; i eresé nyim: hodmo prêk jezere. I püsztili szo sze.

23. Plavajôcsi pa oni, zászpaó je; i doli je prisao vrtélec z vötra najezero, i k esazsi szo sze ládje napunyávale, i pogibale szo.

24. Prisztôpivsi pa, gori szo ga obüdili govorécsi: Mester, Mester, pogibamo! on pa gori sztanovsi postrájfao je vöter, i válovje te vodé; i hênjali szo i vesinyena je tihota.

25. Eresé pa nyim: gde je vera vasa? bojécsi szo sze pa csüdivali govorécsi eden drügomi: sto je zátó ete, kâ i vötrom zapovidáva i vodê, i bôgajo ga?

IV. 26. I preplavali szo vu dr'zélo Gadarenusov, stera je prôti Galilei.

27. Gda bi pa on vö sô na zemlo, pribê'zao je pred nyega níki mô'z z meszta, kí je meo vragé v szebi od vnogo vrêmena, i gvanta je na szébe nej vzéo i vu hi'zi je nej osztano, nego vu grobáj.

28. Vidôcsi pa Jezusa, i szkri-csavsi doli je szpadno pred nyega, i z velikim glászom je erkao: ka je meni z tehom, Jezus Szin vísesnyega Bogá? Proszim te, ne mantráj me.

29. Ár je zapovedao tomi ne-csístomi dühi vö idti od toga csloveka; ár je vnogo vrêmena tisztoga bilô, kak ga je vküppc-têgno; i vézali szo ga z lancz-mi i z potami, i tak szo ga var-yali. Ali raztrgao je i vezala, i gnao sze je od vragá vu püs-csáve.

30. Pítao ga je pa Jezus govo-récsi: ka ti je imé? On pa er-csé: Legio. Ár je vnogo vra-gôv slo v nyega.

31. I proszili szo ga, naj nyim ne zapovej vu prepaszt idti.

32. Bíla je pa tam edna velíka csrêda szviny, stere szo sze pa-szle na brêgi. I proszili szo ga, naj nyim dopüszti vu nyé idti. I dopüszto nyim je.

33. Vö idôcsi pa ti vrazjé z csloveka, notri szo sli vu szvi-nyé; i szünola sze je ta csrêda szviny kre sztrmeza vu jezero, i vtópíla sze je.

34. Vidôcsi pa pasztérje, ka

sze je zgôdilo, odbê'zali szo; i odidôcsi nazvêsztili szo vu meszti i vu veszniczaj.

35. Vö szo pa sli, da bi vidili, ka sze je zgôdilo; i prislí szo k Jezusi, i najsli szo szedécsega toga csloveka, z koteroga szo vö odísli ti vrazjé, oblêcsenoga i szpametnoga pri nogáj Jezu-sovi; i presztrasili szo sze.

36. Nazvêsztili szo pa nyim i ti vidôcsi, kakda je ozdravo te vragometen.

37. I proszila ga je vsza vno-'zina Gadarenusov dr'zéle, naj odíde od nyih, ár szo z velikim sztráhom obvzétí. On pa notri idôcsi vu ládjo, nazáj sze je povrno.

38. Molo sze je pa nyemi te mô'z, od steroga szo vö zisli ti vrazjé, ka bi 'z nyim bio. Je-zus ga je pa kraj odpüszto go-vorécsi:

39. Povrni sze vu hi'zo tvojo, i pripovedávaj, ka ti je Bôg vesíno. I odisao je po czêlom meszti predgajôcsi, ka je nyemi vesíno Jezus.

40. Zgôdilo sze je pa, gda bi sze povrno Jezus, gori ga je prijalo to lüdsztvo, ár szo ga vszi csakali.

V. 41. I ovo prisao je eden mô'z, komi je imé Jajrus; i on je bio vládnik szprávisesa. I szpadnovsi k nogám Jezusa. proszo ga je, ká bi notri sô vu hi'zo nyegovo.

42. Ár je meo jednorodjeno esér, okoli dvanájszet lét sztaró, i ona je mrla. (Gda bi pa on sô, lüdsztvo ga je sztiskávalo.)

43. I 'zena bodôcsa vu otôki krví od dvanájszet lét, stera je czêlo szvoje 'zivlênyna vrácse potrosila, i nej sze je mogla od nikoga zvráciti.

44. Prisztôpivsa odzajaj, doteknolasze je rôba gvanta nyegovoga, i preczi je sztano tekáj nyé krvi.

45. I ercsé Jezus: sto sze me je dotekno? gda bi pa vszi tajili, ercsé Peter, i kí szo 'z nyim bili: Mester, lüdsztvo sze psé i sztiskáva, i právis: sto sze me je dotekno?

46. Jezus pa ercsé: dotekno sze me je nikák. Ár szem jasz szpoznao, ka je môcs vö sla od méne.

47. Vidôcsa pa ta 'zena, kâ sze nemre szkriti, trepetajôcsa naprê ide i pred nyegaszpádne, i, za káksi zrok szega je doteknola, nazvêsztila nyemi je pred vszêm lüdsztvom, i kakda je ozdrávila preczi.

48. On je pa erkao nyê: vüpaj sze csí, vera tvoja te je zdr'zála; idi vu méri.

49. Gda bi pa esese on gúcsao, prisao je niki od vládnika toga szprávisesa govorécsi nyemi: mrla je csí tvoja, ne trüdi vucsitela.

50. Jezus pa, gda bi tô esüo, odgôvoro je nyemi govorécsi: ne boj sze, li veri, i zdr'zí sze csí tvoja.

51. Notri idôcsi pa v hi'zo, nej je dopüsztó notri idti nikomi, nego Petri, i Jakubi i Jánosi, i ocsi te deklícske, ino materi.

52. Jôkali szo sze pa vszi, i plakali szo jo. On je pa erkao: ne jôcste sze: nej je mrla, nego szpí.

53. I oszmêjalí szo ga; ár szo znali, kâ je mrla.

54. On pa, geto je vsze vö vrgao, príjao je nyé rokô i krícsao je govorécsi: deklícska, sztani gori.

55. I povrno sze je düh nyé, i gori je sztánola preczi, i zapovedao je nyê dati jeszti.

56. I esüdivali szo sze rodjeniezi nyé. On je pa zapovedao nyim, kâ bi nikomi nepravili, ka sze je zgôdilo.

IX. TÁL.

I. Dvanájszet Apostolov posle predgat po Judei 1—6. II. Ivani sze gláva vzeme 7—9. III. 5000 sze ji nasziti 10—17. IV. Od Krisztusove oszobe i preobrázenjá 18—36. V. Z kizsvênoga pojbara vrág vöide 37—45. VI. Sto bode náj veksi međ vucsenikmi 46—50. VII. Krisztus krotko ide po Samárii 51—56. VIII. Trijé sesejo Krisztusa naszledüvati 57—62.

I. 1. Gda bi pa vküp zézvao Gti dvanájszet vucseníkov szvoji, dáó nyim je môcs i oblászt nad vszêmi vragmí, i beté'zne vráciti.

2. I poszlaó je je predgat králevsztvo Bo'ze, i vrácsit te nemocsne.

3. I ɛresényim: nikaj ne vze-
tena pôť, niti paliczó, niti mos-
nyo, niti krüha, niti pêneze, niti
dvê szüknyi ne mête.

4. I vu stero hi'zo bodte notri
sli, tam osztante, i odnut vö
nejdite.

5. I kíkoli vász ne prímejo, vö
idôcsi z meszta onoga'i práh od
nôg vasi kraj sztepte, na szve-
dôsztvo prôti nyim.

6. Vö idôcsi pa sli szo okôli
po veszniczaj nazvesesávajôcsi
Evangeliom, i vrácsivsi po-
vszud.

II. 7. Csüo je pa Herodes Str-
ták ona, stera szo vesinyena od
nyega vsza, i zadrgávao sze je
zátó, ka je povêdano od níki,
ká je Ivan zbüdjen od mrtvi.

8. Od níki pa, ka sze je Eliás
vjavo; drügi pa, ká je prorok,
eden z ti sztári, sztano gori.

9. I ɛresé Herodes: Ivaniszem
jasz glávo vzéo; sto je pa ete,
od steroga jasz eta csüjem? I
íszkao ga je viditi.

III. 10. I gda bi sze povrnoli
Apostolje, pripovedávali szo
nyemi, sterakoli szo csinili. I
k szebi je vzévsi, odísao je zô-
szeb v püsztó meszto onoga vá-
rasa, kí sze zové Beth'zajda.

11. To lüdsztvo pa, gda bi zve-
dilo, naszledüvalo ga je; i pri-
javsi je k szebi, gúcsao nyim

je od králevsztva Bo'zega; i kí
szo zdrávje potrebüvali, zvrá-
cso je je.

12. Dén sze je pa zácsao na-
gíbatí. Prisztôpivsi zátó ti dva-
nájszet, erkli szo nyemi: od-
püsztí lüdsztvo, naj sze idôcsi,
vu okôli bodôcsa mészta i vesz-
nicze raszpüsztíjo, ino szí ís-
cseto hráno; ár szom eti vu
püsztom meszti.

13. Eresé pa nyim: dájtenyim
ví jeszti. Oni szo pa erkli: ne-
mamo mi vecs, kak pét lêbov
krüha, i dvê ribiezi; nego esi
bomo sli i küpimo za vszo eto
lüdsztvo hráno.

14. Ár ji je bilô okoli pét jezér
mo'zôv. Erkao je pa vucsení-
kom szvojim: doli je poszádte
vszáksem szedényi po pétde-
szét.

15. I vesínili szo tak; i doli szo
je poszádili vsze.

16. On pa vze me ti pét lêbov
krüha i tíví dvê ribiezi, zglédne
sze v nébo, blagoszlovo je je,
i vlomo je, i dáo je vucseníkom,
ka bi djáli pred lüdsztvo.

17. I jeli szo, i naszitili szo
sze vszi; i bilô je pobránoga,
stero nyim je osztanolo, drti-
nya dvanájszet kosárov.

IV. 18. I zgôdilo sze je, gda
je on szám zôszeb molo, 'z nyim
szo bili vucseníczke; i pítao je
je govorécsi: koga me právi
bidti lüdsztvo?

19. Oni pa odgovorécsi ɛresé-

jo: Ivana krsztitela, drügi pa Eliása, drügi pa, kâ je niksi prorok z ti sztári sztano gori.

20. Ercsé pá nyim: vi pa koga me právite bidti? Odgovorecsi pa Peter ercsé: Krisztusa Sziná Bo'zega.

21. On sze je pa poprêto i zapovedao nyim je, naj komi tô ne povêjo.

22. Erkôcsi: ka trbê Szini cslovecsemi vnogo trpeti, i zavrzti sze od ti sztarisov i vládnikov popovszki i piszácsov, i vmoriti, i na trétji dén gori sztánoti.

23. Erkao je pa k vszêm: csi sto scsé za menom pojti, naj zataji szám szebé, i vzeme kri'z szvoj vszáki dén, i tak me naszedüje.

24. Ár, kí bode steo düso szvojo zdr'zati, zgübí jo; kí pa zgibi düso szvojo za mojo volo, té jo zdr'zi.

25. Ár ka valá csloveki, csi ete czêli szvét dobi, szám szebé pa zgübi, ali zaprávi.

26. Ár, kí sze szrame'zljüje mené i moje rêcsi, toga sze i Szin cslovecsi szrame'zljüvao bode; gda príde vu díki szvojoj i Ocsé i szvétí Angelov.

27. Velim pa vám isztinszko: jeszo eti niki sztojécsi, kí ne kostajo szmrti, dokecs ne bodo vidili králevsztva Bo'zega.

28. Prigôdilo sze je pa po eti recsi, liki na ôszmi dén; i k szebi vzévsi Petrai Jakubai Ja-

nosa, gori je sô na brêg molit.

29. I prigôdilo sze je, gda bi on molo, pogléd obráza nyegovoga je nácsisi grátao, i gvant nyegov je bio bêli i blizkajôcsi sze.

30. I ovo dvá mo'zá szta gúcsala 'z nyim, steriva szta bilá Môses i Eliás.

31. Steriva szta sze szkázala vu díki, i pravila szta vöidênnye 'zítka nyegovoga, kí sze je meo szpuniti v Jerusálemi.

32. Na Petra pa, i kí szo 'z nyim bilí, je veliki szen szpadno. Predramivsi sze pa, vidili szo díko nyegovo, i tiva dvá mo'zá 'z nyim sztojécsiva.

33. I prigôdilo sze je, gda bi nyidva odhájala od nyega, ercsé Peter Jezusi: Mester, dobro je nám eti bidti; i napravmo trí satore, ednoga tebi, i Môsesi ednoga, i ednoga Eliási, nezna jôcsi, ka právi.

34. Gda bi pa eta on gúcsao, posztano je oblák i obszenczao je je. Bojali szo sze pa, gda bi nyidva notri vu oblák sla.

35. I glász je vesinyen z obláka govorécsi: ete je moj lübeznivi Szin, nyega poszljúsajte.

36. I vu bodôcsem glászi, nájden je Jezus szám. Oni szo pa mucsali, i nikomi szo nikaj nej pravili vu oni dnévi, stera szo vidili.

V. 37. Prigôdilo sze je pa vu drügom dnévi doli idôcsi, oni

z bregá, szpravilo sze je k nyemi lüdsztva vno.

38. I evo eden mô'z jo gori szkriesao med lüdsztvom govorecsi: Vuesitel, proszim te, zgledni sze na sziná mójega, ár je moj jednorodjeni.

39. I ovo düh ga zgrábi, i taki kricsí i trga ga z penami; i komaj odsztópi od nyega, vküp ga sztrvsi.

40. I molo szem sze vucseníkom tvojim, naj ga vö vr'zejo; i nej szo ga mogli.

41. Odgovorecsi pa Jezus erése: oh národ neveren i preobrnjeni! kak dugo bom pri vász i trpo vász? pripelaj eszi sziná tvojega.

42. Gda bi pa esese k nyemi sô, trgao ga je vrág i raszipávo Postráifao je pa Jezus toga neesísztoğa dühá, i zvráco je toga pojbára, i nazáj ga je dáo ocsi szvojemi.

43. Csüdivali szo sze pa vszi nad velikov zmo'znosztov Bo'zov. Gda bi sze pa vszi csüdivali nad vszêm, stera je vsíno Jezus, erése k vucseníkom szvojim:

44. Vzemte ví vu vüha vasa ete recsí. Ár sze Szin eslovecsi dá vu roké lüdi.

45. Oni szo pa nej razmeli eto rêcs, i szkrita je bíla od nyih, da bi je nê razmili; i bojali szo sze ga pítati od té rêcsi.

VI. 46. Zísła je pa miszel v nyé, ka steri ji bode véksi.

47. Jezus pa vidivsi miszli szrezá nyihovoga, gori je vzéo edno dête, i posztavo je je pôleg szébe.

48. I erése nyim: kíkoli gori prime edno tákse dête vu iméni mojem, mené prime; i kíkoli mené prime, prime onoga, kí je mené poszlao. Ár kí je náj ménsi med vszêmi vami, té bode veliki.

49. Odgovorecsi pa János erése: Mester, známo nikoga vu tvojem iméni zmetávajôcséga vrágé; i prepovedali szmoneymi, ár te ne naszledüje za nami.

50. I erése nyemi Jezus: ne prepovedávajte. Ár, kí je nej prôti nám, z nami je.

VII. 51. Prigôdilosze je pa, gda bi sze szpunili dnévi tá nazáj vzétja nyegovoga, potrdo je szvoj obráz, da bi sô v Jerusálem.

52. I poszlao je nazvescsávceze pred líczom szvojim; i idôcsi sli szo vu vész Samaritánszko, da bi nyemi pripravili meszto.

53. I nej szo ga gori prijali; kâ je obráz nyegov bio idôcsi v Jerusálem.

54. Vidôcsi pa vucseníczke nyegovi, Jakub i János, erése: Goszpodne, sesés, naj povêmo, da ogen doli ide od nébe, i pogübi je: liki je i Eliás vesíno.

55. Obrnovsi sze pa postrájfao

je je, i erkao je: neznate, steroga dühá szte ví.

56. Ár je Szin cslovecsi nej prisao düse lüdi pogibüvat, nego zdr'ávat. I sli szo vu drügo vesznico.

VIII. 57. Zgôdilo sze je pa, gdabi oni sli po pôti, eresé niki k nyemi: naszledüvao te bom, kamakoli bos sô, Goszpodne!

58. I eresé nyemi Jezus: lisizcejamemájo, i fticzenebeszke gnêzda; ali Szin cslovecsi nema, gde bi szi glavô nagno.

59. Eresé pa drügomi: naszledüj me. On je pa erkao: Goszpodne, dopüshti mi, naj idem prvle, i pokopam oco mojega.

60. Eresé pa nyemi Jezus: niháj te mrtve pokápati szvoje mrtve, tí pa idôcsi nazvesesávaj králevsztvo Bo'ze.

61. Eresé pa i drügi: naszledüvao te bom, Goszpodne; ali prvle dopüshti mi, naj szlobô vzemem od tíshti, ki szo vu hi'zi mojoj.

62. Eresé pa nyemi Jezus: niscse, ki rokô szvojo na plüg vr'ze, i gléda na ona, stera szo odzajaj, je nej szpodoben k králevsztvü Bo'zemi.

X. TÁL.

I. Szededemszét vucseníkov vö poszlanye i povrnénje 1—24. II. Od toga med razbojníke szpádnyenoga 25—37. III. Od toga ednoga potrêbnoga 33—42.

I. 1. **P**o etom je pa odébrao Goszpód i drügi sze-

demdeszét vucseníkov, i poszlao je je podvá pred liczom szvojim vu vszáki váras i meszto, kama je on bio idôcsi.

2. Pravo je záto nyim: 'zétve zaisztino je vnogo, ti delavezov je pa malo; proszte záto Goszpodna te 'zétve, naj püshti vö delaveze vu 'zétvo szvojo.

3. Idite: ovo jasz posilem vász, liki ágnece, na szrêdo med vuké.

4. Ne noszte mosnyé, ni turbe, niti csrêvlov, i nikomi sze na pôti ne poklányajte.

5. Vu stero hi'zo bodte notri sli, prvle erczite: mér etoj hi'zi.

6. I, csi bode tam szin méra, pocsiné nad nyim mér vas; csi ga pa ne bode, na vász sze nazáj povrné.

7. Vu onoj hi'zi pa osztante, jejte i píte ona, stera szo od nyih pred vász djána. Ár je vrêden delavec nájema szvojega. Ne hodte z hi'ze v hi'zo.

8. I vu sterokoli meszto bodte notri sli, i vász gori primejo, jejte, ka pred vász denejo.

9. I vráste one, steri szo vu nyem nemocsni, i povejte nyim: pribli'zalo sze je k vám králevsztvo Bo'ze.

10. Vu stero meszto pa bodte notri sli, i ne primejo vász, vö idôcsi na vilicze nyegove, erczite:

11. I práh, kí sze je na nász zgrabo z meszta vasega, doli

vám ga zbrísemo. Dönok znájte, ka sze je pribli'zalo k vám králevsztvo Bo'ze.

12. Velim pa vám, ka Sodomitánczom vu onom dnévi lè'zej bode, kako onomi meszti.

13. Jaj tebi Korázim! jaj tebi Beth'zajda! ár da bi v Tírusi i Sidoni vcsinyene bilé té moci, stere szo vcsinyene vu vami, dávno bi sze, v 'zakli i v pepéli szedécsi, povrnoli.

14. Dönok Tírusi i Sídoni lè'zèse bode vu szôdbi, kako vám.

15. I tí Kapernaum, kí szi notrido nébezvíseni, notri do pekla sze ponízis.

16. Ki vász poszlüsa, mené poszlüsa; i ki vász zavr'ze, mené zavr'ze; ki pa mené zavr'ze, zavr'ze onoga, ki je mené poszla.

17. Povrnolo sze je pa ti szedemdeszét, z radosztjom govorécsi: Goszpodne, i vrazjé sze nám podávajo vu iméni tvojem.

18. Eresé pa nyim: vido szem satana, liki bliskanyezo, z nebész szpadnyeno.

19. Ovo dám vám oblászt hoditi po kacsaj i skorpíi, i po vszoi môtcsi nepriátela; i czilónikaj vám ne bode skôdilo.

20. Ali nad etim sze ne radüjte, ka sze vrazjé vám podávajo; radüjte sze pa bole, ka szo iména vasa gori zapiszana vu nebészaj.

21. Vu onoj vöri sze je veszelio v dühi Jezus, i erkao je: hválo tebi dájem, Ocsa, Goszpodnenébeizémle, kasziszkríeta od ti môttri i szpametni, i oznano szi je tim málicskim! Zaisztino Ocsa, ár je tak bíla dobra vola pred tebm.

22. Vsza szo meni dána od Ocsé mojega; i niscse nezna, sto je Szin, nego Ocsa: i sto je te Ocsa, nego Szin, i komi ga scsé Szin oznaniti.

23. I obrnovsi sze k vucseníkom zôszeb ercsé: blá'zene szo ocsi, stere vídijo, ká vi vídite.

24. Ár velim vám: ka vnôgi proroczke i králove szo steli viditi, stera vi vídite, i nej szo vidili; i csüti, stera vi csüjete, i nej szo csüli.

II. 25. I ovo pravdeník níki je gori sztano, szküsávajôcsi nyega i govorécsi: vucsitel, ka mi je csinití, naj 'zítek vekivecsni öröküjem?

26. On pa ercsé nyemi: vu právdi ka je píszano? kákda estés?

27. On pa odgovorécsi velí: lübi Goszpodnoga Bogátvojega z czêloga szrczá tvojega, i z czêle düse tvoje, i z czêle pámeti; i bli'znyega tvojega, liki szamoga szebé.

28. Eresé pa nyemi Jezus: prav szi odgôvoro, tak csíni, i 'zívo bos.

29. On sze je pa steo szpravi-esati, i ercsé Jezusi: a sto je moj blížnyi?

30. Podzajécsi pa Jezus ercsé: edeneslovek je doli sô od Jerusálema v Jericho, i szpadno je med razbojniké, ki szo ga i szlekli i oranili i odísli szo, i niháli szo ga na pô mrtvoga.

31. Prigôdilo sze je pa, da bi eden pop doli sô po onoj pôti; i gda bi ga vido, ogno sze ga je.

32. Priszpodobno pa i Levíta na tô meszto, i pridôcsi i vidôcsi ga, ogno sze ga je.

33. Eden Samarítánus pa pôtniküvajôcsi prisao je k nyemi, i vidôcsi ga, szmilüvao sze je.

34. I prisztôpivsi zavézao je rane nyegove, geto je v nyé oli i víno vlejao, i djao ga je na szvoje lasztivno 'zivincse, pe-lao ga je vu ostaríjo, i szkrb je meo na nyega.

35. I vütro vö idôcsi, vö vr'ze dvá 'zukaveza, dáo nyiva je ostariási, i erkao nyemi je: mej szkrb na nyega; i csi, kê vecs potrosis, jasz, gda nazáj prídem, nazáj ti dám.

36. Zátostozszi eti trê vidi tebi nâ blížesnyi bidti toga szpádnyenoga med razbojniké?

37. On pa ercsé: ki je milosco 'z nyim vesíno. Erkao je zátó nyemi Jezus: Idi i tí priszpodobno csíni.

III. 38. Prigôdilo sze je pa, gda bi oni sli, i on notri idôcsi

vu nikso vesznico: edna 'zena pa z iménom Mártha ga je pri-jéla vü hi'zo szvojo.

39. I tá je mêla szesztro, stera sze je zvála Mária; stera je i szedécsa pri nogáj Jezusovi, poszlüsala rêcs nyegovo.

40. Mártha je pa pasesliva bíla okoli vnôgoga szlü'zenyá. Posztanovsi pa ercsé: Goszpodne, ne máras, ka me je szesztro moja szamo nihála szlü'zit? Po-vej ji zátó, naj mi pomága.

41. Odgovorécsi pa ercsé nyê Jezus: Mártha, Mártha, szkrbís sze i pasesis sze okolí vnôga.

42. Édno je pa potrêbno. Mária szí je pa te dober táo ode-brála, steri sze ne vzeme od nyé.

XI. TÁL.

I. Kristus vesí vucseníke Bogá moliti 2—13. II. Nêmoga vragázgánya 14—36. III. Farizeus ga na obid zové 37—54.

I. 1. **I** prigôdilo sze je, gda bi bio on vu níkom meszti molécsi, kak je henyao, ercsé níki z vucseníkov nyegovi nyemi: Goszpodne, vesí nász Bogá moliti, liki je i Ivan náveso vucseníke szvoje.

2. Ercsé pa nyim: gda molite, erczite: Ocsa nas, kí szí vu ne-bészaj, szvétisze imé tvoje, prídi králevsztvo tvoje, bojdi vola tvoja, kako v nébi, tak i na zemli.

3. Krüha nasega vszakdenés-

nyega dáj nám ga vszáki dén.

4. I odpüszti nám grêhe nase, ár i mi odpüsztimo vszákomi, kijenámdu'zen. I ne pelaj nász vu szküsávanye, nego oszlóbodi nász od hüdogá.

5. I ercsé nyim: csi sto med vami mápriátela, i ide k nyemi opô nôcsi i ercsé nyemi: priá-tel, poszôdi mi trí lebe krüha.

6. Ár je priátel moj prisao z pôti k meni, i nemam, kâ pred nyega djáti.

7. I on z nôtra odgovorécsi ercsé: ne zaglúsaj mi, 'ze szo dveri zaprte, i decza moja je z menom vu poszteli; nemrem gori sztánoti i dati ti.

8. Velim vám: csi i ne dá nyemi gori sztánovsi záto, ka je nyegov priátel; za volo ne szramnoszti nyegove gorisztánovsi, dá nyemi, koliko je potrebnó.

9. I jasz velim vám: proszte, i dá sze vám; isesite, i nájdete; trüpajte, i odpré sze vám.

10. Ár vszáki, ki proszi, vze-me, 'i ki isese, nájde, i trüpa-jôcsemi sze odpré.

11. Sto je pa med vami te ocsa, steroga szin csi proszi krüha, jeli nyemi kamen dá? i csí ribo, jeli za ribo nyemi kacso dá?

12. Ali pa csi bode jajeze pro-szo, jeli nyemi skorpioná dá?

13. Záto csi ví hüdi bodôcsi znáte dobre dári dati deczi va-soj, od koga bole Ocsa vas ne-

beszki dá dühá szvétoga onim, kí ga proszijo.

II. 14. I zmetávao je vrágá, i on je bio nêmi. Prigôdilo sze je pa, gda bi vrágá vö vrgao, gúcsao je te nêmi; i csüdivalo sze je lüdsztvo.

15. Níki pa z med nyimi szo erkli: Vu beelzebuli, vrágôv poglavníki zmetáva vrágé.

16. Drügi ga pa szküsávajôcsi szo znamênje proszili od nyega z nebész.

17. On pa vidôcsi nyihove miszli, ercsé nyim: vszáko králevszto, stero je med szebom razdeljeno, opüszti sze, i hi'za na hi'zo szpádne.

18. Csi je pa i satan med szebom razdeljeni, kakda bode sztalôkrálevszto nyegovo? kâ právite, ka jasz vu beelzebuli zmetávam vrágé.

19. Csi pa jasz vu beelzebuli zmetávam vrágé, szinovje vasi vu kom je zmetávajo? Záto oni bodo vasi szodezi.

20. Csí pa vu prszti Bo'zom zmetávam vrágé, tak sze je pribli'zalo k vám králevszto Bo'ze.

21. Gda eden moesen ro'znáti varje szvoj dvor, vu méri je poistvo nyegovo.

22. Csi pa mocsnêsi od nyega, pridôcsi, ga obláda, vsze nyegovo ro'zjé nyemi vzeme, vu kom sze je vüpaó, i porobe nyegove razdeli.

23. Kí je nej z menom, prôti meni je; i, kí ne szprávla z menom, raszipáva.

24. Gda te necsísztí düh vö ide od esloveka, obhodi szüha mészta iszkajôcsi pokoj; i ne nájdejôcsi ga eresé: povrném sze vu hi'zo mojo, odkud szem vö zísao.

25. I pridôcsi, nájde jo pometeno i osznaj'zeno.

26. Teda ide; i szebom vzeme szedem drügi dühôv hüsi od szébe; i notri idôcsi, prebívajo tam; i bodo ta szlédnya esloveka onoga hüsa od ti prvi.

27. Prigôdilo sze je pa, gda bi on eta gúcsao: zdignovsa níka 'zena glász szvoj med lüdsztvom, ercse nyemi: blá'zene szo one utrobe, stere szo tebé noszile, i prszi, stere szí tí cze- czao.

28. On pa eresé: od koga bole szo blá'zeni, kí poszlüsajo rêcs Bo'zo, i varjejo jo.

29. Gda bi sze palüdsztvo vküp szprávla, zácsao je praviti: ete hüdi národ známénye proszi, i známénye sze nyemi ne dá, nego známénye Jonas proroka.

30. Ár, liki je bio Jonas známénye Ninivitánczom, tak bode i Szín eslovecsi národí etomi.

31. Kralicza jüga gori sztáne na szôdnyi dén z mo'zi eto ga národa, i szkvarjüvala je bode, kâ je prisla od krajôv zemlé poszlüsat modrôszt Salamo-

novo; i ovo vecs je eti od Salamona.

32. Mo'zjé Ninive gori sztánejo vu szôdbi z etim národom, i szkvarjüvali ga bodo, ka szo sze povrnoli na predgo Jônasovo; i ovo vecs je od Jónasa eti.

33. Nisese pa szvécsó, gda jo vu'zgé, ne dene vu szkrivnoszt, niti pod mericzo, nego vu poszvecsnyek; naj notri idôcsi vu hi'zo, szvetloszt vídijo.

34. Szvetloszt têla je okô; záto, gda bode okô tvoje prôsztó, i czêlo têlo tvoje bode szvetloszt. Csi pa hüdo bode, i têlo tvoje kmiesno bode.

35. Zátó glédaj, naj szvetloszt, stera je v tebi, kmicza ne bode.

36. Zátó csi je têlo tvoje czêlo szvetlo, i nema káksega tála kmicsnoga, bode szvetlo czêlo, liki gda te szvécsa z blízskanyem preszvetí.

III. 37. Gda bi pa esese gúcsao, proszo ga je níki Fari- zeus, ka bi obêdivao 'z nyim. Notri idôcsi pa, k sztoli szí je szeo.

38. Farizeus pa vidôcsi, csüdivao sze je, ka sze je prvle nemujo pred obedom.

39. Eresé pa Goszpôd k nyemi: zdaj ví Farizeuske to z vü- nêsnye pehára i szklede csísztite; to znotrêsnye vase je pa pu- no zgrablivosztí i hüdôbe.

40. Neszpametni, jeli je nej

vesíno tisztí i to znotrêsnýe, kí je to zvônêsnýe vesíno?

41. Dönok z onoga, stera szo znôtra, dájte 'z nyega álmotvo; i ovo vsza bodo vám csíszta.

42. Ali jaj vám Farizeusom, kâ deszetínite meticzó i vendrit, i vszáko zelenýé, i preidete szôdbo i lûbézen Bo'zo. Eta je potrêbno csiniti, i ona nej niháti.

43. Jaj vám Farizeusom, kâ lûbite prvoszidênýe vu szpráviscsaj i poklányanye na placzáj.

44. Jaj vám pizsácson i Farizeusom szkazlívczom, ka szte, liki grobovjé szkriti, i lûdjé, kí po nyíh hodijo, neznajo.

45. Odgovorécsi pa níki z med právdeníkmi, ercsényemi: Vucsitel, etagovorécsi i nász ospotávas?

46. On je pa erkao: i vám právdeníkom jaj, kâ po'zmecsávate lûdsztvo z neprenosenov 'zmécsavov, i szamí sze z ednim prsztom vasim ne doteknete 'zmécsave.

47. Jaj vám, kâ czimprate grobe prorokom, ocseve vasi szo je pa bujli.

48. Zátó szvedocsite, ka sze vám vídijo dela ocsev vasi, kâ szo je oni isztina vmôrili; ví pa czimprate nyim grobe.

49. Zátó i modrôszt Bo'za velí: poslem med nyé proroke i apostole, i z med nyimi níke vmoríjo i preganyali je bodo.

50. Naj sze vö zíscese krv vszé prorokov preleána od zacsétka szvêta od národa etoga.

51. Od krvi Abelove notri do krvi Zakariásove vmorjenoga med oltárom i hi'zom. Zaisztino velim vám: vö sze zíscese od národa etoga.

52. Jaj vám pravdeníkom, kâ szte v kraj vzéli klücs znanoszti; szamí notri neidete, i notri idôcsim prepovedávate.

53. Govorécsi pa on eta k nyim, zácsali szo sze pizsácske i Farizeuske mocsno prôti dr'zati i szpitávajôcsi ga od vnôgoga dugoványá.

54. Sütajôcsi za nyim i íszkajôcsi, kak bi mogli kâ z vüszty nyegovi vloviti, sz kim bi ga tó'zili.

XII. TÁL.

I. Od szkazlivoszti varvanya 1—12. II. Krisztus örocsino ne dili 13—21. III. Düsevní kincs 22—34. IV. Düseвно verusztüvanye 35—49. V. Od okornoszti poszlüsávczov récsi Bo'ze 50—59.

I. 1. **V**eti dnévi, gda bi sze po deszét jezero lûdsztva v küp szprávlalo tak, da bi sze klacsili, zácsao je praviti vucseníkom szvojom: naj prvo varte sze od kvaszá Farizeusov, kí je szkazlívoszt.

2. Nikaj je pa nej tak szkrito, stero bi sze vö nê vjavilo, i szkrovno, stero bi sze nê zvedilo.

2. Zátó stera szte vu kmiezi

pravili, vu szvetloszti bodeszlísano; i, stera szte vu vüha gúcsali v kamuraj, nazvesesávalo sze bode na sztrehaj.

4. Velim pa vám priateľom mojim: ne bojte sze oni, ki vmárjajo tēlo, i po eti nemajo vees kâ csiniti.

5. Pokázem vám pa, koga sze bojte. Bojte sze toga, ki potom, kak je vmoro tēlo, oblászt má vrzti vu gehenno i düso. Zaisztino velim vám, toga sze bojte.

6. Nejli pét vrábezov odávajo za dvá pēneza? i eden z med nyih nej je pozábleni pred Bogom.

7. Vase gláve pa i vszi vlaszké szo zraesúnami. Záto ne bojte sze, od vnôgi vrábezov szte dragsi.

8. Velim pa vám: vszáki, ki me bode vadlívao pred lüdmi, i Szin esloveesi bode ga vadlívao pred angelmi Bo'zimi.

9. Ki me pa zatají pred lüdmi, toga zatajim i jasz pred angelmi Bo'zimi.

10. I vszáki, kí ercsé edno rêcs prôti Szini eslovecsemi, odpüszti sze nyemi; kí de pa Dühá szvétoga preklínyao, ne odpüszti sze nyemi.

11. Gda bodo pa vász pelali vu szprávisce i pred vládnike i pred oblászti, ne szkrbte sze; kakda, ali kak sze bodte zagovárjali, ali ka te gúcsali.

12. Árszvéti Düh de vász vesio

vu onoj tisztoj vöri, sterá bode potrešno gúcsati.

II. 13. Erkao je pa níki nyemi z lüdsztva: Vucsitel, ercsi brati mojemi, naj razdilí z menom örocsíno.

14. On pa ercsé nyemi: eslovek, sto me je posztavo szodcza, ali delnika med vami?

15. Ercsé pa k nyim: glédajte, i varte sze od szkopôsztí; ár je nikoga nyegov 'zítek nej v tom, kâ obiljáva z poístvom.

16. Erkao nyim je pa eto príliko govorécsi: nikomi bogátomi esloveki je dobro prineszlo iménye.

17. Í premislávao szije vu szebi govorécsi: ka bom csinío? nemam meszta, gde szprávim vküp szád moj?

18. I ercsé: tô bom csinío: razmecsem moje skegnye, i vékse bomezimprao, itam vküpszprávim vsza zrasenyá moja, i dobra moja.

19. I ercsém düsi mojoj: düsa, más vnôga dobra na vnôgo lét szprávlena, pocsívaj szí, jej, pí, dobre vôle boj!

20. Ercsé pa nyemi Bôg: neszpameten, eto nôcs bodo düso tvojo od tébe proszili, stera szí pa szpravo, koga bodo?

21. Tak sze nyemi zgodí, kí szám szebi kincse szprávla; i nej je bogat vu Bôgi.

22. Ercsé pa vucseníkom szvojim: záto velim vám: neszkrbte

sze za düso vaso, ka bodte jeli; niti za tâlo, z kim sze bodte odêvali.

23. Düsa je vecs, liki jêsztvina; i tâlo, liki odetel.

24. Vzemte na pamet kôvrane; ne szêjajo, niti ne 'zenyajo, niti kámre nemajo, niti skegnya, i Bôg je hráni; od koga bole szte ví bôgsi od ftíesov?

25. Što pa med vami more djáti k viszokoszti szvojoj eden lakét, esi sze gli szkrbí za tô?

26. Csi zátó to náj ménse nemrete, ka sze za ta drüga szkrbíte?

27. Vzemte na pamet liliome, kakda rasztéjo; ne delajo, niti ne predéjo. Velim pa vám: niti Salamon vu vszój díki szvojoj sze je nej tak odêvao, kako eti eden.

28. Csi zátó trávo, stera je dnesz na pôli, vütro sze pa v pécs vr'ze, Bôg tak odêva; od koga bole vász, maloverezi?

29. I ví ne pítajte, ka te jeli, ali ka te pilí, i ne zglejüjte sze.

30. Ár vsza eta poganye etoga szvêta szpitávajo; vas Ocsa pa zná, ká eta potrebüjete.

31. Nego icsite králevsztvo Bo'ze, i eta vsza sze vám privr'zejo.

32. Ne boj sze málí sereg; ár sze je dopadnolo Ocsi vasemi dati vám králevsztvo.

33. Odájte poístva vasa, i dájte álmostvo. Napravte szí mos-

nyé, stere ne osztarájo, kines nezmenkani vu nebészaj; kama sze tát ne pribli'za, niti ga mol ne szkvari.

34. Ár gde je kines vas, tam je i szrezé vase.

IV. 35. Naj bodo vase ledevjé opászane i szvêcse gorêcse.

36. I ví priszpodobni bojdte k lüdém csákajêsim goszpodára szvojega; gda sze püsztí z gosztüvanya; da nyemi pridêcsemi i trüpajêcsemi preczi odpréjo.

37. Blá'zeni szo szlugi oni, stere, pridêcsi goszpodár, nájde verosztüvájêcse. Zaisztino velim vám, kâ sze opáse i doli je poszadí, i proidêcsi, szlü'zo bude nyim.

38. I esi príde vu drügoj sztrá'zi, ali vu trétjoj sztrá'zi príde, i nájde je tak, blá'zeni szo szlugi oni.

39. Tô pa znájte: ka da bi znao hí'zni goszpodár, v steroy vöri tát príde, verosztüvao bi, i ne bi dopüsztó podkopati hí'zo szvojo.

40. Zátó i ví bojdite gotovi: ár v steroy vöri ne stímate, príde Szín cslovecsi.

41. Eresé pa nyemi Peter: Goszpodne, li nám právis eto príliko, ali pa vszê?

42. Eresé pa Goszpôd: sto je veren safar i szpameten, steroga posztávi goszpodár nad dr'zinov szvojov; naj ji dá vu

szvojem vrêmeni vö zmerjeno jêsztvino?

43. Blá'zeni je on szluga, steroga goszpodár nyegov, gda príde, nájde tak csinésega.

44. Zaisztino velim vám, ka ga nad vszêm poistvom szvojim posztávi.

45. Csi bode pa pravo on szluga vu szrezi szvojem: müdí sze moj goszpodár domô príditi, i zacsne biti szluge i szlü'zbenicze, i jeszti i piti i zapájati sze.

46. Príde goszpodár szluga onoga vu dnévi, v sterom ga ne csaka, i vu vöri, za stero ne zna; i rasztála ga i tál nyegov z timi nevernimi polo'zi.

47. On szluga pa, kí zná volo goszpodára szvojega, i ne priprávi sze k nyê, niti ne csini pôleg vôle nyegove, bit bode z vnôgim.

48. Kí pa ne zna, csini pa kastige vrêdna dela, bit bode z malim. Vszákomi pa, komi je dáno doszta, doszta sze bode od nyega proszilo; i komi je vnôgo porocseno, vecs bodo proszili od nyega.

49. Ogen szem prisao lücsat na zemlo; i kak scsém, da bi sze zá'zgao.

50. Z krsztom sze pa mám okrsztiti; i kak sze sztiszkávam, dokecs sze szkoncsa.

51. Stímate, ka szem prisao mér dávat na zemli bodôcsim?

Nej, velim vám; nego bole razdeljenýé.

52. Ár bode ji od eti máo pét vu hi'zi ednoj razdeljeni, trijé prôti dvöma, i dvá prôti trêm.

53. Razdili sze ocsa prôti színi, i szin prôti ocsi; mati prôti cséri, i csí prôti materi; szvekrva prôti sznehi szvojoj, i szneha prôti szvekrvi szvojoj.

54. Erkao je pa i tomi lüdsztvi: gda vídite oblák zhájati od szuncsenoga záhoda, preczi právite: ploha ide, i tak je.

55. I, gda jüg píse, právite: kâ vroc sína bode, i je.

56. Szkazlívci, obráz zemlé i nebész znáte vardêvati; vrêmen pa eto kakda, ka ne vardêvate?

57. Ka je pa, ka szamí od szébe ne szôdite to pravicsno.

58. Ár, gda ides z protivníkom tvojim k poglavníki, na pôti na tom boj, da sze ga oszlobodís; naj te kak ne privlecsé k szodezi, i szodecz te dá porkolábi, i porkoláb te vr'ze vu temniczo.

59. Velim tebi: ka ne bos vö sô odnut, dokecs i te szlêdnyi pêne z ne plácsas.

XIII. TÁL.

I. Pilátusovo lüdomorsztvo 1—5. II. Nerodno figovo drêvo 6—9. III. Pükla-va 'zena 10—21. IV. Malo sze ji zvelicsa 22—30. V. Herodes liszicza 31—35.

I. 1. **B**ilí szo pa níki vu onom vrêmeni, kí szo nye-

mi nazviscsávali od Galileánczov, steri krv je Pilátus mėsao 'z ryhovimi áldovmi.

2. I odgovorécsi Jezus ercsé nyim: stímate, ka szo eti Galileánczikrivicsnêsi bilíod vszê drügi Galileánczov, ka szo tá pretrpeli?

3. Nej, velim vám; nego, csi sze ne povrnéte, vszi tak prêdete.

4. Ali oni deszét i oszem, na stere je szpadno türen vu Siloi i bujo je je; stímate, ka szo tê véksi grêsniczke bilí od vszê lüdi prebivajôcsi v Jerusálemi?

5. Nej, velim vám; nego, csi sze ne povrnéte, vszi tak prêdete.

II. 6. Ercsé pa eto príliko: eden je meo figovo drêvo vu szvoji goriczaj poszajeno; i prisao je szád íszkat na nyem, i nej ga je najsao.

7. Ercsé zátó vájnczari: ovo trí lêta hodim íszkat szád na etoj figi, i ne nájdem ga; vö jo vszêcsi, da drügo ne valá, ka li zemlo kvarí.

8. On pa odgovorécsi ercsé nyemi: Goszpodne, niháj jo i eto leto, dokecs jo okopam, i vr'zem gnoj k nyê.

9. I csi tak bode szád prinásala, dobro; csi pa nej, potom jo vö vszêcsi.

III. 10. Bio je pa vucsécsi vu ednom ti szprávises v szobotáj.

11. I ovo bíla je edna 'zena, stera je szlaboszti dühá mēla oszenájszet lét; i bíla je vküp potégnyena, i nej sze je mogla nikako gori opraviti.

12. Vidôcsi jo pa Jezus, prizvao jo je k szebi i erkao ji je: 'zena, odvézana szi od szlaboszti tvoje.

13. I vrgao je na nyô roké: i preczi sze je gori oprávilá, i dícsíla je Bogá.

14. Odgovorécsi pa vládnik szprávisesa csemeren, kâ je vszobotto vrácsó Jezus, velí lüdsztvi: sészt dní je, v koteri trbê delati: zátó vu oni prídte sze vrácsit i nej vu szobôtnom dnévi.

15. Zátó odgovorí nyemi Jezus i ercsé: szkazlívecz, vszáki vász jeli v szobotto ne odve'ze günceza szvojega, ali oszla od jászeo i pela ga napájat?

16. Eto pa esér Ábrahámovo bodôcsó, stero je zvézao satan 'ze oszenájszet lét, nej je potrêbno bilô odvézati od vezala etoga szobotni dén?

17. I, gda bi nyemi eta povedao, oszramôtíli szo sze vszi, kí szo prôti nyemi sztáli. I vsze lüdsztvo sze je radüvalo nad vszêmi odícsenimi delami, stera szo vesinyena od nyega.

18. Pravo je pa: komi je priglihno králevsztvo Bo'ze? i komi je bom priglihávao?

19. Priglihno je k horesiesno-

mi zrni, stero geto je edencslovek vzéo i vrgao je je vu ográdecz szvoj; i gori je zraszlo i vesinyeno je veliko drêvo, i fticze nebeszke szosze gnêzdile na vêkaj nyegovi.

20. I pá je erkao: komi bom priglihávo králevsztvo Bo'ze?

21. Priglihno je kvászi, stero ga geto je edna 'zena vzéla, i szkríla ga je vu trí mericze mele, dokecs sze je vsze nej zkvaszilo.

IV. 22. I prehodjávo je mészta i vesznicze vucsécsi i idôcsi v Jerusálem.

23. Erkao je pa níki nyemi: Goszpodne, jeli ji je malo, kísze zvelicsajo? On pa ercsé nyim:

24. Vojújte sze notri idti po teszni vrátaj; ár vnôgi, velim vám, iszkáli bodo notri idti i ne bodo mogli.

25. Od tisztoga máo; kak gori sztáne te hi'zni goszpodár, i zaprédveri, i zacsnete vônê sztáti, i trüpati nad dverami govorécsi: Goszpodne, Goszpodne, odpri nám: i odgovorécsi ercsé vám: ne znam vász, odkuda szte.

26. Teda zacsnete praviti: jeli szmo pred tebom ino pilí, i vu nasi viliczaj szí vesio.

27. I ercsé: velim vám, kâ neznam vász odkud szte. Odídte od méne vszi delajôcsi nepraviesnoszti.

28. Tam bode jôkanye i zobno skrípanye; gda bodte vidili

Abraháma, I'zaáka i Jáko, i vsze proroke vu králevsztvi Bo'zem; vász pa vö vr'zene z vüna.

29. I prído od szuncsenoga zhoda i záhoda, i szezra i júga; i doli szí szédejo vu králevsztvi Bo'zem.

30. I ovo, ki szo szlédnyi, bodo prédnyi; i ki szo prédnyi, bodo szlédnyi,

V. 31. Vu onom dnêvi prisztópili szo níki Farizeuske govorécsi nyemi: idi vö i odídi odnut, ár te Herodes scsé vmo-riti.

32. I ercsé nyim: idôcsi povête lisziczi onoj: ovo zmetávam vragé i vrácsenya oprávlam dnesz i vütro, i po trétjem dnévi sze szkoncsam.

33. Ali potrêbno mi je dnesz i vütro i potom vu mojoj csészti hoditi. Ár sze ne dopüszti proroka pogübiti z vöna Jerusálema.

34. Jerusálem, Jerusálem, kí vmárjas proroke i kamenüjes one, steri sze k tebi posílaajo; kelikokrát szem steo szinítvoje vküpe szpraviti, liki kokôs szvoje písescanze pod perôti, i nej szte steli.

35. Ovo, nihá sze vám hi'za vasa püsta. Zaisztino pa velim vám: kâ me ne bodte vidili, dokecs ne príde vrêmen, gda bodte pravili: blagoszloveni, kí ide vu iméni Goszpodnovom.

XIV. TÁL.

I. Vodenýáka v szobotto zvrácsi 1—15.

II. Od velike vecsérje 16—24. III. Vcsi od szvojega naszledüvanya 25—35.

I. 1. **I** prigôdilo sze je, gda bi on notri sô vu hi'zo ní-koga vládника Farizeusov v szobotto jêsztkrúha; i oni szo kebzüivali na nyega.

2. I ovo, cslovek niki vode-nyák je bio pred nyim.

3. I odgovorêcsi Jezus ercsé pravdenikom i Farizeusom govorêcsi: jeli je szlobodno vszobotto vrácsiti?

4. Oni szo pa múcsali. I príme ga Jezus, zvrácsi ga, ino ga odpüsztí.

5. I odgovorêcsi nyim ercsé: sto je med vami, steroga oszel, ali günecz csí vu sztüdenecz notri szpádne; i ne potégne ga vö preczi szobôtni dén?

6. I nej szo nyemi mogli nazáj odgovoriti na eta.

7. Velí pa tim pozvánim eto príliko, gda bi na pamet vzéo, kakda szo sziprebérali prêdnaya mészta, govorêcsi k nyim:

8. Gda bos zváni od koga na gosztüvanye, ne szedi szí na to prêdnye meszto: naj kak postenêsi od tébe pozváni od nyega.

9. I pridêcsi, kí je tebé i nye-ga zváo, ercsé tebi: dáj etomi meszto; i teda szí zacsnes szramotov na to szlêdnye meszto szeszti.

10. Nego, gda bos pozváni, idêcsi szedi szí naszlêdnyemeszto; naj, gda príde, kí te je zvao, ercsé tebi: priátel, idi vise gori; teda ti bode díka pred onimi, kí szo z tebom vréd pozváni.

11. Ár vszáki, kí sze zviszi, ponízi sze; i kí sze ponízi, zviszi sze.

12. Erkao je pa i tomi, kí ga je zváo: gda naprávlas obed, ali vecsérjo, ne zovi priátelete tvoje, niti brate tvoje, niti rodbino tvojo, niti bogate szôszi; naj z káksim tálom i oni tebé nazáj ne zovéjo, i nazáj sze ti povrné.

13. Nego, gda goscsenyé csínis, zovi szíromáke, rône, plantave, szlêpe.

14. I blá'zen bodes, kâ ti ne moro nazáj povrnôti. Ár sze ti povrné vugorisztanenyêti pravicsni.

II. 15. Szlísavsi pa níki navküp szedêcsi eta, erkao nyemi je: blá'zení je on, kí jej krüh vu králevsztvi Bo'zem.

16. On nyemi pa ercsé: niki cslovek je velíko vecsérjo napravo, i zváo je vnôge.

17. I poszlao je szlugo szvojega vu vöri te vecsérje, da bi povedao tim pozvánim: pojte, ár szo 'ze vsza gotova.

18. I zácsali szo sze od ednoga vszi odgovárjati. Te prvi nyemi je erkao: nyivo szem

küpo, i potrêbno mi je vö idti, i poglédnoti jo; proszim te, zagôvori me.

19. I te drügi je erkao: pét jármov günczév szem küpo, i idem je vardêvat; proszim te, zagôvori me.

20. I te drügi je erkao: 'zeno szem szi vzéo, i za toga volo nemrem idti.

21. I pridôcsi nazáj szluga on, nazvêszto je goszpôdi szvojemi eta. Teda raszrdi vsi szi te goszpodár eresé tomi szlugi szvojemi: idi vö hitro na vilicza i potí toga meszta, i sziromáke, i rône, i plantave, i szlêpe eszi notri pripelaj.

22. I eresé te szluga: goszpodne, vesinyeno je, kak szi zapovedao, i esese je meszto.

23. I eresé goszpôd szlugi: idi vö na potí i med ploté, i primárjaj je notri idti, naj sze napuni hi'za moja.

24. Ár velim vám: kâ niscse oni pozváni lüdi ne kosta vesérje moje.

III. 25. Slo je pa 'z nyim lüdsztva vnogo; i obrnovsi szi erkao je nyim:

26. Csi sto k meni ide i ne odürjáva oeso szvojega, i matter, i 'zeno, i deczo, i brate, i szesztre, esese pa i szvojjo düso, ne more bidti moj vucseník.

27. I, kíkoli ne bo noszo kríz szvoj i pojde za menov, ne more bidti moj vucseník.

28. Ár sto je z vász, kí sesé türen czimprati, jeli szi prvle ne széde doli i zracsúna sztrosek, csi má teliko, kaga zgotovi?

29. Naj ga z káksim tálom vszi vidôcsi ne zacsnejo spotati; csi bi ga, polo'zécsi nyegov fundamentum, nê mogao dokoncsati,

30. Govorêcsi: ete cslovek je zácsao czimprati i nej je mogao dokoncsati.

31. Ali steri král idôcsi szi vkiüppüszttíz drügi kráalom vu boj, jeli szi ne széde prvle doli i tanács dr'zí, csi more z desztét jezérmi pred onoga idti, kí z dvajszetimi jezérmi ide na nyega?

32. Csi pa nej, gda je esese on dalecs, posle poszelsztvo i proszi ga ona, stera szo k méri.

33. Etak záto niscse z vász, kí szlobô ne vzeme ode vszega szvojega poístva, ne more bidti moj vucseník.

34. Dobra je szô; csi pa szô obnori, z kim sze bode szolílo?

35. Niti vu zemlo, niti vu gnój je nej hasznovita, vö jo vr'zo. Kí má vüha na poszlsüanye, naj poszlsüa.

XV. TÁL.

I. Od mrmranya Farizeusov za volo k Krisztusi pribli'závanyati grêsnikov 1. 2.

II. Od zgüblenê ovecé 3—7, grosa 8—10, Sziná 11—32.

I. 1. **P**ribli'závali szo sze pa k nyemi vszi publiká-

nuske i grêsniczke, da bi ga poszlüsali.

2. I mrmrali szo Farizeuske i piszácske govorécsi: kâ ete grêsnike k szebi prijímle i jej 'z nyimi.

II. 3. Eresé pa nyim eto príliko govorécsi:

4. Sto je taksi cslovek z vász, kí má sztô ovécz, i esi edno 'z nyih zgübí, ne nihá ti devétdeszét i devét vu püscsávi i ideza tov zgüblénov, dokecs jo ne nájde?

5. I, gda jo nájde, gori jo देने na plécsa szvoja radüvajúcsi sze.

6. I pridôcsi domô, vküp zezové priátele i szôszede govorécsi nyim: radüjte sze z menov, kâ szem najsao ovczô mojo to zgübleno.

7. Velim vám: kâ tak radoszt bode v nébi nad ednim grêsnikom pokôro csinécsim bole, liki nad devétdeszét devét praviesnimi, sterim je nej potrêbno pokôre.

8. Ali stera je tá 'zena, stera má deszét grosôv, esi zgübi eden gros, jeli ne vu'zgé szvécsó i pomêcse hi'zo ino ga iscse szkrblivo, dokecs ga ne nájde?

9. I gda ga nájde, vküp zezové priátelicze i szôszede govorécsa: radüjte sze zmenov, kâ szem najsła te gros, steroga szem zgüblá.

10. Tak, velim vám, radoszt

bode pred angelmi Bo'zimi nad ednim grêsnikom pokôre scinécsim.

11. Erkao je pa: cslovek niki je meo dvá szináj;

12. I ercsé te mlájssi szvojemi ocsi: ocsa, dáj mi vö tál blága, kí sze mené dosztája. I razdêlo nyima je vsze 'zivlénye.

13. I po nej vnôgi dnévi vküp szpravivsi vsza te mlájssi szin, odísao je vu daleko dr'zélo, i tam je zapravo blágo szvoje 'zivôcsi obloszüno.

14. Gda bi pa on vsza potroso, grátao je mocsen glád po dr'zéli onoj, i on je zácsao pomenkávati.

15. I idôcsi pridrü'zo sze je k ednomi mesztáncsari ove dr'zêle; i on ga je poszlao na pôle szvoje szvinyé pászt.

16. I 'zelo je napuniti trbüh szvoj z rogacsiczami, stere szo jele szvinyé, i niscse nyemi ji je nej dáo.

17. Vu szébe pa idôcsi ercsé: keliko nájimnikov ocsé mojega obilno má krüh, jasz pa od gláda pogíbam.

18. Gori sztanovsi sô bom k ocsi mojemi, i ercsém nyemi: ocsa, pregrêso szem prôti nébi i pred tebom.

19. I vecs szem nej vrêden, ka bisze tvojszin zváo; vesini me, liki ednoga nájimnikov tvoji.

20. I gori sztanovsi sô je k ocsi szvojemi. Gda bi pa escse on ôzdalecs bio, vido ga je ocsa nye-

gov, i szmilüvao szej, i be'zécsi szpadno je na sinyek nyegov, i küsno ga je.

21. Eresé pa nyemi te szin: ocsa, pregrêso szem prôti nébi i pred tehom, i vecs szem nej vrêden, ka bi sze tvoj szin zváo.

22. Eresé pa te ocsa szlugom szvojm: prineszte tôjako szüknyo i oblêczte nyemi jo, i dájte prsztan na rokô nyegovo i esrêvle na nogé.

23. I prineszte to krmleno tele, zare'zte je, i jedôcsi veszélmo sze.

24. Ár je ete moj szin mrtev bio, i o'zivo je; i zgüblen je bio, i nájden je. I zácsali szo sze veszeliti.

25. Bio je pa nyegov szin sztarêsi na nyivi; i, kak sze je, pridôcsi, priblí'zao k hi'zi, csüo je igranye, i plészanye.

26. I prizové ednoga szlugov, szpitáva, ka je tô?

27. On pa eresé nyemi: tvoj brat je prisao, i zarezo je ocsa tvoj to krmleno tele, ka ga je zdravoga nazáj prijao.

28. Raszrdo sze je pa i nej je steonotri idti. Záto ocsa nyegov vö idôcsi proszo ga je.

29. On pa odgovorêcsi eresé ocsi: ovoteliko lêt szlü'zim tebi, i nigdárszem zapoved tvojo nej presztôpo, i meni szí nigdár nej dáó esese ni ednoga kozlícsa, ka bi sze z priáteli mojmi veszelio.

30. Kâ je pa ete tvoj szin, kí je tvoje'zivilénye szprázniki pojo, prisao, zarezao szí nyemi to krmleno tele.

31. On pa eresé nyemi: szinek, tí szí vszigdár z menov, i vsza moja szo tvoja.

32. Trbelo bi sze ti pa veszeliti i radüvati; kâ je ete tvoj brat mrtev bio, i o'zivo je; i zgübleni je bio, i nájden je.

XVI. TÁL.

I. Od jálnoga safara 1—9. II. Od z blágom'zivilénya 10—18. III. Od bogácsa i Lázara 19—31.

I. 1. **E**rkao je pa vuceníkom szvojm: bio je eden bogat cslovek, kí je meo safara; i té je obto'zen bio nyemi, kako zapravlács blága nyegovoga.

2. I zové ga záto i eresé nyemi: ka csüjem od tébe? dáj racsun safarsztva tvojega, ár ne bos vecs safarüvao.

3. Eresé pa vu szebi te safar: ka bom csinio, da goszpôd moj kraj jemlé safarsztvo od mené? kopati ne morem, kôdivati me je pa szráam.

4. Znáam, ka mi je csiniti; da, gda bom vö vr'zeni z safarsztva, vzemejo me vu hi'ze szvoje;

5. I prízvavsi ednoga vszáko-ga ti du'zníkov goszpôda szvo-jega, eresé prvomi: keliko szí du'zen goszpôdi mojemi?

6. On pa eresé: sztô batusov olija. I eresé nyemi: vzemi tvoj

líszt i szedi doli, i hitro písi pét-deszét.

7. Potom tomi drügomí ercsé: tí pa keliko szí du'zen? On pa ercsé: sztô korusov psenicze. I ercsé nyemi: vzemi tvoj líszt, i písi oszemdeszét.

8. I pohválo je goszpôd toga nepravicsnoga safara, kâ je szpametno vesíno. Árszinovje etoga szvéta szo szpametnejši od szinôv szvetloszti vu szvojem rodi.

9. I jasz velim vám: vesinteszi priátele z nepravicsnoga mammona; da, gda pomenkáte, vzemejo vász vu vekivecsna prebiválisca.

II. 10. Kí je veren vu náj ménsem, i vu vnogom je veren; i kí je vu náj ménsem nepravicsen, i vu vnogom je nepravicsen.

11. Csi szte záto vu nepravicsnom mammoni nej bilí verni, to isztinszko sto zavüpa na vász?

12. I, csi szte vu lüczkom nej verni, to szvoje sto vám dá?

13. Níkse dr'zincse nemredvömagoszpôdoma szlü'ziti. Ár ali ednoga bode odürjávalo i toga drügoga lübito; ali ednoga bode prestímalo i toga drügogazame távalo. Nemrete Bôgi szlü'ziti i mammoni.

14. Csüli szo pa eta vsza Fari zeuske, kí szo szkôpi bilí, i oszmejávali szo sze'z nyega.

15. I ercsé nyim: ví szte, kí szpravicsávate szebé pred lüd-

mi, Bôg pa zná szrezá vasa. Ár, ka je pred lüdmí viszoko, odürnoszt je pred Bôgom.

16. Právda i proroczke szo do Ivana; od tisztecz králevszto Bo'ze sze nazviscsáva, i vszáki sze vu nyé sztiszkáva.

17. Le'zi je pa nébi i zemli prêdti, liki právde ednoj piknyiczi szpádnöti.

18. Vszáki, kí odpüsztí 'zeno szvojo, i drügo szí vzeme, praznüje; i vszáki, kí szí odpüscseno od mo'zá vzeme, praznüje.

III. 19. Bio je pa níki bogat cslovek, kí sze je oblácsö vu skarlat i kment, i gosztio sze je vszáki dén szvetlo.

20. Bio je pa níki szíromák z iménom Lázár, kí je vr'zeni bio k vrátam nyegovim pun mozôlov.

21. I'zelo sze je naszititi z drtinyom, stero je kapalo z sztola toga bogácsa. Ali i pszi pridöcsi lízálí szo mozole nyegove.

22. Prigódilo sze je pa, da bi mrô te szíromák, i neseni je od angelov vu krílo Abrahámo; mrô je pa i bogátecz, i zakopan je.

23. I vu pékli, gori prizdignovsi ocsí szvoje, bodöcsi vu mokaj, vido je Ábraháma ozdalcis i Lázara vu nárocsaj nyegovi.

24. I on kricsécsi ercsé: Ocsa, Ábrahám, szmiluj sze mi, i posli Lázara, naj namocsi konecz

prszta szvojega vu vódô, i raszladí jezion moj, ár sze mantrám vu etom plámní.

25. Eresé pa Ábrahám: szinek, szpômeni sze, kâ szí tí vzéo ta dobrat tvoja v'zítki tvojem, i Lázar priszpodobno ta hüda; zdaj sze pa on obeszeljáva, ti sze pa mantrás.

26. I vise vszega toga med nami i vami je velika prepaszt potrdjena, da, kí seséjo prêk idti od etecz k vám, ne morejo; niti od tisztecz k nám prêk príditi nemrejo.

27. Erkao je pa: proszim te tak ocsa moj, naj ga posles vu hi'zo ocsé mojega.

28. Ár mám pét brátov, da nyim poszvedocsi, naj i oni ne prídejo vu eto meszto te moke.

29. Eresé nyemi Ábrahám: májo Môsesa i proroke, naj poszljúsajo one.

30. On pa ercsé: nej tak ocsa Ábrahám; nego, csi bode sto od mrtvi sô k nyim, povrnéjo sze.

31. Erkao je pa nyemi Ábrahám: csi Môsesa i proroke ne bodo poszljúsali, niti, csi bi sto z mrtvi gori sztano, ne bodo vervali.

XVII. TÁL.

I. Od szpáke 1—10. II. Od deszét gobavczov 11—19. III. Od prisesztjá králevsztva Bo'zega 20—37.

I. 1. **E**resé pa vucseníkom: nemogôcse je, kâ bi

szpáke nê prisle, jaj pa tomi, po kom prído.

2. Bole bi nyemi bilô, da bi sze nyemi mlinszki kamen djáo okoli sinyeka nyegovoga, i vrgao bi sze vu môrje, liki ka bi szpáco ednoga z eti naj ménsi.

3. Kebzüjte. Csi pa pregresí prôti tebi brat tvoj, postrájfaj ga; i, csi sze povrné, odpüsztí nyemi.

4. I csi szedemkrát eden dén pregresí prôti tebi, i szedemkrát eden dén sze povrné k tebi govorécsi: 'zao mi je, odpüsztí nyemi.

5. I erkli szo Apostolje Goszpodni: povéksávaj nám vero.

6. Eresé pa Goszpôd: csi máte vero liki horcsiesno zrno, ercséte pa etoj malini: vtrgni sze vö z korenyom i vszádi sze vu môrje; bôgala de vász.

7. Sto pa z vász, kí má szlugo szljú'zécsega, ali paszécsega, gda notri v hi'zo príde z nyive, nyemi preczi velí: hodi i szedi szí k sztolí?

8. Jeli ne bode nyemi velo: pripravi, naj vecsérjam, i opászani szljú'zi mi, dokecs jêm i piém, i potom toga jej i pí tí.

9. Jeli zahváli szlugi onomi, ka je vcsíno ona, stera szo nyemi zapovédana? ne stimam.

10. Tak i ví, gda vcsinite vsza, stera szo vám zapovédana, erczite: kâ szmo szlugi nehasz-

noviti; ár, stera szmo du'zni bili csiniti, li tá szmo csinili.

II. 11. I prigôdilo sze je, gda bi on sô vu Jerusálem, i on je prêk sô na szrêdi po Samárii i Galilei.

12. I, gda bi on notri sô vu niko vész, szrelo ga je deszét gobavi mo'zôv, kí szo posztanolí ôzdalecs.

13. I oni szo pozdignoli glász szvoj govorécsi: Jezus, nas Mester, szmiluj sze nad nami.

14. I vidôcsi eresé nyim: idite i poká'zte sze popom. I prigôdilo sze je vu odhájanyi nyihovom ocsísceseni szo.

15. Eden pa 'z nyih vidôcsi, ka je ozdravo, povrno sze je z velikim glászom diesécsi Bogá.

16. I szpadno je na obráz pred nogényegove zahválonyemije; i tiszti je bio Samaritánus.

17. Odgovorécsi pa Jezus eresé: nej ji je deszét ocsísceseni? gde ji je pa ti devét?

18. Nej sze ji je najslo, kí bi sze povrnoli i dáli bi díko Bôgi, nego ete tühénecz.

19. I eresé nyemi: sztani gori ino idi, vera tvoja je tebé zdr'zála.

III. 20. Pítani pa od Farizeusov, gda príde králevsztvo Bo'ze, odgôvoro je nyim i erkao: ne príde králevsztvo Bo'ze tak, ka bi je sto várao.

21. Nine bodo pravili: ovo eti,

ali ovo tam je. Ár ovo králevsztvo Bo'ze je vu vami.

22. Eresé pa vucseníkom: prído dnévi, gda bodete 'zeleli ednoga ti dnévov Sziná cslovecsega viditi, i ne bodte ga vidili.

23. I ereséjo vám: ovo eti, ali, tam je, nejdite, niti je nenaszledüjte.

24. Ár, liki blískz, kí sze zblíszne z ednoga kraja, kí je pod nébov, i do drügoga pod nébov bodôcsega kraja sze szvéti, tak bode i Szin cslovecsi vu dnévi szvojem.

25. Potrêbno je pa nyemi prvle vnôga trpeti i zavr'zti sze od etoga národa.

26. I, liki je bilô vu dnévi Noa, tak bode i vu dnévi Sziná cslovecsega.

27. Jeli szo, pilí szo, 'zenili szo sze, i k mo'zom szo sze dávale notri do tisztoaga dnéva, v sterom je notri sô Noa vu bárko; i prisla je povôden, i pogübíla je vsze.

28. Priszpodobno liki je bilô i vu dnévi Lota, jeli szo, pilí szo, küpivali szo, odávali szo, zaszajüvali szo, czimprali szo.

29. V sterom dnévi je pa vö sô Lot z Sodome, szpadno je ogen i 'zveplo z nébe, i pogübo je vsze.

30. Tak rávno bode v onom dnévi, v sterom sze Szin cslovecsi vjáví.

31. Vu onom dnévi, kí bode na pokrivi, i poszôda nyegova vu hi'zi, doli naj nejde, ka bi jo vzéo; i, kí bode na pôli, rávno tak sze naj ne povrné k onim, stera szo odzajaj.

32. Szpômente sze z Lotove 'zené.

33. Kíkoli bode íszkao düso szvojo obdr'zati, zgübi jo; i kíkoli jo zgübi, v 'zitki jo obdr'zi.

34. Velim vám: v tisztoj nôcsi bodeta dvá na ednoj posztéli; te eden sze gori vzeme, i te drügi sze nihá.

35. Dvé bodeta mlele vküp; ta edna sze gori vzeme, i ta drüga sze nihá.

36. Dvá bodeta na nyivi; te eden sze gori vzeme, i te drügi sze nihá.

37. I odgovorécsi erkli szo nyemi: gde, Goszpodne? On pa ersé nyim: gde je mrlinszko tâlo, tam sze vküp szprâvlajo orli.

XVIII. TÁL.

I. Nesztanoma trbê moliti 1—8. II. Farizeus i publikânus v czérkvi molita 9—14. III. Deczo k Krisztusi neszejo 15—17. IV. Od bogáčzov zvelicsanya 18—30. V. Od Kriszt. móke nazviscávanya 31—34. VI. Bartimeus priglédne 35—43.

I. 1. **P**ravo je pa i prílíko nyim, kak je potrêbno vszeszkôsz moliti, i nej manyükivati,

2. Govorécsi: bio je eden szo-decz v ednom meszti, kí sze je

Bogá nej bojo, i csloveka sze je nej zasztôpo.

3. Bílaje pa niksa vdovicza vu onom meszti, i sla je k nyemi govorecsa: oszlôbodi me od mojega protivníka.

4. Inej jesteo do vrêmena. Potom je pa erkao vu szebi: esi gli sze Bogá ne bojim, i csloveka sze ne zasztôpim.

5. Ali, da mi teliko zaglûsanya szprâvla eta vdovicza, oszlobodím jo: naj, na konecz, k meni hodécsa, me ne razdrá'zd'zi.

6. Eresé pa Goszpôd: poszljûsajte, ka te nepravicsen szôdecz právi?

7. Bôg pa jeli ne vesini zadomescsanyé tim odebránim szvojim kricsécsim k nyemi nôcs i dén, esi gli je dugo trpi.

8. Velim vám, kê nyim vesini zadomescsanyé hitro. Dônok, gda Szin cslovecsi pride, jeli nájde vero na zemli?

II. 9. Eresé pa i nikim, kí szo stimali vu szebi, kê szo pravicsni i te drüge szo za nikoj meli, eto prilíko:

10. Dvá csloveka szta gori sla v czérkev Bogá molit, eden Farizeus i te drügi publikânus.

11. Farizeussztojécsi priszebi je etak molo: Bôg, hválo ti dájem, ka szem nej, liki drügilüdjé, zgrablívcezi, nepravicsni, prázniczke, ali kak i ete publikânus.

12. Posztim sze dvakrat vu tjédni, i deszetino dám ze vsze-ga, ka ládam.

13. I publikánus ôzdalecs szto-jécsi, nej je steo ni ocsí vu ne-bésza prizdignoti, nego sze je bio vu prszi szvoje govorécsi: Bôg, ftisaj sze meni grêsniki.

14. Velim vám, doli je sô ete szpravicsani vu hi'zo szvojo bole, liki ov. Ár vszáki, kí sze zviszi, ponízi sze; kí sze pa po-nízi, zviszi sze.

III. 15. Prinásali szo panyemi i otroke, ka bi sze ji dotekno; vidôcsi pa vucseniczke, strájfali szo je.

16. Jezus pa prizvajôcsi nyé ercsé: nihájte otroke idtik meni i ne prepovedávajte nyim; ár je táksi králevsztvo Bo'ze.

17. Zaisztino velim vám: ki-koli ne vzeme králevsztvo Bo'ze, liki dête, nemore notri idti v nyé.

IV. 18. I opítao ga je niki po-glavník govorécsi: Vucsitel do-ber, ka mi je csiniti, naj 'zitek vekivecsni ôroküjem?

19. Ercsé pa nyemi Jezus: ka me právis dobroga? niscse je nej dober, nego eden Bôg;

20. Zapôvedi znás? ne praznúj. Nevmôri. Ne kradni. Ne szve-dôcsi krivo. Postüj oeso tvoje-ga i mater tvojo.

21. On pa ercsé: eta vsza szem zdr'zao od mladostti moje.

22. Szlísazsi pa eta Jezus, er-

csé nyemi: escse ti edno falí. Vsza, ka más, odáj, i dáj sziro-mákom, i meo bos kincs vu né-bi; i poj, naszledüj mené.

23. On paszlísavsi eta, 'zalosz-ten je posztano, ár je bio bogat jáko.

24. Vidôcsi ga pa Jezus 'zaloszt-noga vcsinyenoga, ercsé: kak 'zmetno, pêneze majôcsi, notri ido vu králevsztvo Bo'ze.

25. Ár je le'zi kumili szkôsz vüh iglé idti, liki bogáczi vu králevsztvo Bo'ze notri idti.

26. Erkli szo pa, kí szo ga po-sztlüsali: sto sze more tak zve-licsati?

27. On pa ercsé: stera szo ne-mogôcsa pri lüdi, mogôcsa szo pri Bôgi.

28. Erkao je pa Peter: ovo, mi szmo vsza tá niháli, i naszledü-vari szmo tebé.

29. On pa ercsé nyim: zaisztino velim vám, kê je ni eden nej, kí je niháo hi'zo, ali rodi-tele, ali bráte, ali 'zeno, ali otroke za volo králevsztva Bo'zega.

30. Kí nebi nazáj vzéo z vnô-gim tálom vu etom vrêmeni i vu prísesztnoj vekivecsnoszti 'zitek vekivecsni.

V. 31. Gda bi pa k szebi vzéo ti dvanájszet, ercsé nyim: ovo, gori idemo v Jerusálem, iszpu-nio sze vsza, stera szo píszana po prorokáj od Sziná cslove-cesga.

32. Ár sze dá poganom, i ospota sze, i oszmeje sze, i oplüne sze.

33. I, getoga zbicsüjo, vmorijo ga; ali na trétji dén gori sztáne.

34. I oni szo nikaj nej etoga razmeli, i bíla je eta rêcs szkri-ta od nyíh, i nej szo znali, ste-ra szo nyim povédana.

VI. 35. Prigôdilo sze je pa, gda bi sze pribli'závao k Jeri-chi, níksízlêpi je szedo kre pôti kôdivájôcsi.

36. Szlísavsi pa lüdsztvo mi-mo idôcse, szpitávao je, ka bi tô bilô.

37. Nazvêsztili szo pa nyemi, kâ Jezus Názarenszki ide mí-mo.

38. I krícsao je govorécsi: Je-zus, Szin Dávidov, szmiluj sze meni.

39. I, ki szo naprê sli, strájfali szo ga, ka bi mûcsao. On je pa od toga bole krícsao: Szin Dá-vidov, szmiluj sze meni.

40. Sztano je pa Jezus, i zapo-vedao ga je k szebi pripelati. Gda bi sze pa pribli'závao, pí-ta ga,

41. Govorécsi: ka scsés, naj ti vcsinim? On pa ercsé: Gosz-podne, naj preglédnem.

42. I Jezus ercsé nyemi: pre-gledni, vera tvoja je tebé zdr-'zála.

43. I preczi je pregledno, i na-szledüvao ga je, dícsécsi Bogá. I vsze lüdsztvo, ka je tô vidilo, dalô je díko Bôgi.

XIX. TÁL.

I. Zakeus sze povrné 1—10. II. Od ple-menitoga csloveka szlugov 11—28. III. Krisztus gêzdi z Jerusálem 29—40. IV. Od Jerusálemszke pogübelnoszti 41—48.

I. 1. **I** notri idôcsi szkôz je sô po Jerichi.

2. I ovo eden mô'z, po iméni zváni Zakeus, kí je bio vládnik publikánusov, i té je bio bogat.

3. I íszkao je môdus viditi Je-zusa, sto je; i nej je mogac od lüdsztva, ár je vizszokoszti mále bio.

4. I naprê be'zécsi pred nyega, gori je sô na malino, da biga vi-do, ár je potom mogo mimo idti.

5. I, kak je prisao na meszto, gori sze zglednovsi Jezus, vido ga je, i ercsé nyemi: Zakeus, setüj doli idti, ár je dnesz po-trêbno meni vu tvojoj hi'zi o-sztánoti.

6. I setüvao je doli idti, i k szebi ga je príjao z radosztjom.

7. I, kí szo ga vidili, vszi szo mrmrali govorécsi: kâ je k grês-nomi mô'zi sô notri pocsívat.

8. Sztojécsi pa Zakeus, ercsé Goszpodni: ovo, polovicze po-ístva mojega, Goszpodne, dám szíromákom; i csi szem koga v kom vkano, nazáj nyemi dám stirikrát teliko.

9. Ercsé pa nyemi Jezus: dnesz je zvelicsanye etoj hi'zi vcsi-nyeno, geto je i on szin Abrahá-mov.

10. Ár je prisao Szin cslovecsi iszkat, i zdr'ázat tó zgubleno.

II. 11. Szlísavsi pa oni eta pri-lo'zécsi, ercsé eto príliko záto, kâ je blúzi bio k Jerusálemi, i oni szo stímali, ka sze preczi má králevsztvo Bo'ze vjaviti.

11. Ercsé záto: cslovek níki dobroga roda je sô vu daleko dr'zélo podzaímat szebi králevsztvo, i nazáj sze povrnôti.

13. Prizové pa deszét szlugov szvoji, i dáó nyim je deszét minov, i erkao je nyim: tr'zte, dokecsnazáj prídem. (Edna mína vcsíni 30 tolarov.)

14. Mesztáncsarje nyegovi szo ga pa odürili i poszlali szo poszelsztvo za nyim govorécsi: nescsemo, ka bi ete nad nami kralüvao.

15. I prigôdilo sze je, gda bi sze on povrno, kak je podzájao to králevsztvo, izvati velítiszte szvoje szluge, kim je dáó pêneze, da bi szpoznao, kakda je steri tr'zo.

16. Pridôcsi pa te prvi ercsé: Goszpodne, mína tvoja je deszét min pridelala.

17. I ercsé nyemi: veszéli sze dober szluga; da szi nad náj ménsim veren bio, mej oblászt nad deszetimi mésztaimi.

18. I prisao je te drügi govorécsi: Goszpodne, mína tvoja je pridelala pét min.

19. Ercsé pa i tomi: i tí boj nad petimi mésztaimi.

20. I te drügi je prisao govorécsi: Goszpodne, ovo, mína tvoja, stero szem meo vu facza-lêgi djáno;

21. Ár szem sze bojo, ka szi trdi cslovek; vzemes, kama szi nej djáo, i 'zenyas, stero szi nej szêjao.

22. Velí panyemi: z tvoji vüszt te szôdim, lagoji szluga. Znás, ka szem jasz trdi cslovek; vzemem, stero szem nej polo'zo, i 'zenyam, stero szem nej szêjao.

23. Zakaj szi nej tak dáó pêneze moje na sztol minyávczov, i jasz pridôcsi bi je vzéo z 'zôjom.

23. I tim tam sztojácsim ercsé: vzemte kraj od nyega to míno, i dájte jo tomi, kí descét min má.

25. I ercséjo nyemi: Goszpodne, tak má deszét min.

26. Ár velím vám: kâ vszákomí, kí má, sze nyemi dá; kí pa nema, i ka má, vzeme sze od nyega.

27. Ali te nepriátele moje, one, kí szo nej steli, naj jasz nad nyimi kralüjem, pripelajte eszi i szpokolte je pred menom.

28. I, da bi eta erkao, sô je pred nyimi gori idôcsi vu Jerusálem.

III. 29. I prigôdilo sze je, gda bi sze pribli'závao v Bethfágo i Bethánio k gori, stera sze zové oliveczka, poszlaó je dvá vucseníka szvojíva.

30. Govorécsi: idita vu to pred vami bodôeso vész, i notri idô-esa nájdeta 'zrbé privézano, na kom je esese niksi eslovek nigdárnej szedo; odvé'zta je, i pripelajta je.

31. I, csi vama bode sto pravo: zakaj je odve'zujeta? tak povêta nyemi, kâ je Goszpod potrebûje.

32. Gda bi pa odísła tiva poszlana, najsla szta tak, liki nyima je povedo.

33. Gda szta pa odve'züvala onedva to 'zrbé, erkli szo nyima goszpodári nyegovi: zakaj odve'zujeta to 'zrbé?

34. Onedvaszta pa erkla: Goszpôd je potrebûje.

35. I pelala szta je k Jezusi. I presztrla szta szvoje gvante ua 'zrbé, i gori szta poszádila Jezusa.

36. Gda bi pa on sô, presztérali szo gvant szvoj na pôd.

37. Gda bi sze pa on pribli'zavao k sztrmczi toga bregá oliveczkoga, zácsala je vsza vno'zina ti vucseníkov, radiuvajô-esa sze, hválití Bogá z velikim glászom za vsze one, stere szo vidili, mocsí.

38. Govorécsi: blagoszlovleni Král, steri ide vu iméni Goszpodnovom; mér vu nébi, i dika na viszíni.

39. I níki Farizeuske szo erkli z lüdsztva nyemi: Vucsitel, postráfaj vucseníke tvoje.

40. I odgovorécsi eresé nyim: velim vám, kâ, csi eti bodo múcsali, kaménye bode krícsalo.

IV. 41. I, kak sze je priblí'zo; vidôcsi to mészto, jôkao je nad nyim,

42. Govorécsi: da bi tí pozna-lo, i esese vu etom tvojem dnévi, stera szlisijo k méri tvo-jemi. Zdaj je pa szkrito od ôcsi tvoji.

43. Ár prídejo dnévi na tébe, i okôli tébe vr'zejo nepriátelje tvoji szpicze, i obszédejo te, i vküp te sztísznejo na vsze kraje.

44. Iz zemlôv te zglíhajo, i sziní tvoje vu tebi; i ne nihájo vu tebi kamen na kamni, ka szí nej szpoznalo vrêmen priglédanýá tvojega.

45. I notri idôcsi vu czérkev, zácsao je vö metati te odávajô-cse vu nyê i küpivajôcse,

46. Govorécsi nyim: píszano je: hi'za moja je hi'za molitvi; ví szte pa nyô vesínili razboj-nikov jamo.

47. I bio je vucécsi vszáki dén vu czérkvi. Vládniczke popovszki pa i píszácske szo ga iszkali pogübiti, i ti prêdnýi toga lüd-sztva.

48. I nej szo najslí; ka bi esi-níli. Ár je vsze lüdsztvo víszilo od nyega, nyega poszlüsajôcse.

XX. TÁL.

I. Krisztusa od Ivanovoga krszta pitanye 1—18. II. Od lüdomorszki delavczov goricz 9—18. III. Od Czaszarove dácse 19—26. IV. Szadduceusov neszpametno pitanye od gori sztanenyá 27—40. V. Kriszt. pitanye od Dávidovoga Sziná 41—47.

I. 1. **I** zgôdilo sze je vu ednom oni dnévov, gda bi vesio on lüdsztvo vu czérkvi i Evangeliom bi nazvesesávao, prisztópili szo vládniczke popovszki, i piszácske z tími sztarisi.

2. I ercséjo nyemi govorécsi: povej nám, vu káksoj oblászti eta csinis? ali sto je tishti, kí ti je tó oblászt dáo?

3. Odgovorécsi pa ercsénym: i jasz bom vász edno rêcs pitao, i povête mi.

4. Krszt Ivana jeli je z nébe bio, ali pa z lüdi?

5. Oni szo pa premetávali med szebom govorécsi: kâ esi ercsémo: z nébe, ercsé: zakaj szte pa nyemi nej vervali?

6. Csi pa ercsémo: z lüdi, vsze lüdsztvo bode nász kamenüvalo; ár za gvüsno verje, ká je Ivan prorok bio.

7. I odgovorili szo: neznamo, odkud.

8. I Jezusercsé nyim: niti jasz ne povêm vám, vu káksoj oblászti eta csinim.

II. 9. Zácsao je pa lüdsztvi pravit eto prílíko: cslovek níki je

zaszádo goricze, i vö je je dáo delavezom, i odísao je, i tam je bio zadoszta vrêmena.

10. I vu vrêmeni brátve poszlao je k tim delavezom szlugo, naj nyemi z száda ti goríc z dáo. Ti delavezi szo ga pazbili i odposzlali szo ga práznoga.

11. I gori jedjáo, ka i drügoga szlugo posle; oni szo pa i toga zbili i geto szo ga ospotali, odposzlali szo ga práznoga.

12. I gori je djáo, ka i trétje ga posle; oni szo pa i toga oranili, ino szo ga vö vrgli.

13. Ercsé pa Goszpôd ti goríc z: ka bom csinio? Poslem Sziná mojega, toga lüblénoga, lekaj sze toga, vidôcsi, zasztôpíjo.

14. Gda bi ga pa ti delavezi vidili, premislávali szo szí med szebom govorécsi: ete je te örocsnik; hodte, bujmo ga, naj nasa bode örocsína.

15. I vö szo ga vrgli z goríc z i bujli szoga. Ka bode záto nyim csinio te goszpôd ti goríc z?

16. Príde i pogübi te delaveze i dá goricze drügim. Steri szo eto csüli, erkli szo: obari Bôg.

17. On sze pa szglednovsi na nyé ercsé: ka je tak eto, ka je píszano: kamen, steroga szo zidárje zavrgli, té je vcsinyeni glavics voglá.

18. Vszáki, kí szpádne na on kamen, vküp sze zmo'zd'zi, na

koga pa té kamen szpadne, razdrobi ga.

III. 19. Íszkali szo vládniczke popovszki i pizsácske, gori na nyega roké vr'zti vu onoj vöri; i bojali szo sze lüdsztva, ár szo szpoznali, ka je prôti nyim pravo tô príliko.

20. I kebzüjôcsi na nyega poszlali szo zasziðávcze, kí szo sze szka'züvali, ka szo oni pravični.

21. I píтали szo ga govorécsi: Vucsitel, známo, kâ ednáko gucsís i vesís, i ne prestímas obrâz; nego vu ísztiní vesís pôť Bo'zo.

22. Szlobodno je nám Czaszari dácsó dati, ali nej?

23. Na pamet je pa vzéo nyihovo jálnoszt i ercsé nyim: ka me szküsávcze?

24. Poká'zte mi eden denár; koga má kêp i napiszek? Odgovorécsi pa erkli szo: Czaszarov.

25. On pa nyim ercsé: dájte záto, stera szo Czaszarova, Czaszari, i stera szo Bo'za, Bôgi.

26. I nej szo ga mogli zapopádnóti vu rêcsi pred lüdsztvom, i esüdivajôcsi sze nad odgovorom nyegovim, múcsali szo.

IV. 27. Pridôcsi paníki z Szaduezeusov, (ki prôti guesíjo, ka gori sztanenyá nejga) píтали szo ga.

28. Govorécsi: Vucsitel, Môses nám je píszaó: csi steroga brat merjé majôcsi 'zeno, i on

brezi deczé vmerjé, naj vzeme brat nyegov to 'zeno, i pobüdi szemen brati szvojemi.

29. Szedem bratov je pa bilô; i te prvi szí je vzéo 'zeno i mr'ô je brezi deczé.

30. I vzéo je te drügi to 'zeno, i té je mr'ô brezi deczé.

31. I te trétji jo je vzéo, i té je mr'ô brezi deczé.

32. Obszlêdnyim pa vszê mrla je i ta 'zena.

33. Záto vu gori sztanenyê steroga tê bode 'zena? ár szedem je ji jo melo za 'zeno.

34. I odgovorécsi ercsé nyim Jezus: szinovje etoga szvêta sze 'zenijo i k mô'zi dávczo.

35. Kí pa bode vrêdni prestímani naj ovo vekivecsnoszt vzemejo i gori sztanenyê z mrtvi; niti sze ne bodo 'zenili, niti ne bodo k mô'zi dávcze.

36. Ár niti mrêti vecs ne moro. Ár priglíhni bodo k angelom, i szinovje Bo'zi szo, gori sztanenyá szinovje bodôcsi.

37. Ka pa gori sztánejo ti mrtvi, i Môses je znamenüvao pri sesípkí, gda právi, kâ je Goszpôd, Bôg Abrahámov, i Bôg Ízaákov, i Bôg Jákovov.

38. Bôg je pa nej ti mrtvi, nego 'zivi; ár vszi nyemi 'zivéjo.

39. Odgovorécsi pa níki z píszásov erkli szo: Vucsitel, dobro právis.

40. Nej szo ga pa szmeli vecs níkaj píťati.

V. 41. Eresé pa nyim: kakda právjio Krisztusa Sziná Dávidovoga bidti?

42. I on Dávid velí vu knigaj 'Zoltárszki: erkao je Goszpôd Goszpodi mojemi: szedi szí z dêszne moje,

43. Dokecs polo'zim nepriátele tvoje na podnogáoniczo nôg tvoji.

44. Dávid ga tak za Goszpôda zové, i kakda je Szin nyegov?

45. Eresé pa vucseníkom szvojim tak, da ga je vsze lüdsztvo csülo:

46. Varte sze od pizácsov, kí seséjo hoditi vu dúgom gvanti, i lübijó poklányanye na placzê, i prêdnye sztôcze vu szpráviscsaj, i prêdnye szedénye vu goscsenyê.

47. Kí po'zérajo hi'ze vdovicz pod obrázom dúgoga molenyá. Eti vzemejo 'zmetnêso szôdbo.

XXI. TÁL.

I. Vdovicze álmotvo 1—4. II. Czérkvi i Jerusálema optücsávanye 5—24. III. Od Krisztusovoga prisesztjá znaménya 25—38.

I. 1. **G**da bi sze pa nazáj zgledno, vido je te bogate, ka szo metalí dári szvoje vu kincsno ladiczo.

2. Vido je pa i níko vdoviczo, szírotiezo, ka je vrgla tá dvá pêneza;

3. I erkao je: zaisztino velim vám: ka je ta szirôta vdovicza vecs odevszê vrgla.

4. Ár vszi eti szo z obilnoszti szvoje metalí na dár Bo'zi, eta je pa z potrêbesine szvoje vsze 'zivlênye, stero je mêla, tá vrgla.

II. 5. I, gda bi níki pravili od czérkvi, ka je z lêpim kaményem i z dármi osznáj'zена ercsé:

6. Eta, stera vídite, prído dnévi, vu steri sze ne nihá kamen na kamni, steri bi sze nê porüso.

7. Pítali szo ga pa govorécsi: Vucsitel, gda tak bodo eta? i stero je znaménye toga, gda bodo sze eta godila?

8. On pa ercsé: glédajte, da sze ne zapelate. Ár vnôgi prído vu iméní mojem govorécsi: kâ szem jasz; i vrêmen sze je príblüzilo; záto nejdite za nyimi.

9. Gda bodete pa csüli boje i gori sztanenyá, ne bojte sze. Ár je potrêbno etim bidti prvle, ali ne bode preczi konec.

10. Teda nyim ercsé: sztáne národ prôti národi, i králevsztvo prôti králevsztvi.

11. I velika zemlé gibanya na mészta i gladüvanya i pomorje bodo, i sztráh i znaménya z ne-bész velika bodo.

12. Pred vszêmetim pa na vász vr'zejo rokészvoje i preganyali vász bodo; dájó vász vu szprábiscsa i temnicze, i pelali vász bodo pred krále i vládre zavolo iména mojega.

13. Eto pa vám vsze na szvedôsztvó bode szlü'zilo.

14. Polo'zte záto eta vu szcrezá vasa, ne szkrbte sze, ka bodte odgovárjali.

15. Ár vám jasz dâm vüsza i módrôsztvó, steró ne bode mogli prôti gúesati, niti prôti sztáti vszi prôti vám posztávleni.

16. Odáte sze pa i od roditelov, i bratov, i 'zlájhte, i priá-telov, i nike z vász vmoríjo.

17. I bodete odürni od vszê za mojega iména volo.

18. Ali vlász z gláve vase ne prêde.

19. Vu trplivoszti vasójládajte düse vase.

20. Gda bodte pa vidili, ka je okôli vzéti od vojszké Jerusálem, teda znájte, ka sze je pribli'zalo opüsesávanye nyegovo.

21. Teda, kí szo vu Judei, naj bi'zíjo na goré; i, kí szo na szrêdi vu nyem, naj vö ido; i, kí szo vu dr'zélaj, naj notri nejdo v nyega.

22. Ár szo oni dnévi zadomescsávanya, naj sze szpunijo vsza, stera szo píszana.

23. Jaj pa tim noszécsam i nádájajôcsam vu tiszti dnévi. Ár bode sztiszkávanye veliko na zemli i szrditoszt med lüdsztvom etim.

24. I szpádnejo od osztricza mecsa, i v robsztvo bode pelani med vsze pogane, i Jerusálem bode klácseni od pogánov, do-

kecs sze ne szpunijo vrêmena pogánov.

III. 25. I bode znamênya vu szunczi, i mészeczi, i zvezdáj, i na zemli sztiszkávanye pogánov vu zmenkanyi tanácsa, i sümlelo bode môrje i válovje.

26. Tak, da omedlêvali bode lüdjé od sztráha i esákanya oni, stera prídejo na zemlo. Ár i zmo'znoszti nebeszke szegíbale bode.

27. I teda bode vidili Sziná cslovecsega pridôcsega vu obláki z zmo'znosztjov i z vnôgov díkov.

28. Gda sze pa zacsnejo eta goditi, oprávlajte sze gori, i prizdignite glavé vase. Ár sze pribli'záva odküplenyé vase.

29. I ercsé nyim príliko: glédajte figovo drêvo i vsze drevje;

30. Gda 'ze popovjé zpüscsávajo, gledôcsi számi od szébe znáte, ka je blüzi leto.

31. Tak i ví, gda bodete vidili, ka bode sze eta godíla, znájte, ka je blüzi králevsztvó Bo'ze.

32. Zaisztino velim vám: kâ ne prêde ete národ, dokecs sze vsza eta ne zgodíjo.

33. Néba i zemla prêde, Recsi moje pa nikak ne prêdo.

34. Kebzüjte pa na szébe, naj sze kak ne po'zmécsajo szcrezá vasa z obloszünosztjom, i pianosztjom, i szkrblivosztjom 'zivilênya, i hitro na vász pride on den.

35. Ár liki mre'za príde na vsze, kí szedíjo na líczy vsze ete zemlé.

36. Zátó verusztújte vu vszákom vrêmeni molécsi, najvrêdni bodete vujdti vszêm etim, stera szo prísesztna, i posztánoti pred Szinom eslovecsim.

37. Bio je pa vudne vu czérkvi, vucsécsi; prôti nôcsi je pa vö sao i nocsüvao je na gori, stera sze zové oliveczka gora.

38. I vsze lüdsztvo je vgojdnorano k nyemi slo vu czérkev nyega poszlüsat.

XXII. TÁL.

I. Krisztus sze z nepriátelmi k szvojoj moki pripravla 1—38. II. Moka z notrêsnya 39—46, z vünêsnya 47—71.

I. 1. **P**ribli'zaoszejepaszvétek brezi kvaszá krüha, kí sze zové Vüzen.

2. I íszkali szo vládniczke popovszki i pizsácske, kakda bi ga vmôrili; ár szo sze bojali lüdsztva.

3. Notri je pa sô satan vu Júdása, kí sze zové Iskariotes, kí je bio z racsúna ti dvanáj-szet.

4. I odidôcsi zgucsávao szi je z vládniki popovszkimi i z vítézi od toga, kakda bi ga nyim v rôke dáo.

5. I radüvali szo sze: i pogôdili szo sze 'z nyim, ka nyemi péneze dájó.

6. I obezsao je, i iszkao je

dobro vrêmen, ka bi ga nyim v rôke dáo brezi lüdsztva.

7. Prisao je pa dén brezi kvaszá krüha, v sterom je trbelo vmoriti vüzenszkoga ágnecha.

8. I poszlaó je Petra i Jánosa govorécsi: idita ino pripravta nám vüzenszkoga ágnecha, naj ga jejmo.

9. Onedvaszta panyemi erkla: gde scsés, naj ga pripráximo?

10. On pa eresé nyima: ovo, kak bodta notri sla vu meszto, szrécsa váj eden eslovek vres vodéneszécsi; idita za nyím vu hi'zo, v stero bode on notri sô.

11. I ercsita goszpodári te hi'ze: Vucsitel ti velí: gde je ostaría, gde jêm z mojmi vuceníkmi ágnecha vüzenszkoga?

12. I on vám poká'ze od zgóra edno veliko vecsérjaniczopresztrto, tam ga pripravta.

13. Odidôcsa pa najsla szta tak, liki je nyima povedao; i pripravila szta te ágnech vüzenszki.

14. I, gda je prisla vöra, doli szi je szeo, i ti dvanáj-szet Apostolov 'z nyim vrét.

15. I erkao je nyim: z velikim 'zelênnyem szem'zelo ete ágnech vüzenszki jeszti z vami prvle, liki mi je trpeti.

16. Ár velim vám: kâ ne bom vecs czilô jo 'z nyega, dokecs sze ne szpuni vu králevsztví Bo'zem.

17. I vzéo je pehár, blagoszlo-

vi ga i ercsé: vzepte szi ga i razdelte szi ga med szebom.

18. Ár velim vám: kâ ne bom pio z zrasenyá trsza, dokecs králevsztvo Bo'ze ne príde.

19. I vzéo je krüh, blagoszlovivsi vlomo ga je, i dáo ga je nyim govorécsi: eto je moje têlo, stero sze za vász dá; tô csinte na moje szpominanye.

20. Priszpodobno i pehár po vecsérji govorécsi: ete pehár je nôvi Zákon vu mojoj krvi, stera sze za vász prelijé.

21. Ali ovo, rôka onoga, kí me odá, je z menom na sztoli.

22. ISzin cslovecsi isztinaide, liki je szkoncsano; ali jaj onomi, po kom sze tá dá.

23. I oni szo sze zácsali szpitávati med szebom, sto bi bio 'z nyih, kí bi tô vesíno.

24. Zgôdila sze je pa i pernya med nyimi od toga, steri bi sze ji stímao bidti naj véksi.

25. On nyim pa ercsé: králove poganov goszpodüjo nad szvojmi; i, kí oblászt májo nad szvojmi, dobrodelníczeke sze zovéjo.

26. Ví pa nej tak; nego te naj véksi med vami naj bode, liki te naj ménsi; i steri je voj, liki kí szlü'zi.

27. Ár steri je véksi? té, kí doli széde, ali kí szlü'zi? Nejli, kí doli széde? Jasz szem pa na szrêdi med vami, liki, kí szlü'zi.

28. Ví szte pa, kí szte osztanolí z menom vu szküsávanyi mojem.

29. I jasz zakonim vám, liki je zakono meni Ocsa moj, králevsztvo.

30. Naj jejte i piéte na sztoli mojem vu králevsztví mojem, i szedíte na králevszki sztôczaj, szôdivsi dvanájszet národov Izraelszki.

31. Ercsé pa Goszpôd: Simon, Simon, ovo satan vász je vö zproszo, ka bi vász szêjao, liki pseniczo.

32. Jasz szem pa molo za tébe, naj sze ne zmenká verá tvoja; i tí, gda sze povrnés, potrdi brate tvoje.

33. On pa ercsé nyemi: Goszpodne, z tehom szem gotov i v temniczo i na szmrt idti.

34. On pa ercsé: Velim tebi Peter: ne bode popêvao dnesz kokôt prvle, liki me tríkrát zatajís, ka me ne poznas.

35. I ercsé nyim: gda szem vasz poszlaó brezi mosnyé, i turbe i csrêvlov, jeli szte kákse zmenkanye meli? Oni szo pa erkli: nej szmo.

36. Zátó ercsé nyim: ali zdaj, kí má mosnyo, naj jo vzepte; rávno tak i turbo; i, ki nema, naj odá gvant, i küpi szi mecs.

37. Ár velim vám: kâ sze je escse etomi, stero je píszano, potrbêno szpuniti nad menom, trbê je znati etomi, i z neprá-

vdenikmi je zracúnani. Ár i ona, stera szo od méne, konecz májo.

38. Oni pa ercséjo: Goszpodne, ovo dvá mecsa eti. On pa ercsé nyim: zadoszta je.

II. 39. I vö idôcsi sô je pôleg segé na goro oliveczko; naszledüvali szo ga pa i vucseniczke nyegovi.

40. Gda bi pa tam bio na meszti ercsé nyim: Molte, naj vu szküsávanye ne prídete.

41. I on sze je ftrgno od nyih, liki na ednoga kamna lücsáj; i pokleknovsi na kôlina, molo je,

42. Govorécsi: Ocsa, csi sesés, naj prêde eta pehár od méne, dônok nej moja, nego tvoja vola bojdi.

43. Szkázao sze je pa nyemi angel z nébe, steri ga je krepio.

44. I gda bi bio vu boji pobo'znêse je molo. Bio je pa znój nyegov, liki kaple krví tekôcse na zemlo.

45. I gda bi gori sztano od molitvi, pridôcsi k vucseníkom szvojim najsao je je, ka szo szpáli od 'zaloszti.

46. I ercsé nyim: ka szpíte? Gori sztante i molte, naj ne prídete vu szküsávanye.

47. Escse pa, da bi on gúcsao: ovo, lüdsztvo, i, kí sze zové Júdas, eden ti dvanájszet, pred nyimi je sô, i pribli'zao sze je k Jezusi, da bi ga küsno.

48. Jezus je pa erkao nyemi:

Júdas, z küsüvanyem Sziná cslovecsega odás?

49. Vidôcsi pa, kí szo okôli nyega bili, stero sze je godilo, erkli szo nyemi: Goszpodne, jeli bomo je bili z mecsom?

50. I vđaro je eden niki 'z nyih szlugo vísesnyega popa, i od-szekao nyemi je tó právo vühô.

51. Odgovorécsi pa Jezus ercsé: nihájte je notri do etecz. I doteknovsi sze vüha nyegovoga, zvrácso ga je.

52. Ercsé pa Jezus vládníkom popovszkim, i czérkvi vítézm, i sztarisom, kí szo nad nyega prisli: liki na razbojníka szte vö prisli z mecsmí i z drogmí.

53. Vszáki dén szem bio z vami vu czérkvi, i nej szte vö vtégnoli roké na méne. Ali eta je vasa vöra i oblászt kmicze.

54. Vzéli szo ga pa z shebom, i pelali szo ga, i notri szo ga pelali vu hi'zo vísesnyega popa. Peter ga je pa naszledüvao ôzdalecs.

55. Znêtivsi pa ogen na szrêdi na dvôri, gda bi szí okôli szposzeli oni, szeo szí je i Peter na szrêdo med nyé.

56. Vidôcsi ga pa níka deklícska szedécsega pri szvetloszti, i v nyega gledécsa ercsé: i ete je 'z nyim bio.

57. On ga je pa zátajo govorecsi: 'zena, neznam ga.

58. I po krátkom vrêmení drügi ga vidôcsi ercsé: i ti szí 'z

nyíh. Peter pa ercsé: cslovek, nej szem.

59. I liki je edne vöre rázlo-csek, drügi niki je pá potrdjá-vao govorécsi: zaisztino i ete je'z nyím bio, ár je Galileáncz.

60. Ercsé pa Peter: cslovek, neznam, ka právis. I preczi je, escse gda bi on gúcsao, szpopê-vao kokôt.

61. I obrnésze Goszpôd izgled-no sze je na Petra. I szpômeno sze je Peter z rêcsi Goszpôd-nove, liki je erkao nyemi: kâ prvle, liki kokôt bode popêvao, trikrát me zatajis.

62. I vö idôcsi Peter jôkao sze je britko.

63. Ti mo'zjé pa, kí szo dr'zali Jezusa, ospotávali i bili szo ga.

64. I pokrili szo ga i bili szo nyegov obráz, i pítali szo ga govorécsi: proroküj, sto te je vdaro.

65. I drüga vnôga preklinyá-vajôcsi pravili szo na nyega.

66. I, kak je dén pôsztao, vküp szo sze szpravili ti sztarisi lüdsztva, i vládniczke popovszki, i piszácske, i pelali szo ga gori vu tanácsniczo szvojo.

67. Govorécsi: csi szi tí ov Krisztus, povej nám? Ercsé pa nyim: csi vám gli povêm, ne bodte vervali.

68. Csi bom pa i vász pítao, ne odgovoríte mi, niti me ne püszíté.

69. Od eti máo bode Szin

cslovecsi szedécsi na desznici zmo'znosztí Bo'ze.

70. Erkli szo pa vszi: tak szi ti Szin Bo'zi? On pa nyim velí: ví velíte, ka szem jasz.

71. Oni szo pa erkli: ka nám je vecs potrêbno szvedôsztva? ár szmo szamí csüli z vüsztt nyegovi.

XXIII. TÁL.

I. Krisztusovo pred Pilátusom i Herodesom trplénye 1—25. II. Zvüna Jerusá-lema 26—46. III. Po szmrti zgojena dugóványa 47—56.

I. 1. **I** sztanola je vsza nyíh vno'zina, pelali szo ga k Pilátusi.

2. Zácsáli szo ga pa tô'ziti govorécsi: etoga szmo najsli, ka je obracsao lüdsztvo, i prepo-vedávao je Czaszari dácsó dati, govorécsi: ka je on, Krisztus, szám Král.

3. Pilátus ga je pa pítao govo-récsi: tí szi král 'Zidovszki? On pa odgovorécsi nyemi er-csé: tí právis.

4. Pilátus pa ercsé vládnikom popovszkim i lüdsztvi: ne náj-dem niksega zroka vu etom csloveki.

5. Oni szo sze pa krepili govorécsi: kâ gori nadigáva lüd-sztvo vucsécsi po czêloj Judei, zácsavsi od Galileen notri dotécz.

6. Pilátus pa, gda bi szlísao Galileo, pítao ga je: jeli je on cslovek Galileáncz?

7. I szpoznavsi, ka je z ob-

lászti Herodesove, poszlao ga je k Herodesi, ár je i on v tiszti dnévi v Jerusálemi bio.

8. Herodes pa, vidôcsi Jezusa, jáko sze je radüvao. Ár ga je steo od vnogo vrêmena viditi, ka je csüo doszta od nyega; i vüpaó sze je, ka de kákse známénye vido, stero on vesiní.

9. Szpitávao ga je pa z vnôgimi recsmí. On je pa nikaj nej odgôvoro nyemi.

10. Sztáli szo pa vládniczke popovszki i piszácske, i trdno szo ga tô'zili.

11. Herodes ga pa za nikoj prestímavsi z szvojev vojszkôv, i ospotavsi oblêkao ga je v szvetli gvant, i nazáj ga je poszlao k Pilátusi.

12. Vcsinyena szta szi pa priátelamedszebom Pilátusi Herodes vu tisztom dnévi. Ár predtemtoga szta vu protivínsztvi bilá eden prôti drügomi.

13. Pilátus pa vküp zézvajôcsi vládnike popovszke, i poglavnike, i lüdsztvo.

14. Eresé nyim: k meni szte pripelali etoga csloveka, liki odvrásajôcséga lüdsztvo; i ovo jasz szem ga pred vami pravdeno pítao, i nej szem najsao vu csloveki etom niksega zroka, za steri volo ga tô'zite.

15. Ali niti Herodes. Ár szem vasz poszlao k nyemi, i ovo nikaj szmrti vrêdnoga je nej vcsinyeno nyemi od Herodesa.

16. Zátó zbicsüjem ga i odpüsztim ga.

17. Potrêbesino je pa meo odpüsztiti nyim pôleg segé szvétka ednoga.

18. Gori je pa szkriésala vsza vno'zina govorécsa: vzemi etoga, odpüsztí pa nám Barabbása.

19. Kíje za nikaksega posztávlényá i lüdomorsztva volo, stero je vu meszti vcsinyeno, vr'zeni vu temniczo.

20. Zátó nyim je pa Pilátus gucso, ár je steo odpüsztiti Jezusa.

21. Oni szo pa krícsali govorécsi: rászpi ga, rászpi ga.

22. On nyim pa tretícs eresé: a ka je hüdoga vcsíno ete? niksi zrok szmrti ne nájdem vu nyem. Zátó ga li zbicsüjem i odpüsztim ga.

23. Oni szo pa pritiszkávali z velikim glászom proszécsi ga, naj sze raszpé. I premogli szo glászi nyihovi i vládnikov popovszki.

24. Pilátus je pa oszôdo, ná bode prosnya nyihova.

25. Püsztó je pa nyim onoga, kí je za posztávlényá i lüdomorsztva volo vr'zeni bio vu temniczo, steroga szo proszili, Jezusa je pa nyim v roké dáo na nyihovo volo.

II. 26. I, gda bi ga odpelali, zgrabili szo níkoga Símona Czirineuskoga, idôcséga z pôla; na nyega szo djáli té kri'z, da bi ga neszao za Jezusom.

27. Naszledüvala ga je pa vnô-ga vno'zina lüdsztva i 'zén, stere szo sze bile i jôkale szo ga.

28. Obrnovsi sze pa k nyim Jezus ercsé: eseri Jerusálem-szke! ne jôcste sze nad menom, nego nad szebom sze jôcste i nad szinmi vasimi.

29. Ár ovo prído dnévi, vu koteri bodo pravili: blá'zene szo te neporodne, i utrobe, stere szo nej rodile, i prszi, stere szo nej nadájale.

30. Teda zacsnete praviti bre-gom: szpadnite na nász; i gumilam, pokríte nász.

31. Ár, csi sze eta csniníjo nad szirôvim drêvom, nad tim szü-him, ka sze bode godilo?

32. Pelana szta pa i dvá drü-giva hüdodelnika, ka bi sze 'z nyim na vküp vmôrila.

33. I, gda bi prisli na meszto, stero sze zové temen, tam szo ga rászpili i tiva hüdodelnika, ednoga z dêszne, ednoga pa z lêve sztráni.

34. Jezus pa ercsé: Ocsa, od-püsztí nyim, ár neznajo ka csiníjo. Rasztálali szo szí pa gvant nyegov, i vrgli szo sors na nyega.

35. I sztalô je to lüdsztvo glé-dajôcse. Ospotávali szo ga pa i poglavniczke 'z nyim vrét, go-vorécsi: drüge je zdr'zao, naj zdr'zí i szebé, csi je on Krisztus, te odebráni Bo'zi.

36. Ospotávali szo ga pa i vi-

téjze, pridôcsi i jeszi ponüja-jôcsi nyemi.

37. Govorécsi: csi szí tí Král 'Zidovszki, zdr'zi sze.

38. Bio je pa napiszek napí-szani ober nyega z Greskimi i Rimszkimi i 'Zidovszkimi píszkmi: eto je král 'Zidovszki.

39. Eden pa ti gori povêseni hüdodelnikov ga je preklínyao govorécsi: csi szí tí Krisztus, zdr'zi szám szebé i náj.

40. Odgovorécsi pa te drügi, kárao ga je govorécsi: ni tí sze ne bojís Bogá, geto szí vu ed-nákoj szôdbi?

41. I midva isztina praviesno. Ár vrêdna, stera szva delala, jemléva; ete je pa nikaj nej vesíno hüdoga.

42. I ercsé Jezusi: szpômeni sze z méne, Goszpodne, gda prides vu králevsztvo tvoje.

43. I ercsé nyemi Jezus: za-isztino velim tebi, dnesz z me-nom bodes vu paradi'zomi.

44. Bíla je pa liki vóra sészta; i kmicza je posztánola na czêloj zemli notri do devéte vöre.

45. I potemnelo je szuncze, i raszprascilo sze je zakrivalo czérkyi na szrêdi.

46. I kricsécsi z velikim glá-szom Jezus, ercsé: Ocsa, vu roké tvoje porácsam düso mojo. I eta erkôcsi, vö je püsztö düso.

III. 47. Vidivsi pa sztotnik, ste-

ro sze je zgodilo, dicso je Bogá govorécsi: zaisztino je ete eslovek pravicsen bio.

48. I vsze lüdsztvo, stero sze je vküp szpravilo na glédanye etoga, vidôcse, stera szo vcsinyena, bilo sze je v prszi, i povrnolo sze je.

49. Sztáli szo pa vszi znánczi nyegovi ôzdalecs, i 'zene, stere szo ga z drügimi na vküp naszledüvale od Galilee, glédale szo eta.

50. I ovo eden mô'z po iméni Jo'zef, tanácsnik bodôcsi, mô'z dober i pravicsen.

51. (Ete je nej bio vküp zlo'zeni v tanácsi i vdeli nyihovom) od Arimáthie meszta 'Zidovszkoga, kí je i szám csakao králevsztvo Bo'ze.

52. Té je sao k Pilátusi i proszo ga je têlo Jezusovo.

53. I, geto ga je doli vzéo, závio ga je vu lelahen i polo'zo ga je vu zkamna vö zoszêkani grob, v sterom je escse niscse nigdár nej le'zao.

54. I bio je dén priprávlényá, i szobotta sze je 'ze zaszvétíla.

55. Naszledüvajôcse pa i 'zene, stere szo 'z nyim prisle z Galilee, glédale szo te grob, i kakda je polo'zeno têlo nyegovo.

56. Povrnole szo sze pa i pripravile szo zácsimbo i mazalo, i isztina v szobotto szo pocsívale pôleg právde.

XXIV. TÁL.

I. Krisztus gori sztáne 1—12. II. Dváide-ta vu Emaus 13—35. III. Krisztus sze vcsér szká'ze vucsenikom 36—47. IV. Ide vu nebésza 48—53.

I. 1. **P**rvi dén pa po szobotti vgojldno rano szo sle k grobi, i neszle szo z szebom zacsimbo, stero szo pripravile, i nike drüge escse 'z nyimi.

2. Najsle szo pa kamen odvâlani od groba.

3. I notri idôcse, nej szo najsle Goszpon Jezusa têlo.

4. I zgôdilo sze je, gda bi sze one sztarale nad têm: ovo dvá mo'zá szta posztanola kre nyih vu bliskajôcsem gvantí.

5. Gda bi sze pa one bojale i nagnole bi obráz vu zemlo, erkla szta nyim: ka ícsete toga 'zivôcsega med mrtvimi?

6. Nega ga eti, nego je gori sztano. Szpômente sze, ka vám je gúcsao escse bodôcsi vu Galilei.

7. Govorécsi: ka je potrêbno Sziná csloveka dati vu roké grêsni lüdi, i raspéti ga, i na trétji dén gori sztánoti.

8. I szpômenole szo sze 'z nyegovi rêcsi.

9. I povrnole szo sze od groba i eta vsza szo nazvêsztile tim edenájszetim i vszêm tim drügim.

10. Bilé szo pa Mária Magdalêna, i Johanna, i Mária, Jaku-

bova mati, i te drüge 'z nyimi, stere szo pravile eta apostolom.

11. I vidile szo sze nyim, liki zblódnoszt, recsi nyihove, i nej szo nyim vervali.

12. Peter pagorisztanovski bê-'zao je k grobi, i nagnovski sze, vido je prtí polo'zene szame; i odísao je pri szebi sze csüdivajôcsi nad tém, stero sze je zgôdilo.

II. 13. I ovo dvá 'z nyih szta sla vu onom dnévi v meszto, stero je na sésztideszét be'zájov od Jerusálema, komi je imé Emaus.

14. I onedva szta szi zgucsávala med szebom od vszê tiszti, stera szo sze zgôdila.

15. I prigôdilo sze je, gda bi szi zgucsávala i szpitávala, i szám Jezus sze pribli'zavsi k nyima, na vküp je sao 'z nyima.

16. Ocsí nyidva szo pa zdr'zavane bilé, da bi ga nê poznala.

17. Ercsé pa nyima: kákse recsí sze tô, stere prôti eden drügomi mecseta hodécsa, i szta 'zalosztna?

18. Odgovorécsi pa eden, komi je imé Kleofás, ercsé nyemi: tí szi szám tühénecz vu Jerusálema i neznas, stera szo sze zgôdila v nyem v eti dnévi?

19. I ercsé nyim: stera? Oneva szta pa erkla nyemi: Od Jezusa Názarenszkoga, kí je bio proroczki mô'z zmo'zen vu deli

i v rêcsi pred Bogom i vszêm lüdsztvom.

20. Kakda szo ga tá dáli vládniczke popovszki i poglavníčzke nasi na szôdbo te szmrti, i rászpili szo ga.

21. Mí szmo sze pa vüpali, kâ on bode, kí odküpi Izraela. Ali ze vszêm etim ete je te trétji dén 'ze dnesz, kak szo eta vcsi-nyena.

22. Ali i 'zene níke z nász szo nász szaszile, stere szo vgojdnorano pri grobi bilé.

23. I, geto szo nej najsle têlo nyegovo, prisle szo govorécs: ka szo vidénye angelov vidile, kí szo pravili: ka on 'zivé.

24. I odísli szo niki onih, kí szo z nami, k grobi, i najsli szo tak, liki szo i te 'zene povedale; nyega szo pa nej vidili.

25. I on nyim je erkao: oh neszpametni i vükoga szrczá vervati vsza, stera szo pravili proroczke!

26. Nejli je potrêbno bilô ta trpeti Krisztusi, i ták notri idti vu díko szvojo?

27. I zacsnovski od Môsesa i od vszê prorokov, razkládao je nyim vsza ona písma, stera szo od nyega píszana.

28. I pribli'závali szo sze k meszti, v stero szo sli. I on sze je dr'zao, liki dabi dale steo idti.

29. I priprávlala szta ga govorécsa: osztani z nami, ár je

szuncze 'z k vecséri, i dén sze je nagno. I notri je sao, da bi 'z nyima osztano.

30. I zgôdilo sze je, gda bi szi doli szeo 'z nyima, vzéoje krüh, blageszlovo ga je, vlomo ga je, i dáo ga je nyima.

31. Nyidva ocsi szo sze pa ôd-prile, i poznala szta ga; i on sze je nevidôcsi napravo pred nyima.

32. I erkla szta eden drügomi: jeli je nej náj szrczé gorelo vu nama, gda je nama gúcsao na pôti, i gda nama je razkládao písma?

33. I, gori sztanovsi vu onoj vöri, povrnola szta sze v Jerusálem; i najsla szta vküp szpráv-lene ti edenájset, i kí szo 'z nyimi bili,

34. Govorécsi: kâ je gori szta-no Goszpôd zaisztino, i szkázao sze je Simoni.

35. I onevaszta pripovidávala, stera szo sze na pôti zgôdila, i kakda je szpoznani od nyidva vu lámanyi Krüha.

III. 36. Gda bi szi pa eta oni gúcsali, Jezus szám je posztano na szrêdi med nyimi, i ercsé nyim: mér vám bojdi.

37. Presztrasivsi sze pa, i bo-jécsi vcsinyeni stímali szo, kâ dühá vidijo.

38. I ercsé nyim: ka szte sze zburkali, i zakaj zhájajo gori etakse miszli vu szrezáj vasi?

39. Glédajte roké moje i nogé

moje, kâ szem jasz. Slátajte me, i glédajte. Árdüh meszá i kôszt nema, liki mené vidite meti.

40. I eta govorécsi pokázao nyim je roké i nogé.

41. Gda bi pa escse nê vervali od radoszti, i csüdivali bi sze, ercsé nyim: máte kâ jejsztvine eti?

42. Oni szo pa pôdali nyemi eden táo pecsene ribe i mesztovnoga medü.

43. I vzéoje, i jo je pred nyimi.

44. Ercsé pa nyim: eteszo one recsi, stere szem vám gúcsao, gda szem escse z vami bio: kâ sze je potrêbno szpuniti vszemi, stera szo píszana vu právdi Môsesovoj, i v prorokáj, i v 'Zoltári od méne.

45. Teda je ôdpro nyim pamet, da bi razmeli písma.

46. I ercsé nyim: kâ je tak pizzano, i tak je potrêbno bilô trpeti Krisztusi, i gori sztánoti od mrtvi na trétji dén.

47. I predgatí vu imêni nye-govom pokôro i odpüesanye grêhov med vszêmi národmi zacsnovsi od Jerusálema.

IV. 48. Ví szte pa szvedoczke vszega toga.

49. I ovo jasz poslem vám obe-sanye Ocsé mojega. Ví pa szêd-te vu mesztí Jerusálemszkom, dokecs ne bodte oblecsení z mo'znosztjom od višzíne.

50. Vö je je pa pelao vu Be-

thánio; i pozdignovsi rok észvo-
je, blagoszlovo je je.

51. I vesinyeno je, gda bi je
on blagoszlávao, lôcso sze je
od nyíh, i gori je nesení vu
nébo.

52. I oni szo ga molili i nazáj
szo sze povrnoli v Jerusálem z
velikov radosztjov.

53. I bili szo vszeszkôsz vu
ezérkvi hvalécsi i blagoszláv-
lajôcsi Bogá. Amen!

EVANGELIOM

PÔLEG PISZMA

SZVÉTOGA JÁNOSA.

I. TÁL.

I. Od vekivecsne Rêcsi 1—14. II. Ivana
krsztitela szvedôsztvo 15—18, 19—28,
29—31, 32—34, 35—52.

I. 1. **V**uzacsétkije bíla Rêcs,
i tá Rêcs je bíla pri
Bôgi, i Bôg je bíla tá Rêcs.

2. Eta je bíla vu zacsétki pri
Bôgi.

2. Vsza szo po nyê vesinyena
i brezinyé je níkaj nej vesinye-
no, stero je vesinyeno.

4. Vu nyê je bio 'zítek, i te
'zítek je bio szvetloszt lüdi.

5. I tá szvetloszt vu kmiczi
szvéti, i kmicza jo je nej zapo-
pádnola.

6. Bio je eden cslovek od Bo-
gá poszlani, steroga imé je
Ivan.

7. Ete je prisao na szvedôszt-
vo, ka bi szvedocso od te szvet-
loszti, da bi vszi vervali po
nyem.

8. On je nej bio ta szvetloszt,
negonâ bi szvedocsood teszvet-
loszti.

9. Eta je ta isztinszka szvet-
loszt, stera preszvéti vszâko-
ga csloveka pridôcsega na ete
szvét.

10. Na tom szvéti je bíla, i te
szvét je po nyê vesinyeni, i te
szvét je nyô nej poznao.

11. Vu lasztivna szvoja je pri-
sao, i ti lasztivni szo ga nej
gori prijali.

12. Kí szo ga pa gori prijali,
dáo je onim oblászt, naj szí-
novje Bo'zi bodo, tim vervajô-
csim vu iméni nyegovom.

13. Kí szo nej z krvi, niti z
vôle têla, niti z vôle mo'zá, ne-
go z Bogá porodjeni.

14. I tá Rêcs je têlo vesinyena,
i prebivala je med nami, (i vi-
dili szmo nyé diko, liki diko je-
dinorodjene od Ocsé) puna mi-
losese ino isztine.

II. 15. Ivan je szvedocso od nyega, i krícsao je govorécsi: té je bio, koga szem pravo; za-menom je pridôcsi, ali pred menom je bio; ár je prednyêsi bio od méne.

16. I mi szmo vszi 'z nyegove punosztzi vzéli, i milosceso za milosceso.

17. Ár je právda po Môsesi dána, miloscesa pa i isztina je po Jezus Krisztusi vcsinyena.

18. Bogá je niscse nigdár nej vido, te jednorodjeni Szin, kí je vu krili Ocsé, on nám ga je nazvêszto.

19. I eto je szvedôszto Ivana, gda szo poszlali 'Zidovje z Jerusálema pope i Levíte, da bi ga pítali: tí sto szi?

20. I vadlűvao je i nej je tajio, i vadlűvao je, kâ szem jasz nej Krisztus.

21. I pítali szo ga: ka szi tak? Jeli szi tí Eliás? I ercsé: nej szem. Jeli szi tak prorok? I odgovorí: nej szem.

22. Ercséjo záto nyemi: stoszi pa? naj odgovor dámo onim, kí szo nász poszlali; ka právis od szébe?

23. Ercsé: jasz szem glász kri-csécsega vu pűcsávi: ravnajte pôt Goszpodnovo, liki je velo E'zaiás prorok.

24. I ti poszlani szo bili z Farizeusov.

25. I pítali szo ga i erkli szo nyemi: zakaj tak krsztsávas,

csi szi ti nej Krisztus, niti Eliás, niti prorok?

26. Odgovorí nyim Ivan govorécsi: jasz krsztsávam z vodo; na szrêdi je pa med vami pòsztao, steroga vi nepoznate.

27. On je, kí za menom ide, ali pred menom je bio; steroga szem jasz nej vrêden, naj odvé'zem nyegovi 'zôlinczov reménye.

28. Eta szo vu Bethabari vcsinyena prêk Jordána, gde je Ivan krsztsávao.

29. Te drůgi dén je pa vido Ivan Jezusa k szebi idôcsega, i veli: ovo, ágnecz Bo'zi, kí noszi etoga szvêta grêh.

30. Té je, od sterega szem jasz pravo: za menom príde eden mô'z, kí je pred menom bio.

31. I jasz szem ga nej znao; nego, da bi sze szkázao Izraeli, záto szem jasz prisao, vu vodi krsztsávajôcsi.

32. I szvedocso je Ivan govorécsi: vido szem Dűhá doli idôcsega, liki golôba z nébe, i osztano je na nyem.

33. I jasz szem ga nej znao; nego, kí me je poszlao krsztsávat vu vodi, on mi je pravo: na steroga bos vido Dűhá doli idôcsega, i na nyem osztánejo-csega, té je, kí krsztsáva vu szvétom Dűhi.

34. I ja szem ga vido, i szvedocso szem, ka je té Szin Bo'zi.

35. Te drügi dén je pá sztáo Ivan i z vucsenikov dvá.

36. I vidôcsi Jezusa hodécsega ercsé: ovo ágnecz Bo'zi.

37. I csüla szta ga tiva dvá vucsenika eta govorécsega, i naszledüvala szta Jezusa.

38. Obrnovsi sze pa Jezus, i vidôcsi nyidva naszledüvájôcsa, velí nyima:

39. Ka íscseta? Oneva szta pa erkla nyemi: Rabbi, (stero sze zové razklajeno, vucsitel,) gde sztojis?

40. Ercsé nyima: hodta i poglednita. Sla szta záto i poglednola szta, gde má sztán. I tiszti dén szta pri nyem osztanola. Bilô je pa tô okoli deszéte vöre.

41. Bio je pa András, brat Simon Petra, eden z ti dvê, steriva szta csüla eto od Ivana; i naszledüvala szta ga.

42. Ete nájde náj prvle brata szvojega Simona, i ercsé nyemi: najsli szmo Messiása, stero je razklajeno, Krisztus.

43. I pelao ga je k Jezusi. Gda bi ga pa Jezus vido, ercsé: tí szí Simon, szin Jónasov; tí bos sze zváo Kefas, stero sze razkláda Peter.

44. Te drügi dén je steo Jezus vö idti vu Galileo; i najsao je Filippa, i velí nyemi: naszledüj me.

45. Bio je pa Filip od Bethsajde z meszta Andrása i Petra.

46. Najsao je Filip Nathánaela, i velí nyemi: od sterogaje píszao Môses vu právdi i proroczke, najsli szmo ga, Jezusa Sziná Jo'zefovoga od Názaretha.

47. I ercsé nyemi Nathánael: z Názaretha more kâ dobroga pridtí? Velí nyemi Filip: hodi i pogledni.

48. Vido je Jezus Nathánaela idôcséga k szebi, i ercsé k nyemi: ovo, právi Izraelita, vu kom jálnoszti nega.

49. Ercsé nyemi Nathánael: odkud me znás? Odgôvoro je Jezus i erkao nyemi je: prvle, liki te je Filip zváo, gda szí pod figov bio, vido szem te.

50. Odgôvoro je Nathánael, i ercsé nyemi: Rabbi, tí szí Szin Bo'zi, tí szí král Izraelszki.

51. Odgôvoro je Jezus i erkao je nyemi: kâ szem erkao tebi, vido szem te pod figov, verjes; véksa bos od eti vido.

52. I ercsé nyemi: zaisztino, zaisztino velim vám; od eti máo bodte vidili nébo odprto, i angele Bo'ze doli idôcse i gori idôcse na Sziná cslovecsega.

II. TÁL.

I. Od Kánanszkeszvadbe 1—11. II. Krisztus oprvics ocsiscsáva czérkev 12—25.

I. 1. **I** na trétji dén je gosztüvanye bilô vu Káni Galilee, i bíla je tam mati Jezusova.

2. Zváni je pa bio i Jezus i vu-

eseniéske nyegovi na gosztü-vanye.

3. I, gda bi sze zmenkávalo víno, ercsé mati Jezusova nyemi: nemajo vína.

4. Ercsé ji Jezus: ka je meni z tehom, 'zena? nej je esese prisla vóra moja.

5. Ercsé pa mati nyegovaszlugom: kakoli bode vám velo, vesinte.

6. Bilô je pa tam sészt kameni vèder polo'zeni pôleg ocsiscávanya 'Zidovszkoga, steri je vszákô dr'zalo dvê ali trí mericze.

7. Ercsé nyim Jezus: napunte ta vèdra z vodom; i napunili szo je strihoma.

8. I ercsé nyim: zájmlite 'ze i neszte sztarisíni. I neszli szo.

9. Gda bi pa kostao sztarisína to na víno obrnyeno vodô (i nej je znáo, odkecz je bilô; szlugi szo pa znali, kí szo vodô zajímali) zové 'zenina sztarisína,

10. I ercsé nyemi: vszáki eslovak oprvics dobro víno polo'zi pred goszti; i gda szo sze napójili, teda to lagojêse. Tí szí pa zadr'zao to dobro víno notri do eti máo.

11. Èto prvo csüdo je vesíno Jezus vu Káni Galilee; i vö je vjavo szvojo díko, i vervali szo vu nyem vucseniczke nyegovi.

II. 12. Potom je doli sô vu Kaper-naum, on, i mati nyegova, i bratje nyegovi, i vucseniczke

nyegovi, i tam szo osztanôli nej dugo.

13. I blüzi je bio vüzen 'Zidovszki, i gori je sô vu Jerusálem Jezus.

14. I najsao je vu czérkvi, kí szo odávali güncze, i ovezé, i golôbe, i pênezo minyávcze szedécse.

15. Inapravo szí je bics z motvozczov, i vsze je vö zgono z czérkvi, i ovezé i güncze, i ti minyávczov pêneze je vö szí-pao i nyíh sztole je zpremetao.

16. I tim golôbe odávajôsim ercsé: vzemte eta od etecz, ne naprávlajte hi'zo Ocsé mojega na tr'ztva hi'zo.

17. Szpômenoli szo sze pa vucseniczke nyegovi, kâ je píszano: pobo'znoszt hi'ze tvoje me je pojêla.

18. Odgôvorili szo zátô 'Zidovje, i erkli szo nyemi: stero známénye nám poká'zes, kâ eta csinís?

19. Odgôvoro je Jezus, i erkaonyimje: zrüste etoczérkev, i po tréj dnévi jo nazáj gori posztávim.

20. Erkli szo zátô nyemi 'Zidovje: stirideszét i sészt lét je czimprana eta czérkev, i tí jo vu tréj dnévi gori posztávis?

21. On je pa pravo od czérkvi têla szvojega.

22. Zátô, gda je gori sztano od mrtvi, szpômenoli szo sze vucseniczke nyegovi, ka je eto

nyim pravo; i vervali szo pís-
mi i toj rêcsi, stero je erkao
Jezus.

23. Gda bi pa bio v Jerusálemi
vu vüzenszkom szvétki, vnôgi
szo vervali vu nyegovom iméni
vidivsi nyegova znamênya, ste-
ra je vsíno.

24. On pa, Jezus, sze je nej
vüpao nyim, ár je on vsze znao.

25. I, nej nyemi je bilô po-
trêbno, ka bi nyemi sto szve-
docsó od káksega csloveka. Ár
je szám znáo, ka je bilô vu
csloveki.

III. TÁL.

I. Krisztus szí zgucsáva z Nikodemusom,
1—15. II. Od zvelicsánya 16—21. III.
Pítanye od ocsiscávanya 22—26. IV. Iva-
na krsztitela sészto szvedôsztvo 27—36.

I. 1. **B**io je pa eden cslovek
z Farizeusov poiméni
Nikodemus, vládnik' Zidovszki.

2. Té je prisao k Jezusi v no-
csi, i ercsé nyemi: Rabbi, zná-
mo, ka szí od Bogá prisao vu-
csitel, Ár niscse ta znamênya
ne more csiniti, stera tí csinís;
nego, csi je Bôg 'z nyim.

3. Odgôvoro je pa Jezus, i er-
csé nyemi: zaisztino, zaisztino
velim tebi; csi sze sto ne po-
rodí od zgora, ne more viditi
králevsztva Bo'zega.

4. Eresé panyemi Nikodemus:
kakda sze more cslovek poro-
diti sztári bodôcsi? Jeli more
vu utrobo materé szvoje drü-

gôcs notri idti, ino sze tak po-
roditi?

5. Odgovorí Jezus: zaisztino,
zaisztino velim tebi; csi sze sto
ne porodí z vodé i Dühá, ne
more notri idti vu králevsztvo
Bo'ze.

6. Ka je porodjeno z tâla, tâlo
je; i ka je porodjeno z Dühá,
Düh je.

7. Ne csüdi sze, ka szem ti
pravo; potrêbno sze je vám po-
roditi od zgora.

8. Vöter, gde scsé, píse, i glász
nyegov csüjes; ali neznas, od-
kuð ide, i kama odhája. Tak je
vszáki porodjeni z Dühá.

9. Odgovorí Nikodemus, i er-
csé nyemi: kakda more eto
bidti?

10. Odgovorí Jezus i ercsénye-
mi: tí szí vucsitel vu Izraeli, i
eta neznas?

11. Zaisztino, zaisztino velim
tebi: kâ, ka známo, gucsímo,
i, ka vídimo, szvedocsímo, i
szvedôsztvo nase ne vzemete
gori.

12. Csi ta zemelszka vám prá-
vim, i neverjete; kakda, csí
bom vám pravo ta nebeszka,
bodte vervali?

13. I niscse je nej gori sô vu
nébo; nego, ki je z nébe, doli
prisao, Szin cslovecsi, kí je vu
nébi.

14. I liki je Môses z víszo ka-
cso vu püscsávi, tak je potrêbno
zvísziti Sziná cslovecséga.

15. Naj vszáki, kí vu nyem verje, sze ne szkvarí, nego má 'zítek vekivecsni.

II. 16. Ár je tak lübo Bôg ete szvét, da je Sziná szvojega jednorodjenoga dáó, da vszáki, kí vu nyem verje, sze ne szkvarí, nego má 'zítek vekivecsni.

17. Ár je nej poszlao Bôg Sziná szvojega na ete szvét, naj szôdi ete szvét, nego naj sze zdr'zí szvét po nyem.

18. Kí vu nyem verje, ne szôdi sze; kí pa ne verje, 'ze je oszodjeni, kâ je nej vervao vu iméni jednorodjenoga Sziná Bo'zega.

19. Eta je pa ta szôdba, kâ je szvetloszt prisla na szvét; i lüdjészo bole lübilikmiczo, liki szvetloszt, ár szo nyihova dela hüda bilá.

20. Ár vszáki, kí lagoja dela csiní, odürjáva szvetloszt, i neide na szvetloszt, naj sze ne kárajó dela nyegova.

21. Kí pa isztino csiní, ide na szvetloszt, naj ocsiveszna bodo nyegova dela; ka szo vu Bôgi vcsinyena.

III. 22. Po tom je prisao Jezus i vucseniczkenyegovi vu Judajszko zemlo, i tam je prebívao 'z nyimi i krszesávao je.

23. Bio je pa i Ivan krszesávajôcsi vu Enoni blüzi pri Sálemi záto, kâ je vnogo vodé bilôtam; i prihájali szo tá i okrszesáváli szo sze.

24. Ár je escse Ivan nej bio vr'zeni vu temniczo.

25. Vcsinyeno je bilô záto szpítávanye od vucseníkov Ivanovi z 'Zidovmi od ocsisesávanya.

26. I prisli szo k Ivani, i erkli szo nyemi: Rabbi, kí je bio z tebom prêk Jordána, komi szí tí szvedocso; ovo té krszesáva, i vszi ido k nyemi.

IV. 27. Odgôvoro je Ivan i erkao: ne more szí eslovek vzéti nikaj, nego csi nyemi je dáno z nébe.

28. Ví szamí szte meni szvedoczke, kâ szem pravo: nej szem jasz Krisztus; nego, kâ szem poszlani pred nyim.

29. Kí má zárocsniczo, zárocsnik je; priátel pa zárocsnika, kí sztojí ino ga csüje, z radosztjov sze radüje nad glászom zárocsnika. Záto eta moja radoszt sze je szpunila.

30. Nyemi je potrêbno rászti, meni pa doli jemati.

31. Kí od zgora pride, vise vszê je; kí je z zemlé, zemelszki je, i z zemlé guesí. Kí z nebész pride, vise vszega je.

32. I, ka je vido i csüo, to szvedocsi, i szvedôsztva nyegovoganisese gori ne vzeme.

33. Kí gori vzeme nyegovo szvedôsztvo, zapecsato je, kâ je Bôg isztinszki.

34. Ár, koga je Bôg poszlao, Recsí Bo'ze guesí. Ár nyemi ne dá Bôg po meri Dühá szvétoga.

35. Ocsa lübi Sziná, i vsza je dao vu rokô nyegovo.

36. Kí verje vu Színi, má 'zitek vekivecsni; kí pa ne verje Színi, ne bode vido 'zitka; nego szrd Bo'zi osztáne nad nyím.

IV. TÁL.

I. Krisztus z Samaritánszkov 'zenov gucusi 1—27. II. Samaritánuske sze povrnejo 28—42. III. Krisztusa Galileánczi gori primlejo 43—45. IV. Králevszkoga csloveka sziná zvrácsi 46—54.

I. 1. **Z**áto, gda bi szpoznao Goszpôd, kâ szo csüli Farizeuske, kâ Jezus vecs vucsenfkov vdábli i krszesáva, liki Ivan.

2. (Csi gli je Jezus szám nej krszto, nego vucseníczke nyegovi.)

3. Nihao je Judeo, i odísao je páli vu Galileo.

4. Potrêbno nyemi je pa bilô idti prêk Samárie.

5. Prisao je záto vu meszto Samárie, stero sze právi Sichár, blüzi k tisztoj dr'zéli, stero je dáo Jákob Jó'zefi, színi szvojemi.

6. Bio je pa tam sztüdenecz Jákobov. Jezus záto, gda bi obtrüdo na pôti, doli szi je szej tam pri sztüdeneczi; bilo je pa eto, liki okôli sészte vöre.

7. Príde edna 'zena z Samárie zaímat vodô. Velí pa nyê Jezus: dáj mi piti.

8. Ár szo nyegovi vucseníczke

odísli vu meszto, kâ bi kâ hráne küpili.

9. Velí nyemi záto ta 'zena Samaritánszka: kakda tí, 'Zidov bodôcsi, od méne piti prozsis, geto szem jasz Samaritánszka 'zena? Ár 'Zidovje ne zivéo z Samaritánczami.

10. Odgôvoro je Jezus i ercsé nyê: da bi znála dár Bo'zi, i sto je té, kí tebi velí: dáj mi piti; tí bi prozila nyega, i on bi ti dáo 'zivo vodô.

11. Velí nyemi ta 'zena: Goszpodne, ni zaimalanemas, i sztüdenecz je globoki; odkud záto más 'zivo vodô?

12. Jeli szi tí véksi od ocsé nasega Jákoba, kí je nám dáo té sztüdenecz, i szám je 'z nyega pio i szinovje nyegovi i márha nyegova?

13. Odgôvoro je Jezus i erkao ji je: vszáki, kí pijé z ete vodé, o'zéja páli.

14. Kí pa pijé z vodé, stero nyemi jasz dám, ne o'zíje na veke; negota voda, stero nyemi jasz dám, bode vu nyem sztüdenecz vrejôcse vodé na 'zítek vekivecsni.

15. Velí nyemi ta 'zena: Goszpodne, dáj mi tô vodô, najne 'zéjam, niti ne hodim eszi zaímat.

16. Velí nyê Jezus: idi, zovi mo'zá tvojeja, i prídi eszi.

17. Odgovorí ta 'zena i ercsé: nemam mo'zá. Ercsé nyê Jezus: dobro velís, kâ mo'zá nemas.

18. Ár szi pét mo'zôv mêla; i steroga zdaj más, nej je tvoje mó'z, tô szi ísztino právila.

19. Velí nyemi ta'zena: Goszpodne, vídim, ka szi tí prorok.

20. Ocsevje nasi szo na etom brêgi molili Bogá; i ví velíte, kâ je v Jerusálemi meszto, gde trbê moliti.

21. Velí nyê Jezus: 'zena, veri meni, kâ príde vöra, gda ní na etom brêgi, ni vu Jerusálemi ne bodte molili Oceso.

22. Ví molite, steroganeznate; mí molimo, steroga známo záto, kâ je zvelicsanye z 'Zidovov.

23. Ali príde vöra i zdaj je, gda ti ísztinszki molitvárje molili bodo Oceso vu Dühi i v ísztini. Ár i Ocsa tákse íscse, naj ga molijo.

24. Bôg je Düh; i ki ga molijo, vu Dühi i v ísztini ga morejo moliti.

25. Velí nyemi ta'zena: znám, kâ Messiás príde, kí sze velí Krisztus. Gda on príde, nazvé-szti nám vsza.

26. Velí nyê Jezus: jasz szem, kí z tebom gucsím.

27. I nad têm szo prisli vucseniczke nyegovi, i csüdivali szo sze, kâ je z 'zenôv gúcsao; dönok je niscse nej erkao, ka szpitávas, ali ka gucsís 'znyôv?

II. 28. Nihála je záto ta'zena szvoj vres, i odísła je vu meszto, i velí tim lüdém:

29. Pojdte, poglednite cslove-

ka, kí mi je vsza povedao, kakoli szem vcsiníla, jeli je nej on Krisztus?

30. Vö szo sli záto z meszta, i prisli szo k nyemi.

31. Med têm szo ga pa proszili vucseniczke govorécsi: Rabbi, jej.

32. On nyim pa ercsé: mám jasz jeszti hráno, stero vi neznate.

33. Pravili szo záto vucseniczke eden drügomi: jeli nyemi je sto prineszao jeszti?

34. Velí nyim Jezus: moja hrána je, naj csinim tisztoza volo, steri me je poszla, i dokoncsam nyegovo delo.

35. Ne právite vi, kâ szo esese stirje mészeczi, i potom 'zétva príde? Ovo velim vám, prizdignite ocsí vase, i glédajte dr'zéle, ár szo 'ze bèle k 'zétvi.

36. I, kí 'zenya, nájem vzeme, i szprávi szád na 'zítek vekivecsni, naj sze, i kí szêja, k csaszi radüje, i kí 'zenya.

37. Ár v tom je ta rêcs ísztinszka, kâ je drügi, kí szêja, i drügi je, kí 'zenya.

38. Jasz szem vász poszla 'zet, stero szte nej ví delali; drügi szo delali, i ví szte sli notri vu nyihovo delo.

39. Z mészta onoga szo pa vnôgi z Samaritánusov vervali vu nyem za volo rêcsi te 'zené, szvedocsécse: kâ mi je praj vsza povedao, stera szem vcsiníla.

50. Gda bi zátó prisli k nyemi ti Samaritánuske, proszili szo ga, najpri nyih osztáne. I osztano je tam dvá dní.

41. I doszta vecs ji je vervalo za volo rêcsi nyegove.

42. I toj 'zeni szo pravili: kâ nej vecs za tvoje ga gucsa volo verjemo. Ár szmo szamí esüli, i známo, kâ je ete zaisztino te zvelicsitel szvéta, Krisztus.

III. 43. Po dvê dnévi je pa vö sô od tisztecz, i odísao je vu Galileo.

44. Ár je szám Jezus szvedo-cso, kâ prorok vu lasztívnoj domovini nema postenyá.

45. Zátó, gda bi prisao vu Galileo, prijéli szo ga Galileánczi, liki, ki szo vsza vidili, ka je vcsíno v Jezusálemi vu szvétki. Ár szo i oni prisli na szvétek.

IV. 46. Prisao je zátó Jezus pá vu Káno Galilee, gde je vcsino z vodé vino.

47. I bio je níki králícsni cslo-vek, steroga szin je bete'zen bio vu Kapernaumi. Té szlísavsi, kâ je Jezus prisao z Judee vu Galileo, sô je k nyemi i proszo ga je, ka bi doli sô, i zvrácsó bi sziná nyegovoga, ár je 'ze vmi-rao.

48. Ercsé zátó Jezus nyemi: csi znaménya i esüda ne vidite, ne verjete.

49. Velí nyemi te kralícsni cslo-vek: Goszpodne, hodi doli prv-le, liki merjé szin moj.

50. Velí nyemi Jezus: idi, szin tvo j 'zivé. I vervao je te cslo-vek toj rêcsi, stereo nyemi je Je-zus erkao, i odísao je.

51. Gda bi pa 'ze doli sô, szlugi nyegovi szo pred nyega pribê-'zali i nazvêstili szo nyemi, go-vorécsi: szin tvo j 'zivé.

52. Zvedávao je zátó od nyih vöro, v steroy nyemi je le'zê grátalo. I erkli szo nyemi: vcsé-raj okôli szédme vöre ga je ni-hála tréslika.

53. Szpoznao je zátó te ocsa, kâ je vu onoj vöri tô bilô, vu steroy je nyemi erkao Jezus, kâ szin tvo j 'zivé. I vervao je on i hi'za nyegova czêla.

54. Tô je pá drügo znaménye vcsíno Jezus, gda je prisao z Judee vu Galileo.

V. TÁL.

I. Od 38 lét beté'znoga 1—16. II. Od Krisztusa, kâ je v Szobotto vrácsó, za-govárjanya 17—47.

I. 1. **P**o eti dnévi je bio szvé-tek 'Zidovszki, i gori je sô Jezus v Jerusálem.

2. Jé pa vu Jerusálemi pri ovcsi vrátaj jezera, stera sze velí 'Zi-dovszki Bethesda, i pét trná-czov má.

3. Vu tiszti h je le'zalo veliko vno'zina betezníkov, szlepeczov, plantavi, i szühi csakajôcsi te vodé gíbanye.

4. Ár je angel pôleg vrêmena doli sô vu jezero i zmôto je nyé

vodô. Záto, kí je prvle notri sô po mäsanyi te vodé, ozdravo je, kaksté beteg szí je meo.

5. Bio je pa tam níki cslovek, kí je oszentrészeti lét bio be-te'zen.

6. Toga, gda bi vido Jezus le-zécsega, i szpoznavsi, kâ je 'ze dugo bete'zen, ercsé nyemi: sesés zdrav bidti?

7. Odgôvoro je pa te nemo-esen: Goszpodne, csloveka nemam, ka bi me, gda sze voda zmôti, vu jezero vrgao, dokecs pa jasz tá idem, drügi pred menom ide doli.

8. Velí nyemi Jezus: sztani gori, vzemi posztelo tvojo i hodi.

9. I preczi je zdrav grátao te cslovek, i vzéo je posztelo szvo-jo, i hodo je. Bila je pa Szobotta vu onom dnévi.

10. Pravili szo záto 'zidovje tomi ozdrávenomi: Szobotta je, nej ti je szlobodno tá neszti posztelo.

11. Odgôvoro je pa nyim: kí me je zdravoga vesíno, on mi je erkao: vzemi posztelo tvojo, i hodi.

12. Pítali szo ga záto: sto je tisztí cslovek, kí ti je erkao: vzemi posztelo tvojo, i hodi?

13. Te zvrácseni je panej znao, sto je. Ár sze je Jezus mekno med lüdsztvo, stero je v tisztom meszti bilô.

14. Po eti najsao ga je Jezus

vu czérkvi, i ercsé nyemi: ovo, ozdravo szí, vecs ne grêsi, naj sze ti kâ hüsega ne zgodí.

15. Odísao je te cslovek, i nazvészto je 'Zidovom, kâ je Jezus tisztí, kí ga je zdravoga vesíno.

16. I záto szo preganyali Jezusa 'Zidovje, i íszkali szo ga bujti, kâ je eta vesíno v Szobotto.

II. 17. Jezus pa odgovorinyim: Ocsa moj doszéga mao dela, i jasz delam.

18. Záto szo ga escse bole íszkali 'Zidovje bujti, kâ je nej szamo Szobotto prelomo, nego i za lasztivnoga Ocsa je pravo Bogá, szebé glíhnoga csinécési Bôgi.

19. Záto je odgôvoro Jezus, i erkao je nyim: zaisztino, zaisztino velim vám, ne more Szin csiniti od szébe nikaj, nego csi kâ vídi Ocsa csinécsega. Ár, stera on csiní, tisztá i Szin rávno tak csiní.

20. Ár Ocsa lübi Sziná, i vsza nyemi ká'ze, stera on csiní; i véksa od eti poká'ze nyemi escse dela, naj sze vi csüdüjete.

21. Ár, liki Ocsa zbüdjáva mrtve, i o'ziváva, tak i Szin, koga sesé, o'ziví.

22. Ár Ocsa ne szôdi nikoga, nego je vszo szodbo Színi dáo.

23. Naj vszi postüjo Sziná, liki postüjo Ocsa. Kí ne postüje Szi-

ná, ne postüje Ocsó, kí ga je poszlao.

24. Zaisztino, zaisztino velim vám: kâ, kí rêcs mojo esüje, i verje onomi, kíjemené poszlao, má'zitek vekivecsni, i vu szôdbo ne pride; nego je preisao z szmrti vu 'zitek.

25. Zaisztino, zaisztino velim vám: kâ príde vöra i zdaj je, gda ti mrtvi esüli bodo glász Sziná Bo'zega; i, kí ga esüli bodo, 'ziveli bodo.

26. Ár, liki Ocsa má'zitek vu szebi, tak je dáó i Színi, naj má'zitek vu szebi.

27. I dáó nyemi je oblászt i szôdbo csiniti zátó, kâ je Szin cslovecsi.

28. Ne csüдите sze nad têm. Ár pride vöra, vu steroj vszi, ki szo vu grobáj, esüli bodo glász nyegov.

29. I vö bodo sli, ki szo dobra csinili, na 'zitka gori sztánenyé, ki szo pa hüda csinili, na szôdbe gori sztánenyé.

30. Ne morem jasz csiniti od szébe nikaj. Kak csüjem, tak szôdim, i szôdba moja je pravicsna zátó, kâ ne ícssem mojo volo, nego volo Ocsé, kí me je poszlao.

31. Csi jasz szvedocsim od méne, szvedôsztvo moje je nej ísztinszko.

32. Drügi je, kí szvedocsi od méne; i znám, kâ je ísztinszko

nyegovo szvedôsztvo, stero szvedocsi od méne.

33. Ví szte poszlali k Ivani, i on je szvedocso od ísztine.

34. Jasz pa ne jemlém od csloveka szvedôsztvo; nego tá právim, naj sze vi zvelicsate.

35. On je bio gorécsi i szvetécsi poszvêt, ví szte sze pa steli li do vöre veszeliti vu szvetloszti nyegovoj.

36. Jasz pa mám szvedôsztvo vékse od Ivana. Ár dela, stera mi je dáó Ocsa, naj je dokoncsam, dela, stera jasz csiním, szvedocsijo od méne, kâ me je Ocsa poszlao.

37. I, kí me je poszlao, Ocsa, on je szvedocso od méne. Niti glász nyegov szte nej esüli nigdár, niti obráz nyegov szte nej vidili.

38. I rêcs nyegovo nemate obsztojécsó vu szebi. Ár, steroga je odposzlao, tomi vi ne verjete.

39. Zbrojávajte pizma, ár vi tak stimulate, ka vu nyih 'zitek vekivecsnimáte; ionaszo, stera szvedocsijo od méne.

40. I vi dönok nescsete pridti k méni, naj 'zitek máte.

41. Díko od lüdi ne jemlém.

42. Ali szpoznao szem vász, kâ lübeznoszti Bo'ze nemate v szebi.

43. Jasz szem prisao vu iméni Ocsé mojega, i ne vzetete me gori. Csi drügi príde vu szvo-

jem iméni, onoga gori vze-mete.

44. Kakda morete ví vervati, geto díko eden od drügoga jem-léte; i díko, stera je od szamo-ga Bogá, ne íscsete?

45. Ne stímajte, kâ bi jasz tô-'zo vász pri Ocsi. Je, kí vász tô'zi, Môses, vu kom sze ví vübate.

46. Ár, da bi vervali Môsesi, vervali bi i meni, ár je od méne píszaó.

47. Csi pa nyegovomi píszmi ne verjete, kakda bi mojim re-csam vervali?

VI. TÁL.

I. Pét jezér sze ji naszíti 1—15. II. Krisztus z nogami hodi po vodi 16—27. III. Kapernaitánczi sze od telovnoga k dühovnomi krühi pelajo 28—51. IV. Nad Kriszt. vcsenyém sze stükajo 52—71.

I. 1. **P**o eti je odísao Jezus prék môrja Galileán-szkoga, stero sze zové Tibe-riásovo.

2. I naszledüvalo ga je lüd-sztva vnogo záto, kâ szo vidili nyegova znamênya, stera je vcsíno nad timi nemocsnimi.

3. Gori je pa sô na brêg Jezus, i tam je doli szeo z vucseníkmi szvojimi.

4. Bio je pa blüzi Vüzen szvé-tek 'Zidovszki.

5. Prizdignovsi záto Jezus ocsi, i vidôesi, kâ doszta lüdsztva ide k nyemi, velí Filippi: od-kud küpimo krüh, naj eti jêjo?

6. (Tô je pa pravo szküsáva-jôcsi nyega, ár je on znáo, ka nyemi je csiniti.)

7. Odgôvoro je nyemi Filip: za dvê sztô szodôv krüha ne bode nyim zadoszta, csi glih ji vszáki malo kâ vzeme.

8. Velí eden vucseníkov nye-govi, András brat Simon Petra:

9. Je eti eden pojbícs, kí má pét lêbov krüha gecsménoga i dvê ribicz; ali ka szo eta med telike?

10. Ercsé pa Jezus: vcsinte lüdsztvo doli poszêszti. Bilô je pa trate doszta na tisztom me-szti. Záto doli szo szeli mo'zjé zracsunani okôli pét jezér.

11. Jezus je pa vzéo ti pét le-bov krüha, i blagoszlovivsi dáó je je vucseníkom, vucseníczke patim szedécsim. Priszpodobno i z ti ríbiez, keliko szo steli.

12. Gdaszo sze panaszitili, velo je vucseníkom szvojm: vküp poberte to drtinye, stero je gori osztanolo, naj kâ ne prêde.

13. Vküp szo pôbrali záto, i napunili szo dvanájszet kosá-rov z drtinyom z ti pét gecsméni krühov, stera szo gori osztanola od oni, ki szo jeli.

14. Ti lüdjé záto, gda bi vi-dili tô znamênye, stero je vcsíno Jezus, ercséjo: kâ je ete za-isztino te prorok, kí má prídti na ete szvét.

15. Jezus záto szpoznavsi, ka seséjo prídti, i nyega zgrabiti,

naj ga krála posztávijo, odísao je páli na brég on szám.

II. 16. Gda bi pa vécser grá-
tao, doli szo sli vucseníczke
nyegovi na môrje.

17. I notri idôcsi vu ládjo,
prisli szo prêk môrja vu Ka-
pernaum. I kmicza je 'ze po-
sztánola, i nej je prisao k nyim
Jezus.

18. Môrje je pa, gda bi velíki
vöter píhao, sze je burkati zá-
csalo.

19. Gda bi záto plavali liki na
pétdvajszeti ali trészeti be'zá-
jov, vidili szo Jezusa hodécsega
na môrji i blüzi k ládji idô-
csega, i zbojali szo sze.

20. On pa velí nyim: jasz szem,
ne bojte sze.

21. Steli szo ga záto vzéti vu
ládjo, i preczi je ta ládja po-
sztánola pri zemli, v stero szosli.

22. Te drügi dén pa lüdsztvo
sztojécse prêk môrja, vidôcse,
ká je drüga ládja tam nej bila,
nego edna, v stero szo notri sli
vucseníczke nyegovi, i ká je
vküp nej sô z vucseníkmi szvo-
jimi Jezus vu ládjo, nego vu-
cseníczke nyegovi szo szamí
odíslí.

23. Prisle szo pa drüge ládje
z Tiberiása blüzi k tomi meszti,
gde szo krüh jeli, steroga je
blagoszlovo Goszpôd.

24. Gda bi záto vidilo lüdsztvo,
ká je Jezus nej tam, niti vucse-
nícze nyegovi, notri szo sli i

oni vu ládje, i prisli szo v Ka-
pernaum íszkajôcsi Jezusa.

25. I, gda szo ga najsli prêk
môrja, erkli szo nyemi: Rabbi,
gda szí eszi prisao?

26. Odgôvoro je nyim Jezus i
erkao: zaisztino, zaisztino ve-
lim vám; íscsete me nej záto,
ká szte vidili znamênya, nego
ká szte jeli z krühov i naszitili
szte sze.

27. Delajte, nej za jêsztvino,
stera prêde; nego za jêsztvino,
stera osztáne na 'zítek vekí-
vecsni, stero vám dá Szín cslo-
vecsí. Ár tô je zapecsato Ocsa,
ki je Bôg.

III. 28. Erkli szo záto nyemi:
ka nám je csiniti, naj delamo
dela Bo'za?

29. Odgôvoro je Jezus i erkao
nyim je: tô je delo Bo'ze, naj
verjete v onom, steroga je on
poszlaó.

30. Erkli szo nyemi záto: ka
za znamênye csinís tak tí, naj
vídimo i verjemotebi? ka delas?

31. Ocseve nasi szo manno jeli
vu pücsávi, liki je píszano: z
nebész nyim je dáó krüh jeszti.

32. Erkao nyim je záto Jezus:
zaisztino, zaisztino velim vám;
nej je vám dáó krüh z nebész
Môses, nego Ocsa moj dáva vám
krüh z nebész isztinszki.

33. Ár je krüh Bo'zi té, kí je
z nebész prisao doli, i dáva 'zí-
tek tomi szvétí.

34. Erkli szo nyemi záto: Go-

szpodne, vszigdár nám dáj ete krüh.

35. Eresé pa nyim Jezus: jasz szem te krüh 'zítka. Kí k meni príde, ne bode lacsén; i, kí vu meni verje, ne bode 'zėjao nigdár.

36. Ali velim vám; kâ szte me i vidili, i dônok szte nej ver-
vali.

37. Vsze, stero mi dá Ocsa, k meni príde; i, kí k meni príde, ne vr'zem ga vö.

38. Kâ szem doli prisao z nébe, prisao szem nej zátó, naj csinim volo mojo, nego volo onoga, kí je mené poszlao.

39. Eta je pa vola onoga, kí me je poszlao, Ocsé; naj vsze, stere je meni dáo, obdr'zim i nikaj ne zgü bim 'z nyega, nego je obüdim vu szlédnyem dnévi.

40. Eta je pa ta vola tisztoga, kí me je poszlao, da vszáki, kí vidi Sziná i verje vu nyem, má 'ziték vekivecsni, i jasz ga obüdim na szlédnyi dén.

41. Mrmrali szo zátó 'Zidovje nad tēm, kâ je erkao: jasz szem te krüh, kí je szám z nebész doli prisao.

42. I pravili szo: jeli je nej ete Jezus Jo'zefov szin? Jeli nyemi neznamo ocsó i mater? Kakda zátó velí ete: kâ szem z nebész doli prisao?

43. Odgôvoro je zátó Jezus i erkao nyim je: ne mrmrajte med szebom.

44. Niscse nemrek meni pridti, nego csi ga bode Ocsa, kí je mené poszlao, vlêkao; i jasz ga obüdim na szlédnyi dén.

45. Píszano je vu prorokaj: i bodo vszi vucseni od Bogá. Vszáki zátó, kí je od Ocsé, csüo i vesio sze je, k meni ide.

46. Nej ka bi Ocsó sto vido; nego, kí je od Bogá, té je vido Ocsó.

47. Zaisztino, zaisztino velim vám; kí vu meni verje, má 'ziték vekivecsni.

48. Jasz szem te 'zítka krüh.

49. Ocseve vasi szo jeli manno vu püscávi i mrli szo.

50. Ete je te krüh, kí je z nébe doli prisao; da, kí bode 'z nyega jo, ne merjé.

51. Jasz szem te 'zív krüh, kí szem z nébe doli prisao. Csi bode sto jo z etoga krüha, 'zivo bode na veke. I te krüh pa, stero roga jasz dám, je moje tēlo, stero jasz dám za etoga szvêta 'ziték.

IV. 52. Borili szo sze zátó med szebov 'Zidovje govorécsi: kakda more ete nám dati szvoje tēlo jeszti?

53. Eresé nyim zátó Jezus: zaisztino, zaisztino velim vám: csi ne bodte jeli tēlo Sziná cslovecsega, i píli nyegovo krv; ne bodte meli 'zítka vu szebi.

54. Kí jej tēlo moje i pijé mojo krv, má 'ziték vekivecsni, i jasz ga obüdim na szlédnyi dén.

55. Ár je tâlo moje zaisztino jêsztvina, i krv moja je zaisztino pítvina.

56. Kí jej moje tâlo i pijé mojo krv, vu meni osztáne, i jasz vu nyem.

57. Liki je mené poszlaote 'zivôcsi Ocsa, i jasz 'zivém po Ocsi; tak i, kí jej mené, i on bode 'zivo po meni.

58. Ete je te krüh, kí je z nébe doli prisao; nej, liki szo jeli ocseve vasi manno, i mrli szo. Kí jej ete krüh, 'zivo bode na veke.

59. Eta je erkao vu szpráviscsi vucsécsi vu Kapernaumi.

60. Vnôgi zâto z vucseníkov nyegovi, gda bi csüli eta, erkli szo: trda je eta rêcs; sto jo more poszlüsati?

61. Znajôcsi pa Jezus vu szebi, kê szo mrmrali od toga vucseníczke nyegovi, ercsé nyim: tô vász pácsi?

62. Ka pa, csi bodete vidili Sziná cslovecsega gori idôcsega, gde je prvle bio?

63. Düh je, kí o'zivi, tâlo ne valá nikaj; te recsi, stere jasz vám gúcsim, szo düh i 'zítek.

64. Ali jeszo z vász níki, kí ne verjejo. Ár je znao od zacsetka Jezus, kí bodo, kí ne bode vervalí, i, sto je, kí ga odá.

65. I velo je: zâto szem erkao vám, kê niscse ne more pridti k meni, nego, csi nyemi je dâno od Ocsé mojega.

66. Od eti mao szo vnôgi vucseníkov nyegovi ta nazaj odí-sli, i nej szo vecs'z nyim hodili.

67. Erkao je zâto Jezus tim dvanájszetim: i ví scséte odídti?

68. Odgôvoro je pa nyemi Simon Peter: Goszpodne, k komi bomosli? Recsi 'zítka vekivecsnoga más.

69. I mí szmo vervali i szpoznali, kê szi tí Krisztus, Szin 'zivoga Bogá.

70. Odgôvoro je nyim Jezus: nej szem jasz vász dvanájszet odébrao, i eden z vász je vrág?

71. Pravo je pa Júdása Simonovoga sziná, po iméni Iskariotesa. Ár je té bio, kí ga je miszlo odati, eden bodôcsi z ti dvanájszet.

VII. TÁL.

I. Krisztus na szvétek kesznê od rodbine ide 1—10. II. 'Zidovje szi od Krisztusa zgovárjajo i scséjo ga prijéti 11—53.

I. 1. **I** hodo je Jezus po etom vu Galilei, ár je nej steo vu Judei hoditi zâto, kê szo ga íszkali 'Zidovje bujti.

2. Bio je pa blüzi szvétek 'Zidovszkí, Hütisztánek.

3. Erkli szo zâto nyemi bratje nyegovi: odídi od etecz i idi vu Judeo, naj i vucseniczke tvoji vídijo dela tvoja, stera csinís.

4. Ár niscse ne csiní kê vu szkrivnoszti, kí íscse vu ocshivsznoszti bidti. Csi eta csinís, vö sze vjavi szvéti.

5. Ár szo ni bratje nyegovi nej vervali vu nyem.

6. Velí zátó nyim Jezus: vrêmen moje je escse nej tû; vase vrêmen je pa vszigdár gotovo.

7. Ne more szvét odürjávati vász; mené pa odürjáva zátó, kâ jasz szvedôcsim od nyega, kâ szo nyegova dela hûda.

8. Ví idte gori na té szvétek, jasz escse nejdem gori na té szvétek zátó, kâ sze je vrêmen moje escse nej szpunilo.

9. Eta pa nyim erkôcsi osztano ie vu Galilei.

10. Gda szo pa gori sli bratje nyegovi, teda je i on gori sô na szvétek nej ocsiveszno, nego, liki szkriová.

II. 11. 'Zidovje szo ga zátó íszkali vuszvétki, i pravili szo: gde je ov?

12. I doszta mrmranya je bilô od nyega med lûdsztvom. Níki ísztina szo pravili, kâ je dober, drûgi szo pa pravili, nej je; nego zapeláva lûdsztvo.

13. Dônok niscse je nej ocsiveszno gûcsao od nyega, za volo sztráha 'zidovov.

14. Gda bi pa 'ze polovicze szvétka minôlo, gori je sô Jezus vu Czerkev, i vcsio je.

15. I csüdivali szo sze 'Zidovje govorécsi: kakda zná ete písma, geto sze je nej vcsio?

16. Odgôvoro je nyim Jezus i erkao: návuk moj nej je moj, nego onoga, kí je mené poszlao.

17. Csi sto sesé volo onoga csiniti, szpozna z návuka, jeli je od Bogá, ali pa jasz szam od szébe gucsim.

18. Kí od szébe gucsi, szvojo lasztivno díko íscse; kí pa íscse díko tisztoga, kí ga je poszlao, té je ísztinszki, i nepravicsnoszti vu nyem nega.

19. Nej je Môses dáó vám právdo, i niscse ne csiní z vász právdo? Ka me íscsete bujti?

20. Odgôvorilo je pa to lûdsztvo i ercsé: vragá más, sto te íscse bujti?

21. Odgôvoro je Jezus i erkao je nyim: edno delo szem vcsíno, i vszi sze csüdüjete.

22. Zátó vám je dáó Môses obrezávanye, (nej, ka bi z Môsesa bilô, nego z Ocsákov;) i vu Szobotti dônok obrezávate csloveka.

23. Csi obrezávanye vzeme cslovek vu Szobotti tak, da ne prelomi právdo Môsesovo, zakaj sze csemeríte na méne, kâ szem czêloga csloveka zdravoga vcsíno vu Szobotti?

24. Ne szôdte pôleg vidênya, nego pravicsno szôdbo szôdte.

25. Pravili szo zátó níki z Jerusálemczov: nej je ete, sterga szo íszkali bujti?

26. I ovo ocsiveszno gucsi, i nikaj nyemi ne právjio. Jeli szo ísztinszko szpoznali poglávniczke, kâ je ete zaisztino te Krisztus?

27. Ali etoga známo, odkud je; Krisztusapa, gda príde, niscse ne bode znao, odkud je.

28. Krícsao je záto vu czérkvi Jezus vucsécsi i govorécsi: i menéznáte, i znáte odkud szem, i od méne szem nej prisao; ali isztinszki je, kí me je poszlao, koga ví neznate.

29. Jasz ga pa znám záto, kâ szem od nyega, i on me je poszlao.

30. Iszkali szo ga pa zgrabiti, i niscse je nej vrgao na nyega roké záto, kâ je nej prisla escse vöra nyegova.

31. Z lüdsztva pa vnôgi szo vervali vu nyem i pravili: kâ Krisztus, gda príde, jeli vecs znamênya, od eti bode csinio, stera je ete vesíno?

32. Csüli szo pa Farizeuske to lüdsztvo, mrmrajôcse od nyega eta, i poszlali szo Farizeuske i vládniczke popovszki szluge, naj ga zgrábijo.

33. Erkao nyim je záto Jezus: escse malo vrêmena szem z vami, i potom odhájam k onomi, kí me je poszlao.

34. Iszkali me bodte, i ne najdete me; i, gde szem jasz, ví ne morete tá idti.

35. Erkliszozáto Zidovje med szebom: kama bode ete sao, ka ga mí ne nájdemo? Jeli bode k oním sao, kí szo med Grkmi rasztepeni, i Grke bode vesío?

36. Ka je tô za rêcs, stero prá-

vi: íszkali me bodete, i ne nájdete me? I: gde szem jasz, ví ne morete tá idti?

37. V szlédnyem dnévi pa toga velikoga szvétká sztáo je Jezus i krícsao je govorécsi: esi sto 'zéja, naj hodi k meni i pijé.

38. Kí vu meni verje, liki píszmo právi: potoczke z csrvá nyegovoga bodo tekli 'zive vodé.

39. (Tô je pa erkao od Dühá, steroga szo meli vzéti vervajôcsi vunyem. Ár je escse nej bilo Dühászvéto, daje Jezus escse nej bio odícseni.)

40. Vnôgi záto zlüdsztva, szlísavsi tô rêcs, szo pravili: ete je zaisztino te prorok.

41. Drügi szo pravili: ete je te Krisztus; drügi szo pa pravili: jeli z Galilee príde Krisztus?

42. Jeli ne právi píszmo, kâ z szemena Dávidovoga i z Bethlehem mesztá, gde je Dávid bio, príde Krisztus?

43. Razkálanye je záto med lüdsztvom posztanolo od nyega.

44. Níki 'znyih szo ga pa steli zgrabiti, ali niscse je nej vrgao va nyega roké.

45. Prisli szo záto ti szlugi k vládnikom popovszkím i Farizeusom, i ercséjo nyim oni: zakaj szte ga nej pripelali?

46. Odgôvorili szo pa tí szlugi: nigdár je nej tak cslovek gúcsao, liki té cslovek.

47. Odgôvorili szo zátó nyim Farizeuske: jeli szte i ví zape-lani?

48. Jeli je sto z vládnikov po-povszki vervao vu nyem, ali z Farizeusov?

49. Nego lüdsztvo eto, stero nezna právde, prekléto.

50. Velí nyim Nikodemus, kí je vnoesi prisao k nyemi, eden bodôcsi 'z nyíh:

51. Jeli právda nasa szôdic slo-veka, csi prvle ne csúje od nye-ga i szpozna, ka csiní?

52. Odgôvorili szo i erkli szo nyemi: jeli szí i tí z Galilee? Zbrojávaj i vidi, kâ je prorok vu Galilee nej posztano.

53. I sô je vszáki vu hi'zo szvojo.

VIII. TÁL.

I. Vu práznoszti zapopádjena 'zena sze pred Krisztusa pripela 1—11. II. Kri-sztus od szébe szvedocsi 12—20. III. Kri-sztus vu czérkvi kára 21—24, vesi od Ocsé 25—29, haszek vcsenyá 30—59.

I. 1. **J**ezus je pa sô na brêg oliveczki.

2. Vgojdo je pa prisao vu czérkev, i vsze lüdsztvo je k nyemi prislo, i geto szí je doli szeo, vcsio je je.

3. Pripelali szo pa pizsácske i Farizeuske k nyemi edno'zeno vu práznoszti zapopádjeno, i posztavivsi jo na szrédi,

4. Ercséjonyemi: Vuesitel, eta 'zena je zapopádjena ocsiveszno praznúvajôcsa;

5. Vu právdi je pa nám Môses zapovedao té tákse kamenü-vati, tí zátó ka velis?

6. Tô szo pa pravili szküsáva-jôcsi nyega, da bi ga meli tô-'ziti. Jezus sze pa doli nagnov-si, píszao je z prsztom na zemlô.

7. Gda bi ga panepresztanôma pítali, prizdignovsi sze, ercsé nyim: kí je brezí grêha med vami, té naj prvi kamen na nyô-lücsi.

8. I pá sze doli prignovsi, píszao je na zemli.

9. Oni pa szlísavsi i od düsne-vêszti kárani, vö szo sli eden za ednim, zacsnovsi od sztarisino-tri do szlêdnýi, i niháni je Je-zus szám, i ta 'zena na szrédi sztojécsa.

10. Gori sze pa opravivsi Je-zus, i nikoga nej vidivsi zvün te 'zené, ercsé nyê: 'zena, gde szo oni tvoji to'zczi? Niscse te je nej oszôdo?

11. Ona pa ercsé: niscse nej, Goszpodne. Erkao je pa nyê Je-zus: ni jasz te ne oszôdim; idi, i vcs ne grêsi.

II. 12. Zátó nyim je pá velo Jezus govorécsi: Jasz szem szvetloszt szvêta; kí mené na-szledüje, ne bode hodo vu kmi-czi, nego bode meo szvetloszt 'zítka.

13. Erkli szo nyemi zátó Fari-zeuske: tí szám od szébe szve-

dôcsis, szvedôsztvo tvoje je nej isztinszko.

14. Odgôvoro je Jezus i erkao nyim je: i csi jasz szvedocsim szám od méne, isztinszko je szvedôsztvo moje zátó, kâ znám odkud szem prisao, i kama odhájam. Ví pa neznate, odkud idem, i kama odhájam.

15. Ví pôleg tâla szôdite, jasz nikoga ne szôdim.

16. Csi pa i szôdim jasz, szôdba moja je isztinszka zátó, kâ szem nej szám, nego jasz, i, kí me je poszlao, Ocsa.

17. I vu vasoj právdi je píszano: ka je dvá csloveka szvedôsztvo isztinszko.

18. Jasz szem, kí szvedôcsim szám od szébe, i szvedôcsi od méne, kí me je poszlao, Ocsa.

19. Pravili szo nyemi zátó: gde je tvoj Ocsa? Odgôvoro je Jezus: niti mené neznate, niti Ocsa mojega. Dabi mené znali, i Ocsa mojega bi znali.

20. Ete recsí je gúcsao Jezus pri ladiczi, vucsécsi vuczérkvi. I niscse ga je nej prijao, kâ je escse nej prisla vóra nyegova.

III. 21. Erkao nyim je zátó páli Jezus: jasz odhájam, i íszkali me bodete, i vu grêhi vasi merjéte. Kama pa jasz odhájam, ví tá ne morete idti.

22. Pravili szo zátó 'Zidovje: jeli sze búje, kâ právi: kama jasz odhájam, ví tá ne morete idti?

23. I erkao nyim je: ví szte z ti szpôdnyi, jasz szem z ti zgorányi. Ví szte z etoga szvétâ, jasz szem nej z etoga szvétâ.

23. Velim vám zátó, kâ vu vasi grêhi merjéte. Ár, csi ne bodete vervali, kâ szem jasz, merjéte vu grêhi vasi.

25. Pravili szo zátó nyemi: sto szí tí? i erkao nyim je Jezus zacsétek, od steroga vám iguesim.

26. Vnôga mám od vász gúcsati i szôditi; ali, kí me je poszlao, isztinszki je; i jasz, ka szem csüo od nyega, tá právim na szvéti.

27. I nejszo szpoznali, kâ nyim je od Ocsé pravo.

28. Erkao je nyím zátó Jezus: gda zviszite Sziná cslovecsega, teda szpoznate, kâ szem jasz, i od méne nikaj ne csinim; nego, liki me je vesio Ocsa moj, tiszta guesim.

29. I, kí me je poszlao, z menom je. Nej me je niháo szamoga Ocsa zátó, kâ jasz nyemi ta vugodna csinim vszigdár.

30. Éta gda bi on gúcsao, vnôgi szo vervali vu nyem.

31. Pravo je zátó Jezus k onim 'Zidovom, kí szo vu nyem vervali: csi ví osztánete vu mojoj rêcsi, zaisztino szte moji vucseníczke.

32. I szpoznate isztino, i ta isztina oszlobodí vász.

33. Odgôvorili szo nyemi: Ábrahámovo szemen szmo i ni-

komi szmo nej szlü'zili nigdár, kakda tak právis tí, kâ oszlobodjeni bodete.

34. Odgôvoro je nyim Jezus: zaisztino, zaisztino velim vám; kâ vszáki, kí esini grêh, szluga je grêha.

35. Szluga pa ne osztáne vu hi'zi na veke, szin pa osztáne na veke.

36. Csi vász záto szin oszlobodi, zaisztino oszlobodjeni bodete.

37. Znám, kâ szte Ábrahámovo szemén; ali íscsete mené bujti, kâ sze rêcs moja ne príme vu vami.

38. Jasz, ka szem vido od Ocsé mojega, tô guesim, i tak vi, ka szte vidili od ocsé vasega, esiníte.

39. Odgôvorili szo, ino szo erkli: ocsa nas je Ábrahám. Velínyim Jezus: da bi Ábrahámovi szinovje bili, dela Ábrahámova bi csiníli.

40. Zdaj pa íscsete mené bujti, táksega csloveka, kí je vám isztino gúcsao, stero je od Bogá esüo. Tô je Ábrahám nej csinío.

41. Ví csiníte dela ocsé vasega. Erkli szo nyemi záto: mi szmo nej z práznosztí porodjeni; ednoga Ocsó mámo, Bogá.

42. Ercsé nyim záto Jezus: da bi Bôg vas Ocsa bió, lübili bi me, ár szem jasz od Bogá zísao i idem. Ár niti szem szám od

szêbe nej prisao, nego on me je poszlao.

43. Zakaj gucsa mojga ne poznate, kâ rêcsi moje ne morete poszlüsati?

44. Ví szte z ocsé vragá, i po'zelênya ocsé vasega scsête esiníti. On je lüdomorecz bio od zacsétka, i vu isztini je nej osztano záto, kâ nega isztine vu nyem. Gda gucsi lá'z, z lasztivni szvoji miszel gucsi, ár je la'zec z i ocsa la'ze.

45. Jasz pa, kâ isztino guesim, ne verjete mi.

46. Sto me more z vász kárati za volo grêha? Csi pa isztino velim: zakaj mi ne verjete.

47. Kí je Bo'zi, recsí Bo'ze poszlüsa; za toga volo ví ne poszlüsate, kâ szte nej Bo'zi.

48. Odgôvorili szo záto 'Zidovje, ino szo nyemi erkli: jeli ne velímo mí dobro, kâ szí tí Samaritánus i vragá más?

49. Odgôvoro je Jezus: jasz vragá nemam; nego postüjem Ocsó mojega, i ví ne postüjete mené.

50. Jasz pa ne íscsem díko mojo; je, ki jo íscse i szôdi.

51. Zaisztino, zaisztino velim vám: esi bode sto rêcs mojo zdr'závaó, szmríti nebode vido na veke.

52. Erkli szo záto nyemi 'Zidovje: zdaj szmo szpoznali, kâ vrágá más. Ábrahám je mr'u i proroczke, i tí právis: esi bode

sta mojo rêcs zdr'závao, ne ko-
sta szmr̃ti na veke.

53. Jeli szi tí véksi od ocsé na-
sega Ábraháma, kí je mr'ô? i
proroczke szo mrl̃i? Koga ti
szebé csinís?

54. Odgôvoro je Jezus: esi
jasz dícsim szám szebé, díka
moja je nikaj. Je Ocsa moj, kí
mené dícsi, steroga ví právite,
ká je vas Bôg.

55. I nej szte ga poznali, jasz
ga pa znám. I, esi eresém, ká
ga neznam, bodem priszpodo-
ben k vám la'zecz. Ali znám ga
i rêcs nyegovo zdr'závam.

56. Ábrahám ocsa vas sze je
veszelio, da bi vido dén moj;
i vido ga je, i radüvao sze je.

57. Erkli szo nyemi záto 'Zi-
dovje: pétdeszét lét escse ne-
mas, i Ábraháma szi vido?

58. Erkao nyim je Jezus: za-
isztino, zaisztino velim vám;
prvle, liki je Ábrahám bio, jasz
szem.

59. Popadnoli szo záto kamé-
nye, ká bi na nyega lüesali. Je-
zus sze je pa szkrio, i vö je sô
z czérkvi prêk idôcsi po szrêdi
nyíh, i tak je mekno.

IX. TÁL.

I. Od narodjenoga szlêpoga ozdrávlennyá
1—14. II. Od toga ozdrávlennoga szpitá-
vanya 14—34. III. Grêsniczke szo szlê-
pi 35—41.

I. 1. **I**mímo idôcsi vido je ed-
noga csloveka szlêpoga
od szvojega rojsztva.

H. W.

2. I pítali szo ga vucseníczke
nyegovi govorécsi: Rabbi, sto
je pregrêso, té, ali roditelje nye-
goví, ká je szlêpi porodjení?

3. Odgôvoro je Jezus: ni ete
je nej pregrêso, niti roditelje
nyegovi; nego, naj sze nazvé-
sztijo dela Bo'za vu nyem.

4. Meni je potrêbno delati ono-
ga dela, steri me je poszlao, do-
kecs je dén; príde nôcs, gda
niscse ne bode mogao delati.

5. Dokecs szem na szvéti,
szvetloszt szem szvétá.

6. Eta govorécsi plüno je na
zemlo, i napravo je blato z szli-
ne, i namazao je z têm blatom
ocsí toga szlêpoga.

7. I erkao nyemi je: idi, muj
sze vu jezeri Siloám (stero raz-
klajeno vesini, poszlani). Odí-
sao je záto i mujo sze je, i pri-
sao je gledécsi.

8. Szôszidje záto, i kí szo ga
prvle vidili, ká je szlêpi bio, pra-
vili szo: nej je ete, kí je szedo
i proszo?

9. Drügi szo pravili: ká je té;
drügi pa: ká je priszpodoben
k onomi. On je pa velo: jasz
szem.

10. Pravili szo nyemi záto:
kakda szo ti odprte ocsí?

11. Odgôvoro je on i erkao je:
te cslovek, kí sze velí Jezus, je
blato napravo i namazo mi je
ocsí, i erkao mi je: idi vu je-
zero Siloám i muj sze. Idôcsi

pa, gda bi sze mujo, pregledno szem.

12. Erkli szo zátó nyemi: gde je on? Velí: neznam.

13. Pelajo pa k Farizeusom toga, kí je pred tēmtoga szlêpi bio.

14. Bíla je pa Szobotta, gda je blato napravo Jezus, i ôdpro nyemi je ocsí.

II. 15. Zátó pá szo ga pítali i Farizeuske, kakda je pregledno. On pa nyim ercsé: blato je polo'zo na ocsí moje, i mujo szem sze, i tak glédam.

16. Pravili szo zátó z Farizeusov níki: té cslovek je nej od Bogá, kâ Szobotto ne zdr'záva. Drügi szo pa pravili: kakda more grêsní cslovek tá znamēnya csíniti? I razscsêszanye je bilô med nyimi.

17. Velíjo tomi szlêpomi pá: tí ka právis od nyega, kâ ti je ôdpro ocsí? On pa je erkao: kâ je prorok.

18. Nej szo zátó vervali 'Zidovje od nyega, kâ bi szlêpi bio i ka bi pregledno tecsász, dokecsszo nej prízvali roditele toga, kí je pregledno.

19. I pítali szo nyéh govorécsi: ete je szin vas, steroga ví velíte, kâ je szlêpi porodjeni; kakda tak zdaj vídi?

20. Odgôvorili szo nyim rodítelje nyegovi i erkli szo: známó, kâ je ete nas szin, i kâ je szlêpi porodjeni;

21. Kakda pa zdaj vídi, neznamó, ali sto nyemi je ôdpro ocsí, mi neznamó. Szám má vrszt, nyega pítajte, on bode szám gúcsao od szébe.

22. Eta szo erkli rodíteljenyegovi zátó, kâ szo sze bojali 'Zidovov. Ár szo sze vküp djáli 'Zidovje, kâ, csi ga sto vadlúvao bode za Krisztusa, vö ga vr'zejo z szprávisesa.

23. Za toga volo szo rodítelje nyegovi erkli: kâ vrszt má, nyega pítajte.

24. Zváli szo zátó drügôcs toga csloveka, kí je bio szlêpi, i erkli szo nyemi: dáj díko Bôgi. Mí známó, kâ je té cslovek grêsník.

25. Odgôvoro je zátó on i erkao je: csi je grêsník, jasz tó neznam; edno znám, kâ szem szlêpi bio, zdaj pa vídim.

26. Erkli szo pa nyemi pá: ka ti je vesíno? Kakda je ôdpro tvoje ocsí?

27. Odgôvoronyim je: 'ze szem vám povedao i nej szte csüli? Jeli i ví scséte nyegovi vucseníczke bidti?

28. Zopszüvali szo ga zátó i erkli szo: tí szi vucseník nyegov, mí szmo pa Môsesovi vucseníczke.

29. Mí známó, kâ je Môsesi Bôg gúcsao; toga pa ne znamó, odkud je.

30. Odgôvoro je te cslovek, i erkao nyim je: eto je csüdno

delo, kâ ví ne znate, odkud je, i on mi je ôdpro ocsi.

31. Známo pa, kâ grêsnike Bôg ne poszlühne; nego, csi to Boga szlühne i volo nyegovo csini, toga poszlühne.

32. Vekvekôma je nej bilô csüti, kâ bi sto ôdpro ocsi národjenoga szlêpoga.

33. Da ne bi bio ete od Bogá, ne bi mogao csíniti nikaj.

34. Odgôvorili szo, i erkli szo nyemi: vu grêhi szí sze tí czêli porôdo, i tí vesís nász. I vö szo ga vrgli.

III. 35. Csüo je pa Jezus, kâ szo ga vö vrgli; i, gda bi ga najsao, ercsé nyemi: tí, verjes vu Színi Bo'zem?

36. Odgôvoro je on i erkao je: sto je, Goszpodne, naj verjem vu nyem?

37. Ercsé nyemi pa Jezus: i vídis ga, i, kí guesi z tebom, on je.

38. On je pa velo: verjem, Goszpodne. I molo ga je.

39. I ercsé Jezus: na szôdbo szem jasz na ete szvét prisao, naj ti nevidôcsi vídijo, i ti vídôcsi szlêpi bodo.

40. I csüli szo níki z Farizeusov eta, kí szo 'z nyim bili, i erkli szo nyemi: jeli szmo i mí szlêpi?

41. Ercsé nyim Jezus: da bi szlêpi bilí, nebi meli grêha; zdaj pa velíte, kâ vídimo; záto grêh vas osztáne.

X. TÁL.

I. Od ovcárnice vrát i vratára 1—10.

II. Od dobroga pasztéra i ovécz 11—21.

III. Od onoga, ka sze je zgódilo v Salamonovom trnáci 22—42.

I. 1. **Z**aisztino, zaisztino velim vám: kí nejde notri po dveraj vu ovcárnicezo ovécz, nego gori ide od drügecz, on je tát i razbojnik.

2. Kí pa notri ide po dveraj, pasztér je ovécz.

3. Tomi vratár odpré, i ovczé glász nyegov csüjo. I lasztivne ovczézovépo iméni, i vö je pela.

4. I, gda szvoje lasztivne ovczé vö 'zené, pred nyimi ide, i ovczé ga naszledüjo, kâ poznajo glász nyegov.

5. Drügoga pa ne naszledüjo, nego be'zijo od nyega záto, kâ neznajo tühénczov glásza.

6. Eto prlíko je nyim erkao Jezus: oni szo pa nej szpoznali, ka bi tô bilô, ka nyim je gúcsao.

7. Záto nyim pá velí: zaisztino, zaisztino velim vám; kâ szem jasz dveri ovécz.

8. Vszi, kí szo pred menom prisli, tatjé szo i razbojniczke; ali nej szo je poszlüsale ovczé.

9. Jasz szem te dveri; po meni csi sto bode notri sô, zdr'zi sze; i notri bode sô, i vö bode sô, i dobro passo nájde.

10. Tát ne pride, nego naj vkrádne i zakole i pogübí; jasz szem prisao, naj 'zítek májo i obilno májo.

II. 11. Jasz szem ov dober pasztér; te dober pasztér düso szvojo polo'zi za ovczé.

12. Nájemnik pa, i kí je nej pasztér, koga szo nej lasztivne ovczé, vídi vuká idôcsega, i nihá tá ovczé i be'zí, vuk pa trga i razgánya ovczé.

13. Te nájemnik pa be'zí, kâ je nájemnik, i nema szkrbí na ovczé.

14. Jasz szem te dober pasztér, i poznam te moje, i poznam sze od tí moji.

15. Liki pozna mené Ocsa, i jasz poznam Ocsó, i düso mojo polo'zim za ovczé.

16. I drüge ovczé mám, stere szo nej z ete ovesárnicze; i one mi je potrêbno eszi pripelati, i glász moj bodo poszlüsále; i bode edna csrêda i eden pasztér.

17. Za toga volo me lübi Ocsa, kâ jasz polo'zim düso mojo, naj jo pá gori vzemem.

18. Niscse je ne vzeme od méne; nego jasz jo polo'zim szám od szébe. Oblászt jo mám doli polo'ziti, i oblászt jo mám pá gori vzéti. Eto zapoved szem vzéo od Ocsé mojega.

19. Razcsesznenyé je záto pá vcsinyenomed'Zidovmi za volo eti rêcsi.

20. Praviliszo pa vnôgi'z nyih: vragá má i blázni, ka ga poszlüsate?

21. Drügi právijo: ete recsí szo

nej vragometnoga. Jeli vrag more szlêpi ocsi odprêti?

III. 22. Bilí szo pa czérkvi poszvecsenyá szvétki vu Jerusálemi, i bíla je zíma.

23. I hodo je Jezus vu czérkvi po trnáczi Salamonovom.

24. Okóli szo ga vzéli záto 'Zidovje i pravili szo nyemi: kak dugo dr'zís vu dvojnoszti düso nasó? Csi szí tí Krisztus, povej nám ocsiveszno?

25. Odgôvoro je nyim Jezus: povedao szem vám, i ne verjete. Ta dela, stera jasz csinim vu iméni Ocsé mojega, tá szvedo-esijo od méne.

26. Ali ví ne verjete záto, kâ szte nej z ovécz moji, liki szem vám erkao.

27. Ovczé moje moj glász poszlüsajo; i jasz poznam nyé, i one me naszledüjo.

28. I jasz nyim dám 'zitek vekivecsni, i ne szkvarijo sze na veke, i niscse je ne vtrgne z roké moje.

29. Ocsa moj, ki je je meni dáó, véksi je od vszê, i niscse ji ne more vtrgnoti z roké Ocsé mojega.

30. Jasz i Ocsa szva edno.

31. Zgrabili szo záto pá káménye 'Zidovje, da bi ga kame-nüvali.

32. Odgôvoro nyim je Jezus: vnôga lêpa dela szem vám pokázao od Ocsé mojega, za stero z têh dêl me kamenüjete?

33. Odgôvorili szo nyemi 'Zidovje govorécsi: za dobroga dela volo te ne kamenüjemo, nego za volo preklinyanya; i, kâ tí cslovek bodôcsi, szám szebé Bogá csinís.

34. Odgôvoro nyim je Jezus: nej je píszano vu vasoj právdi, jasz szem erkao, Bogovje szte.

35. Csi je one pravo Bogé, kim je rêcs Boza vesinyena; ne more sze razvézati píszmó;

36. Zakaj tak od tisztoğa, koga je Ocsa poszvêto i poszlaó na ete szvêt, ví velíte: kâ preklinyas, kâ szem pravo, Šzin Bo'zi szem?

37. Csi ne csinim dela Ocsé mojega, ne verte mi.

38. Csi pá csinim, i dônok mi ne verjete, tim delam verte; naj znáte i verjete, kâ je Ocsa vu meni i jasz vu nyem.

39. Iszkali szo ga záto pá zgrabiti; i vö nyim je odísao z rôk nyihovi.

40. I odísao je pá prêk Jordána vu meszto, gde je bio Ivan oprvics krsztsávajôcsi, i tam je osztano.

41. I vnôgi szo sli k nyemi i pravili szo: kâ je Ivan isztina nikaksega znamênya nej vcsino; vsza pa, kâ je pravo Ivan od etoga, isztinszka szo bilá.

42. I vervali szo vnôgi tam vu nyem.

XI. TÁL.

I. Od Bethániánszkoga Lázara betega, szmrti i gori sztanenyá 1—44. II. 'Zidovje scséjo Krisztusa vmoriti 45—57.

I. 1. **B**io je pa eden beteznik Lázár z Bethánie, z meszta Márie i Márthe nyé szesztré.

2. (Bíla je pa tô tá Mária, stera je namázala Goszpodna z mazalom i bríszala je nogé nyegove z vlaszmí szvojimi, stere brat Lázár je bete'zen bio.)

3. Poszlale szo záto te szesztre knyemigovorécse: Goszpodne, ovo, steroga lübis, je jáko nemocsen.

4. Szlísavsi pa Jezus ercsé: eta nemocsnoszt je nejkszmrti, nego na Bo'zo díko, naj sze dícsi Šzin Bo'zi po nyem.

5. Lübo je pa Jezus Mártho, i szesztro nyé, i Lázara.

6. Gda bi pa csüo, kâ je nemocsen, teda isztina je escse osztano, vu sterom meszti je bio, dvá dní.

7. Po tom ercsé vucseníkom: hodmo pá vu Judeo.

8. Velíjo nyemi vucsenícške: Rabbi, zdaj szo te iszkali kamenüvati 'Zidovje, i pá ides tá?

9. Odgôvoro je Jezus: jeli je nej dvanájszeta vöra toga dnéva? Csi sto hodi vu dnévi; ne potekne sze: ár szvetloszt etoga szvêta vídi.

10. Csi pa sto hodi v noci; po-

teknesze: árszvetloszti nega vu nyem.

11. Eta ercsé i potom nyim veli: Lázár nas priátel, je zász-pao; ali ídem, naj ga obüdim.

12. Erkli szo nyemi zátó vu-cseníczke: Goszpodne, esi je zász-pao, ozdrávi.

13. Erkao je pa tô Jezus od szmrta nyegove: oni szo pa stí-mali, kâ od szpanyá szna právi.

14. Teda zátó nyim ercsé Jezus ocšiveszno: Lázár je mr'ô.

15. I veszelim sze za vász volo; naj verjete, kâ szem nej bio tam. Ali hodmo k nyemi.

16. Erkao je zátó Tomás, kí sze zové dvojnik, k vucsení-kom: hodmo i mí, naj 'z nyim merjemo.

17. Gda bi zátó Jezus prisao; najsao je; kâ je 'ze stiri dní bio vu grobi.

18. (Bíla je pa Bethánia blüzi k Jerusálemi, liki na petnájszet be'zájov.)

19. I vnôgi z 'Zidovov szo pri-sli k nyima k Márti i Márii: da bi je trôstali nad nyidvi bratom.

20. Zátó Mártha, kak je zaesü-la, kâ Jezus ide, pred nyega je bé'zala: Mária je pa vu hi'zi szédêla.

21. Erkla je zátó Mártha k Je-zusi: Goszpodne, da bi eti bio, brat moj ne bi mr'ô.

22. Ali i zdaj znám: kâ, kako-li bos proszo Bogá, dá ti Bôg.

23. Velí nyej Jezus: gori sztá-ne brat tvoj.

24. Velí nyemi Mártha: znám, kâ gori sztáne vu gori sztane-nyej na szlejdnyi dén.

25. Ercsé nyej Jezus: jasz szem gori sztanenýé i 'zitek; ki verje vu meni, i esi merjé, 'zivo bode.

26. I vszáki, ki 'zivé i verje vu meni, ne merjé na veke. Ver-jes tô?

27. Velí nyemi: kakpa Go-szpodne. Jasz szem vervalá, kaj szí tí Krisztus ov Szin Bo'zi, na szvét pridôcsi.

28. I, gda bí eta erkla, odís-la je i zvála je Mário szesztró szvojo szkrívoma erkôcsa: Vu-csitel je tü i zové te.

29. Ona pa, kak je csüla, taki je gori sztánola i sla je k nyemi.

30. (Nej je pa escse prisao Je-zus vu meszto: nego je bio na meszti, gde je pred nyega pri-bé'zala Mártha.)

31. Zátó 'Zidovje bodôcsi 'z nyôv vu hi'zi i trôstajôcsi jo vi-dôcsi Mário, kâ je hitro gori sztánola i vö sla, naszledüvali szo jo govorécsi: kâ ide k gro-bi; naj sze tám jôcse.

32. Zátó Mária, kak je tá pri-sla, gde je bio Jezus, vidôcsa ga, szpádnola je pred nogé nye-gove govorécsa nyemi: Go-szpodne, da bi eti bio, ne bi m'rô moj brat.

33. Jezus zátó, kak jo je vido-plakajôcsai 'znyôv pridôcse 'Zi-

dove plakajôcse, zaskripno je vu dûhi i zburkao sze je.

34. I eresé: gde szte ga polo-
'zili? Velijo nyemi: Goszpodne,
hodi i pogledni.

35. Zaszkúzo sze je pa Jezus.

36. Pravili szo zátó 'Zidovje:
ovo, kakda ga je lübo!

37. Níki pa 'z nyíh szo erkli:
nej je mogo ete, kí je ôdpro
ocsi toga szlêpoga, vesiniti; da
bi i ete nê mr'ô?

38. Jezus zátó pá zaskripnovsí
vu szebi, sô je k grobi. Bíla je
pa lüknya, i kamen je bio na
nyô djáni.

39. Eresé Jezus: vzetme te ka-
men. Velí nyemi szesztra toga
mrtvoga, Mártha: Goszpodne,
'ze disí; ár je 'ze strtoga dnéva.

40. Velí nyej Jezus: nejszem ti
pravo; kâ, csi bos vervalá, ví-
dila bos díko Bo'zo?

41. Kraj szo vzéli zátó te ka-
men: gde je bio te mrtvi polo-
'zeni. Jezus je pa gori zdigno
ocsi i erkao je: Ocsa, hválo ti
dám; kaj szí me poszlühno.

42. Jasz szem pa znao; ka me
vszigdár poszlühnes: ali za volo
lüdsztva okôli sztojécsega ve-
lim; naj verjejo, kâ szí me tí
poszlao.

43. I eta govorécsi, z velikím
glászom je krícsao: Lázár, hodi
vö.

44. I vö je sô te mrtvi zvézane
nogé i roké majôcsi z povijalom,
i obráz nyegov je zbriszácsov

obdáni bio. Velí nyim Jezus: od-
vézte ga i püszтите ga, najde.

45. Vnôgi zátó z 'Zidovov pri-
dôcsi k Marii i vídôcsi, stera je
vesino Jezus, vervali szo vu
nyem.

46. Níki 'z nyih szo pa sli k Fa-
rizeusom i povedali szo nyim:
stera je vesino Jezus.

II. 47. Vküp szo szpravili zá-
to vládníczke popovszki i Fari-
zeuske te veliki tanács i právili
szo: ka vesinímo? Ár ete cslo-
vek vnôga znamejnya csiní.

48. Csi ga tak nihámo: vszi bo-
do vu nyem vervali i prído Rim-
lánczi i vzemejo nám i meszto
i lüdsztvo.

49. Eden pa nikák 'z nyíh Ka-
jafás vísesnyi pop bodôcsi v
tiszto leti eresé nyim: ví ni-
kaj neznate.

50. Niti ne premíszlite: kâ je
nám bole; najeden cslovek mer-
jé za vsze lüdsztvo, i vész národ
sze ne pogübí.

51. Tô je pa szám od szébe nej
pravo: nego vísesnyi pop bodô-
csi v tiszto leti proroküvao je,
kâ bi Jezus meo mrêti za vész
národ.

52. I nej za té národ szamo:
nego naj i sziní Bo'ze, kí szo
rasztepeni, vküp szprávi vu
edno csrêdo.

53. Od tiszto ga dnéva zátó ta-
nácsivali szo szí: naj ga bujejo.

54. Jezus je zátó nej vecs ocsi-
veszno hodo med 'Zidovmi: ne-

go je odísao od tisztecz vudr'zé-
lo blüzi k püsesávi v meszto, ste-
ro sze zové Efraim; i tam je pre-
bívaó z szvojimi vucseníkmi.

55. Bio je pa blüzi Vüzen 'Zi-
dovov: i slo ji je vnogo gori v
Jerusálem z one dr'zéle na vü-
zen; da bi sze ocisztili.

56. Iszkali szo zátó Jezusa i
pravili szo eden drügomi med
szebom vu ezérkvi sztojécsi: ka
sze vám vídi; kâ je nej prisao
na szvétek?

57. Dáli szo pa i vládniezke po-
povszki i Farizeuske zapoved:
ká, csi bi sto znao, gde bi bio,
povedao bi; da bi ga zgrabili.

XII. TÁL.

I. Z drágim mazalom sze Krisztus namá-
'ze 1—11. II. Jezus na oszelnici ide v
Jerusálem 12—23. III. Od v zemlo vr-
'zene psenicze 24—26. IV. Krisztusa
Ocsa csüdno dicsi 27—36. V. 'Zidov-
szke nevernoszti zrok 37—50.

I. 1. **P**risao je zátó Jezus pred
vüzmom z sesztimí
dnévi vu Bethánio: gde je bio
Lázár te mrtvi, steroga je gori
obüdo z mrtvi.

2. Napravili szo nyemi zátó
tam vecsérjo: i Mártha je szlü-
'zila; Lázár je pa eden bio z oni,
kí szo vküp doli szeli.

3. Vzéla je zátó Mária eden fünt
z právoga nardusa dráge maszti
i mázala je nogé Jezusove i bri-
szala je z vlaszmi szvojimi no-
gé nyegove. Hi'za je pa napu-
nyena z disom te masztí.

4. Veli zátó eden z vucsenikov
nyegovi Júdas Iskariotes Simo-
nov szin on, ki ga je bodôcsi
bio odati.

5. Zakaj je tô mazalo nej odáno
za trisztô szódôv i dáno sziro-
mákom.

6. Erkao je pa tô nej, ka bi
szkrb méo na szíromáke: nego,
ká je tát bio i mosnyô je méo,
i ona, stera szo notri metali je
on noszo.

7. Erkao je zátó Jezus: niháj
jo; na dén pekopanya mojega
je ona tô obdr'zála.

8. Ár szíromáke bodte vszig-
dár z szebom meli: mené pa ne
bodete vszigdár meli.

9. Szpoznalo je zátó doszta lüd-
sztva z 'Zidovov, kâ je tam bio:
i prisli szo nej za volo Jezusa
szamo; nego, da bi i Lázara vi-
dili, steroga je z mrtvi zbüdo.

10. Tanács szo pa dr'zali vlád-
niczke popovszki: kâ bi i Lá-
zara bujli.

11. Kâ szo vnôgi 'Zidovje za
volo nyega tá sli, i vervali szo
vu Jezusi.

II. 12. Te drügi dén je pa vno-
go lüdsztva prislo na szvétek
szlisavsi: kâ je prisao Jezus vu
Jerusálem.

13. Vzéli szo pálmové vejke i
vö szo sli pred nyega i kricsali
szo: Ho'zanna, blagoszlovleni,
kí ide vu iméni Goszpodnovom,
král Izraelszki.

14. Najsao je pa Jezus oszlícsa

i na nyega szí je szeo, líki je píszano:

15. Ne boj sze csi Sionszka; ovo, král tvoj ide szedécsi na oszelnicze 'zrbéti.

16. Eta szo pa nej szpoznali vucseníczke nyegovi oprvics: nego, gda je odicseni bio Jezus, teda szo sze szpômenoli; kâ szo eta bilá od nyega píszana; i, ka szo nyemi tá vcsínili.

17. Szvedocsilo je záto to lüdsztvo; stero je 'z nyim bilô; kâ je Lázara z groba zváo i z mrtvi ga je zbüdo.

18. Za toga volo je i pred nye-ga slo lüdsztvo; kâ je csülo; kâ je tô znamênye vcsíno.

19. Farizeuske szo záto erkli szami vu szebi: vidite, kâ nikaj ne valáte? Ovo, vesz szvét za nyim ide.

20. Bilí szo pa níki Grki zoni, ki szo gori sli; da bí Bogá molili vu szvétki.

21. Tej szo záto sli k Filippi, ki je bio od Bethsajde Galilee; i prozili szo ga govorécsi: Goszpodne, scsémo Jezusa viditi.

22. Ide Filip i povej Andrásí, i páli András i Filip ercséta Jezusi.

23. Jezus nyim je pa odgôvoro govorécsi: prisla je vöra, naj sze odícsi Szín cslovecsi.

III. 24. Zaisztino, zaisztino velim vám: csi zrno pseniesno ne szpádne vu zemlo, i zegnili, ono

szamo osztáne; csi pa zegnili, vnogo száda prineszé.

25. Ki lübi düso szvojo, zgübi jo: i ki odürrjáva düso szvojo na etom szvéti, na 'zitek vekivecsni jo zdr'zi.

26. Csi sto meni szlü'zi; mené naj naszledüje; i, gde szem jasz, tam bode moj szluga; i, csi sto meni szlü'zi, postüvao ga bode Ocsa.

IV. 27. Zdaj sze je zburkala düsa moja; i ka právím? Ocsa zdr'zi me od vöre ete. Ali za toga volo szem prisao vu tô vöro.

28. Ocsa, odícsi tvoje imé. Pri-sao je záto glász z nébe: i odieso szem i páli odícsim.

29. To lüdsztvo záto sztojcése i szlisavse erklo je: grmlajcza sze je zgodila. Drügi szo pa pravili: angel nyemi je gúcsao.

30. Odgôvoro je pa Jezus i erkao: nej je téglasz za mojo volo vesinyeni; nego za vaso volo.

31. Zdaj je szôdba etoga szvéta: zdaj bode poglavník etoga szvéta vö vr'zeni.

32. I jasz, csi sze zviszim od zemlé, vsze bom za szebom vlêkao.

33. (Tô je pa pravo znamenüvájôcsi z káksov szmrtjov nyemi je mrêti.)

34. Odgôvorilo nyemi je pa lüdsztvo: mi szmo csüli z právde, kâ Krisztus osztáne na vëke; i kakda ti právís, ka je potrebnó zvisenomi bidti Színi

cslovecsemi? Stoje te Szin cslovecsi?

35. Ercsé nyemi záto Jezus: escse malo vrêmena je ta szvetloszt zvami; hodte, dokecs szvetloszt máte, naj vász kmicza ne zapopádne. I, kí hodi vu kmiczi, nezna, kama ide.

36. Dokécs szvetloszt máte; verte vu szvetloszti: naj szinovje szvetloszti bodete. Eta je gúcsao Jezus: i odidôcsi szkrio sze je od nyih.

V. 37. Csi gli je pa teliko známênya vcsino pred nyimi: dönok szo nej vervali vu nyem;

38. Naj sze szpuni rêcs E'zaiás proroka, ki je erkao: Goszpodne, sto je vervao nasemi predganyi; i rama Goszpodnova komi sze je oznánila?

39. Za toga volo szo nej mogli vervati; ár pá veli E'zaiás:

40. Oszlêpo je nyih ocsi i obtrdo je nyihovo szrece: naj ne vidijo z ocsmi i ne razmijo z szrezom i povrnêjo sze i zvracsim je.

41. Eta je erkao E'zaiás: gda je vido diko nyegovo i gúcsao je od nyega.

42. Priszpodobnim tálom i z vládnikov szo vnôgi vervali vu nyem: ali za volo Farizeusov szo ga nej vadlúvali; da bi sze z szprávisesa vö nê vrgli.

43. Ár szo bole lübili diko lüdi: liki diko Bo'zo.

44. Jezus je pa krícsao i erkao:

kí vu meni verje, ne verje vu meni; nego vu onom, kí me je poszlao.

45. I, kí mené vidí, vidi onoga; kí je mené poszlao.

46. Jasz szem za szvetloszt na szvét prisao: naj vszáki, ki vu meni verje, vu kmiczi ne osztáne.

47. I, csi sto ne bode poszlúsaó recsi moje i ne bode vervao, jasz ga ne szôdim. Ár szem nej prisao záto; naj szvét szôdim: nego, naj szvét zdr'zim.

48. Kí mené zavr'ze i ne vze-me gori recsi moje: má, kí ga szôdi. Ta rêcs, stero szem gúcsao, ona ga bode szôdila na szlêdnyi dén.

49. Ár szem jasz szám od szêbe nej prisao: nego, kí je mené poszlao, Ocsa, on mi je zapovidáo; ka morem praviti, i ka gúcsati.

50. I znám: kâ je zapovid nyegova'zítek vekivecsni. Záto, ka jasz guesim, liki je velo meni Ocsa, tak guesim.

XIII. TÁL.

I. Od nôg mujvanya 1—20. II. Potom od pri sztoli zgovárjanya 21—38.

I. 1. **P**red vüzmenim szvétkom pa znajôcsi Jezus, kâ je prisla nyegova vöra, naj prêk ide z etoga szvéta k Ocsi, lübo je te szvoje lasztivne na szvétí; i tak je je do konceza lübo.

2. I gda je vecsérja vcsinyena

bíla (gda sze je 'ze vrág vrgao vu szreczé Judás Iskariotesa sziná Símónovoga, naj ga odá.)

3. Znajôcsi Jezus, kâ nyemi je vsza dáo Ocsa vu roké, i kâ je od Bogá zísao i k Bôgi ide.

4. Gori je sztano od vecsérje; i doli dene gvant i vze me briszacso, i opáse sze 'z nyôv.

5. Potom vlejé vodô vu mujváoniczo i zácsao je mujvati nogé vucseníkov, i briszati z briszácsov, z sterov je bio opászani.

6. Príde záto k Símón Petri i velí nyemi on: Goszpodne, tí bos meni mujvao nogé?

7. Odgôvoro je Jezus i erkao nyemi je: ka jasz csinim, tí zdaj neznas; szpoznas pa potom.

8. Veli nyemi Peter: z nikak-sim tálom ne bos mujvao nogé moje na veke. Odgôvoro nyemi je Jezus: csi te ne bom mujvao; nemas tála zmenom.

9. Velí nyemi Simon Peter: Goszpodne, nej li nogé moje szamo; nego i roké i glavô.

10. Velí nyemi Jezus: kí je mujti; nej nyemi je potrêbno; nego, naj li nogé mujje; ár je csíszti czêli. I ví szte csíszti: ali nej vszi.

11. Ár je znao, sto ga odá: za toga volo je pravo; nej szte vszi csíszti.

12. Gda bi záto mujonogényihove: na szébe je vzéo gvant

szvoj. I doli szedécsi pa nyim velí: znáte, kaszem vám vesíno?

13. Ví zovéte mené, vucsitel i Goszpôd: i dobro velíte; ár szem jasz.

14. Csi záto szem jasz mujvao vase nogé Goszpôd i vucsitel: i ví morete eden drügomi mujvati nogé.

15. Ár példo szem vám dáo: naj, liki szem jasz vesíno vám, i ví csiníte.

16. Zaisztino, zaisztino velim vám: nej je szluga véksi od Goszpôda szvojega, niti te poszlani je nej véksi od onoga, kí ga je poszlao.

17. Csi eta znáte: bla'zeni szte, csi je csiníte.

18. Ne právim od vszê vász: jasz znám, stere szem odébrao, nego, naj sze píszmo szpuni; kí jej z menom krüh, on je, kí je gori zdigno petô szvojó prôti meni.

19. Zdaj pa velim vám: da prve, liki bode, naj, gda bode, verjete, kâ szem jasz.

20. Zaisztino, zaisztino velim vám: kí gori vze me tisztoga, steroga jasz poslem, mené vze me; kí pa mené vze me, vze me onoga, kí je mené poszlao.

II. 21. Eta gda bi Jezus erkao, zburkao sze je vu dühi, i szvedôcso je, i erkao je: zaisztino, zaisztino velim vám; kâ me eden z vász odá.

22. Glédali szo záto eden na

drügoga vucseníczke, dvojécsi, od koga bi pravo.

23. Bio je pa le'zécsi eden ti vucseníkov nyegovi vu Jezusovom kríli, sterogajelübo Jezus.

24. Kívao je záto tomi Simon Peter: ka bi szpitávao, sto bi bio, od koga právi.

25. Notri szpadnovsi pa on na prszi Jezusove, ercsé nyemi: Goszpodne, sto je?

26. Odgovorí Jezus: onje, komi jasz te namocseni falácsecz dám. Inamocsi vsi falácsecz, dáog je Judás Iskariotesi Simonovomi színi.

27. I po falácseczi tedaje notri sô vnyega Satan. Velí záto nyemi Jezus: ka csinís, hitro csiní.

28. Tô je pa nise se nej znao ti szedécsi, k csemi nyemi je velo.

29. Ár szo níki stímali, da je mosnyô meo Júdás, kâ nyemi velí Jezus: küpi, ka szo nám potrêbna na szvétek, ali, ka bi kâ szíromákóm dáog.

30. Vzé vsi záto on te falácsecsek, preczi je vö sô. Bíla je pa nôcs.

31. Gda bi záto vö odísao, velí Jezus: zdaj je odícseni Szin eslovecsi, i Bôg je odícseni vu nyem.

32. Csi je Bôg odícseni vu nyem, i Bôg ga bode dícsog szám vu szebi, i preczi ga bode dícsog.

33. Szinki, escse szem edno malo zvami. Iszkali me bodete; i, liki szem pravo 'Zidovom, kâ,

kama jasz odhájam, ví ne morete idti; i vám tak velim zdaj.

34. Zapoved nôvo dám vám, naj eden drügoga lübite; liki szem vász jasz lübo, tak i ví lübite eden drügoga.

35. V tom szpoznajo vszi, kâ szte moji vucseníczke, csi lübézen máte eden k drügomi.

36. Velí nyemi Simon Peter: Goszpodne, kama odhájasz? Odgôvoro je nyemi Jezus: kama odhájam, tá me ne mores zdaj naszledüvati; potom bos me pa naszledüvao.

37. Velí nyemi Peter: Goszpodne, zakaj te zdaj ne morem naszledüvati? Düso mojo za tébe doli denem.

38. Odgôvoro nyemi je Jezus: düso tvojo za méne denes doli? Zaisztino, zaisztino velim tebi: ne bode kokôt popêvao, dokecs me tríkrát ne zatájasz.

XIV. TÁL.

I. Krisztus nadale trôsta vucseníke 1—4.

II. Z Ocsom je edno 5—21. III. Vucseníkom obêcse Dühá Szv. szvoj mér, i szamoga szebé 22—31.

I. 1. **N**ajsze ne zburkaszreze vase, verjete vu Bôgi, i vu meni verte.

2. Vu hi'zi Ocsé mojega je doszta prebiválises. Da tak ne bi bilô, povedao bi vám: idem szprávlat vám meszto.

3. I, csi bom sô i szprávím vám meszto, pá prídem i vzemem

vász k szebi; naj, gde szem jasz, i ví tam bodete.

4. I, kama jasz odhájam, zná-te, i pôť znáte.

II.5. Velí nyemi Tomás: Goszpodne, ne znamo, kama odhá-jas; i kakda bi mogli pôť znati?

6. Velí nyemi Jezus: jasz szem ta pôť, i isztina, i 'zitek; niscse ne príde k Ocsi, nego po meni.

7. Da bi poznali mené, i Ocsó mojega bi poznali; i od eti máo ga poznate, i vidili szte ga.

8. Velí nyemi Filip: Goszpodne, poká'zi nám Ocsó, i zado-szta nám je.

9. Velí nyemi Jezus: teliko vrêmena szem z vami, i nej szi me poznao? Filip, kí mené ví-di, vídi Ocsó; i kakda tí prá-vis, poká'zi nám Ocsó?

10. Ne verjes, kâ szem jasz vu Ocsi i Ocsa je vu meni? Recsí, stere jasz vám gucsim, szám od szébe ne gucsim; nego Ocsa, kí vu meni prebíva, on csiní tá dela.

11. Verte mi, kâ szem jasz vu Ocsi, i Ocsa je vu meni; csi pa nej, za volo ti dêľ verte mi.

12. Zaisztino, zaisztino velim vám; kí vu meni verje, dela, stera csinim, i on bode csinio; i véksa od eti bode csinio záto, kâ jasz k Ocsi mojemi idem.

13. I, kakoli bodete proszili vu iméni mojem, tô vcsinim, naj sze dícsi Ocsa vu Színi.

14. Csi bodete kâ proszili vu iméni mojem, jasz vcsinim.

15. Csi me lübite, zapovedi moje zdr'závajte.

16. I jasz bom proszo Ocsó, i drügoga obeszelitela dá vám, naj osztáne z vami na veke.

17. Düh te isztine, steroga szvêť ne more vzéti záto, kâ ga ne vídi, niti ga ne pozna. Ví ga pa poznate, ár pri vász osztáne, i vu vami bode.

18. Ne nihám vász szirôte, prí-dem k vám.

19. Escse malo, i te szvêť me vecs ne de vido; ví pa me vi-dili bodte záto, kâ jasz 'zivém, i ví bodte 'zíveli.

20. Vu onom dnévi szpoznate ví, kâ szem jasz vu Ocsi mojem i ví vu meni, i jasz vu vami.

21. Kí má zapôvedi moje i nyé zdr'záva, on je, kí lübi mené; i kí mené lübi, lübleni bode od Ocsé mojega, i jasz ga bodem lübo, i vö sze nyemi vjávím.

III.22. Ercsé nyemi Judás (nej te Iskariotes:) Goszpodne, kâ je, kâ sze nám vö vjávís, i nej szvêťi?

23. Odgôvoro je Jezus i erkao nyemi je: csi sto mené lübi, Rêcs mojo bode zdr'závao; i Ocsa moj de ga lübo, i k nyemi prídemo i sztanyé szi pri nyem napravímo.

24. Kí mené ne lübi, Recsí moje ne zdr'záva; i ta Rêcs, stero

csüjete, nej je moja, nego onoga, kí je mené poszlao, Ocsé.

25. Eta szem vám pravo pri vász bodôcsi.

26. Te obeszelitel pa, Düh szvéti, steroga posle Ocsa vu mojem iméni, on vász bode vsza vesio, i na pamet bode vám prinásao vsza, stera szem vám pravo.

27. Mér nihám vám, mér moj dâm vám; nej, liki szvét dáva, jasz vám dâm, naj sze ne zburka szrece vase, niti sze ne bojí.

28. Csüli szte, kâ szem jasz vám erkao: odhájam i prídem k vám. Da bi me lübilí, radüvali bi sze, kâszemprávo: idem k Ocsi, ár je Ocsa moj véksi od méne.

29. I zdaj szem vám pravo: prvle, liki bode, naj, gda bode, verjete.

30. Ne bom vecs doszta gúceso z vami. Ár je prisao etoga szvétá poglavnik, i vu meni nema nikaj.

31. Nego, naj szpozna szvét, kâ lüvim Ocsa, i, liki je zapovedao meni Ocsa, tak csinim. Sztante gori, hodmo odnut.

XV. TÁL.

I. Od pravicsnoga trsza 1—16. II. Od trôsta vu odürjávani szvétá 17—27.

I. 1. **J**asz szem te isztinszki trsz, i Ocsa moj je goríc delavecz.

2. Vszáko rozgo, stera vu me-

ni ne prinása száda, kraj jo vre'ze; i vszáko, stera szád prinása, ocsiszti jo, naj vecs száda prinása.

3. 'Ze szte ví csíszti za volo rêcsi, stero szem vám gúceso.

4. Osztante vu meni, i jasz vu vami. Liki rozga ne more száda neszti száma od szébe; nego, csi osztáne na trszí, tak ni ví, csi vu meni ne osztánete.

5. Jasz szem trsz, ví szte rozgê; kí osztáne vu meni, i jasz vu nyem, té doszta száda prinása. Ár brezi méne nikaj ne morete csiniti.

6. Csi sto ne osztáne vu meni, vö sze vr'ze, liki rozga, i poszêhne, i vküp jo poberéjo i vu ogen jo vr'zejo i zgorí.

7. Csi osztánete vu meni i recsi moje vu vami osztánejo, kakoli bodte steli, proszte, i bode vám.

8. Vu etom sze dícsi Ocsa moj, naj vnogo száda prinásate, i bodete moji vucseníczke.

9. Liki je lübo mené Ocsa, i jasz szem tak lübo vász. Osztante vu mojoj lübéznoszti.

10. Csi zapovedi moje bodete zdr'závali, osztánete vu mojoj lübéznoszti, liki szem jasz zapovedi mojega Ocsé zdr'zao, i osztánem vu nyegovoj lübéznoszti.

11. Tá szem gúceso vám, naj radoszt moja vu vami osztáne, i radoszt vasa sze szpuni.

12. Eta je moja zapoved, naj eden drügoga lübite, liki szem jasz vász lübo.

13. Vékse od ete lübéznoshti niscse nema, liki, csi sto düso szvojo polo'zi za priátele szvoje.

14. Ví szte priátelje moji, csi csiníte, ka vám jasz zapovedávam.

15. Vecs vász ne právim szluge záto, kâ szluga nezna, ka csiní nyegov Goszpôd. Vász szem pa pravo priátele záto, kâ szem vsza stera szem csüo od Ocsé mojega, vám na znánye dáo.

16. Nej szte me ví odébrali; nego jasz szem vász odébrao, i posztavo szem vász, naj idete i szád prinásate, i szád vas osztáne; da, kakoli bodete proszili Ocsó vu iméni mojem, dá vám.

II. 17. Tá vam zapovedávam, naj eden drügoga lübite.

18. Csi vász szvét odürjáva, znáte, kâ je mené prvle, liki vász, odürjávo.

19. Da bi z szvétâ bili, szvét bi, ka je nyegovo lasztivno, lübo; da szte pa nej z szvétâ, nego szem vász jasz odébrao z szvétâ, za toga volo vász odürjáva szvét.

20. Szpômente sze z te rêcsi, stero szem vam jasz pravo: nej je szluga véksi od goszpôda szvojega. Csi szo mené prega-nyali, i vász bodo preganyali;

csi szo rêcs mojo zdr'závali, i vaso bodo zdr'závali.

21. Ali eta vsza bodo vám csiníli za volo iména mojega, kâ ne znajo onoga, kí je mené poszlao.

22. Da ne bi prisao i nyim gúcsao, grêha ne bi meli; zdaj pa zágovora nemajo od grêhaszvojega.

23. Kí mené odürjáva i Ocsó mojega odürjáva.

24. Csi tá dela ne bi csiníto med nyimi, stera je niscse drügi nej csiníto, grêha ne bi meli; zdaj pa i vidili szo, i odürili szo i mené i Ocsó mojega.

25. Ali tô je záto, naj sze szpuni rêcs píszana vu právdi nyihovoj, kâ szo me zobsztom odürjávali.

26. Gda pa príde te Obeszeli-tel, steroga vám jasz poslem, od Ocsé (Düh te isztine, kí od Ocsé zhája,) on bode szvedocso od méne.

27. Ali i vi szvedocsili bodete, ár szte od zacsétka z menov.

XVI. TÁL.

I. Krisztus dvóje pohüsanje odvraçstüje, stero zhája szvétâ odürjávanja 1—4, z szvojega odhájanya 5—7. II. Od Dühâ Szv. csészti 8—15. III. Od trôsta vu szküsávanyi 16—22. IV. Od molitvi 23—33.

I. 1. **E**ta szem vám gúcsao, naj sze ne szpácsite.

2. Z szprávises vász vö zgoni-jo. Ali príde i vöra, da vszáki,

kí vász buje, bode stímao, kâ Bôgi szlû'zbo vesiní.

3. I eta vesiníjo vám zâto, kâ szo nej poznali Ocsó, niti mené.

4. Ali eta szem vám gúcsao, naj, gda príde vöra, sze zpomenéte z eti, kâ szem vám jasz erkao; eta szem pa vám od zacsétka nej povedao, ár szem z vami bio.

5. Zdaj pa odhájam k onomi, kí me je poszlao, i niscse me z vász ne píta: kama ides?

6. Nego, kâ szem vám eta gúcsó, 'zaloszt je napunila szreze vase.

7. Ali jasz isztino velim vám: dobro je vám, naj jasz odídem. Ár, csi ne odídem, te obeszelitel ne príde k vám; csi bom pa sô, poslem ga k vám,

II. 8. I, gda on príde, káráo bode ete szvét od grêha, i od pravieze, i od szôdbe.

9. Od grêha zâto, kâ szo nej vervali vu meni.

10. Od pravieze pa, kâ k mojmí Ocsi idem, i vecs me ne bodete vidili.

11. Od szôdbe pa, kâ je poglavník etoga szvéta oszodjeni.

12. Escse vám doszta mám praviti, ali zdaj ne morete nosziti.

13. Gda pa on príde Düh te isztine, pelao de vász vu vszo isztino. Ár ne bode gúcsó szám od szébe; nego, sterakoli bode csüo, gúcsó bode, i tá pridôcsa vám nazvêszti.

14. On bode me dícsó, ár z mojegá vzeme, i nazvêszti vám.

15. Vsza, stera má Ocsa, moja szo; za toga volo szem erkao: kâ z mojegá vzeme, i nazvêszti vám.

III. 16. Edno malo, i ne bodete me vidili; i páli edno malo, i vidili bodete me zâto, kâ jasz odhájam k Ocsi.

17. Erkli szo zâto niki z vucseníkov nyegovi eden k drügomi: kâ je tô, ka nám právi: edno malo, i ne bodete me vidili, i páli edno malo, i vidili me bodete; ino, kâ jasz odhájam k Ocsi.

18. Pravili szo zâto: kâ je tô, ka právi, malo? Ne znamo, ka gúcsí.

19. Szpoznao je pa Jezus, kâ szo ga steli pítati, i ercsé nyim: od toga szpitávate oden drügoga, kâ szem erkao: edno malo, i ne bodete me vidili, i pá edno malo, i vídili me bodete?

20. Zaisztino, zaisztino velim vám; kâ sze ví bodete jôkali i plakali, szvét sze pa bode radüvao; vísze pa 'zalosztli bodete, ali 'zaloszt vasa sze obrné na radoszt.

21. 'Zena, gda rodí, 'zaloszt má, kâ je prisla nyé vöra; gda je pa porodíla dête, ne szpomené sze vecs z dreszélnoszti za volo radoszti, kâ sze je cslovek porôdo na szvét.

22. I ví zâto zdaj isztina 'za-

loszt máte; ali pá bom vász vi-do, i radüvalo sze bode szreze vase, i radoszt vaso nise ne vzeme od vász.

IV. 23. I vu onom dnévi me nikaj ne bodete píтали. Zaisztino, zaisztino velim vám; kâ, kakoli bodete proszili Ocsó vu iméni mojem, dá vám.

24. Do eti mao szte nikaj nej proszili vu iméni mojem; pro-szte, i vzetete, naj radoszt vasa puna bode.

25. Eta szem vám vu priszpo-dobnosztaj gúcsó; ali príde vö-ra, kâ vám vecs ne bodem gúcsao vu priszpodobnosztaj, ne-go vám ocsiveszno bodem od Ocsé nazvísésávo.

26. Vu onoj vöri vu iméni mo-jem bodete proszili; i ne velim vám, kâ bom jasz proszo Ocsó za vász.

27. Ár szám Ocsa lübi vász, kâ szte ví mené lübili i vervali szte, kâ szem jasz od Bogá zísao.

28. Zísao szem od Ocsé, i pri-sao szem na ete szvét; pá ni-hám szvét, i sô bom k Ocsi.

29. Veljó nyemi vucseníczke nyegovi: ovo, zdaj ocsiveszno guesís, i prílike nikakse ne právis.

30. Zdaj známo, kâ vsza znás, i nej je potrêbno, naj testopíta; vu tom verjemo, kâ szi od Bo-gá zísao.

H. W.

31. Odgôvoro je nyim Jezus: zdaj verjete?

32. Ovo príde vöra, i zdaj je prisla, da sze rasztepéte vszáki vu szvoja lasztivna, i menésza-moga niháte. I nej szem szám, ár je Ocsa z menom.

33. Eta szem vám gúcsó, naj vu meni mér máte. Na szvéti nevoló máte; ali vüpjajte sze, jasz szem obládao te szvét.

XVII. TÁL.

Krisztusova popovszka molitev: I. Za szébe 1—5. II. Za vucseníke 6—19. III. Za Mater czérkev 20—26.

I. 1. **E**tajé gúcsao Jezus, i pri-zdigno je ocsi szvoje vu nebésza, i erkao je: Ocsa, prisla je vöra, odícsi Sziná tvo-jega, naj i Szin tvoj tebé dícsi.

2. Liki szi nyemi dáó oblászt nad vszáksim têlom, naj nyim vszákomí, steroga szi nyemi dáó, dá 'zítek vekivecsni.

3. Ete je pá te 'zitek vekivecs-ni, naj szpoznao tebé szamoga isztinszkoga Bogá, i steroga szi poszlaó, Jezusa Krisztusa.

4. Jasz szem te dícsó na zemli. Delo szem szkonesao, stero szi meni dáó, naj je vcsinim.

5. I zdaj me odícsi tí Ocsa pri tebi szamom z tisztov díkov, stero szem méo prvle, liki je te szvét bio, pri tebi.

II. 6. Oznano szem tvoje imé lüdém, stero szi meni dáó z eto-ga szvétá; tvoji szo bili, i meni

szi je dáo, i rêcs tvojo szo ob-dr'zali.

7. Zdaj szo szpoznali, kâ szo vsza, stera szi meni dáo, od tébe.

8. Ár szem te recsi, stere szi meni dáo, nyim dáo; i oni szo je gori vzéli, i szpoznali szo zaisztino, kâ szem od tébe zísao, i vervali szo, kâ szi tí mené poszlao.

9. Jasz za nyé proszim: ne proszim za te szvét, nego za one, stere szi meni dáo, kâ szo tvoji.

10. I moja vsza szo tvoja, i ta tvoja szo moja; i odícsen szem vu nyíh.

11. I nej szem vecs na szvéti, ali oni szo na szvéti; jasz pa k tebi idem. Szvéti Ocsa, zdr'zi je vu iméni tvojem, stere szi meni dáo, naj bodo edno, liki mí.

12. Gda szem bio 'z nyimi na etom szvéti, jasz szem je zdr'zao vu tvojem iméni. Stere szi meni dáo, obarvao szem je, i niscse je 'z nyíh nej zgübleni; nego te pogübelnoszti szin, naj sze píszo szpuni.

13. Zdaj pa k tebi idem, i eta gucsím na szvéti, naj mám radoszt mojo napunyeno vu nyíh.

14. Jasz szem nyim dáo rêcs tvojo, i te szvét je odürjávo nyé, kâ szo nej z etoga szvétá, likijasz szem nej z etoga szvétá.

15. Ne proszim, naj je vzemes

z etoga szvétá, nego, naj je ob-dr'zís od hüdoga.

16. Z etoga szvétá szo nej, liki szem jasz nej z etoga szvétá.

17. Poszvėti je vu isztini tvojoj, Rêcs tvoja je isztina.

18. Liki szi mené poszlao na ete szvét, i jasz nyé poslem na ete szvét.

19. I za nyé jasz poszvecsüjem szám shebé, naj i oni bodo poszvecseni vu isztini.

III. 20. Nej pa za té szamo proszim, nego i za one, kí bodo vervali po rêcsi nyihovoj vu mení.

21. Naj vszi edno bodo, liki tí, Ocsa, vu meni, i jasz vu tebi, naj i oni vu nami edno bodo; naj verje szvét, kâ szi me tí poszlao.

22. I jasz szem tô diko, stero szi meni dáo, nyim dáo; naj bodo edno, liki szmo mí edno.

23. Jasz vu nyíh i tí vu meni, naj bodo popólni vu ednom; i naj szpozna te szvét, kâ szi tí mené poszlao, i lübo szi je, liki szi mené lübo.

24. Ocsa, stere szi meni dáo, scsém, naj, gde szem jasz, i oni tam bodo z menom; naj vídijo díko mojo, stero szi dáo meni, kâ szi me lübo pred zacsétkom szvétá.

25. Ocsa pravicsni, te szvét je tebé nej szpoznao, jasz szem te pa szpoznao; i tê szo szpoznali, kâ szi me tí poszlao.

26. I oznano szem nyim imé tvoje, i oznánim je, naj lübézen, z sterov szi mené lübo, vu nyíh bode, i jasz vu nyíh.

XVIII. TÁL.

I. Krisztusa zgrábijo 1—12. II. Pred Anás i Kajafásom trpi 13—27. III. Pred Pilátusom ga tó'zijo 28—32. IV. Pilátus ga pita, csi je král 'Zidovszki 33—40.

I. 1. **E**ta gda bi Jezus erkao, vö je sô z vucseníkmi szvojimi prêk Kedron járka, gde je bio eden ográdecz, vu steroga je notri sô on i vucseníczke nyegovi.

2. Znao je pa i Júdas, kí ga je ôdao, tó meszto, kâ sze je doszta krát vkiup szpravo Jezus tam z vucseníkmi szvojimi.

3. Záto Judás vzeme sereg vi tézov, i od vládnikov popovszki, i Farizeusov szluge, ide tá z poszvêtom, i z lampasmi, i z ro'zjom.

4. Jezus záto znavši vsza na szébe pridôcsa, vö idôcsi eresé nyim: koga íscsete?

5. Odgôvorili szo nyemi: Jezusa Názarenszkoga. Velí nyim Jezus: jasz szem. Sztáo je pa i Júdas, kí ga je ôdao, 'z nyimi.

6. Gdabi nyim záto erkao: jasz szem, názdrt szo sli, i szpadnoli szo na zemlo.

7. Záto pá je je pítáo: koga íscsete? oni szo pa erkli: Jezusa Názarenszkoga.

8. Odgôvoro je Jezus: erkao

szem vám, kâ szem jasz. Csi záto mené íscsete, püsztite ete odhájati.

9. Naj sze szpuni ta rêcs, stero je erkao: kâ, stere szi meni dáo, nej szem 'z nyíh zgübo ni ednoga.

10. Simon Peter záto majôcsi mecs, vö ga je potégno, i vđaro je vísesnyega popa szlugo, i odszekao nyemi je dêszo vühô. Bilô je pa imé szlugi Malkus.

11. Erkao je záto Jezus Petri: potiszni mecs tvoj vu mosnyico. Jeli te pehár, steroga mi je Ocsa dáo, ne bom pio?

12. Záto vítêzje i sztotnik, i szlugi 'Zidovszki vzéli szo Jezusa, i zvézali szo ga.

II. 13. I odpelali szo ga k Anási naj prvle. Ár je bio téaszt Kajafása, kí je bio vísesnyi pop v tiszto leti.

14. Bio je pa Kajafás té, kí je tanácsivao 'Zidovom, kâ je bole ednomi csloveki mrêti za vsze lüdsztvo.

15. Naszledüvao je pa Jezusa Simon Peter i te drügi vucseník. Tisztí vucseník sze je pa znao z vísesnyim popom, i k csaszi je sô z Jezusom vu dvor vísesnyega popa.

16. Peter je pa sztao pred dverami vönê. Vö je sô záto te drügi vucseník, kí sze z vísesnyim popom znao, i eresé vřatáriczi i notri je pelao Petra.

17. Velí záto ta deklícska

vratáricza Petri: Nej szi i tí z vucseníkov etoga csloveka? velí on: nej szem.

18. Sztáli szo pa szlugi i dvorniczke vògelje za'zigávajòcsi záto, kâ je mraz bio, i szegrêvali szo sze. Bio je pa 'z nyimi Peter sztojécsi i szegrêvajòcsi sze.

19. Pítao je záto te vísesnyi pop Jezusa od vucseníkov nyegovi, i od návuka nyegovoga.

20. Odgòvoro nyemi je pa Jezus: Jasz szem ocšiveszno gúcsao szvéti. Jasz szem vszigdár vesio vu szpráviesci i vu czérkvi, gde sze ze vszega kraja 'Zidovje vküp szprávłajo, i vu szkřivnoszti szem nikaj nej gúcsao.

21. Ka mené pítas? pítaj one, kí szo me poszlüsali, ka szem nyim gúcsao; ovo, tê znájo, ka szem jasz pravo.

22. Eta pa gda bi on velo, eden z ti hlápczov tam sztojécsi je za vüha vdaro Jezusa, erkòcsi: tak odgovárjas vísesnyemi popi?

23. Odgòvoro nyemi je Jezus: csi szem hüdò gúcsò, poszvedoci od hüdoga; csi szem pa dobro, ka me bíjes?

24. Poszlao ga je záto Annás zvézanoga k Kajafási, vísesnyemi popi.

25. Sztáo je pa Simon Peter i szegrêvao sze je. Erkli szo nyemi záto: nej szi i tí z vucsení-

kov nyegovi? On je pa tajio i erkao je: nej szem.

26. Velí eden z vísesnyega popa szlugov rodbina bodòcsi onoga, komi je Peter vühò odszekao: nej szem te vido vu ográczí 'z nyim?

27. Páli je záto tajio Peter, i preczi je kokòt popêvao.

III. 28. Pelajo záto Jezusa od Kajafása vu pravdeno hi'zo. Bilò je pa rano, i oni szo nej sli notri vu pravdeno hi'zo, da bi sze nê oszkrunili; nego da bi jeli ágnecza vüzenszkgoa.

29. Vò je sò záto Pilátus knyim i erkao je: kákso to'zbo máte pròti etomi csloveki?

30. Odgòvorili szo i erkli szo nyemi: da ne bi bio ete hüdelnik, ne bi ti ga dáli vu roké.

31. Erkao nyim je záto Pilátus: vzepte ga ví i poleg právdevase ga szòdte. Erkli szo nyemi záto 'Zidovje: nám je nej szlobodno nikoga vmoriti.

32. Naj sze rêcs Jezusova szpuni, stero je erkao znamenüvajòcsi z káksov szmrtjov mámrêti.

IV. 33. Notri je sò záto vu pravdeno hi'zo pá Pilátus, i prízvao je Jezusa, i erkao nyemi je: tí szi král 'Zidovszki?

34. Odgòvoro nyemi je Jezus: szám od szébe ti tô velis; ali szo ti padrügí pravili od méne?

35. Odgòvoro je Pilátus: jeli szem iasz 'Zidov? Tvo národ

i vládniczke popovszki szo te meni v rôke dáli, ka szi vesíno?

36. Odgôvoro je Jezus: Králevszto moje je nej z etoga szvêta. Dabi z etoga szvêta bilô Králevszto moje, szlugi moji bi sze vojszküvali, da bi sze ne dáó 'Zidovom, zdaj pa Králevszto moje je nej odnut.

37. Erkao nyemi je zátó Pilátus: dönok král szi tí? Odgôvoro je Jezus: tí velís, kâ szem jasz král. Jaszszem na ete szvêt narodjeni, i na to szem prisao na ete szvêt, naj szvedocsím od isztine. Vszáki, kí je z isztine, poszluša moj glász.

38. Velí nyemi Pilátus: ka je isztina? I tô erkôcsi, páli je vö sô k 'Zidovom i velí nyím: jasz nikaksi zrok ne nájdem vu nyem.

39. Máte pa ví segô, naj vám ednoga odpüsztim vu vüzmi. Jeli scséte zátó, naj vám püsztim krála 'Zidovszkoga?

40. Krícsali szo zátó pá vszi govorécsi: nej toga, nego Barabbása. Bio je pa Barabbás razbojnik.

XIX. TÁL.

I. Pilátus scsé Krisztusa zbicsüvanoga püsztiti 1—12. II. Krisztus oszodjeni sze vö pela i raszpé 13—15. III. Od raszpétoga Krisztusa 'zlájte i szlédnyi rêcsi 16—30. IV. Od po szmrty Kriszt. zgojenoga dugovánja 31—42.

I. 1. **T**eda zátó je vzéo Pilátus Jezusa, i zbicsüvao ga je.

2. I vitézje szo zpleli korôno z trnya, i polo'zili szo jo nyemi na glavô, i gvant erdécsi szo vrgli okôli nyega.

3. I erkli szo: zdrav bojdi Král 'Zidovszki! I dáli szo nyemi za vüha plüszke.

4. Vö je sô zátó pá Pilátus i velí nyím: ovo, vö vám ga pelam, naj szpoznate, kâ vu nyem niksi zrok ne nájdem.

5. Vö je sô zátó Jezus noszécsi trnavo korôno i erdécsi gvant. I velí nyím: ovo cslovek!

6. Gda bi ga zátó vidili vládniczke popovszki i hlápczi, krícsali szo govorécsi: rászpi ga, rászpi ga. Velí nyím Pilátus: vzemte ga ví i rászpíte ga, ár jasz ne nájdem vu nyem nikaksega zroka.

7. Odgôvorili szo nyemi 'Zidovje: mí právdó mámo, i pôleg právde nasemore mrêti; kâ je szebé Sziná Bo'zega vesíno.

8. Gda bi zátó csüo Pilátus tô rêcs, bole sze je zbojao.

9. I notri je sô vu pravdeno hi'zo, pá, i velí Jezusi: odkud szi tí? Jezus nyemi je pa nej dáó odgovora.

10. Velí nyemi zátó Pilátus: meni ne bos gúcsao? Ne znas, kâ oblászt mám te razpeti, i oblászt mám te odpüsztiti?

11. Odgôvoro je Jezus: ne bi meo oblászti nikakse nad memom, da ti ne bi bilô dáno od zgora. Za toga volo, kí je mené

tebi vu roké dáó, véksi gréh má.

12. Z etoga je íszkao Pilátus odpüszttiti ga. 'Zidovje szo pa krícsali govorécsi: csi toga odpüszttís, nej szí priátel Czaszarov. Vszáki, kí szebé krála na-právla, je prôti Czaszari.

II. 13. Zátó Pilátus szlísavsi tô rêcs, vö je pelao Jezusa, i szeo szí je na právdéní sztolec na meszti, stero sze zové Lithostroton, 'Zidovszki pa Gabbatha.

11. Bilô je pa priprávléný k Vüzmi okoli sészte vöre, i velí 'Zidovom: ovo král vas.

15. Oni szo pa krícsali: vze-mi ga, vze-mi ga, rászpi ga. Velí nyim Pilátus: krála vasega bom rászpinýao? Odgôvorili szo vládníczke popovszki: nemamo krála, nego Czaszara.

III. 16. Teda ga je zátó nyim v roké dáó, da bi sze rászpio. Vzéli szo pa Jezusa i odpelali szo ga.

17. I noszécsi krí'z szvoj vö je sô na temena meszto, stero sze velí 'Zidovszki Golgatha.

18. Gde szo ga rászpi i 'z nyím dvá drügiva, ednoga z edne, drügoga paz drüge sztrá-ni, Jezusa pa na szrêdi.

19. Napíszao je pa i titulus Pilátus i djáo ga je na krí'z. Bio je pa písani: Jezus Nazaren-szki král 'Zidovszki.

20. Ete titulus szo zátó vnôgi 'Zidovje csteli, ká je blüzi k várasí bilô to meszto, gde szo

Jezusa rászpi. I bio je písani 'Zidovszki, Greski, Deacski.

21. Pravili szo zátó Pilátusi vládníczke 'Zidovszki popov; ne písí, král 'Zidovszki, nego ká je on velo: král szem 'Zidovszki.

22. Odgôvoro je Pilátus: ka szem napíszao, napíszao szem.

23. Vitézje zátó, gda szo rászpi Jezusa, vzélišo gvant nye-gov (i vesínili szo stíri tále 'z nyega vszáksemi vitézi eden tál) i szüknyo. Bíla je pa szük-nyanyegova ne'zivana, od vrh-ka szetkana czelô.

24. Erkli szo zátó eden drü-gomi: ne rászprászka jmo jo, nego vr'zmo sors na nyô, ste-roga bode; da bi sze szpunilo píszmo, stero právi: rasztálali szo szí gvant moj med szebom i na szüknyo mojo szo sors vrgli. Tá szo zátó vesínili ti ví-tézje.

25. Sztáli szo pa pôleg krí'za Jezusovoga mati nyegovaisze-sztra materé nyegove Mária 'zena Kleofásova i Mária Ma-gdaléna.

26. Jezus zátó gda bi vido ma-ter i vucseníka pôleg sztojécse-ga, steroga je lübo, velí materi szvojoj: 'zena, ovo je tvoj szin.

27. Potom velí vucseníki: ovo mati tvoja. I od tiszte vöre jo je k szebi vzéo te vucseník vu szvoja lasztivna.

28. Potom znavsi Jezus, ká szo

sze 'ze vsza szkoncsala, naj sze szpuni píszmó, ercsé: 'zéjam.

29. Bíla je pa tam edna poszôda polo'zena puna z jesziom. Oni pa napunivsi spongio z jesziom i okôli hi'zôpa jo zaszükavsi priteknoli szo jo nyemi k vüsztam.

30. Gda bi zátó vzéo te jeszi Jezus, erkao je: szpunílo sze je. I nagnovsi glavô, tá je dáó Ocsi szvoj düh.

IV. 31. 'Zidovje zátó, naj ne osztáno na krí'zi ta têla v Szobotto, geto je pripravlanyé bilô, (ár je veliki tiszti dén bio Szobotte) proszili szo Pilátusa, naj sze nyim zterejo nyihove goléni i doli sze vzemejo.

32. Prisli szo zátó ti vítéjze, i tomi prvomi szo isztina ztrli goléni, i tomi drügomi, kí je 'z nyim navküp bio raspéti.

33. Pridôcsi pa k Jezusi, da bi ga vidili 'ze mrtvoga, nej szo ztrli nyegove goléni.

34. Nego eden vítésov z dárdov szvojov je szmekno v nyegovo rebro, i preczi je vö sla krv i voda.

35. I, kí je vido, szvedocso je, i isztinszko je nyegovo szvedôszto; i on zná, kâ isztino právi, naj ví verjete.

36. Ár szo eta vesinyena, naj sze píszmó szpuni; nyegova kôszto sze naj ne sztere.

37. I pá drügo píszmó velí:

vidili bodo ga, v steroga szo szmeknoli.

38. Po eti je pa proszo Pilátusa Jô'zef od Arimathie bodôcsi vuceník Jezusov, szkrivni pa za volo sztrahá 'Zidovszkoga, da bi doli vzéo têlo Jezusovo. I dopüsztó je Pilátus. Prisao je zátó, i doli je vzéo têlo Jezusovo.

39. Prisao je pa i Nikodemus, (kí je prisao k Jezusi v nôcsi oprvics) i prineszao je z mësanye myrrhe i aloësa, okoli sztô füntov.

40. Vzéli szo zátó têlo Jezusovo i zavíli szo je v prté z zácsimbov vrét, liki je sega 'Zidovom pokápati.

41. Bio je pa v tom meszti, gde szo ga rászpili, eden ográdecz, i vu ográczí grob nôvi, vu sterom je escse nigdár niscse ne bio polo'zeni.

42. Tam zátó, za volo pripravlený 'Zidovszkoga, kâ je blüzi bio te grob, szo polo'zili Jezusa.

XX. TÁL.

I. Gori sztányenoga Krisztusa v grobi iscsó Márie 1—18. II. Apostolom sze dá Sz. Düh 19—23. III. Tomás nevervani verje 24—31.

I. 1. **P**rvi dén papo Szobotti ide Mária Magdaléna rano, gda bi escse kmicza bíla, k grobi, i zaglédne kamen odvalani z groba.

2. Be'zi zátó i príde k Simon

Petri i k tomi drügomi vucseníki, steroga je lübo Jezus, i ergusnyima: odneszli szo Goszpôda z groba, i neznamo, kama szo ga djáli.

3. Vö je sô zâto Peter i te drügi vucseník, i prisla szta k grobi.

4. Bê'zala szta pa obá k caszi, i te drügi vucseník je prebê'zao hitrê Petra, i prisao je prvle k grobi.

5. I nagnovsi sze vido je le'zêce prté, notri je pa nej sô.

6. Prîde zâto Símon Peter naszedüvajúcsi nyega, i notri je sô vu grob, i vido je prté le'zêce.

7. I briszacso, stera je bíla na nyegovoj glávi, nej z prtmí le'zêcso, nego od szebe vküp zasziükano, vu ednom meszti.

8. Teda zâto je notri sô i te drügi vucseník, kí je prvle prisao k grobi, i vido je, i ver-vaó je.

9. Ár szo escse nej znali píszmo, kâ nyemi je potrêbno z mrtvi gori sztánoti.

10. Odísła szta zâto páli k szvojim tiva vucseníka.

11. Mária je pasztála pri grobi jocsécsa vönê. Gda bi sze zâto jôkala, nagnola sze je vu grob.

12. I vídla je dvá angela vu bêli odevkaj szedêcsa, ednoga pri glávi i ednoga pri nogáj, gde je le'zalo tâlo Jezusovo.

13. I oni nyê velíjo: 'zena, kaze jôcses? Velí nyim zâto: kâ

szo odneszli Goszpôda mojega, i neznam, kama szo ga djáli.

14. I eta erkôcsa obrnola sze je nazáj, i vídi Jezusa sztojêcsega, i nej je znála, kâ je Jezus.

15. Velí pa nyê Jezus: 'zena, kaze jôcses? Koga íscses? Ona je pa stímala, kâ je ogracsár, veli nyemi: Goszpodne, esi szí ga ti odneszao; povej mi, gde szí ga djáo, i jasz ga prêk vzemem.

16. Velí nyê Jezus: Mária. Obrné sze pa ona i velí nyemi: Rab-buni, stero sze velí, vucsitel.

17. Velí nyê Jezus: ne dotekni sze me. Ár szem escse nej gori sao k Ocsi mojemi. Idi pa k mojim bratom i erczi nyim: gori idem k mojemi Ocsi, i k vasemi Ocsi; i k mojemi Bôgi, i k vasemi Bôgi.

18. Sla je zâto Mária Magdalêna i nazvêsztila je vucseníkom, kâ je vídla Goszpôda i kâ je eta nyê erkao.

II. 19. Gda bi pa vecsér bio tiszti dén, kí je prvi po Szobotti i dveri bi zaprte bilé, gde szo bilí vucseníczke vküp szpravleni za volo sztrahá od 'Zidovov, prísao je Jezus, i posztano je na szrêdi i velí nyim: mér vám bojdi.

20. I tô erkôcsi pokazao nyim je roké i rebro szvoje. Radüvali szo sze zâto vucseníczke, kâ szo vidili Goszpodna.

21. Ercsenyim zâto Jezus páli: mér vám bojdi. Liki je menêpo-

szlao Ocsa, i jasz vász poslem.

22. I tő erkőcsi pínho je i velí nyim: vzemte Dühá szvétoga.

23. Sterikoli grêhe odpüsztite, odpüsztijo sze nyim; sterikoli je pa zadr'zíte, zadr'zijo sze.

III. 24. Tomás pa, eden z ti dvanájszet, kí sze zové dvojnik, nej je bio 'z nyimi, gda je prisao Jezus.

25. Pravili szo nyemi záto ti drügi vucseniczke: vidili szmo Goszpodna. On nyim pa ercsé: esi ne bom vido vu rokáj nyegovi znamênya czvekôv, i vr'zem prszt moj vu znamênye czvekôv, i vr'zem rokô mojo vu rebro nyegovo, ne bom ver-
vao.

26. I po ôszmom dnévi szo pá vküp bilí vucseniczke nyegovi, i Tomás 'z nyimi. Prisao je Jezus, dveri szo pa zaprte bilé, i posztano je na szrêdi i ercsé: mér vám bojdi.

27. Potom velí Tomási: neszi prszt tvoj eszi, i vidi roké moje; i neszi rokô tvojo, i vr'zi jo vu rebro moje; i ne boj nevervani, nego vervani.

28. I odgovori Tomás i ercsé nyemi: Goszpôd moj i Bôg moj.

29. Velí nyemi Jezus: kâ szime vido, Tomás, verjes; blá'zeni szo, kí ne vídijo, i dönok verjejo.

30. Vnôga záto escese i drüga znamênya je vesíno Jezus pred

vucseníkmi szvojmi, stera szo nej popíszana vu eti knigaj.

31. Éta szo pa píszana, naj verjete, kâ je Jezus, te Krisztus, Szin Bo'zi; i naj vervajôcsi máte 'zítek vu Iméni nyegovom.

XXI. TÁL.

I. Krisztus sze tretics szká'ze 1—14. II. Petra v apostolsztvo nazáj dene 15—17.

III. Nazvicsáva szmrt Petri i Ivani 18—25.

I. 1. **P**o eti dnévi sze je pá szkázao Jezus vucseníkom pri môrji Tiberiášovom; szkázao sze je pa etak.

2. Bilí szo vküp Simon Peter i Tomás, kí sze zové dvojnik, i Nathánael od Káne Galilee, i szinovje Zebedeusovi, i dvá drügiva z vucseníkov nyegovi.

3. Velí nyim Simon Peter: sô bom ribe lovít. Velíjo nyemi: i mí bomo sli z tebm. Vö szo sli záto, i gori szo sli vu ládjo preczi, i vu onoj nôcsi szo ní-kaj nej zgrabili.

4. Gda bi pa 'ze rano bilô, sztáo je Jezus na brêgi; vucseniczke szo pa nej znali, kâ je Jezus.

5. Velí nyim záto Jezus: szinki, jeli kâ k jêsztvini máte? Odgôvorili szo nyemi: nemamo.

6. On nyim pa ercsé: vrzte na dëszno sztrán ládje te vlák, i nájdete. Vrgli szo záto, i nej szo ga vecs mogli vlêcsti od vno'zine ríb.

7. Velí záto on vucseník, steroga je lübo Jezus, Petri: Goszpôd je. Simon Peter záto szlísavsi, kâ je Goszpôd, szrakiczo na szébe pripáse, (ár je nági bio) i vr'ze sze vu môrje.

8. Ti drügi vucseníczke szo pa sli z ládjov, (ár szo nej dalecs bilí od zemlé, nego liki na dvê sztô lakti) vlicsécsi te vlák rífb.

9. Gda bi záto vö sli na zemlo, vidili szo 'zerjávó vögelje nalo'zeno, i ribo gori djáno i krüh.

10. Velí nyim Jezus: prineszte z rífb, stere szte zdaj vlôvili.

11. Gori je sô záto Simon Peter, i vlêkao je te vlák na zemlo punoga sztô pétdeszét i z trêmi velikimi ribami. I, csi gli ji je teliko bilô, dönok sze je nej rászpraseso vlák.

12. Velí nyim Jezus: hodte, obêdite. Niscse ga pa nejszmeo vucseníkov pítati: ti sto szi? znajôcsi, kâ je Goszpôd.

13. Príde záto Jezus, i vzeme te krüh i dá ga nyim, i ribo rávno tak.

14. Ztêm sze je'ze tretícs szkázao Jezus vucseníkom szvojim: kak je gori sztano od mrtvi.

II. 15. Gda bi záto odobêdivali, velí Simon Petri Jezus: Simon, Jonasov szin, jeli me lübis vecs od eti? Veli nyemi: kakpa, Goszpodne, tí znás, kâ te lübm. Velí nyemi: pászi ágneceze moje.

16. Velí nyemi pá drügôcs: Simon, Jonasov szin, lübis me? Veli nyemi: kakpa, Goszpôdne, tí znás, kâ te lübm. Veli nyemi: pászi ovczé moje.

17. Velí nyemi tretícs: Simon, Jonasov szin, lübis me? Raszdrészelo sze je Peter, kâ nyemi je tretícs velo: lübis me; i velí nyemi: Goszpodne, ti vszaznás, tí vês, kâ te lübm. Veli nyemi Jezus: pászi ovczé moje.

III. 18. Zaisztino, zaisztino velim tebi: gda szi mládi bio, szám szi sze opasüvao, i sao szi, kama szi stêo; gda pa obsztáras, vö rászpresztrés rokê tvoje, i drügi de te opasüvao, i pelao, kama ne bos stêo.

19. Tô je pa erkao znamenüvájôcsi z káksov szmrtjov bo-de dícsó Bogá. I tô erkôcsi velo nyemi je: naszdelüj me.

20. Nazáj sze pa obrné Peter, zaglédne vucseníka, steroga je lübo Jezus, naszledüvájôcsêga, kí je i le'zao pri vecsérji na prszaj nyegovi, i erkao je: Goszpodne, sto je, kí te odá?

21. Toga vidôcsi Peter, velí Jezusi: Goszpodne, kadepaztêm?

22. Velí nyemi Jezus: csi scsém, naj osztáne, dokecs prídem; ka tebi záto? Tí naszledüj mené.

13. Vö je zísła záto eta rêcs med brate, kâ on vucsenik ne merjé. I nej erkaonyemi Jezus, kâ ne merjé; nego, csi scsém,

naj osztáne, dokecs prídem, ka je tebi záto?

24. Ete je te vucseník, kíszve dôcsi od eti, i píszao je eta; i známo, kâ je isztinszko nyego-vo szvedôszto.

25. Jeszo pa i drüga vnôga, stera je vsíno Jezus, stera, da bi sze píszala po ednom, ni, kak stimam, ete szvét ne bi zapopadno oni kníg, stere bi sze napíszale. Amen.

S Z V É T I

APOSTOLOV DJÁNYE.

I. TÁL.

I. Predgovor 1—3. II. Krisztusovo v nébo zasztopený 4—11. III. Apostolje Matyasa med szé vzemejo 12—26.

I. 1. **T**o prvo isztina Rêcs szem píszao od vszega, oh Theofile! stera je zácsao Jezus i csiniti i vsiti.

2. Notri do tisztoğa dnéva, v sterom je gori vzéti po tom, kak je zapoved dáo po Sz. Dühi Apostolom, stere je odébrao.

3. Sterim sze je i szkázao 'ziv po trplényi szvojem vu vnôgi znaményaj, geto sze je stirideszét dní nyim szka'züvao i gúcsao, ona, stera szo od Králevsztva Bo'zega.

II. 4. I vküp szprávlenim je zapovedao, naj sze od Jerusálema ne lôcsijo; nego csákajo obecsanye Ocsé, stero szte, praj, csüli od méne.

5. Kâ je Ivan isztina krszto z

vodov, ví sze pa okrsztite po szvétom Dühi nej po vnôgi eti dnévi.

6. Vküp sze szpravivsi záto pítali szo ga govorécsi: Goszpodne, jeli vu etom vrêmeni nazáj gori posztávis Králevszto Izraelszko?

7. Erkao nyim je pa: nej je vase znati vrêmena i dnéve, stere je Ocsa polo'zo vu lasztivno oblászt.

8. Nego vzetete môcs pridôcsega Dühá szvétoga na vász, i bodete mi szvedoczke vu Jerusálemi i vu vszoy Judei i Samárii, i notri doszlédnye zemlé.

9. I eta erkôcsi, gda bi oni na nyega glédali, gori je prizdignyeni, i oblák ga je odevzéó od ôcsi nyihovi.

10. I, gda bi oni za nyim vu Nebésza idôcsem glédali, ovo dvá mo'zá szta prisztôpila k nyim vu bêlom gvanti.

11. Steriva szta i erkla: mo'zjé Galiléanszki, kâ sztojíte gledécsi vu nebésza? Ete Jezus, kí je od vász vu Nébo vzéti, tak bode nazáj pridôcsi, liki szte ga vidili v Nébo idôcsesga.

III. 12. Teda szo sze povrnoli vu Jerusálem od one goré, stera sze zové oliveczka, stera je blüzi k Jerusálemi, na eden szobôtni hodáj.

13. I, gda bi notri sli, gori szo sli vu vecsérniczo, gde szo bilí prebívajôcsi Peter i Jakub, i János i András, Filip i Tomás, Brtalan i Mátaj, Jakub Alfeusov szin, i Simon te zelotes, i Júdas brat Jakuba.

14. Tê szo vszi bilí sztáltni ednáko v molítvaj i v prosnyaj z 'zenami i z Máriov máterjov Jezusovov i z bratmi nyegovimi.

15. I vu oni dnévi sztano je Peter na szrêdi med vucseníkmi i ercsé: (bilô je pa lüdsztva po iménina tisztom meszti, liki sztô dvajszeti.)

16. Mo'zjé bratje, potrêbno sze je bilô szpuniti etomi píszmi, stero je naprê povedao szvéti Düh po vüsztaj Dávidovi od Júdasa, kí je bio vodecz onih, kí szo zgrabili Jezusa.

17. Ár je zracsúnani bio med nász i vzéo je tál szlü'zbe ete.

18. Té je záto szpravo nyivo z te nepraviesnoszti nájema, i

preszünovsi sze raszpocso sze je na szrêdi, i vö szo sze nyemi vlejala vsza esrêva nyegova.

19. Iznáno je vesinyeno vszê prebívajôcsim v Jerusálemi na teliko, da sze nyiva ona zové po lasztivnom nyihovom jezíki Akeldama, tô je, nyiva krví.

20. Ár je píszano vu 'Zoltárszki knigaj: naj bode prebíválicse nyegovo püscesa, i ne bode prebívajôcsi v nyem. I, püspekíjo nyegovo naj drügi vzeme.

21. Potrêbno je záto, naj eden z tê mo'zôv, (kí szo znami bilí vu vszákom vrêmeni, v sterom je notri i vö hodo med nami Goszpon Jezus.

22. Zacsévsi od krszta Ivanovoga notri do tisztoga dnéva, v sterom je kraj vzéti od nász,) bode szvedok gorí sztanenyá nyegovoga z nami vrét.

23. I posztavili szo dvá, Josef, kí sze zové Barsabás, kí sze czônije Jusztus, i Matyasa.

24. I molécsi szo erkli: tí, Goszpodne, vszê szrez znánecz, poká'zi z eti dvê ednoga, stergoga szí odébrao.

25. Naj vzeme sors szlü'zbe ete i Apostolsztva, od steroga je odsztôpo Júdas odidôcsi na meszto lasztivno.

26. I vrgli szo sors na nyidva, i szpadno je sors na Matyasa; i z vszê vôlov je zracsúnani med ti edenájszet Apostolov.

II. TÁL.

I. Sz. Dühá na apostole vö vleánye 1—13.

II. Petrove prve od Krisztusa predge haszek 14—47.

I. 1. **I** vu szpunyávanyi Riszálzskoga dnéva, bilí szo vszi edne pámeti na ednom meszti vküp.

2. I vesinyeno je na nágli z Nebész sümlénye, liki mocsnoga vötra idénye; i napuno je czêlo hí'zo, gde szo bilí szedécsi.

3. I vidili szo szenyimrazdéljeni jeziczke, liki ogen, i szeo je na ednoga vszákoga nyíh.

4. I napunyeni szo vszi z Dühom szvétim, i zácsali szo gúcsati z drügimi jezikmi, liki je Sz. Düh dáó nyim gúcsati.

5. Bilí szo pa vu Jerusálemi prebívajócsi 'Zidovje, mo'zjé pobo'zni ze vszákoga národa, kí szo pod nébov.

6. Gda bi sze záto ete glász zgôdo, vküp je szprisla ta vno'zina i zmêsala sze je. Ár je je csüo vszáki po szvojem lasztivnom jeziki gucsécse.

7. Sztrsznoli szo sze pa vszi, i csüdivali szo sze govorécsi eden drügomi: ovo, nej szo vszi eti, kí gucsíjo, Galileánczi?

8. I kakda je tô, ka je mí csüjemo vszáki po lasztivnom nasem jeziki, v sterom szmo sze poródili, gúcsati?

9. Parthi i Medi, i Elamitánczi,

i kí sztojíjo v Mezopatámii, v Judei, i vu Kappadoczi, Pontusi i A'zii.

10. Frígii i v Pámfilii, v Egip-tomi i v táli Líbie pôleg Czire-ne, i prísavczy Rimszki 'Zidovje i poganye povrnyeni.

11. Cretánczi i Arabiánczi csüjemo je gúcsati z nasimi jezikmi ta velika dela Bo'za.

12. Sztrsznoli szo sze pa vszi i dvojécsi eden k tomi drügomi je velo: ka sesé tô bidti?

13. Drügi szo je pa spotali i erkli: ka szo z mostom napunyeni.

II. 14. Sztojécsi pa Peter z timi edenájszetimi, prizgno je glász szvoj, i erkao nyim je: mo'zjé 'Zidovje i sztojécsi vu Jerusálemi vszi, tô vám znáno bojdi, i vu vüha vzemte recsi moje.

15. Ár szo nej, liki ví stímate, eti pijani, ár je trétja vöra dnéva.

16. Nego eto je, ka je povêdano po Joel proroki.

17. I bode vu szlêdnyi dnévi (velí Bôg:) vö vlejém z Dühá mojega na vsze têlo, i proroküvali bode szinovje vasi cseri vase, i mládenczi vasi bode vidénya vidili, i tim sztarisim vasim bode sze szenya szenyala.

18. I na szluge moje, i na szlüzbenícze moje vu dnévi oni vö vlejém Dühá mojega, i proroküvali bode.

19. I dám esüda vu nébi od zgora i znamênya na zemli z dolaj, krv i ogen, i dína szpár.

20. Szuncze sze preobrnê na kmiczo i mészecz na krv prvle, liki príde dén Goszpodnov te veliki i znameníti.

21. I bode, da vszáki, kí bode zezávao imé Goszpodnovo, zdr'zí sze.

22. Mo'zjé Izraelitáneci, poszlüsajte ete recsí: Jezusa Nazarenszkoga, mo'zá od Bogá, pokázanoga med vami z mocsmí i z esüdami i znamênymi, stera je vesíno po nyem Bôg na szrêdi med vami, liki i szamí znáte.

23. Toga, szkoncsanoga tanáesa i naprê szpoznanya Bo'zega vö dánoga, szte vzéli po rokáj nepravicsni, i gori ga poveszivsi szte vmôrili.

24. Steroga je Bôg gori zbüdo odvêzavsi bolezniteszmrti. Likije i nej bilô mogôcse, ka bi sze od nyé zdr'zao.

25. Ár Dávid velí od nyega: vido szem Goszpodna pred menom vszeszkôsz, ár mi je z dêszne moje, naj sze ne genem.

26. Zátó sze radüje szrczé moje, i veszelí sze jezik moj; esese pa i têlo moje bode pocsívalo vu vüpanyi.

27. Kâ ne nihás düso mojo vu pekli, niti ne dás tvojemi szvétomi viditi szprjhennyá.

28. Znáne szí mi vesíno potí

'zítka, napunis me z veszeljom pred líczom tvojim.

29. Mo'zjé bratje, naj mi bode szlobodno gúcsati z szresnosztjov k vám od pátriárcha Dávida, kâ je mr'u, i pokopan je, i grob nyegov je med nami do etoga dnéva.

30. Prorok zátó bodôcsi i znâjôcsi, kâ nyemi je Bôg szpriszegov obecsao, ka z száda ledevjôv nyegovi pôleg têlaobüdi Krisztusa, kí bodeszedo nanyegovom sztôczi.

31. Eto naprê vidôcsi, gúcsao je od gori sztanennyá Krisztusovoga, kâ sze ne nihá düsa nyegova vu pékli, niti têlo nyegovo ne bode vidilo szprhnennyá.

32. Toga Jezusa je Bôg gori zbüdo, koga szmo mí vszi szvedoczke.

33. Z dêsznov zátó Bo'zov zviseni i obecsanye Dühá szvéto-ga vzévsi od Ocsé, vö je vlejaotô, stero zdaj ví vídite i csüjete.

34. Ár je nej Dávid sô gori vu nebésza. Velí pa szám: erkao je Goszpôd Goszpôdi mojemi: szedi szí na dêszno mojo,

35. Dokecs polo'zim nepriátele tvoje napodnogaoniczo nóg tvoji.

36. Zagvüsno zátó znáj vszahi'za Izraelszka, kâ ga je Goszpôda i Krisztusa Bôg vesíno toga Jezusa, steroga szte ví rászpili.

37. Gda bi pa eto szlisali, pre-

bodnyeni szo v szrezi, i erkli szo Petri i tim drügim Apostolom: ka nám je esiniti, mo'zje bratje?

38. Peter nyim je pa erkao: povrnte sze i okrszti sze vász vszáki vu Imé Jezus Krisztusa na odpüscsanye grêhov, i vze-mete dár Dühá szvétoga.

39. Ár je vám dano tô obecsanye i szinom vasim, i vszêm, kí szo dalecs; sterekoli bode zváo Goszpodin Bôg nas.

40. Iz drügimi vnôgimi recsmí je szvedocso i opomínao govorécsi: zdr'zte sze od etoga hüdoga národa.

41. Kí szo záto radi gori vzéli rêcs nyegovo, okrsztili szo sze; i pridjáno je tiszti dén düs okoli trí jezero.

42. I bilí szo sztálni vu návuki apostolov i vu obcsinsztvi, i vu lámanyi krüha, i molítvaj.

43. Presztrásila sze je pa vszáka düsa, ár szo vnôga esüda i znamênya po apostoláj vesinye-na bilá.

44. Vszi pa ti verni szo vküp bilí, i vsza szo meli obcsinszka.

45. I ládanya i poistva szo odávali i razdiljávali szo je vszêm, kak je steri potrêbesino méo.

46. I vszáki dén sztálni, edne pámeti, bodôcsi vu Czerkvi, i lámavsi krüh po hi'zaj, jemáli szo jêsztvino z veszeljom i zprôsztim szrezom.

47. Hvalécsi Bogá i majôcsi milosceso pred' czêlim lüdsztvom. Goszpôd je pa prilo'zo vszáki dén k Czerkvi, kí bi sze zvelicsali.

III. TÁL.

I. Te plantavi petlar ozdrávi 1—11. II. Petrova drüga predga 12—26.

I. 1. **G**ori szta pa sla vküp vu Czerkev Peter i János okôli devéte vöre, gda sze molítvi dr'zjó.

2. I niki mô'z, plantavi od utrobe materé szvôje bodôcsi, sze je noszo, steroga szo vszáki dén pred czerkevne dveridêvali one, stere sze zovéjo sznâ'zne, da bi proszo álmotvo od notri idôcsi vu czerkev.

3. Steri gda bi vido Petra i Jánosa idôcsa vu czerkev, proszo nyidva je, da bi álmotvo vzéo.

4. Na nyega pa poglednovsi Peter z Jánosom, ercsé: glédaj na náj.

5. On je pa kebzüvao na nyidva stímajôcsi, ka kâ od nyidva vzeme.

6. Erkao je pa Peter: szrebra i zláta nemam; ka pa mám, tô ti dám; vu iméni Jezus Krisztusa toga Nazarenszkoga sztani gori i hodi.

7. I príjavsi ga za dêszno rokô, gori ga je opravo. Preczi szo sze nyemi pa potrdili poplatje i glê'znyi.

8. I gori szkocsivsi sztáo je, i

hodo je, i sô je 'z nyima vu Czerkev, hodécsi i szkákajôcsi i hvalécsi Bogá.

9. I vidilo ga je vsze lüdsztvo hodécsega i hvalécsega Bogá.

10. I poznali szo ga, kâ je té, kí je za álmostva volo szedo pri ti sznáj'zni dveraj te czérkvi. I napunyeni szo z sztrahom i szaszom nad tēm, stero sze je 'z nyim zgôdilo.

11. Gda bi sze pa te ozdráveni plantav Petra i Jánosa dr'zao, vküp je pribê'zalo k nyim vsze lüdsztvo na trnáci, kí sze zové Salamonov, presztraseno.

II. 12. Vidôcsi pa Peter odgovoríl lüdsztvi: mo'zjé Izraelszki, ka sze csüdijete nad etim; ali ka náj glédate, liki da bi z lasztivnov náj moesjôv, ali pobo'znosztjov vesínila etoga hodécsega.

13. Bôg Abrahámov i I'zákov i Jákofov, Bôg ocsákov nasi je odícso Sziná szvojega Jezusa, steroga szte ví v roké dáli, i zatájili szte ga pred Pilátusovim líczom, gda bi on szôdo, naj sze odpüszti.

14. Ví szte pa toga szvétoga i pravicsnoga zatájili, i proszili szte, naj sze vám mô'z lüdo morecz darúje.

15. Poglavníka 'zítka szte pa vmôrili, steroga je Bôg gori obüdo z mrtvi, koga szmo mí szvedoczke.

16. I po veri nyegovoga imé-

na, etoga, steroga vídite i znáte, potrdilo ga je imé nyegovo; i ta vera, stera je po nyem, dála nyemi je eto czêlo zdrávje pred vszêmi vami.

17. I zdaj, bratje, znám, ka szte z neznanoszti vesínili, liki i poglavníčke vasi.

18. Bôg pa, ka je naprê nazvêszto po vüsztaj vszê prorokov szvoji, kâ Krisztus more trpeti, tak je szpuno.

19. Povrnte sze zâto i obrnte sze na vö zbríszanye grêhov vasi, naj prído na vász vrêmena hladnêsa od lícza Goszpodnovoga.

20. I posle vám toga naprê predganoga Jezus Krisztusa.

21. Komi je potrêbno isztina Nébo vzéti notri do vrêmena nazáj posztavlenyá vszê sztvári, od steri je gúcsao Bôg po vüsztaj szvéti szvoji prorokov od veki vekôma.

22. Ár je Môses isztina erkao ocsákom: kâ proroka pobüdi vám Goszpodin Bôg vas z vasi bratov, liki mené; nyega poszlüsajte vu vszem, ka bode vám gúcsao.

23. Bode pa, da sze vszáka düsa, stera ne bode poszlüsala proroka onoga, vö sze ztrêbi z národa szvojega.

24. Vszi proroczke pa od Samuela, i potom toga, kíkoli szo gúcsali, i ete dní szo nazvescávali.

25. Ví szte szinovje prorokov i Zákona, steroga je zákono Bôg nasim ocsákom govorécsi Abrahámi: i vu szemeni tvojem sze blagoszlovijo vszi národi zemlé.

26. Vám je naj prvle Bôg gori zbüdo Sziná szvojega Jezusa, i poszlao ga je, ka bi vász blagoszlovo, naj sze vszáksi obrné od hüdüb szvoji.

IV. TÁL.

I. Apostolszke M. czérkvi prvo prega-nyanye 1—22. II. Gmajne za Evángelioma szrecsno naprê idénye, molitev i nyé obcsinsztvo 23—37.

I. 1. **G**da bi pa onedva escse gúcsalak lüdsztvi, prislí szo nad nyidva popevje i voj czérkevni vítézov i Szaduceuske.

2. Ár nyim je prôti bilô, ka szta lüdsztvo veslá i nazvesesávala vu Jezusovom iméni od mrtvi gori sztanenyá.

3. I na nyidva szo vrgli roké, i djáli szo nyidva v temniczo do üttra, ár je 'ze vecsér bio.

4. Vnôgi pa, kí szo csüli tô rêcs, vervali szo; i vesinyen je bio raesun mo'zôv okoli pét jezero.

5. Zgôdilo sze je pa na ütto, vküp szo sze szpravili nyihovi poglavníczke i sztarisi i piszácske v Jerusálemi.

6. I Annás vísesnyi pop, i Kajafás, i Johannes, i Alexander,

i, kí szo bilí z popovszkoga roda.

7. I posztavivsi je na szrêdo, szpitávali szo je: vu koj môcsi, ali v kom iméni szte ví tô vesínili?

8. Teda Peter pun Sz. Dühá eresé nyim: poglavníczke lüdsztva i sztarisi Izraela:

9. Csi sze midva dnesz szôdiva za toga volo, ka szva z etim nemocsnim cslovekom dobro vesínila, po kom je ete ozdrávléni;

10. Tak znáno vám bojdi vszêmi i vszemi lüdsztvi Izraelszkomi, kâ vu iméni Jezusa Krisztusa toga Nazarenszkoga, steroga szte ví rázpili, koteroga je Bôg gori zbüdo z mrtvi; vu tisztoaga iméni ete sztojí pred vami zdrav.

11. Té je te kamen zavr'zeni od vász zidárov, té je vesinyeni na glavícs voglá.

12. I nega v drügom nikom zvelicsanya, ár niti je nej dáno imé drügo pod nébov med lüdmí; vu kom sze je nám potrêbno zvelicsati.

13. Gdab i pa vidili Petraszresnoszt i Jánosa, i zvedili bi, ka szta nevesena csloveka i prôszta; csüdüvali szo sze, i poznali szo nyidva, ka szta z Jezusom bilá.

14. Toga csloveka pa gda bi ga vidili 'z nyima sztojécsega ozdrávlénoga, nikaj szo nej meli, ka bi prôti gúcsali.

15. Zapovedali szo nyim záto z tanácsnicze vö idti, i premetávali szo med szebom.

16. Govorécsi: ka bomo csiníli z tēmi lüdmí? Ár, kâ je znáno znamēnye po nyíh vesinyeno vszēm sztojécsim vu Jerusálemi, je ocsiveszno, i ne moremo tajiti.

17. Nego, naj sze vecs ne razglasüje med lüdsztvo, trdno sze nyim poprêtmó, da vecs ne guesíjo vu tom iméni niksemi cslovekí.

18. I, gda bi je prízvali, zapovedali szo nyim: naj czilô ne guesíjo, niti ne vesíjo vu Jezusovom iméni.

19. Peter pa i János odgovorécsa nyim ercséta: jeli je pravicsno pred Bogom vász poszlüsati bole, liki Bogá, szôdte?

20. Ár mi ne moremo, ka bi ona, stera szmo vidili i csüli, nê gúcsali.

21. Oni szo sze pa nyim trdno poprêtili i odpüsztili szo je, da szo nikaj nej najsli, kakda bi je kastigaliza volo lüdsztva. Ár szo vsi dícsili Bogá nad tēm, ka je vesinyeno.

22. Ár je vecs stirideszét lét sztar bio te cslovek, nad kim je vesinyeno tô znamēnye zvrácsanyá.

II. 23. Gda bi pa odpüseseni bilí, sli szo k szvojim lasztivnim, nazvêsztili szo nyim, ka-

koli szo nyim vládniczke popovszki i sztarisi erkli.

24. Oni pa, gda bi csüli, z ednov pámetjov szo prizdignoli glász k Bôgi i erkli: Goszpodne, tí szí Bôg, kí szí napravó nébo i zémlo, i môrje i vsza, stera szo vu nyíh.

25. Kí szí po vüsztaj Dávidovi déteta tvojea erkao: zakaj szo beszneli poganye i lüdsztvo je miszlilo zobsztójna?

26. Prisztôpili szo králove zemelszki i poglavníczke szo vküp szprisli prôti Goszpodni i prôti Krisztusi nyegovomi.

27. Ár szo vküp szprisli zaisztino prôti szvétomi Színi tvojei Jezusi, steroga szí namazao. Herodes i Pontius Pilátus z poganmi i z lüdsztvom Izraelszkim,

28. Csiniti ona, ka je tvoja rôka i tvoj tanács naprê szkoncsao, naj sze zgodíjo.

29. I zdaj, Goszpodne, zgledni sze na pritjé nyihovo, i dáj szlugom tvojim vszákov szresnosztjov gúcsati rêcs tvojo.

30. Na eto ftégni vö rokô tvojo, naj sze zvracsüvanya i znamēnya i csüda godíjo po iméni szvétoga Színá tvojea Jezusa.

31. I, gda bi molili oni, genolo sze je meszto, v kom szo bilí vküp szprávleni, i napunyeni szo vszi sz szvétim Dühom, i

gúcsali szo récs Bo'zo z szres-nosztjov.

32. Te vno'zine pa ti vervajôcsi je bilô edno szrczé i edna dûsa, i niscse je kâ poístvaszvo-jega za lasztivno bidti nej pravo; nego szo nyim vsza obcsin-szka bilá.

33. I zvelikov mocsjôv szo dáváli szvedôsztvo Apostolje od gori sztanenyá Goszpodna Jezusa, i velka miloscsa je bíla nad vszêmi nyimi.

34. Ár niti je nej bio v potre-bôcsi sto med nyimi. Ár, kíkoli szo meli nyive ali hi'zo, ôdali szo je i czêno ti odáni szo prineszli.

35. I polo'zili szo jo k nogám Apostolov; razdiljávala sze je pa vszáksemi, liki je sto po-trêbesino méo.

36. Joses pa, zdenyeni od Apo-stolov Barnabás (stero je raz-klajeno, szin obeszeljá) Levíta, na rod gledôcs Czipriánecz,

37. Méo je edno nyivo, ôdao jo je, i prineszao je pêneze, i polo'zo je je k nogám Apostolov.

V. TÁL.

I. Anániás z 'zenov vrét, za volo lá'zi, merjé 1—11. II. Apostolje vnôga csüda csinijo 12—17. III. V temniczo djáne Bóg oszlobodi 18—24. IV. Drügôcs zgrábleni sze zbicsüjo i odpüszti 25—42.

I. 1. **N**iki mô'z pa po iméni Anániás z Safirov 'zenov szvojov je ôdao láda-nye szvoje.

2. I kraj je vzéo od czêne z zná-nyom szvoje 'zené; i prineszécsi niksi tál, djáo ga je k Apo-stolovim nogám.

3. Ercsé pa Peter: Ananiás, za-kaj je napuno satan szrczé tvoje, da bi lagao szvétomi Dûhi i odv-rno od czêne te nyive?

4. Jeli, da bi osztánola, ne bi tebi osztánola; i odána vu tvo-joj oblászti je bíla? Zakaj szi gori djáo vu szrczi tvojem eto delo? Nej szi lagao lüdém, ne-go Bôgi.

5. Szlísavsi pa Anániás ete re-csí, doli szpadnovsi, vö je püsztô dûso; i vsinyeni je sztráh veli-ki nad vszêmi, kí szo eta csüli.

6. Gori szo pa sztanoli mla-dénczi, vküp szo ga zagrholi; i vö szo ga odneszli, i pokopali szo ga.

7. Prigôdilo sze je pa, liki po trí vöre csaszi, prisla je notri i 'zena nyegova, neznajôcsa, ka sze je zgôdilo.

8. Odgôvoro je pa nyé Peter: povej mi, csi szta za teliko to nyivo tádalá? Ona pa velí: kak-pa, za teliko.

9. Peter ji pa ercsé: kâ je, ka szta sze tak zglíhala vu szkü-sávanyi Dûhá Goszpodnovoga? Ovo nogé oni, kí szo pokopali mo'zá tvoje, szo pred dve-rami, i tebé bodo vö neszli.

10. Szpádnola je pa preczi k nogám nyegovim, i vö je püsztíla dûso. Notri idôcsi pa mla-

dénczi, najšli szo jo mrtvo; i vö szo jo neszli, i pokopali szo jo pôleg nyé mo'zá.

11. I posztano je veliki sztráh nad czêlov gmajnov i nad vszêmi, kí szo eta csüli.

II. 12. Po rokáj pa apostolov szo vesinyena znamênya i csüda med lüdsztvom vnôga; (i bilí szo edne pámeti vszi vu trnáczi Salamonovom.)

13. Ti drügi sze je pa niscse nej szméo k nyim pridrü'ziti: nego je je zvisávalo lüdsztvo.

14. Bole szo sze pa prilagali, vervajôcsi Goszpodni, vno'zina mo'zôv i 'zén,

15. Tak, da szo na vilicze vö noszili tenemocsne, i dêvali szo je vu stampete i posztele, naj pridôcséga Petra li szénca ob-szénca steroga 'z nyíh.

16. Vküp je pa szprihájala i ta vno'zina okôli bodôcsi mésztvu Jerusálem neszécsi nemocsne i mantráne od necsísztí dühôv, kí szo vszi ozdravili.

III. 17. Gori je pa sztaño te vísesnyi pop i vszi, kí szo 'z nyim bili (z onoga, stero je Szadduczeusov, jeretinsztva,) napunyeni szo z zadomesesá-nyem.

18. I vrgli szo roké szvoje na apostole, i djáli szo je vu ob-csinszko temniczo.

19. Angel Goszpodnov je pa v nesci ôdpro dveri te temni-

ceze; i, gda bi je vö pelao, er-csé nyim:

20. Idite i sztojécsi gúcsste vu Czérkvilüdsztvi vszerecsí toga 'zítka.

21. Oni pa, gda bi eto csüli, notri szo sli v gojčno rano vu Czérkev i vsíli szo. Pridôcsipa te vísesnyi pop, i kí szo 'z nyim bilí, vküp szo prízvali tanács i vsze sztarise szinôv Izraelszki; i poszlali szo vu temniczo, da bi je naprê pripelali.

22. Hlápezi pa odidôcsi, nej szo je najšli vu temniczi; po-vrnoli szo sze pa i nazvêsztili szo.

23. Govorécsi: kâ isztina temniczo szmo najšli zaprto vu vszój pokojnoszti i varivácese vönê, sztojécse pred dverami; gda szmo jo pa ôdprili, notri szmo nikoga nej najšli.

24. Gda bi pa csüli recsí ete, i vísesnyi pop i voj czérkevni vítézov i vládniczke popovszki zadrgávali szo sze od nyíh, ka bode z toga.

IV. 25. Pridôcsi pa nikák, nazvêszto nyim je govorécsi: kâ ovo, ti mo'zjé, stero szte vu temniczo djáli, szo vu czérkvi sztojécsi i vucsécsi lüdsztvo.

26. Teda ide voj vítézov z hlápezi; pelao je je nej sz szilov, (ár szo sze bojali lüdsztva, naj je ne kameníje.

27. Gda bi je pa pripelao, po-

sztavili szo je vu tanács. I pí-
tao je je vísesnyi pop,

28. Govorécsi: nej szmo vám
zapôvidjov zapovedali, naj ne
vesíte vu iménietom? i ovo na-
punili szte Jerusálem z návu-
kom vasim; i scséte na nász
pripelati etoga csloveka krv.

29. Odgovorécsi pa Peter i a-
postolje ercséjo: bole trbej Bo-
gá bôgati, kako lüdi.

30. Bôg ocsákov nasi je gori
zbüdo Jezusa, steroga szta ví
vmôrili, poveszivsi ga na drêvo.

31. Toga je Bôg za poglavníka
i zvelicsitela zviszo z dôsznov
szvojov, naj dá povrnený Izra-
eli i odpüscsanye grêhov.

32. I mí szmo etoga szvedo-
czke z etimi recsmí, poleg toga
pa i szvéti Düh tüdi, steroga je
dáo Bôg têm, kí ga bôgajo.

33. Oni pa eto szlísavsí, pre-
'zágani szo, i steli szo je vmo-
riti.

34. Gori sztanovsi pa níki Fa-
rizeus vu tanácsi po iméni Ga-
máliel právdevucsitel, posteni
pred vszêm lüdsztvom, zapo-
vedo je, naj edno malo vö pe-
lajo apostole.

35. I erkao nyim je: mo'zje
Izraelszki, pazite na szébe za
volo eti lüdi, ka vám je esi-
niti?

36. Ár pred têmi dnévi jeszta-
no Theudás, govorécsi szebé
koga bidti, k steromi sze je pri-
drü'zo veliki racsun mo'zôv o-

koli stiri sztô, kí je prêsao; i
vszi, kí szo sze k nyemi pri-
vrgli, szo raztepeni, i vesinyeni
szo na nikoj.

37. Po tom je sztano Júdás Ga-
lileánszki vu dnévi szpisüva-
nya, i obrno je porednolüdsztva
za szebom; i on je prêsao, i vszi,
kí szo ga naszledüvali, szo sze
raztepli.

38. I zdaj, velim vám, odsztôp-
te od tej lüdi i nihájte je. Ár, csi
je z lüdi té tanács, ali tô delo,
razvéze sze;

39. Csi je pa z Bogá, ne mo-
rete je razvézati; naj sze kak
prôti Bôgi bojüvajôcsi ne naj-
dete.

40. Bôgali szo ga pa, i prizo-
véjo apostole, zbíjejo je, i za-
povejo nyim, naj vcs ne gu-
csíjo vu Jezusovom iméni; i
odpüsztili szo je.

41. Oni szo pa vö sli od lícza
szpráviscsa radüvali szo sze, ka
szo za imé nyegovo vrédni pre-
stímáni, kí bi nepostüvani bilí.

42. I nej szo hênnyali vszáki
dén vuczérkvi, i po hi'zaj vesiti
i nazviscsávatí Jezus Krisztusa.

VI. TÁL.

I. Szedem Diakonusov sze odeberé 1—7.

II. Stevan Sz. Dühom napunyeni csüda
csini, stuka sze i pred tanácsom sze tô-
'zi 8—15.

I. 1. **V**u oni dnévi pa, gda bi
sze vucséniczke po-
vnô'zali, vesinyeno je mrmra-
nye Grkov próti 'Zidovom: ka

szo zametávali vu vszakdenésnyoj szlű'zbi nyihove vdovicze.

2. Ti dvanájszet ji pa prizové to vno'zino vucseníkov i ercséjo: nej je vugodno, ka bi mi tá niháli Rêcs Bo'zo, i szlű'zili sztolom.

3. Glédajte záto bratje, da zíssete z vász szedem mo'zôv dobroga szvedôsztva, pune Dühá szvétoga i modrôszti; stere posztávimo na eto potrêbsino.

4. Mí pa v molítvi i v szlű'zbi te rêcsi obsztóймо.

5. I priétnaje bíla etarêcs pred vszov vno'zinov. I odébrali szo Stevana, mo'za punoga vere i Dühá szvetega, i Filippa, i Prochora, i Nikánora, i Tímona, i Parména, i k veri obrnyenoga Antiochuskoga Miklosa.

6. Té szo posztavili pred Apostole, i molécsi djáli szo na nyé roké szvoje.

7. I rêcs Bo'za je rászla, i napunyávo sze je raesun vucseníkov vu Jerusálemi jako. I vnogo popovszkoga réda lűdsztva je pokornoga bílô veri.

II. 8. Stevan pa, pun vere i môcsi, csinio je csűda i znamênya velika med lűdsztvom.

9. Gori szo pa sztanolí níki z szpráviscsa, stero sze zové Libertinusov, i Czirineusov, i Alexandriáneczov, i oni, kí szo z Czilíczie i Á'zie, stűkavsi sze z Stevanom.

10. I nej szo mogli prôti sztá-

noti modrôszti i Dűhi, z kim je gűcsao.

11. Teda szo podvrgli mo'zé govorécse: csűli szmo ga, ká je prokletne recsí gűcsao prôti Mô'sesi i Bôgi.

12. I nadignoli szo lűdsztvo i sztarise i pizácse, i prisztôpivsi ftrgnoli szo ga, i pelali szo ga vu tanács.

13. I posztavili szo kríve szvedoke govorécse: ete cslovek ne hênya recsí prokletne gűcsati prôti etomi szvétomi meszti i právdi.

14. Ár szmo ga csűli gűcsécsaga, ká te Nazarenszki Jezus potere eto meszto i preminé návade, stere nám je dáo Môses.

15. I na nyega szo glédali vszi, kí szo vu tanácsí szédeli, i vídili szo lűczenyegovo, líki lűcze káksega angela.

VII. TÁL.

I. Stevanova I. predga 1—53. II. Szmrť 54—60.

I. 1. **E**rkao je pa te vísesnyi pop: jeli sze eta tak májo?

2. On je pa erkao: mo'zjé brátje i ocseve, poszlűsajte. Bôg dike sze je szkázao ocsi nasemi Ábrahámí bodôcsemi vu Mesopotámii prvle, líki je prebívao vu Cháráni.

3. I erkao nyemi je: idi vő z tvoje zemlé i tvoje rodbine,

ino idi vu zemlo, stero ti po-
ká'zem.

4. Teda vö idöcsi z zemlé Chal-
deánszke, prebívao je vu Chá-
ráni. I od tisztecz po szmrți
ocesé nyegovoga prineszao ga je
vu eto zemlo, vu steroj ví zdaj
prebívate.

5. I nej nyemi je dáó örocsíne
vu nyê ni eden sztopáj; nego
nyemi je obecsao, ka nyemi jo
dá na ládanye, i szemeni nye-
govomi po nyem, gda je esese
nej méo sziná.

6. Etak je pa gúcsao Bôg: ka
bode szemen nyegovo tüho vu
lúczkoy zemli, i pod szlü'zbo je
vr'zejo, i hüdü bodo'z nyim esi-
nli stiri sztô lét.

7. Ali tiszto lüdsztvo, steromi
bodo szlü'zili, bom jasz szôdo,
velí Bôg. I po tom bodo vö sli,
i szlü'zili bodo meni na etom
meszti.

8. I dáó nyemi je zákon obri-
závanya. I té je porôdo I'zaáka,
i obrezao ga je na ôszmi dén, i
I'zaák Jákoba, i Jákob dvanáj-
szet patriárke.

9. I pátriárke nevoscení bo-
döcsi, ôdali szo Jo'zefa vu Egip-
tom. Ali Bôg je bio 'z nyim,

10. I oszlôbodo ga je ze vszé
nevôl nyegovi, i dáó nyemi je
miloseso i modrôszť pred Farao
kráľom Egiptomskim; i po-
szťavo ga je voja nad Egipto-
mom i czêlov hi'zov szvojov.

11. Prisao je pa glád na czêlo

zemlo Egiptomszko i Kánaán-
szko, i velika nevola; i nej szo
najsli hráno ocseve nasi.

12. Gda bi pa csüo Jákob, ka
je szilje v Egiptomi, vö je po-
szlao ocseve nase oprvics.

13. I ob drüгим szpoznao sze
je Jo'zef od bratov szvoji, i ocsi-
veszni je posztano Farao Králi
národ Jo'zefov.

14. Poszlao je pa Jo'zef i prí-
zvao je oceso szvojega Jákoba i
vszo rodbino nyegovo szedem-
deszét i pét düs.

15. Doli je pa sô Jákob vu
Egiptom, i mr'u je on i nasi
ocseve.

16. I prêk szo prineseni vu Si-
chem, i polo'zeni szo vu grob,
steroga je küpo Ábrahám z czê-
nov szrebra od szinôv Emorra,
ocesé Sichemovoga.

17. Gda sze je pa pribli'závalo
vrêmen obecsanya, stero je pri-
szégno Bôg Ábrahými, raszľo
je lüdsztvo, i povnô'zalo sze je
vu Egiptomi,

18. Dokecs je nej szťano drügi
kral, kí je nej znao Jo'zefa.

19. Té je z jálnosztjov na nyé
vzéo nas národ; i hüdü je méo
ocse nase tô csinécsi, da szo
mogli szvojo decsiezo vö dê-
vati, naj ne 'živé.

20. Vu sterom vrêmeni sze je
porôdo Môses; i vugoden je bio
Bôgi, kí je hrányeni trí mész-
eze vu hi'zi ocseé szvojega.

21. Vö djánoga je pa gori vzéla

csi Faraova, i gori ga je hránila szebi za sziná.

22. I vucsen je Môses na vszo modrôszť Egiptánczov. Bio je pa zmo'zen vu rêcsih i vudelaj.

23. Gda bi pa stirideszét lét vrêmenaszťar bio, prislonyemi je vszrezé, ka bi pogledno brate szvoje sziní Izraelszke.

24. I vidôcsiníkoga nepravicsno trpeti, bráno ga je; i vsino je zadomescsanyé tomi nepravicsno trpécsemi, doli pobivsi Egiptánca.

25. Stímao je pa, kâ razmijo bratje nyegovi, kâ nyim Bôg dá oszlobodjený po nyegovoj rôki; oni szo pa nej razmeli.

26. Na drúgi dén sze je pa pá szkázao nyim nyefkajôcsim, i szprávlao je je na mér govorecsi: mo'zjé, bratje szte szí; zakaj csiníte kriviczo eden drúgomi?

27. Té pa, kí je kriviczo csinio bl'znyemi, ga je kraj szüno govorécsi: sto te je posztavo poglavníka i szodeza nad nami?

28. Jeli i mené scsés bujti, liki szí bujo vszera Egiptánca?

29. Pobegno je zátô Môses na eto rêcs; i vsinyen je tühénecz vu Midiánszkoj zemli, gde je porôdo dvá sziná.

30. I, gda bi sze szpunilo stirideszét lét, szkázao sze je nyemi vu püscsávi goré Sinajszke angel Goszpodnov vu scsípka ognýenom plámni.

31. Môses pa vidôcsi, csüdivao sze je nad vidényem. Gda bi pa on bli'ze sô glédat, vsinyen je glász Goszpodnov k nyemi:

32. Jász szem Bôg ocsév tvoji, Bôg Ábrahámov, i Bôg I'zaákov, i Bôg Jákobov. Preszťrasivsi sze pa Môses, nej je szméo na nyega glédati.

33. Erkao nyemi je pa Goszpôd: odv'ézi esrêvle nôg tvoji; ár meszťo, na sterom szťojís, je szvéta zemla.

34. Vidôcs szem vido nevolô lüdsztva mojega vu Egiptomi, i zdühávanye nyihovo szem csüo; i doli szem prisao, naj je oszlobodim. I zdaj hodi i poslem te vu Egiptom.

35. Toga Môsesa, steroga szo zatájili erkôcsi: sto te je posztavo poglavníka i szodeza? toga je Bôg poglavníka i oszloboditela poszlao po rôki angelszkoj, kí sze je nyemi szkázao vu scsípki.

36. Toté je je vö szpelao csinécisüda i známnya vu zemli Egiptomszkoj i vu erdécsem môrji i vu püscsávi stirideszét lét.

37. Tô je tiszťi Môses, kí je pravoszínom Izraelszkim: pro-roka vám pobüdi Goszpodin Bôg vas z brátov vasi, liki mené; tiszťoga poszlüsajte.

38. Té je, ki je bio vu szprávisi vu püscsávi z angelom; kí nyemi je gúcsao na gori Si-

najszkoj i ocsém nasim; kí je vzéo 'zíve recsí, da bi je nám dáo.

39. Komi szo nej steli pokorni bidti ocseve nasi; nego szo ga odvrgli i obrnoli szo sze szrczom szvojim vu Egiptom.

40. Govorécsi Aroni: napravi nám Bogé, kí bodo pred nami hodili. Ár Môsesi tisztomi, kí nász je zpelaó z Egiptomszke zemlé, neznamo, ka sze nyemi je zgôdilo.

41. I napravili szo tele vu dnévi oni, i prípelali szo áldov tomi bolvani; i veszelíli szo sze vu delaj rôk szvoji.

42. Obrno sze je pa Bôg, i dáo je je, da bi szlû'zili vojszki nebeszkoj, liki je píszano vu proroczki knigaj: jeli szte mi zarêzana i vu'zgána áldüvali stírideszét lét vu püsesávi, hi'za Izraelszka?

43. I gori szte vzéli sator Móloka i zvêzdo Bogá vasega Remfana, te kêpe stere szte szí napravili, da bi je molili. Zátó prêk vász zoszelim z ovkraj Babilona.

44. Sator szvedôsztva je pa bio pri ocsáki nasi vu püsesávi, liki je zrendelüvao, kí je Môsesi gúcsao, ka bi ga napravo pôleg forme, stero je vido.

45. Steroga szo i notri pelali, gori ga vzévsi ocseve nasi z Jezusom vu pogánszko ládanye; stere je vö zgono Bôg od

lícza ocsév nasi notri do Dávidovi dnévov.

46. Kí je najsao pred Bogom miloseso; i proszo je, da bi najsao sator Jákovomi Bôgi.

47. Salamon nyemi je pa hi'zo poczimprao.

48. Ali te náj vísesnyi vu z rokami napravleni czérkváj ne prebíva, liki prorok právi:

49. Néba je meni králevszki sztolec, zemla pa podnogáonícza nôg moji. Kákso hi'zo bodetemiczimprali, velí Gôszpôd. Ali stero je meszto poczivanya mojega?

50. Nej je rôka moja napravila eta vsza?

51. Trdnoga Sinyeka i neobrézanoga szrezá i vüh, vi vszigdár szvétomi Dühi prôti sztojíte; liki ocseve vasi, tak i ví.

52. Steroga prorokov szo nej preganyali ocseve vasi? i vmôrili szo je; ki szo naprê nazviscsávali od prisesztjá toga pravicsnoga, steroga szte zdaj ví odávczi ilüdomorezi vcsínyeni.

53. Kí szte vzéli právdo vu rédi angelov, i nej szte jo zdr'zali.

II. 54. Gda bi pa eta csüli, pre'zagala szo sze nyim szrczá, i skrípali szo z zobmi na nyega.

55. On pa pun bodôcsi Dühá szvétoga, gda bi vu nébo gleddao, vido je díko Bo'zo i Jezusa sztojécsega na deszniczi Bo'zój.

56. I ergusé: ovo, vídim Nebésza odprta, i Sziná eslovecsega sztojécsega na desznici Bo'zój.

57. Kricsécsi pa z velikim glászom, zateknoli szo vüha szvoja; i szünoli szo sze z ednim 'zlakom na nyega.

58. I, gda bi ga z neszta vö vrgli, kamenüvali szoga. Iszvedoczke szo doli djáli gvant szvoj k nogám ednoga mladénca, kí sze je Saulus zváo.

59. I kamenüvali szo Stevana, zezávajócsega i govorécsega: Goszpon Jezus! vzemi k szebi düh moj.

60. Pokleknovsi pa na kôlina, kricsao je z velikim glászom: Goszpodne, ne posztavi nyim pred nyéh ete grêh. I, gda bi tô erkao, zászpao je.

VIII. TÁL.

I. Po pregányani sze vucseniczke raztepéjo 1—4. II. Filip, Peter i János predgájo vu Samárii 5—25. III. Kandaczeske kralicze kamurnik sze okrszti 26—40.

I. 1. **S**aulus je pa privolo k nyegovomi vmárjanyi. Vesinyeno je pa vu onom dnévi velikopregányanyeprôti szpráviscsi, stero je biló v Jerusálemi; i vszi szo razísli po dr'zélaj Judee i Samárie z vün apostolov.

2. Poránili szo pa Stevana, mo'zjé pobo'zni, i jáko szo sze plakali nad nyim.

3. Saulus je pa opüscsávao

szpráviscese od hi'ze do hi'ze idôcsi, i vlicsécsi mo'zé i 'zene, metao je je vu temniczo.

4. Kí szo zátó razísli, okôli hodécsi glászili szo Rêcs Bo'zo.

II. 5. Filip pa, pridôcsi vu meszto Samárie, predgao nyim je Krisztusa.

6. Lüdztvo je pa z ednákov pámetjov poszlüsalo ona, stera szo od Filippa právléna, gda bi csüli i vidili znamênya, stera je csinio.

7. Ár vnôgi imajôcsi neesíszte dühé kricsécsi z velikim glászom szo vö sli; vnôgi pa 'zlakom vdárjeni i plantavi szo, ozdrazvili.

8. I vesinyena je radoszt velika vu meszti onom.

9. Bio je pa niki mô'z po iméni Simon, kí je pred temtoga vu onom meszti esalêro i noro lüdztvo Samárie govorécsi, ka je on nikak veliki.

10. Na toga szo pazili vszi od máloga notri do velikoga govorécsi: ete je ta velika môcs Bo'za.

11. Pazili szo pa na nyega zátó; ár je je poredno vrêmena z esalariöv noro.

12. Gda bi pa vervali Filipi nazviscsávajôcsemi Evangeliom od králevsztva Bo'zega i iména Jezus Krisztusovoga, okrsztili szo sze mo'zjé i 'zene.

13. Ali i Simon je vervao, i o-

krsztseni dr'zao sze je Filipa; i vidôcsi, ka sze znamênya i mosí velike godíjo, sztrsznosze je.

14. Gda bi pa csüli apostolje, kí szo bilí v Jerusálemi, ka je notri vzéla Samária rêcs Bo'zo, poszlali szo k nyim Petra i Jánosa.

15. Steriva doli idôcsa molila szta za nyé, da bi vzéli Dühá szvétoga.

16. (Árje escse na nikoga nyih nej szpadno; nego szamo szo okrsztseni bilí vu iméni Goszpon Jezusa.)

17. Teda szta djála roké na nyé, i vzéli szo Dühá szvétoga.

18. Gda bi pa Simon vido, kâ sze po dêvanyi Apostolszki rôk szvéti Düh dáva, ponűjao nyim je pêneze.

19. Govorécsi: dájte i meni tô oblászt; da, na kogakoli polozim roké, vzeme Dühá szvétoga.

20. Peter nyemi pa ercsé: szrebro tvoje ti naj sz tebom bode na pogübelnoszt; kâ stímas, ka sze Bo'zi dár za pêneze láda.

21. Nemas tí tala niti sorsa vu etoj rêcsi; ár je tvoje szreznéj ednáko pred Bogom.

22. Povrni sze záto od ete tvoje hüdôbe i moli Bogá, csi sze ti kak odpüsztí szrezá tvojega mislênye.

23. Ár te vídim, kaszi vu britkoszti 'zúcsa i nepraviesnoszti vezali.

24. Odgovorécsi pa Simon ercsé: molte sze ví za méne k Goszpodni, naj nikaj ne príde na mé z toga, stera szte pravili.

25. Oni záto, gda bi szvedocsili i gúcsali rêcs Goszpodnov, povrnoli szo sze v Jerusálem, i nazviscsávali szo Evangeliom po vnôgi Samaritánszki veszniczaj.

III. 26. Gúcsao je pa angel Goszpodnov Filipi, govorécsi: sztani gori, i idi k pôldnévi na pôt, stera doli ide od Jerusálema v Gázo, tá je püsztá.

27. I gori sztánovsi, sô je. I ovo eden mô'z Csrnkavec v kopléní i Kandaczese, Csrnkavczov Kralícze, kamurnik, kí je bio posztávleni nad vszêmi nyé kincsi, prisao je Bogá molit v Jerusálem.

28. I vu nazáj povrnenyê bodôcsi i sedécsi na kôli szvoji, estéo je E'zaiás proroka.

29. Erkao je pa Düh Filipi: prisztôpi i pridrü'zi sze k têm kôlam.

30. Pribê'zavsi pa Filip csüoga je, kâ je estéo E'zaiás proroka, i ercsé: jeli razmís, ka estés?

31. On pa ercsé: kak bi mogao, nego csi bi mi sto kázao? I zváo je Filipa, ka bi gori sô i k nyemi bi szí szeo.

32. Tál pa toga písma, stero je estéo, je ete bio, liki oveza

na zarizávanye, je pelani; i, liki ágnecz pred brijácsom szvojom neglaszni, tak je nej ôdpro vüszť szvoji.

33. Vu nyegovoj poníznoszti je zvisena szôdba nyegova; rod pa nyegov sto pôvej vö? Ár sze vzeme od zemlé 'zítek nyegev.

34. Odgovorécsi pa kamurnik Filipi, eresé: proszim te, od koga právi tô prorok? od szébe, ali od koga drügoga?

35. Odprépa Filip vüszťa szvoja, i zacsnovsi od toga písma nazviscsávao nyemi je Jezusa.

36. Gda bi pa sli po pôti, prisli szo k niksoj vodi; i eresé kamurnik: ovo je voda; sto mi prepovê, naj sze ne okrsztim?

37. Eresé pa Filip: csi verjes ze vszega szrezá, more bidti. Odgovorécsi pa eresé: verjem, kâ je Jezus Krisztus Szin Bo'zi.

38. I zapovedao je posztánoti kôlam. I doli szta szla obá vu vodô, i Filip i kamurnik, i okrszťo ga je.

39. Gda bi pa vö sla z vodé, Düh Goszpodnov je vneszao Filipa, i nej ga je vido vees te kamurnik. Sô je pa po pôti szvojoj z radosztjov.

40. Filip je pa nájdeni vu Azoti; i okôli hodécsi nazviscsávao je Evangeliom vszêm mészťam, dokecs je prisao vu Czezário.

IX. TÁL.

I. Krisztus sze zká'ze Saulusi, koga Anániás okrszťi 1—19. II. Saulusa v Damaskusi i v Jerusálemi pregányajo 20—31. III. Peter Eneása zvrácsi, Tabitho pa ô'zivi 32—43.

I. 1. **S**aulus pa escse pihavsi pritjé i ludomorszťvo na vucseníke Goszpodnove, od idôcsi k vísesnyemi popi,

2. Proszo je od nyega lisztí vu Damaskus k szpráviscsam, kâ, csi bi koga najsao, kí bi té pôti bilí, mo'zé i 'zene, zvézane bi pelao v Jerusálem.

3. Zgôdilo sze je pa, gda bi sô, i pribli'závao bi sze k Damaskusi, na nágli sze je zblesznola okôli nyega szvetloszt od nébe.

4. I szpadnovsi na zemlo, csüo je glász nyemi govorécsi: Saul, Saul, ka me pregányas?

5. On pa eresé: sto szi, Goszpodne? Eresé pa Goszpôd: jasz szem Jezus, steroga tí pregányas. 'Zmetnoti je prôti szpiczi brszati.

6. Drgecsécsi pa i trepecsécsi eresé: Goszpodne, ka sesés, naj esinim? I Goszpôd nyemi eresé: gori sztani, i idi vu mészťo, i povej sze ti, ka ti je potrêbno esiniti.

7. Ti mo'zjé pa, ki szo 'z nyim pôtniküvali, szo sztáli drevéni, ár szo csüli glász; nikoga szo pa nej vidili.

8. Gori je pa sztano Saulus od

zemlé; i, gda bi ocsí szvoje ôd-pro, nikoga nej je vido. Pelavsi ga pa za rókô, notri szo ga pelali v Damaskus.

9. I bio je trí dní ne vidôcsi; i nej je jo, ni pio.

10. Bio je pa eden vucseník v Damaskusi po iméni Anániás; i erkao nyemi je Goszpôd vu poglédi: Anániás! on pa ercsé: ovo szem jasz, Goszpodne.

11. Goszpôd nyemi pa ercsé: sztani gori i idi vu vüliczo, stera sze zové rávna; i ísesi vu Júdasovoj hi'zi Saulusa poiméni Tarsinszkoga, ár ovo moli.

12. (I vido je Pavel vu vidényi ednoga mo'zá poiméni Anániás-a notri idôcsega i na szébe rókô dévajôcsega; naj preglédne.)

13. Odgovorí pa Anániás: Goszpodne, csüo szem od vnôgi od toga mo'zá, keliko hüdoga je vesíno tvojim szvétim vu Jerusálemi.

14. I eti má oblászt od vísesnyi popov zvézati vsze, kí tvoje imé zezávajo.

15. Erkao nyemi je pa Goszpôd: idi, ár mi je on odebrána poszôda; kí bode noszo imé moje pred poganmi, i králmi i szinmi Izraelszkimi.

16. Ár nyemi jasz poká'zem, keliko nyemi je potrêbno za volo iména mojega trpeti.

17. Odísao je pa Anániás, i notrí je sô vu hi'zo, i na nyega polo'zi roké i ercsé: Saul brat,

Goszpôd me je poszlaao (Jezus, kí sze ti je szkázao na pôti, po steroj szí sô,) naj preglédnes i napunis sze z Dühom szvétim.

18. I preczi szo doli szpadnole z ôcsi nyegovi, líki lüszke; i pregledno je preczi, i gori sztanovsi okrszto sze je.

19. I, gda bi hráno k szebi vzéo, pokrêpo sze je. Bio je pa Saul z vucseníkmi vu Damaskusi nikeliko dní.

II. 20. I preczi je vu szprávisesaj predgao Krisztusa, ka je on Szín Bo'zi.

21. Sztrsznoli szo sze pa vszi, kí szo ga csüli, i erkli szo: nej je tô té, kí je opüscsávao vu Jerusálemi one, kí sze z etim iménom zovéjo? I eszi ja za toga volo prisao, ka bi je zvézane pelao k vládnikom popovszkim.

22. Saulus je pa escse bole pokrêpo, i sztiszkávao je 'Zidove prebívajôcse vu Damaskusi szvedocsécsi, ka je té Krisztus.

23. Gda bisze pa porednodnévov szpunilo, tanács szo dr'zali 'Zidovje med szebom, ka bi ga bujli.

24. Na zvést je pa dáni Saulusi tanács nyihov, i sztrá'zili szo vráta dén i nôcs, da bi ga bujli.

25. Vucseniczke szo ga pa vzéli v nôcsi, i prêk zída szo ga djáli i doli szo ga püsztli vu korbli.

26. Gda bi pa Saulus vu Jerusálem prisao, szküsávao sze je

pridrű'ziti k vucseníkom; i vszi szo sze ga bojali ne vervavsi, ka bi vucseník bio.

27. Barnabás ga je pa k szebi vzéo, i pelao ga je k apostolom; i pripovidávao nyim je, kakda je na pôti vido Goszpodna, i kâ nyemi je gúcsao, i kakda je vu Damaskusi szresno gúcsao vu iméni Jezusovom.

28. I 'z nyimi je bio notri idôcsi i vö idôcsi v Jerusálemi, i szresno guesécsi vu Goszpon Jezusovom iméni.

29. Gúcsao je pa i stúkao sze je prôti Grkom; oni szo ga pa steli bujti.

30. Stero gda bi zvedili bratje, doli szo ga pelali v Cezário, i odposzlali szo ga vu Tarsus.

32. I tak szo gmajne po vszój Judei i Galilei i Samárii mér mele, povéksávajôcse sze, i hódécse vu bojarnosztí Goszpodnovoj, i z trôstom Dühá szvétoga szo sze napunyávale.

III. 32. Zgôdilo sze je pa, gda bi Peter hodo po mészta, prisao je i k tim szvétim prebívajôcsim vu Liddi.

33. Najsao je pa tam ednoga csloveka po iméni Eneása, od oszem lét le'zécsega poszteli, kí je bio 'zlakom vdárjeni.

34. I erkao nyemi je Peter: Eneás, zvrácsi te Jezus Krisztus; sztani gori, i poszteli szí szám. I preczi je gori sztano.

35. I vidili szo ga vszi szto-

jécsi vu Liddi i v Sáróni, kí szo sze povrnoli k Goszpodni.

36. Vu Joppi je pa bíla níka vucsenícza po iméni Tabitha, stera razkládjena sze zové Dorkas. Tá je bíla puna dobri dél i álmotva, stera je csiníla.

37. Prigôdilo sze je pa vu dnévi oni, gda bi nemocsna bíla, mrla je. Geto szo jo pa ôprali, polo'zili szo jo vu zgorányo hi'zo.

38. Blüzije pa bíla Liddak Joppi; i vucsenícze szlísavsi, ka je Peter v nyê, poszlali szo dvá mo'zá k nyemi, proszécsi ga, naj nyemi ne bode 'zmetno k nyim prék príditi.

39. Gori sztanovsi pa Peter, sao je 'z nyimi. Steri, gda bi prisao, gori szo ga pelali vu zgorányo hi'zo, i okôli nyega szo posztanole vsze vdovieze jôkajôcse i kázajôcse szüknye i szrakicze, stera je delala, gda je 'z nyimi bíla, Dorkas.

40. Vö zgonivsi pa Peter vsze, pokleknovsi na kôlina, molo je; i obrnovsi sze k teli eresé: Tabitha, gori sztani. Ona je pa odprla ocsí szvoje; i vidôcsa Petra, gori je szêla.

41. Steroj pa da bi rokô dáó, gori jo je oprávo; i prizvavsi te szvéte i vdovieze, posztavo jo je pred nyé 'zivôcso.

42. Na znánye je pa vsinyeno tô po czeloj Joppi, i vnôgi szo vervali vu Goszpodni.

43. Zgôdilo sze je pa, da bi poredno dní osztano vu Joppi pri níkom Simoni ko'zári.

X. TÁL.

I. Kornelius k szebi zové Petra 1—8.

II. Peter ide i Krisztusa glászi Korneliusi 9—48.

I. 1. **B**io je pa eden mô'z vu Cezárii po iméni Kornelius sztotnik z onoga se-rega, ki sze zové Vlaski.

2. Pobo'zen i Bogá bojécsi ze vszov hi'zov szvojov, i csinécsi álmostva vnôga lüdsztvi, i molécsi Bogá vszeszkôsz.

3. Vido je vu vidényi ocsive-szno, liki okoli devéte vörednéva, angela Bo'zega doli idôcse-ga k szebi, i govorécsega nyemi: Korneli!

4. On pa na nyega gledôcsi, presztraso sze je i ercsé: ka je Goszpodne? ercsé pa nyemi: molítve tvoje i álmostva tvoja szo gori prisla na szpomínanye pred Bogá.

5. I zdaj posli vu Joppo mo'zé i zovi prêk Simona, kí sze zové Peter.

6. Té sztán má pri níkom Simoni ko'zári, kí má hi'zo pô-leg môrja; té ti povej, ka ti je csiniti.

7. Gda bi pa odísao angel, kí je Korneliusi gúcsao, prizové dvá z dr'zine szvoje i ednoga pobo'znoga vítéza z tiszti, kí szo sze pri nyem dr'zali.

8. I geto nyim je vsza vö pove-dao, odposzlao je je vu Joppo.

II. 9. Drügi dén pa idôcsi oni po pôti i k meszti sze pribli'zá-vajôcsi, gori je sô Peter na hi'zo molit okôli sészte vöre.

10. Gda bi pa lacsen grátao i steo bi jeszti, dokecs szo oni obed priprávlali, szpadno je na nyega szasz.

11. I vido je nébo odprto, i doli idôcso k szebi edno poszô-do, liki káksi lelahen veliki na stiri kikkê zvézani i doli püs-cseni na zemlo.

12. Vu kom szo bilé vsze sztvári zemelszke stiri nogé majôcse, i zviríne, i lazécse i letajôcse sztvári nebeszke.

13. I vesinyeni je glász k nyemi: gori sztani, Peter, koli i jej.

14. Peter pa ercsé: z níkak-sim talom nej, Goszpodne; ár szem nigdár nej jo ka obesín-szkoga i necsísztoga.

15. I pá je drügôcs bio glász k nyemi: stera je Bôg ocsiszto, tí to obesínszko ne pravi.

16. Tô je pa vesinyeno tríkrát; i pá je gori vzéta ta poszôda vu nébo.

17. Gda bi sze pa vu szebi zadrágavao Peter, ka bi tô za vidénye bilô, stero je vido, ovo mo'zjé, poszlani od Korneliusa, szpitávajôcsi hi'zo Simonovo, posztanoli szo pred dverami.

18. I zvajôcsi zvidávali szo,

esi bi Simon, kí sze zové Peter, tam szálasi vao.

19. Gda bi szi pa escse Peter premislávao od vidénja, ercsé nyemi Düh: ovo, trijé mo'zácke te íscsejo.

20. Záto gori sztanovsi idi doli, i idi 'z nyimi nikaj ne dvójési; ár szem je jasz poszlao.

21. Doli idôcsi pa Peter k tim mo'zákom, kí szo poszlani od Korneliusaknyemi, ercsé: ovo, jasz szem, steroga íscsete; ka je zrok, zasteroga volo szte eti?

22. Oni szo pa erkli: Kornelius Sztotnik, mô'z praviesen i Bogá bojécsi, ki i szvedôszstvo má od czêloga národa 'Zidovszkoga, opômenyeni od angela szvétoga, ka bi tebé zváo vu szvojo hi'zo, i poszlúsao bi Bo'ze recsí od tébe.

23. Notri je pozové záto i dáó nyim je sztán. Te drügi dén je pa vö sô Peter 'z nyimi, i níki bratov od Joppeszo tüdi 'z nyim sli.

24. I drügi dén szo prisli vu Cezário. Kornelius je je pa csakao vküp prízvavsi rodbino szvojo i blíznye priátele.

25. Prigôdilo sze je pa, gda bi Peter notri sô, prôtinyemi idôcsi Kornelius, i szpadnovsi k nogám molo ga je.

26. Peter ga je pa gori opravo govorécsi: gori sztani, i jasz szem szám cslovek.

27. I zgucsávajôcsi szi 'z nyim

notri je sô, i najsao ji je doszta vküp szprávleni.

28. I erkao nyim je: ví znáte, kak neszpodobno je mô'zi 'Zidovi sze pridrü'ziti, ali idti k lüdém z drügoga národa. Meni je pa Bôg pokázao, naj nikoga za obcsinszkoga, ali necsísztoga csloveka ne právim.

29. Záto brezi prôtigucsaszem prisao pozváni. Pítam tak za kákse rêcsi volo szte poszlali po méne.

30. I Kornelius ercsé: od stertoga dnéva notri do ete vöre szem bio na tescse, i okoli devéte vöre molécsi vu hi'zi mojoj. I ovo eden mô'z je sztano pred menom vu szvetlom gvanti.

31. I ercsé: Kornelius, poszlühnyene szo tvoje molívi, i álmotva tvoja szo na szpómínanye prisla pred Bogom.

32. Posli záto vu Joppo i prék prizovi Simona, kí sze zové Peter. Té szálasi je vu hi'zi Simonovoj toga ko'zára pri môrji; kí pridôcsi, povej ti, ka ti je csiniti.

33. Preczi szem záto poszlao k tebi; i tí szi dobro vesíno, ka szi prisao. Zdaj szmo záto mí vszi pred Bogom nazôcsi, naj poszlúsamo vsza, stera szo tebi povédana od Bogá.

34. Teda Peter odpré vüszta i ercsé: zaisztino nahájam, ka je Bôg nej oszôb prebirávecz.

35. Nego, vu vszákóm národi kí sze ga boji i csini praviczó, priéten nyemi je.

36. Ka sze dosztája te rêcsi, stero je poszlaó szinom Izrael-szkim predgajôcsi mér po Jezus Krisztusi, té je vszej Goszpôd.

37. Ví znáte, ka za rêcs sze je zgôdilo po czêloj Judei, zacséta od Galílee po krszti, steroga je predgao Ivan.

38. Jezusa od Názaretha, kakda ga je namazao Bôg z Dühom szvétim i z mocsjôv, kí okôli hodécsi je dobro csinio i zvráceso vsze obládane od vrága; ár je Bôg bio 'z nyim.

39. I míszmo szvedoczke vszega, stera je vcsíno vu dr'zéli 'Zidovszkoj i v Jerusálemi, koga szo vmôrili, poveszivsi ga na drêvo.

40. Toga je Bôg zbüdo na trétjídén; ísteo je, naj sze szká'ze.

41. Nej vszemi lüdsztvi, nego szvedokom szvojim naprê odebránim od Bogá, nám, kí szmo 'z nyim jeli i pilí po gori sztanenyê nyegovom od mrtvi.

42. I zapovedao nám je predgati lüdsztvi i szvedocsiti, ka je on zrendelüvani od Bogá szodecz 'zívi i mrtvi.

43. Tomi vszi proroczke szvedocsijo, ka odpücsanye grêhov vzemejo po iméni nyegovom vszi vervajôcsi vu nyem.

44. Escse gda bi gúcsao Peter recsí ete, szpadno je Düh szvéti

na vsze, kí szo poszlüsali eto rêcs.

45. I sztrsznoli szo sze, kí szo bilí z obrizávanya verni, kíkoli szo z Petrom prisli; kâ je i na pogane szvétoga Dühá dár vö vlejáni.

46. Ár szo je csüli gucsécse z jezikmi, i zvisávajôcse Bogá. Teda je odgôvoro Peter:

47. Jeli sto more prepovedati vodô, naj sze eti ne okrsztijo, kí szo Dühá szvétoga vzéli, líki i mí?

48. I zapovedao je, naj sze okrsztijo vu iméni Goszpodnovom. Teda szo ga proszli, ka bi nikeliko dní pri nyih osztano.

XI. TÁL.

I. Peter sze pred 'Zidovmi odgovárja, kâ je k poganom notri sô 1—18. II. Evangeliom sze prêdga 'Zidovom i poganom 19—26. III. Agabus glád nazviscsáva 27—30.

I. 1. Csüli szo pa apostolje i bratje, kí szo vu Judei bilí, ka szo i poganye gori vzéli Rêcs Bo'zo.

2. I gda bi Peter gori sô vu Jerusálem, razkásali szo sze prôti nyemi, kí szo z obrizávanya bili.

3. Govorécsi: kâ szi k mo'zom nepreokrô'zenyé majôcsim notri sô i jo szi 'z nyimi.

4. Zacsnovsi pa Peter razlo'zo nyim je zrédom govorécsi:

5. Jaszszem bio vu meszti Joppe molécsi, i vido szem vu sza-

szi vidênnye doli idôeso nikakso poszôdo, liki eden veliki prt za stiri kiklé püscseni z nebész; i prisla je notri do méne.

6. Vu stero gledôcsi na pamet szem vzéo; i vido szem stiri nogé majôcse sztvári zemelszke i zviríne, ilazécse i letajôcse nebeszke.

7. Csüo szem pa glász meni govorécsi: gori sztani, Peter, koli i jej.

8. Erkao szem pa: z nikaksim tálom nej, Goszpodne. Ár je nikaj obesinszkoga ali necsístoga nigdár nej slo notri vu moja vüszta.

9. Odgôvoro mi je pa glász obdrügim z nebész: ka je Bôg ocsiszto, tisztô tí obesinszko ne pravi.

10. Tô je pa vsinyeno tríkrat; i pá szo gori potégnyena vsza vu nébo.

11. Iovo, preczi szo trijé mo'z-jé posztanoli pred hi'zov, vusteroj szem bio, poszlaní od Cezárie k meni.

12. Eresé pa meni düh: idi 'z nyimi, nikaj ne dvojécsi. Prislo je pa z menov i eti sészt brátov i notri szmo sli vu hi'zo toga mo'zá.

13. I nazvészto nám je, kakda je vido angela vu hi'zi szvojoj sztojécsega i govorécsega nyemi: posli vu Joppo mo'zé i prizovi prék Símona, kí sze zové Peter.

14. Kí bode tí gúcsao recsí, vu steri sze zvelicasa tí i vsza hi'za tvoja.

15. Gda bi pa jasz zácsao eta gúcsati, szpadno je szvétí Düh na nyé, liki i na nász vu zasétki.

16. Szpômeno szem sze pa z rêcsi Goszpodnove, liki je velo: Ivan isztina je krsztsávao z völdôv, ví bodte pa krsztsávani vu szvétom Dühí.

17. Csi je záto nyim Bôg dáo príglihni dár, liki i nám vervajôcsim v Goszpodni nasem Jezusi Krisztusi; jasz pa sto szem, ka bi mogao brániti Bôgi?

18. Szlísavsi pa eta, tiho szo posztanoli, i dícsili szo Bogá govorécsi: tak je i poganom Bôg dáo pokôro na 'zítek.

II. 19. Kí szo sze pa raztepli za volo nevôle, stera sze je pobüdila nad Stevanom; prék szo sli notri do Fenécie i Cízprusa i Antiochie, i nikomi szo nej gúcsali eto rêcs, nego szamo 'Zidovom.

20. Bilí szo pa níki 'z nyíh mo'zjé z Cziprusa i z Czirene, kí notri idôcsi vu Antiochio gúcsali szo Greskim 'Zidovom nazviscsávajôcsi Goszpon Jezusa.

21. I bíla je rôka Goszpodnova 'z nyimi, i vnogo vervajôcsi sze ji je povrnolo k Goszpodni.

22. Csüta je pa eta rêcs vu vühaj te gmajne, stera je v Jeru-

sálemi bíla od nyíh; i poszlali szo Barnabása, ka bi sô notri do Antiochie.

23. Kí tá pridôesi i vidôesi milosceso Bo'zo, radüvao sze je; i opomínao je vsze, ka bi sztálnim szrczom osztali pri Goszpodni.

24. Ár je bio mó'z dober i pun Dühászvétoga i vere. I prilo'zeno je lüdsztva poredno k Goszpodni.

25. Vö je pa sô vu Tarsus Barnabás íszkat Saulusa; i, gda bi ga najsao, pelao ga je vu Antiochio.

26. Zgôdilo sze je pa, da bi czêlo leto bilá z tisztoz gmajnov, i vesíla bi lüdsztva poredno, zváni szo naj prvle vu Antiochii vucseniczke za krszt-sane.

III. 27. Vu tê dnévi szo pa do-li sli od Jerusálema proroczke vu Antiochio.

28. Gori sztanovsi pa eden 'z nyíh po iméni Agabus, zname-nüvao je po Dühi glád veliki, kí prísesztáni bode na czêli szvét, kí sze je i zgôdo za Klaudius Czaszara.

29. Vucseniczke szo pa szkon-esali, ka bi ji vszáki pôleg szvo-je premôcsi na szlü'zbo, kâ poszlao vu Judei prebivajôesim bratom.

30. Stero szo i vesínili, poszlavsi k tim sztarisim po rôki Barnabásovoj i Saulusovoj.

XII. TÁL.

I. Herodes Jakuba buje, ali Petra angel oszlobodí 1—19. II. Próti Tirusi i Sídóni sze scsé vojszküvati, ali angel ga za vüha vdári 20—25.

I. 1. **O**koli onoga vrêmena je pa vrgao Herodes král roké na níke z gmajne, ka bi nyim hüdô csinio.

2. Vmôro je pa Jakuba brata Jánosovoga z mecsom.

3. I geto je vido, ka sze je dopadnolo 'Zidovom, gori je djáo, ka dá zgrabiti i Petra. (Bilí szo pa dnévi brezi kvaszá krühov.)

4. Steroga je i zgrabo, i djáo ga je vu temniczo; i dáó ga je stiri csetverám vítézov sztrá'ziti, ár ga je steo po vüzmi naprê pripelati lüdsztvi.

5. I tak je Peter dr'zani vu temniczi; molítev je pa bíla nesztanoma od gmajne k Bôgi za nyega.

6. Gda bi ga pa steo naprê pelati Herodes, vu onoj nôcsi je szpáo Peter med dvöma vítézoma zvézani z dvöma lanczoma; sztrá'zarjeszo pa pred dverami varvali temniczo.

7. I ovo, angel Goszpodnov je prisztôpo, i szvetloszt sze je zaszvêtila vu hrámi. Vdarivsi pa v rebro Petra, obüdo ga je govorécsi: sztáni gori hitro. I do-li szo szpadnoli lanczi z nôg nyegovi.

8. I ersé nyemi angel: opasi

sze, i obüj sôlineze tvoje. I vesi-
no je tak. I ercsé nyemi: vr'zí
okôli na szé plásces tvoj, i na-
szledüj me.

9. I vö idôcsi naszledüvao ga
je; i nej je znao, ka je zaisztino
tô vcsinyeno po angeli; stimao
je pa, kâ vidênýe vídi.

10. Gda bi papreislaprvosztrá-
'zo, i drügo, prisla szta k tim
'zeleznim vrátam, stera v me-
szto pelajo, stera szo sze od
szébe nyima ôdprla. I vö idô-
csa preisl szta edno vüliczo;
i preczi je odsztôpo angel od
nyega.

11. I Peter sze na pamet vze-
me i ercsé: zdaj znám zaiszti-
no, kâ je Goszpôd poszlao an-
gela szvojega, i oszlôbodo me je
z rôke Herodesove i vszega csá-
kanya lüdsztva 'Zidovszkoga.

12. I premislávajôcs je prisao
pred hi'zo Márie materé Iva-
nove, kí sze zové Marko, gde
ji je bilô poredno vküp szpráv-
leni i molécsi.

13. Gda bi pa Peter triüpao
pred dverami pri vrátaj prisla
je deklícska, po iméni Rhode,
poszläsat.

14. I poznavsi Petrovglász, od
radoszti je nej ôdprla vráta; no-
tri pribe'zécsa pa, nazvêsztila
je, kâ Peter sztojí pred vráti.

15. Oni szo ji pa erkli: bláz-
nis. Ona je pa potrdjávala, ka
je tak. Oni szo pa erkli: nyegov
angel je.

16. Peter je pa neztanoma trü-
pao. Gda bi pa ôdprli, vidili szo
ga, i sztrsznoli szo sze.

17. Kívajôcsi panyim z rokôv,
ka bi tiho bili, pripovidávao
nyim je, kakda ga je Goszpôd
vö zpelao z temnicze. Ercsé
pa: nazvêsztite Jakubii bratom
eta. I vö idôcsi, sô je v drügo
meszto.

18. Gda bi pa dén grátao, bilô
je zburkanye nej málo med vi-
tézmi, ka sze je zgôdilo Petri.

19. Gda bi pa Herodes íszkao
i nenajsao biga, oszôdo je sztrá-
'ze, i zapovedao je je na szmrť
odpelati; i doli idôcsi od Judee
vu Cezário, tam sze je dr'zao.

II. 20. Bio je pa Herodes v tom,
ka bi sze vojszküvao z Tiru-
sánczi i Sidonicsánczi. Oni szo
pa z ednov völov prisli k nye-
mi, i na nyé szo vzéli Blasztu-
sa kamurnika králevszkoga,
proszili szo mér zátó, kâ sze je
nyihova dr'zéla, hránila z krá-
levszke zemlé.

21. Na odlôcseni dén je pa He-
rodes, oblecseni v králevszkom
gvanti, i szedécsi na králev-
szkom sztôlczi, gúcsao k nyim.

22. Lüdsztvo je pa gori krí-
csalo: Bo'za récs je eto i nej
eslovecsa.

23. Preczi ga je zátó vdaro an-
gel Goszpodnov, kâ je nej dáó
díko Bôgi; i od esrvôv zêdeni
púsztó je düso.

24. Rêcs Goszpodnova je pa rászla, ino sze je napunyávála.

25. Barnabás pa i Saulus szta sze povrnola z Jerusálema nazáj, dopunivsi szlű'zbo, i szebom vzévsi i Ivana; kí sze je zváó Marko.

XIII. TÁL.

Pavel i Barnabás I. na predganye odločena Sergiusa povrnéta. Elimása pa o-szlepita 1—13. II. Vu Antiochii sze od 'Zidovov z Evangeliomom vrét zavr'zeta 14—47. III. Evangeliom poganom na radoszt, szebi na pregányanye predgata 48—52.

I. 1. **B**ilí szo pa níki vu Antiochie gmajni pro-roczke i vucsitelje, kakti Barnabás i Simeon, kí sze je zváó Niger, i Luczius Czireneán-szki, i Manaen, kí je z Herodes strtákóm gori zhrányeni, i Saulus.

2. Gda bi pa oni szlű'zili Goszpodni ino bi sze posztili, er-csé szvétí Düh: odlôcste mi tak Barnabása i Saulusa na delo, na stero szem nyidva pôzvaó.

3. Teda szo sze posztili i molili, i polo'zili szo roké szvoje na nyidva, odpüsztili szo nyidva.

4. Zátó oneva vö poszlana od Dühá szvétoga, sla szta vu Szelveczio; od tisztecz szta sze pa odpelala na ládji v Cziprus.

5. I, gda bi bilá vu Szalami-si, nazviscsávála szta rêcs Goszpodnovo vu szprávicsaj 'Zi-

dovszki; mela szta pa i Ivana szlugo szebom.

6. Obhodécsi pa te záton notri do Páfusa, najsla szta níksega csalejra krívoga proroka 'Zidova, komi je bilô imé Bar Jezus.

7. Kí je bio z namesztníkom Szergius Pavlom z rázumnim mo'zom. Té, prizvavsi Barnabása i Saula, 'zelo je od nyiva csüiti rêcs Bo'zo.

8. Prôtinyemije pasztano Ely-más csalejr, (ár sze tak raszklá-da imé nyegovo) íszkajôcsi od-vrnôti namesztníka od vere.

9. Saulus pa (kí sze i Pavel zové), pun Dühá szvétoga glé-da v nyega.

10. I ercsé: o pun vsze jáлно-szti i vsze hüdôbe, szin vraj'zi, protivnik vsze pravicze, ne hej-nyas odvraعاتi rávne potí Goszpodnove?

11. I ovo zdaj je rôka Goszpodnova nad tebm, i bos szlêpi, i ne bos vido szuncza do gvüsnoga vrêmena. Preczi je pa szpádnola na nyega tem-noszt i kmicza; i okôli hodécsi íszkao je, kí bi ga za rókô vodo.

12. Teda vidôcsi namesztník, kâ sze je zgôdilo, vervao je, i csüdivao sze je nad Goszpodnovim návukom.

13. Püsztili szo sze pa od Páfusa Pavel, i kí szo okôli nyega bilí, prisli szo v Pergo Pamfilie. Ivan je pa odsztôpo od nyíh, i povrno sze je v Jerusálem.

II. 14. Ovi pa prêk idôcsi od Perge, prisli szo v Antiochio Pizídie; i notri idôcsi vu szpráviscse v szobotni dén, doli szo szi szeli.

15. Po estênypa prádve i Pro-rokov poszlali szo vládniczke szpráviscse k nyim govorécsi: mo'zje bratje, csi je rêcs vu vami na opomínanye lüdsztva, gúeste.

16. Gori sztanovsi pa Pavel, i kívavsi na tihoto zrokôvercsé: mo'zje Izraelszki, i kí sze bo-jíte Bogá, poszläsajte.

17. Bôg lüdsztva etoga Izrael-szkoga je odébrao ocsáke nase i lüdsztvo je zviszo, gda bi tühénczi bilí vu Egiptomszkoi zemli, i z viszikov ramov je je vö 'z nyé szpelao.

18. I stirideszétlêt vrêmenaje trpo nyihovo segô vu püscsávi.

19. I doli porüsivsi szedméro národa vu Kánaánszkoi zemli, sorsom nyim je razdêlo ovi zemlô.

20. I po tom, liki stiri sztô i pétdeszétlêt, dáo nyim je szod-cze notri do Samuel proroka.

21. I od tisztecz prozili szo krála, i dáo nyim je Bôg Saula sziná Kisovoga, mo'zá z plemená Benjaminovoga stirideszétlêt.

22. I, gda bi nyega doli djáo, zbüdo nyim je Dávida na krála; komi je i erkao szvedocsivsi: najsao szem Dávida sziná Jes-

sevoga, mo'zá pôleg szrezá mo-jega, kí bode csinio vszo volo mojo.

23. Z etoga szemena je Bôg pôleg obecsanya obüdo Izraeli zvelicsitela Jezusa.

24. Geto je Ivan prvle pred liczom notri idénja nyegovoga predgao krszt pokôre vszemi lüdsztvi Izraelszkomi.

25. Gda bi pa szpuno Ivan be-'zaj, erkao je: koga mené stí-mate, té szem jasz nej; nego ovo ide za menom, komi nej szem vrêden sôlincze nyegovi nôg odvézati.

26. Mo'zje bratje, szinovje roda Abrahámovoga, i kí szo med vami Bogá bojécsi! etoga zve-licsanya rêcs je vám poszlana.

27. Ár, kí prebívajo v Jerusá-lemi i poglavníczke nyihovi, gda bi toga Jezusa ne poznali, oszôdili szo ga; i tak szo sze recsí prorokov, steri sze vszákó Szobotto estéjo, szpunile.

28. I csi szo gli niksi zrok szmrtri v nyem nej najsli, dönok szo prozili Pilátusa, ka bi ga dáo vmoriti.

29. Gda szo pa szpunyena vsza od nyega pizsana písma, doli szo ga vzéli z leszá, i polo'zili szo ga v grob.

30. Bôg ga je pa zbüdo od mrtvi.

31. Ki je vídeni po vnôgi dné-vi od onih, kí szo 'z nyim vküpgori sli od Galilee vu Jerusá-

lem, kí szo nyemi szvedoczke med lüdsztvom.

32. I mí nazviscsávamo, ka je Bôg tô obecsanye, stero je vesinyeno ocsákom, szpuno nám szinom nyihovim, gda je obüdo Jezusa.

33. Liki je i vu drügom 'Zoltári píszano: moj szin szi tí, jasz szem te dnesz porôdo.

34. Ka ga je pa z mrtví gori zbüdo, i ka sze vecs nigdár ne povrné vu szprjhnenyé, etak je erkao, kâ dâm vám szvéta Dávidi ta verna.

35. Záto i vu ednom drügom 'Zoltári velí: ne dás szvétomi tvojemi viditi szprjhnenyé.

36. Ár je Dávid isztinalasztiivnomi lüdsztvi szlü'zécsi pôleg Bo'ze vôle zászpao, i polo'zen je k ocsákom szvojim, i vido je szprjhnenyé.

37. Koga je pa Bôg gori obüdo, nej je vido szprjhnenyé.

38. Záto znáno vám bojdi, mo'zjé bratje, kâ za toga volo sze vám grêhov odpücsanye nazviscsáva.

39. I od vszê, od steri szte sze nej mogli vu právdi Môsesovoj szpravicsati, v etom vszáki, kí verje, je pravicsen.

40. Glédajte záto, naj ne príde na vász, kâ je povédano vu prorokaj.

41. Vidite zametávezi, i csüдитеszi v gasznite; ár bom jasz tákse delo delao vu dnévi vasi;

delo, stero ne bodete vervali, csi bode vam sto gli pripoví dávaó.

42. Vö idôcsi pa szpráviscsa 'Zidovszkoga, proszili szo je poganye, ka bi med szobôtov i nyim gúcsali té recsí.

43. Gda bi pa razíslo szpráviscsa, naszledüvali szo vnôgi z 'Zidovov, i z pobo'zni prozelítusov Pavla i Barnabása, sterriva nyim govorécsa szta je rá-tala, ka bi osztanoli vu miloscsi Bo'zój.

44. Na prísesztno Szobotto je pa malo nej vsze meszto vküp prislo poszlúsát rêcs Bo'zo.

45. Vidôcsi pa 'Zidovje to lüdsztvo, napunjeni szo z nevoscsenôsztojv, i prôti szo gúcsali tomi, stera szo od Pavla právléna, prôti gúcsécsi i preklínyávajôcsi.

46. Obszresnola szta sze pa Pavel i Barnabás, i erkla szta: vám je potrêbno bilô naj prvle gúcsati rêcs Bo'zo, da jo pa zametávate i ne vrêdne vász szôdite 'zítka vekivecsnoga; ovo obrácsamo sze k poganom.

47. Ár je tak zapovedao nám Goszpôd: posztavo szem te na szvetloszt poganom, naj nyim bodes na zvelicsanye notri do szkrádnye zemlé.

III. 48. Gda bi pa poganye eta csüli, radüvali szo sze i dícsili szo rêcs Goszpodnovo, i vervali

szo; kikoli szo bili zrendelüvani na 'zítek vekivecsni.

49. Razglasüvala sze je parêcs Goszpodnova po czêloj dr'zéli.

50. Zidovje szo pa podbádali te pobo'zne i postene 'zene i prednyêse meszta, i pobüdili szo pregányanye prôti Pavli i Bárnabási, i vö szo nyidva vrgli z krajin szvoji.

51. Oneva szta pa doli sztepla práh nôg szvoji na nyé, i prisla szta vu Ikónio.

52. Vucseniczke szo sze pa napunyávali z radosztjov i z Dühom szvétím.

XIV. TÁL.

Pavla i Barnabása I. v Ikónii pregányajo 1—7. II. v Lyszttri nyiva za Bogé stimajo i kamenüjo 8—20. III. z Derbe sze povrnéta po Lyszttri i Ikónii v Antiochio 21—28.

I. 1. **Z**gôdilo sze je pa vu Ikónii, da bi onedva notri sla vu szprávisese 'Zidovszko, i gúcsala bi tak, da bi vervala i 'zidovov i Grkov vnôga vno'zina.

2. Ti nevervajôcsi 'Zidovje szo pa pobüdili i razdrá'zili düse poganov prôti bratom.

3. Dönök záto poredno vrêmena szo sze tam dr'zali szresno gucsécsi od Goszpodna, kí je szvedôsztvo dávaó rêcsi szvoje miloscese; i dávaó je, da bi známênnya i csüda bilápo rokáj nyihovi.

4. Raztrgala sze je pa ta vno-

'zina meszta, i eti isztina szo bilí z 'Zidovmi; tê pa z Apostolmi.

5. Gda bi sze pa zgôdilo szünenyê poganov i 'Zidovov 'z nyihovimi poglavníkmi, ka bi je ospotali i kamenüvali.

6. Zeznavsi odbê'zali szo vu mészta Likaonie v Lysztro i Derbo, i okôli bodôeso dr'zélo.

7. I tam szo nazvisesávali Evangeliom.

II. 8. Iníki cslovek vu Lyszttri szlab vnogáj je szedo, plantav od utrobe materé szvoje bodôcsi, kí je z nikaksim táloom nej mogao hoditi.

9. Té je posztlüsao Pavla gucsécséga, kí ocsi na nyega vr'zécsi i vidôcsi, ka má vero na zveliesanye.

10. Erkao je zvelikim glászom: gorisztani na nogé tvoje rávno. I gori je szkocso i hodo je.

11. Lüdštvó pa geto je vidilo, ka je vesíno Pavel, gori zdi-gnovsi glász szvoj Likaonszki govorécsi: Bôgovje szo príglihni vesinyeni k lüdém, i doli szo prisli k nám.

12. I zváli szo Barnabása Jupitera, pavla pa Mercuriusa; ka je on bio voj rêcsi.

13. Jupitera pop pa, kí je pred nyihovim mesztom bio, günceze i vênceze pred vráta pripelavsi z lüdštvom vrét, steo je nyima áldüvati.

14. Stero da bi csüli apostolje

Barnabás i Pavel, raszesesznola szta gvant szvoj, szkocsila szta med lüdsztvo kriesécsa,

15. I govorécsa: mo'zjé, zakaj eta csiníte? I mí szmo táksi nevolni lüdjé, liki ví, nazvisesávajôcsi vám, naj sze od eti márnoszt obrnéte k 'zívomi Bôgi, kí je sztvôro nébo i zémlo, i môrje i vsza, stera szo vu nyih.

16. Kí je vu preminôcsem vremení niháo vsze pogane hoditi po szvoji potáj.

17. I dônok sze je nej niháo brezi szvedôszta dobrocsinécsi z nebész od zgora dávajôcsi nám de'zd'zovje, i vrêmena szád noszécsa napunivsi z jejsztvinov i z veszeljom szrczá nasa.

18. I tá govorécsi, komaj je ftisao to lüdsztvo, ka szo nyima nej áldüvái.

19. Prisli szo pa od Antiochie i Ikonie 'Zídovje, i na nyé szo vzéli lüdsztvo, i kamenüvavsi Pavla, vlekli szo ga vö z meszta, stímajôcsi, ka je mr'u.

20. Gda bi ga pa okôli vzéli vucseniczke, gori sztanovsi sô je vu meszto, i drügi dén je vö sô z Barnabásom vu Derbo.

III. 21. I nazvisesávála szta meszti onomi Evangeliom, i porredno vucseníkov szpravivsi, povrnola szta sze v Lysztro i v Ikónio, i Antiochio.

22. Potrdjávavsi düse vucseníkov i opominavsi, ka bioszta-

noli vu veri; i ka je po vnôgi nevoláj potrêbnó nám notri idti vu králevszto Bo'ze.

23. Gda bi nyim pa z ftégnyenimi rokami sztarise pogmajnaj posztavila i molila bi z posztmi, preporôcsila szta je Goszpodni, v sterom szo vervali.

24. Iobhodécsa Pizídio, prisla szta vu Pamfílio.

25. I gucsécsa vu Pergí rêcs Bo'zo, doli szta sla vu Attálio.

26. I odnut szta odplavala vu Antiochio, odkudszta bilá preporôcsena vu milosceso Bo'zo na delo, stero szta szpunila.

27. Gdászta pa tá prisla i vküp szta szpravila gmajno, nazvêsztila szta vsze, kakoli je vesíno Bôg 'z nyima; i, ka je ôdpro poganom dveri vere.

28. Dr'zala szta sze pa tam z vucseníkmi nej malo vrêmena.

XV. TÁL.

I. Apostolje v Jerusálemi szkoncešajo, ka sze je vécš nej potrêbnó obrizávati I—29.

II. Apostolov szkoncešávanye sze vu Antiochii precséte po Pavli i Barnabási, steriva sze potom razlôcsita 30—41.

I. 1. **I**niki, kí szo doli prisli od Judee, vesíli szo brate, kâ, csi sze ne obrê'zete po návadi Môsesovoj, ne morete sze zvelicsati.

2. Gda bi sze záto zburkanye i nej malo szpítávanye Pavli i Barnabási prôti nyim pripetilo, zrendüvái szo, ka bi gori sô Pavel i Barnabás, i níki drügi

'z nyíh k apostolom i k sztari-
sim vu Jerusálem za toga píta-
nya volo.

3. Oni záto szprevodjeni od
gmajne prêk szo sli po Fenéczii
i Samárii, pripovidávavsi povr-
nenýe poganov, i vesínili szo
radoszt veliko vszêm bratom.

4. Gda bi pa prisli v Jerusá-
lem, gori szo vzéti od gmajne
i apostolovi ti sztariši, i nazvê-
sztili szo, ka je Bôg vesíno 'z
nyimi.

5. Gori pa sztanovsi níki z ti
vervajôcsi, kí szo z Farizeus-
koga jeretinsztva bili, govoré-
csi: ka je je potrêbno obrezati
i zapovedati naj zdr'závajo Mô-
sesovo právdo.

6. Vküp szo sze pa szpravili
apostolje i ti sztarisi, da bi eto
delo szpoznali.

7. Gda bi sze pa dugo stükali,
gori sztáne Peter, i ercsé nyim:
mo'zjé bratje, ví znáte, kâ je
od zdávnya Bôg med nami odé-
brao, naj po vüsztaj moji csü-
jejo poganye rêcs Evangelioma
i verjejo.

8. IBôg, kí znászrezá, poszve-
doeso nyim je; geto nyim je
dáo Dühá szvétoga, liki i nám.

9. I níksi rázlocsek je nej vesí-
no med nami i nyimi z verov
ocsisávajôcsi szrezá nyihova.

10. Zdaj záto kaszküsáivate Bo-
gá, kâ scséte djáti járem práv-
dena Sinyek vucseníkov, stero-

ga szo ni ocseve nasi, ni mi nej
mogli nosziti?

11. Nego po miloscesi Goszpon
Jezus Krisztusa verjemo, ka sze
zvelicsamo, liki i oni.

12. Tiho je pa posztánola vsza
vno'zina, i poszläsali szo Bar-
nabása i Pavla pripovidávajô-
esa, stera znaménja i csüda je
vesíno Bôg med poganmi po
nyima.

13. Gda bi pa i oneva tiho bi-
lá, odgôvoro je Jakub govoré-
csi: mo'zjé bratje, poszläsajte
mené.

14. Simon je pripovidávao:
kakda je oprvics Bôg nagledno
vzéti szebi z poganov lüdsztvo
na imé szvoje.

15. I z têm sze glíhajo recsi
prorokov, liki je píszano:

16. Po tom sze povrném i na-
záj poczimpram v küp szpád-
jeni sator Dávidov; i zrúsenja
nyegova nazáj poczimpram, i
gori je oprávim.

17. Naj íscsejo ti gori osztá-
nyení lüdjé Goszpodna i vszi
poganye, nad sterimi je imé
moje zezávano bilô; velí Go-
szpôd, kí vsza eta csiní.

18. Znána szo od zacsétka Bô-
gi vsza dela nyegova.

19. Záto jasz szôdim, ka nej
trbê zburkávati one, kí sze z
poganov obrácsajo k Bôgi.

20. Nego zapovedati nyim
trbej, naj sze zdr'závajo od o-
szkrunenyá bolvanov i od práz-

noszti i od zadávlenoga, i od krvi.

21. Ár Môses od dávoga polônya, má po mészta, kí ga predgajo vu szprávisesaj, gde sze po vszákoj szobotti esté.

22. Teda sze je vidilo apostolom i tim sztarisim z czêlov gmajnov odebráne mo'zé z nyih poszlati vu Antiochio z Pavlom i Barnabásom, Júdasa zvánoga Barsabása i Szilása, mo'zé voje med bratmi.

23. Piszajôcsi po rôki nyihovoj etak: apostolje, ti sztarisi i bratje vu Antiochii i Sírii i Czilizcii bodôsim bratom, kí szo z poganov, zdrávje 'zelejo.

24. Da szmo esüli, ka szo vász níki z nász vö idôcsi zburkali z recsmí porüsavsi düse vase govorécsi: obrezati sze dájte i zdr'závajte právdo, sterim szmo tô nej zapovedali.

25. Vidilo sze je nám z ednákov vôlov vküp szprávenim odebráne mo'zé poszlati k vám, zlüblénimi nasimi Barnabásom i Pavlom.

26. Z lüdmí, kí szo tá dáli düse szvoje za imé Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

27. Poszlali szmo záto Júdasa i Szilása, sterívá vám bodeta i z recsjôv eta nazvisesávála.

28. Ár sze je vidilo szvétomi Dühi i nám, naj vám níkse breminen vecsgori ne denemo; nego eta potrêbna.

29. Naj sze zdr'závate od bolvanom polo'zenoga i krvi, i zadávlenoga i práznoszti. Odsteri esi sze zdr'závate, dobro csiníte. Osztante zdravi.

II. 30. Oni záto, gda bi sze ôdpüsztili, prisli szo vu Antiochio, i vküp szpravivsi to vno'zino, tá szo nyim dáli líszt.

31. Steroga da bi precteli, radúvali szo sze nad opomínanyem.

32. Júdas pa i Szilás i oneva proroka bodôcsa z vnôgov recsjôv szta trôstala brate, i potrdjávala.

33. Geto dabi eden csasz bilá, odísła szta z mérom od bratov k apostolom.

34. Vidilo sze je pa Szilási, ka bi tam osztano.

35. Pavel pa i Barnabás szta sze zdr'zala vu Antiochii vucsécsa i nazvisesávajôcsa z vnôgimi drügimi tüdi rêcs Goszpodnovo.

36. Po níki dnévi pa ercsé Pavel k Barnabási: povrnva sze, ár je potrêbno naj poglédneva brate nase po vszê mészta, vu steri szva nazvisesávála rêcs Goszpodnovo, kak sze májo.

37. Barnabás je pa tanácsivao, ka bi szebom vzéla Ivana, ki sze zové Marko.

38. Pavel je pa za vrêdno dr'zao, ka bi ga ne vzelé szebom, da je od nyidva odísao z Pamfilie i nej je sô 'z nyima na delo.

39. Razcsémerila szta sze záto

na teliko, da szta sze razlôcsila eden od drügoga; i Barnabás k szebi vzévsi Marka, odplavao je v Cziprus.

40. Pavel je pa odébrao Szilása, i vö je sô, preporoceni milosesi Bo'zój od bratov.

41. Obhodo je pa Sírío i Czilécio, potrdjavajôcsi gmajne.

XVI. TÁL.

I. Timotheus sze obrê'ze 1—6. II. Düh ne dá v A'zii, nego v Macedonii, nazviscávati 7—15. III. Pavel i Szilás v'zena vu temniczo, ka szta z edne vujvicze vragá zegnala, sze na útrin dén odpüsztitá 16—40.

I. 1. **P**risla szta pa vu Derbo i Lysztro; i ovo vucseník nikaksi je bio tam po iméni Timotheus, szin nikse verne 'Zidovszke 'zené, ocsé pa Greskoga.

2. Kí je dobro szvedôsztvo meo od oni bratov, kí szo vu Lysztri i Ikonii.

3. Toga je steo Pavel, ka bi 'z nyím vö sô; i vzéo ga je, i obrezao ga je za volo 'Zidovov, kí szo vu oni mészta j bilí. Ár szo vszi znali ocsó nyegovoga, ká je Grk bio.

4. Gda bi pa odhodjávali mészta, zapovedali szo nyim varvatínávuke szkoncsane od apostolov i sztarisi vu Jerusálemi.

5. Gmajne szo sze zátó potrdjavále vu veri, i narájale szo sze vszáki dén.

II. 6. Obhodivsi pa Frígie i

Galácie dr'zélo, prepovédano nyim je od Dühá szvétoga gúcsati rêcs vu Á'zii.

7. Gda bi pa k Mi'zii prisli, szküsávali szo v Bithínio idti; i nej je je níhao Düh.

8. Mímo idôcsi pa kre Mi'zie, doli szo sli vu Troado.

9. I vidénye sze je v noci zká zalo Pavli: mô'z níki Maczedonszki je sztáo pred nyim, proszécsi ga i govorécsi: hodi v Macedonio i pomágaj nám.

10. Kak je pa tô vidénye vido, preczi szmo íszkali vö idti vu Macedonio gvüsni bodôcsi, kánász je Goszpód zváo nyim Evangeliom nazviscávát.

11. Odplavavsi zátó od Troade rávno szmo bê'zali vu Szamothráczio, i drügi dén v Neapolis.

12. Odnut pa vu Filippisz, stero je prvo Maczedonszke dr'zêle meszto nej dávno naszeljeno. Bilí szmo pa vu tiszto meszti prebívajôcsi níkeliko dní.

13. I szobôtni dén szmo vö sli z meszta k potoki, gde szo móltvi dr'zali, i szedécsi gúcsali szmo vküpszprávlénim 'zenám.

14. I níka 'zena po iméni Lydia skarlat odávajôcsa z meszta Tyatirszkoga Bogá bojécsa, je poszlüsala, steroj je Goszpód ôdpro szrezé, da bi pazila na ona, stera szo od Pavla právléna.

15. Gda bi pa okrsztsena bíla ona i hi'za nyé, proszila je go-

vorécsa: esiszte me szôdili ver-
no Goszpodnovo bidti, notri i-
dôcsi vu hi'zo mojo, osztante.
I priprávlala nász je.

III. 16. Prigôdilo sze je pa,
gda bi sli k molítvam, edna de-
klícska imajôcsa dühá vujviece,
pribê'zala je pred nász, stera je
doszta haszka prinásala gosz-
podárom szvojim z vujvicsüva-
nyem.

17. Tá naszledüvajúcsa Pavla
i nász, krícsala je govorécsa:
eti lüdjé szo szlugi toga víses-
nyega Bogá, ki vám nazviscsá-
vajo pôť zvelicsanya.

18. Tô je pa delala vnogo dní.
'Zmetno je pa sztalô Pavla, i
obrné sze i ercsé dūhi: zapo-
vidávam ti vu Jezus Krisztuso-
vom iméni, idi vö 'z nyé. I vö
je odísao vu onoj vöri.

19. Vidôcsi pa nyé goszpodár-
je, ka je odísła vüpazen dobícs-
ka nyihovoga, zgrabivsi Pavla
i Szilása, vlekli szo nyidva na
placz pred vládnike.

20. I posztavivsi je pred voje
vitézov govorécsi: eti lüdjé
burkajo meszto nase 'Zidovje
bodôcsi.

21. I nazviscsávajo návade,
stere je nám nej szlobodno gori
vzétí, niti csiniti, da szmo Rim-
lâneci.

22. I vküp sze je szpravilolüd-
sztvo prôti nyima i vitézov voji
doli sztrgavsi gvant 'z nyidva,

zapovedali szo nyidva sibami
biti.

23. I gda bi doszta vdárczov
na nyidva djáli, vrgli szo nyi-
dva v temniczo, zapovedavsi
varivácsi temnicze, kâ bi nyi-
dva szkrblivo dr'zao.

24. Kí, geto je tô zapoved
vzéó, vrgao nyidva je vu no-
trêsnýo temniczo, i sztiszo
nyima je nogé v klado.

25. Okoli pô nôcsi pa Pavel i
Szilás molécsa szpêvala szta
peszem Bôgi. Posztlüsali szo pa
nyidva i ti zvézani robje.

26. Hitro je pa veliko zemlé
gíbanye posztanolo na teliko,
da szosze ifundamentomi tem-
nicze genoli, i odprle szo sze
preczi vsze dveri, i vszê vezala
szo sze odvézala.

27. Ze szna sze pa predrami-
vsi varivács temnicze, i vidôcsi
odprte dveri temnicze, vö po-
tégnovsi mecs, steo sze je vmo-
riti stímajôcsi, kâ szo odbê'zali
ti zvézani.

28. Krícsao jepa zvelikim glá-
szom Pavel, govorécsi: ne vesí-
ni szi nikaj hüdogá, ár szmo
vszi eti.

29. Proszécsi pa szvetlôcsó,
notri je szkocso; i presztrativsi
sze, szpadno je pred Pavla i Szi-
lása.

30. I vö nyidva je pelao i er-
csé: goszpodna, ka mi je vesí-
niti, naj sze zvelicsam?

31. Oneva szta pa erkla: veri

vu Goszpon Jezusi Krisztusi, i zvelicsas sze tí i hi'za tvoja.

32. I gúcsala szta nyemi rêcs Goszpodnovo i vszêm vu hi'zi nyegovoj bodôcsim.

33. I k szebi je vzévsi vu onoj vöri te nôcsi ôprao nyidva je od vdárczov, i okrsztsen je on i vszi nyegovi preczi.

34. I pelao nyidva je vu hi'zo szvojo, presztro je sztol, i veszelio sze je, ka je ze vszov hi'zov vervao Bôgi.

35. Gda bi pa dén grátao, poszlali szo voji vítêzov szluge govorécsi: odpüszti lüdi one.

36. Varivács temnicze je pa na znánye dáo Pavli té recsí: kâ szo poszlali voji vítêzov, naj sze odpüsztitá. Zdaj záto vö idôcsa idta vu méri.

37. Pavel nyim je pa erkao: zbili szo náj ocsiveszno neoszodjene, lüdi Rimszke; i vrgli szo náj v temniczo, i zdaj náj szkrívoma scséjo vö vr'zti? Nej, nego naj prído szamí, i tak náj naj vö pelajo.

38. Nazvêsztili szo pa vítêzov vojom szlugi té recsí, i zbojali szo sze szlísavsi, ka szta Rimszka.

39. I pridôcsi prizvali szo nyidva; i vö nyidva pelavsi proszili szo nyidva, kâ bi vö sla z meszta.

40. Vö idôcsa pa z temnicze, notri szta sla k Lydii; i vidôcsa

brate, potrôstala szta je, i tak szta sla vö.

XVII. TÁL.

I. V Theszszaloniki nad Pavla prêdganyi zburkanye posztáne 1—9. II. Berreánca pizsma zgrüntávajo 10—15. III. Pavel v Atheni vcsi 16—34.

I. 1. **G**da bi pa prêk sla po Amfipolisi i Apollonii prisla szta vu Theszszaloníko, gde je bilô szprávisese 'Zidovszko.

2. Pôleg segé je pa notri sô Pavel k nyim, i po tréj szobotaj je gúcsao nyim z pízma.

3. Odpérajôcsi i naprê posztáv-lajôcsi, ka je Krisztusi potrêbno bilô trpeti i gori sztánotiz mrtvi, i ka je té Krisztus Jezus, stero ga jasz vám nazviscsávam.

4. I níki 'z nyih szo vervali, i pridrüžili szo sze k Pavli i k Šzilási, i ti pobo'zni Grkov vno'ga vno'zina, i 'zén ti prednyêsi nej malo.

5. Nenávidni bodôcsi pa ti ne vervajôcsi 'Zidovje, i k szebi vzévsi na pláczni níke lagoje mo'zé, i vküp sze vdarivsi, zburkali szo meszto; i okôli Jázonove hi'ze posztanovsi, íszkali szo nyidva, kâ bi nyidva pelali med lüdsztvo.

6. Gda bi pa nyidva ne najšli, vlekli szo Jázona i níke brate pred mesztne vládníke kriescécsi: kâ, kí szo vesz szvét zburkali, tê szo i eszi prisli.

7. Stere je gori prijao Jázon. I tē vszi prōti Czaszarovomi szkonesanyi csiníjo, govorécsi: kâ je drügi král, tō je, Jezus.

8. Zburkali szo pa lüdsztvo i mesztne vládnike, gda szo eta csüli.

9. I vzévsz zadosztojnoszt od Jázona i drügi, püsztili szo je.

II. 10. Bratje szo pa preczi vu onoj nôcsi vō poszlali i Pavla i Szilása vu Bereo. Steriva, geto szta tá prísła, sla szta vu szpráviscse 'Zidovszko.

11. Tē paplemenitēsi od Theszsalonicsánczov, gori szo príjali rêcs Bo'zo ze vszov gedrnosztjov, vszáki dén zbrojávavsi písma, csi bi sze tá tak mela.

12. Vnôgi zátó'z nyíh szo ver-
vali i posteni 'zén Greski i mo-
'zôv nej malo.

13. Gda szo pa zvedili Theszsalonicsánszki 'Zidovje, ka je i vu Berei nazviscsávana od Pavla rêcs Bo'zá, prisli szo i tam nagíbjâcsi lüdsztvo.

14. Preczi szo pa teda Pavla vō poszlali bratje idtiliki môr-
ji; ali Szilás i Timotheus szta osztala tam.

15. Kí szo pa Pavla szprevá-
jali, pelali szo ga notri do Athe-
ne; kí vzévsz zapoved k Szilási
i k Timotheusi, kâ bi hitro k
nyemi prisla, vō szo sli nazáj.

III. 16. Gda bi je pa Pavel vu Atheni csakao, zosztro sze je

düh nyegov vu nyem vidôcsi,
ka je puno meszto zbolvanmi.

17. Gúcsao je zátó vu szprá-
viscsi 'Zidovom i timpobo'znim,
i na pláczi vszáki dén oním, sz
kejmi sze je szreo.

18. Níki pa z Epicureuski i
Stoikuski Filosofusov szo sze 'z
nyim stükali, i níki szo erkli
govorécsi: ka scsé ete csevkács
praviti? níki pa, tühí dühôv sze
vídi nazviscsávecz bidti, ka
nyim je Jezusa i gori sztanenyé
nazviscsávao.

19. I popadnovsi ga vu Areo-
pagus szo ga pelali govorécsi:
jeli moremo zvediti, ka je tō za
nôvo yesenyé, stero gucsís?

20. Ár nikso tühíno prinásas
vu vüha nasa. Scsémo zátó zna-
ti, ka scséjo eta bidti.

21. (Athenasánczi pa vszi, i
tam prebívajôcsi tühénczi, v ní-
kom drügom vrêmena tak ne
trosijo, liki vu zgovárjanyi i
poszlüsanyi kákse novine.)

22. Sztojécsi pa Pavel na szrê-
di vu Areopagi, velí: mo'zjé
Atheneánszki, vszegavêcs vász
naj pobo'znêse vídim.

23. Ár, geto szem prehodjá-
vao i preglédávao pobo'znoszt
vase, najsao szem i eden oltár,
na kom je píszano: neznanomi
Bôgi. Zátó steroga ví neznate
i dönok ga csesztíte, toga jasz
vám nazviscsávam.

24. Bôg, kí je sztvoro ete szvét
i vsza, kâ szo vu nyem, té nébe

i zémle Goszpôd bodôcsi, ne prebíva vu z rokami naprávleni ezérkváj.

25. Niti sze od rôk cslovecsi ne csesztí; liki da bi nyemi kâ trbelo, geto on dáva vszêm 'zíték i szapo i vsza.

26. I sztôro je z edne krví vesz národ cslovecsánszki, naj prebíva na vszem líczy zemlé, szkonesavsi naprê zrendelüvanna vrêmena, i mejé polo'zivsi nyihovomi prebívanyi,

27. Kâ bi íszkali Goszpodna; csi bi ga kak oslâtali i najšli, ako je gli nej dalecs od ni ednoga z nász.

28. Ár vu nyem 'zivémo i gíblemo sze i jesztemo; liki i níki z vasi popêczov szo povedali, kâ szmo i nyegovo plemen.

29. Plemen záto bodôcsi Bo'ze, nej nám trbej stímati, ka je bo'zánsztvo priglíhno k zláti, ali k szreberi, ali z mestríjov vö z rêzanomi kamni i z mislênny cslovecsemi.

30. I teda isztina je Bôg prêk po vrêmeni te neznanoszti glédao; zdaj pa nazviscsáva vszêm lüdém povszéd, naj pokôro csiníjo.

31. Ár je posztavo eden táksi dén, v sterom bode szôdo vesz ete szvét vu praviczí po onom mô'zi, po sterom je zrendelüvao vero dati vszêm, ka ga je zbüdo od mrtvi.

32. Gda bi pa csüli gori szta-

nenyé ti mrtvi, níki szo sze oszméjávali, níki szo pa erkli: bomo te posztlüsali páli od toga.

33. I tak je Pavel vö sô od nyíh.

34. Níki mo'zjé szo sze pa k nyemi pridrü'zili i vervali szo; med sterími je bio Dionízius Areopagita i 'zena po iméni Damaris, i drügi 'z nyimi.

XVIII. TÁL.

I. Pavel v Korinthusi pôdrügo leto vesi 1—11. II. Gallion 'Zidovom na to'zbo próti Pavli níksi odlocsek ne dá 12—17. III. Pavel sze po vnógi gmajnaj ravna v Jerusálem 18—28.

I. 1. **P**otom pa Pavel vö idôcsi z Athene, sô je v Korinthus.

2. I, gda bi najsao nikoga 'Zidova po iméni Akvilo, z Pontuskoga roda, kí je nej dávnó prisao z Vlaskoga országa, i Priszczillo 'zenonyegovo (záto, ka je zapovedao Klaudius Czaszar vö idti vszêm 'Zidovom z Ríma), sô je k nyima.

3. I, da je bio priszpodobne mestríje, osztano je pri nyima, i delao je; ár je mestríja nyihova bila, satore delati.

4. Stükao sze je pa vu szprávisesi po vszákoj szobotti, i obládao je 'Zidove i Grke.

5. Gda bi pa prisla od Maczedonie i Szilás i Timotheus, sztiszkávani je v dühi Pavel poszvedocsüvájôcsi 'Zidovom, kâ je Krisztus Jezus.

6. Gda bi pa oni prôti sztanoli i preklínyali, vö sztepé gvant szvoj erkôcsi nyim: krv vasa nad glavôv vasov vám naj bude; jasz szem csísztí; od etecz med pogane pojdem.

7. I idôcsi od tisztecz, prisao je vu hi'zo nikoga po imeni Jusztusa, pobo'znoga csloveka, steroga hi'za je pôleg szpráviscsa bíla.

8. Krispus pa, vládnik szpráviscsa, je vervao Goszpodni ze vszov hi'zov szvojev, i vnôgi Korinthusánczov szlísavsi, vervali szo, i okrsztíli szo sze.

9. Erkao je pa Goszpôd po poglédi v nocsi Pavli: ne boj sze; nego gúcsi, i ne mucsi.

10. Ár szem jasz z tebom, i niscse ne sztáne prôti tebi, kâ bi ti kâ hüdogá vesíno; ár jasz doszta lüdsztva mám vu etom meszti.

11. I bio je edno leto i sészt mészeczov tam vucsécsi med nyimi rêcs Bo'zo.

II. 12. Gda bi pa Gallion nemesztník bio v Acháii, sztanoli szo prôti Pavli zednákim tálom 'Zidovje, i pelali szo ga pred szôdnyi sztolec.

13. Govorécsi: kâ prôti právdi ete ráta lüdi csesztíti Bogá.

14. Gda bi pa Pavel meo odprêti vüsztá, erkao je Gallion k 'Zidovom: da bi bíla kákxa nepraviesnoszt, ali hüda prek-

senoszt, ô 'Zidovje! pôleg rázuma bi vász poszlhno.

15. Csi je pa pítanye od rêcsi i iménov i pravde vase, ví szamí glédajte k tomi. Ár jasz toga szodecz nescsem bidti.

16. I odeгнаo je je od szôdnyega sztoleczá.

17. Grki szo pa popadnoli vszi Szosthenesa, szpráviscsa vládnika, i bili szo ga pred szôdnyim sztolec; ali Gallion je nikaj za tô nej márao.

III. 18. Pavel pa, gda bi escse vnogo dní tam osztano, vzéo je szlobô od bratov, i odplavao je v Sírío, i 'z nyim Priszczilla i Akvila; obrio szi je pa glavô vu Czenkrei, ár je méo oblübo.

19. Prisao je pa vu Efezus, i tam nyiva je niháo; on pa notri idôcsi vu szpráviscse, stükao sze je z 'Zidovmi.

20. Proszili szo ga pa oni, kâ bi vecs vrêmena pri nyi osztano, ali nej je na nyé sztano.

21. Nego je szlobô vzéo od nyíh govorécsi: potrêbno mi je vszegavêcs prísesztíni szvétek v Jerusálemi szvetíti; ali pá sze povrném k vám, csi de Bo'za vola. I odísao je z Efezusa.

22. I pridôcsi vu Czezário, gori idôcsi vu Jerusálem, i pozdravívi gmajno, doli je sô vu Antiochio.

23. I da bi tam nikeliko vrê-

mena prebívaó, potom je vö sô, i obhájaó je po rédi Galaczie i Frigíe dr'zélo potrdjávjâócsi vsze vucseníke.

24. Níki 'Zidov pa po iméni Apollos, zle'zenyá Alexandriá-necz, mó'z lêpoga gucsa, je prisao vu Efezus, zmo'zen bodôcsi vu píszmaj.

25. Té je bio navcseni na pôť Goszpodnovo, i bodôcsi vrêloga dühá gucsao je, i vsio je szkrblivo ona, stera szo od Goszpodna, znajôcsi li szamo Ivanov krszt.

26. I té je zácsao z szresnosztjov gucsati vu szprávicsi. Steroga gda bi csüla Akvila i Priszeczilla, k szebi szta ga vzelá; i bole szta nyemi vö zlo'zila pôť Goszpodnovo.

27. Gda bi pa stéo vu Achajo prêk idti, opômenyeni bratje szo píszali vucseníkom, ka bi ga gori príjali. Steri, gda bi tá prisao, haszno je doszta tim vervajôcsim po milosci.

28. Ár je mocsno 'Zidove premágao ocsiveszno kázajôcsi po píszmaj, kaje Jezus, te obezsani Krisztus.

XIX. TÁL.

I. Pavel v Efezusi Ivana krsztitela 12 vucseníkov vcsi 1—7. II. Od preklynávčov sze odlôcsivsi z vucseníkmi vcsi 2 létí, i csüda csini 8—12. III. Sczevovi szinovje hüdô zgányajo vrágé 12—17. IV. Czompraszke knige sze ze'zgéjo

18—22. V. Domiter szrebrnár próti krsztsanom zburkanye pobüdi 23—40.

I. 1. **Z**gôdilo sze je pa, gda bi Apollos bio v Korinthusi, prehodo je Pavel z goránye krajíne, i prisao je vu Efezus, geto da bi níke vucseníke najsaó.

2. Erkao nyim je: jeli szte vzéli Dühá szvétoga potom, kak szte zácsali vervati? Oni szo nyemi pa erkli: niti szmo nej csüli, jeli je szvétí Düh.

3. Ieresé nyim: na koj szte tak okrsztseni? Oni szo pa erkli: na Ivanov krszt.

4. Ercsé pa Pavel: Ivan je isztina krszto z krsztom pokôre govorécsi lüdsztvi, kâ bi v tom za nyim pridôcsem vervali, tô je, vu Krisztus Jezusi.

5. Kí szo pa eta csüli, okrsztseni szo vu Goszpon Jezusovom iméni.

6. I, gda bi na nyé djáo roké Pavel, prisao je szvétí Düh na nyé, i gucsali szo z jezíkmí i proroküvali szo.

7. Bilô ji je pa vszê prêk okoli dvanájszet mo'zôv.

II. 8. Notri idôcsi pa vu szprávicsese szresno je gucsao visse trí mészecze, stükajôcsi sze 'z nyimí, rátaó je je na ona, stera szo od králevsztva Bo'zega.

9. Gda bi sze pa níki obtrdili i nebi vervali, hüdô gucsécsi toj pôti pred vno'zinov, odsztôpo je od nyíh i odlôcsó je vu-

cseníke vszak dén sze stükajôcsi vu sôli niksega Tirannusa.

10. Tô sze je pa godílo vise dvê leti tak, da szo vszi prebívajôcsi vu Á'zii poszlüsali Goszpon Jezusovo rêcs i 'Zidovje i Grki.

11. I csinio je Bôg po rokáj Pavlovi moci nej prôszte.

12. Tak, da szona te nemocsne noszili od tâla nyegovoga fazalêge i brszacse, i odsztôpili szo od nyíh betegi, i hûdi dühovje szo od nyíh vö sli.

III. 13. Zácsali szo pa níki okôli hodécsi z 'Zidovov vragé zganyajôcsi, imenüvatinad onimi, kí szo hûde dühé meli, Goszpon Jezusovo imé govorécsi; primárjamo vasz na Jezusa, steroga Pavel predga.

14. Bilô je pa Sczeve 'Zidova, vládnika popovszkoga, szedem szinôv, kí szo tô delali.

15. Odgovorécsi pa te hûdi düh ercsé: Jezusa poznam, i Pavla znám; ví pa sto szte?

16. I szpadno je na nyé on eslovek, v kom je te hûdi düh bio, i obládao je je, i môcs je vzéonad nyimi tak, dá szo nági i oranyeni odbê'zali z hi'ze one.

17. Tô je pa vesinyeno na znánye vszêm, i 'Zidovom i Grkom, prebívajôcsim vu Efezus; i szpadno je sztráh na vsze one, i zviseno je Goszpon Jezusovo imé.

IV. 18. I vnôgi ti vervajôcsi

szo prisli vadlûvajôcsi i nazviscsávajôcsi djánya szvoja.

19. Vnôgi pa, kí szo márna dela csiníli, vküp szo znoszili knige szvoje i zé'zgali szo je pred vszêmi; i zrácsúnali szo nyíh czêno, i nájsli szo, ka szo valále, pétdeszét jezér pênez.

20. Etak je mocsno rêcs Goszpodnova rászla i potrdjávala sze je.

21. Gda bi sze pa eta szpunila, gori je djáo Pavel vu dühi, ka prêk idôcsi po Maczedonii i Achaii bode sô v Jerusálem govorécsi: kâ potom, gda bom tam, potrêbno mi je i Rim víditi.

22. Poszlao je pa vu Maczedonio dvá z oni, kí szo nyemi szlû'zili, Timotheusa i Erasztusa; szám je pa osztano do csa-sza vu Á'zii.

V. 23. Zgôdilo sze je pa pôleg vrêmena onoga zburkanye nej málo za volo pôti Goszpodnove.

24. Ár níki po iméni Domiter szrebrnár, je napravlao szrebrne czérkvi Diáni, i szpravo je mesterszkim lûdém dobícska nej malo.

25. Stere vküp szprávivsi i one, kí szo okôli táksega delavczi bilí, ercsé: mo'zjé, znáte, ka je z etoga dela nas dobícssek.

26. Zdaj pa i vídite i csüjete, kâ je ete Pavel nej szamo v Efezusi, nego szkoro po vszoi Á'zii vnogo lûdsztva na nyé vzéo

i odvrno govorécsi: kâ szo nej Bogovje, kí szo z rokami napravleni.

27. V etom je pa pogübelnoszt nej szamo z nasega tála, naj sze ne zavr'ze nasa mestrija; nego najsze i te velike Bogícze Diáne czérkev za nikoj ne prestíma, da sze i nyé velikôcsa doli potere, stero czêla Á'zia i vesz szvét csesztí.

28. Eta gda bi csüli i puni bi grátali cseméra, krícsali szogovorécsi: velika je Diána Efezânszka.

29. I napunyeno je czêlo meszto z mäsanyem, i szünoli szo sze z ednákim tálom na oglejüvanya placz, zgrabili szo Gájusa i Aristarkusa Maczedonszke, tivárise Pavla.

30. Pavel je pa steo vö idti med lüdi, ali nej szo ga püsztili vueseníczke.

31. Níki pa i z poglavníkov Á'zie, kí szo nyemi priátelje bilí, poszlali szo k nyemi, proszili szo ga, da bi sze nê dáo na oglejüvanya placz.

32. Níki szo pa tak, níki szo pa etak krícsali. Ársze je szmelo lüdsztvo, i véksi tál ji je nej znáo, za káksi zrok szo vküp prisli.

33. Z lüdsztva szo pa naprê potêgnoli Alexandra, steroga szo naprê tiszkali 'Zidovje. Alexander pa kívajôcsi z rokôv na

tihoto, steo sze je zagovárjati pred lüdsztvom.

34. Szpoznavsi pa, ka je 'Zidov, eden glász je vesinyeni ze vszê sztráni, szkoro dvê vöri kriésécsi: velika je Diána Efezânszka.

35. Mesztni pizsács pa geto je doli ftisao lüdsztvo ercsé: mo'z-jé Efe'zânszki, sto je té cslovek, kí ne zna, kâ Efe'zanczov meszto szlü'zi velikoj i od Jupitera szpádnnyoj Bogíczí Diáni?

36. Zátó, da prôti tomi nise se nemre gúcsati, potrêbno je vám tiho bidti, i nikaj na nágli nej delati.

37. Ár szte pripelali etemo'zé, kí szo ni czérkev gori nej ftrgnoli, niti szo nej preklínyali Bogíczó vaso.

38. Csi zátó Domiter, i, kí szo 'z nyim, mesterszki lüdjé z kim kákso rêcs májo, právde sze dr'zíjo, i jeszo namesztníczke, naj obtô'zijo eden drügoga.

39. Csipa kâ od drügoga dugoványaszpitáivate, vuporednom szpráviscsi sze naj szkoncsa.

40. Ár sze bojim, naj sze ne obtô'zimo za denésnyega sztanenyá volo; geto níksega zroka nema, z steroga bi mogli racsun dati etoga vküp pribé'zannya. I eta erkôcsi odpüszto je lüdsztvo.

XX. TÁL.

I. Pavel po Maczedonii v Troado ide 1—6. II. Evtichus pod prêdgov v sneh doli z obloka szpádne 7—16. III. Efe'zánszke farare opomina na szkrblivoszt za gmajno 17—38.

I. 1. **P**o ftisanyi pa te hra-buke prízvao je Pavel vucseníke, i getoje szlobôv zéo, vö je sô idôcsi vu Maczedonio.

2. Gda bi pa zprehodo one krajíne i opômeno bi je z vnôgimi recsmí, prisao je v Greski ország.

3. I bio je tam trí mészecze. Gda bi ga pa 'Zidovje zaszdíjávali, geto je steo plavati vu Sírio, szkoncsao je v szebi, ka bi sze povrno po Maczedonii.

4. Sô je pa 'z nyim notri do Á'zie Sopater Bereánszki, z Teszszalonicsánczov pa Aristarkus i Szekundus, i Gájus Derbeszki i Timotheus, Á'ziánszki pa Tichikus i Trofimus.

5. Eti, da bi naprê sli, csakali szo nász vu Troadi.

6. Mí szmo pa vö plavali po Vüzenszki dnévi od Philippe, i prisli szmo k nyim v Troado na péti dén, gde szmo szedem dní bilí.

II. 7. Vu ednoj szobotti pa, gda bi sze vküp szpravili vucseníczke na krüha lámanye, predgao nyim je Pavel, ár je steo vö idti drügi dén; i vtégno je rêcs notri do pô nôcsi.

8. Bilô je pa poredno lampa-

sov vu zgorányoj hi'zi, gde szo bilí vküp szprávleni.

9. Szedécsi pa níki mladéncz, po iméni Evtichus, na okni, gda bi globoki szen na nyega szpadno, i gucsécsi Pavel vnogo, poté'zeni od szna szpadno je od trétjega réda doli, i mrtev je gori vzéti.

10. Doli idôcsi pa Pavel, na nyega je szpadno, i obímo ga je erkôcsi: ne zburkajte sze, ár je düsa nyegova v nyem.

11. Gda bi pa gori sô, i vlomo bi krüh, i kostao bi ga, dugo je gúcsao notri do zorje, i tak je potom vö sô.

12. Pelali szo pa toga pojbara 'zivoga, i obészeli szo sze nej malo.

13. Mípa naprê idôcsi na ládji, polali szmo sze do Assona, gde szmo steli k szebi vzéti Pavla; ár je tak zrendelüvao, kâ bode on do tisztí máo peski sô.

14. Gda bi sze pa k nám pri-vrgao vu Assoni, k szebi szmo ga vzéli i prisli szmo vu Mítíleno.

15. I odnut odplavavsi, drügi dén szmo prisli prôti Chiusi; te drügi dén szmo pa priplavali vu Számus, i osztanoli szmo vu Trogillii, i tak szmo te príseszt-ni dén prisli vu Miletum.

16. Ár je Pavel namêno plavati mímo Efezusa, da bi nyemi ne trbelo vrêmena trositi vu Á'zii. Ár je híto, csi bi nyemi

mogôese bilô, kâ bi na Riszál-szki dén vu Jerusálemi bio.

III. 17. Od Mileta je pa poszlao vu Efezus, i prêk je k szebi zváo te sztarise gmajne.

18. Gda bi pa k nyemi prisli, ersé nyim: ví znáte od prvoga dnéva, v sterom szem prisao vu Á'zio, kak szem bio z vami vszákóm vrêmeni.

19. Szlű'zécsi Goszpodni ze vszov poniznosztjov i z vnôgimiszkuzami i szküsávanyem, steraszo na mé prisla od zaszdjávanya 'Zidovszkoga,

20. Tak, da szem nikaj nej zamüdo hasznovitoga, stero bi vám nê nazvêszto, i vesio szem vász ocsiveszno i po hi'zaj,

21. Szvedocsécsi i 'Zidovom i Grkom od k Bôgi pokôre i vere, stera je vu Goszpodni nasem Jezusi Krisztusi.

22. I ovo zdaj jasz zvézani vu dühi idem v Jerusálem, nezna-jôcsi, ka sze mi tam pripetí.

23. Nego kâ szvéti Düh po vszej mészta jasz szvedôcsi govorécsi, kâ me vézanya i sztiszkávanya csákajo.

24. Ali nikaj ne máram, ni düsa moja mi je nej drága, naj dokoncsam be'záj moj z rado-sztyov i szlű'zbo, stero szem vzéo od Goszpon Jezusa k szvedocsánsztvi Évangelioma miloscse Bo'ze.

25. I zdaj ovo jasz znám, kâ vecs ne bodte vidili obráza mo-

jega vszi vi, med sterimi szem, prêk ídôcsi, predgao králevszto Bo'ze.

26. Zátó szvedôcsim vám vu denésnyem dnévi, kâ szem jasz csísztí od vsze krvi.

27. Ár szem sze nej kraj vlêkao, kâ bi vám nê nazvêszto vesz tanács Bo'zi.

28. Pazite zátó na szébe i na vszo esrêdo, vu steroj vász je szvéti Düh püspeke posztavo, naj paszéte czérkev Bo'zo, stero je szebi szpravo po lasztivnoj krvi.

29. Ár jasz znám tô, kâ prído po mojem od vász odhájanyi 'zmetni vuczke med vász, kí ne bodo sônali esrêdo.

30. I z vász számi posztáno táksi mo'zjé, steri bodo preobrnyna dugovánja gúcsali, naj odvrnéjo vucseníke za szebom.

31. Zátó vörusztűjte i szpomí-najte sze, kâ szem trí lêta noes i dén nej hênnyao z szkuzami opomínati ednoga vszákoga.

32. I zdaj'ze preporácsam vász, bratje, Bôgi irécsi miloscse nyegove, kí je zmo'zen gori poczimprati i dati vám örôcsíno med vszêmi poszvecsenimi;

33. Szrebra, ali zláta, ali gvan-ta szem nikoga nej po'zelo.

34. Ár számi znáte, kâ szo potrêbesini mojoj i tisztí, kí szo z menom bilí, ete moje roké szlű'zile.

35. Vsza szem vám pokázao;

kâ tak delajôcsi je potrêbno gor-ri vzéti te nemoesne, i szpomínati sze z Goszpon Jezusove rêcsi, kâ je on erkao: bole je blá'zeno dati, liki vzéti.

36. I, gda bi eta erkao, poklekno je na kôlina szvoja, i ze vszêmi onimi je molo.

37. Veliko jôkanye je pa vesi-nyeno vszê; i szpadnovsi na si-nyek Pavlov, kûsivali szo ga.

38. Razdreszéljeni naj bolenad ovov recsjôv, stero je erkao, kâ vecs ne bodete praj vidili lîcza mojega. Szprevodili szo ga pa vu ládjo.

XXI. TÁL.

I. Pavlova pôť do Czezárie 1—9. II. Agabus Pavli vézanye nazviscsáva 10—14.
III. Pavla v Jerusálemi zgrábijo 15—30.
IV. Jezernik ga v tábor odpela 31—40.

I. 1. **G**da bi sze pa zgôdilo, kâ bimí odplavali, odlocseni od nyíh, ednáko bê'zajôcsi prisli szmo vu Kôs, drügi dén pa vu Rodus, i odnut vu Patero.

2. I, gda bi ládjo najsli, idô-eso vu Fenécio, v nyô sztôpivsi, odplavali szmo.

3. Gda bi sze pa nám szkázao Cziprus, niháli szmo ga na lê-voj sztráni, i plavali szmo vu Sírío i priplavali szmo vu Tirus. Ár je tam mogla odkládati bre-men szvoje ta ládja.

4. I najsli szmo vucseníke, i pri nyíh szmo osztanoli szedem

dní; kí szo Pavli pravili po Dûhi, naj nejde gori v Jerusálem.

5. Gda szmo pa té dni vö szpunili, vö idôcsi na pôť szmo sze vzéli, i szprevájali szo nász vszi z 'zenami i z díczôv notri do vodé vö z meszta. I poklekno-vsi na kôlina pri brôdi molili szmo.

6. I geto szmo eden drügoga pozdravili, sztôpili szmovuládjo; oni szo sze pa nazáj povrnoli k szvojim lasztivnim.

7. Mí szmo pa plavanye doprnásali i od Tírusa szmo doli sli vu Ptolemais, gde szmo pozdravili vucseníke, i osztanoli szmo eden dén pri nyíh.

8. Drügi dén szmo pa mí vö sli, kí szmo bili okôli Pavla, i prisli szmo vu Czezário; i notri idôcsi vu hi'zo Filip Evangelista (kí je bio z ti szedem), osztanoli szmo pri nyem.

9. Té je pa meo stiri eseri dé-vojke proroküvajôcse.

II. 10. Gda bi pa mí tam bilí vnogo dní, prisao je níki od Judee prorok po iméni Agabus.

11. I pridôcsi k nám, vzeme pojász Pavlov, i zvé'ze szi z nyim roké i nogé i ercsé: tô právi Dûh szvéti: mo'zá, stero ga je ete pojász, ga tak bodo vézali v Jerusálemi 'Zidovje, i dájo ga vu roké poganom.

12. Gda szmo pa eta esüli, pro-szili szmo ga i mí i tishti, kí

szo bilí v tom meszti, kâ bi nej sô v Jerusálem.

13. Odgôvoro je pa Pavel: ka esiníte, kâ sze jôcsete i lámlete mi szrczé moje? Ár szem jazs gotov nej li szamo sze zvézati dati, nego i mrêti vu Jerusále-mi za Goszpon Jezusovoga Imé-na volo.

14. Gda bi sze pa ne dáo narátati, niháli szmo ga govorécsi: naj bode Bo'za vola.

III 15. Po tê dnévi szmo sze pa pôbrali, i gori szmo sli vu Jerusálem.

16. Sli szo pa z nami i níki vucsenícze od Czezárie pelavsi szebom, pri kom bi szá-lasivali, níkoga Mnázona Czi-pruskoga, sztároga vucseníka.

17. Gda szmo pa mí vu Jeru-sálem prisli, radi szo nász pri-jali bratje.

18. Te drügi dén je pa Pavel z nami sô k Jakubi, i vszi szta-risi szo tá szprisli.

19. I pozdravivsi je pripuvi-dávao nyim je edno po ednom, ka je Bôg vesíno med poganmi po nyegovoj szlü'zbi.

20. Oni pa, geto szo tô szlísali, dícsili szo Goszpodna, i erkli szo nyemi: vidis, brat, keliko jezero 'zidovov je vervajôcsi, i vszi szo gedrni naszlednícze právde.

21. Povêdano je pa od tébe, kâ odsztopenyé vsís od Môsesa vsze one 'Zidove, kí szo med

poganmi, govorécsi: naj ne ob-rizávajo szvoje sziní, niti po Môsesovoj návadi ne hodíjo.

22. Zátó, ka je? Potrêbno je za isztino vszoy vno'zini vküp príditi. Ár zacsüjo, kâ szí pri-sao.

23. Zátó eto vesíni, ka ti prá-vimo: mámostiri mo'zé, kí ma-jo oblübo na szebi.

24. Té vzemi k szebi, poszvêti sze 'z nyimi, i trosi na nyé, naj szí obríjejo glavé; i zvêjo vszi, kâ je tô, stero szo od tébe csüli, nikaj nej; nego i ti szám tak hodis, da právdo zdr'závas.

25. Od ti vervajôcsi poganov szmopa mípíszali etakse szkon-tsanye: naj nikaj táksega ne dr'zíjo, nego naj sze varjejo od bolvánom djánoga i krví, i za-dávlenoga i práznoszti.

26. Teda je Pavel k szebi vzéo mo'zé one, i na drügi dén sze poszvetí 'z nyimi vrét, i notri idôcsi v czérkev nazviscsávao je; kâ szo sze vö szpunili dné-vi nyihovoga ocsiscsávanya, i nikaj nyim nej trbê vecs; nego naj sze gori prineszé za ednoga vszákoga nyih áldov.

27. Gda bi sze pa ti szedem dnévov melo vö szpuniti, zaglednoli szo ga od Á'zie valon 'Zidovje vu Czérkvi, vküp szo szmôtli vsze lüdsztvo, i vrgli szo roké na nyega,

28. Kricsécsi: mo'zjé Izráel-szki, pomágajte. Eto je tisztí

cslovek, kíprôietomilüdsztvi, i právdi i meszti vsze povszud vsí. Escse je pa i Grke notri pripelao vu Czerkev, i oszkruno je eto szvéto meszto.

29. (Ár szo prvle vidili Efezánszkoga Trofimusa 'z nyim vu meszti, steroga szo stímali, kâ ga je Pavel vu Czerkev pripelao.)

30. I genolo sze je czêlo meszto, i vküp je pribêzalo lüdsztvo; i popadnovsi Pavla, vlekli szo ga vö z Czerkvi; i preczi szo zaprte dveri.

IV. 31. Gda bi ga pa steli vmoriti, gori jesôglász k jezerniki vojszké; kâ sze je czêli Jerusálem vküp szmôto.

32. I preczi je k szebi vzéo vitéze i sztotnike, i doli je be'zao k nyim. Oni pa, gda bi vidili jezernika i vitéze, hejnyali szo biti Pavla.

33. Teda, geto sze je priblí'zao jezernik, príjao ga je, i zapovedao ga je zvézati z dvöma lanczoma, i szpitávaó ga je, sto je, i ka je vesíno?

34. Edni szo pa tô, ti drügi pa eto krícsali med lüdsztvom. Gda bi pa nikaj gvüsnoga ne mogao zvediti od hrabuke, zapovedao ga je med vojszko pelati.

35. Prigôdilo sze je pa, gda bi prisao na sztube, nesen je od vitézov za volo szile lüdsztva.

36. Ár je slo za nyim vno'zino lüdsztva, kricsécse: pogübi ga.

37. Gda bi pa mogao notri pelani bidti med vojszko Pavel, ersé jezerniki: szlobodno mi je gúcsati kâ k tebi? On pa ersé: znás greski?

38. Jeli szí nej ti ov Egiptánecz, kí szí pred tême dnévi sztanenyé vsíno i vö szí pelao vupüscávo stiri jezero mo'zôv vra'zeníkov?

39. Erkao je pa Pavel: jasz szem isztina cslovek 'Zidov Tarsiski nej poszlédnyega meszta Cziliczie mesztáncsar. Proszim te pa, dopüszti mi gúcsati k lüdsztvi.

40. Gda bi nyemi pa dopüszto, Pavel sztojécsi na sztubaj kívaó je z rokôv lüdsztvi. I, gda bi velika tihota vesinyena bíla, gúcsao je k nyim 'zidovszki etak govorécsi.

XXII. TÁL.

I. Pavel sze zagovářja 1—21. II. 'Zidovje scséjo, naj sze pogübi 22—23. III. Jezernik ga ne szmé ni bicsüvati, kâ je Rimlánecz 24—30.

I. 1. **M**o'zjé bratje i ocsáki, poszlühnite mojega k vám zdaj zagovářjanya recsi.

2. (Szlisavsi pa, ka nyim 'Zidovszki gúcsi, tême rájse szo tiho bíli,) i ersé:

3. Jasz szem isztina 'Zidovszki mô'z, porodjeni vu Tarsusi Cziliczie; gori zhrányen pa v

mesztietom pri nogáj Gamalievimi vucseni z velikov szkrblivosztjov pôleg právde ocsinszke vrêli bodôcsi vu Bôgi, liki szte vi vszi denésnyi dén.

4. Kí szem eto pôt preganyao notri do szmr̃ti, vézao szem i dávaó szem v temniczo i mo'zé i 'zene.

5. Liki mi je i vísesnyi pop szvedok i vsze sztarsztvo. Od steri szem i lisztí vzéo k bratom, i sô szem vu Damaskus, ka bi i one, kí szo tam bilí, pripelao zvézane vu Jerusálem, da bi sze kastigali.

6. Zgôdilo sze je pa, gda bi sô ino bi sze pribli'závaó k Damaskusi, okôli pôldnéva na nágli z nebész zbliscsila sze je velika szvetloszt okôli méne.

7. I szpadno szem na tla, i csüo szem glász meni govorécsi: Saul, Saul, ka me pregányas?

8. Jasz szem pa erkao: sto szi, Goszpodne? I erkao mi je: Jasz szem Jezuste Názarenszki, steroga tí pregányas.

9. Kí szo pa z menom bilí, szvetloszt szo isztina vidili, i presztrasili szo sze; glásza szo pa nej csüli, ki mi je gúcsao.

10. Erkao szem pa: ka mi je csiñiti, Goszpodne? Goszpôd mi je pa erkao: sztani gori, idi v Damaskus, i tam sze ti povêjo vsza, stera szo zrendelüvana tebi, naj csinís.

11. Gda bi pa nê vido od díke one szvetloszti, za rókô szem pelani od oni, kí szo z menom bilí, i prisao szem vu Damaskus.

12. Níki Anániás pa, pobo'zni cslovek, steri je pôleg právde szvedôsztvo meo od vszê tam prebívajôcsi 'Zidovov,

13. Pridôcsi k meni, posztáne pred menom i ercsé meni: Saul brat, gori glédaj. I jasz szem vu onoj vöri gori na nyega glédao.

14. On je pa erkao: Bôg ocsákov nasi teje odébrao, naj szpoznas volo nyegovo, i vídis toga pravicsnoga, i csüjes glász z vüsz̃t nyegovi.

15. Ár nyemi szvedok bodes pri vszê lüdí tisztoga, stera szi vido i csüo.

16. I zdaj ka sze müdis? Sztanigori, okrszti sze i zeperi doli grêhe tvoje zezávajôcsi na pomôcs imé Goszpodnovo.

17. Zgôdilo sze je pa, gda szem sze povrno v Jerusálem i molo szem vu Czerkvi, vcsinyen szem vu szaszi.

18. I vido szem ga govorécsega meni: setüj i hitro idi vö z Jerusálema; ár ne primejo tvoje szvedôsz̃tva od méne.

19. I jasz szem erkao: Goszpodne, oni znájo, kâ szem jasz v temniczo metao, i bio vu szpráviscsaj one, kí szo vu tebi vervali;

20. I, gda je prelejána krv Ste-

vana szvedoka tvojega, i jasz szem tam sztáo i privolo szem k szmrți nyegovoj, i varvao szem gvant oni, kí szo ga klali.

21. I erkao mi je: idi; ár te jasz med pogane dalecs poslem.

II. 22. Poszlıusali szo ga pa notri do té rêcsi, i pozdignoli szo glász szvoj govorécsi: pogübi z zemlé toga táksega, ár nyemi je nej vrêdno 'ziveti.

23. Gda bi pa oni kríesali i gvant tá metali, i práh vu zrák lüesali:

III. 24. Zapovedao ga je jezernik pelati med vojszko, erkôcsi: zbicsüvanyem szpitávajte 'z nyega, naj zvêm, za káksi zrok kriesíjo tak na nyega.

25. Gda bi ga pa zvézali z reményem, erkao je tam sztojécsemi sztotniki Pavel: jeli je vám szlobodno csloveka Rimszkoga i esese nej oszodjenoga bícsiüvati?

26. Stero gda bi sztotnik szlısao, sô je i nazvêszto je jezerniki govorécsi: vidi, ka sesés csiniti; ár je té cslovek Rimszki?

27. Pridôcsi pa jezernik ercsé nyemi: povej mi, csi szí tí Rimlánecz? On pa ercsé: kakpa.

28. I odgovorí jezernik: jasz szem szí za vnoge pêneze tô pôrgarsztvo szpravo. Pavel pa ercsé: jasz szem sze pa i narôdo v nyem.

29. Preczi szo záto odsztôpili

od nyega, kí szo ga steli szpitávati. I jezernik sze je zbojao, gda je zvedo, ka je Rimlánecz, i ka ga je dáó zvézati.

30. Drügi dén pa, gda bi steo szpoznati za gvüsno, ka za koj volo je to'zen od 'Zidovov, odvézao ga je z vezala, i zapovedao je pridti vládnikom popovszkim i czêlomi szprávicesi nyihovomi; i doli pripelavsi Pavla posztavo ga je pred nyé.

XXIII. TÁL.

I. Na Pavlovo zagovárjanye sze razesezne tanács 1—10. II. Krisztus Pavla v noci trôsta 11. III. Niki 'Zidovje nyemi na szmrť vküp prisze' zêjo 12—22. V. Odposle sze v Cezario 23—35.

I. 1. **P**avel pa ednáko na tanács glédajôcsi ercsé: mo'zjé bratje, jasz szem vszâkov dobrov düsnovêszťjov szlı'zo Bôgi notri do denésnyega dnéva.

2. Te vísesnyi pop pa Anánias je tim, kí szo pôleg nyega sztáli, zapovedao, naj nyemi vüsztavdárijo.

3. Teda nyemi ercsé Pavel: vdári te Bôg, ti obeljena sztêna. I tí szedís szôdivsi mené pôleg pravde i prôti právdí me velís biti?

4. Oni pa, kí szo kre nyega sztáli, szo erkli: vísesnyega popa Bo'zega pszüjes?

5. Ercsé pa Pavel: nej szem znao, bratje, kâ je vísesnyi pop.

Ar je píszano: poglavníki lüd-sztva tvojego hüdô ne gúcsi.

6. Znao je pa Pavel, kâ ji je edentál Szadduceusov, te drügi pa Farizeusov, szkrícsao je vu tanácsi: mo'zjé, bratje, ja szem Farizeus, Farizeusov szin; za volo vüpanya i gori sztanenyá, ti mrtvi sze szôdim.

7. Gda bi pa eto gúcsao, vcsinyeno je sztanenyé med Farizeusmi i Sadduceusmi, i razcsesznoła sze je ta vno'zina.

8. Ár Szadduceuske právijo, kâ nega gori sztanenyá, niti angela, niti dühá; Farizeuske pa obôje szvedocsijo.

9. Vcsinyeno je pa veliko krícsanye. Igori sztanovsi písmaznánczi sztráni Farizeusov, borili szo sze govorécsi: nikso hüdôbo ne nájdemo vu etom csloveki. Csi nyemi je pa düh gúcsao, ali angel; ne bormo sze prôti Bôgi.

10. Gda bi pa veliko sztanenyé vcsinyeno bilô, bojao sze je jezernik, naj sze ne raztrga Pavel od nyíh; zapovedao je víté'ztvi doli idti i popádnotti ga od nyíh, i pelati ga med vojszko.

II. 11. V prísesztnoj nôcsi pa prisztôpi knyemi Goszpôd i eresé: vüpaj sze Pavel. Ár, liki szi szvedocso od mené vu Jerusálemi, tak ti je potrêbno i v Rími szvedocsiti.

III. 12. Gda bi pa dén bio, níki

'Zidovje szo sze vküp szpravili i zapriszégali szo sze govorécsi: ka ne bodô ni jeli ni pilí te czász, dokecs ne bujjejo Pavla.

13. Bilô ji je pa vecs stirideszet, kí szo vküp priszegli.

14. Tê szo sli k vládnikom povpszkim i k sztarisim erkôcsi: mí szmo sze z priszegov zapriszégali, ka te csász nikaj ne kostamo, dokecsne bujemo Pavla.

15. Zátó ví zdaj gúcsste z jezernikom i z tanácsom, naj ga vütra doli pela k vám, liki da bi szkrblivêse steli szpoznati od nyega; mí pa prvle, liki sze pribli'zi, gotovi szmo ga bujti.

16. Szlísao je pa szin szesztré Pavlove tô zaszdjávanye, pridôcsi i notri idôcsi med vojszko nazvêszto je Pavli.

17. Pavel je pa prizvao ednogasztotnikov i eresé: etoga mladéncza odpelaj k jezerniki. Ár nyemi nikaj má nazvêsztiti.

18. Zátó ga je on k szebi vzéo, i pelao ga je k jezerniki i erkao je: te zvézani Pavel me je kszebi dáó prizvati i proszo me je, ka bi etoga mladéncza pelao k tebi, kí ti nikaj má povedati.

19. Jezernik ga je pa za rokô príjao i odsztôpo je na kraj i opítao ga je: ka je: ka mi más nazvêsztiti?

20. Erkao je pa: 'Zidovje szo vküp zlo'zili; ka bodo te proszili, naj vütro vu tanács doli pripelas Pavla; liki da bi kâ

szkrblivêse steli zvidávati od nyega.

21. Tínyim zátone veri. Ár ga zaszidjáva 'znyih vecs stirideszét mo'zôv: kíszo sze zaprszégali, ka ne bodo ni jeli, ni pilí; dokecs ga ne hujejo; i zdaj szo gotovi csakajôcsi od tébe odgovor.

22. Jezernik je zátó odpüszto toga mladénca i zapovedao nyemi je: nikomi vö ne povej; ka szi mi eta nazvêszto.

IV. 23. I prizové dvá níkiva sztotnikov eresé: pripravte dveysztô vítêzov; naj ido do Czezárie i konyenikovszedemdeszét i szpiczarov dveysztô od trétje vöre nôesi.

24. I 'zivincse posztavte, da gori poszadíte Pavla, da ga zdavoga pripelajo Felíczi poglavári.

25. I napíszao je liszt v eto formo:

26. Klaudius Lízias zmo'znomi poglavári Felíczi zdrávje 'zelej.

27. Etoga Mo'zá, zgráblenoga od 'Zidovov, gda bi ga 'ze bujti steli, nad nyé idôesi z vítêzmi szem ga nyim vö zrôk vzéo; geto szem zvedo kâ je Rimlánecz.

28. Steo szem pa znati zrok, zakaj szo ga tô'zili: zátó szem ga doli pelao vu tanács nyihov.

29. Steroga szem najsao obto'zenoga od nyíh právde szpitavanya; nikaj pa szmrti, ali vôle vrêdnoga bína nemajôcsega.

30. Gda bi mi pa povêdano bilô, ka 'Zidovje etoga mo'zá zaszidjávajo: k meszti szem ga k tebi poszlaó i zapovedao szem to'zezom; naj, ka prôti nyemi májo, pred tebom povêjo. Zdrav bojdi.

31. Vítêzje zátó, kak nyim je zrendelüvano bilô, szo gori vzéli Pavla i pelali szo ga v noci vu Antipatrio.

32. Te drügi dén szo pa niháli konyenikom idti 'z nyim; ti drügi szo sze povrnoli med vojszko.

33. Kí notri idôesi vu Czezáριο tá szo dáli liszt poglavári, i posztavili szo pred nyega i Pavla.

34. Poglavár pa gda bi liszt precto i pítao bi ga z stere dr'zéle je; geto je i zvedo, kâ je od Czilêcie.

35. Eresé: poszlühnem te, gda i to'zezi tvoji szem prídejo. I zapovedao ga je vu Herodesovoj pravdenoj hi'zi varvati.

XXIV. TÁL.

Pavel I. sze tô'zi i zagovárja 1—22. II. Felíczi i Druzili prêdga 24—27.

I. 1. **P**o pétom dnévi je pa doli sô vísesnyi pop Anániás z sztarisi i z nikaksim rêcsnikom Tertullusom: kí szo sze szkázali poglavári prôti Pavli.

2. Pozváni pa on, zácsao ga je Tertullus tô'ziti govorécsi:

3. Da szmo vnogo méra po tebi dôbili i doszta dobroga je vesi-nyeno etomi lüdsztvi po tvojoj modrôszti, stero mi vszigdár i povszud vszákov hválov vze-memo, zmo'zni Felix.

4. Naj te pa z vnôgim guesom ne dr'zim; proszim te, poszlhü-ni nász edno malo pôleg tvoje pravicsnoszti.

5. Ár szmo najšli etoga mo'zá, kügo, i nadigávajôcsega reberio med vszêmi 'Zidovmi povszem szvejti i naj prednyêsega Naza-reuskoga jeretinsztva.

6. Kí je i czérkev szküsávao o-szkrúniti: steroga szmo i zgra-bili i pôleg nase právde szmo ga steli szôditi.

7. Pridôcsi pa med nász Lízias jezernik z velikov szílov ga je nám z nasi rôk odpelao.

8. Izapovedao je nyegovim to-'zezom idti k tebi: od koga mo-res szám, szôdivsi ga, od vszê tê szpoznati; za steroga volo ga mi tô'zimo.

9. Prilo'zili szo pa i 'Zidovje govorécsi: kâ sze eta tak májo.

10. Odgôvoro je pa Pavel, gda bi nyemi poglavár kívao, erkô-csi: da znám, ka szí od vnogo lét szodecz etoga národa po-sztávleni; szresnejse bodem od tej, stera sze mené dosztájajo, odgavárjao.

11. Mores i tí znati: ka je nej vecs dní, kak dvanajszeti; kak

szem gori sô vu Jerusálem Bogá molit.

12. I ni vu czérkvi szo me nej najšli, ka bi sze zkim pregovár-jao, ali ka bi vküp bê'zanyel lüd-sztva szprávlao; níti vu szprá-viscsaj níti v meszti.

13. Níti nemrejo poszvedoesi-ti: za steroga volo me zdaj tô-'zijo.

14. Vadlűjem ti pa eto: ka, pô-leg te pôti, stero právjio jere-tinsztvo, tak szlű'zim ocsákov Bôgi; da verjem vszêmi; stera szo píszana v právdi i vu pro-rokaj.

15. Vűpazen majôcsi vu Bôgi, stero i oni szamí csákajo; ka bo-de gori sztanyenyé ti mrtvi i pravicsni i nepravicsni.

16. Vu etom sze pa fliszam: naj nevra'zeno dűsnovêszt mám pred Bogom i lűdmi vszigdár.

17. Po vnôgi létaj szem pa pri-sao álmostva csiniti národi mo-jemi i áldűvanya.

18. Vu steri szo me najšli ocsi-sesenoga vu Czérkvi, nej z lűd-sztvom, níti z hrabukom, níki od Á'zie 'Zidovje.

19. Kí bi mogli pred tebm posztánoti i tak mené tô'ziti; da bi kâ meli prôti meni.

20. Ali naj eti szami povejjo; csi szo kâ najšli vu meni ne-pravicsnoga; gda szem sztáo préd tanácsom.

21. Nego za ete eden glász, steroga szem krícsao sztojécsi

med nyimi: kâ za volo gori sztanenyá mrtvi sze jasz szôdim dnesz od vász.

22. Gda bi pa eta Felix szlisao: odvrgao je je na dale bole zvidávajôcsi od té pôti, govorécsi: gda Lízias jezernik doli príde; szpoznam vasa dugoványa.

23. I zapovedao je sztotniki varvati Pavla i meti lejhkôto odpüsesenyá, i; naj nikomi ne prepovedáva nyegovim lasztivnim nyemi szlü'ziti, ali knyem i idti.

II. 24. Po níki dnévi pa pridôcsi Felix z Druzillov 'zenôv szvojov, stera je 'zidovkinya bíla, prízvao je Pavla i poszlü-sao ga je od vere, stera je vu Krisztusi.

25. Gda bi pa on pregovárjao od pravice i zdr'závanya i szôdbe; stera je pridôcsa: presztraso sze je Felix i odgôvoro je: zdaj odídi; gda bom pa priličnêse vrêmen meo, prizovém te.

26. K esaszi sze je pa vüpaó, kâ sze nyemi pênezi dájo od Pavla, naj ga püsztí: záto ga je i gosztêkrát naprej zváo zgovárjajôcsi szí 'znyim.

27. Gda bi sze pa dvej leti szpunili naszlédüvao je vu csészti Felixa, Portzius Fesztus. I, gda bi steo milosceso prikázati 'Zidovom Felix, niháo je Pavla zvézanoga.

XXV. TÁL.

I. Popevje proszijo Pavla v Jerusálem 1—8. II. Fesztus ga scsé tá poszlati: ali Pavel Czaszara zezáva 9—12. III. Fesztus Agrippi i Berniczi Pavla oznáni 13—27.

I. 1. **F**esztus záto pridôcsi vu vladársztvo po trétjem dnévi je gori sô v Jerusálem od Czezárie.

2. Szkázali szo sze nyemi pa vísesnyi pop i ti prednyejsi 'Zidovov prôti Pavli, i proszili szo ga,

3. Ka bi vesíno tô milosceso 'znyimi prôti nyemi: naj ga posle vu Jerusálem; da bi ga zaszeli i na pôti bujli.

4. Ali Fesztus je odgôvoro: Pavel sze obdr'zi vu Czezárii; i on szám bode szkoro tá odhájao.

5. Záto steri z vász moro, praj, najdo zmenom: i csi je kâ vu tom mô'zi krivicsnoga, naj ga tô'zijo.

6. Gda bi sze pa med nyimi vecs, liki deszté dní, müdio: doli idôcsi vu Czezário drügi dén szedécsi na pítanom sztôczi zapovedao je Pavla naprej pripelati.

7. Steri gda bi naprej prisao: okoli nyega szo posztanoli od Jerusálema doli pridôcsi 'Zidovje, vnôge i 'zmetne bíme naprê prinásavsi prôti Pavli; stere szo nej mogli poszvedocsi.

8. Zagovárjajôcsi szebé Pavel; kâ je ni prôti 'Zidovszkoj právdi, niti prôti Czaszari nikaj nej pregrêso.

II. 9. Fesztus je pa steo 'Zidovom milosceso prikázati, odgovorêcsi Pavli ercsé: scsés gori idti v Jerusálem i tam sze od eti szôditi po meni?

10. Ercsépa Pavel: pred szodszkim sztôlczom Czaszarszkim sztojm; gde sze mi je potrêbno oszôditi. 'Zidove szem vnikom nej vrázo; liki i títô dobro znás.

11. Ár, csi szem kriv i vrêdnoga szmrti szem kâ vsíno, ne bránim sze mrêti. Csi je pa nikaj nej toga, za steroga volo me etitô'zio: niscse me ne more nyim dati. Czaszara zezávam.

12. Teda szi Fesztus zgovárja ztanácsom i odgovorí: Czaszaraszi zezávao, k Czaszari bossô.

III. 13. Po nikeliko dnévi pa Agrippa král i Bernicze szta doli sla v Czezário; ka bi pozdravila Fesztusa.

14. Gda bi pa vnogo dní bilá tam: Fesztus je naprêdjáo králi Pavlovo dugoványe govorêcsi: níki mô'z jeszte niháni od Felixa zvézani.

15. Za steroga volo, gda szem v Jerusálemi bio, szo sze szkázali vládniczke popovszki, i ti sztarissi 'Zidovszki proszêcsi prôti nyemi právdo.

16. Sterim szem odgôvoro: kâ je nejsega Rimlânczom za koga

voló káksega csloveka na szmrt datiprvle; liki te obto'zeni na zôcsi má to'zeze i meszto na zagovor vzeme od krivicze.

17. Zátó, gda szo oni eszi v küpprisli, nikaksega odlásanya szem nejesinio; nego drügi dén szem doli szeovu szôdnyi sztolec i zapovedao szem naprê pripelati toga mo'zá.

18. Okoli steroga sztojêcsi to'zezi, niksi táksi zrok szo nej prineszli naprê: káksega szem stímao.

19. Nego nikaksa szpitávanya od szvojelaszti vne pobo'znoszti szo melí prôti nyemi i od nikaksega mrtvoga Jezusa; steroga je pravo Pavel, ka 'zivé.

20. Jasz sze pa zadrgávavsi okoli toga szpitávanya, erkaó szem: csi bi steo idti v Jerusálem i tam sze od toga szôditi?

21. Gda bi pa Pavel zezávao; naj sze dr'zí na Czaszarovo szpoznanye: zapovedao szem gadr'zati; dokecs ga k Czaszari poslem.

22. Agrippa pa k Fesztusi velí: steo bi toga csloveka i jasz csüti. On pa ercsé: vütro bos ga csüti.

23. Zátó drügi dén pridôcsi Agrippa i Bernicze z velikov préczimbov: i notri idôcsi vu poszlüsávniczó i z jezernikmi i z mo'zmí naj znamenitêsimi toga meszta; i na zapovid Fesztusovo pripelan je Pavel.

24. I velí Fesztus: Agrippa

král i vszi mo'zjé, ki szte z nami eti: vídite toga, od stero-ga me je vsza vno'zina 'Zido-vov proszila i vu Jerusálemi i eti kricséesa; ká nyemi je nej potrêbno vecs 'ziveti.

25. Jasz pa, gda bi nikaj ne najsao, ka bi kâ szmrti vrêd-noga on vesíno i on szám je zezávao Czaszara, tak szem szôdo; ka ga k Czaszari poslem.

26. Od steroga, ka mi je gvü-snoga písziati goszpodni, ne-mam. Záto szem ga pripelao pred vász, i naj bole pred tébe, Agrippa král: da sze szpíta, i jasz tüdi mám kâ písziati.

27. Ár sze meni neszpametno zdí poszlati zvézanoga, i prôti nyemi zroke ne oznaniti.

XXVI. TÁL.

I. Pavel sze pred Agrippom zagovárja 1—23. II. Fesztus ga za norcza dr'zi 24—27. III. Agrippa malo, kâ je nej krsztsenik 28—32.

I. 1. **A**grippa pa ercsé Pavli: dopüseseno ti je, naj szám za szébe guesís. Teda Pa-vel vtégnovsi rokô etak sze je zagovárjo.

2. Od vszega toga, za steroga volo sze tô'zim od 'Zidovov, A-grippa král, za blá'zenoga sze dr'zim: ka sze mi je dnez pred tebom potrêbno zagovárjati.

3. Naj bole záto, ka znás vsze 'Zidovszke i návade i szpitá-vanya. Proszim te tak; trplivo me poszlüsaj.

H. W.

4. 'Zítek isztina moje mlado-szti, káksi je bio od zacsétka med mojim národом vu Jeru-sálemi, znájo vszi 'Zidovje.

5. Liki kí szo me esese prvle zdávnyapoznali (csiscséjoszve-docsiti) kâ szem pôleg naj trd-nêsega réda nasega vadlúva-nya zívo, kak Farizeus.

6. I zdaj za volo vüpanya obe-esanya, stero je vesinyeno o-esakom od Bogá, sztojim eti pod szôdbo vr'zeni.

7. K steromi vüpanyi ka prído: dvanájszetera pokolênya nasa, nepresztanoma nôcs i dén Bôgi szlü'zéesa, sze vüpajo. Za etoga vüpanya volo sze tô'zim, Agrip-pa král, od 'Zidovov.

8. Ka? jeli za nevervano delo sze szôdi pri vász: csi Bôg mr-tve zbüdjáva?

9. Ja szem isztina mênô pri szebi: ka mi prôti iméni Jezusa Nazarenszkoga vnôga trbê esi-niti.

10. Stero szem i csinio vu Je-rusálemi: i vnôgetiszvétí szem jasz vu temniczo zápro, geto szem od vládnikov popovszki oblászt vzéo; i gda bi sze meli bujti, i jasz szem pravo na nyé sentenczio.

11. I po vszej szpráviscsaj gô-sztokrát szem je kastigao i pri-právlao szem je preklinyati: i jáko szem beszno na nyé pre-gányajôcsi je notri do szlédnyi mész.

12. V kom szem sô i vu Damas-
skus z oblásztjov i z szlobocsi-
nov od vísesnyi popov vzétov.

13. Opôdné pa na pôti vido
szem, ô král! ka me je z nebész
od szvetloszti szuncza véksa
szvetloszt okôli vyzéla, i one; kí
szo z menom sli.

14. Gda bi pa mí vszi doli
szpadnoli na zemlo; csüo szem
glász meni govorécsi i erkôcsi
z 'zidovszkim jezikom: Saul,
Saul, ka me pregányas? 'zmetno
je tebi prôti szpiczi brszati.

15. Jasz szem pa erkao: sto
szi, Goszpodne? On je pa erkao:
jasz szem Jezus; steroga tí pre-
gányas.

16. Ali sztani gori i sztôpi na
nogétvoje. Árza toga volo szem
sze ti zkázao: ka te vesinim
szlû'zbeníka i szvedoka i oni,
stera szi vido, i oni, stera sze
ti poká'zejo.

17. Ár te vö oszlobodim z eto-
ga lüdsztva i z poganov, med
stere te zdaj posílám.

18. Naj nyim odprés ocsi nyi-
hove; da sze povrnéjo od kmi-
cze vu szvetloszt, i z oblászti
satanove k Bôgi, i vzemejo od-
püscsanye grêhov i örocsino
med poszvecsenimi po veri
stera je vu meni.

19. Zátó, Agrippa král, nej
szem bio neveren nebeszkomi
vidényi.

20. Nego v Damaskusi bodô-
esim oprvics i v Jerusálemi i

po vszój krajini Judee, potom
i poganom szem nazviscsávao:
ka bi pokôro csiníli i povrnoli
bi sze k Bôgi vrêdna pokôre
dela csinécsi.

21. Za tê volo szo me steli 'Zi-
dovje, popádjenoga vu Czérkvi,
szvojmi rokami vmoriti.

22. Ali pomôcs szem dôbo od
Bogá i notri do etoga dnéva
sztojím, szvedôsztvo csinécsi
málomi i velikomi nikaj zvün
toga nej govorécsi, stera szo i
proroczke i Môses gúcsali; ka
májo bidti.

23. Kaje Krisztus mogao trpe-
ti i prvi z gori sztanenyá mrtvi
szvetloszt nazviscsávati etomi
lüdsztvi i poganom.

II. 24. Gda bi pa eta na szvoje
zagovárjanye gúcsao: Fesztus
z velikim glászom velí: bláznís
Pavel, vnôga písma te na blá-
znost obrácsajo.

25. On pa ercsé: na blázním,
zmo'zni Fesztus; nego isztine
i trêznoszti recsi guesim.

26. Ár zná od tê král; pred
sterim i szresno guesim. Ár,
ka bi kâ toga szkritoga bilô
pred nyim, ne verjem: ár je tô
nej v kôti vesinyeno.

27. Verjes král Agrippa pro-
rom? Znáám, ka verjes.

III. 28. Agrippa pa ercsé Pa-
vli: malo, ka me na nyé ne vze-
mes; naj krsztsenik bodem.

29. Pavel pa ercsé: 'zelém od
Bogá i vu malom i vu vnogom

nej li szamo tebé, nego i vsze poszlüsajôcsemené dnesz tákse bidti; kakszi szem i jasz, zvün etoga vezala.

30. I gda bi on eta erkao: gori jesztano králi poglavári Bernice i kí szo 'z nyimi szédeli.

31. I na sztrán szo sze obrnoli gúcsali szo szi med szebom govorécsi: ete cslovik je nikaj szmrti ali vôle vrêdnoga nej vesíno.

32. Agrippa pa Fesztusi ercsé: té cslovik bi sze mogao odpisztiti; da bi ne zezávao Czaszara.

XXVII. TÁL.

Pavlovo od Czezárie v Rim plávanye I. do Lazee je szrecsno 1—8. II. Od tiszteez do Milete neszrecsno 9—29. III. Dönok vszi sze obdr'zijo 30—44.

I. 1. **G**da bipa oszodjeno bilô; naj mi v Vlaski ország plávamo; dáli szo i Pavla i níke drüge vônike sztotniki, po iméni Julusi, z Czaszarovoga serega.

2. Idôcsi pa na ládjo Adramitinszko, ka bi kre mész A'zie plavali: püsztili szmo sze bodôcsi z nami Arisztarchus Maczedonszki z Theszsalonike valon.

3. Drügi dén szmo sze pa pripelali vu Sidon. I Július cslovészto zkázavsi Pavli dopüszto nyemi je; ka bi sô k priátelom za volo zadoblenyá sztroska.

4. I odnut szmo sze püsztili i odplavali szmo pôleg Cziprusa

zátó, ka szo nám vôtrovje prôti bilí.

5. Itak ono môrje, stero je kre Czíliczie i Pamfílie, preplavavsi, prisli szmo vu Míro meszto Lyzie.

6. Itam je najsao sztotnik edno ládjo Alexandriánszko plavajôcso v Vlaski ország djáo nász je v nyô.

7. Gda bi pa vnogo dní müdno plavali, i komaj bi prisli k Knídusi, ár nam je bráno vöter, plavali szmo pod Kretov pôleg Salmone.

8. I komajjo preplavavsi prisli szmo vu meszto níko, stero sze zové Dober brod; k steromi je blüzi bilô meszto Lazea.

II. 9. Gda bi pa poredno vrêmena prêslo i plavanye je tüdi kvárno bilô zátó; ka je i poszt prêsao: opomíno je je Pavel.

10. Nyim govorécsi: mo'zjé, vidim, kâ z skodom i z velikim kvárom nej li szamo bremena i ládje, nego i nasega 'zítka bode eto plávanye.

11. Sztotnik je pa vecs vervao ládje ravnácsi, i goszpodári, liki tomi, ka je Pavel pravo.

12. Nepríliesni pa brod bodôcsi na zimszki sztánék, véksi tál ji je tak tanácsivalo: ka bi sze i odnut püsztili; esi bi tak mogli pridôcsi vu Fenéczio, tam prezímati; stera je brod Krete gledécsi k podnévi i k vecséri.

13. Gda bi pa jüg píhao: stímali szo, ka bodo v goridjányi szrecsni, püsztivsi sze od Aszszonaodplavaliszo mímóKrete.

14. Potom pa nej dúgo zdr'ú sze je pôleg nyé jáko szilni vöter, steri sze zové Euroklidon.

15. Gda bi sze pa vneszla ládja i prôti vötri bi nê mogla sztáti: püsztili szmo jo i noszili szmo sze szemo tamo.

16. Geto szmo pa pod níki záton pribê'zali, kí sze zové Klau-da; komaj szmo obdr'zali esún.

17. Steroga szo gori potégnoi szebi na pomôcs, gda szo podpasüvaliládjo; i bojécsi sze, naj sze na pészecsno meszto ne namêrijo, raszpüsztili szo vötrnice, i tak szo sze noszili.

18. Gda bi sze pa jáko od szlápa gonili: drügi dén szo to la-gojêso náklado vö zlücsali.

19. I trétji dén szmo pá szvojimi rokami poszôdo ládje vö zmetali.

20. Gda bi sze pa ni szuncze ni zvêzde ne zkázale vnogo dní i vihér bi nej máli posztanyüvao: vsze vüpanye je totá bilô od nasega zdr'ávanya.

21. I, geto je doszta sztrádaya bilô, teda sztojécsi Pavel naszrêdi med nyimi ercsé: ô mo'zjé, potrêbno je bilô isztina mené bôgati, i nej kraj idti od Krete, i dobiti skodo eto i kvár.

22. I zdaj, opomínam vász, do-

bre vôle bojdte: ár ni ednoga 'zítek ne prêde; nego li ládja.

23. Ár je prisztôpo k meni eto nôcs angel Bo'zi; steroga szem i steromi szlü'zim.

24. Govorécsi: ne boj sze Pavel. Pred Czaszara tije potrêbno posztánoti; i ovo darüvao ti je Bôg vsze; kí z tebom plavajo.

25. Záto dobre vôle bojdte, ô mo'zjé: ár verjem Bôgi, ka tak bode; liki mi je povêdano.

26. Vu niksi záton sze pa mámo vö vr'zti.

27. Gda bi pa stirínájszeta nôcs bíla, kak szmo sze szemo tamo noszili na Adriánszkom môrji: okoli pô nôcsi szo stímali ládjarje, ka sze nyim pribli'záva niksa dr'zéla.

28. I püsztili szo olôvniczo i najsliszo: ka je môrje dvajszeti klaftrov globoko bilô: i malo dale idôcsi pá szo püsztili olôvniczo i najsliszo petnájszet klaftrov.

29. Bojécsi sze pa, da bi sze kak na kamena mészta nê namerili, z répa szo stiri kotve vö vrgli 'zelejôcsi, da bi dén bio.

III. 30. Gda bi pa ládjarje steli odbê'zati z ládje i püsztili bi esun vu môrje pod táksim obrázom; liki da bi steli kotve z prêdnyega tála vö ftegüvati.

31. Ercsé Pavel sztotniki i vítézm: csi eti ne osztáno vládji; ví sze zdr'zati nemrete.

32. Teda szo vitézje odszekali vajati esuna: i niháli szo ga, da je vö szpadno.

33. Dokecs sze je pa denílo: opomíno je Pavel vsze; ka bi hráno vzéli, erkôcsi; dnesz je stirinájszeti dén, kak szte csákajôcsi trêzni osztanoli, i nikaj szte nej k szebi vzéli.

34. Zátó opominam vász; vzemte szí hráno. Ár tô bode vám kvasemi zdr'ávanyi; árníeden vlász vám z gláve ne szpádne.

35. Gda bi pa eta erkao: vzéo je krüh i hválo je dáó Bôgi pred vszêmi i vlomivsi ga zácsao je jeszti.

36. Szresni pa vesinyeni vszi i oni szo k szebi vzéli hráno.

37. Bilô nász je pa vszej na ládjí dvêsztô szedemdeszét i sêszet dűs.

38. Naszicseni pa z hránov zléhkotili szo ládjo, geto szo vö szipali szilje vu môrje.

39. Gda bi pa dén grátao: zemlo szo nej poznali; níka nárocsa szo pa na pamet vzéli, stera szo broď mela; na steroga szo steli, esi bi mogôcse bilô, vö zegnati ládjo.

40. I kotve szo okôli vö sztrgali i pűsztili szo sze vu môrje raszpűsztivsi takájse vajati ravnanya i pozdignovsi vötrniczo k vötri, dr'zali szo sze k brodi.

41. Gda bi sze pa namerili na meszto dvôjega môrja: zavdarili szo ládjo na pecsino. I gô-

becz isztina, kak je vézno, osztano je tak; da sze je ni geno nej; rép sze je pa raszpűscsávao od szile válov.

42. Vitézov tanáts je pa bio: ka bi vöznike szpoklali; da bi steri, vö priplavavsi, ne odbê'zao.

43. Sztotnik je pa steo obdr'zati Pavla: zátó nyim je prepovedaoté tanács doprneszti. I zapovedao je tisztim; kí morejo plavati: ka bi sze v môrje pűsztili naj prvle i vö bi plavalí na zemlo.

44. I ti drűgi kí na deszkáj, kí pa na káksem táli od ládje ftrngnyenom. I tak je vesinyeno: da szo vszi zdravi na zemlo prisli.

XXVIII. TÁL.

Pavel I. v Meliti zimo szprevája 1—10, II. v Rim ide 11—16, III. v Rimi sze dvê leti dr'zi 17—31.

I. 1. **I** geto szo etak zdr'záni: teda szo szpoznali; ka sze Melita zové te záton.

2. Barbaruske szo pa nej malo cslovêsztvá meli k nám. Ár szo nalo'zili ogen, i gori szo nász vsze príjali za volo de'zd'za, kí je na nász prisao i za volo mraza.

3. Gda bi pa Pavel doszta ro'zja vkűp szpôbrao i na ogen djáo: edna vipera od toplôcse vö idôcsa zgrábila sze je rôke nyegove.

4. Kak szo pa barbaruske vi-

dili viszécso tô sztvár z roké nyegove: pravili szo eden drügomi: kakpa liki lüdomorecz je ete eslovik, koga zdr'zanoga z môrja zadomesesávanye 'ziveti ne nihá.

5. On je pa doli sztepao to sztvár vu ogen: i nikaj sze nyemi je nej zgôdilo hüdoga.

6. Oni szo pa csakali: ka otesé, alitáspádne i náglomerjé. Gda bi pa dugo csakali i vidili bi, ka sze nyemi nikaj hüdoga ne pripeti: premênili szo sze v pámeti i erkli szo, ka je on Bôg.

7. Okôli onoga meszta szo pa bilí marofje toga prednyêsega etoga zátona po iméni Publiusa: kí nász je gori príjao i trí dní nász je po priátelszkom dr'zao.

8. Prigôdilo sze je pa: da bi ocsa Publiusov le'zao tréslíke i grí'zo majôcsi. K steromi Pavel notri idôcsi i molécsi geto je na nyega polo'zorokészvoje, zvráceso ga je.

9. Stero gda bi sze zgôdilo: i ti drügi, kí szo nemocsni bilí vu zátoni prisztôpili szo ino szo ozdravili.

10. Kí szo z vnôgim postenyom nász postüvali, i odhájjôcsim szo nám nadêvali na ládjo ta potrêbna.

II. 11. Po trí mêszeczi szmo pa odplavali na ednoj Alexandriánszkoj ládji prezímajôcsoj v tom zátoni, stere czimer je bio Dvojeseti.

12. I pridôcsi vu Szirakúso osztanoli szmo tam trí dní.

13. Odkud okôli plávavsi prisliszmo v Regium: i, da bi eden ezêli dén jüg píhao, drügi dén szmo prisli vu Puteole.

14. Gdeszmo najsli brate, steri szo nász proszili, ka bi szedem dní tam osztanoli: i tak szmo v Rim prisli.

15. I odnut bratje, gda bi od nász esüli, vö szo prisli prôti nám notri do Appiusovoga placeza i k trém kresmám: stere geto je Pavel vido, hválo je dáó Bôgi, i vzéo je szresnoszt.

16. Gda szmo pa prisli v Rim: sztotnik je krokám dáó vítézov poglavníki vôznike. Pavli je pa dopüscseno: ka bi od szebe osztano zednim vítézm, kí bi ga sztrá'zo.

III. 17. Zgôdilo sze je pa po trétjem dnévi: vküp je zézvao Pavelone, kí szo prednyêsi bilí med 'Zidovmi. Gda bi pa vküp szprisli; eresényim: mo'zjé bratje, esi gli szem jasz nikaj nej vesíno prôti lüdsztvi nasemi, ali ocsinszkim návadám; dönok szem rob z Jerusálema dáni vu Rimlánczov roké.

18. Steri, gda szo me szôdili, steli szo me odpisztiti záto, kaje niksega szmrí vrêdnoga zroka v meni nej bilô.

19. Ali gda bi prôti gúcsali 'Zidovje: priszilili szo me zezá-

vati Czaszara, nej; liki da bi kâ neo, za koj bi moj národ tô'zo.

20. Za steroga zroka volo szem vász prízvao: da bi vász vido i z vami gúcsao. Ár za volo vüpanya Izraelszkoga szem z etimi láneczmi zvézani.

21. Oni szo nyemi pa erkli: mí szmo ni písanya od tébe nej vzéli od Judee; niti, pridôcsi sto bratov je kâ nazvêszto, ali pravo od tébe hüdoga.

22. Za vrêdno pa dr'zímó od tébe esüti; kákse szí pámeti? Ár nám je na znánye dáo od toga jeretinsztva: ka sze nyemi povszud prôti právi.

23. Odlôcsili szo nyemi pa eden dén, nasteridén ji je potomtoga vnogo k nyemi prislo na sztán: kim je razdêvao szvedocsécsi králevsztvo Bo'ze i rátavsi je na ona, stera szo okoli Jezusa, i z Môsesa i prorokov, od zránya notri do vecséra.

24. I níki szo na nyé sztanolí, ka je pravo; níki szo pa nej ver-vali.

25. Gda bi sze pa nê zglíhali med szebom; razíslí szo: geto je Pavel eto edno rêcs erkao, ka je dobro Sz. Düh gúcsao po

E'zaiási proroki k nasim ocsákom.

26. Govorécsi: idik etomi lüdsztvi i povej; poszlüsajôcsi poszlüsali bodete i ne bodte razmeli, i gledôcs glédali bodete i ne bodte vidili.

27. Ár je potücseno szreze etoga lüdsztva i z vühami 'zmetno poszlüsajoi ocsi szvoje szo vküp sztiszno; naj kak ne vídíjo z ocsmí i z vühami ne szlísíjo i z szrezom razmíjo i povrnéjo sze i zvrácsim je.

28. Zátó na znánye vám bojdi: ka je poganom poszlano zvelicsánsztvo Bo'ze i oni bodo poszlüsali.

29. I, gda bi on eta erkao, odíslí szo 'Zidovje i doszta szo sze med szebom stükali.

30. Osztano je pa Pavel dvejezéli leti naszvojem lasztivnom najétom meszti; ikszebi je príjao vsze, kí szo k nyemi notri sli.

31. Predgajôcsi králevsztvo Bo'ze i vucsécsi ona: steraszo od Goszpon Jezus Krisztusa zevszov szresnosztjov brezi prepo-veszti.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA
K R I M L Á N C Z O M
PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Poklon 1—7. II. Náklonoszt k nyim szvojo ká'ze 7—17. III. Zrok ru'zne poganszke zblôdnoszt 18—32.

I. 1. **P**avel szluga Jezus Kri-sztusov zváni Apostol odlocseni na Evangeliom Bo'zi.

2. (Steroga je naprê obeasao po prorokáj szvoji vu Sz. písma.)

3. Od Sziná szvojega, (narodjenoga z Dávidovoga szemena pôleg têla.

4. Pokázanoga, ka je Szin Bo'zi vu zmo'znoszt pôleg Düha poszvecsenyá z gori sztanenyá mrtvi Jezus Krisztusa Goszpodna nasega.

5. (Pokom szmovzéli milosceso i Apostolsztvo na pokornoszt vere med vszêmi paganmi za imé nyegovo.

6. Med sterimi i ví pozváni Jezus Krisztusovi.)

7. Vszêmi vu Rimi bodôcsim lüblénim Bo'zim pozvánim szvétim miloscesa vam i mér od Bogá Ocsé nasega i Goszpon Jezus Krisztusa.

II. 8. Naj prvle pa hválo dá-

jem Bôgi mojemi po Jezus Kri-sztusi za vsze vász; ka sze vera vasa nazviscsáva po czêlom szvéti.

9. Ár mi je szvedok Bôg: steromi szlü'zim z právoga dühá mojega vu Evangeliom Sziná nyegovoga: ka sze nepresztanoma szpomínam z vász.

10. Vszigdár vu molítvaj moji proszécsi; da bi sze mi 'ze gđa tak szrečna pôt dála z Bo'ze vôle; ka bi k vám príditi mogao.

11. Ár vász jáko 'zelêm viditi: naj vám káksi dühovni dár podilim na potrdjávanye vase.

12. Tô je pa, da bi z vami vrét potrôstani bio med vami po eden drügoga veri i vasoj i mojoj.

13. Nescsem pa, ka bi nê znali, bratje: ka szem doszta krát gorri djáo idti k vám, (ali zádivo szem meo do széga máo;) naj i med vami mám káksi szád; liki i med drügimi paganmi.

14. I Grkom i barbarusom i môdrim i neszpametnim szem jasz du'znik.

15. Tak, da, ka sze mené dosztája, szem gotov i vám, kíszte

v Rími, nazviscsávati Evange-
liom.

16. Ár nej me je szráM Evan-
geliom Krisztusov predgati; ár
je Bo'za môcs na zvelicsanye
vszákomi vervajôcsemi i 'Zido-
vi naj prvo i Grki.

17. Ár sze pravicza Bo'za vu
etom oznanüje z vere vu vero:
liki je píszano; te pravicsen pa
bode z vere 'zivo.

III. 18. Ár sze je oznanila szr-
ditoszt Bo'za z nebész prôti
vszákój nepobo'znoszt i nepra-
viczi lüdi: kí isztino vu nepra-
viczi zdr'závajo.

19. Zátó, ka sze od Bogá znati
more, ocsiveszno je vu nyíh, ár
nyim je Bôg nazvêszto.

20. Ár ta nevidôcsa nyegova
od sztvorjenyá szvêta zti na-
pravleni, gda sze razmijo, sze
vídiyo, tô je vekivecsna nyego-
va môcs i bo'zánsztvo; naj ne-
odgovorjeni bodo.

21. Zátó, csi szo glih poznali
Bogá, dönok szo ga nej, liki Bo-
gá dícsili, niti hválo dáli: nego
szo mární vesínyeni vu premi-
slávanyáj szvoji i potemnelo je
neszpametno szrezé nyihovo.

22. Gdaszo sze za môdre szka-
'züvali: obnorili szo.

23. I premênili szo díko ne-
szkvarjenoga Bogá na príglih-
noszt obráza szkvarjenoga cslo-
veka i létajôcsi i csetvéronôg
majôcsi i lazécsi sztvári.

24. Zátó je je tá dáó i Bôg vu

po'zelényaj szrez szvoji na ne-
csisztôcsó: naj gnüszijo têla
szvoja szami vu szebi.

25. Kí szopremênili isztino Bo-
'zo na lá'z i esesztíli szo i szlü-
'zili szo sztvorjenyê ráj, liki
sztvoriteli: kí je blagoszlovleni
na veke. Amen.

26. Zátó je je dáó Bôg vu gnü-
szne náklonoszti. Ár szo i 'zene
nyihove premênile prirodjeno
szebi 'zivlênye na ono, stereo je
prôti prirodjenyê.

27. Rávno tak i mo'zjé szo tá
niháli prirodjeno 'zivlênye 'ze-
né, zá'zgali szo sze vu 'zéli szvo-
joj eden k drügomi mo'zki zmo-
'zkimi rú'znoszt esinécsi, i pla-
eso kákse szo vrêdni bilí, szvo-
je blôdnosztí szo vu szebi vzéli.

28. I liki szo nej stímali za du-
'zno Bogá meti vu szpoznanyi:
tak je je i Bôg tá dáó vu preobr-
nyeno pamet esiniti tá; sterasze
ne prisztája.

29. Napunyeni z vszákov ne-
práviczov, práznosztjov, hüdô-
bov, szkopôsztvov, lagôtov, pu-
ni z nevoscenôsztvov, lüdomor-
sztvom, nyefkov, jálnosztjov,
zlôv segôv.

30. Odávezi, ogrizávezi, Bogá
odürjávezi, spotlívezi, zvisáv-
ezi, hválezi, hüdôbe zmislávezi,
roditelom nepokorni.

31. Neszpametni, nesztálni, ne-
lûbeznívi, nevtoljeni, neszmi-
leni.

32. Kí szo praviczó Bo'zo szpo-

znali (ká, kí táksa delajo, vrêdní szo szmrți) dönok nej li szamo szami ona csiníjo; nego i dobro volo májo vu oni, kí je csinijo.

II. TÁL.

I. Od pravicsne szôdbe Bo'ze 1—11. II. Od poganov pôleg prirodjenja právde 'zivlênya 12—16. III. Od 'Zidovov pôleg vö dâne právde 'zivlênya 17—29.

I. 1. **Z**áto neodgovorjeni szi, ó cslovik! vszáki, kí szôdis. Ár, vu kom szôdis drügoga, szám szebé szkvarjüjes: ár tá delas; stera szôdis.

2. Známo pa: ka je szôdba Bo'za pôleg isztine nad onimi; kí táksa delajo.

3. Stímas pa tô, ô cslovik, kí szôdis té táksa delajôcse, i szám tüdi csinís ona; ká tí vujdes szôdbi Bo'zój?

4. Ali bogásztvo dobrotivnoszti i znásanya i trplivoszti zametávas? Neznas, ka te Bo'za dobrôta na pokôro pela?

5. Tí pa pôleg trdoszti tvoje i nepokornoszti szrezáj szprávlas szám szebi szrditoszt na dén szrditosztioznanenýápravicsne szôdbe Bo'ze.

6. Kí plácsa ednomi vszákomi pôleg dela nyegovoga.

7. Tisztim isztina, ki pôleg trplivoszti dobroga dela díko ipostenyé i neszkarjênýé íscsejo, 'zítek vekivecsni.

8. Onim pa, kí szo nyefkavi i

neokorni praviezi, pokorni szo pa nepraviezi, csemér i szrd.

9. Moka i sztiszkávanye vszákoj düsi csloveka hüdôbo delajôcsega 'Zidovi oprvics i potom Grki.

10. Díka pa i postenyé i mér vszákomi dobro delajôcsemi 'Zidovi oprvics i Grki.

11. Ár nega priímánya oszôb pri Bôgi.

II. 12. Ár, kí szo brezi právde grêsili, brezi právde sze i pogibíjo: i, kí szo vu právdi grêsili, po právdi bodo szodjeni.

13. (Ár nej poszlüsávezi právde szo pravicsni pri Bôgi: nego delavezi právde bodo pravicsni.

14. Ár da poganye, kí právde nemajo, po natúri ona, stera szo právde, csiníjo: tak szo tej táksi, ki právde nemajo, szami szebi právda.

15. Kí sztêm ká'zejo; ka je delo právde píszano vu szrezáj nyihovi: stero nyim navküpeszvedcsi düsnavêsz nyihova i míszli; gda edna to drügo med szebom tô'zi, ali zagovára.)

16. Vu onom dnévi, gda bode Bôg szôdo ta szkri vna lüdi pôleg mojega Evangelioma po Jezus Krisztusi.

III. 17. Ovo tí sze 'Zidov ime-nüjes i pocsinés szi vu právdi i hvális sze vu Bôgi.

18. I znás nyegovo volo, i var-

dêvas ona; stera sze razloesávajo, navcseni z právde.

19. I dr'zís sze za voja ti szlêpi i za szvetloszt vu kmiezi bodôcsi.

20. Za voditelati neszpametni, za vucsiteladeczé: kí más formo znánya i isztine vu právdi.

21. Zátó, kí vesís drügoga, szebé ne vesís? Kí drüгим prêdgas, naj ne krádnejo, szám krádenes?

22. Kí právis, naj ne praznüjo, praznüjes? Kí odürjâvas bolvane, a szám to szvéto Bo'ze szlâcsis?

23. Kí sze v právdi hvâlis: po presztopenyê právde Bogá sze nepostüjes?

24. Ár sze imé Bo'ze za volo vász preklinya med poganmi; liki je píszano.

25. Ár isztina valá obrizávanye; csi právdo delas: Csi szi pa presztôpnik právde; obrizávanye tvoje je neobrizávanye vesinyeno.

26. Csi zátó neobrizávanye pravicsnoszti právde zdr'záva: jeli ne bode neobrizávanye nyegovo za obrizávanye racsúnano?

27. I szôdilo te bode to zprirodjenyá bodôcse neobrizávanye, stero právdo dokoncsáva, tebé po píszki i obrizávanyi presztôpnika právde.

28. Ár je nej on 'Zidov, kí je z vûna táksi i ocsiveszni; niti

je nej tô obrizávanye, stero je z vûna i ocsiveszno vu têli:

29. Nego, kí je vuszkivnoszti, on je 'Zidov; i obrizávanye szrczá je právo obrizávanye, stero je vu dûhi, nej vu píszki; steroga hvâla je nej od lüdi, nego od Boga.

III. TÁL.

Pavel I. na dvôje pitanye odgovori 1—19. II. Od grêsnika pravicsnoszti gucsi 20—31.

I. 1. **K**a má tak vecs 'Zidov? Ali káksi haszek je obrizávanya?

2. Vnôgi povszemszega. Ár oprvics zátó; ka szo na nyé zavüpane recsí Bo'ze.

3. Ár ka, csi szo níki nej vervali? Jeli nevernoszt nyihova Bo'zo vernoszt na nikoj szprávi?

4. Aja. Bole bojdi Bôg isztinecz, vszáki cslovik pa lá'zecz; liki je píszano: naj pravicsen bodes vu tvoji recsêj i oblâdas, gda sze szôdis.

5. Csi pa nepravicza nasa Bo'zo praviczó potrdjáva; ka ercsémo? Jeli je nepravicsen Bôg, kí sze zátó szrdi? (po cslovecem právim.)

6. Aja. Ár kakda bi szôdo Bôg te szvét; dabi nepravicsen bio?

7. Csi je zátó isztina Bo'za vu mojoj lá'zi obiljávala na nyegovo díko: zakaj sze tak jasz escse, liki grêsnik, szôdim?

8. I nej (liki sze preklínyamo, iliki právjio níki, kamí velímo) csinmo hűda; naj prído ta dobra? steri szôdba je pravicsna.

9. Ka zátó? Prednyêsi szmo? Nej gvüsno. Ár szmo prvle tôzili i 'Zidove i Grke; ka szo vszi pod grêhom.

10. Líki je píszano: kâ nega pravicsnoga ni ednoga.

11. Nega zázumnoga; nega, kí bi szpitávao Bogá.

12. Vszi szo sze kraj nagnoli, navküpe nehasznoviti szo grátali: nega ga; kí bi dobro csinio, nega ga ni ednoga.

13. Odprti grob je nyíh grlo: z jezikmi jálnó guesíjo, esemér vipere je pod lampami nyihovimi.

14. Kí vüsztá szo szpreklésztvom i zbritkosztjom puna.

15. Nogé nyihove szo bisztre na krvi prelejávanye.

16. Zlámanye i nevola je vu nyihovi czesztaj.

17. I méra pôti szo nej poznali.

18. Nega Bo'zega sztrahá pred nyihovimi ocsmí.

19. Známopa; ka, stera právda právi, onim, kí szo vu právdi, právi: naj sze vszáka vüsztá zateknejo i podáni bode vesz szvét Bôgi.

II. 20. Ar z dêl právde ne bode pravicsno ni edno têlo pred nyim. Ár po právdi je szpoznanye grêha.

21. Zdaj sze je pa brezi právde

pravicza Bo'za szkázala poszvedcsena z právdovi z prorokmi.

22. Pravicza Bo'za pa po Jezus Krisztusovoj veri vu vsze i na vsze vervajôcse. Ár nega rázloeska.

23. Ár szo vszi pregrêsili i nemajo dike Bo'ze.

24. Szpravicseni pa zobsztom 'z nyegove miloscse po odküplenyê: steáo je vu Krisztusi Jezusi.

25. Steroga je posztavo Bôg na ftísanye po veri vu nyegovoj krvi na vö szkázanye pravicze szvoje po odpüscsenyej predêsnymi grêhov.

26. Vu trplivoszti Bo'zój na pokázanye pravicze szvoje vu vezdásnyem vrêmeni: ka je on pravicsen i szpravicsa onoga, kí je z vere Jezusove.

27. Gde je tak ta hvála? Vö je zaprta. Po sterój právdi? Ti dêl? Nej; nego po právdi vere.

28. Zátó tak dr'zimo: ka sze cslovik zvelicsa po veri, brezi dêl právde.

29. Ali jeli je Bôg li szamo 'Zidovov Bôg? Nêli pa i poganov? Zaisztino poganov.

30. Ár je eden Bôg; kí pravicsno yesiní obrizávanye z vere, i neobrizávanye po veri.

31. Jeli tak právdo zaprávlamopo veri? Aja; nego právdo potrdjávamo.

IV. TÁL.

I. Ka sze pravicsnoszt po veri zadobi: z Abrahámovov peldov i z Dávidovimi ricsmi potrdjáva 1—8. II. Ká'ze, ka sze tak szpravicsajo vszi drügi i 'Zidovje i poganye 9—17. III. Doli szpistüje vero, po koj je Abrahám pravicsen, za naso volo 18—25.

I. 1. **K**a záto ercsémo: esi jo Abrahám, ocsa nas, najso pôleg tâla pravicsnoszt?

2. Ár, esi je Abrahám zdêl pravicsen vesinyeni, má hválo; ali nej pri Bôgi.

3. Ár ka právi píszo? Vervao je pa Abrahám Bôgi i zracúnano nyemi je za praviczó.

4. Tomi delajôcsemi sze pa placsa ne racúna notri pôleg miloscse; negopôleg du'znosztí.

5. Tomi pa, kí ne dela, verje pa onomi, kí pravicsnoga csiní toga nepobo'znoga, sze notri racúna vera za praviczó.

6. Líki i Dávid právi: ka je blá'zensztvo toga csloveka; komi Bôg notri zracúna praviczó brezí dêl, erkôcsi:

7. Blá'zeni, kim szo odpüscsene nepravdenosztí, i kim szo zakriti grêhi.

8. Blá'zeni je on mô'z, komi notri ne racúna Goszpôd grêha.

II. 9. Blá'zensztvo záto eto na obrizávanye li ezila; ali pa i na neobrizávanye? Ár právimo; kâ je notri zracúnana Abrahámi vera za praviczó.

10. Kakda je záto zracúnana? Vu obrizávanyi bodôcsemi, ali pa v neobrizávanyi? Nej v obrizávanyi nego v neobrizávanyi.

11. I znamênýe je vzéo obrizávanya, peccat praviceze te vere, vu neobrizávanyi; da bi on ocsa bio vszêd vervajôcsim v neobrizávanyi; naj i nyim notri zracúnana bode praviczá.

12. I ocsa je obrizávanya nej li szamo onih, kí szo z obrizávanya; nego i onih, kí hodijo po sztopáji vere; stera je bila v neobrizávanyi ocsé nasega Abraháma.

13. Ár je nej po právdi dáno obeccanye Abrahámi, ali szemeni nyegovomi, naj bô örocsnik etoga szvéta; nego po praviczí vere.

14. Ár esi szo oni, ki szo zprávde, örocsnícze: ztrêznyena je vera, i zpráznyeno je obeccanye.

15. Ár právdaszdítoszt szprávla. Ár, gde nega zprávde, nega presztopenýá.

16. Záto z vere je örocsina: najpôleg miloscse bode na moceno potrdjenýe obeccanya vszemí szemeni; nejszamo tomi, kí je z zprávde; nego i onomi, kí je z vere Abrahámove, kí je nász vszê ocsa.

17. (Liki je píszo: ka szem te ocsó vnôgoga národa posztavo) pred Bogom, komi je vervao, steri i o'zivi mrtve i zové

naprê ona, stera szo nej, liki da bi bilá.

III. 18. Kí je kre vüpanya prôti vüpanyi vervao; kâ bode on oesa vnôgoga národa, pôleg povêdanya: tak bode szemem tvoje.

19. I nej je bio nemocsen vu veri, niti je nej glêdao szvoje tâlo 'ze mrtvo okôlí sztô lét bodôcsi, i mrtvo utrobo Säre.

20. Niti je nej dvojio z nevernosztjov vu obecsanyi Bo'zem; nego mocsen vesinyeni vu veri díko je dáó Bôgi.

21. I gvüsen bodôcsi; kâ, ka je obecsao, zmo'zen je i vsiniti.

22. Zâto nyemi je i notri zracúnano za praviezo.

23. Nej je pa szamo za nyegovo volo píszano: ka nyemi je notri zracúnano:

24. Nego i za naso volo; kim sze bode notri racúnalo, kí verjemo vu onom; kí je z mrtvi gori zbüdo Jezusa Goszpodna nasega.

25. Ki je tá dâni za grêhe nase; i gori je zbüdjeni za volo praviesnoszti nase.

V. TÁL.

I. Praviesnoszti csetvéri szád 1—11. II. Adama i Krisztusa delo 12—19. III. Zrok, zakaj je zapovid dána 20—21.

I. 1. **P**raviesni vesinyeni zâto z vere mér mámo pri Bôgi po Goszpodni nasem Jezusi Krisztusi.

2. Po kom szmo i prisztôpanye dôbili z verov k toj milosci; vu steroj sztojímo: i hválimo sze pod vüpanyem díke Bo'ze.

3. Nej szamo tô pa; nego sze kválimo i vu nevoláj znajôcsi, ka nevola trplivoszt szprávla.

4. Trplivoszt pa szküsanye, szküsanye pa vüpanye;

5. Vüpanye pa ne oszramotí zâto; kâ je lübézen Bo'za vö vlijána vu szrezáj nasi po Sz. Dühi; kí nám je dâni.

6. Ár je escse i Krisztus, gda szmo mí nemocsní bilí, pôleg vrêmena za te nepobo'zne mr'u.

7. Geto tesko escse za praviesnoga sto merjé. Ár za dobrogabiléhko sto szmeo mrêti.

8. Bôg pa szvojo k nám lübézen vetom preporácsa: kâ, gda szmo escse mi grêsniczke bilí, Krisztus je 'ze te za nász mr'u.

9. Od koga bole zâto, praviesni vesinyeni zdaj vu krvi nyegovoj sze zdr'zimo po nyem od szrditoszti.

10. Csi zâto, protivnícze bodôcsi, szmo sze z Bogom zmérilipo szmrti Sziná nyegovoga: od koga bole zmérjeni sze obdr'zimo po'zítke nyegovom.

11. Nej szamo tô pa; nego i hválimo sze vu Bôgi po Goszpodni nasem Jezusi Krisztusi; po kom szmo zdaj zmérjenyé vzéli.

II. 12. Za toga volo liki je po

ednom esloveki grêh vu szvêti notri prísao, i po grêhi szmrt, i tak je na vsze lüdi ta szmrt prisla, v kom szo vszi pregrê-sili.

13. Ár je do právde grêh bio na szvêti: grêh sze pa ne ra-esúna notri; gde nega právde.

14. Nego kralüvao je szmrt od Ádama notri do Môsesa i nad onimi; ki szo nej pregrê-sili k priglíhnosztí presztople-nyá Adamovoga; kí je példa toga prisesztnoga.

15. Ali nej je, kak grêh, tak i dár. Ár esi je po ednoga szpa-dáji vnogo mrlo: od koga bole je miloscsa Bo'za i dár vu milo-scsi ednoga esloveka Jezus Kri-sztusa na vnôge razísao.

16. Ali nej je tak dár: liki to-ga ednoga, kí je po szpadáji pregrêso, dugovánýe. Árisztina szôdba je z ednoga szpadája na szkvarjenýe: dár pa z vnôgi szpadajov na pravicsnoszt.

17. Ár esi je po toga ednoga szpadáji szmrt kralüvao po ed-nom: od koga bole, kí obilnoszt miloscese i dár praviceze jemléjo, vu 'zítki kralüvao bodo po ed-nom Jezusi Krisztusi.

18. Zátó liki je po ednoga szpa-dáji na vsze lüdi szmrt prisla na szkvarjenýe: tak i po edno-ga pravicsnosztí je na vsze lidí miloscsa prisla na pravicsnoszt 'zítka.

19. Ár liki szo poneokornosztí ednoga esloveka grêsniczke po-sztanolí vnôgi: tak i po pokor-nosztí toga ednoga pravicsni bodo vnôgi.

III. 20. Právda je pa pôleg to-ga notri prisla: naj obiljáva grêha szpadáj. Gde je pa obi-ljávo grêh: tam je bole obiljá-vao grêh: tam je bole obiljávala milosca;

21. Da, liki je kralüvao grêh k szmrti, tak bi i miloscsa kra-lüvao po pravicsi na 'zitek ve-kivecsni po Jezusi Krisztusi Goszpodni nasem.

VI. TÁL.

I. Ka sze brezi dobri dél szpráviczamo: zátó je nej szlobodno gresiti 1—14. Da szmo nej pod právdov, nego pod milo-scsov: tak hábajmo sze grêha i szvéto 'zivmo 15—23.

I. 1. **K**atakercsémó? Osztá-nemo v grêhi, naj miloscsa obiljáva?

2. Aja: kí szmo mrli grêhi; kak-da bi escse 'ziveli vu nyem?

3. Ali neznate: ka, kíkoli szmo okrsztseni vu Krisztus Jezusa, vu szmrt nyegovo szmo okrsztseni.

4. Zátó pokopaní szmo 'z nyim po krsztí vu szmrt: da, liki je gori sztano Krisztus z mrtvi po diki Ocsé, tak i mí vu nô-voti 'zítka hodmo.

5. Zátó esi szmo v nyega vezepleni vu priszpodobnosztí

szmrti nyegove; tak i vu priszpodobnoszti gori sztanenyá v nyega v czepleni bodemo.

6. Tô znajôcsi, ka je nas sztári eslovik 'znyim vrét raszpéti; naj sze preprávi têlo grêha; da mí vecs ne szlû'zimo grêhi.

7. Ár, kí je mr'u, praviesen je vesinyeni od grêha.

8. Csi szmo pa mrli z Krisztusom: verjemo, ka i 'znyim 'zivelí bomo.

9. Znajôcsi, kâ Krisztus, gori obüdjeni z mrtvi, vecs ne merjé, szmrt nad nyim vecs ne kralüje.

10. Ár, ka je mr'u, grêhi je mr'u ednôk: ka pa 'zivé; 'zivé Bôgi.

11. Tak i ví miszlite: ka szte mrli isztina grêhi; 'zivéte pa Bôgi vu Krisztusi Jezusi Goszpodni nasem.

12. Záto naj ne kralüje grêh vu szmrtnom vasem têli; ka bi nyemi pokorni bilí vu 'zeláj nyegovi.

13. Niti ne posztávlajte kotrige vase, za ro'zjé nepravieze, grêhi: nego posztávlajte szami szebé Bôgi; liki z mrtvi 'zivôcse, i kotrige vase, za ro'zjé pravieze, Bôgi.

14. Ár grêh ne bode goszpodüvao nad vami. Ár szte nej pod právdov, nego pod miloscsov.

II. 15. Ka bomo tak? Grêsili

bomo: kaszmo nej pod právdov, nego pod miloscsov? Aja.

16. Neznate; kâ, komi sze posztávlate za szluge na pokornoszt, tisztoga szteszlugi, komi szte pokorni, ali grêhi naszmrt, ali pokornoszt na praviezo.

17. Hvála pa Bôgi: ka szte bilí szlugi grêha; pokorni szte pa grátali z szrezá forme návuki: v steroga szte dáni.

18. Oszlobodjeni pa od grêha, szlugi szte vesinyeni pravieze.

19. Po cslovecssem právim za volo nemocnoszti têla vasega. Ár liki szte posztavili kotrige vase na szlû'zbo necsisztôcsi i nepravdenoszt na nepravdenoszt: tak zdaj posztavte kotriga vase na szlû'zbo praviezi na poszvecsenyé.

20. Ár, gda szte bilí szlugi grêha, szlobodnyáczke szte bilí pravieze.

21. Káksi záto szád szte meli teda têh; nad kêmi sze zdaj szrame'zljüjete? Ár oni konecz je szmrt.

22. Zdaj pa oszlobodjeni od grêha, szlû'zbeníczke pa Bo'zi vesinyeni, máte szád vás na poszvecsenyé, konecz pa 'zítek vekivecsni.

23. Ár plácsa grêha je szmrt: dár pa Bogá 'zítek vekivecsni vu Krisztusi Jezusi Goszpodni nasem.

VII. TÁL.

I. Od právde primárjanyá i szkvarjűvanya szloboscine 1—13. II. Od grêha têla vu verni 14—25.

I. 1. **J**eli neznate, bratje, (ár znajôcsim právdo gusim:) kâ právda goszpodűje nad cslovekom, dokecs 'zivé.

2. Ár pod mo'zá oblásztjov bodôcsa 'zena, k'zivôcssemi mô'zi je privézena z právdoy: csi pa merjé nyé mô'z; oszlobodjena je od právde mo'zá.

3. Záto za 'zivôcssega mo'zá práznicza sze bode zvála: csi bode drűgoga mo'zá 'zena. Csi je pa mr'o nyé mô'z: oszlobodjena je od právde mo'zá; da je nej práznicza; csi je v esinyena drűgoga mo'zá 'zena.

4. Tak tűdi, bratje moji, i víszte vmorjeni právdi po Krisztusovom têli: da bi bili drűgoga, onoga, kí je od mrtvi gori sztano; naj szád prinásamo Bôgi.

5. Ár gda bi bilí vtêli: náklonoszti grêhov, stere szo po právdi, szo delale vu kotrigaj nasi na szád prinásanya k szmrti.

6. Zdaj szmo pa oszlobodjeni od právde; geto szmo ji mrlí; vu steroj szmo prvle dr'záni bilí: naj szlű'zimo vu novoti dűhá, i nej v sztaroszti píszka.

7. Katak ercsémo? Jeli je právda grêh? Aja. Ali grêha szem nej znao; nego po právdi. Ár i po'zelênya nebi znao, ka je

grêh; da bi právda nê právila: ne po'zeli.

8. Príliko pa vzévsi grêh po zapôvidi oprávlao je v meni vsze po'zelênye. Ár je brezi právde grêh mrtev.

9. Jasz szem pa nigda brezi právde 'zivo. Ali, gda je prisla zapoved, grêh sze je o'zivo.

10. Jasz szem pa mr'o: i najslo sze je; ka mi je na 'zítek dána zapoved száma na szmrt.

11. Ár me je grêh, geto je príliko vzeo po zapôvedi, vkano i po nyej me je bujo.

12. Záto právda isztina je szvétai zapoved je szvétai i pravicsna i dobra.

13. Tak to dobro mi je szmrt vesinyeno? Aja: nego grêh, da bi sze szkázao grêh, po tom dobrom mi je szmrt szpravo; naj bode jáko grêsni grêh po zapôvidi.

II. 14. Ár známo; ka je právda dűhovna: jasz szem pa telovni, odáni pod právdo.

15. Ár, ka delam, ne lűbim. Ár nej, ka scsém, tô delam: nego, ka odűrjávam, tô csinim.

16. Csi pa, ka nescsem, tô csinim: privolim k právdi, kâ je dobra.

17. Zdaj pa nej vecs jasz delam ono: nego v meni prebívajôcsi grêh.

18. Ár znám: ka ne prebíva v meni (tô je tô, vu mojem têli) dobro. Ár scsé sze mi: ka bi pá

dobro delao; k tomi môcsi v szebi ne nájdem.

19. Ár nej, ka sesém, csinim dobro: nego, stero nescsem, hü-dô tô delam.

20. Csi pa, ka nescsem jasz, tô csinim: vecs jasz ne delam ono; nego prebívajôcsi v meni grêh.

21. Nájdem tak vu szebi právdo: ka, gda sesém csiniti dobro, to hüdo sze mi prilizáva.

22. Ár sze veszelim v právdi Bo'zój pôleg z notrêsnýega csloveka.

23. Vídím pa drügo právdo vu kotrigaj moji; stera sze bori prôti právdi pámeti moje i pozáimle me právdi grêha, stera je v moji kotrigaj.

24. Jasz nevolen Cslovek! sto me oszlobodí z tâla ete szmrti?

25. Hválo dájem Bôgi po Jezusi Krisztusi Goszpodni nasem. Etak zátó jasz szám isztina szlű'zim z pámetjov právdi Bo'zój, z tâlom pa právdi grêha.

VIII. TÁL.

I. Oni, ki pôleg tâla ne hodijo blá'zensztvo 1—10. II. Krisztusovoga v nami prebivanya haszki: o'zivilenyé 11—13. Szinovcsina, i ka sze nyé prisztája, ôrocsina 13—27. Odicsenyé 47—27. Dűha Sz. znamivrét delanye 28—30. Gvűsnoszt zvelicsanya 31—39.

I. 1. **Z**daj tak niksega szkvar-jenyá nega voni: Kíszo vu Krisztus Jezusi; kí ne hodijo pôleg tâla, nego pôleg dűhá.

2. Ár právda dűhá 'zítka vu

Krisztus Jezusi me je oszlobodíla od právde grêha i szmrti.

3. Ár ka je nemogôcse zapôvidi v tisztom; v kom je szlaba grátala po tâli; tô je Bôg, poszlavsi szvojega Sziná vu priszpodobnoszti tâla grêha, doprneszao; i po áldovi za grêh oszôdo je greh vu tâli.

4. Naj sze pravieza právde szpuni v nami; kí ne hodimo pôleg tâla, nego pôleg dűhá.

5. Ár, kí szo pôleg tâla, stera szo tâla, v tisztí szo csedni: kí szo pa pôleg dűhá; voni, stera dűhá.

6. Ár csednôsztt tâla je szmrt: csednôsztt pa dűhá je 'zítek imér.

7. Zátó, ka je csednôsztt tâla nepriátelkinya Bo'za. Ár sze zapôvidi Bo'zój ne podá: ár sze ni ne more.

8. Kí szo pa vu tâli: Bôgi vugodni bidti nemorejo.

9. Ví szte pa nej vu tâli: nego vu Dűhi; geto Dűh Bo'zi prebíva vu vami. Csi pa sto Dűhá Krisztusovoga nema: té je nej nyegov.

10. Csi je Krisztus vu vami: tâlo isztina je mrtvo po grêhi; Dűh je pa 'ziv po praviezi.

II. 11. Csi pa Dűh onoga, kí je zbűdo Jezusa zmrtvi, prebíva vu vami: kí je gori zbűdo Krisztusa zmrtvi; o'ziví i mrtelna tâla vasa po szvojem Dűhi, kí vu vami prebíva.

12. Zátó, bratje, du'zníczke

szmo nej tâla; naj pôleg tâla 'zivémo.

13. Ár csi bodete pôleg tâla 'ziveli, merjéte: csi te pa z Dühom dela tâla vmárjali; 'ziveli bodte.

14. Ár kíkoli sze od Dühá Bo'zega vodijo: tej szo Bo'zi szinovje.

15. Ár szte nej vzéli Dühá szlű'zbe pá na sztrájh: nego szte vzéli dühá szinovesine; v kom kricsímo Abba, tô je, Ocsa.

16. Szám Düh szvedocsi dűhi nasemi: ka szmo Bo'zi szinovje.

17. Csi szmo szinovje: i örocsniczke szmo; örocsniczke isztina Bo'zi, navküpe pa örocsniczke Krisztusovi; ako 'znyim navküp trpímo; naj sze i 'znyim odíesimo.

18. Ár tak dr'zim: ka szo nej vrêdne trplivoszti vezdásnyega vrêmena prísesztne díke; stera sze nad nami szká'ze.

19. Ár escse sztvorjenjá 'zelno csákanye vö szkázanye szinôv Bo'zi csáka.

20. (Ár je sztvorjenyé márnoszti podvr'zeno; nej szvoje vôle; nego za volo onoga, kí je je podvrgao.)

21. Zetaksim vűpanyem: kâ sze i sztvorjenyé oszlobodi od szlű'zbe szkvarjenjá na szlobocsinó díke szinôv Bo'zi.

22. Ár známo: kâ vsze sztvorjenyé zdűháva, i liki k porodi sze priprávla notri do eti máo.

23. Nej szamo sztvorjenyé pa: nego i oni, kí prvotino dűhá májo. I mí szamí vu szebi zdűhávamo csakajôcsi szinovesine, tô je odkűplenýe tâla nasega.

24. Ár po vűpanyi szmo zveliesani. Vűpanye pa, kotero sze vídi, je nej vűpanye. Ár, kí kâ vídi, zakaj bi sze tisztoga vűpao?

25. Csi sze pa tisztoga, stero ne vídimo, vűpamo: po trplivoszti je csákamo.

26. Priszpodobno pa i Düh na vkűp pomága nasoj nemocsnoszti. Ár ka nám je prosziti, liki je potrêbno, neznamo: nego te Düh sze moli za nász z nezgovorjenim zdűhávanyem.

27. Kí pazbrojáva szrezá: zná, ka je miszel dűha; ár sze pôleg Bogá moli za szvéte.

28. Známo pa: kâ onim, kí Bogá lűbijo, vsza na dobro szlű'zijo; kí szo pôleg szkoncsanya pozváni.

29. Ár stere je naprej szpoznao, té je i odébrao: naj bodo priszpodobni k obrázi Sziná nyegovoga, i on bode prvorodjeni med vnôgimi bratmi.

30. Stere je pa naprê odébrao; té je i pűzvao: i stere je pozváo; té je i praviesne vesíno: stere je pa práviesne vesíno; té je i odíeso.

31. Ka záto ercsémo na eta? Csi je Bűg z nami; sto prôtinám?

32. Kí je i lasztivnomi Szini nej

engedüvao; nego ga je za nász vsze tá dáó: kakda bi nám zátó i 'znyim vsza ne bi dariüvao?

33. Sto bode tó'zo te odebráne Bo'ze? Bôg je, kí szpravicsáva.

34. Stobi je szkvarjüvao? Krisztus je, kí je mr'o: od koga bole pa, kí je i gori sztano; kí je i na desznici Bo'zój; kí sze i moli za nász.

35. Sto nász odlôcsi od lübéznoshti Krisztusove? nevolá? ali sztiszkávanye? ali pregányanye? ali glád? ali nágocea? ali pogibelnoszt? ali mecs?

36. (Liki je píszano: ka za tébe sze vmárjamo ezêli dén; i tak sze dr'zímó, liki na klánye valon ovezé.

37. Ali vu vszê eti obladije-mo po tom: kí je nász lübo.

38. Ár szem gvüsen, ka ni szmrt, ni 'zítek, ni Angelje, ni poglavníčke; ni zmo'znoshti, ni zdánya, ni prísesztna.

39. Ni vizína, ni globocsína, ni níksa drüga sztvár nemre nász odlôcsiti od Bo'ze lübéznoshti; stera je vu Krisztusi Jezusi Goszpodni nasem.

IX. TÁL.

'Zidovszkoga lüdsztva zavr'zenyé I. 'zalüje 1—5. II. Ka'ze: ka sze prisztája Bo'ze isztine 6—13, pravice 14—29.

III. Zrok dáva 30—33.

I. 1. **I**szтино právim vu Krisztusi, ne lá'zem, (stero mi szvedocsi i moja düsnávêsz vu Sz. Dühi.)

2. Ka mi je velíka 'zaloszt i nepresztálna boleznoszt szreczá mojecha.

3. Ár bi jasz szám 'zelo zav'rzen bidt i od Krisztusa za volo bratov moji: kí szo mi rodbina pôleg tâla.

4. Kí szo Izraelitánczi, kí je szinovcsina i díka i zákonye i právde dánýe, i szlüzba i obecsanya.

5. Kí szo ocsáčzke i z sterije Krisztus pôleg tâla; kí je vise vszega Bôg blagoszlovleni na veke. Amen.

II. 6. Nej je pa mogôcse; ka bi zobsztom szpádnola vö Rêcs Bo'za. Ár nej szo vszi Izraelje; kí szo z Izraela.

7. Niti zátó, kí szo szemen Abrahamovo, szo vszi szinovje: nego z I'zááka bode sze ti zvalô szemen.

8. Tô je; nej, kí szo tâla szinovje, tê szo szinovje Bo'zi: nego szinovje obecsanyá sze racsúnajo med szemen.

9. Ár je obecsanyá rêcs eta: pôleg etoga vrêmena prídém, i bode Sára Sziná mêla.

10. Nej szamo pa: nego i Rebeka je z ednoga popriéla, tô je z I'zááka ocsé nasega.

11. Ár, gda szta sze escse nej porôdila, niti szta kâ dobroga, ali hüdogá delala, da bi pôleg odebránya Bo'zega szkoncecsanye osztalo, nej zdêl, nego zvâcsa miloscse.

12. Ercseno nyemi je: kâ te véksi bode szlű'zo tomi ménsemi.

13. Liki je píszano: Jákoba szem lűbo; Esaua szem pa o-diuro.

14. Ka zâto ercsemo? Nej je nepravicza pri Bôgi? Aja.

15. Ár Môsesi právi: szmilűjem sze, komi sze szmilűjem; i pomilűjem, koga pomilűjem.

16. Zâto tak nej je nad tém, kí scsé; niti, kí bi'zî: nego nad Bogom, kí sze szmilűje.

17. Ár velí píszmó Faraoni: ka szem te ná tô zbűdo; naj pokázem v tebi zmo'znoszt mojo; i naj sze nazviscsáva imé moje po vszoy zemli.

18. Zâto tak, nad kém sze scsé, szmilűje sze; koga pa scsé potrdi ga.

19. Ercsés mi zâto: zakaj sze pa tô'zi; vòli nyegovoj sto more prôti sztâti?

20. Ja bole, ó cslovece! sto szi tí, ka nazáj odgovárjas Bôgi? Jeli velí náprava napravlácsi, zakaj szi me tak naprávo?

21. Ali nema oblászti loncsár nad blatom: ka bi z edne grűde delao poszôdo eto isztina na postenyé; eto pa na nepostenyé?

22. Csi je pa steo Bôg szkázati srditoszti szpozna ti zmo'znoszt szvojo: noszo je vu velikoj trplivoszti poszôdo szrditoszti priprávleno na szkvarjenyé.

23. I naj szpozna bogásztvo

díke szvoje nad poszôdov miłosese, stero je pripravo k díki.

24. Stere je i pôzvao, tô je nász, nej szamo z 'Zidovov; nego i z poganov.

25. Liki i po O'zeási právi: zváo bom lűdsztvo, stero je nej moje, za moje lűdsztvo; i nelűbeznivo, za lűbeznivo.

26. I bode na tisztom meszti; gde nyim je ercseno: ví szte nej moje lűdsztvo; tam sze bode zváli szinovje 'zívoga Bogá.

27. E'zaiás pa kriesí nad Izraelom: csi bi raesun szinôv Izraelszki bio tak veliki; liki je môrszkoga pêszka; li osztánki sze zvelicsajo.

28. Ár rêcs szkonesávajôcsi i odrezávajôcsi vu praviczí právi; kâ zrêzano rêcs bode csinio Goszpôd na zemli.

29. I liki je esese prvle erkao E'zaiás: da bi Goszpôd seregôv nê niháo nám szemena; liki Sodoma bi vesinyeni bilí, i liki Gomorra k nyej priszpodobni.

III. 30. Ka zâto ercsemo? ka poganye kí szo sze nej vganyali za praviczio, vzéli szo praviczio: ovo praviczio pa, stera je z vere.

31. Izrael pa, vganyavsi sze za právdo, na právdo pravicze je nej prisao.

32. Zakaj? zâto, kâ jo je nej z vere, nego liki z dêl právde, iszkao. Ár szo sze poteknoli vu kamen poteknenyá.

33. Liki je píszano: ovo po-

sztavim vu Sioni kamen potek-nenyá i pecsíno szpáke; i vszáki, ki v nyem verje, ne oszramoti sze.

X. TÁL.

I. Zrok zavr'zenyá 'Zidovszkoga 1—17, gde ká'ze szvoje za Izraela molitvi czil, i pobo'znoszt 'Zidovov, 2. 3. rázlocsek med právde i Evangelioma praviczov 4—8, vere haszek 9—13, i zacsétek 14—17. II. Nazviscsávanye Izraeli dano od pogánszkoga gori vzétja 18—21.

I. 1. **B**ratje, isztina, ka dobro zelênye szrezá mo-jega i molítev k Bôgi za Izraela, nyemi na zvelicsanye czila.

2. Ár nyim szvedocsim, kâ vrêl Bo'zi májo: ali nej pôleg právoga szpoznanya.

3. Ár neznajôcsi Bo'zo praviczoz i szvojo lasztívno praviczoz íszkajôcsi opravití, praviezi Bo'zoz szo sze nej pôdali.

4. Ár je konec z právde Kri-sztusa na praviczoz vszákomi ver-vajôcsemi.

5. Ár Môses píse od pravieze, stera je z právde: kâ, steri cslovik bode ona dela csinio, stera právda'zelej, 'ziv bode vu nyih.

6. Z vere pravieza pa tak právi: ne erezi vu tvojem szrezi; sto bode sô vu nébo? Tô je Kri-sztusa doli pelati.

7. Ali: sto bode sô doli v globocsíno? Tô je Krisztusa z mrtví gori pelati.

8. Ali ka právi? Blüzi ti je rêcs vu vüsztaj tvoji i vu szrezi tvojem.

9. Tô je rêcs te vere; stero prêdgamo: Kâ, esi vadlújes vu vüsztaj tvoji Goszpon Jezusa, i verjes vu szrezi tvojem, ka ga je Bôg gori zbüdo z mrtví zvelicsas sze.

10. Ár sze z szrecom verje k praviezi: z vüsztami sze pa vadlúje k zvelicsanyi.

11. Ár právi píszmo: vszáki, kí vu nyem verje, szé ne oszramotí.

12. Ár nega rázlocska med 'Zidovom i Grkom. Ár je on vszê Goszpôd, bogat k vszê; kí ga zezávajo.

13. Ár vszáki, kí bode zezávao imé Goszpodnovo, zvelicsa sze.

14. Kakda do ga tak zezávali: v kom szo nej vervali? Kakda do pa vervali, koga szo nej csüli? Kakda do pa csüli brezi predgara?

15. Kakda do pa predgali: esi szo nej poszlani? Liki je píszano: kak lêpe szo nogé ti nazviscsávajôcsi mír, ti nazveszesávajôcsi ta dobra.

16. Ali nej szo vszi bôgali Evangeliom. Ár E'zaiás právi: Goszpodne, sto je vervao nase-mi predganyi?

17. Tak je vera z poszlúsanya; poszlúsanye pa po rêcsi Bo'zoz.

II. 18. Ali velim: nélí szo csüli? Kakpa. Ja bole vu vszo zemlo je vö zísao glász nyihov, i na konce szvétá recsí nyihove.

19. Ali právim: jeli je nej szpoznao Izrael? Prvi Môses právi: jasz vász razdrá'zd'zim po lüdsztvi, stero je nej moje lüdsztvo; po národineszpametnom na szrditoszt vász pobüdim.

20. E'zaías sze pa podraszti i právi: nájden szem od têh, kí szo me nej iszkali; szkázani szem vcsinyen têm, kí szo me nej szpitávali.

21. Izraeli pa tak právi: czêli dén szem vö raszpréosztro roké moje k etomi nevervajôcsemi i prôti govorécsemi lüdsztvi.

XI. TÁL.

I. Zavřzený 'Zidovov ne bode vsigdár trpelo 1—32. II. Sztrsznený nad Bo'zim csüdnim csinënyom 33—36.

I. 1. **P**rávim tak: jeli je Bôg zavrgao lüdsztvo szvoje? Aja. Ár szem i jasz Izraelíta z Abrahámovoga szemena, z Benjaminovoga plemenena.

2. Nej je zavrgao Bôg lüdsztvo szvoje: stero je napře szpoznao. Jeli neznate; po Eliási ka právi písma? Kakda sze tô'zi Bôgi prôti Izraeli govorécsi:

3. Goszpodne, proroke tvoje szo zpoklali i oltáre tvoje szo razkopali, i jasz szem szám gorri osztano, i ovo escse i mojo düso íscsejo.

4. Ali ka nyemi právi odgovor Bo'zi? Niháo szem szí escse

szedem jezér mo'zôv; kí szo nej nakleknoli kolena Baáli.

5. Tak záto i vezdásnyemvrëmeni je osztánek, pôleg odebránya miloscse, vcsinyeni.

6. Csi pa z miloscse, tak nej vcs zdêl: nacsí je miloscsa vcs nê miloscsa. Csi pa zdêl; tak je nej miloscsa: nacsí je delo vcs nej delo.

7. Ka tak? Ka je íszkao Izrael; tô je nej dojsao: odebrányega je pa dojslo; ti drügi szo pa obtrdjeni.

8. Liki je písano: dáonyim je Bôg dühá drëmnoszti, ocsí, da binevidili, ivüha, da binecsüli, notri do denésnyega dnéva.

9. I Dávid právi: naj nyim bode sztol nyihov na mre'ze i na zgrablený i na szpáko i na nazáj dánýe.

10. Naj potemnejjo ocsí nyihove; da ne vídijo, i nyihov hrbet nyim vszeszkôsz nagíbli.

11. Právim záto: jeli szo sze tak poteknoli; ka bi szpadnoli? Aja: nego po szpadnenýê nyihovom je zvelicsanye poganov; naj je na nenávidnoszt razdrá'zd'zijo.

12. Csi je pa szpadnenýê nyihovo bogásztvo etoga szvêta i nyihovo pomenkanye bogásztvo poganov: od koga bole nyihova punoszt?

13. Ár vám poganom právim, na keliko szem jasz poganov Apostol; szlü'zbo mojo dícsim.

14. Csi bi kak razdrá'zd'zo moje tâlo i níke 'nyih bi zve-licsao.

15. Ár csi je zavr'zenyé nyi-hovo zmérjenyé szvéta: ka bo-de gori vzétje, nego 'zítek zmrvti?

16. Csi je prvotina szvéta; i tisztô je szvéto: i csi je korén szvétí szvéte szo i vêke.

17. Csi szo pa níke vêke vö vlomlene, tí szi pa loska olíva bodôcsa v nyé vcepleni i vesi-nyen szi tálnik korenyá i tü-esave olíve:

18. Ne hváli sze prôti vêkam. Csi sze pa hvális: ne noszis tí korén; nego korén tebé.

19. Eresés tak: vö szo zláma-ne vêke; naj sze jasz notri vezi-pim.

20. Dobro: za volo neverno-szti szo doli zlámane; tí pa po veri sztojís. Ne zvisávaj sze; nego sze boj.

21. Ár, csi je Bôg prirodjene vêke nej milüvao, naj kak i tebé ne milüje.

22. Vídi tak dobrôto i trdnoszt Bo'zo: nad timi szpádnyenimi isztina trdnoszt; nad tebom pa dobrôto; csi osztánes vu dobrô-ti. Nacsi sze i tí vö vsziesés.

23. Oni sze pa, csi ne osztáno vu nevernoszti, nazáj vezipíjo. Ár je zmo'zen Bôg: da je pá no-tri vezipí.

24. Ár csi szi tí z prirodjene loske olíve vö vszecseni i prôti

natúri szi notri vcepleni vu dobro olívo: od koga bole, kí szo z prirodjene, sze nazáj no-tri vezipíjo vu lasztivno olívo.

25. Ár nescsem, ka bi neznali, brátje, eto szkrovnoszt (naj ne bodete szamí pri szebi csedni:) ka je obtrdjenyé Izraela li zed-ne sztráni vesinyeno; dokecs punoszt poganov notri ne pride.

26. I tak sze vesz Izrael zve-licsa; liki je píszano: pride Si-ona oszlobodítel i odvzné ne-pobo'znoszt od Jákoba.

27. I ete nyim je od méne zá-kon; gda nyim odpisztimgrêhe nyihove.

28. Pôleg Evangelioma isztina szo nepriátelje za vász volo: pôleg odebránya szo pa lübléni za volo ocsákov.

29. Ár szo nepo'zalüvani dári i pozványe Bo'ze.

30. Ár liki szte i ví nigda nej vervali Bôgi, zdaj szte pa mi-losceso dôbili za nyihove never-noszti volo:

31. Tak szo i oni zdaj never-vani za szkázano vám milosceso; naj i oni milosceso dobíjo.

32. Ár je Bôg vsze pod never-noszt zápro: naj sze nad vszê-mi szmilüje.

II. 33. Oh globoesína bogá-sztva i modrôszti i szpoznanya Bo'zega! Kak nezbrojene szo szôdbe nyegove i nenaszledje-ne potí nyegova!

34. Ár sto je szpoznao pamet

Goszpodnovo? Ali sto je bio nyemi tanácsnik?

35. Ali sto nyemi je kâ naprê dáo: naj'sze nyemi nazájplácsa?

36. Ár szo 'z nyega i po nyem i vu nyem vsza: nyemi bojdi díka na veke, Amen.

XII. TÁL.

I. Ti pravicsni csész I. k-Bôgi 1. II. K-szvêti 2. III. K szebi 3—5. IV. K blí-'nyemi 6—16. V. K nepriáteli 17—21.

I. 1. **O** pomínam tak vász, bratje, za volo miloses Bo'zi: posztavte têla vasa na áldov'zívoga, szvétoga priétno-ga Bôgi, rázumno szlű'zbo vaso.

2. I ne priglihávajte sze k e-tomi szvêti: negosze premênte po ponovlenyej pámeti vase; naj szkűszite, ka je vola Bo'za ta dobra, vugodna i popolna.

3. Ár právim po milosesi me-ni dánoj vszákomi med vami bodôcsemi: naj ne razmi vise, liki trbê razmeti; nego naj razun na trêznoszt; kak je vszákomi Bôg zmero mero vere.

4. Ár liki vednom têli vnogo kotrig mámo; vsze kotrige pa nemajo li edno delo:

5. Tak szmo vnôgi edno têlo vu Krisztusi; eden drügoga szmo pa kotrige.

II. 6. Da pa mámo po nám dánoj milosesi rázlocsne dári; ali prorosztvo, pôleg príglihe ve-re naj bo.

7. Áli szlű'zbo, vu szlűzbi: ali vucsécsi, vu vcsenyê.

8. Ali opomínajôcsi, vu opomínanyi. Kí kâ dáva, vu pro-sztôcsi. Kí je na koj posztávle-ni, vu gedrnosztí. Kí je szmi-leni, vu veszeljej.

9. Lübézen brezi szkazlivosztí naj bode. Szaszte sze' od hüdo-ga, zgrabte sze toga dobroga.

10. Zbratinszkov lübéznosztjov eden k drügomi na lübézen nagnyeni bojdté, z postenyom edendrügoga prebê'zte.

11. Vu gedrnosztí ne bojdté manyi. V dühi vrôcsi; Goszpod-ni szlű'zécsi.

12. Vu vüpanyi veszéli; vu nevôli trplivi; vu molítvi ob-sztojécsi.

13. Vu potrêbesinaj szvéczov tálniczke; sztán dávanya na-szlednícze.

14. Blagoszlávlajte one, kí vász pregányajo; blagoszlávlajte je i ne preklinývajte je.

15. Radüjte sze z radüvajôcsi-mi: i jôeste sze z jôkajôcsimi.

16. Edne mészli bojdté med szebom. Viszika od szébe ne miszlite: nego ktim niszikim sze pridávajte. Ne bojdté cse-dni szamí vszebi.

III. 17. Nikomi hüdo za hüdo ne placsüjte. Szkrbte sze za ta dobra pred vszêmi lüdmí.

18. Csi je mogôcse, na keliko od vász more bidti, zevszemi lüdmí mér mête.

19. Za szébe szí ne zadomescsávajte, lübléni: nego dajte meszto szrdi. Ár je píszano: moje je zadomescsávanye; jasz plácsam, velí Goszpôd.

20. Csi je zátó lacsén tvoj nepriátel; nahráni ga: csi je 'zédén; napoji ga. Ár tô csinési 'zerjávó vögélje nyemi szprávis na glavó nyegovo.

21. Ne obládaj sze od hüdoga: nego bole obládaj z dobrim to hüdo.

XIII. TÁL.

Kak sze moremo oponásati I. k vládnikom 1—7. II. K nám priszpodobnim 8—14.

I. 1. **V**száka düsa vísesnyim oblásztam podlo'zna bojdi. Ár nega oblászti; nego od Bogá. Stere oblászti szo pa: od Bogá szo zrendelüvane.

2. Zátó, kí prôti sztáne oblászti, Bo'zemi rendelüványi sztáne prôti. Kí pa prôti sztáno: szamí szebi szôdbo vze-mejo.

3. Ár szo poglavníczke nej na sztrájhtim dobrocsinésim; nego hüdo delnikom. Sesés sze pa nê bojati oblászti? to dobro csíni i meo bos od nyé hválo.

4. Ár je Bo'zi szluga tebi na dobro. Csi bos pa hüdo csinio; boj sze. Ár zobsztom ne noszi mecsa. Ár je Bo'zi szluga zadomesztitel vu szrditoszti tomi hüdocsinésemi.

5. Zátó potrêbno sze je podati nej szamo za volo szrditoszti: nego i za volo düsnevêszti.

6. Ár zátó i dácsó dávate: ka szo Bo'zi szlugi vtom isztom vszigdár pascslivi.

7. Dájte tak vszákomi, ka szte du'zni: komi dácsó, dácsó; komi vámo, vámo; komi sztrájh, sztrájh; komi postenyé, postenyé.

II. 8. Nikomi nikaj du'zni ne bojdte; nego naj edendrügoga lübite. Ár, kí drügoga lübi, právdo je szpuno.

9. Ár eta pravda: ne praznüj, ne vmôri; ne kradni; ne szvedocsi krívo; ne po'zeli; i csi je escse kákxa drüga zapovid, vu etoj rêcsi sze zdr'záva, vetoj: lübi blí'znyega tvojega, kako szamoga szebé.

10. Lübéznoszt blí'znyemi hü-dô ne dela. Zátó punoszt právde je lübéznoszt.

11. I tô csinte, znajôcsi vrêmen; ka je vöra, naj 'ze z sznagori sztanemo. Ár je zdaj bli'ze k nám z velicsanye: nego gda szmo vervali.

12. Nôcs je preminola; dén sze je pa priblí'zo: odv'r'zmo zátó ta dela kmicze i oblêczmo ro'zjé szvetloszti.

13. Liki vudne, posteno hódmo: nej v obloszünoszti i pianoszti; nej vposztelniczaj i vhotlivoszta; nej vu nyefki i nenávidnoszti:

14. Nego oblêzte Goszpon Krisztus Jezusá; i na têla tak szkrb ne mête; ka bi je hránili na po'zelénye.

XIV. TÁL.

Od szkrtsánszkov szlobocsinov 'zivlênya.

I. 1. **N**emocsnoga pa vu veri gori primte, nej na oszodjávanye mîszel.

2. Niki verje, ka je szlobodno jeszti vszáka dugoványa: tene-mocsni pa zelenýe jej.

3. On, kí jej, naj ne odürjáva onoga, kí ne jej: i, kí ne jej, onoga, kí jej, naj ne szôdi. Ár ga je Bôg gori prijao.

4. Tí sto szí: ka szôdis drügoga hi'zno dr'zincse? Lasztiv-nomi Goszpôdi sztoji, ali szpádne. Gori sze pa posztávi: ár ga je zmo'zen Bôg gori posztaviti.

5. Nísteri szôdi; ka je eden dén od drügoga dnéva bôgsi: nisteri pa szôdi; ka je vszáki dén ednáki. Vszáksi vu lasztivnoj pámeti gvüsen bojdi.

6. Kí satrije na dén, Goszpodni satrije: i kí ne satrije na dén; Goszpodni ne satrije. Kí jej, Goszpodni jej; ár hválo dá Bôgi: i, kí ne jej, Goszpodni ne jej; i hválo dá Bôgi.

7. Ár nîsese nász szebi ne 'zivé; i nîsese szebi ne merjé.

8. Ár, csi 'zivémo, Goszpodni 'zivémo: i, csi merjémo, Go-

szpodni merjémo. Záto, ali 'zivémo, ali merjémo, Goszpodnovi jeszmo.

9. Ár je záto Krisztus i mro i gori sztano i o'zivo je: naj i nad mrtvimi i 'zivimi goszpodüje.

10. Tí pa ka szôdis brata tvo-jega? Ali i tí ka odürjávas brata tvojega? Ár sze vszi posztávimo pred szôdnyi sztoleciz Krisztusov.

11. Ár je píszano: 'zivém jasz, právi Goszpôd; kâ sze meni naklekne vszáko koleno, i vszáki jezik bode vadlûvao Bôgi.

12. Záto vszáksi nász od szébe dá racsun Bôgi.

13. Vees tak edendrügoga ne szôdmo: nego tô szôdte bole; da ne देंवते poteknenýe, ali szpáke brati.

14. Znáam i gvüsen szem vu Goszpon Jezusi: ka je po szebi nikaj nej necsíszto; nego, ki stíma, ka je kâ necsíszto.

15. Csi sze pa po hráni brat tvoj razdreszelí: vees ne hodis pôleg lübéznoszti. Ne pogûbi z tvojov hránov onoga, za stero-ga je Krisztus mr'o.

16. Naj sze tak ne preklinya to dobro vase.

17. Ár je Králesztvo Bo'ze nej jêsztvina i pitvina: nego pravi-cza i mér i radoszt vu szvétom Dûhi.

18. Ár, kí vu eti szlû'zi Kri-

sztusi, vugoden je Bôgi, i pri-
étén lüdém.

19. Záto sze tak za tá, ká szo
méra, vgányajmo i za tá, ká szo
edendrugomina pobôgsávanye.

20. Za volo hráne ne pokvári
delo Bo'ze. Vsza ísztina szo
csíszta: ali zlo je csloveki, steri
z szpákov jej.

21. Dobro je nej jeszti meszá,
niti piti vína, ni nikâ, vu kom
sze brat tvoj potekne, ali szpá-
esi, ali nemocsen gráta.

22. Tí vero más; pôleg szébe
jo mej pred Bogom. Blá'zen je
on: kí sze szám ne szôdi v o-
nom, stero za dobro dr'zí.

23. Te dvojécsi pa, csi jej, o-
szodjen je: ár ne jej z vere. Ka
je pa nej zvere; grejh je.

XV. TÁL.

I. Ti mocsni szo du'zni szlabe znásati
1—13. II. Zrok etoga lisztá 14—21.
III. Obejese, ka knyim pride 22—29.
IV. Proszije, naj za nyega molijo 30—33.

I. 1. **D**u'zni szmo pa mí mo-
csni, nemocsnoszti ti
nemocsní nosziti; i nej, ka bi
sze szamí szebi dopadnoli.

2. Ár vszáksi nász sze naj blí-
'znyemi dopádne vu dobrom
na pobôgsávanye.

3. Ár sze je i Krisztus nej szám
szebi dopadno: nego, liki je pí-
szano; pszüvanya pszüvajôcsi
tebé, szo na mé szpadnola.

4. Ár stera szo naprej písza-
na, na nase vcsenyé szo písza-

na: naj po trplivoszti i obesze-
ljej píszma vüpanye mámo.

5. Bôg pa trplivoszti i obesze-
ljá dáj vám tô iszto miszliti
med szebom pôleg Krisztus Je-
zusa:

6. Naj zednákim tálom zedni-
mi vüszdami dicsite Bogá i O-
eso Goszpodna nasega Jezusa
Krisztusa.

7. Záto gori primte eden drü-
goga: liki je i Krisztus gori
prijao nász vu díko Bo'zo.

8. Právim pa: ka je Jezus Kri-
sztus szluga vcsinyeni obrizá-
vanya za volo isztine Bo'ze, na
potrdjený obecsanya ocsákov.

9. Poganye bi pa za volo szmi-
lenoszti dicsili Bogá: liki je pí-
szano; záto vadlúvao bom te
med poganmi i iméni tvojemí
bom szpêvao.

10. I páli velí: veszélte sze po-
ganye 'znyegovim lüdsztvom.

11. I pá: hválte Goszpodna
vszi poganye, i gori ga zvisá-
vajte vszi lidjé.

12. I pá E'zaiás velí: bode ko-
rén Jesse, i gori sztáne goszpo-
düvat poganom, vu nyem sze
bodo vüpali poganye.

13. Bôg pa vüpanya napuni
vász zevszov radosztjov i mé-
rom vu veri na tô, da obiljávate
vu vüpanyi i vu zmo'znoszti
Dühá szvétoга.

II. 14. Verjem pa, bratje moji,
i jasz szám od vász: kâ szte i
ví puni dobrôte i napunyeni

vszákim znányom, mogôcsiszte i edendrügoga opomínati.

15. Szresnej szem pa vám píszaó, bratje, zednoga tála: da bi vász po milosci meni od Bogá dánój opômenô.

16. Naj bodem szlü'zbeník Jezus Krisztusov med poganmi szvéto vö szlü'zécsi Evangeliom Bo'zi; naj bode áldov poganov vugoden poszvecesi vu szvéto Dúhi.

17. Mám záto hválo vu Krisztus Jezusi od oni; stera szo pri Bôgi vugodna.

18. Ár nebi szmeo kâ gúcsati, stero bi nê delao Krisztus po meni na bôganye poganov, z recsjom i z delom.

19. Vu môcsi znamény i csüd, vu môcsi Dúhá Bo'zega tak; da szem od Jerusálema i okôli notri do Illyriuma vsze napuno predgajôcsi Krisztusov Evangeliom.

20. Tak sze papascsim glásziti Evangeliom; nej, gde je imenüvan bio Krisztus; naj na drügoga fundamentom ne czimpram:

21. Nego, liki je píszano: kim je nej bilô nazviscsávano od nyega, vidili ga bodo; i, kí szo ga nej csüli, razmeli ga bodo.

III. 22. Záto i zádivo szem meo vnogokrát: ka szem nej mogao k vám idti.

23. Zdaj pa 'ze vecs meszta nemam vu eti krajínaj; 'zelê-

nye pa mám idti k vám od vnogo lét:

24. Gdakoli bom tak, sô v Spanyolszki ország; sô bom k vám. Ár sze vü pam, ka vász, prék idôcsi, poglédnem i od vász bom sze tá szprevájao; csi sze ztála prvle napunim z vami.

25. Zdaj pa idem v Jerusálem szlü'zit tim szvétim.

26. Ár sze je dopadnolo Maczedonszkim i Achainszkim: ka bi kákso zbériczo poszlali sziromákóm oni szvéti, kí szo v Jerusálemi.

27. Dopadnolo sze jenyim právim, i du'zníčke szo toga. Ár, csi szo vu dühovnom nyihovom dugoványi tálniczke posztanoli poganye, du'zni szo nyim szlü'ziti i oni vu telovnom.

28. Záto, gda tô szkoncsam i zapecsátim v nyih ete szád, sô bom po vasz vu Spanyolszki ország.

29. Znám pa, kâ gda k vám pridem vu punoszti blagoszlova Evangelioma Krisztusovoga pridem.

IV. 30. Proszim pa vász, bratje, po Goszpon nasem Jezusi Krisztusi i po lübéznoszti Dúhá: da sze z menom vrét borte vu molítvaj za méne k Bôgi.

31. Da sze oszlobodim od nevni vu Judei i da szlü'zba moja vu Jerusálemi priétna bude tim szvétim.

32. Naj vu radoszti pridem k

vám po vóli Bo'zój i z vami-
vrét szí pocsiném.

33. Bôg pa méra bojdi zevszê-
mi vami.

XVI. TÁL.

I. Febo nyim porácsa i te zramenitése
vu gmajni pozdrávla 1—16. II. Krivi
vucsitelov lasztivnoszti 17—20. III. Po-
zdrávľajo je niki 21—24. IV. Bôgi diko
dáva 25—27.

I. 1. **P**orácsam pa vám Febo
szesztro naso szlü-
'zbeniczó Czérkvi Czenkreán-
szke,

2. Naj jo gori vzemete vu Go-
szpodni; kak sze dosztája szvé-
czov; i prisztôpte ji, vu kom-
koli deli bode vász potrebüva-
la. Ár je i ona prisztôpila vnô-
gim, i meni szamomi.

3. Pozdravte Priszczillo i A-
kvila pomocsníke moje vu Kri-
sztus Jezusi.

4. (Kí szo za düso mojo szvoj
sinyek podvrgli; kim nejlí szá-
mo jasz hválim; nego i vsze
gmajne poganszke.)

5. I dományo nyihovo gmajno.
Pozdravte Epeneta lüblénoga
mojega, kí je prvotina Achaie
vu Krisztusi.

6. Pozdravte Marío: stera je
doszta dela mêla znami.

7. Pozdravte Andronika i Ju-
nia rodjake moje i z menomvrét
robe, kí szo znameniti med A-
postolmi, i kí szo escse pred
menom bilí vu Krisztusi.

8. Pozdravte Ampliása mojega
lüblénoga vu Goszpodni.

9. Pozdravte Urbána pomocs-
níka nasega vu Krisztusi i Stá-
chisa mojega lüblénoga.

10. Pozdravte Apellesa szküs-
senoga vu Krisztusi. Pozdravte
te dománye Aristobulosove.

11. Pozdravte Herodiona rod-
jaka mojega. Pozdravte te do-
mánye Narczissusa; kí szo vu
Krisztusi.

12. Pozdravte Trifeno i Trí-
foso: stere delajo vu Krisztusi.
Pozdravte Persido lübléno, ste-
ra je vnogo delala vu Goszpodni.

13. Pozdrávte Rufusa odebrá-
noga vu Goszpodni i mater nye-
govo i mojo.

14. Pozdravte Aszinkritusa,
Flegona, Hermása, Patrobá-
sa, Hermisa i 'znyimi bodôcse
brate.

15. Pozdravte Filologusa i Ju-
lia Nerea i szesztro nyegovo, i
Olympijo i vsze szvéte, kí szo
'znyimi.

16. Pozdravte edendrügoga vu
szvétom küssüvanyi. Pozdrá-
vľajo vász gmajne vu Krisztusi.

II. 17. Proszim pa vász, bra-
tje; kebzüjte na one; kí ráz-
locske i szpáke csiníje prôti
vesenyê, stero szte sze ví vesí-
li; i ognite sze ji.

18. Ár táksi Goszpodni nase-
mi Jezusi Krisztusi ne szlü'zi-
jo: nego szvojemi cservê; i po
maszni recsé i lêpom 'zegná-

vanyi zapelávajo szrezá ti nehüdi.

19. Ár vasega bôganya glász je na vsze razísao. Radüjem sze záto nad vami. Sesém pa isztina: ka bi môdri bilí na dobro; prôszti pa na hüdo.

20. Bôg pa méra poteri Sata-na pod nogé vase hitro. Miloscsa Goszpodna nasega Jezusa Kristusa bojdi zvami. Amen.

III. 21. Pozdrávla vasz Timotheus pomocsník moj, i Luczius i Jazon i Szoszipater rodjáki moji.

22. Pozdrávlam vasz jasz Tertzius pizsôcsi ete líszt vu Goszpodni.

23. Pozdrávla vasz Gajus moj goszpodár i czêle gmajne. Po-

K Rimlânczom pízani od Korinthusa po Febi szlû'zbeníci Czenkreánszke gmajne.

zdrávla vasz Erasztus Safar meszta i Kvartus brat.

24. Miloscsa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa zevszêmi vami. Amen.

IV. 25. Onomi pa, kí je zmo'zen vász potrditi pôleg mojega Evangelioma i predganya Jezusa Krisztusa, pôleg oznanenyá szkrovnoszti od vrêmenov vekivecsni szkrite.

26. Zdaj pa szkázane i po píszmaj proroczki pôleg zrendelüvanya vekivecsnoga Bogá na bôganye vere med vszêmi poganmi oznanyene.

27. Szamomi môdromi Bôgi po Jezusi Krisztusi; komi bojdi díka na veke. Amen.

SVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

I. K KORINTHUSÁNCZOM

PISZANI LISZT.

I. TÁL.

Pavel I. sze pokloni 1—3. II. Hválo dá Bôgi za Korinthusânczom dâne dâri 4—9. III. Opomina je na v jedinoszt 10—17. IV. Doli szpisûje Evangeliom, kâksi je vu szebi i za kâksega ga dr'zi szvét? 18—31.

I. 1. **P**avel pozváni Apostol Jezus Krisztusov po Bo'zój vôi i Sosthenes brat.

2. Gmajni Bo'zój bodôcsój vu Korinthusi poszvecsenim vu Krisztus Jezusi pozvánim szvétim zevszêmi, kí na pomôcs zezávajo imé Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa vu vszem meszti i v nyihovom i v nasem.

3. Miloscsa vám i mér od Bogá

Ocsé nasega i Goszpon Jezusa Krisztusa.

II. 4. Hváló dájem Bôgi mojemi vszigdár za vász, nad miloscsov Bo'zov vám dánov vu Krisztus Jezusi.

5. Kâ szte vu vszem obogatili vu nyem, vu vszákoj rêcsi i vszákom znányi.

6. Liki je szvedôsztvo Krisztusovo potrdjeno vu vami.

7. Tak; da niksega zmenkanya nemate v niksem dâri, csakajôcsi oznanoszt Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

8. Kí vász potrdí notri do koncza: da bodetę nekrivicsni na dén Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

9. Veren je Bôg: po kom szte pozváni na obesinsztvo Sziná nyegovoga Jezusa Krisztusa Goszpodna nasega.

III. 10. Opominam pa vász, bratje, po iméni Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa: naj tô isztó gucsíte vszi; i naj ne bodo med vami razcsêszanyá; bojdte pa vjedínyeni v ednoj pámeti i v ednom znányi.

11. Ár mi je nazvêscseno od vász, bratje moji, po dományi Chloesovi; ka szo nyefke med vami.

12. Právím pa tô; kâ vász vszáki právi: jasz szem isztina Pavlov, jasz pa Apollosov, jasz pa Kéfásov, jasz pa Krisztusov.

13. Razdeljenije Krisztus? Jeli

je Pavel bio raszpéti za vász? Ali vu Pavlovom iméni szte okrsztseni?

14. Hválo dájem Bôgi: kaszem nikoga med vami nej krszto; nego Krispusa i Gájusa.

15. Naj sto ne ercsé; kâ szem vu mojem iméni krsztsávao.

16. Okrszto szem pa i Stevanovo hi'zo: vecs ne vêm; csi szem koga drügoga krszto,

IV. 17. Ár je Krisztus mené nej poszlao krsztsávát, nego Evangeliom nazviscsávát: nej vu modrôszti rêcsi; naj sze krí'z Krisztusov ne szprázni.

18. Ár rêcs krí'za tēm, kí sze szkvaríjo, je bláznost: nám pa, kí sze zvelicsamo, je Bo'zamôcs.

19. Ár je píszano: pogibim modrôszti ti môdri; i rázumnoszt ti rázumni zavr'zem.

20. Gde je môdri? gde je píszás? gde je stükavecz etoga szvêta? Nej je na bláznoszt szpravo Bôg modrôszti etoga szvêta?

21. Ár, da je vu modrôszti szvojoj nej szpoznao ete szvêt modrôszti Bogá, dopadnoló sze je Bôgi po bláznoszt predganya zvelicsati te vervajôcse.

22. Da i 'Zidovje znamênje proszijo: i Grki modrôszti íscesejo.

23. Mí pa prêdgamo Krisztusa, toga raszpétoga, 'Zidovom isztina szpáko; Grkom pa bláznoszt.

24. Ovím pa tim pozváním i 'Zidovom i Grkom Krisztusa, liki Bo'zo môcs i Bo'zo modrôszť zátó.

25. Kâ je bláznosť Bo'za modrêsa od cslovece modrôszťi; i nemocsnosť Bo'za je mocsnêsa; kaklûdjé vu szvojoj môcsi.

26. Ár vídite, drági bratje, pozványe vase; kâ je nej vnogo môdri pôleg tâla, nej je vnogo zmo'zni, nej je vnogo plemeníti pozváni.

27. Nego ta blázna etoga szvêta je odêbrao Bôg; naj te môdre oszramotí: i ta nemocsna szvêta je odêbrao Bôg, naj oszramotí ta mocsna.

28. I ta neplemeníta szvêta, i ta zavr'zena je odêbrao Bôg; i tá, stera nej szo, naj tá, stera jeszo, na nikoj szprávi.

29. Naj sze ne hváli pred nyim nikse tâlo.

30. 'Znyega szte pa i ví vu Krisztus Jezusi: ki nám je vesinyen od Bogá modrôszť i pravicza i poszvecsenyé i odkûplenýé.

31. Naj, liki je píszano, kí sze hváli, vu Goszpodni sze hváli.

II. TÁL.

I. Pavel je li raszpétoga Krisztusa prôszto predgao 1—8. II. Pamet Krisztusa ne zapopádne, nego Dûh 9—16.

I. 1. **I** jasz pridôcsi k vám, brátje, szem prisao nej vuzvísenyárêcsi, ali modrôszťi

H. W.

nazviscsávajôcsi vám szvedôszťvo Bo'ze.

2. Ár szem nej szôdo kâ znati med vami: nego Jezus Krisztusa toga raszpétoga.

3. I jasz szem vu nemocsnosťi i vu sztráhi i vu vnogom trepetanyi bio pri vasz.

4. I rêcs moja i predganye moje je nej bilô vu rátanyi cslovece modrôszťi recsêjh: nego vu szkázanyi Dûhá i zmoznosťi.

5. Naj vera vasa ne bode vu modrôszťi cslovecsøj: nego vu zmo'znosťi Bo'zøj.

6. Modrôszť pa guesímo med popolnimí: modrôszť pa nej etoga szvêta, niti poglavníkov szvêta etoga, kí sze na nikoj szprávi.

7. Nego guesímo modrôszť Bo'zo vu szkrovnosťi, tiszto szkrito: stero je naprej zrendelüvao Bôg pred vekivecsnosťjov na diko naso.

8. Stero je niscse poglavníkov etoga szvêta nej poznao. Ár, da bi jo poznali, Goszpôda te díke ne bi rászpili.

II. 9. Ali liki je píszano: kâ je okô nej vidilo, i vûhô je nej csûlo, i vu szrezé cslovece je nej zajslo; tá je pripravo Bôg onim, ki ga lûbijo.

10. Nám je pa Bôg nazvêszto po szvojem Dûhi. Ár Dûh vsza zbrojáva i tá globôka Bo'za.

11. Ár steri cslovik zná tá, kâ

szo vu csloveki: nego Düh csloveka, kí je vu nyem? Tak i tá, ká szo Bo'za, niscse ne zna; nego Düh Bo'zi.

12. Mí szmo pa nej vzéli etoga szvéta Dühá: nego té Düh, kí je z Bogá; naj známo ona, stera szo nám od Bogá darúvana.

13. Stera i guesímo, nej vucseni z cslovece modrôszti rêcs: nego vucseni z Dühá szvétoğa k Dühovnim Dühovna priglihávajôcsi.

14. Telovni cslovik pa ne zapopádne ona, stera szo Dühá Bo'zega: ár szo nyemi noria, i ne more poznati záto, ká sze dühovno szôdijo.

15. Te dühovni cslovik pa vsza szôdi: on sze pa od nikoga ne szôdi.

16. Ár sto je szpoznao pamet Bo'zo? Sto bi ga vesio? Mí pa Krisztusovo pamet mámo.

III. TÁL.

Pavel I. po káranyi Korinthusánczov ká'ze, ka szo rêcsi B. nazviscávci vszi ednáki 1—9. II. Ka sze na Krisztusa, fundamentum vere, czimpra: ogen vardene 10—15. III. Opomina je; naj sze na razlocsený vu vucsitelaj ne hválíjo 16—23.

I. 1. **I**jasz, bratje, nej szem mogao vám gúcsati: liki dühovnim; nego, liki telovnim, liki czeczátkim vu Krisztusi.

2. Zmlêkom szem vasz napá-

jao i nej zmocsnov hránov. Ár szte je nej mogli v'zivati: ali ni zdaj nemorete.

3. Ár szte escse telovni. Ár, da je med vami nenávidnoszt i nyefka i rázlocski, nej szte li telovni i pôlegcsloveka hodite?

4. Ár, gda níki právi: jasz szem Pavlov; drügi pa, jasz szem Apollosov; nej li szte telovni?

5. Sto je záto Pavel? sto je pa Apollos? nego szlugi; po steri szte vervali, i kak je ednomi vszákomi Goszpôd dáó.

6. Jasz szem szadio, Apollos je polêvao, alí Bôg je dáó rászti

7. Záto je ni, kí szadí, ká; ni, kí polêva: nego, kí dáva rászti, Bôg.

8. Kí pa szadí, i, kí polêva, szo vszi edno: vszáksi pa lasztivno plácso vzeme pôleg lasztivnoga dela.

9. Ár szmo mi Bo'zi z Bogomvrét delavezi. Vi szte pa Bo'za nyiva, Bo'zi czimper szte.

II. 10. Pôleg miloscse Bo'ze meni dáne, liki môder czimprar, fundamentom szem jasz polo'zo: drügi pana nyega czimpra. Vszáki pa naj gléda, kakda czimpra.

11. Ár drügoga fundamentoma niscse nemre djáti zvün toga: kí je djáni; kí je Jezus Krisztus.

12. Csi záto sto czimpra na té fundamentom zláto, szrebro,

kaménye drágo, drva, szinô, sztrnisese.

13. Vszáksega delo ôcsiveszno bode. Ár dén poká'ze; kâ sze vu ognyi oznáni. I vszáksega delo, kâkse je, ogen bode vardêvao.

14. Csi steroga delo osztáne, stero je gori poczimprao: plâcso vze.

15. Csi steroga delo zgorí; kváren bode: on sze pa zdr'zí; ali tak, liki po ognyi.

III. 16. Neznate: kâ szte Czerkev Bo'za, i Bo'zi Düh prebíva vu vami?

17. Csi sto Czerkev Bo'zo szkvarí; szkvarí toga Bôg. Ár je czerkev Bo'za szvéta; stera szte ví.

18. Niscse sze naj ne zapela. Csi sze komi med vami zdí; ka je môdri na etom szvéti: té naj blázen bode; da bode môder.

19. Ár modrôszte etoga szvéta je bláznoszti pri Bôgi. Ár je píszano: zgrábi te môdre vu jálnoszti nyihovoj.

20. I pá: zná Goszpôd mîszli ti môdri; ka szo márne.

21. Zátó niscse sze ne hváli vu lüdh: ár szo vsza vasa.

22. Ali Pavel, ali Apollos, ali Kéfás, ali 'zítek, ali szmrt, ali zdánya, ali prîsesztâ, vsza szo vasa.

23. Ví szte pa Krisztusovi, Krisztus pa Bo'zi.

IV. TÁL.

I. Pred czajtom nikoga, naj bole pa dûseвне pasztere ne szôdmo 1—5. II. Strájfa Korinthusâncze za volo gîzdoszti i po szpisûvanyi Apostolszkoga nevolnoga 'zítkâ, je prosszi; naj ga naszledûjo 6—17. III. Obêcse szvoje k nyim prîsesztýe 18—21.

I. 1. **T**ak naj od nász mîszli vszáki cslovik, liki od szlugov Krisztusovi, i szkrivnoszt Bo'zi Safarov.

2. Na dale pa potrebûje sze od Safara: naj sze vszáki veren nájde.

3. Meni je pa za naj menyé; naj sze od vász szôdim, ali od cslovecsega dnéva: escse ni szâm szebé ne szôdim.

4. Ár nikaj ne vêm od szébe: ali vu etom szem sze nej szpravicsao. Kí me pa szôdi; Goszpôd je.

5. Zátó pred vrêmenem nikoga ne szôdte: dokecs ne prîde Goszpôd, kí i raszvetí ta szkri-ta kmicze i nazvêszti tanâcse szrez, i teda bode meo hválo vszáki od Bogâ.

II. 6. Eta szem pa, bratje, na szébe i na Apollosa po prîliki obracsao za vász volo: naj sze nad nami vesíte nej vise, kak je pîszano, mîszliti; najsze eden prôti drügomi ne nadûva za drügoga volo.

7. Ár sto te za táksega szôdi Ka pa más; ka szi nej vzéo?

Csi szi pa i vzéo: ka sze hvá-
lis; liki da bi nê vzéo?

8. 'Ze szte sze naszítili; 'ze
szte obogatili; brezi nász kra-
lűjete: i bár da bi kralűvali; da
bi i mí zvami kralűvali.

9. Ár tak stímam: kâ je Bôg
nász szlêdnýe Apostole vö po-
kázao; liki na szmrt odáne:
geto szmo glêdenicza vesinyeni
szvêti i Angelom i lüdém,

10. Mí blázni za Krisztusa vo-
lo: ví pa csedni vu Krisztusi.
Mí nemocsni: ví pa mocsni. Ví
odícseni; mí pa neposteni.

11. Notri do ete vöre i gladű-
jemo i 'zėjámo i nági szmo, i
plűszkamo sze i nindri sztálno-
ga meszta nemamo.

12. I delamo z lasztivnimi ro-
kami. Csi nász oni pszűjejo;
mi je blagoszlávlamo. Csi nász
pregányajo, trpímo.

13. Preklinýajo nász oni; mi
molimo Bogá. Likiszmétíszvê-
ta szmo vesinyeni: vszêm szmo
zavr'zalo notri do vezdásnyega
dnéva.

14. Ne píssem záto eta; naj
vász oszramotim: nego, liki
lűbléne moje sziní, opominam.

15. Ár, csi deszétjezér vucsi-
telov máte vu Krisztusi, dônok
nemate vnogo ocsév. Ár szem
vász jasz vu Krisztus Jezusi po
Evangeliumi porôdo.

16. Proszim vász záto: na-
szlednícze moji bojdte.

17. Za toga volo szem poszlaó

k vám Timotheusa; kí je moj
lűbléni szin ino veren vu Go-
szpodni; kí vász opomené z
pôti moji vu Krisztusi; kak
povszud i vu vszákoj gmajni
vesim.

III. 18. Liki pa da bi nê meo
vôle kvám idti; tak sze szo na-
dűli níki.

19. Ali prídem hitro k vám;
csi bode Goszpôd steo: i szpo-
znam, nej rêcs ti nadűti; nego
môcs.

20. Ár je nej v rêcsi Krále-
sztvo Bo'ze: nego v môcsi.

21. Ka scséte? z sibov bom sô
k vám; ali z lűbéznosztjov i v
Dűhá krotkoszti?

V. TÁL.

I. Te zmácsihov prazntűvajôcsi sze z szprá-
viscsa vö vr'ze 1—8. II. Na keliko sze
zocsivesznimi grêsniki moremo tivárisi-
vati 9—13.

I. 1. **K**a pa, liki sze csűje
med vami práznoszt
i táksa práznoszt: kákسا sze ni
med poganmi ne imenűje; ka
bi sto meo 'zeno ocsé szvojega.

2. I ví szte nadűti, i nej bole;
ka bi sze dreszelíli, naj bi sze
vö vrgao z vász; kí je tô delo
vesíno?

3. Ár jasz isztina liki dalecs
z têlom, blűzi paz dűhom, szem
'ze oszôdo, liki da bi na zôcsi
bio: ka bi toga, steri je tô tak
vesíno,

4. Vu iméni nasega Goszpod-

na Jezusa Krisztusa vküp pridôcsi ví i moj dûh zmocsjôv Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

5. Tá dáli táksega Satani na pogibel tâla; naj sze dûh zdr'zi na dén Goszpodna Jezusa.

6. Nej je dobra vasa hvála. Neznate; kâ edno malo kvaszá czêlo tisztô zkvászi?

7. Vö sesisztite tak te sztári kvász: naj bodete nôvo tisztô: liki szte neszkvasseni. Ár je i nas Vüzenszki Agnecz za nász áldüvani, ki je Krisztus.

8. I záto Szvétek szvétmo, nej vu sztárom kvászi, niti vu kvászi hüdôbe i lagojôcse: nego brezi kvaszá v prêsisnyeki csi-sztôcse ino isztine.

II. 9. Píszao szem vám v lísztí: ka bi sze nô zmêsali zprázníkmí.

10. Ali nej czelô zpraznikmí etoga szvéta, ali szkôpímí, ali zgrablívímí, ali zbolváncsarmí: ár bi tak mogli z szvéta vö idti.

11. Zdaj szem pa vám píszao; naj sze z nyímí ne zmêsáte. Csi je steri, ki sze imenüje brat, ali prázník, ali szkopecz, ali bolváncsár, ali pszüvecz, ali piánecz, ali zgrablívecz, ztáksim ni ne jête.

12. Ár ka mi je potrêbno i te vönêsnye szôditi? Nêli i ví te notrêsnye szôdite?

13. Te zvünêsnye pa Bôg szôdi. Vö vr'zte, tak toga hüdoga z vász.

VI. TÁL.

I. Od právdenyá pred nevernimi vládník mi 1—8. II. Ki sze ne zvelicsajo 9—11. III. Od zobesinszkim dugoványem 'zivilénya 12—14. IV. Od práznosztí neszmrtnoga grêhái kraj vrácsanya 15—20.

I. 1. **S**zmej sze sto zvasz, stერი kákse delo má prôti drügomi, právdivati pred nepravicsnimi szodezi: i zakaj nej bole pred szvétimi?

2. Neznate: kâ ti szvétí bodo ete szvét szôdili? I csi bode od vász szodjeni ete szvét: jeli szte nevrêdni szôditi i ta ménsa?

3. Neznate: ka bomo Angele szôdili? Od koga bole etoga 'zítka dugoványa?

4. Csi záto od k 'zítki valon dugoványa szôdbe máte: kí szo naj zavr'zenêsi vu gmajni; ti-szte posztavte szodeze.

5. Na szramoto vám právimo. Tak li nega med vamí môdroga ni ednoga; kí bi mogao kâ razszôditi med bratom szvojim?

6. Nego brat sze z bratom právdije: i tô csínite pred nevernimi.

7. 'Ze tak je doszta zmenkanya med vami: kâ právde máte med szebom. Zakaj bole ne trpíte nepravicsnoszt? Zakaj bole skodlivoszt ne vzetete?

8. Nego ka ví nepravicsnoszt

i skodlivoszt delate: i tá brátom csiníte.

II. 9. Jeli neznate: kâ ti nepravicsni králevsztva Bo'zega ne bodo öroküvali? Ne blôdte: ni prázniczke, ni bolváncsarje, niti kurvêske, niti mêhki, niti számczomle'záccke,

10. Niti tatjé, niti szkopezi, niti piánczi, ni pszüvezi, ni zgrablívezi králevsztva Bo'zega ne bodo öroküvali.

11. I táksi szte níki bilí: ali opráni szte, ali poszvecseni szte, ali pravicsni szte vesinyeni vu Goszpon Jezusovom iméni i vu Dühi Bogá nasega.

III. 12. Vsza szo mi szlobodna; ali ne hasznijo mi vsza. Vsza szo mi szlobodna: ali jasz sze pod nikoga oblászt ne dám.

13. Hrána je csrvê i csrvô hráni: Bôg pa i tô i ovo na nikoj szprávi. Têlo je pa nej práznoszti; nego Goszpodni i Goszpod têli.

14. Bôg je pa i Goszpodâ obüdo: i vász obüdí pó zmo'znoszti szvojój.

IV. 15. Neznate: ka szo têla vasa Krisztusove kotrige? Zátó Krisztusove kotrige vcsinim práznicz kotrige? Aja.

16. Jeli neznate: ka, kí sze pridrü'zi k prázniczi, edno têlo je 'z nyôv. Ár, dvá bodeta, praj, edno têlo.

17. Kí sze pa pridrü'zi Goszpodni: eden Düh je 'z nyim.

18. Bê'zte od práznoszti. Vszáki grêh, steroga sté cslovik vcsiní, z vüna têla je: kí pa praznüje; prôti szvojemi lasztivnomic têli gresí.

19. Ali neznate; kâ je têlo vase Czerkev vu vami bodôcsaga Dühá szvétoaga, steroga máte od Bogá; i nej szteszamí szvoji.

20. Ár szte za drágo czêno küpleni: dícszte tak Bogá vu têli vasem i vu dühi vasem; stera szo Bo'za.

VII. TÁL.

I. Od 'zenitve i hi'znikov csészti 1—7.

II. Od neo'zenyeni i vdovicz szloboscine i razpitávanya prepovészti 8—11. III. Od dvôje vere hi'znikov 12—24. IV. Od dévojok szloboscine 25—40.

I. 1. **O**d steri szte mi pa píszali: dobro je csloviki nêdoteknoti sze 'zené.

2. Ali za volo práznoszti vszák-si szvojo 'zeno mej: i vszák-sa lasztivnoga mo'za mej.

3. 'Zeni mô'z naj du'zno dobrovolo dá: priszpodobno pa i 'zena mô'zi.

4. 'Zena lasztivnoga têla oblászti nema; nego mô'z: priszpodobno pa i mô'z lasztivnoga têla oblászti nema; nego 'zena.

5. Ne vlêczte sze eden od drügoga; nego csi z obôj vôle do csasza; naj szlü'zita posztiimólitívi: i pá na tô vküp pridte; naj vász satan ne szküsáva za volo nezdr'zavanya vasega.

6. Tõ pa právím pôleg dopüs-csanya; nej pôleg zapovedi.

7. Ár scsém vsze lüdi bidti; liki szem i jasz. Ali vszáksi lasztiven dár má od Bogá; ete isztina tak, ov pa etak.

II. 8. Velím pa tim neo'zenyenim i vdoviezam: dobro nyim je, csi osztáno, likí i jasz.

9. Csi sze pa nemrejo zdr'zati; naj sze o'zenijo. Ár sze je bole o'zeniti, liki goreti.

10. Tim o'zenyenim pa zapovidávam nej jasz: nego Goszpód: naj sze 'zena od mo'zá ne lôcsi.

11. Csi sze pa i lôcsi; naj osztáne brezi mo'zá; ali sze pa naj z mo'zom zmirí: i mô'z naj ne odpüsztí 'zeno.

III. 12. Tim drügim pa jasz velim, nej Goszpód: csi sto, brat bodôcsi, má 'zeno neverno i ona má volo 'z nyim prebívati; naj jo ne odpisztí.

13. I 'zena, stera má mo'zá nevernoga, i on má volo 'znyôv prebívati, naj ga ne odpüsztí.

14. Ár sze poszvetí te neveren mô'z po 'zeni: i poszvetí sze 'zena neverna po mô'zi. Na csi bi vasa decza necsíszta bíla: zdaj je pa szvéta.

15. Csi sze pa te neveren lôcsi: naj sze lôcsi. Nej je podvr'zeni szlü'zbi brat, ali szesztra vu táksem dugoványi. Vu méri nász je pa zváo Bóg.

16. Ár ka znás ti 'zena: csi

mo'zá ne zvelicsas? Ali ka znás tí mô'z: csi 'zeno ne zvelicsas?

17. Kaksté szi je; kak je komi Bóg vdêlo i kak je steroga Goszpód zváo: tak naj hodi. I tak vu vszej gmajnaj rendelüjem.

18. Obrezáni je sto pozváni? naj ne navlicsüje kô'ziczo. Vu nepreokrô'zanyi je sto pozváni: na sze ne obrê'ze.

19. Obrizávanye je nikaj nej i nepreokrô'zanye je tüdi nikaj nej; nego zdr'závanye zapôvid Bô'zi.

20. Eden vszáksi, vu sterom pozványi je pozváni, vu tisztom naj osztáne.

21. Szluga szi pozváni? Ne máraj; ali dönok, csi szlobodnyák mores bidti; ráj v'zívaj.

22. Ár, kí je v Goszpodni szluga pozváni, szlobodnyák je Goszpodnov: priszpodobno i szlobodnyák pozváni je szluga Kriisztusov.

23. Za drágo czêno szte küpleni: ne bojdte szlugi lüdi.

24. Vszáksi, vu kom je pozváni, bratje, vu tisztom naj osztáne pri Bôgi.

IV. 25. Od dévojk pa zapôvedi Goszpodnove nemam: moj rázum pa dám, liki szem milosceso dôbo od Goszpodna, naj veren bodem.

26. Stímam tak eto dobro bidti za volonasztojécse potrêbesine: kâ je dobro csloveki tak bidti.

27. Zvézan szi k 'zeni? ne

íscsi szi odvézanya. Odvézan szi od 'zené? ne íscsi 'zeno.

28. Csi sze pa i o'zenis, ne pregresís: i, csi de k mô'zi sla dévojka, ne pregresí: ali moko bodo meli táksi vu têli. Jasz bi pa vász rad sônao.

29. Tô pa velim, bratje: kâ je vrêmen prikrácseno. Ka ga pa escse je; tak 'zivte; naj, i kí májo'zene, liki nemajôcsi, bodo.

30. I, kí sze jôcsejo, liki da bi sze nê jôkali: i, kí sze radüjo, liki da bi sze nê radiüvali: i, kí küpüjo, liki kí nemajo.

31. I, kí v'zívajo ete szvêt, liki da bi ga nê v'zivali. Ár prêde etoga szvéta obráz.

32. Scesém pa, naj brezi szkrbí bodete. Te neo'zenyeni sze szkrbí za Goszpodnova; kakbi sze dopadno Goszpodni.

33. Te o'zenyeni sze pa szkrbí za ta szveczka; kak bi sze dopadno 'zeni.

34. Rázlocsek je med 'zenôv i med dévojkov. Neo'zenyena sze szkrbí za tá, stera szo Goszpodnova; naj bo szvéta i z têlom i z düsov: o'zenyena sze pa szkrbí za tá, ká szo szveczka; kak bi sze dapádnola mô'zi.

35. Tô pa k vasemi haszki právím: nej, naj na vász mre'ze vr'zem; nego naj sze posteno i prisztójnok Goszpodni pri-drü'zite, brezi vszega razvlá-esanyá.

36. Csi pa sto stíma: ka je ne-

posteno nyegovoj dévojki, csi je zamüdila k mô'zi idti i tak more bidti: ka sesé, naj vesiní; ne pregresi, najde k mô'zi.

37. Kí je pa mocsno gori djáo vu szrezi, i nema potrêbesine, oblászt pa má nad lasztivnov vôlov, i tô je oszôdo vu szvojem szrezi, ka zdr'zí szvojo de-klo dobro csiní.

38. Záto, i kí k mô'zi dá; do-bro csiní: kí pa ne dá k mô'zi, escse bole csiní.

39. 'Zena je zvézana k právdí tecsász; dokecs nyé mô'z zivé: csi pa merjé nyé mô'z, szlobodna je; komí sesé idti, li vu Goszpodni, najde.

40. Blá'zenêsa je pa; csi tak osztáne pôleg mojega rázuma; stímam pa, ká i jasz mám Dühá Bo'zega.

VIII. TÁL.

Od bolvánszkoga áldüva jêsztvine: stera je I. Vu szebi szlobodna 1—7. Je pa dô-nok prepovédana teda, gda bi szlü'zila tomi nemocsnomi vu veri na szpáko 8—13.

I. 1. **O**d bolvanom áldüvani pa známo: ká vszi znánoszt mámo. Ali znanoszt nadüva: lübézen pa czimpra.

2. Csi pa sto stíma; ka, ká zná: táksi je escse nikaj nej szpoz-nao; kak trbê znati.

3. Csi pa sto lübi Bogá: té je szpoznani od nyega.

4. Od jêsztvine tak onoga, ste-ro je bolvanom bilô áldüvano,

známo: ká je bolvan nikaj nej na szvétí, i ká je nisece nej drügi Bôg; nego te eden.

5. Ár csi szo gli; kí sze zovéjo bogôvje ali vu nébi ali na zemlí (liki je i vnogo bogôv i vnogo Goszpôdov:)

6. Ali nas Bôg je eden, te Ocsa, z koga szo vsza i mí vu nyem; i eden Goszpôd, Jezus Krisztus, po kom szo vsza i mí po nyem.

7. Ali nej je vu vszê tô znánye. Ár níki v düsnoj vészti bolvana za koj dr'zijo i notri do vezdá-snyega vrêmena, liki bolvanom djáno, jejjo, i tak sze nyim düsna vész, nemocsna bodôcsa, oszkrúni.

II. 8. Jelo pa nász priétne Bôgi ne vesini. Ár, csi bomo jeli, ne bomo obilnêsi: niti, csi ne bomo jeli, sze nám zmenká.

9. Vídite pa, naj kak eta vasa oblászt, na poteknenyé ne bode tim nemocsnim.

10. Ár csi te sto vídi tebé ki más znánoszt, ka szi doli szeo vu bolvanszkom goscenyê: jeli sze düsna vész toga nemocsnoga ne poküsa najêsztvino oni, stera szo bolvanom áldüvana?

11. I pogübi sze te nemocsen brat za tvojege znánya volo: on, za steroga je Krisztus mr'o.

12. Tak pa gresécsi prôti bratom i vrazécsi nyihovonemocsno düsno vész, prôti Krisztusi gresíte.

13. Zátó, csi jelo szpáka brata

mojege, ne bom jo táksega megszá na vsze veke: naj ne szpácsim brata mojege.

IX. TÁL.

Ká'ze; kakda je szvojev szloboscsinov 'zi-vo. I. Vu Apostolsztva prestimanyi 1—4. II. I vu 'zenitvi 5. III. Vu plácse jemá-nyi 6—27.

I. 1. **N**ej szem Apostol? Nej szem szlobodnyák? Nej szem Jezus Krisztusa Goszpodna nasega vido? Nej szte moje delo ví vu Krisztusi?

2. Csi szem drüгим nej Apostol: dönok szem vám. Ár pecsat mojege Apostolsztva szte ví vu Goszpodni.

3. Moj zagovor pred têmi, kí me szôdijo, je té.

4. Jeli nemamo oblászti jeszti i piti?

II. 5. Jeli nemamo oblászti szesztro 'zeno z szebom voditi; liki i ti drügi Apostolje i bratje Goszpodnovi i Kefás?

III. 6. Ali szamo jasz i Barnabás nemava oblászti; naj ne delava?

7. Sto sze vojszküje na la-sztivnoj szvojoj plácsi gda sté? Sto szadí goricze i 'znyihovoga száda ne jej? Ali sto paszé csrêdo i z mlêka csrêde ne jej?

8. Jeli pôleg csloveka eta právim? Ali ne právi i právda eta?

9. Ár je vu Môsesovoj právdi píszano: ne zavé'zi gôbeza mlatécsega güncza. Jeli na güncze má szkrb Bôg.

10. Ali za nász volo vsza eta právi? Ár je za nász volo píszano; kâ orácsi vu vüpanyi trbé orati: i, ki mláti, vu vüpanyi more mlátiti; naj tál má szvojega vüpanya.

11. Csi szmo mívám ta dühov-na szêjali, jeli je veliko delo tô, esi mívása telovna 'zenyamo?

12. Csi szo drügi, oblászti, stereo nad vami májo, tálniczke; zakaj nej bole mi? Ali nej szmo v'zivali tô oblászt: nego vsza znásamo; naj kákso zádivo ne dámo Krisztusovomi Evangeliomi.

13. Neznate; kâ oni, ki vuszvétí dugoványaj delajo, z szvétoga jêjo? Kí pri oltári szlüzijo: z oltára tál májo?

14. Tak je i Goszpôd zrende-lüvao: naj, ki Evangeliom nazviscsávajo, z Evangelioma 'zivéjo.

15. Jasz szem pa toga nikaj nej v'zívao. Nej szem pa eta písza: naj sze meni tak godí. Ár je bole meni tak mrêti; liki, ka bi sto mojo hválo na nikoj szpravo.

16. Ár, esi Evangeliom glá-szim, nej mi je hvála: ár szem z têm du'zen. Jaj pa meni, esi ne bom Evangelioma nazviscsávao.

17. Ár, esi z dobre vôle tô csinim, plácsó mám: esi pa nerad; Saffarsztvo je na mé zavüpano.

18. Ka je tak moja plácsa?

Naj Evangeliom nazviscsávajôcsi zobsztom nazviscsávam Evangeliom Krisztusov; naj hüdô ne v'zívam mojo oblászt vu Evangeliom.

19. Ár, szloboden bodôcsi od vszej, vszêm szem sze na szlüzbo dáó; naj ji vnogo dobim.

20. I vcsinyen szem 'Zidovom, liki 'Zidov; naj 'zidove dobim. Têm pa, kí szo pod právdov, liki pod právdov; naj té, ki szo pod právdov, dobim.

21. Têm, kí szo brezi právde, liki brezi právde (nej, ka bi szam brezi právde bio Bôgi; nego szem vu právdi Krisztusi:) naj dobim one, ki szo brezi právde.

22. Tim nemocsnim szem vcsinyen, liki nemocsen; naj te nemocsne dobim: vszêm szem vcsinyen vsza, naj povszud níke zvelicsam.

23. Tô pa csinim za Evangelioma volo; naj vnyem tál mám.

24. Neznate; kâ, kí vu sztávi be'zijo, vszi isztina be'zijo, eden pa vze me plácsó? Tak bê'zte; naj jo popádnete.

25. Vszáki pa, kí sze bori, od vszega sze zdr'záva: oni isztina záto; naj szprjhливо korôno vzemejo, mí pa, neszprjhливо.

26. Jasz záto tak be'zim; nej, liki na negvüsno; tak sze borim, nej liki kí vu z rák bíje:

27. Nego podmetávam têlo mo-je i vu szlüzbo je pelam; naj

kak, gda drügim prêdgam, szám zavr'zeni nebodem.

X. TÁL.

I. 'Zidovom je níkaj nej hasznilo, szve-sztvom 'zivlêne brezi szvétoga 'zitka 1—3. II. Od bolvanom aldüvanoga sze hábajmo 14—22. III. Od szlobodnim dugoványem 'zivlênya 23—33.

I. 1. **N**escsem pa, ka bi nezna-li, bratje: kâ szo ocsáki nasi vszi pod oblákom bíli i vszi szo po môrji sli prêk.

2. I vszi szo po Môsesi krszt-seni vu obláki i môrji.

3. I vszi szo edno dühovno hráno jeli.

4. I vszi szo edno dühovno pítvino pilí. Ár szo pilí z te dühovne nyé naszledüvajôese pe-esíne. Ta peesína je pa bíla Kri-sztus.

5. Ali nej szo sze vnôgi dopadnoli Bôgi: ár szo doli pobiti vu püsesávi.

6. Eta szo pa nám k példi vesi-nyena: naj hüdogo po'zelávcezi ne bodemo, liki szo i oni po'zeleli.

7. Niti bolvancsarje ne bojdi-te; kak níki 'z nyíh: liki je pí-szano; doli szi je szelo lüdsztvo jészti i pít; i gori szo sztanoli na zmêno.

8. Niti ne praznüjmo: kakti níkti 'znyíh szo praznüvali i szpadnoli ji je eden dén trí dvajszteti jezero.

9. Niti Krisztusa ne szküsávajmo: kakti i níki 'z nyíh szo ga

szküsávali, i od kács szo pogü-bleni.

10. Niti ne mrmrajte: kakti i níki 'znyíh szo mrmrali i po-gübleni szo od zapravlácsa.

11. Eta szo sze pa vsza zgôdi-la nad nyimi na példo: píszana szo pa nám na opomínanye; liki na stere szo konczi toga szvétá prisli.

12. Zátó, kí stíma, ka sztoji, naj vídi; da ne szpádne.

13. Szküsávanye vász je drü-go escse nej zgrabilo, nego eslo-vecse: Veren je pa Bôg, kí ne nihá vász szküsávati vise, kak morete prenosziti: nego vcsiní szküsávanyi i vöidênnye; da je morete zneszti.

II. 14. Zátó, lübléni moji, bê-'zte od bolvansztva.

15. Liki csednim právim; szôd-te ví, ka vam velim.

16. Pehár blagoszlovlenyá, ste-roga blagoszlávlamo, nej je vje-dínanye krví Krisztusove? Te krüh, steroga lámlemo, nej je vjedínanyetêla Krisztusovoga?

17. Ár eden krüh, edno têlo szmo vnôgi. Ár szmo vszi ed-noga krüha tálniczke.

18. Glédajte Izraela pôlegtêla; kí jejjó áldove; jeli szo nej tál-niczke oltára.

19. Ka tak eresém? kâ je bol-van kâ? ali, kâ je bolvanom djáno kâ?

20. Nej: nego, kâ stera áldü-jejo poganye, v ragom áldüjejo

i nej Bôgi. Nescsem pa; naj ví vragôv tálniczke bodete.

21. Nemorete piti pehár Goszpodnov i vragôv pehár. Nemorete tálniczke bidti sztola Goszpodnovoga i sztola vraj-zega?

22. Ali na szrd bomo nadigá-
vali Goszpodna? Jeli szmo od
nyega mocsnêsi?

III. 23. Vsza szo meni szlo-
bodna: ali ne hasznijo mi vsza.
Vsza szo mi szlobodna; ali vsza
ne pobôgsávajo.

24. Niscse szvoje naj ne íscse:
nego vszáki tô naj iscse, stero
je drügoga.

25. Vsze, ka sze vmeszárniczi
odáva, jête, nikaj ne szpitáva-
jôcsi za volo dûsne vêsztí.

26. Ár je Goszpodnova zemla
i nyé punoszt.

27. Csi vasz pasto zové z ti ne-
verní i scséte idti: vsze, kaje
pred vász djáno, jejte, nikaj ne-
zpitávajôcsi za volo dûsne vês-
zti.

28. Csi vám pa sto ercsé; tô
je bolvanom aldüvano: ne jête
za volo onoga; kí je notri po-
vedao; i dûsne vêsztí. Ár je
Goszpodnova zemla i nyé pu-
noszt.

29. Dûsno vêszt pa právim,
nej tvojo; nego toga drügoga.
Ár zakaj bi sze moja szlobo-
scsina. szôdila od drügoga dû-
sne vêsztí?

30. Csi szem pa jasz z hválo

dávanyem tálnik: zakaj sze
preklinyam; nad sterim szem
jasz hválo dáo?

31. Zátó, ali jête, ali pijête,
ali kâ sté csiníte, vsza Bôgi na
diko csinte.

32. Brezi poteknenyá bojdte i
'Zidovom i Grkom i gmajni Bo-
'zój.

33. Kakti sze i jasz vu vszem
vszákomi dopádnem: nej, ka bi
ona íszkao, stera meni haszni-
jo; nego, stera vnôgim; naj sze
zvelicsajo.

XI. TÁL.

I. Kakda more mô'z, kakda 'zena szvojo
glavô nosziti? 1—16. II. Od vecsérje Kri-
sztusove 17—33.

I. 1. **N**aszlednícze moji boj-
dte, kakti szem i jasz
Krisztusov.

2. Hválím pa vász, bratje; ka
sze z méne vu vszem szpomí-
nate; i, kakti szem pred vász
dáo, tadánke zdr'zavate.

3. Scsém pa: naj znáte: kâ je
vszákoga mo'zá gláva Krisztus;
gláva pa 'zené je mô'z; gláva
pa Krisztusova je Bôg.

4. Vszáki mô'z molécsi, ali
proroküvájôcsi z pokritov gla-
vôv, ospota glavó szvojo.

5. Vszáka 'zena pa molécsa,
ali proroküvájôcsa z nepokritov
glavôv, ospota glavô szvojo. Ár
je tô teliko: liki da bi obríta
bíla.

6. Ár csi sze ne pokríje 'zena;
naj sze obríje: csi je na ne-

sznáj'zno 'zeni sze obriti, ali osztrügati; naj sze pokrije.

7. Mô'z isztina, kâ je nej du'zen pokriti glavô szvojo; geto je on kêp i dika Bo'za: 'zena je pa dika mo'zá.

8. Ár je nej mô'z z 'zené; nego 'zena je zmo'zá?

9. Árniti je nej sztvorjeni mô'z za volo 'zené; nego 'zena je za mo'zá volo sztvorjena.

10. Záto je potrêbno 'zeni oblászt meti na glávi, za volo Angelov.

11. Dönok ni mô'z je nej brezi 'zené; ni 'zena je nej brezi mo'zá vu Goszpodni.

12. Ár liki je 'zena z mo'zá: tak je i mô'z po 'zeni. Tá szo pa vsza z Bogá.

13. Szami vu szebi szôdte: prisztája sze 'zeni nepokritoj Bogá moliti?

14. Ali száma natura ne vesí vász: kâ je mô'zi, csi dúge vlaszé püsztí, neposteno.

15. 'Zena pa, csi dúge vlaszé má, na díko ji je záto; kâ szo ji dúgi vlaszké meszto pokri-vala dáni.

16. Csi sze pa sto sesé kuriti: mí tákso segô nemamo; niti gmajne Bo'ze.

II. 17. Eto pa gda vam nazvisesávam, ne hválim: kâ nej na bôgse; nego na hüse sze vküp szprávlate.

18. Ár prvle isztina, gda sze vküp szprávite vuczérkvi: csü-

jem, ka sze rászesészanya med vami godíjo, i z ednoga tála verjem.

19. Ár je potrêbno i jeretinsztni med vami bidti: naj ti szküsseni ocsiveszni bodo med vami.

20. Záto gda vküp prídete na tô: nej je tô Goszpodnovo vecsérjo jeszti.

21. Ar vszáki lasztivno vecsérjo k szebi vzeme; gda trbej jeszti: i eden 'zéja, te drügi je pa pijan.

22. Ár ka? nemate hi'ze na jêsztvino i pítvino? Ali gmajno Bo'zo zametávate i oszramoti one, kí nemajo? Ka vám ersém? Hválo bom vász? Vu etom vász ne hválim.

23. Ár szem jasz od Goszpodna vzéo, stera szem i vám dáó: kâ je Goszpon Jezus vu onoj nôcsi, vu steroj je odán bio, vzéo krüh.

24. I blagoszlovivsi vlomo ga je i ersé: vzemte, jête; tô je moje têlo: kotero sze za vász lámle. Tô csinte na moj szpômenek.

25. Priszpodobno i pehár gda je odvecsérjao govorécsi: ete pehár je nôvi zákon vu mojoj krvi; tô csinte, kelikokolikrát bodete pili, na moj szpômenek.

26. Ár kelikokolikrát jête té krüh i té pehár pijéte, szmrt Goszpodnovo nazvesesávajte; dokecs príde.

27. Záto, kí bode jo krüh ete, ali bode pio pehár Goszpodnov nevrêdno: krív bode tâla i krví Goszpodnove.

28. Záto eslovek naj szám szébê szküszi: i tak jejz etoga krüha i tak pîje z etoga pehára.

29. Ár, kí jej i pijé nevrêdno, szám szebi szôdbo jej i pijé: ka ne raszôdi tâlo Goszpodnovo.

30. Za toga volo je med vami vnogo nemocni i beté'zni i szpíjo vnôgi.

31. Ár da bi sze szami szôdili: ne bi bilí szodjeni.

32. Gda sze pa szôdimo: od Goszpodna sze vesimo; naj sze z szvétom ne szkvarimo.

33. Záto, bratje moji, gda vküp prídete na jêstvtino, edendrügoga pocsákajte.

34. Csi je pa pasterilacsén: domá naj jej; da na szôdbo vküp ne prihájate. Tadrüga pa, gda prídem, zrendelüjem.

XII. TÁL.

I. Dühá dári szo vnôgi 1—13. II. Têla kotrige szo vnôge 14—31.

I. 1. **O**d ti dühovni dárov pa, bratje, nescsem; ka bi nikaj nêznali.

2. Znáte; ka szte poganye bilí: knêmim bolvanom kak szte pelani; tak szte hodili.

3. Záto na znánye vám dám: kâ niscse, vu Dühi Bo'zem gucsécsi, ne právi preklésztvo na Jezusa: i niscse nemre erzti

Goszpodna Jezusa nego vu Sz. Dühi.

4. Rázlocski szo pa med dármi; te iszti je pa Düh.

5. I rázlocski szo vu szlü'zbaj; i te iszti je Goszpôd.

6. I rázlocski szo vu delaj; te iszti je pa Bôg, delajôcsi vsza vu vszê.

7. Vszáksemi sze pa dá szkázanye Dühá na haszek.

8. Ár isztiná po Dühi sze dá etomi rêcs modrôshti; tomi drügomi pa rêcs szpoznanya pôleg tisztoga Dühá.

9. Drügomi pa vera vu onom isztom Dühi: drügomi pa dári vracsüvanya vu onom isztom Dühi.

10. Drügomi pa na esüdna delazmo'znoszti: drügomi paproroküvanye: drügomi pa rászodjávanye dühôn: drügomi pa rázlocsnoszt jezikov: drügomi pa razkládanye jezikov.

11. Vsza eta pa dela eden i tishti Düh rázdeljávajôcsi szvoja lasztivna vszáksemi; kak csésé.

12. Ár liki je tâlo edno i kotrig má vnogo, vsze kotrige pa ednoga tâla, csi gli ji je doszta, dönok szo li edno tâlo: tak i Krisztus.

13. Ár i v ednom Dühi szmo mí vszi vu edno tâlo okrsztсени, ali szmo 'Zidovje, ali Grki, ali szlugi, ali szlobodnyáczke, i vszi szmo vu eden Düh napojeni.

II. 14. Ár i têlo jenejedna kotriga; nego vnôge.

15. Csi ercsé nôga; da szem nej rôka, nej szem z têla: jeli je zâto nej z têla?

16. I csi ercsé vühô, da szem nej okô, nej szem z têla: jeli je zâto nej z têla?

17. Csi je czêlo têlo okô: gde je szlühj? csi je czêlo szlühj: gde je pridihalo?

18. Zdaj je pa Bôg posztavo kotrige edno vszâko 'z nyih vu têlo; kak je steo.

19. Csi szo pa vsze edna kotriga; gde je têlo?

20. Zdaj je pa isztina doszta kotrig: edno je pa têlo.

21. Nemore pa okô erczi rokê; nej mi te trbê: ali pa gláva nogâm; nej mi vász trbê.

22. Nego vnogo bole; stere kotrige têla sze vídijo naj nemocsnêse bidti, naj potrebnêse szo.

23. I stere stímamo naj nepostenêse bidti têla, okoli tê naj vèkse postenyé csinímo, i ta nesznáj'zna nasa vèkso sznájgo májo.

24. Ta sznáj'zna pa nasa ne potrebüjo sznajge. Nego Bôg je tak zglíhao têlo: da je onoj kotrigi, steroj sze je kaj zmenkalo, obilnêse postenyé dáó.

25. Naj ne bode razscêsšzanye vu têli: nego naj kotrige edna za drügo szkrb májo.

26. I, csi trpí edna kotriga,

vküp trpíjo vsze kotrige: csi sze dícsi edna kotriga; 'z nyôv sze radüjo vsze kotrige.

27. Ví szte pa têlo Krisztusovo i z ednoga tála kotrige.

28. I níke isztina je posztavo Bôg vu czérkvi prvo Apostole, drügôcs proroke, tretícs vucsitele, potom mocsí, szledka dári ozdrávlényá, pomocsníke, ravnácse, vnoga jezikov znáncze.

29. Jeli szo tak zâto vszi Apostolje? Jeli szo vszi proroczke? Jeli szo vszi vucsitelje? Jeli szo vszi mocsí?

30. Jeli vszi dári ozdrávlényá májo? Jeli vszi z jezikmi guesíjo? Jeli vszi raszkládajo?

31. Vgányajte sze pa za te naj bôgse dári. I escse od toga jakso czeszto vám poká'zem.

XIII. TÁL.

Od lübeznoszti I. potřebesine 1—3. II. Laosztivnoszti 4—7. III. Sztálnoszti 8—13.

I. 1. Csi bi z cslovecsánszki-mi i z angelszki-mi jeziki gúcsao; lübéznoszti bi pa nêmeo: vesinyen szem brnécsi med, ali czinkajôese czimbole.

2. I csi mám proroküvanye i znám vsze szkrivnoszti i vsze znánye i csi mám vszo vero tak, da bregé prenásam, lübéznoszti pa nemam; nikaj szem nej.

3. I csi sziromákóm na hráno dám vsza moja poístva, i csi tá dám têlo moje, naj zgorim: lü-

béznoszt pa nemam: nikaj mi ne valá.

II. 4. Lübéznoszt je trpliva, dobrotivna, lübéznoszt je nej nevoscseána, lübéznoszt sze ne hváli, ne nadüva sze.

5. Ne dr'zí sze neprisztojno, ne íscse szvoja, ne csemerí sze, ne mészli hüdo.

6. Neradüjeszenad nepravicsnosztjov; radüje sze pa nad isztinov.

7. Vsza zakrívá, vsza verje, vszemi sze vüpa, vsza trpí.

III. 8. Lübéznoszt nigdár z szrczá vö ne szpádne: geto, ali proroküvanya, sze zaprávijo; ali jeziczke, hényajo; ali szpoznanye, na nikoj pride.

9. Ár z tála szpoznamo i z tála proroküjemo.

10. Gda pa príde popolnoszt: teda, ka je z tála, sze na nikoj szprávi.

11. Gda szem dête bio: liki dête szem gücsao, liki dête szem miszlo, liki dête szem csednüvao: gda szem pa mô'z vesinyen; tá szem niháo ta détecsa.

12. Árzdaj glédamo, kak v gledali, vu temnoj rêcsi: teda pa od liczado licza. Zdajszpoznamtála: teda pa poznam; kakti szem i jasz szpoznani.

13. Zdaj pa osztáne vera, vüpanye, lübézen eta trôja: naj véksa je pa toté lübézen.

XIV. TÁL.

I. Razszkládanye pizma vu Czérkvi vecs valá: liki sztühimi jezikmi gücsanye 1—25. II. Sto, kakda i keliko ji more vu Czérkvi vcsiti? 26—40.

I. 1. **V**gányaite sze za lübéznoszt: 'zelte pa ta dühovna; naj bole pa, naj proroküjete.

2. Ár, kí guesí z tühim jezikom, ne guesí lüdém: nego Bôgi. Ár gá niscse ne szlísi: v dühi pa guesí szkrovnoszt.

3. Kí pa proroküje: lüdém guesí na pobôgsanye i opominanye i obeszeljávanye.

4. Kí guesí z jezikom, szám szebé pobôgsáva: kí pa proroküje; gmajno pobôgsáva.

5. Scsém pa, naj vszi guesíte z jezikmi; bole pa, naj proroküjete. Ár je véksi, kí proroküje: liki, kí guesí z jezikmi; nego csi razszkladé; naj gmajna pobôgsanye vzeme.

6. Zdaj pa, bratje, csi prídem k vám z jezikmi guesécsi, ka bom vám valáo; csi vám nebm gücsao, ali vu oznanenyê, ali vu proroküvanyi, ali vu vcsenyê?

7. Liki, stera szo brezi 'zítka glász dávajôesa dugoványa, ali 'zveгла, ali ezithara; csi razloeska v glászi ne dájo, kakda sze szpozná, ka sze 'zveglári; ali igra?

8. Ár, csi negvüsni glász dá

trombönta, sto bode sze szprávlao na boj?

9. Tak i ví, csi po jeziki rázumno rêcs ne dáte, kak sze szpozna, ka je gúcsano? Ár bodte vu zrák gúcsali.

10. Nacsi isztina vnôgi glászi szo na szvéti, i ni eden med nyimi je nej brezi rázumnoga glászá.

11. Csi záto neznam môcsi glásza: bodem tomi guesécsemi barbarus, i te guesécsi pred menom je barbarus.

12. Tak i ví, geto'zelête ta dühovna, na pobôgsanye gmajne ícsite; naj obiljávate.

13. Záto, kí guesí z jezikom, naj moli: da razszkladé.

14. Ár, csi molim z jezikom, düh moj moli: pamet moja je pa brezi száda.

15. Ka je záto? Molim v dühi; molim pa i v pámeti: popêvam v dühi; popêvam pa i v pámeti.

16. Nacsi, csi bos blagoszlávlao v dühi, te prôszti, kí je tam, kakda eresé amen natvojo hválo zdávanye: geto, ka právis, nezna.

17. Ár isztina ti dobro dávas hválo: ali te drügi sze ne pobôgsáva.

18. Hválo dájem Bôgi mojemi: kaj bole, liki vszi ví, z jezikmi guesim.

19. Ali vu czérkvi scsém pét rêcsi ráj z pámetjov mojov gúcsati; naj i drüge vesim: liki

deszét jezér rêcsi vu tühi jezíki.

20. Bratje, ne bojdte decza z pámetjov: nego zhüdôbov bojdte decza; z pámetjov pa popolni bojdite.

21. Vu právdi je píszano: kâ z drügimi jeziki i z drügimi lampami bom gúcsao lüdsztvi etomi: i niti tak me ne bodo poszliúsali, veli Goszpôd.

22. Záto jeziczke szo na známénye nej tim vervajôcsim; nego tim nevervajôcsim: proroküvanye pa nej tim nevervajôcsim; nego tim vervajôcsim.

23. Csi bi sze tak vküp szprávila czêla Czérkev, ali gmajna na edno meszto, i vszi bi z jezikmi gúcsali; notri bi pa sli prôszti, ali neverni: ne bi erkli, ka norüjete?

24. Csi bi pa vszi proroküvali, i notri bi sô káksi neveren, ali prôszti: pokárao bi sze od vszê, i oszôdo bi sze od vszê.

25. I tak ta szkrovna szrezá nyegovoga ocsvieszna bodo: i tak szpadnovsi na obráz molo bode Bogá nazvisesávajôcsi, ka je Bôg záisztino med vami.

II. 26. Ka je záto, bratje? Gda vküp prídete: vszáksi vász peszem má, vesenyémá, jezik má, oznanenyémá, razszkladanye má; vsza na pobôgsanye naj bodo.

27. Csi sto z jezikom guesí:

dvá, ali naj vecs trijé naj gucsijo, i tô eden za drügem, i eden razkládaj.

28. Csi pa nega, kí bi razkládao: tiho naj bô vu Czérkvi; szám szebi i Bôgi naj guesi.

29. Proroczke pa dvá, ali trijé naj guesíjo: i drügi naj razszodjávajo.

30. Csi je pa drügomi tam szedécsemi kâ oznanyeno: te prvi naj tiho bode.

31. Ár morete eden za drügem vszi proroküvati: naj sze vszi vesíjo i vszi obeszelíjo.

32. I Dühovje prorokov szo prorokom podáni.

33. Ár je Bôg nej zmêsanya Bôg: nego méra; liki vu vszej szprávisesaj ti szvéczov.

34. 'Zene vase vu czérkváj tiho naj bodo. Ár je nyim nej dopüseseno gúcsati: nego naj podáne bodo; liki i právdavelí.

35. Csi sze pa kâ seséjo vcsiti: domá lasztivne mo'zé naj pítajo. Ár je grdô 'zeni vu czérkvi gúcsati.

36. Ali od vász je Bo'za rêcs zísła? Ali med szame vász je prisła?

37. Csi sto stima, ka je prorok, ali dühovni: naj szpozna; ka vám písem, kâ szo Goszpodnove zapôvidi.

38. Csi pa steri nezna: naj szí nezna.

39. Záto, bratje, 'zelte proro-

küvati; i gúcsati z jeziki ne bránte.

40. Vsza naj sznáj'zno i pôleg réda bodo.

XV. TÁL.

I. Od Krisztusovoga gori sztanenyá gvüsnosztí 1—15. II. Od násega téla gori sztanenyá 16—58.

I. 1. **N**a znánye vám pa dájem, bratje, Evangelium; steroga szem vám nazvisesávao: steroga szte i vzéli, v sterom i sztojíte.

2. Po sterom sze i zvelicsate: csi, z káksov rêcsjôv szem ga vám nazvisesávao, zdr'zíte; nego csi szte zamám vervali.

3. Ár szem vám naj bole eto vö dáó, ka szem i jasz vzéo: kâ je Krisztus mr'u za grêhe nase pôleg píszma.

4. I kâ je pokopan i kâ je gori sztano na trétji dén pôleg píszma.

5. I kâ sze je szkázao Kéfási: potom i tim dvanájszetim.

6. Po tom sze je szkázao vecs pét sztô bratom kesaszi: z steri ji vnogo escse zdaj 'zivé; níki szo pa 'ze zászpali.

7. Po tom sze je szkázao Jakubi: potom vszêm Apostolom.

8. Naj obszlêdnyim pa zevszej, liki od porodnosztí, sze je i meni szkázao.

9. Ár szem jasz te naj ménsi med Apostolmi: kí szem nej vrêden, ka bi sze Apostol zvo-

jo; kâ szem preganyao czér-
kev Bo'zo.

10. Z miloscse Bo'ze szem pa,
ka szem; i miloscsa nyegova
vu meni je nej bíla zamán; ne-
go szem vecs od nyíh vszej de-
lao. Nej pa jasz: nego miloscsa
Bo'za; stera je z menom.

11. Zátó, ali jasz, ali oni, tak
prêdgamo: i tak szte vervali.

12. Csi szepa Krisztus prêdga;
ka je od mrtvi gori sztano: kak-
da právjio níki med vami; kâ
ti mrtvi gori sztanyá nega?

13. Csi pa ti mrtvi gori szta-
nnya nega: ni Krisztus je ne
gori sztano.

14. Csi je pa Krisztus nej szta-
no gori: zobsztom je tak prêd-
ganye nase, zobsztom je i vera
vasa.

15. Nájdemo sze pa i krívi
szvedoczke Bo'zi: kâ szmo szve-
docsili od Bogá; kâ je gori zbü-
do Krisztusa; steroga je nej
zbüdo; csi sze ti mrtvi gori ne
zbüdiyo.

II. 16. Ár, csi sze mrtvi gori
ne zbüdiyo, niti Krisztus jej ne
gori zbüdjeni.

17. Csi je pa Krisztus nej szta-
no gori: márna je vera vasa;
escse szte vu grêhi vasi.

18. Zátó, i kí szo zászpali vu
Krisztusi, zgübleni szo.

19. Csi vu etom 'zitki szamo
vüpanye mámo vu Krisztusi,
nevolnêsi szmo od vszej lüdi.

20. Zdaj je pa Krisztus gori

sztano z mrtvi: prvotina tej, kí
szo zászpali, vcsinyen.

21. Ár, geto je po csloveki
szmrt, i po csloveki je gori
sztanyé ti mrtvi.

22. Ár, liki vu Ádami vszi
mérájo: tak i vu Krisztusi vszi
o'zivéjo.

23. Vszáksi pa vu lasztivnom
rédi: prvotina je Krisztus; po-
tom oni, kí szo Krisztusovi vu
prísesztjê nyegovom.

24. Po tom konec z bode; gda
tá dá králevszto Bôgi i Ocsi:
gda na nikoj szprávi vsze po-
glavársztvo i vszo oblászt i
môcs.

25. Ár more on kralüvati: do-
kecs ne dene vsze nepriátele
pod nogé szvoje.

26. Teszlêdnyinepriátelszmrt
sze na nikoj szprávi.

27. Ár je vsza podvrgao pod
nogé nyegove. Gda pa veli, kâ
szo vsza podvr'zena: ocsive-
szno je; kâ je zvün toga, kí
nyemi je vsza podvrgao.

28. Gda nyemi pa bodo vsza
podvr'zena: teda sze i szám
Szin podvr'ze tomi, kí je nye-
mi vsza podvrgao; naj bode
Bôg vsze vu vszej.

29. Nacsi ka bi csiníli ti okr-
sztseni nad mrtvimi: csi bi rê-
szan ti mrtvi gori ne sztanolí?
Zakaj sze pa krsztsávajo nad
mrtvimi?

30. Zakaj pa i mí pogíbamo
vszáko vöro.

31. Vszáki dén vméram po nasoj hváli; stero mám vu Kri-sztus Jezusi Goszpodni nasem.

32. Csi szem sze pôleg cslo-veka zdivjácsinov bojüvao vu Efezusi: ka mi valá; csi mrtvi gori ne sztánejo? Jejmo i pí-mo: ár vütro merjémo.

33. Ne dájte sze zapelati: hüda zgucsávanya szkvaríjo dobre návade.

34. Prebüdte sze pravicsno i ne grêste. Ár níki neznajo Bo-gá. Na szramoto vám právim.

35. Ali ercsé sto: kakda sztá-nejo gori ti mrtvi? i v káksem têli naprê prído?

36. Neszpameten: tí, kaszêjas, ne o'zivé; nego, csi merjé.

37. I, ka szêjas, ne szêjas têlo, stero bode: nego gôlo zrno, trbê je znati psenicze, ali pa káksega drügoga szilja.

38. Bôg nyemi pa dáva têlo, kák scsé i vszáksemi szemeni lasztivno têlo.

39. Nej je vszáko meszô ede dôbi meszô: nego drügo je cslo-vecse meszô, drügo je pa go-venszko, drügo je pa ríbjé, drü-go je pa ftíeske.

40. Jeszo i nebeszka têla i ze-melszka têla: ali drüga je ti nebeszki díka; drüga je pa ti zemelszki.

41. Drüga díka je szuncza, i drüga díka je mészecza, i drü-ga díka je zvêzd: ár zvêzda od zvezde sze razlocsáva po díki.

42. Tak bode i gori sztánenyê ti mrtvi. Szêja sze vu szprjhne-nyê, gori sztáne vu neszprh-nyenoszti.

43. Szêja sze vu nepostenyê: gori sztáne vu díki. Szêja sze vu nemocsnoszti: gori sztáne vu zmo'znoszti.

44. Szêja sze têlo telovno, gori sztáne têlo dühovno. Je têlote-lovno: i je têlo dühovno.

45. Tak je i píszano: vesínyen je prvi cslovik Ádam vu 'zivô-cso düso; te szlêdnyi Ádam pa na düh o'zivenyá.

46. Ali nej je to prvo, dühov-no; nego to telovno: potom pa to dühovno.

47. Prvi cslovik je z zemlé zemelszki: te drügi cslovik je pa Goszpôd z nebész.

48. Kákxi je te zemelszki; ták-si szo i ti zemelszki: i kákxi je te nebeszki; táksi szo i ti ne-beszki.

49. I, liki szmo noszili obráz toga zemelszkoga, tak noszmo i obráz toga nebeszkoga.

50. Tô pa právim, bratje; ká meszô i krv králevsztva Bo'zega öröküvati nemre: niti szprjh-nenyê neszprhnyenoszt öro-küvati.

51. Ovo szkrovnoszt vám po-vêm: vszi isztina ne zaszpímo: vszi sze pa preobrnémo.

52. Brs vu ocsnom megne-nyi, na szlêdnyo trombônto (ár trombôntivali bodo) i ti mrtvi

gori sztáno neszprhlivi i mí sze preobrnémo.

53. Ár je potrêbno, naj to szprhlivo oblicsé neszprhlivoszt i to mrtelno oblicsé nemrtelnoszt.

54. Gda pa to szprhlivo oblicsé neszprhlivoszt i to mrtelno oblicsé nemrtelnoszt: teda sze zgodi ona rêcs, stera je píszana; po'zrêta je szmrt vu obládanyi.

55. Gde je tvoje, ô szmrt! 'zalecz? Gde je tvoje, ô pekel! obládanye?

56. 'Zálec szmrti je pa grêh, môcs grêha je pa právda.

57. Ali hvála bojdi Bôgi; kí nám je dáó obládanye po Goszpodni nasem Jezusi Kriosztusi.

58. Záto, bratje moji lübléni, sztálni bojďte, negenyeni, obilni vu deli Goszpodnovom vszigidár, znajôcsi, kâ ne bode zamán delo vase vu Goszpodni.

XVI. TÁL.

I. Od zbéricze na Jerusálemszki szvéczov potrêbesino 1—5. II. Od vucsitelov csészti 6—24.

I. 1. **O**d zbéricze pa tim szvétim na potrêbesino liki szem zrendeliúvao gmajnam vu Galáczi: tak i ví csinte.

2. Prvi dén tjedna vszáki vasz tá deni pri szebi szprávlavsi; ka sze nyemi dobro vídi: naj sze teda, gda prídem, zbéricze ne pobérajó.

3. Gda pa prídem: sterekoli bodte stímali szpodobne po líszti; té poslem; naj neszéjo tó milosceso vaso vu Jerusálem.

4. Csi je pa vrêdno i meni idti: naj pojdo z menom.

5. Sô bom pa k vám: gda bom sô po Maczedonii (ár bom po Maczedonii sô).

II. 6. Pri vász pa lêhko osztánem; ali i prezimávao bodem: naj me ví szprevodite; kama-koli bom sô.

7. Árnescsem vász zdaj vu prêkidênýi viditi: vü pam sze pa; ka nikeliko vrêmena pri vász osztánem: csi bode Goszpôd steo.

8. Osztánem pa vu Efezusi do Riszáó.

9. Ár szo sze mi dveri odprle velike i mocsno, i protivníkov je vnogo.

10. Csi pa príde Timotheus: glédajte, naj brezi sztráha bode pri vasz. Ár delo Goszpodnovo dela; liki i jasz.

11. Naj ga záto sto ne zavr'ze. Szprevodte ga pa vu méri; naj príde k meni: ár ga csákam z bratmi vrét.

12. Od Apollósa brata pa znájte: ka szem ga doszta proszo; najde k vám z bratmi. Ali nigdár je nê bio té vôle; ka bi zdaj sô. Sô de pa; gda príliko nájde.

13. Verosztüjte, sztojte vu veri, mo'zjé bojďte i mocsni bojďte.

14. Vsza vasa sze naj vu lü-béznoszti godíjo.

15. Proszim pa vasz, bratje; znájte hi'zo Stevanovo; kâ je prvotina Achaie, i na szlû'zbo tim szvétim szo sze pôdali.

16. Naj i ví podáni bodete táksim i vszákomi pomágajôcsemi i delajôcsemi.

17. Veszelim sze pa nad príse-sztjem Stevana i Fortunátusa i Achaika: kâ szo vase zmenka-nye tej szpunili.

18. Ár szo zpokojili moj i vas düh. Zátó znájte tákse v poste-nyê dr'zati.

19. Pozdrávlajo vász gmajne

Á'zie. Pozdrávlajo vász vu Goszpodni vnogo Akvila i Prisz-ezilla zszprávisesom vrét, stero je vu nyidva hi'zi.

20. Pozdrávlajo vász bratje vszi. Pozdravte eden drügoga vu szvéto küssüvanyi.

21. Pozdrávlanye z mojav ro-köv Pavlovov pizano.

22. Csi sto ne lübi Goszpon Jezus Krisztusa: prekléti bojdi, máran atha.

23. Milosesa Goszpon Jezus Krisztusa bojdi z vami.

24. Lübézen moja zevszêmi vami vu Krisztus Jezusi, Amen.

K Korinthusánczom prvi liszt pizani od meszta Filippis; poszlani pa po Stevani i Fortunátusi i Achaiki i Timotheusi.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

II. K KORINTHUSÁNCZOM PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Predgovor i poklon 1—2. II. Bogá hváli za volo trôsta 3—14. III. Zrok ká'ze, zakaj je nej mogao k nyim pridti 15—24.

I. 1. **P**avel Apostol Jezus Kri-sztusov po vôli Bo'zój i Timotheus brat gmajni Bo'zój, stera je vu Korinthusi zevszêmi szvétimi, kí szo vu czê-lôj Acháji.

2. Milosesa vám i mér od Bogá

Ocsé nasega i Goszpon Jezus Krisztusa.

II. 2. Blagoszlovlen je Bôg i Ocsa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa, Ocsa szmilenoszti i Bôg vszega obeszeljá.

4. Kí nász obeszeljáva vu vszój nasoj nevôli, da bi i mí mogli obeszeljávati vu vszákoj nevôli bodôcse, po obeszeljávanyi, zkim sze i mí od Bogá obesze-ljávamo.

5. Naj, kak obiljávjajo trplénja Krisztusova v nami, tak po Krisztusi obiljávi obeszeliávanye nase.

6. Alisze panévôlivamo; na vase obeszeliávanye izvelicsanye je; stero sze dela vu znássanyi tisztí nevôl, stere i mí trpímo: ali sze obeszeliávamo; na vase obeszeliávanye izvelicsanye je.

7. I vüpanye nase je mocsno za vász, znajôcsi; kâ, liki szte tálniczke trplénja, tak i obeszeliávanya.

8. Ár nescsemo, ka bi neznali, bratje, nase nevôle, stera sze je nám pripetila vu Á'zii; kâ szmo vö zmertüka po'zmécsani bili i vise môcsi tak; da szmo i v'zivotí nasem dvojíli.

9. Ali i mí szamí v szebi szmoze szmrti szôdbo meli: naj sze ne vüpamo vu szebi; nego vu Bôgi; kí mrtve gori zbüdjáva.

10. Kí nász je z tákse szmrti oszlóbodo i oszlobodjáva: v kom sze vüpamo; kâ nász i potom oszlobodí.

11. Pomágajôcsi i ví zmolitevjov za nász; naj z vnôgi oszôbdár nám dáni po vnôgi sze dá hvála za nász.

12. Ár je hvála nasa eta, szvedôsztvo düsnevészti nase: kâ szmo sze vu Bô'zój proosztôcsi i csisztôcsi, nej vu modrôszti te'lovnoj, nego vu milosesi Bô'zój, obraesali na szvéti: naj bole pa pri vász.

13. Ár drüga vám ne pisemo: nego tô; ka cstéte i ka znáte. Vü pam sze pa; kâ i notri do kônceza ználi bodte.

14. Liki szte i szpoznali nász z ednoga tála: kâ szmo vasa hvála, liki i ví nasa vu dnévi Goszpon Jezusovom.

III. 15. I ztôv vü paznosztjov szem steo k vám idti oprvics; naj drügo milosceso máte.

16. I po vász prêk idti vu Maczedonijo i pá z Maczedonie idti k vám i po vász sze szpre-vájati vu Judeo.

17. Tô záto premislávajôcsi jeli szem zléhkôtov 'zivo? Ali, stera premislávam, pôleg têla premislávam: naj bode pri meni tak, tak, i nej nej?

18. Veren je pa Bôg: kâ je rêcs nasa k vám nej bila tak i nej.

19. Ár je Szin Bo'zi Jezus Krisztus, kí je med vami po nami predgani, po meni i Szilvánusi i Timotheusi, nej bio tak i nej; nego je bio tak vu nyem.

20. (Ár vszáksa obecsanya Bo'za szo vu nyem, tak i vu nyem amen) Bôgi na diko po nász.

21. Té pa, kí nász z vami vrét potrdjáva vu Krisztusa i nama-zao je nász, je Bôg.

22. Kí je i zapecsato nász i dáo je zálogo Düha szvétoga vu szrezá nasa.

23. Jasz pa szvedoka Bogá zovém na mojo düso: kâ szem

vász milüvao; kâ szem do eti máo nej sô v Korinthus.

24. Nej, ka bi kralüvao nad vasov verov: nego, ka szmo pomocsníczke radoszti vase. Ár vu veri sztojíte.

II. TÁL.

I. Zrok, zakaj je ráj pízao, liki ka bi szám sô k nyim 1—4. II. Proszí je, naj toga vö vr'zénoga grêsnika nazáj vze-mejo 5—11. III. Právi Apostolje szo di-sanye Krisztusovo 12—17.

I. 1. **E**to szem pa vu szebi szôdo: naj neidem k vám pá vu dreszélnoszti.

2. Ár esi vász jasz razdreszelim: sto je, kí mené obeszelí; nego razdreszéljeni od méne.

3. I pízao szem vám tô iszto: naj, gda k vám prídem, nemam 'zaloszti od oni, nad sterimi bi sze meo radiüvati zavüpavsisze na vász vsze; kâ je moja radoszt vszê vász.

4. Ár szem vám z vnôge nevôle i sztizskávanya szrezá pízao po vnôgi szkuzáj: nej, ka bi sze dreszelili; nego, ka bi lübézen szpoznali; stero obilno mám k vám.

II. 5. Csi je pa sto razdrészelo: nej je menérazdrészelo, nego ztála; naj vász vsze doli ne poté'zim.

6. Zadoszta je táksemi eto od vnôgi káranye.

7. Tak naj prôti bole nyemi ví odpiszttíte i obeszelíte ga: naj

sze kak zprevelikov 'zalo-sztjov ne vtopi té táksi.

8. Zátó proszim vász: szká'zte nyemi tô lübézen.

9. Ár szem zátó i pízao; naj vász szpoznam po vardêvanyi: esi szte na vsza pokorni.

10. Komi pa kâ ví odpüsztíte: i jasz nyemi odpüsztim. Ár, esi szem i jasz ká odpüsztó, komi szem odpüsztó: za vász volo szem odpüsztó pred Krisztusovim líczom; naj sze ne vkani-mo od Satana.

11. Ár známo nyegova mislê-nya.

III. 12. Gda szem pa prisao vu Troado na Krisztusovoga Evangelioma nazviscsávanye, i dveri szo mi odprte bilé vu Goszpodni: dönok szem nej meo gmaha v dühí mojem; ka szem nej najsao Titusa brata mojega.

13. Nego szlobô szem vzéo od nyíh i vö szem sô vu Maczedonio.

14. Ali bojdi Bôgi hvála, kí vszigdár nám obládanye dá vu Krisztusi, i dísanje znanoszti szvoje nazviscsáva po nász vszákóm meszti.

15. Ár szmo Krisztusovo dobro dísanje Bôgi v oní, kí sze zvelicsajo: i v oni, kí sze szkvaríjo.

16. Etim isztina dihalo szmrtna szmrt: onim pa dihalo 'zítka

na 'zítek. Ali sto je k etim szpodoben?

17. Ár nej szmo, liki vnôgi, ka bi podmênili rêcs Bo'zo: nego, liki z esisztôcese, nego, liki z Bogá pred Bogom vu Kri-sztusi, gucsímo.

III. TÁL.

I. Korinthusánczarje szo Apostolov liszt 1—3. II. Na dobro szpodobne nász Bôg csini 4—6. III. Evangeliuma szlű'zba od právde szlű'zbe je odícenêsa 7—18.

I. 1. **Z**acsnero pá szamí szé bé preporácsati? Ali potrebűjemo, liki níki, preporácsani lisztôv k vám? ali od vász preporácsani k drűgim?

2. Nas líszt szte ví píszani vu szrezáj nasi: steroga znájo i estéjo vszi lűdjé.

3. Geto je ociveszno: ka szte líszt Krisztusov po nasoj szlű'zbi szprávleni, píszani nej z csrnilom; nego z Dűhom 'zívoga Bogá: nej, na kameni táblaj, nego na meszni táblaj szrezá.

II. 4. Vűpanye pa tákse mámo po Krisztusi k Bôgi:

5. Nej ká bi szpodobni bilí szamí od szébe miszliti ká, liki szamí z szébe: nego szpodobnoszt nasa je z Bogá.

6. Kí je i szpodobne nász vesi-no szluge nôvoga Zákona, nej píszka; nego dűhá. Ár píszk v mori: dűh pa o'zíví.

III. 7. Csi je pa szlű'zba szmrta vu píszkaj, stera je osznovlena

v kameni táblaj, vu táksoj díki bíla; da szo nej mogli glédati szinovje Izraelszki na lícze Môsesovo za volo díke lícza nyegovoga, stera je prêdôcsa bíla:

8. Kakda bi ne bíla bole szlű'zba dűhá vu díki?

9. Ár csi je szlű'zba preklésztva díka: od koga bole obiljáva szlű'zba pravice vu díki?

10. Ár i tó odíceno nej je bilô odíceno v tom táli za volo prevelike díke.

11. Ár csi je tó preminôcse odíceno bilô: od koga bole tó, stero osztáne, je vu díki?

12. Imajôcsi zátó tákso vűpazen z velikov szresnosztjov 'zívémó v guesi.

13. I nej liki je Môses djáo pokrivalo na obráz szvoj, da bi ne vidili szinovje Izraelszki na konec z toga preminôcsega.

14. Ali obtrdjene szo pámeti nyihove. Árotnridodenésnyega dnéva pokrivalo nad cstenyom sztároga Zákona neodkrito osztanyűje: stero sze vu Krisztusi kraj jemlé.

15. Ali do denésnyega dnéva, gda estéjo Môsesa, pokrivalo nad szrezom nyihovim le'zí.

16. Gda sze pa sto obrné k Goszpodni: teda sze kraj vzeme pokrivalo.

17. Goszpôd je pa Dűh. Gde je pa Goszpodnov Dűh: tam je szlobosesina.

18. Mí pa vszi z odkritim li-
czom Goszpodnovo díko liki v
gledali glédajôcsi v tiszti obráz
sze premínyávamo od díke na
díko, liki od Goszpodnovoga
Dühá.

IV. TÁL.

I. Právi, ka ne hénja glásziti Evange-
liom: csi gli vnôgi ne verjejo 1—4. II.
Káksi szo z nôtra i z vûna právi Apo-
stolje? 5—11. III. Ka nász na mirovno
trplénje nadigávati more? 12—18.

I. 1. **Z**áto, da eto szlû'zbo
mámo, liki szmo mi-
loseso dôbili, ne pomenkávamo.

2. Nego odmetávamo szkriyna
dela szramôte i ne hodimo vu
jálnoszti; niti ne mészamo rêcs
Bô'zo: nego z ocšivesznoszťov
isztine preporácsamo szamí
szebé pri vszoy düsnojvêszti
lûdi pred Bôgom.

3. Csi je pa i zakriti nas Evan-
geliom, pred têmei je zakriti; kí
sze szkvaríjo.

4. Vu steri je Bôg etoga szvêta
oszlêpo pámeti ti neverni: naj
nyim neszvêtiszetloszt Evan-
gelioma dike Krisztusove; ki
je Bo'zi kêp.

II. 5. Ár ne prêdgamo szamí
szebé: nego Krisztus Jezusa
Goszpôda, szamí szebé pa szlu-
ge vase po Jezusi.

6. Kâ Bôg, kí je velo z kmieze
szvetloszt szíjati, je té, kí je
szíjao vu szrezáj nasi na pre-
szvecsényé szpoznanya díke

Bo'ze vu obrázi Jezus Kri-
sztusa.

7. Mámo pa té kincs vu csre-
pnyeni poszôdaj: dosztójnoszt
môcsi Bo'za bode, i nej z nász.

8. Vu vszem sze sztiszkáva-
mo; ali ne sztísznemo sze: dvo-
jímó, ali ne zdvojímó.

9. Pregányamo sze; ali ne ni-
hámo sze: te'zímó sze; ali ne
pogübímó sze.

10. Vszigdár vmárjenýé Go-
szpon Jezusa vu têli okôli no-
szímó: naj sze i 'zítek Jezusov
vu têli nasem szká'ze.

11. Ár sze mí 'živôcsi vsze-
szkôsz na szmrt dávamo za vo-
lo Jezusa: naj sze i 'zítek Je-
zusov szká'ze vu mrtelnom têli
nasem.

III. 12. Etak tak szmrt v na-
mi dela; 'zítek pa vu vami.

13. Da pa mámo toga isztoga
Dühá vere pôleg onoga, ka je
píszano: vervao szem, záto
szem gúcsao: i mí verjemo,
záto i gucsímó.

14. Znajôcsi, kâ, kí je zbüdo
Goszpon Jezusa, i nász po Je-
zusi zbüdí i zvami vrêt naprê
posztávi.

15. Ár eta vsza za vaso volo
bodo: naj miloscsa obiljávajô-
csa po vnôgi hválo dávanyi
bole obiljáva na díko Bo'zo.

16. Záto ne pomenkamo: ne-
go, csi sze i vûnêsnyi nas cslo-
vik zrúsáva, dönok te znotrê-

snyi sze ponávla od dnéva do dnéva.

17. Ár ta ocsnomegnyena lèh-kòta trplènya nasega jáko preveliko vekivecsno 'zmécsavo dike nám szprávla.

18. Ár mí ne glédamo ta vídòcsa; nego ta nevidòcsa. Ár ta vidòcsa szo do csasza: te nevidòcsa szo pa vekivecsna.

V. TÁL.

I. Vto nebeszko hi'zo idti trbè 'zeleti 1—10. II. Pasesi sze i drüge tá pripeleti 11—21.

I. 1. **Á**r známo: kâ, csi sze zemelszke nase hi'ze sztánék raszpisztí, czimper od Bogá mámo, hi'zo brezi ròk naprávleno, vekivecsno vu ne-bészaj.

2. Ár i v tom zdühávamo: ka sze scsémó v prebiválicse nase, stero je z nebesz, gori oblécsti.

3. Csi sze li oblecseni, i nej nági, nájdemo.

4. Ár, kí szmo vetom sztánki, zdühávamo pod bremenom záto, ka sze nescsemo szlécsti, nego gori oblécsti: naj sze po'zré mrtelnoszt od 'zítka.

5. Kí je pa nász na tô szpravo: je Bòg; kí nám je dáó i zálog i Dùhá.

6. Vüpamo sze tak vszigdár i známo: kâ, dokecs vu tèli, kak tühénczi, hodimo, dalecs szmo kraj od Goszpodna.

7. (Ár po veri hodimo: nej po vidènyi.)

8. Vüpamo sze pa i scsémó sze bole vò zoszeli z tèla i prebívati pri Goszpodni.

9. Zátó sze i pasesimo; ali szmo v tèli prebívajòcsi, ali sze pa vò szelimo: naj nyemi vugodni bodemo.

10. Ár sze je nám vszém potrebnopredKrisztusovimszodczkim sztolezom szkázati: naj prime vszáksi, ka je po tèli csinio pôleg toga ka je delao, ali dobro, ali hüdo.

II. 11. Znajòcsi tak sztrájh Bo'zi, lüdí rátamo: Bògi szmo pa ocsiveszni. Vüpam sze pa; ka szmo i vu vasi düsnivêsztaj ocsiveszni.

12. Ár ne preporácsamo vám pá szamí szebé: nego vám príliko dávamo hvále nad nami; naj máte kâ pròti tèm, kí sze vu obrázi hválíjo, i nej szrezá.

13. Ár ali bláznijemo, Bògi bláznijemo: ali csednùjemo, vam csednùjemo.

14. Ár Krisztusova lübéznoszt nasz sztiszkáva.

25. Kakti one, ki tô szòdimo: kâ, csi je eden za vsze mro, tak szo vszi mrlí. I za vsze je mro: naj ti 'zivòcsi vecs ne 'zivéjo szebi; nego tomi, kí je za nyé mro i gori sztano.

16. Zátó mí od etoga máó nìkoga neznamo pôleg tèla. Csi szmo pa i szpoznali pôleg tèla

Krisztusa: ali zdaj ga vecs ne poznamo.

17. Zató csi je sto vu Krisztusi; nôvo sztvorjený je: tasztára szo prêsla, ovo vsza szo nôva vcsinyena.

18. Tá pa vsza szo od Bogá; kí nász je szebom zméro po Jezus Krisztusi i dáo nam je szlüzbo zmérjánya.

19. Da geto je Bôg bio vu Krisztusi, zméro je ete szvêt z szebom i nej nyemi je notri racsúnao presztopený nyegova; i polo'zo je vu nász rêcs toga ftisánya.

20. Za Krísztusa tak v poszel-sztvi hodécsi, liki da bi sze vam Bôg molo po nasz, proszimo za Krisztusa, zmérte sze z Bogom.

21. Ár onoga, ki je nej znao grêha, je za nász grêh vcsino: naj mi bodemo pravicza Bo'za vu nyem.

VI. TÁL.

I. Bisztri je na evangelicsánszki 'zítek 1—13. II. Prepovidáva nyim sztimi nevérnimi tiváristvo 14—18.

I. 1. **D**a pa vküp delamo: opomínamo vász: naj zamán miloseso Bo'zo ne vze-mete.

2. Ár právi: vu priétnom vrêmeni szem te poszljühno; i vu dnévi zvelicsánya szem te po mogao. Ovo zdaj je vrêmen

priétno; ovo zdaj je dén zvelicsánya.

3. Nikomi nikse v nikom ne dávajmo potikávanye, naj sze ne grajá nasa szlüzba.

4. Nego sze vu vszem preporácsajmo, liki Bo'zi szlüzbeniczke vu vnôgom znásanyi, vu nevoláj, vu potrêbesinaj, vu sztiszkávanyaj.

5. Vu 'zlakaj, vu temniczaj, vu sztanenyáj, vu delaj, vu verusztüvanyaj, vu posztéj.

6. Vu csisztôcsi, vu szpoznanyi, vu trplivoszti, vu dobrotivoszti, vu Sz. Dühí, vu nezkalzívnoj lübéznoszti.

7. Vu isztine rêcsi, vu Bo'zój môcsi, po ro'zjê pravicze z dêsne i z lêve sztráni.

8. Po diki i nepostený, po hüdi i dobri glászi, liki zapelávezi, i dönok ísztinszki.

9. Liki neznani, i dönok znáni: liki vmérajôcsi, i ovo 'zivémo: liki scsukani i dönok nej vmorjeni.

10. Liki 'zalosztni, vszigdár sze pa radüvájôcsi: liki szíromácze, vnôge pa obogativsi: liki nikaj nemajôcsi, i vszák-sim ládájôcsi.

11. Vüszta nasa szo sze odprla k vám, ó Korinthusáneci! szrczé nase je razsérjeno.

12. Nej szte vószki v nami; vószki szte pa vu szrezáj vasi.

13. Na meszto nazáj dáne plá-

e se, liki szinom velím; razsérte sze i ví vu szrecáj vasi k nám.

II. 14. Ne vozte lüczki járem z nevernimi. Ár káksi tál má pravicza z nepravdenosztjov? I kákse je obesinsztvo szvetloszti i kmicze?

15. I kak sze glíha Krisztus z Belialom? Ali káksi tál je toga vernoga z nevernim.

16. Ali ka je za 'zlo'zenyé Czerkvi Bo'ze z bolvanmi? Ár szte ví Czerkev 'zívoga Bogá: liki je erkao Bôg; kâ bom v nyíh prebívaó i med nyimi bom hodo; i bom nyim Bôg, i oni bodo meni lüdsztvo.

17. Zátó vöidite od nyíh i od lôcste sze, velí Goszpôd, i ne csisztoga sze ne doteknite; i jász vász gori vzemem.

18. I bom vám za Oco i ví bodete meni za Szini i cseri: právi te vszamogôcsi Goszpôd.

VII. TÁL.

I. I na dale opomina na Sz. 'zítek 1—3.

II. Veszeli sze, ka nyim je po posztrájfanyi dühovno 'zaloszt szpravo 4—12.

III. 'Zaloszt nyihova je i Titusi na radoszt bila 13—16.

I. 1. **Z**átó táksa obeesanya da mámo, lübléni; o csisztimo sze od vsze rú'znosztí têla i dühá dokoncsávajôcsi poszvecsenyé nase vu Bogá bojaznoszti.

2. Primte nász: nikomi szmo nepraviezo nej vesínili; nikoga

szmonej szkvárilí; níkoga szmo nej vkanili.

3. Ne právim eto vám na szkvárjenyé. Ár szem 'ze naprê erkao: kâ szte vu szrecáj nasi tak, da szmo gotovi zvami vrét mrêti i 'zivetí.

II. 4. Doszta szresnoszti mám k vám gúcsati doszta hvále nad vami: napunyen szem z obeszeljom: jáko obiljávam z radosztjov vu vszój nasój nevôli.

5. Ár, gda szmo sli vu Maczedonijo, níksi gmajh je nej melo têlo nase: nego vu vszem szmo sztíszkávani. Zvüna vojsz küvanya; z nôtra pa sztráhi.

6. Ali Bôg, kí te ponízne obeszeljáva, obészelo je nász po Titusa k nám prihájanyaí.

7. Nej szamo pa vu prihájanyaí nyegovom: nego i vu obeszeljájanyaí; sterim je obeszeljeni nad vami nazvicsávajôcsi nám vase 'zelénye, vase jôkanye, vaso lübéznoszt, nad menom tak; da szem sze escse bole rádúvao.

8. Ár, csi szem vász i razdrészelo po lísztí, nej mi je 'zao; csi mi je gli 'zao bilô. Ár vídim; kâ vász je tísztí líszt, csi gli do csasza, razdrészelo.

9. Zdaj sze pa radújem, nej kâ szte razdreszeljeni bíli: nego kâ szte razdreszeljeni na pokôro. Ár szte razdreszeléni pôleg Bogá tak; da szte v níkakso skodo nej prisli po nasz.

10. Ár pôleg Bogá 'zaloszt pokôro na zvelicsanye nepo'zalüvano dela: toga szvêta 'zaloszt pa szmrt dela.

11. Ár ovo tô iszto, ka szte pôleg Bogá razdreszéljeni bili, kákso jedrnoszt je delalo vu vami? k tomi i zagovor, i cse-mére, i sztrájh, i 'zelênnye i vrêloszt, i zadomescsánye? Vu vszem szte pokazali: kâ szte v tom deli csísztí.

12. Záto csi szem vám gli píszao: dönok nej za volo nepraviezo delajôcsega; niti za volo nepraviezo trpécsega; nego za toga volo, naj sze szká'ze nasa jedrnoszt nad vami pri vasz i pred Bogom.

III. 13. Záto szmo sze obészelili nad vasim obeszeljom. Obilnê pa escse szmo sze radüvali nad radosztjov Titusa: kâ sze je raszhládo düh nyegov odevszê vász.

14. Ár, csi szem sze v kom pred nyim z vami hválo, nej szem sze oszramoto: nego, liki szmo vám vsza vu ísztini gúcsali, tak i hvála nasa od Titusa sze je za ísztinszko najsla.

15. I szrezé nyegovo je obilnêse k vám: gda sze szpomína zvszê vász bôganya, i kak szte ga z bojaznosztjov i sztrahotov príjali.

16. Radüjem sze záto: kâ sze vu vszem na vász zavüпам.

VIII. TÁL.

I. Opomina je na álmstvo 1—15. II. Imenüje one, po kê sze álmstvo má poszlati 16—24.

I. 1. **N**a znanye pa vám dámo bratje, milosceso Bo'zo; stera je dána gmajnam Maczedonszkim.

2. Kâ je vu vnôgom vardêvanyi nevôle rászla obilnoszt radoszti nyihove i pôleg globocsíne szíromastvo nyihovo je obiljávalo vu bogásztvi prôsztoszti nyihove.

3. Ár pôleg premôcsi, szvedocsim i vise premôcsi, szo gotovi bili.

4. Z vnôgov prosnyov proszécsi nász: ka bi milosceso i obcsinsztvo szlû'zbe na szvéte dáno k szebi vzéli.

5. I nej, liki szmo sze vüpali: nego szo szamí szebé dáli prvle Goszpodni, potom i nám po völi Bo'zój.

6. Naj mí opomínamo Títusa; da, liki je prvle zácsao, tak i dokoncsa pri vasz i tô milosceso.

7. Da, liki vu vszê obiljávate vu veri i rêcsi i znányi i vszákoj jedrnosztí i zvasov k nám lübéznoszti, tak i vu toj miloscesi obiljávajte.

8. Ne právim pôleg zapôvidi: nego naj po drügi jedrnosztí i vase lübéznoszti csisztôcso vardennem.

9. Ár znáte milosceso Goszpod-

na nasega Jezusa Krisztusa; ka je za vász sziromák vesinyen bogat bodôcsi: naj ví 'z nyego-
vim sziromastvom obogátite.

10. I tanács vám v tom dávam. Ár tô vám valá: kí szte nej szamo csiniti; nego i privoliti pred tēm zácsali v preminôcesem leti.

11. Zdaj pa i csinênye dokon-
esajte: da, liki je gotova bíla vola, tak i dokoncsanye z toga, ka máte.

12. Ár, csi je gotova vola, pôleg toga, ka má, priéten je Cslovak; nej pôleg onoga, ka nema.

13. Ár necsem naj drügi lêhkôto, ví pa teskôcso, máte: nego naj sze z ednákocse vu vezdásnyem vrêmeni vasa obilnoszt vu nyihovom zmenkanyi szká'ze.

14. Naj i nyihova obilnoszt vám bode vu vasem zmenkanyi k pomôcsi tak; da bode ednákoszt.

15. Liki je píszano: kí je vno-
go nábrao, nej je obiljávae: i kí je malo nábrao, nej je meo menyé.

16. Hvála pa Bôgi: kí je tô jedrnoszt dáo nad vami vu szrezé Titusa.

17. Kâ je isztina opomínanye rad príjao: jedrnêsi pa bodôcsi z dobre vôle je sô k vám.

18. Poszlali szmo pa 'z nyim vrét brata: kí má hválo vu Evangeliumi po vszê gmajnaj.

19. Nej szamo tô pa; nego i

náto je odlocsen od gmajn; naj nasega pôtniküvanya tiváris bode z tisztov miloscsov, stera sze szlü'zi od nász na tisztoga Goszpôda díko i na hválo vasoj dobroj vóli.

20. Ogíbjâcsi sze toga; naj nasz sto ne grajá vu toj obilnoszti, stera sze od nász szlü'zi.

21. Liki kí dobra dela szprávlamo nej szamo pred Goszpodom; nego i pred lüdmí.

22. Poszlali szmo pa 'z nyimi brata nasega, steroga szmo szküszili vu vnôgom dugovánny vnogokrát jedrnoga bodôcsega; zdaj pa doszta jedrnêsega po velikoj vüpaznoszti k vám.

23. Ali szi od Títusa, bojdi gues, moj tiváris je, i med vami z menom vrét delavec; ali od bratov nasi, Apostolje szo gmajn i díka Krisztusova.

24. Zátó szkázanye lübéznoszt vase i nase hvále nad vami szká'zte k nyim i pred gmaj-nami.

IX. TÁL.

Od álmostva 1—15.

1. **Á**r od szlü'zbe, stera sze prika'züje tim szvétim isztina, ka mi je nej potrêbno vám píszati.

2. Ár znám gotovroszt vaso, z koterov sze od vász hválím Maczedonicsánczom; kâ je Achaia gotova od láinsnyega le-

ta, i vasa pobo'znoszt je vnôge nadignola.

3. Poszlao szem pa ete brate; naj hvála naša nad vami zamán ne bode v tom táli; da, kak szem pravo, gotovi bodete.

4. Naj sze kak, csi z menom prído Maczedonicsáncezi i nájdejo vász nepriprávlene, ne oszramotímo (naj ne eresém ví) vu toj sztálnosztí te hvále.

5. Potrêbno sze mi je záto vidilo opomenôti brate: kâ bi naprê sli k vám, i pripravili bi naprê obezano zbériczo vazo; naj gotova bode tak, liki dobrolna zbéricza, i nej liki szkopôszt.

6. Tô pa velim: kí szkôpo szêja, szkôpo bode i 'zeo: i kí szêja vu blagoszlovi, vu blagoszlovi bode i 'zeo.

7. Vszáksi, kak je gori djáo v szrezi: nej z 'zalosztí, ali z primárjánya. Ár veszéloga dáveza lübi Bôg.

8. Zmo'zen je pa Bôg vesiniti; naj vsza miloscsa obiljáva med vami: da vu vszem vszígďár vszo zadovolnoszt majôcsi obiljáivate na vsze dobro delo.

9. (Liki je píszano: raszipávao je, dáojesziromákom; praviceza nyegova osztáne ne vekke.

10. Kí pa dáva szemen szêjácsi: naj vám dá i krüha na jêsztvino; i povnô'za szêtvo vazo, i vesini, da raszté náras z praviceze vase.)

11. I vu vszem obogátite na vszo prosztôcso; stera dela po nasz: naj sze Bôgi hvála dáje.

12. Ár szlü'zba toga áldova nej szamo dopuni zmenkanya ti szvéti: nego i obiljáva po vnôgi hválo dávanaj Bôgi.

13. Gďa po vardêvanyi ete szlü'zbe dícsijo Bogá nad bôganyem glíhanya vasega z Krisztusovim Evangeliomom i nad prosztôcsov obcsinsztva na nyé i na vsze.

14. I vu nyíh molítvi za vász; kí vász 'zelêjo za volo obilne miloscse Bo'ze, stera je vu vami.

15. Hvála pa Bôgi za nezgovorjeni dár nyegov.

X. TÁL.

I. Zagovárja sze prôti krivim Apostolom 1—11. II. Méri sze k mertúki od Bogá dánomi 12—18.

I. 1. Szám pa jasz Pavel proszim vász po krotkosztí i milosztivnosztí Krisztusovoj, kí szem nazôcsi ísztina ponizen med vami, ôzdalecs szem pa szresen k vám.

2. Proszim pa vász: naj sze nazôcsi bodôcsi ne podrasztim zvüpoznosztíjov, z sterov miszlim ka szmejím prôti níkim; ki tak miszlijo od nász; líki, da bi pôleg têla hodili.

3. Ár, csi gli vu têli hodimo; dönok sze pôleg têla ne vojszküjemo.

4. (Ár ro'zjé nasega vojszkü-

vanya je nej telovno: nego zmo'zno v Bôgi na porüsanje trdni méjszt.

5. Zzkim rüsimo pomislávanya i vszo viszokoszt, stera sze zvisáva prôti szpoznanyi Bo'zemi: i vlovleno pelamo vszo miszel napokornoszt Krisztusi.

6. I gotovo mámo zadomesesánye prôti vszoz neokornoszti: gda sze szpuni vasa pokornoszt.

7. Tá pred ocsmí glédate li? Csi je stogvüsen; ka je Krisztusov: té szi naj zmíszli szám vu szebi; kaj, liki je on Krisztusov, tak szmo i mí Krisztusovi.

8. Ár, csi bom sze i obilnêse kâ hválo znasov oblásztjov, stero nám je dáó Goszpôd na pôbôgsávanye i nej na opüsesávanye vase, ne oszramotim sze.

9. Naj sze ne vidim: liki da bi vász sztrasüvao po lisztáj.

10. Kâ lisztovje isztina, praj, szo'zmetni i zmo'zni: ocsivesznoszt pa têla je nemocsna i rêcs za nikoj.

11. Kí je táksi: naj premíszli; kaj, káksi szmo vrêsci po lisztáj ôzdalecs, táksi szmo i nazôcsi vu deli.

II. 12. Ár sze ne szmejmo k têtêm dêvati, ali priglihávati: kí sze szamí hválijó. Ali tiszti, ki szamí szebé vu szebi mêrijo i szamí szebé k szebi priglihávajo, nikaj ne razmíjo.

13. Mí sze pa brezi mertüka ne hválimo: nego pôleg mer-

tüka regule, stero nám je Bôg vdêlo na mero; da szmo i notri do vász doszégnoli.

14. Ár nej, liki da bi nê doszégnoli k vám, sze nategüjemo: ár i do vász szmo prisli vu Krisztusovom Evangeliumi.

15. Ne hválimo sze brezi mertüka vu lüczki delaj: vüpanye pa mámo, kaj, gda zraszté vera vasa, po vami sze zviszímó pôleg regule nase, na obilnoszt.

16. Naj sze i tam vtiszti dr'zélaj, stere szo od vász tá prêk, Evangelium nazvisesáva; naj sze vu lüczkoj reguli, liki v tiszti, stera szo 'ze gotova, ne hválimo.

17. Kí sze pa hváli: vu Goszpodni sze naj hváli.

18. Ár je nej tiszti, ki szám szebé hváli, szküsseni: nego, steroga Goszpôd hváli.

XI. TÁL.

Pavlova I. lübézen k Korinthusánczom prôti krívim Apostolom 1—16. II. Póníznoszt prôti gizdoszti krivi Apostolov 17—33.

I. 1. **B**ár da bí me trpeli edno malo vu neszpa-metnoszti mojoj: liki me i trpíte.

2. Ár milüjem vász z Bo'zím milüvanyem. Ár szem vász zarôcso ednomi mô'zi: da bi vász esízsto dévojko posztaviti mo-go Krisztusi.

3. Bojim sze pa; naj sze kak,

liki je kacsá Evo vkanila vu jálnosztí szvojoj, tak ne szkvaríjo mízli vase zapelane od prôsztosztí, stera je vu Krisztusi.

4. Ár, esi bi sto pridôcs drügoga Jezusa predgao, steroga szmo nej predgali; ali bi drügoga Dúha vzéli, steroga szte nej vzéli; ali drügi Evangeliom, steroga szte nej vzéli, dobro bi ga znássali.

5. Ár stíamam: ka szem v níkom nej ménsi od ti naj véksi Apostolov.

6. Csi szem pa prôszti vu rêcsi: dönok nej szem vu znányi; nego vu vszem szmo ocsiveszni vszegavêcs med vami.

7. Ali grêh szem vsíno: ka szem szám shebé ponízo, naj sze ví zviszite; kâ szem vám zobsztom Evangeliom Bo'zi glászo?

8. Drüge gmajne szem szlêkao gda szem od nyíh nájem vzéo; da bi vám szlü'zo: i pri vász bodôcsi i prebívajôcsi, nad níkim szem nej le'zao.

9. Ár zmenkanye moje szo dopunili bratje; kí szo prisli od Maczedonie. I vszákóm deli szem sze tak dr'zao, i esese na dale bodem sze dr'zao: naj vám na 'zmécsavo ne bodem.

10. Je Krisztusova isztina vu meni: kâ sze mi tá hvála ne zatekne vu krajínaj Achaie.

11. Zakaj? Naj vász ne lü-bim? Bôg zná.

12. Ka pa zdaj csinim; i potom csinio bodem: naj nyim odszêkam prlíko, kí seséjo prlíko; naj, vu kom sze hválíjo, sze nájdejo taksi, káksi szmo i mí.

13. Ár szo táksi krívi Apostolje, jálni delavezi, kí sze premínyávajo na Krisztusove Apostole.

14. I nej je csüdo. Ár szám Satansze premínyávana szvetlosztí angela.

15. Nej je veliko delo tak: esi sze i szlugi nyegovi premínyávajo, liki da bi szlugi pravícze bili; kí konec bode pôleg dêl nyihovi.

16. Pá velim: naj me sto ne stíma neszpametnoga bidti. Csi pa dönok: tak, liki neszpametnoga, vzemte me; naj sze edno malo i jasz hválím.

II. 17. Ka právim: ne právim pôleg Goszpodna; nego, liki vu neszpametnosztí vu toj podszta vi te hvále.

18. Da sze vnôgi hválíjo pôleg têla: i jasz sze bodem hválo.

19. Ár radi trpíte neszpametne ví szpametni bodôcsi.

20. Ár trpíte: esi vasz sto vu szlü'zbo vr'ze; esi vasz sto deré; esi vasz sto vzeme; esi sze sto na vász pozdigáva; esi vasz sto vu licze býje.

21. Pôleg nepostenyá právim: liki da bi mí nemocsni bílí. Vu kom sze pa sto szmê hválíti

(vu neszpametnoszti právím:) szmêm sze i jasz.

22. 'Zidovje szo oni? i jasz szem. Izraelitánczi szo? i jasz szem. Szemen Abrahámovo szo? i jasz szem.

23. Szlugi Krisztusovi szo? (liki neszpameten velim) bole szem jasz vu delaj obilnêsi, vu vdárczaj visêsi; vu temniczaj obilnêsi; vuszmrtpogübeli doszta krát.

24. Od 'Zidovov szem pétkrát stirideszét vdárczov, brezi ednoga vzeó.

25. Tríkrát szem z sibami bit bio, ednôk kamenüvani, tríkrát szem ládje trtjé pretrpo; nôcs i dén szem bio v globocsíni.

26. Na potéj csesztô, v pogibelnoszti na vodi, v pogibelnoszti od razbojnikov, v pogibelnoszti od szvojéga roda, v pogibelnoszti od poganov, v pogibelnoszti v várasi, v pogibelnoszti v pücsávi, v pogibelnoszti na môrji, v pogibelnoszti med krívimi bratmi.

27. V deli i trüdi, vu verosztüvanyaj csesztô, vu gládi i 'zéji, vu posztê csesztô, vu mrazi i nágoti.

28. Zvün toga, ka sze mi zvüna godí, prihájanye k meni lüdsztva vszáki dén, i szkrb na vsze gmajne.

29. Sto je nemocsen: ka bi i jasz ne bio nemocsen? sto sze pácsi: ka bi i jasz ne goro.

30. Csi sze trbê hváliti: v tiszti bom sze hválo; stera szo moje nemocsnoszti.

31. Bôg i Ocsa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa, kí je blagoszlovleni na veke, zná: ka ne lá'zem.

32. Vu Damaskusi námesztnik Aretás Krála je sztrá'zo Damaskusánczov meszto, steo me je vloviti.

33. I szkôsz obloka vu kosári szem püszcsen doli po zídi i tak szem vujsao nyegovim ro-kám.

XII. TÁL.

I. Pavel sze nescse hváliti vu trétja nebésza z vnesényem 1—6. II. Od Sata-novoga angela sze bíje 7—10. III. Kára Korintusánczov nezahváloszt 11—21.

I. 1. **H**váliti sze me isztina ne prisztája: dönok sô bom na vidénja i na oznanenyá Goszpodnova.

2. Žnám csloveka vu Krisztusi pred stirinájszetimi lêtmi (csi je v têli bio neznam; ali je pa zvün têla bio, ni tô neznam, Bôg zná) v nesenoga notri do trétje nébe.

3. Iznám táksega csloveka (csi je v têli bio, neznam; ali je pa zvün têla bio, ni tô neznam, Bôg zná:)

4. Kâje vneseni vu Paradi'zom i csüo je nezrecsene recsi: stere je nej szlobodno csloveki gúcsati.

5. Nad táksim sze bom hválo:

nad, szebom sze pa ne bom hválo: nego vu nemocsnosztáj moji.

6. Ár csi bi sze hváliti steo: ne bi bio neszpameten; geto bi isztino pravo. Ali tá nihám: naj sto od méne ne miszlí vise od toga, stero v meni vidi, ali stero csüje od méne.

II. 7. I, naj sze zviszokoszt-jov oznanosztí ne zviszim, dá-na mi je szpieza vu tâlo, angel Satanov, naj me za vüha bije; da sze ne zviszim.

8. Zátó szem tríkrat Goszpodnaproszo: najodsztôpi od méne.

9. I erkao mi je: zadoszta ti je milosesa moja. Ár sze môcs moja vu ti nemocni vövjáv-la. Naj ráj bom sze tak hválo vu nemocsnosztáj moji: naj prebíva v meni môcs Krisztu-sova.

10. Zátó dobre vôle szem vu nemocsnosztáj, vu ospotávanyaj, vu potrêbesináj, vu pregányanyáj, vu sztiszkavanyáj za Krisztusa. Ár gda szem nemocsen: teda szem zmo'zen.

III. 11. Vesinyen szem neszpameten: ka sze hválím? Ví szte me k tomi pripravili. Ár bi jasz mogao od vász hválen bidti: ár szem v nikom nej zadnyêsi od ti naj véksi Aposto-lov; csi gli szem nikaj nej.

12. Isztina znamênya Aposto-la szo vesinyena med vami, vu vszoy trplivoszti, vu znaményaj i csüdaj i zmo'znosztaj.

13. Ár vu kom bi bilí nísí-si od drügi gmajn: nego kâ szem nej nad vami manyüki vajôcsi le'zao? Odpüszтите mi té bín.

14. Ovo tretics szem gotov idti k vám: i ne bom vám na 'zmécsavo. Ár ne íscsem vasa; nego vász. Ár je nej potrêbno; naj decza roditelom szpráva blágo: nego roditelje deczi.

15. Jasz bom pa rad troso i tá bom sze troso za düse vase: csi gli, od koga bole vász lü-bim, od toga menye sze lübm od vász.

16. Bojdi szí pa; ka szem vász jasz nej 'zmetio: ali jálen bô-dôcsi szem vász na nyé vzéo.

17. Jeli szem po sterom tê, stere szem k vám poszlaó, kâ z vász potégno?

18. Proszo szem Títusa i poszlaó szem 'z nyim brata: jeli je kâ potégno z vász Títus? Nej szmo v ednom Dühi hodili? Ni vu edni sztopnyáj?

19. Pá stímate; kâ sze zago-várjamo pred vami? Pred líczom Bo'zim vu Krisztusi gucsímo: tá pa vsza, lübléni, na vase pobôgsanye.

20. Ár sze bojím; naj kak, pridôcsi, nej, kákse sesém, vasz nájdem: i jasz sze nájdem vám, káksega me nescsete. Naj sze kak krêganya, nenávidnoszti, csemérje, nyefke, sôsnyanya,

nadűvanya, pobűdjávanya ne nájdejo med vami;

21. Naj me pá pridôcsega ne ponízi moj Bôg pri vasz i 'zalosztim sze nad vnôgimi; kí szo prvle pregrêsili, i nej szo sze povrnoli od necsisztôcze i práznosztí i hotlivosztí, stero szo csiníli.

XIII. TÁL.

Pavel I. obêcse szvoje k nyim trétje prisesztjé 1—4. II. Opomina je, naj sze próbáliejo 5—6. III. Moli za nyé 7—10. IV. Po opominanyi z pozdrávlanyem dokoncsa 11—13.

I. 1. **E**to tretícs idem k vám: vu vűsztaj dvê, ali trê szvedokôv pa obsztoji vszáká rêcs.

2. Naprê szem vám erkao i naprê vám právim, liki da bi drűgôcs nazôcsi bio med vami: zdaj pa ôzdalecs písem onim; kí szo prvle pregrêsili, i tim drűgim vszêm; kâ, csi pá k vám pridem, ne bom vasz milűvao.

3. Da vardêvanye iscete vu meni gucsêcsega Krisztusa; kí je med vami nej nemocsen; nego je zmo'zen med vami.

4. Ár csi je raszpéti z nemocnosztí: dônok 'zivé z môcsi Bo'ze. I tak szmo i mí nemocsni vnyem: ali 'zíveli bomo 'znyim, z môcsi Bo'ze, med vami.

II. 5. Szamí szebé szkűszte;

csi szte vu veri, szamí szebé vardente. Jeli ne poznate szamí szebé: kâ je Jezus Krisztus vu vami? nego csi szte zavr'zeni.

6. Vűpam sze pa; kâ poznate: kâ szmo mí nej zavr'zeni.

III. 7. Proszim pa Bogá: naj nikaj hűdoga ne vesiníte: nej, naj sze mi vardenyeni szká'zemo; nego naj ví dobro csiníte; mí pa, liki zavr'zeni bodemo.

8. Ár nemremo kâ prôti isztini: nego li za isztino.

9. Ár sze radűjemo; gda szmo nemocsni: ví szte pa mocsni. Tô pa i 'zelêmo, trbê znati vaso popolnoszt.

10. Zátô eta ôzdalecs písem: naj mi nazôcsi bodôcsemi ne bode potrêbno osztromi bidti pôleg oblásztí; stero mi je dáo Goszpôd na pobôgsávanye i nej na porűsanye.

IV. 11. Obszlêdnyim, bratje, radűjte sze, poprávlajte sze, obeszêljávajte sze, edno mîszlite, mér mête: i Bôg lűbéznosztí ino méra bode z vami.

12. Pozdravte eden drűgoga vu szvétom kűsűvanyi. Pozdrávlajo vász vszi szvétí.

13. Miloscsa Goszpon Jezus Krisztusa, i lűbézen Bo'za i obcsinsztvo Dűhá szvétoga bojdi zevszêmi vami. Amen.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA
K G A L A T Á N C Z O M
PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Predgovor z poklonom vrét 1—5. Kára Galatáncze, ka szo od vere odsztópili 6—12. III. Doli szpisúje szvoje Apostolsztvo od zacsétka 13—24.

I. 1. **P**avel Apostol (nej od lüdi, niti po esloveki, nego po Jezus Krisztusi i Bôgi Ocsi; ki ga je z mrtvi zbüdo.)

2. Izmenom vszi bratje, gmajnam Galácie.

3. Miloscsa vám i mér od Bogá Ocsé i Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

4. Kí je dáó szám szebé za grêhe nase: da bi nász oszlôbodo z etoga vezdásnyega hüdogo szvétá pôleg vôle Bo'ze i Ocsé nasega.

5. Komi bojdi díka na veki veke. Amen.

II. 6. Csüdüjem sze: ka szte sze tak hitro kraj obrnoli od onoga; kí vász je pôzvaó vu miloscsi Krisztusovoj, na drügi Evangeliom.

7. Kí je nej drügi: nego níki szo, kí vász zburkávajo i seséjo preobrnoli Evangeliom Krisztusov.

8. Ali csi bi i mi, ali angel z nebész nazviscsávao vám Evan-

geliom zvün toga, steroga szmo mi vám nazviscsávai, prekléti bojdi.

9. Liki szmo prvle erkli i zdaj pá velim: csi bi sto vám nazviscsávao Evangeliom zvün toga, steroga szte vzéli; prekléti bojdi.

10. Ár zdaj lüdém predgam, ali Bogá? Ali iscem sze lüdém dopádnoli? Ár da bi sze lüdém dopadno: Krisztusov szluga ne bi bio.

11. Na znánye vám pa dávam, bratje, te Evangeliom; kí je nazviscsávani od méne: kâ je nej eslovecsi.

12. Ár szem ga ni jasz nej vzéo od esloveka; niti szem sze nej vesio: nego po oznanoszti Jezus Krisztusa.

III. 13. Ár szte csüli moje 'zivilénye nigda vu 'Zidovesini: kâ szem prevecs pregányao czérkev Bo'zo i opüscsávao szem jo.

14. I gori szem jámaó vu 'Zidovesini vise vszê vrszníkov vu rodi mojem obilno vréli bodôcsi vu tadánki ocsákov moji.

15. Gda sze je pa dopadnolo Bôgi, kí me je odlôcso z utrobe

materé moje i pozvao me je po milosci szvojój,

16. Oznaniti szvojega Sziná vu meni; naj ga nazviscsávam med poganmi; preczi szem bio gotov, nej szem szí zgovárjao z têlom i szkryjôv.

17. Niti szem nej sô vu Jerusálem k onim, kí szo pred menom bilí Apostolje; nego szem odísao vu Arábijo, i pá szem sze povrno vu Damaskus.

18. Potom po trétjem leti szem sô vu Jerusálem glédát Petra; i osztano szem pri nyem petnájszet dni.

19. Drügoga z Apostolov szem pa nej vido: nego Jakuba brata Goszpodnovoga.

20. Ka pa vám písem: ovo pred Bogom právim; kâ ne lá'zem.

21. Potom szem priso vu krajíne Sírie i Czilíczie.

22. Neznani szem pa bio na oszobo gmajnam Judee; stere szo vu Krisztusi.

23. Nego li csüli szo: kâ, kí je nász, praj, preganyao nigda, zdaj nazviscsáva vero; stero je nigda opüscsávao.

24. I dícsili szo vu meni Bogá.

II. TÁL.

I. Escse dale szpisüje szvoje Apostolsztvo 1—14. Pravicsnoszti návuk naprê dáva 15—17. III. Ki ne pela na grêh 18—21.

I. 1. **P**otom po stirinájszetom leti pá szem gori

sô vu Jerusálem z Barnabásom szebom vzévsi Títusa.

2. Gori szem pa sô pôleg oznanyá: i pred nyé szem djáo Evangeliom; steroga prêdgam med poganmi; naíme pa onim, stere szo za vékse prestímali; da bi kak zobsztom ne drkao, ali zamán naj ne bi'zim.

3. Ali niti Títus, kí je z menom bio, Grk bodôcsi, je nej primárjani, naj sze obrê'ze.

4. Tô je pa vsinyeno za volo krívi bratov; kí szo notri zplezili i prisli na nasztrêganye nase szloboscine, stero mámo vu Krisztus Jezusi; naj nász vu szlû'zbo vr'zejo.

5. Sterim szmo ni do vöre nej odsztôpili, ka bi sze nyim pôdali; naj isztina Evangeliuma osztáne pri vasz.

6. Od tisztí pa, kí sze za koj stímajo, kaksikoli szo nigda bilí, meni je za tô nikaj. Oszobe Bôg cslovecse ne prijímle. Ár szo meni, kí sze za koj stímajo, nikaj nej prídali.

7. Nego bole prôti vidôcsi, kaj je na mé zavüpani Evangeliom neobrizávanya, liki na Petra obrizávanya.

8. (Ár ki je mocsno delao v Petri vu Apostolsztvi obrizávanya: tisztí je mocsno delao i ymeni med poganmi.)

9. I geto szo szpoznali milosceso meni dáno Jakub i Kefás i János, kí szo sze za sztebre

stímali: dêszo szo dáli meni i Barnabási na tiváristvo; naj mí med pogane, oni pa med obrizávanye ido.

10. Szamo naj sze z szíromákov szpomenémo: stero szem sze i csiniti pascso.

11. Gda bi pa prisao Peter vu Antiochijo: zôcsi vôcsi szem nyemi prôti sztano; ár je káranya vrejden bio.

12. Ár prvle, liki szo niki prisli od Jakuba, je zpoganmi jo: gda szo pa oni prisli, kraj sze je potégno i odlôeso, bojécsi sze ti z obrizávanya.

13. I 'znyimvrét szka'züvali szo sze i ti drügi 'Zidovje tak; da je i Barnabás zapelan 'z nyihovov szkazlivosztjov.

14. Ali, gda bi vido, ká rávno ne hodijo k Evangelionszkoi isztini, erkao szem Petri pred vszêmi: csi tí 'Zidov bodôcsi, poganszki 'zivés i nej 'Zidovszki; ka pogane primárjas; naj 'Zidovszki 'zivéjo?

II. 15. Mí szmo po natúri 'Zidovje: i nej szmo zpognanov grêsniczke.

16. Znájôcsi, kaj sze ne szpravicsa cslovik zdêl právde: nego po veri stera je vu Jezus Krisztusi: i mí szmo vu Jezus Krisztusi vervali, najsze szpravicsamo z vere vu Krisztusi i nej zdêl právde; ár sze zdêl právde ni edno tâlo ne szpravicsa.

17. Csi sze pa i mí szamí, kí íscsemo, naj sze szpravicsamo vu Krisztusi, grêsniczke nájdemo; jeli je tak Krisztus grêha szluga? Aja.

III. 18. Ár, csi bom tá, stera szem razmetao, pá gori czimprao, szam szebé presztóplávca vesinim.

19. Ár szem jasz právdi vmr'ò; naj Bôgi 'zivém.

20. Z Krisztusom szem razpéti: 'zivém pa nej vecs jasz; nego 'zivévmeni Krisztus; kipa zdaj 'zivém vu tâli, vu veri 'zivém Színi Bo'zemi, kí me je lübo, i szam szebé je dáo za méne,

21. Ne zametávam miloscsó Bo'zo. Ár csi je po právdi szpravicsanye: tak je Krisztus zobsztom mr'o.

III. TÁL.

I. Galatáncze kára, ka szo od vére osztópili, po koj je pravicsnoszt 1—18.

II. Ká'ze, ka je právda dönok nej zobsztom, niti nej prôti obecsanyi 19—29.

I. 1. **O** neszpametni Galatán-czi! sto vasz je obajao: naj isztini ne verjete: kim je pred ocsmi Jezus Krisztus tak doli szpíszani: liki da bi med vami bio raszpéti?

2. Szamo tô sze sesém navesiti od vász: jeli szte zdêl právde vzéli Dühá szvétoga; ali pa zpózlüsanya vere?

3. Tak szte neszpametni: kí szte zácsali vdühi: da zdaj vtêli bodte dokoncsávali?

4. Telika szte trpeli zobsztom? csi li zobsztom.

5. Kí vám tak dá Dühá i dela mocsí vu vami, jeli zdêl právde, ali zposzlüsanya vere csi ní tô?

6. Liki je Abrahám vervao Bôgi: i notri nyemi je zraesúnano za praviezo.

7. Znájte tak; ka, kí szo zvere, tisztí szo szinovje Ábrahámovi.

8. Geto je pa naprê vidilo písztom; kâ Bôg zvere, szpravicsáva pogane: naprê je nazvêsztilo Ábrahâmi: vtebi sze, praj, blagoszlovijo vszi národje.

9. Záto, kí szo zvere, tisztí sze blagoszlávľajo ztim vernim Ábrahámom.

10. Ár, kíkoli sze zdêl právde szpravicsávajo pod preklésvtom szo. Ár je písztano: prekléti vszáki; kí ne osztáne vu vszê; stera szo písztana vu knígaj právde, naj je vesiní.

11. Kâ sze pa vu právdi niscse ne szpravicsa pred Bogom; ocsviesztano je: ár te pravicsen bode z vere 'zivo.

12. Právda je pa nej zvere: nego steri cslovik bode ona csinio, 'zivo bode po nyíh.

13. Krisztus je pa nász odküpo zpreklésvtva právde; gda je za nász vsinyen preklésvtvo. Ár je písztano: prekléti vszáki, ki viszi na drêvi.

14. Naj med pogane Ábrahâmov blagoszlov príde po Kri-

sztus Jezusi; da obezsanye Dühá vsememo po veri.

15. Bratje, po cslovecsem právim: vém cslovecsi potrdjeni testamentom niscse ne razmescse; ali k nyemi kâ pridá.

16. Ábrahâmi szo padána obezsanya i szemeni nyegovomi. Ne právi i szeményi, liki od vnôgi; nego, liki od ednoga: i szemeni tvojemí, kí je Krisztus.

17. Tô pa právim: kâ testamentom naprejpotrdjeni od Bogá vu Krisztusi, po stirisztô i trêszetom leti vsinyena právda ne zaprávi na doli zbriszanye obezsanyá.

18. Ár, csi je zprávde örocsi-na, nej je vecs zobecsanya. Ábrahâmi je pa Bôg po obezsanyí darüvao.

II. 19. Ka tak právda? za volo presztoplenyá je posztávlana: dokecs bi né prislo to szemen, komi je obezsanye vsinyeno, zrendelüvana po angelaj vu rôki szredbenika.

20. Szredbenik je pa nej ednoga: Bôg je pa eden.

21. Jeli je tak právda prôti obezsanyí Bo'zemi? Aja. Ár da bi dána bila právda, stera bi zmo'zna bila o'zivetí: kakpa, liki bi zprávde bila pravicza.

22. Ali zaprlo je písztmo vsza pod grejh: naj sze obezsanye z Jezus Krisztusove vere da tim vervajöcsim.

23. Prvle pa, liki je prisla vera, pod právdov szmo sze varvali zaprti na vero: stera je potom mogla oznanyena biti.

24. Zátó nám je právda voditel bilak Krisztusi: naj sze zvere szpravicsamo.

25. Da je pa 'ze vera prisla: nej szmo vecs pod voditelom.

26. Ár szte vszi szinovje Bo'zi po veri vu Krisztusi Jezusi.

27. Ár, kikoli szte vu Krisztusa okrsztzeni: Krisztusa szte oblekli.

28. Nejjeni 'Zidov, niti Grk, nej je ni szluga, niti szlobodnyák, nej je ni mou'z, niti 'zena. Ár szte ví vszi eden vu Krisztusi Jezusi.

29. Csi szte pa ví Krisztusovi: tak szte Ábrahámovo szemén i pôleg obecsanya örocsniczke.

IV. TÁL.

I. Rázlocsek pod právdov i Evangeliomom bodócsi 1—7. II. Obsinszko káranje i na Evangeliomszko csisztócsó nazáj zvánje 8—20. III. Vere praviczó zlejgov prilikov ka'ze 21—31.

I. 1. **P**rávim pa: dokecs je örocsnik escse dête; vnikom je nejodlocseni od szlugo; csi je gli vszê goszpôd.

2. Nego pod túturmi i szkrbleníki je notri do posztávlenoga od ocsé dnéva.

3. Tak i mí, gda szmo decza bilí, pod píszkmi szvétá szmo bilí na szlű'zbo podvr'zeni.

4. Gda je pa prisla punosztvrê-

mena: vö je poszlao Bôg Sziná szvojega porodjenoga z'zené, vesinyenoga pod právdo;

5. Da bi one, steri szo pod právdov bilí, odkűpo; naj szinovcsino vzememo.

6. Da szte pa szinovje: vö je poszlao Bôg Dűhá Sziná szvojega vu szrczá vasa kriesécsega, Abba, tou je, Ocsa.

7. Zátó vecs nej szí szluga: nego szin. Csi szí pa szín: tak i örocsnik Bo'zi po Krisztusi.

II. 8. Ali teda isztina, da szte nejznali Bogá, szű'zili sztetisztim, kí szo po natűri nej bogovje.

9. Zdaj pa szpoznavsi Bogá, ali bole szpoznani od Bogá, kakda sze obrácsate pá nate nemocsne i szíromaske píszke; sterim pá nazáj szlű'ziti seséte.

10. Dnéve zdr'závate, i mészecze i vrêmena i lêta.

11. Bojim sze za vász; da bi kak zobsztom nê delao med vami.

12. Bojdté, liki jasz: ár szem i jasz, liki ví Bratje, proszim vász; nikso kriviczo szte mi nej vesínili.

13. Znáte pa: kâ szem vám vu nemocsnoszti têla nazviscsávao Evangeliom oprvics.

14. I szkűsávanye moje, stero je vu têli mojem, nej szte za nikoj meli niti szte je nej odűrili: negoliki angela Bo'zega, szte me prijali, liki Krisztus Jezusa.

15. Zátó kakse je bilô teda blá'zensztvo vase? Ár szvedocsim

vám: kâ, da bi mogôcse bilo, ocsi vase bi vö szkopali i meni dâli.

16. Zâto nepriâtel szem vám vcsinyen: ka szem vám isztino povedao?

17. Milûjejo vász? ali nej dobro; nego vö nâsz sesêjo od vász zaprêti, naj nyé milûjete.

18. Dobro sze je pa szkrbeti za dobro vszîgdâr: i nej szamo teda, gda szem pri vasz.

19. Decsicza moja, stere pâ zboléznosztjov rodim, dokecs osznovlen bode Krisztus vu vami.

20. Steo bi pa zdaj pri vasz bidti i preminiti glâsz moj: âr dvojim vu vami.

III. 21. Povête mi, kí sesête pod právdov bidti: právdo ne csûjete?

22. Âr je píszano: kâ je Ábrâhâm dvâ szinâ meo ednoga z déklé i ednoga z szlobôdkinye.

23. Ali, kí je z dékle bio, pôleg tâla sze je narôdo: kí je pa z szlobôdkínye bío; po obecsanyi sze je porôdo.

24. Stera nikaj znamenûjo. Âr szta tâva tíva dvâ zákona: eden od Sinajszke gore rodi na szlû'zbo, stera je Ágar.

25. Âr Ágar gora Sinajszka je vu Arábii: glíhasze pa zvezdásnyim Jerusálemom, szlû'zi pa z déczov szvojov.

26. Te zgorányi Jerusálem je pa szlobôdkinya: kí je nâsz vszê mati.

27. Âr je píszano: veszéli sze nerodna, stera ne rodís: juvesí i krícsi, stera z boleznosztjov ne rodís; âr je vecs díczé te szamícze; nego kâ mo'zá má.

28. Mí szmo pa, bratje, pôleg l'záka obecsanyá decza.

29. Ali, liki teda, kí sze je pôleg tâla porôdo, preganyao je onoga, kí jo pôleg dûhá bio, tak i zdaj.

30. Ali ka právi píszmô? vrzi vö dekle i Szinâ nyénoga. Âr ne bode öröküvao szin deklé zszinom szlobôdkinye.

31. Zâto, bratje, nejszmodeklé decza: nego szlobôdkinye.

V. TÁL.

Opominanye I. na sztálnoszt vu krsztsán-szkoj szloboscini 1—15. II. Na hodbo vu Dûhi, lûbéznoszt i poszvecsenyey 16—26.

I. 1. **V**u szloboscini tak, na steronâszje Krisztus oszlôbodo, sztojte, i ne dâjte sze pâ vu járem szlû'zbe pré'zti.

2. Ovo, jasz Pavel, velim vám: kâ, csi sze obrêzete, Krisztus vám nikaj ne bode valáo.

3. Szvedocsim pa pâ vszáko-mi csloveki obrêzanomi: ka je du'zen czêlo právdo csíniti.

4. Zgûbili szte z Krisztusa: kíkoli vu právdi pravicsni sesête biti; z miloscse szte szpadnoli.

5. Âr mi po Dûhi zvöre vûpa-nye pravicsnoszti csákamo.

6. Ár pri Krisztus Jezusi niti obrizávanye kâ valá, niti ne-obrizávanye: nego vera po lübéznosztí delajoucsa.

7. Bê'zali szte lepô: sto vász je zadr'zao; naj isztini ne verjete?

8. Tô narátanye je nej z toga; kí vász je pözvao.

9. Malo kvaszá czêlo tisztô zkvászi.

10. Jasz sze vü pam vam vu Goszpodni; kaj ní kaj drügo ne bodte miszlili. Kí pa vász zburkáva: noszo bodo szôdbo, stokoli szí je.

11. Jasz pa, bratje, esi obrizávanye escse predgam, zaka sze escse pregányam? Tak je hênýala szpáka krí'za?

12. Bár da bi sze i odszekali: kí vász pobüdjávjao.

13. Ár szte ví na szloboscsino pozváni, bratje; li naj szloboscsino na têlo ne obrácsate: nego po lübesznosztí szlüzíte edendrügomi.

14. Ár sze vsza právda vu ednoj rêcsi szpunýáva, vetoj: lübi bli'znyega tvojega, kak számo-ga szebé.

15. Csí tepa edendrügoga grizli i jeli: glédajte, naj sze eden od drügoga ne potrosite.

II. 16. Velim pa: vu Dühi hodte i 'zelényetêla ne szkoncsávajte.

17. Ár têlo 'zelê prôti dühi; düh pa prôti têli: etíva sze pa zendrügim protivíta; naj, ste-ra seséte, tiszta ne csiníte.

18. Csi sze pa od Düha vodi-te: nej szte pod právdov.

19. Ocsiveszna szo pa têla dela: kákxa szo eta; kurvêstvo, práznoszt, neesíszttôcsa, hotlivoszt.

20. Bolvánsztvo, czomprníja, protivinsztvo, nyefka, zadome-scsánya, csemérje, drazd'zenyá, razbojne, jeretínsztvo.

21. Nevoscscenôszti lüdomor-sztvo, pianosztí, obloszúinosztí i ktêm priszpodobna; stera vam naprê právim, líki szem vam i naprê povedao; kaj kí táksa esi-nijo, králesztva Bo'zega ne bodo öroküvali.

22. Szád Dühá je pa lübézen, radoszt, mér, znásanye, dobrotivoszt, dobrôta, vernoszt, krotkoszt, zadr'závanye.

23. Prôti táksim nega právde.

24. Kí szo pa Krisztusovi: têlo szo rászpíli znáklonosztami i 'zelami vrét.

25. Csi 'zivémo vu Dühi: vu Dühi i hodmo.

26. Ne bojdmo márne díke'zelávczi edendrügoga drá'zd'zezi, edendrügomi nevoscscéi.

VI. TÁL.

I. Opomínanye, kak sze moremo opónásáti knemocsním, vucsitelom i 'szíromakom 1—10. II. Dokoncsávanye lisztá 11—18.

I. 1. **B**ratje, esi sze kákxi cslovík poszúli szkáksim presztoplêným: ví, kí szte dü-

hovni, zravnajte táksega vu dühi krotkoszti; i glédaj szám szebé, naj sze i tí ne szküsáva.

2. Edendrügoga bremen noszte; i tak szpunte právdo Krisztusovo.

3. Ár, esi szte sto za koj stima bidti, geto je nikaj, szám szebé znori.

4. Vszáksi pa naj szám szvoje delo szküszi: i teda bode szám vu szebi meo hválo, i nej vu drügom.

5. Ár vszáksi bode szvoje laosztivno bremen noszo.

6. Kí sze pa vesi na rejs Bo'zo: tomi, kí ga vesi, naj podili zevszê dobrôt szvoji.

7. Ne blôdíte: Bôg sze ne dá oszmijávati. Ár, kakoli szêja cslovík, tiszto bode i 'zeo.

8. Zátó, kí szêja na têlo szvoje, z têla bode 'zeoszkvarjênye: kí pa szêja na Düh, z Dühá bode 'zeo 'zítek vekivecsni.

9. To dobro pa csinési ne obtrüdmó. Ár vu szvojem vrêmeni bomo 'zeli obilno: esi dobro csiníti ne hênnyamo.

10. Zátó, dokecs esasz mámo zevszêmi dobro csinmo; najbo-le pa zdományimi vere nase.

II. 11. Viste z kelikimi píszkmi szem vám píszaó zmojov rokôv.

22. Kíkoli sze scséjo dopádnóti vu têli: tiszti vász primárjajo na obrizávanye; li naj sze za volo Krisztusovoga krí'za ne pregányajo.

13. Ár niti ti obrêzani szamí právdone zdr'závajo: nego scséjo; ka bi sze ví obrezali; naj sze vu vasem têli hválíjo.

14. Od méne pa tô kraj bojdi, ka bi sze hválo: nego vu krí'zi Goszpodna nasega Krisztusa; po kom je meni szvét raszpétí, i jasz szvétí.

15. Ár vu Krisztus Jezusi niti obrizávanye kâ valá, niti neobrizávanye: nego nôvo sztvorjenyé.

16. I, kíkoli pôleg té regule hodíjo, mér nad nyimi i szmilenoszt, i nad Izraelom Bo'zim.

17. Na dale mi pa niseše dela ne dáva: ár jasz vorezane Goszpodna Jezusa vu mojem têli noszim.

18. Milosesa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa z dühom vasim, bratje. Amen.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA
K E F E Z Á N C Z O M
PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Predgovor i poklon 1—2. II. Hválo dávanje za Bo'ži z vekivecsnoga odebránya zhajjácsej dobrót 3—23.

I. 1. **P**avel Apostol Jezus Krisztusov po vóli Bo'zej tim szvétim, kí szo vu Efezusi, i vernim vu Krisztus Jezusi.

2. Miloscsa vám i mér od Bogá Ocsé nasega, i Goszpodna Jezus Krisztusa.

II. 3. Blagoszlovleni Bôg i Ocsa Goszpodna nasega Jezus Krisztusa, kí nász je blagoszlovozevszim blagoszlovom dühovnom v nebeszki dugovánaj vu Krisztusi.

4. Liki je nász odébrao ponjem pred fundamentomom szvéta; naj bomo szvéti i nepokárani pred nyim vu lübéznoszi.

5. Zrendelüvavsinásznaprêna szinovcsino po Jezus Krisztusi vu szebi pôleg dopádnennyá vôle szvoje.

6. Na hválo díke miloscese szvoje vsteroj nász je vugodne vesino vu tom lübeznivom.

7. Vu kom mámo odküplený po krvi nyegovoj, szád pa od-

püsesanye presztopenýá pôleg bogásztva milosce nyegove.

8. Stera je obilno razísła na nász vu vszoy modrôszi i csednôszi.

9. Geto nam je na znánye dáo szkrovnoszt vôle szvoje pôleg dopadnennyá szvojega; stero je naprê vu szebi gori djáo.

10. Da bi sze vu dokoncsávanýi punoszi vrêmena vsza pod edno glavô vküpotégnola vu Krisztusi i tá, stera szo vu nebészaj, i tá, stera szo na zemli.

11. Vu nyem, v kom szmo i örocsíno vzéli mi naprê zrendelüvani pôleg gori djánya toga; kí vsza csiní pôleg tanácsa vôle szvoje.

12. Naj bomo na hválo díke nyegove mi, kí szmo sze prvé vüпали vu Krisztusi.

13. V kom sze i ví vüpate, da csüjete rêcs te isztine, tô je, Evangeliom zvelicsanya vasesga, v kom szte i potom, kak szte vervali, zapecsácseni z obecsányá Dühom ztim szvétim.

14. Kí je zádava örocsíne nase na odrêsený ti lasztivni na hválo díke nyegove.

15. Zátó i jasz, szlísavsi vero vaso, stera je vu Goszpon Krisztusi i lübéznoszt k vszêm szvéczom.

16. Ne hênnyam hválo dávati za vász szpomínavsi sze z vász vu molitvaj moji.

17. Naj vam Bôg Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa, Oesa te díke, da Dühá modrószti i oznanoszti na nyegovo szpoznanye.

18. I preszvecsene ocsi pámeti vase; naj znáte, stera je vü-pazenti pozváni nyegovi, i stero je bogásztvo díke ôrocsíne nyegove vu ti szvéti.

19. I stera je ta nezmerna velikôcsa môcsi nyegove k nám vervajôcsim pôleg delanya môcsi zmo'znoszt nyegove.

20. Stera je delao vu Krisztusi, gda je gori zbüdo z mrtvi i poszádo ga je na deszniczo szvojo vu ti nebeszki.

21. Vise vszê poglavníkov i oblászt i môcsi goszpodszta i vszega iména, stero sze ime-nüje nej szamo na etom szvétí; nego i prísesztnom.

22. I vsza je podvrgao pod nogé nyegove i nyega je dáó; naj bode gláva nad vszêm te Czérkvi.

23. Stero jé nyegovo telo, punoszt toga, kí vsza vu vszem szpunyáva.

II. TÁL.

I. Po natúri szo vszi grêsní 1—3. II. Po miloscsi blá'zeni 4—22.

I. 1. **I** vász je o'zivo: kí szte bilí mrtvi vu presztoplennyáj i vgrêhi:

2. Vu steri szte nigda hodili pôleg segé etoga szvétá; pôleg poglavníka, kí oblaszt má zráka, tô je, pôleg düha, kí zdaj dela vu sziní te nevernoszti.

3. Med sterimi szmo sze i mí vszi obracsali nigda vu 'zelaj têla nasega csinêcsi vôle têla i míszel: i bilí szmo decza szrditoszti po natúri, liki i ti drügi.

II. 4. Bôg pa bogat bodôcsi vu szmilenoszt po velikoj lübéznoszt szvojoj, sterov je nász lübo.

5. I bodôcse nász mrtve v presztoplennyáj sz Krisztusom nász je o'zivo; (po miloscsi szte tak zvelicsani:)

6. I gori nász je zbüdo 'znyím vrét, i 'znyim vrét nász je posztavo vu ta nebeszka po Krisztus Jezusi.

7. Da bi pokázao vu prísesztnom vrêmeni to prevecs obilno bogásztvo miloscse szvoje po dobrotivnoszti szvojoj nad nami v Krisztus Jezusi.

8. Ár szte z miloscse zvelicsani po veri: i tô je nej zvász; Bo'zi dár je.

9. Nej zdêl; naj sze sto ne hváli.

10. Ár szmo nyegova náprava sztvorjeni vu Krisztus Jezusi na dobra dela: stera je pripravo Bôg; naj vu nyí hodimo.

11. Záto szpômente sze; kâ szte ví nigda poganye bilí vu têli, i pravilí szte sze neobrizávanye po ti zroki vesinyenoga obrizávanya, stero sze velí vu têli.

12. Kâ szte bilí v tisztozvrêmeni brezi Krisztusa, tûhi od pôrgarsztva Izraelszkoga i zvu-na Zákonov obezsanya, vûpanya nemajôcsi brezi Bogá szte bilí na szvêti.

13. Zdaj szte pa vu Krisztus Jezusi, ví, ki szte nigda bilí dalecs, blûzi vesinyeni po krvi Krisztusovoj.

14. Ár je on mér nas: ki je z obôjega edno vesíno; i te sztrêdnye sztêne plôt je doli vtrgno.

15. Protivnoszt vu têli szvojem, tô je právde zapovéd, vu návukaj bodôeso, je odevzéó; da bi dvá sztvôro vu szebi na ednoga nôvoga csloveka, i tak bí vesíno mér.

16. I zméro bi obá vu ednom têli z Bogom po krí'zi geto bi protivnoszt po nyem vmôro.

17. I pridôcsi nazvísésávaó je mér vám, kí szte dalecs, i, ki szte blûzi.

18. Ár po nyem mámo prihodbo obôji vednom Dùhi k Ocsi.

19. 'Ze szte pa nej vecs tühén-

czi i 'zalárje: nego pôrgarje z szvétimi vrét i dományi Bo'zi.

20. Gorí poczimprani na fundamentum Apostolov i Prorokov: steroga voglêni kamen je Jezus Krisztus.

21. Vu kom vesz czimpervkûp zlo'zeni raszté na Czérkev szvéto vu Goszpodni.

22. Vu kom szte i ví navkûp gori poczimprani na prebivâlisese Bo'ze vu szvétoz Dùhi.

III. TÁL.

I. Szvojo szlî'zbo preporácsa tim pozvânim poganom 1—13. II. Za nyé Boga moli 14—21.

I. 1. **Z**áto jasz Pavel zvézani Krisztus Jezusov rob za vász poganov volo.

2. Da szte csûli safarsztvo milosese Bo'ze dáno meni k vám,

3. Kâ je po oznanenyê meni na znánye dáó szkrovnoszt: liki szem pred têm zmalim píszaó.

4. Z steroga morete, geto ga esteli bodete, razmeti znanoszt mojo vuszkrornosztí Krisztusovoj.

5. Stera je vu drûgi pokolênyaj nej dána na znánye szinom cslovecsim; liki je zdaj oznanyena nyegovim szvétim Apostolom i Prorokom po Sz. Dùhi.

6. Kâ szo poganye znami vrét ôrocsniczke i znami edno têlo znami vrét tálniczke obezsanya

nyegovoga vu Krisztusi po Evangeliumi.

7. Steroga szem jasz vesinyen szluga pôleg dára milosese Bo'ze meni dâne, pôleg dela môcsi nyegove.

8. Meni naj ménsemi vszê szvêczov je dána milosesa eta: naj med poganminazvisesávam nezgrüntano bogásztvo Krisztusovo.

9. I preszvêtim vsze, stero je obesinsztvo ete szkrovnoszt, stera je szkrita bíla od vekivekôma vu Bôgi; kí je vsza sztvoôro po Jezus Krisztusi.

10. Naj znána bode zdaj poglavársztvi i oblásztu vu nebeszki prebiválisesaj po gmajni vnôge felé modrôszt Bo'za.

11. Pôleg szkonesanya vekivecsnoga; stero je vsáno vu Krisztus Jezusi Goszpodni nase.

12. Vu kom mámo szresnoszt i prihodbo vu vüpaznoszt po veri nyegovoj.

13. Zátó proszim vász, ne obrüdte vu moji nevoláj, sterez vász trzpm; ár szo one dika vasa.

II. 14. Za etoga volo naklekem kôlina moja pred Ocsom Goszpodna nasega Jezus Krisztusa.

15. Zsteroga sze vsza dr'zina vunebészaj i na zemli imenüje.

16. Naj vam dá pôleg bogásztva díke szvoje: da sze mo-

H. W.

esno potrdíte po Dühi nyegovom vu tom notrejsnyem csloveki.

17. Da prebíva Krisztus po veri vu szrezáj vasi.

18. I da vu lübéznoszt okorenyeni i fundálivani, morete zapópádnotti zevszêmi szvêcz: stera je ta sérjava i dú'zava i globocsína i viszína.

19. I szpoznati, ka Krisztusa lübiti je vecs, liki vsza znati: naj sze napunite zevszov punosztjov Bo'zov.

20. Kí je pa mocsen vise vszege vesiniti obilno bole, liki proszimo, ali míszlímo pôleg môcsi delajôese vnami:

21. Tisztomi bojdi dika vu czérkvi po Krisztus Jezusi med vszêmi národmi na vekiveke Amen.

IV. TÁL.

I. Opomina na szvétí 'zíték 1—16. II. Odvrácsa od grêsnoga 'zivlenyna 17—32.

I. 1. **P**roszim vász zátó jasz zvézani za Goszpodna: hodite tak; kak sze dosztája pozványa, szkim szte pozváni.

2. Zevszov poniznosztjov i krotkosztjov, ztrplivosztjov znásajôesi edendrügoga vu lübéznoszt.

3. Pascsivfi sze zdr'zati jedinsztvo dühá vu vezali méra.

4. Edno têlo i eden düh bojdté:

liki szte i pozváni na edno vü-
panye pozványa vasega.

5. Ár je eden Goszpôd, edna
vera, eden krszt.

6. Eden Bôg i Ocsa vszê: kí
je nad vszêmi i po vszêmi i vu
vszêmi vami.

7. Ednomi vszáksemi med na-
mi je pa dána miloscsa pôleg
mere dára Krisztusovoga.

8. Záto právi: gori idôcsi vu
viszíno vlovleno je pelao vlov-
lenyé, i dáó je dári lüdém.

9. Tô pa, kaj je gori sô, ka je:
nego kaj je i doli sô prvle na
naj nísisi tál zemlé?

10. Té, kí je doli sô, je tiszti:
kí je gori sô vise vszê nebész;
da bi napuno vsza.

11. I on je dáó, níke Apostole,
níke pa proroke, níke pa Evan-
geliste, níke pa pasztére i vu-
csitele.

12. Na vküp szprávlanye szvé-
czov, na delo szlű'zbe, na czim-
pranye tâla Krisztusovoga.

13. Dokecs sze ne szrécsamo
vszi vu jedinsztvi vere i zna-
noszti Szina Bo'zega gda bomo
popolni mo'zjé vu meri pune
vrszti Krisztusove.

14. Naj vecs ne bomo czeczát-
ja decsieza: kí bi sze premetá-
vali i okôli gonili od vszákoga
vôtra kakstê návuka vu jálnó-
szti i vu csalárnoszti lüdsztva,
kí za nami sütajo.

15. Isztíno delajôcsi pa vu lü-
béznoszti, rászmo vnyem vsze-

gavêcs, kí nám je gláva, tô je
Krisztus.

16. Zsteroga vsze tâlo zrédom
vküp zlo'zeno i szklenyeno po
vszê csonkláj podávanya pôleg
premôcsi vu meri ednogavszák-
sega tâla rasenyé tâla csiní na
czimpranye szvoje vu lübész-
noszti.

II. 17. Tô záto velim i szve-
docsim vu Goszpodni: naj vecs
ne hodite, liki ti drügi poganye
hodijo, vu márnoszti pámeti
szvoje,

18. Kí szo vpámeti potemneli
i odtühili szo sze od 'zítka Bo-
'zega za volo neznanya, stero
je vu nyíh i za volo trditoszti
szczá szvojega.

19. Kí, geto sze szo 'zalosztiti
henyali, szamí szebé szo ta dá-
li hotlivoszti na delanye vsze
necsisztôese vu parovnoszti.

20. Ví szte sze pa nej tak vesí-
li Krisztusa.

21. Csi szte ga nacsí csüli i
vu nyem szte navesení; liki je
isztina vu Jezusi.

22. Ka sze vám prisztája doli
djáti pôleg prvoga 'zivlênya to-
ga sztároga csloveka szkvárje-
noga pôleg 'zél zapelávanya.

23. Ponoviti sze pa vdühi pá-
meti vase.

24. I oblêcsti nôvoga cslove-
ka pôleg Bogá sztvorjenoga vu
praviczí i szvesztvi te isztine.

25. Záto doli dênte lá'z i gú-
este isztino vszáksi zblf'znyim

szvojim: ár szmo edendrügoga kotrige.

26. Szrdte sze, ali ne grêste: szuncze naj ne zájde nad vasov szrditosztjov.

27. Ne dájte meszta vrâgi.

28. Kí je kradno: vecs naj ne krádne; nego bole naj dela dobro csinési z rokami, da má kaj podiliti tomi potrêbnomi.

29. Niksa gníla rêcs zvüszť vasi naj vö neide: nego esi je kákxa dobra na pobôgsanye potrêbesíne, naj dá milosceso poszlüsávczom.

30. Inedreszélte Bo'zegaszvé-toga Dühá; vkom szte zapecsá-eseni na dén odküplenyá.

31. Vszáka britkoszt i csemér i szrd i kries i preklínyanye kraj bojdi od vász zevszov hü-dôbov.

32. Bojdté pa k edendrügomi priaznivi, milosztivni zobsztom szí odpüsesávajôcsi: liki je i Bôg vu Krisztusi vám odpüsztó.

V. TÁL.

I. Nadigáva od grêsnoga na szvétí 'ziték 1—21. II. Czészt dáva hi'znikom 22—31.

I. 1. **B**ojdté zátó naszledniczke Bo'zi; liki lü-bezniva decza.

2. I hodte vu lübéznosztí, liki je Krisztus lübo nász i tá je dáó szám szebé za nász dár i áldov Bôgi na dobro dísanye.

3. Práznoszt pa i vszáka ne-

csisztôesa, ali szkopôszt sze naj ni ne imenüje med vami; liki sze dosztája szvéczov.

4. I rú'znoszt i blázni gues, ali sála, stera sze ne dosztájajo; nego bole hválo dávanye.

5. Ár tó vám na znánye bojdi: kâ vszáki prázník, ali ne-csísztí ali szkôpi, ki je bolván-esar, nema ôrocsíne v králevszťvi Krisztusovom i Bo'zem.

6. Niscse vász naj ne zapela szpráznimi riesmí. Ár za toga volo príde szrditoszt Bo'za na sziní nevernosztí.

7. Ne bojdté zátó v tom tálniczke 'z nyimi.

8. Ár szte bili nigda kmieza; zdaj szte pa szvetloszt vu Goszpodni: liki decza szvetlosztí hodite.

9. (Ár je szád Dühá vszaj do-brôta i pravieza i isztina.)

10. Vardévajte, ka je vugodno Goszpodni.

11. I ne mête obesinsztva z neszadovenim delom te kmicze: nego je bole kárajte.

12. Ár, ká sze szkrívoma godíjo od nyíh, grdó je escse pravití.

13. Tá pa vsza, da sze kárajó od szvetlosztí, ocsiveszna grátajo. Ár je vsze, ka je ocsiveszno vesinyeno, szvetloszt.

14. Zátó právi: zbüdi sze, ki szpis i sztani z mrtvi i preszvétí sze tí Krisztus.

15. Glédajte zátó: da szkrbli-

vo hodite: nej, liki nemôdri, nego liki môdri.

16. Vö szi küpte k zvelicsanyi prlicno vrêmen: ár szo dnévi hüdi.

17. Záto ne bojdte necsedni: nego rázumni v onom; ka je Goszpodnova vola.

18. I ne zapójte sze z vínóm, v kom je hotlivoszt: nego sze napunte z szvétim Dühóm;

19. Gucsécsi med szebóm z'Zoltármi i z hválmi i z dühovni mi peszmami szpêvavsi i czínkavsi vu szrezi vasem Goszpodni.

20. Hválo dávajôcsi vszigdár za vsza vu iméni Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa, Bôgi i Ocsi.

21. Podáni eden drügomi vu sztráhi Bo'zem.

II. 22. 'Zene lasztivním mo'zom podáne naj bodo, liki Goszpodni.

23. Záto: kâ je mô'z gláva 'zené, liki je i Krisztus gláva materé Czérkvi; i on je zvelicsitel tâla.

24. Nego, liki je czérkev podána Krisztusi tak i 'zene lasztivním mo'zom vu vszem.

25. Mo'zjé, lühte 'zene szvoje: liki je i Krisztus lübo mater Czérkev i szám szebé je tá dáo za nyô.

26. Da bi jo poszvêto ocsisztivsi jo z kôpeljov vodé vu rêcsi.

27. Da bi jo posztavo szám szebi odicseno tákso Czérkev, ka bi ne mêla spreglo, ali grbo, ali kâ táksega: nego da bi bila szvéta i nepokárana.

28. Tak szo du'zni mo'zjé lübiti szvoje 'zene; liki szvoja tâla. Kí lübi szvojo 'zeno: szám szebé lübi.

29. Ár je niscse nej nigdár szám szvoje tâlo odüro; nego je hráni i varje: liki i Goszpod Czérkev szvojo.

30. Ár szmo kotrige tâla nyegovoga 'z nyegovoga meszá i z kôszt nyegovi.

31. Za toga volo osztávi Cslovik oco szvojega i mater szvojoj pridrü'zi sze k 'zeni szvojoj, i dvá bodeta edno tâlo.

32. Eta szkrovnoszt je velika. Jasz pa právim od Krisztusa i od matere Czérkvi.

33. Záto i ví eden po ednom, vszáksi szvojo 'zeno tak lühte; liki szamí szebé: 'zena sze pa naj bojí mo'zá.

VI. TÁL.

I. Deczé, roditeľov i dr'zine csészt 1—9.

II. Düsevnoga ro'zjá gori oblékanye na düseвно vitéstvo 10—19. III. Zaprtek lisztá 20—24.

I. 1. **O**troczi, pokorni bojdte roditeľom vasim vu Goszpodni; ár je tô pravicsno.

2. Postüj oco tvojega i mater tvojo; (stera je prva zapovid vu obezsanyi.

3. Naj ti dobro bode i bodes dúgoga vrêmena na zemli.

4. I vi ocseve ne drá'zd'zite otroke vase; nego je hránte vu sztráhi i opomínanyi Goszpodnovom.

5. Szlugi, pokorni bojdte vasim telovnim goszpodárom sztrahotovi sztrepetlivosztjov vu proosztôcsi szrezá vasega, liki Krisztusi.

6. Naj nej li szamo nazôcsi szlü'zite: liki da bi sze lüdém steli dopádnotti: nego, liki szlugi Krisztusovi, csinte volo Bo'zo z düse.

7. Z dobrov mészlov szlü'zécsi Goszpodni; i nej lüdém.

8. Znajôcsi, kâ vszáksi, kakoli dobroga vesiní, tisztoga pláceso vzeme od Goszpodna, áli je szluga, ali szlobodnyák.

9. I vi goszpodárje ta iszta csinte 'z nyimi tá nihávsi prtjé znajôcsi, kâ i ví szamí máte Goszpôda vu nebészaj i prijímanye oszôb je nej pri nyem.

II. 10. Na dale, bratje moji, mocsni bojdte v Goszpodni i vu môcsi zmo'znosztí nyegove.

11. Oblêczte na szé vsze ro'zjé Bo'ze; da bodte mogli sztáti prôti jálnomi vráj'zemi sü-tanyi.

12. Ár mí nemamo boja prôti krvi i têli: negoprôti poglavníkom, prôti oblászti, prôti szvêta zmo'znosztí: kí vu kmiczí

etoga szvêta ládajo, prôti dühovnim hüdôbam, za ti nebeszki volo.

13. Záto gori vzemte vsze ro'zjé Bo'ze; damorete prôti sztánoti vu tom hüdom dnévi i vsza opravivsi, obsztáti.

14. Sztojte záto opászani na ledevjáj vasi z isztinov i oblecseni szprsznyekom pravicze.

15. I obüti na nogáj z prípravov Evangeliomatogaméra.

16. Vise vszega escse vzemte gori zászlobo te vere; z sterov morete vsze ognylene sztrêle toga hüdoga vgasziti.

17. Ilebko zvelicsanya vzemte i mecs dühá; kí je rêcs Bo'za.

18. Vu vszákoj molítvi i prosnýi molécsi sztálni bojdte vszákom vrêmeni vu Dühi, i v tom ísztom verosztüvájôcsi vu vszoi gedrnosztí i molítvi za vsze szvéce.

19. I za méne; naj sze mi dá rêcs vu odpéranyi vüszti moji vu szresznosztí na oznanüvanye szkrovnosztí Evangelioa.

III. 20. Nad sterim poszelosztvo noszim vu láneci; naj v nyem szresno guesim, liki trbê gücsati.

21. Naj pa znáte i ví moja dugoványa, ka delam: vsza vám na znánye dá Tichikus te lübléni brat i veren szluga vu Goszpodni.

22. Steroga szem poszlao k vám za toga volo: naj vám o-

znáni tá, stera sze okoli nász
godíjo, i obeszelí szrezá vasa.

23. Mér bratom i lübézen z
verov od Ocsé Bogá i Goszpod-
na Jezusa Krisztusa.

24. Milosesa zevszêmi, kí lü-
bijo Goszpodna nasega Jezusa
Krisztusa v neszkarjenosztí.
Amen.

K Efezáncom písani z Ríma po Tichikusi.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA K F I L I P P É N C Z O M PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Po pokloni hválo dáva: ka szo tálniczke pôszkali Evangelioma; vüpa sze, ka v tom dokonca osztáno 1—11. II. Nazviscsáva szvoje i Evangelioma dugoványe 12—26. III. Opomina na szvétí 'zítek 27—30.

I. 1. **P**aveli Timotheus szluggi Jezus Krisztusovi vszê m szvétim vu Krisztus Jezusi, bodôsim vu Filippi, zpüspekmi i z Diákonusmi vrét.

2. Milosesa vám i mér od Bogá Ocsé nasega i Goszpodna Jezusa Krisztusa.

3. Hvalo dájem Bôgi mojemi: gda koli sze zvasz szpomínam.

4. Vszigdár vu vszákoj molívi mojoj za vsze vász zradoztjov molítev csinési.

5. Nad obsinsztvov vasov vu Evangeliomi od prvoga dnéva notri do vezdásnyega.

6. Gvüsen bodôcsi v tom; kâ,

kí je zácsao vu vami to dobro delo, i dokonca je notri do dnéva Jezus Krisztusa.

7. Liki je i praviesno meni tô miszliti od vszê vász; geto vász vu szrezi mám, i vu vôzi mojoj i vu zgovárjanyi i potrdjávanyi Evangelioma: liki kí szte vszi tálniczke zmenom vrét milosese.

8. Ár mi je szvedok Bôg; kakda vász vsze 'zelêm vu lübéznosztí Jezus Krisztusovoj.

9. I zátó sze molim: naj lübézen vasa escse bole i bole obiljáva vu szpoznávanyi i vszákom 'zmahi.

10. Da szküszite: stera sze razlocsávajo; naj bodete csíszti i nepoteknyeni na dén Krisztusov.

11. Napunyení sz szádom pravieze po Jezus Krisztusi na díko i hválo Bo'zo.

II. 12. Sesém pa, naj znáte, bratje; kâ szo mojega robsztva dugoványa bole na naprê idêne Evangeliuma prisla.

13. Tak; da szo moja vézanya ocsiveszna vu Krisztusi vcsinyena vu czêlom Czaszar-szkom dvori i vu vszej drügi mészta.

14. I vnôgi bratov vu Goszpodni z moje vôle szo szresnêsi grátali, obilnê szmêjo brezi sztrahá rêcs gúcsati.

15. Nísteri isztina i z nenávidnoszti i nyefke; nísteri pa i zdopádnenyáprêdgajo Krisztusa.

16. Kí isztina z nyefke Krisztusa nazvisesávajo nejesízsto: stímajo, ka tak vékso nevoló pri-neszêjo mojmi vézanyi.

17. Kí pa zlübéznoszti: znájo, kâ szem jasz na zagováryanye Evangeliuma posztávleni.

18. Ka zátó? Dönok zevszim tálom, ali szkazlivosztí, ali z isztine sze nazvisesáva Krisztus, i v tom radüjem; ali i radüvao sze bodem.

19. Ár znám; ka mi tô bode k zvelicsanyi po vasoj molítvi i pomáganyi DüháJezusKrisztusovoga.

20. Pôleg szkrblivoga csákanya i vüpanya mojega; kâ sze v nikom ne oszramotim; nego vszresnom gúcsanyi, liki vszigdár, tak i zdaj sze zvisáva Kri-

sztus vu têli mojem, ali po 'zít-ki, ali po szmrti.

21. Ár je meni 'zítek Krisztus i szmrt mi je dobiecek.

22. Csi mi je pa 'ziveti vu têli: tak mi je tô szád dela; i, ka szí odlôcsim, neznam.

23. Árszesztiszkávam od obôjega: 'zelénye mám k razvézanyi i sz Krisztusom bidti; kôtero mi zvnôgim vecs valá.

24. Osztánóti pa vtêlí mi je bole potrêbno za vász volo.

25. I tô za gvüsno znám: kâ osztánem i zevszêmi vami osztánem na vase gori jemánye i radoszt vere.

26. Naj hvála vasa obiljáva vu Krisztus Jezusi nad menom po mojem páli k vám pridényi.

III. 27. Li, kak je vrêdno, pôleg Evangeliuma Krisztusovoga hodite: naj, ali prídem i vídim vász, ali ôzdalecs bodôcsi, csüjem eta od vász; kâ sztojite vu ednom Dühí z ednov düsov sze navküp borivsi za vero Evangeliuma.

28. I ne preztraste sze vu nikom od ti prôti sztojécsi; stero jenyim isztina kázanye szkvarjenyá, vám pa zvelicsanya: i tô je od Bogá.

29. Ár je vám zobsztom dánó za Krisztusa nejszamo vu nyem vervati; nego i za nyega trpeti.

30. Té boj majôcsi, sterogaszte vidili v meni, i zdaj csüjete od méne.

II. TÁL.

I. Opomina ua jedinoszt i poniznoszt 1—11. II. Ráta na delo pobo'znoszt i zvelicsanya 12—18. III. Obêcse, ka nyim posle Timotheusa, szebé i Epafroditusa 19—30.

I. 1. Csi je zátó kákse opominanye vu Krisztusi, csi je káksa obészelnoszt lübézni, csi je kákse obsinsztvo dühá, csi je káksa milosztivnoszt i szmilenoszt med vami.

2. Napunte mojo radoszt; naj tô iszto mészlite, tô iszto lübéznoszt máte; edne düse i edne mészli bojdite.

3. Nikaj po nyefki, ali márnoj díki ne csinte: nego zponiznosztjov eden drügoga od szébe za vékse prestímajôcsi.

4. Ne glédajte vszáksi szvoja; nego i tá, stera szo ti drügi, vszáksi naj gléda.

5. Tá náklonoszt naj bode vu vami: stera je i vu Krisztus Jezusi.

6. Kí vu obrázi Bo'zem bodôcsi nej je za ftrgnyenyé dr'zao; ka je ednáki bio z Bôgom.

7. Nego je szám szebé ponízo, obráz szlugov je na szé vzéo vu szpodobnosztí cslovecsøj je bio.

8. I vnosenyê je nájden, liki prôszti Cslovik: ponízo sze je, vesinyeni pokoren notri do szmrí, szmrí pa krí'za.

9. Zátó ga je i Bôg gori zvi-

szo i darüvao nyemi je imé: stero je vise vszega iména.

10. Naj sze vu iméni Jezusovem vszáko koleno naklekne ti nebeszki i zemelszki i pod zemlôv bodôcsi sztvári.

11. I vszáki jezík vadlûje: kâ je Goszpon Jezus Krisztus na díko Bogá Ocsé.

II. 12. Zátó, lübléni moji, kak szte vszigdár pokorni bilí nej li szamo teda, gda szem pri vasz nazôcsi bio; nego zdaj vnogo bole, da szem dalecs od vász: ztrahotovi ztrepetanyem szvoje zvelicsanye oprávlajte.

13. Ár je Bôg, ki dela vu vami i tô, naj scséte, i tô, naj delate; kak sze nyemi dopádne.

14. Vsza csinte brezi mrmranya i dvojenyá.

15. Naj bodete nekriviesni i nedú'zni otroczi Bo'zine vujvacseni na szrêdi med etim zaszükanim i preobrnyenim národom: med sterim sze szvétite, liki szvetlosztí na szvétí.

16. Rêcs 'zítka pred szebom mête menina hválo na dén Krisztusov; kâ szam nej zamán drkao, niti szem nej zamán delao.

17. Nego csi sze i vö vlêvam na áldov i szlû'zbo vere vase; radüjem sze i zevszêmi vami sze radüjem.

18. Na tom sze pa i ví radüjte i z menom vrét sze radüjte.

III. 19. Vûpam sze pa vu Goszpon Jezusi: kâ vam Timo-

theusa szkoro poslem; naj i jasz pokojno düso mám szpoznayvi tá, stera sze okoli vász godíjo.

20. Ár nikoga nemam ednáke z menom düse; ki bi sze tak verno za tá, stera szo okóli vász, szkrbo.

21. Ár vszi ta szvoja íscesejo: nej pa tá, stera szo Krisztus Jezusova.

22. Szküssanye nyegovo pa znáte: kâ, liki ocsi dête, tak je z menom szlû'zo vu Evange-liomi.

23. Toga záto vü pam poszlati, kak bom vido ka de sze z me-nom godílo, preczi.

24. Vü pam sze pa vu Goszpod-ni: kâ i szám szkoro prídem.

25. Za potrêbno szem pa stí-mao Epafroditusa brata i po-mocsníka i vojüvácsa z menom vrét mojega, vasega pa poszel-níka i szlû'zbeníka potrêbesine moje poszlati k vám.

26. Geto je 'zelo vsze vász i 'zalosztio sze je; ka szte csüli, kâ je bete'zen bio.

27. Ár je i bete'zen bio blüzi na szmrt: ali Bôg sze nyemi je szmilüvao; nej palinyemi, nego i meni; naj nemam 'zaloszti na 'zaloszt.

28. Záto, kak je naj hitrê mo-globidti, poszlao szem ga k vám: naj sze vi, pá ga vidôcsi, radü-jete, i jasz ne'zalosztnêsi bo-dem.

29. Primte ga tak gori vu Go-

szpodni zevszov radosztjov: i tákse v postenyê mête.

30. Ár sze je za Krisztusovoga dela volo notri do szmrti pri-bli'zo nemáravsi za düso szvo-jo: da bi dopuno zmenkanye vase k meni szkázane szlû'zbe.

III. TÁL.

I. Po pokazanyi krivi vucsitelov od pravice právde na pravico vere peta 1—16. II. Ráta je, naj ga naszledüje 17—21.

I. 1. **N**a dale, bratje moji, ra-düjte sze vu Gospod-ni. Ta íszta vám písztati mené je ísztna nej ftrága; vám je pa na vékso gvüsnoszt.

2. Glédajte psze, glédajte te hüde delaveze, glédajte to zrê-zanye.

3. Ár mi szmo to právo obri-závanye: kí vu Dühi szlû'zimo Bôgi i hválimo sze vu Krisztus Jezusi, i ne vü pamo sze v teli.

4. Csi gli jasz mám vü paznoszt i vu teli. Ár csi sto drügi stima; ka vü paznoszt má vu teli: jasz bole.

5. Obrezan szem ôszmi dén, z roda szem Izraelszkoga, poko-lênnya Benjaminovoga, 'Zidov z 'Zidovov, pôleg právde farizeus.

6. Pôleg vrêle pobo'znoszti szem preganyao Czerkev Bo'zo, pôleg pravice vu právdi szem bio nekriviesen.

7. Ali, stera szo meni dobícek

bilá, tá szem za Krisztusa volo za skodo dr'zao.

8. I tak zdaj za isztino vsza za skodo dr'zim bidti za volo viszikoga szpoznanya Krisztus Jezusovoga Goszpodna nasega: za steroga vsza za skodo i za govno dr'zim bidti; naj Krisztusa dobim.

9. I nájdem sze vu nyem táksi: liki, ki nemam mojo pravičo ono, stera je zprávde; nego ono, stera je po veri Krisztusovoj, ono, stera je z Bogá, pravičo na vero gledôcs dáno.

10. Da ga szpoznam i môcs gori sztanenyá nyegovoga i obcsinsztvo trplénja nyegovoga preobrázeni na szmrt nyegovo.

11. Csikak prídem kgori sztanenyi ti mrtvi.

12. Nej kâ bi ga 'ze vzéo, ali ka bi 'ze popolni bio: vgányam sze pa, csi ga kak popádnem; za steroga volo szem i popádjenni od Krisztus Jezusa.

13. Bratje, jasz szám szebé nestímam; ka bi ga popadno.

14. Edno pa csiním: z oni, stera szo odzajaj, sze szpozábim; stera szo pa pred menom za tisztimi sze fteгүйem; k czíli sze vgányam za nájem zgorányega pozványa Bo'zega vu Krisztus Jezusi obećsanoga.

15. Záto, kíkoli szmo popolni, tô premislávajmo: i, csi kâ naci mészlite, i tô vam Bôg oznáni.

16. Dönok, na stero szmo pri-

sli, v tisztoj reguli hodmo, tiszto premislávajmo.

II. 17. Naszledníczke moji boj-dte, bratje; i kezűjete na tetak hodécse, kak nász példo máte.

18. Ár vnôgi hodiyo; od steri szem vám dosztakrát pravo, zdaj pa i jôcsics právim: ka szo nepriátelje krí'za Krisztusovoga.

19. Kí konec z je pogibelnoszt, kí Bôg je trbűjh, i díka nyihova je vu szramoti nyihovoj; kí ta zemelszka premislávajo.

20. Nase pörgarztvo je pa vu nebészaj; odkud i zvelicsitela csákamo Goszpodna Jezusa Krisztusa.

21. Kí premêni têlo poniznoszt i nase: naj bo szpodobno k odicsenomi têli nyegovomi, pôleg dela, po kom je zmo'zen i podvrzti szebi vsza.

IV. TÁL.

I. Opomina je na sztálno radoszt, mér i vszákó dobro delo 1—9. II. Hváli nyim za poszlani dár 10—19. III. Dokoncsaliszt szpozdrávlanyem 20—23.

I. 1. **Z**áto, bratje moji lübléni i pre'zelni, radoszt i korôna moja, tak sztojte vu Goszpodni, lübléni.

2. Evodiása opomínam i Szintikesa proszim: naj edne mészli bodeta vu Goszpodni.

3. Takáj proszim i tebé, moj veren pre'znyák: na pomôcs boj onim 'zenám; stera szo sze vu Evangeliumi z menom vrét bo-

rile i z Kelemenom i zdrügimi pomocsníki mojimi; steri iména szo vu knigaj 'zítka.

4. Radüjte sze vu Goszpodni vszigdár: pá velim, radüjte sze.

5. Krotkoszt vasa zrána bojdi vszém lüdém. Blüzi je Goszpôd.

6. Nikaj sze ne szkrbte: nego vu vszákoj molítvi i prosnyi z hválo dávanym prosnye vase sze naj oznánijo pri Bôgi.

7. I mér Bo'zi, kí je vise vsze pámeti, obarje szrczá vasa i miszli vase pri Krisztus Jezusi.

8. Na dale, bratje, stera szo isztinszka, stera szo postena, stera szo pravicsna, stera szo csíszta, stera szolübézniva, stera szo dobroga glásza, csi je kákxa dobrôta, i csi kákxa hvála jeszte, tá premislávajte.

9. Stera szte sze i vcsíli, i príjali i csüli i vidili v meni; totá delajte: i Bôg méra bodez vami.

II. 10. Radüvao szem sze pa vu Goszpodni jáko kâ szte sze 'ze nigda ozelenili vu vasem od méne szpomínanyi; od koga szte sze i szpomínali; ali nej szte meli prílicsnoga vrêmena.

11. Ne právim pa tô na moje zmenkanye gledôcs. Ár szem sze jász návcso z têmi, vu steri szem, zadovolen bidti.

12. Znám sze i poníziti, znám i obiljávati: vu vszemina vszeszem navesen i naszítiti sze i gladüvati i obiljávati i zmenkávati.

13. Vsza morem po potrdjávajôcsem mené Krisztusi.

14. Dônok dobro szte vesínili; ka szte tálniczke moje nevôle.

15. Znáte pa i ví, Filippénczi; kâ mi je vu zacsétki Evangelio-ma, gda szem vö sô od Maczedonie, ni edna gmajna nej podilíla kâ na vö dávanje i notri jemánye; nego ví szamí.

16. Ár i vu Teszszaloniko ednôk i drügôcs szte mi na potrbcsino poszlali.

17. Nej kâ bi íszkao dár; nego íscsem szád obiljávajôcsi vu racsúnanyi vasem.

18. Vzéo szem pa vsza i obiljávam: napunyen szem, geto szem vzéo od Epafroditusa; stera szo od vász poszlana, dihalo dobroga dísenya, áldov prijéten i vugoden Bôgi.

19. Bôg pa moj napuni vszo potrbcsino vaso pôleg bogáosztva szvojega vu díki po Jezus Krisztusi.

III. 20. Bôgi pa i Ocsi nasemi díka na veki veke Amen.

21. Pozdravte vszákoga szvé-toga vu Krisztus Jezusi. Pozdrávlajo vász bratje, kí szo z menom.

22. Pozdrávlajo vász vszi szvéti; naj bole pa, kí szo z Czaszarove hi'ze.

23. Milosesa Goszpodna nasega Jazus Krisztusa zevszémi vami. Amen.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA K K O L O S S Á N C Z O M PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Napiszek lisztá z blagoszlovom 1—2.
II. Za Kolossánce hválo dáva, ka szo na vero pripelani 3—8. Moli za nyé, naj v tom raztėjo 9—22. Právi, ka bi rad vsze k zvelicsanyi pripelao 23—29.

I. 1. **P**avel Apostol Jezus Kri-sztusov po vóli Bo'zój i Timotheus brat.

2. Tim vu Kolossi szvétim i vernim bratom vu Krisztusi: miloscsa vám i mér od Bogá Ocsé nasega i Goszpodna Jezus Kri-sztusa.

II. 3. Hválo dájemo Bôgi i Ocsi Goszpodna nasega Jezus Kri-sztusa vszigdár za vász molécsi.

4. Kak szmo csüli vero vazo vu Krisztus Jezusi i lübézen k vszêm szvétim.

5. Za vüpanya volo, stero vám je vu nebészaj szrányeno: stero szte naprê csüli vu rêcsi isztin-szkoga Evangelioma.

6. Steri je i k vám prisao, liki i na vesz szvét: i roden je po-vszud, liki i vu vami, od stero-ga dnéva szte csüli i szpoznali miloscsa Bo'zo vu isztini.

7. Liki szte sze i návcсили od Epafrása lüblénoga z nami vrét szlugo nasega: kí je veren za

vász szlű'zbenik vu Krisztusi.

8. Kí nám je i oznano vazo vu Dúhi lübézen.

9. Za toga volo i mí, od stero-ga dnéva szmo csüli, ne henyamo za vász Bogá moliti i prosziti: naj sze napunite szpoznanyem vôle nyegove vu szvoj modró-szti i rázmenyi dühovnom.

10. Naj hodite vrêdno Goszpod-ni na vsze dopádnenyé vu vszem dobrom deli szád priná-sajôcsi i rasztécsi vu szpozna-nyi Bo'zem.

11. Vu vszákoj môcsi mocsnê-si gratüvavsi pôleg zmo'zno-szti díke nyegove na vsze zná-sanye i trplivoszt z radosztjov.

12. Hválo dávajôcsi Ocsi, kí nász je vesíno szpodobne: naj tál vmememo ôrocsíne ti szvéti vu szvetloszti.

13. Kí nász je vö ftrgno z oblá-szti te kmicze i prêk nász je posztavo vu králesztvo Színá lübéznoszti szvoje.

14. Vu kom mámo odküplênýe po krvi nyegovoj, tô je, odpü-sesanye grêhov.

15. Kije kêp nevidôcsega Bogá i prvorodjeni vszega sztvorjé-nyá.

16. Ár szo vunyem sztvorjena vsza: stera szo vunebészaj i stera szo na zemli, ta vidôcsa i ta nevidôcsa, ali thronusje, ali goszposztva, ali poglavársztva, ali oblászti, vsza szo po nyem i vu nyem sztvorjena.

17. I on je pred vszêm i vsza szo vu nyem vküp sztanola.

18. I on je gláva têla te Czérkvi: kíje zacsétek i prvorodjeni z mrtvi; naj bode vu vszê on prvi.

19. Ár sze je dopadnolo Ocsi: naj vu nyem vsza punoszt prebîva.

20. I po nyem sze vsza'z nyim zmirîjo, mér vsínivsi po krvi nyegovoga krí'za, po nyê, velim, ali szo na zemli, ali szo v nebészaj.

21. Ivász, kíszte nigda tühén-ezi i nepriátelje bilí z pámetjov vu hüdi delaj.

22. Je zdaj dönok zméro vu têli meszá szvojega po szmrti: da bi vász posztavo szvéte i nevujvlacséne i nekrivicsne pred lícze szvoje.

23. Csi li osztánete vu veri fundálivani i krepki i negenyeni od vüpanya Evangeliomszkoga: steroga szte csüli, kaje prêdgani vszákomi sztvorjenyê pod nébov, steroga szem jasz Pavel vesinyen szluga.

24. Ždaj sze radüjem vu trplivosztaj moji za vász i dopunyávam zmenkanya nevôl Krisztu-

sovi vu têli mojem za nyegovo têlo, stero je Czérkev.

25. Stere szem jasz szluga vesinyen pôleg Safarsztva Bo'zega: stero mi je dáno med vami; naj napunim rêcs Bo'zo.

26. Tô je, ono szkrovnoszt, stera je od vekivêka i od vszê národov, szkrita bila: zdaj je pa oznanyena tim szvétim nyegovim.

27. Sterim je steo Bôg na zná-nye datí: kákse je blágo odícse-neszkrovnoszt i ete med poganmi; kí je Krisztus vu vami, vü-pazen díke.

28. Sterogamí nazviscsávamo, opomínavsi vszákoga Csloveka i vucsivsi vszákoga Csloveka vu vszoy modrôszti: naj naprê posztávimo vszákoga Csloveka polnoga vu Krisztus Jezusi.

29. Vu sterom i delam borivsi sze pôleg môcsi nyegove: stera i dela vu meni mocsno.

II. TÁL.

I. Ká'ze, kak sze bori za nyé 1—3. II. Opomína je, naj sze od zapelávanya varjejo 4—23.

I. 1. Ársesém, naj znáte: kák-si boj mám za vász i za té, kí szo vu Laodiczei, i kí szo nej vidili licza mojega vu têli.

2. Naj sze obeszelíjo szrczá nyihova ti vküp szklenyeni vu lübéznoszt i na vsze bogásztvo gvüsnoga rázuma, na szpozna-

nye szkrivnoszti Bo'ze i Ocsé i Krisztusa.

3. Vu sterom szo vszi kinesi modrószti i znánya szkriti.

II. 4. Tô pa právim: naj vász sto ne vkaní vu szkazlivom guesi.

5. Ár, csi szem vu tâli dalecs od vász: dönok vu dûhi szem med vami radüvajúcsi sze i glédajúcsi vas réd i krepkoszt vase vere vu Krisztusi.

6. Zátó, kak szte príjali Krisztus Jezusa Goszpodna nasega, tak v nyem hodte.

7. Vkorenyeni i gori poczimprani vu nyem i potrdjeni vu veri: liki szte navcseni obiljá-vajúcsi vu nyem z hválo dáva-nyem.

8. Glédajte, naj sto med vami ne bode; kí bi vasz porobo po szveczkoy modrószti i márnom zapelávanyi pôleg tadánka lüdi, pôleg píszk etoga szvétá i nej pôleg Krisztusa.

9. Ár vu nyem prebiva vsza punoszt bo'zánsztva telovno.

10. I v nyem szte napunyeni, kíje gláva vszega poglavársztva i oblászti.

11. Vu sterom szte i obrêzani brezi rôk vcsinyenim obrízavanyem vu vö szlecsenyej grêhov tâla i meszá, vu obrízávanyi Krisztusovom.

12. Pokopani z nyim vu krszti; vu sterom szte i vküp go-

ri sztanoli po veri môcsi Bo'ze; kí ga je gori zbüdo z mrtvi.

13. I vász je mrtve bodôcse v presztópáji i neobrizali tâlavasega 'znyim vrét o'zivo gda vam je vsze grêhe odpüsztó.

14. I doli je zbriszao ono píszmo vu návuki, stero je prôti nám bilô i vö je je vrgao z szredbíne i prebio je je na krí'z.

15. Doli je szlêkao takáj poglavársztva i oblászti, i kázao je je vu szresnoszti obládajúcsi je szám po szebi.

16. Naj vász tak sto ne szôdi vu jêsztvini i pítvini, ali vu tâli szvétka, ali mladá, ali v szobottáj.

17. Stera szo tânya ti príse-sztni: tâlo je pa Krisztusovo.

18. Nisese vám naj ne zadêva vu be'záji nájema, kaksté bi steo, po poni'znoszti i pobo'znoszti angelszkoy, mészavsi szevtisza, stera je nej vido, gízdao hodécsi zamán nadüti od pámeti tâla szvojega.

19. I ne dr'zí sze k glávi; z stere vsze tâlo po szklepaj i vküp zvézanyi szlü'zi i vküp szklenyeno raszté zrasenyom Bo'zim.

20. Zátó, csi szte mrli z Krisztusom od píszkov szvétá, ka sze dâte, liki da bi na szvétí 'ziveli, czeremonivati?

21. Gda sze vam právi ne do-

tekni sze, niti ne kostaj, niti k nyemi ne szégni.

22. Stera szo vsza szkvarjeny' zivlénym vrét: da szo pôleg zapôvidi i vcsenyá cslovecega.

23. Kotera isztina pogléd májo modrôszti vu zmíslenoj po-bo'znoszti i poniznoszti i v nemilüvanyi têla; nej pa vu káksem postenyê, na naszícsanye têla.

III. TÁL.

Opomina I. na nebeszkoga dugoványa iszkanye 1—4. II. Na krsztsánszki 'ziték 5—17. III. Ka'ze, kak sze májo v hi'znom rédi bodôcsi oponásati 18—26.

I. 1. Csi szte zátó gori sztanoli z Krisztusom: ta zgoránya ícsite, gde je Krisztus, na desznici Bo'zój szedécsi.

2. Ta zgoránya premislávajte: nej tá, stera szo na zemli.

3. Ár szte mrlí i 'zítek vas je szkriti z Krisztusom vu Bôgi.

4. Gda sze pa Krisztus, nas 'zítek, szká'ze: teda sze i ví 'znyim vrét szká'zete vu díki.

II. 5. Vmárjajte zátó vase zemelszke kotrige, práznoszt, neesisztôeso, hotlivo náklonoszt, hüdo po'zelénýe, i szkopôsz, stera je bolvánsztvo.

6. Posterí príde szrditoszt Bo'za na sziní nevernoszti.

7. Vu steri szte i ví nigda holi: gda szte v nyíh 'zíveli.

8. Zdaj pa doli dête i ví vsza eta: szrditoszt, csemér, hüdôbo, preklinyanye, rú'znogúcsanye, z vüsz, vasi.

9. Ne la'zte eden na drügoga: da szte 'ze doli szlekli toga sztároga Csloveka 'z nyegovimi delami.

10. I oblekli szte toga nôvoga ponovlenoga na szpoznanye pôleg obráza tisztoaga; steri ga je sztvôro.

11. Geto nega Grka, i 'Zidova, obrizávanya, i neobrizávanya, barbarusa, Szcítha, szlugo, szlobodnyáka; nego vsza i vu vszê je Krisztus.

12. Oblêczte zátó, liki tí odebráni Bo'zi, szvéti i lübéznívi, nágibe milosztivnoszti, dobrotivoszt, poniznoszt, krotkoszt, trplivoszt.

13. Znásajôcsi edendrügoga i odpüszesávajôcsi szí; csi steri kákso to'zbo má na koga: liki vám je i Krisztus odpüszto, tak i ví.

14. Nad vszêmi têmi pa esese oblêczte lübéznoszt: stera je vezalo popolnoszti.

15. I mér Bo'zi naj láda vu szrcáj vasi: na steroga szte i pozváni vu edno têlo; i bojdt zahválni.

16. Rêcs Krisztusova naj prebíva vu vami bogato vu vszákoj modrôszti vucsécsi i opomínajôcsi sze z 'Zoltármí i z hválmi i zdühovnimi peszmami milo-

sztivno szpêvajôcsi vu szrezi vasem Goszpodni.

17. I vsze, kakoli csiníte v rêcsi, ali v deli, vsza vu Goszpon Jezusovom iméni csinte, hválo dávajôcsi Bôgi i Ocsi po nyem.

III. 18. 'Zene, podlo'zne bojdte lasztivnim mo'zom: liki sze prisztája vu Goszpodni.

19. Mo'zjé, lühte 'zene vase, i ne bojdte k nyim brátiki:

20. Otroczi, pokorni bojdte roditelem vu vszem: ár je tô vugodno Goszpodni.

21. Oseve, ne drá'zd'zite o-troke vase: naj v pámeti ne zadrevenéjjo.

22. Szlugi, pokorni bojdte vu vszem vasim telovnim goszpodárom nej li vu ocsnoj szlű'zbi, liki oni, ki sze lüdém seséjo dopádnoti: nego vu prosztôcsi szrezá bojécsi sze Bogá.

23. I vsze, kakoli csiníte, z düse delajte, liki Goszpodni, i nej, liki lüdém.

24. Znajôcsi, kâ od Goszpodna vzemete pláceso ôrocsíne: ár Goszpon Krisztusi szlű'zite.

25. Kí pa nepravicsno dela; vzeme nájem szvoje nepravicsnoszti: i nega pri Bôgi prijímanya oszôb.

26. Goszpodárje, ka je pravicsno i szpodobno, szlugom vö dajte, da znáte, kâ i ví máte Goszpôda vu nebészaj.

IV. TÁL.

I. Opomina je na molitev 1—3. II. Ká'ze, kak sze májo oponásati k vinêsnyim 4—5. III. Pise, ka nyegovo dugoványe z Tichikusa i z Onezimusa lèhko zvėjo 6—8. IV. Po pozdrávlenyi zapré liszt 9—17.

I. 1. **V** prosnyi sztálni bojdte verosztiuvajôcsi v nyê z hválo dávanyem.

2. Proszécsi k csaszi i za nász; naj nám Bôg odpré dveri szvojerêcsi: da gucsímo szkrovnosz Krisztusovo: za stero szem i zvézani.

3. Naj jo oznánim: liki mi trbê gúcsati.

II. 4. Vu modrôszti hodte pred zvinêsnyimi, vrêmen odküpvajôcsi.

5. Rêcs vasa vszigdár vu miloscsi naj bode z szoljôv zacsimbana: da znáte; Kakda vam trbê ednomi vszákomi odgovárajati.

III. 6. Stera sze pôleg méne godíjo: vsza vám na znánye dá Tichikus moj lübléni brat i veren szluga i szlű'zbeník z menov vrét vu Goszpodni.

7. Steroga szem poszlaok vám za toga volo: naj zvê ona, stera sze okôli vász godíjo, i obeszelí szrezá vasa.

8. Z Onezimusom vernim i lüblénim bratom, kí je z vász: têva vám vsza na znánye dáta; stera sze eti godíjo.

IV.9. Pozdrávla vász Aristarkus moj z menom vrét vòznik, i Marko, szesztránecz Barnabásov: od steroga szte vzelí zapôvidi; ka, esi k vám pride, gori ga primte.

10. I Jezus, kí sze velí Jusztus, bodôcsi z obrizávanya: tê szamí szo mi pomocsníczeke vu králevsztvi Bo'zem; kí szo mi bilí na trôst.

11. Pozdrávla vasz Epafraz z vász valon szluga Krisztusov: kí sze vszigdár bori za vász vu molítvaj; naj sztojíte popolni i napunyeni vu vszoz vóli Bo'zoz.

12. Ár szvedocsim od nyega: kâ má vnogo szkrbí za vász i za té, kí szo v Laodiczeí, i kí szo vu Hierápoli.

13. Pozdrávla vasz Lükács vrács lübléni i Demas.

14. Pozdravte té, vu Laodicezi bodôcse brate i Nimfása i szprávisese, stero je v nyego-voj hi'zi.

15. I, gda sze precté od vász ete líszt, vesinte: naj sze i vu Laodicsáncsarov szprávisesi precté; i toga z Laodiceze pi-szanoga naj i ví cstéte.

16. I erezite Archippusi: glédaj, kákso szlű'zbo szí na szébe vzéo vu Goszpodni, da jo szpunis.

17. Eto pozdrávlanye je písano z mojoy Pavlovov rokôv. Szpômente sze z moje vòze. Miloscsa z vami. Amen.

Kolossánczom písani z Ríma po Tichikusi ino Onezimusi.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

I. K THESZSZALONICSÁNCZOM

PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Po napiszki hválo dá za nyihove vere pobo'znoszt 1—5. II. Hváli nyihovo dobro példo 6—10.

I. 1. **P**aveli Szilvánusi Tímótheus gmajni Theszszalonicásanzkoj vu Bôgi Ocsi

H. W.

i Goszpodni Jezusi Krisztusi miloscsa vám i mér od Bogá Ocsé nasega i Goszpodna Jezusa Krisztusa.

2. Hválo dajemo Bôgi vszigdár za vsze vász szpominajôcsi sze z vász vu molítvaj nasi.

3. Nesztanoma sze szpomína-jôcsi z csinênya vere vase i z dela lûbéznoszti i trplivoszti vûpanya Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa pred Bôgom i Ocsom nasim.

4. Znajôcsi, bratje lûbéznivi, od Bogá odebránye vase.

5. Ár je nas Evangeliom nej bio kvám vu rêcsi szamo: nego i vu môcsi i vu Dûhi szvéto*m* i vu vnôgoj gvüsznosti; liki znáte, káksi szmo bilí med vami za vász volo.

II. 6. I ví szte naszledníczeke nasi vcsinyeni Goszpodna; geto szte gori príjali rêcs Bo'zo vu vnôgoj nevôli zradosztjom Dûha szvéto*ga*.

7. Tak; da szte ví na példo vcsinyeni vszêm vervajôcsim vu Maczedonii i Achaii.

8. Ár je od vász razglásena vö rêcs Goszpodnova nej szamo vu Maczedonii i Achaii: nego i vu vszáko meszto je vera vasa, stera je pri Bôgi, vö razísła tak; da nám je nej potrêbno kâ od toga drügim gúcsati.

9. Ár szami od vász nazvisesávajo: kákse szmo meli kvám notri idênye i kakda szte sze povrnoli k Bôgi od bolvanov; da bi szlûzili 'zivomi isztin-szkomi Bôgi.

10. I csakali Sziná nyegovoga z nebész, steroga je zbûdo z mrtvi, Jezusa; kí nász je oszlôbodo od prisesztne szrditoszti.

II. TÁL.

I. Naprê prinása Apostolov med nyimi vernosz 1—2. II. Hváli nyihovo krêcsi Bo'zoj gedrnosz i za nyé volo trplivosz 13—16. III. K nyim szvoje po'zelênye vaddlûje 17—20.

I. 1. **Á**r szami znáte, bratje, nase k vám notri idênye: kâ je nej zamán bilô.

2. Nego csi gli szmo prvle trpeli i ospotani bili, liki znáte vu Filippi: dönok szmo szrêsnô delali vu Bôgi nasem gucsêcsi k vám Evangeliom Bo'zi vu vnôgom bori.

3. Ár je nase opomínanye nej bilô z blôdnoszti, niti z necsi-sztôcse, niti vu jálnoszti.

4. Nego, liki szmo szküsseni od Bogá, da bi sze na nász zavûpao Evangeliom, tak gucsímo: nej liki da bi sze steli lûdém dopádnôti; nego Bôgi, kí vardêva szrezá nasa.

5. Ár szmo nigdár nej vu prilízavanya rêcsi hodili, liki znáte, niti vu obrázi szkopôsztí: Bôg je szvedok.

6. Niti szmo nej íszkali z lûdi díko, niti od vász, niti od drügí; csi gli bi vam lêko mogli na 'zmécsavo bidti, liki Krisztusovi Apostolje.

7. Nego szmo bilí, liki decza krotki na szrêdi med vami: liki dojka otroke szvoje varje.

8. Tak szmo nagnyeni k vám bilí; da szmo vám 'zeleli pode-

liti nej li szamo Evangeliom Bo'zi, nego i düse nase záto; ka szte nám lübeznivi bílí.

9. Ár sze szpomínate, bratje, z dela nasega i trüda. Ár szmo vnocsi i vujdne delali; naj na 'zmécsavo komi zvasz ne bode-mo, predgajöcsi med vami E-vangeliom Bo'zi.

10. Ví szte szvedoczke i Bôg: kak szvéto i praviesno i nekri-viesno szmo med vami, kí ver-jete, 'zíveli.

11. Liki znáte: kak szmo ed-noga vszákoga vász, liki ocsa szvoje otroke, opomínali i obe-szeljávali.

12. I poszvedocsávali: naj tak hodite; kak je vrédno k Bôgi, kí vász je zváo vu szvoje krá-levsztvo i díko.

II. 13. Záto i mí hválo dáje-mo Bôgi nesztanoma, kâ szte príjali rêcs, stero szte csüli od nász, Bo'zo, vzéli szte jo nej, liki cslovecso rêcs, nego, (kakti je zaisztino) liki Bo'zo rêcs; stera i dela vu vami, ki verjete.

14. Ár szte vi naszledníczeke vesinyeni, bratje, gmajn Bo'zi, stere szo vu Judei, vu Krisztus Jezusi: kâ szte tá trpeli i ví od lasztivnoga szvojega plemena, liki oni od 'Zidovov.

15. Kí szo i Goszpon Jezusa vmôrili i lasztivne proroke, i nász szo preganyali; i Bôgi sze ne dopádnejo, i vszém lüdém szo prôti.

16. Prepovedávajöcsi nám, naj ne guesímo poganom, ka bi sze zvelicsali; i tô csinijo na dopu-nyávanye szvoji grêhov vszig-dár. Prisla je pa 'ze Bo'za szr-ditoszt nad nyé na konec.

III. 17. Mí pa, bratje, osztá-vleni od vász do vrêmena vere na obráz, nej na szzczé, gledöcs, obilnej szmo sze pascsili vas o-bráz viditi vu velikom po'ze-lênýi.

18. Záto szmo steli idti k vám naj bole jasz Pavel i ednôk i drgöcs: ali zadr'zao nász je Satan.

19. Ár ka je nase vüpanye, ali radoszt, ali korôna hvále? Jeli szte nej i ví pred líczom Go-szpodna nasega Jezusa Krisztu-sa vu nyegovom prísesztji?

20. Ár szte vi nasa díka i ra-doszt.

III. TÁL.

I. Timotheusa nyim je poszlae na obe-szeljé 1—5. II. Timotheus nazáj pride z radosztjov 6—8. III. Za radoszt nad nyimi vzéto dá hválo i proszi Bogá, naj je i szám vidi 9—13.

I. 1. **Z**áto, da bi 'ze dale ne mogli trpeti, dopad-nolo sze je nám; ka bi sze sza-mi vu Atheni niháli.

2. I poszlali szmo Timotheusa brata nasega i szlugo Bo'zega i pomocsníka nasega vu Evan-geliomi Krisztusovom: naj vász potrdi i obeszelí vász vu vasioj veri.

3. Da sze niscse ne gene vu eti nevoláj. Ár számí znáte: kâ szmo na tô posztávleni.

4. Ár, gda szmo pri vasz bilí, naprê szmô vám povedali: kâ bomo nevôlo trpeli; liki sze je i zgôdilo i znáte.

5. Zâto i jász szem nej mogao du'ze trpeti: poszlaos szem ga, naj szpoznam vero vaso; da bi vász kak nê szküsávao te szküsávecz, i zamán bi bilô delo nase.

II. 6. Zdaj pa pridôcsi Timotheus k nám od vász i nazvêsztivsi nám vero i lübézen vaso i kâ sze vszigdár dobro z nász szpomínate 'zelejôcsi nász vidíti, liki i mí vász.

7. Zâto obészeli szmo sze, bratje, nad vami, vu vszâkoj nevôli i potrêbesini nasoj po veri vasoj.

8. Ár zdaj 'zivémo: esi ví sztojíte vu Goszpodni.

III. 9. Ár kakda moremo Bôgi zadoszta zahváliti za vász za vszo tô radoszt, z sterov sze radijemo za volo vasz pred Bogom nasim.

10. Nôcs ino dén z velikov obilnosztjov molécsi; da bi mogli viditi vas obráz i dopuniti zmenkanya vere vase.

11. Szám pa Bôg i Ocsa nas i Goszpon nas Jezus Krisztus ravnaj pôtnaso k vám.

12. Vász pa Bôg napuni i obilne vesiní z lübéznosztjov keden

drügomi i k vszêmi; liki szmo i mí k vám.

13. I potrdi szrezáva: da bodo brezi krívieze vu szvesztvi pred Bogom i pred Ocsom nasim vu prísesztji Goszpodna nasega Jezus Krisztusa zevszêmi szvéczí szvojimi.

IV. TÁL.

Opomina je I. na szvétí 'zítek 1—8. II. Na rasenyé vlübézni 9—10. III. Na tihoto i posteno delo 11—12. IV. Na vüpanye i módus gori sztanenyá 13—18.

I. 1. **Z**âto, na dale, bratje, proszimo vász i opomínamo vu Goszpon Jezusi: naj, liki szte vzéli od nász, kakda vám trbê hodíti i dopádnotti sze Bôgi, v tom bole obiljávate.

2. Ár znáte, kakse zapôvidi szmo vám dáli po Jezus Krisztusi.

3. Ár je eta vola Bo'za, ki je poszvecsenyé vase: naj sze zdr'závate od práznosztí.

4. I vszâksi vasz zná szvojo poszôdo ládati vu poszvecsenyé i postenyê.

5. Nej vu náklonoszti po'zelénnya: liki i poganye, kí neznajo Bogá.

6. Naj sto ne preszkocsi, i ne vkani brata szvojega v káksemdeli. Ár je zadomesztiteo Goszpôd vszega toga: liki szmo i naprê vám povedali i poszvedocsili.

7. Ár nász je Bôg nej zváo na neesisztôcso: nego na poszve-csenyé.

8. Zátó, kí nász zavr'ze, ne zavr'ze csloveka: nego Bogá; kí je v nász dáo szvojega Sz. Dühá.

II. 9. Od bratinszke lübéznoszti je pa nej potrêbno vám písziati. Ár szte szamí ví od Bogá navesení, naj eden drügoga lübite.

10. Ár i csiníte tô zevszêmi bratmi vu czêloj Maczedonii. Opomínamo pa vász, bratje: naj bole obiljávate.

III. 11. I znásajte sze mírovni bidti i csiníti ta lasztivna, i delajte z vasimi lasztivnimi rokami: liki szmo vám zapovedali.

12. Naj hodite posteno pred timi zvünêsnymi; i nikaj ne potrebüjete.

IV. 13. Nescsem pa: ka bi neznaí, bratje, od tê, kí szo zászpali; naj sze ne 'zalosztíte, liki i oni, kí nemajo vüpanya.

14. Ár, csi verjemo, kâ je Jezus mr'o i gori sztano: tak i Bôg té, kí szo zászpali po Jezusi, 'znyim vrénaprê pripela.

15. Ár tô vám velímo z Goszpodnovov recsjôv: kâ mí, kí 'zivôcsi osztánemo do príesztja Goszpodnovoga, ne pride-mo naprê pred one kí szo zászpali.

16. Ár szám Goszpôd z bro-

dárszkim krícsanyem, z archangelszkím glászom i z Bo'zov tromböntov bode doli sô z nebész: i ti mrtvi vu Krisztusi gori sztáno naj prvle.

17. Potom mi 'zivôcsi, ki szmo osztanoli k esazsi sze 'znyimi vneszêmo vu obláke pred Goszpodna vu zrák; i tak vszíg-dár bomo z Goszpodnom.

18. Zátó obeszeljávajte eden drügoga z etimi riesmí.

V. TÁL.

I. Vesi od Krisztusa na szôdbo príesztjá 1—5. II. Opomina na verusztívanye 6—11. III. Csészť poszlúsávečov k vucitelom 12—13, vszê krsztsenikov 14—22. IV. Zaprtek 23—28.

I. 1. **O**d esaszov pa i vrêmenov, bratje, vám je nej potrêbno písziati.

2. Ár szami dobro znáte: kâ dén Goszpodnov, liki tát v nocsi, tak príde.

3. Ár gda bode pravili: mér i pokoj; teda na nágli príde na nyé pogibelnoszt, liki bolezén na noszécso 'zeno, i ne vujdejo.

4. Ví pa, bratje, nej szte vu kmiezi, kâ bi vász tiszti dén, liki tát, zapopadno.

5. Vi szte vszi szvetloszti szinovje i szinovje dnéva: nej szmo nôcsi, niti temnoszti szinovje.

II. 6. Zátó tak ne szpímo; liki ti drügi: nego verusztüjmo i trézni bojdmó.

7. Ár, kí szpíjo, vnocsi szpíjo; i kí sze zapojijo vnocsi szo piani.

8. Mi pa, dnéva szinovje bodôcsi, verusztújmo oblecseni v prsznyek vere i lübéznoshti i vlebko, tô je vu vüpanye zvelicsanya.

9. Ár nász je Bôg nej posztavo na szrditoszt; nego na zadohlenyê zvelicsanya po Goszpodni nasem Jezusi Krisztusi.

10. Kí je mro za nász: naj ali verusztújemo, ali szpímo, na vküp 'z nyim 'zivémo.

11. Zátó opomínajte eden drügoga i pobôgsávajte sze med szebom: liki i csiníte.

III. 12. Proszimo pa vász, bratje szpoznajte one, kí delajo med vami i pred vász szo posztávleni vu Goszpodni i opomínajo vász.

13. Í jáko za veliko je prestímajte vu lübéznoshti za volo delanyihovoga: imirovno 'zívte med szebom.

14. Proszimo pa vász, bratje, opominajte brezredne, obeszeljávajte te vezaglive, podpérajte te nemocsne, trplivi bojdte k vszêm.

15. Glédajte; naj sto komi hüdo za hüdo ne plácsa: nego vszigdár to dobro prika'zújte, i eden drügomi i vszêm.

16. Vszigdár sze radújte.

17. Nesztanoma molte.

18. Vu vszem hválo dávajte: ár je tô vola Bo'za vu Krisztus Jezusi k vám.

19. Te düh ne vgászte.

20. Prorosztvo ne zametávajte.

21. Vsza vardêvajte: to dobro obdr'zte.

22. Od vszega hüdoga pogléda sze varte.

IV. 23. On pa, Bôg méra, poszvéti vász vu vszem: da sze ezêli vas düh i düsa i têlo nedu'zno na prisesztjê Goszpodna nasega Jezus Krisztusa obdr'zi.

24. Veren je on; kí vász je pôzváo, kí i vesiní.

25. Bratje, molte sze za nász.

26. Pozdravte vsze brate vu szvétom küssüvanyi.

27. Primárjam vász na Goszpodna: da sze prectéete líszt vszêm szvétim bratom.

28. Miloscsa Goszpodna nasega Jezus Krisztusa z vami. Amen.

K Teszsalonicsánczom prvi liszt písani z Athene.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

II. K THESZSZALONICSÁNCZOM

PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Apostolszki poklon 1—2. II. Hváló dávanje za nyihove vere trplénje 3—4. III. Tróšt z nepriatelov 5—10. IV. Molitev za nyé 11—12.

I. 1. **P**aveli Szilvánusi Timotheus gmajni Theszszalonicásánszkoj vu Bôgi Ocsi nasem i Goszpodni Jezus Krisztusi.

2. Miloscsa vám i mér od Bogá Ocsé nasega i Goszpodna Jezusa Krisztusa.

II. 3. Du'zni szmo hváló dati Bôgi vszigdár za vász, bratje, liki je vrêdno: kâ tak visziko raszté vera vasa i obiljáva lübézen ednoga vszákoga vszê vász k eden drügomi.

4. Tak, da sze i mí szamí nad vami hválimo vu gmajnaj Bo'zi nad trplivosztjov vasov i verov vu vszê pregányanyaj vasi i nevoláj, stere trpíte.

III. 5. Kotero je kázanye práveszôdbe Bo'ze: naj sze za vrêdne prestímate na králevsztvo Bo'ze; za stero i trpíte.

6. Ár je praviesno pri Bôgi nazáj plácsati onim z nevolami: kí vám nevoló szprávlajo.

7. Ivám, kí nevôle trpíte, dati odêhnenyê z nami vu oznanozsti Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa od nébe z angelmi zmo'znoszti szvoje.

8. Vu ognya plámni, kí dá zadomescsenyê onim, kí neznajo Bogá, i kí szo nepokorni Evangeliumi Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

9. Kí bodo kastigo trpeli, pogibelnoszt vekivecsno od lieza Goszpodnovoga i od díke môcsi nyegove.

10. Gda príde, naj sze odícsi vu szvéti szvoji i csüden bode vu vszê verni (ár szte vervali nasemi k vám szvedôsztví) vu dnévi onom.

IV. 11. Za stero sze i molimo vszigdár za vász: naj vász vrêdne vcsiní toga pozványa Bôg nas i napuni vsze dopádnenyê dobbrôte szvoje i delo vere vu zmo'znoszti.

12. Naj sze odícsi imé Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa vu vami i vu nyem pôleg miloscsa Bogá nasega i Goszpodna Jezusa Krisztusa.

II. TÁL.

I. Nazviscsáva pridôcséga Antikrisztusa pred pitanim dnévom i bodôcsa pogibelnoszt 1—12. II. Hválo dá za te odebráne; stero z blagoszlovom i z opominanym dokoncsa 13—17.

I. 1. **P**roszimopa vász, bratje, za prísesztjé Goszpodna nasega Jezus Krisztusa i nasega vküpszprávlanya knyemi.

2. Naj sze hitro ne dáte genoti od pámeti vase, niti zburkati, niti po dühi, niti po rêcsi, niti po liszti, liki ponaszposzlanom; kak da bi 'ze nasztano dén Krisztusov.

3. Nisese naj vász ne zapela z káksim tálom. Ár ne pride prvle: kak bode od vere odsztoplenyé, i vö sze vjávi cslovik grêha, szintepogibelnoszt.

4. On, kí sze prôti Bôgi posztávla i gori sze zvisáva vise vszege; ka sze zové Bôg, ali Bo'za szlü'zba tak; da vu Czérkvi Bo'zój, kakti Bôg, szidí szka'züvajôcsi sze, kâ je Bôg.

5. Ne pômnite, ka szem vám eta, gda szem escese pri vasz bio, pravo?

6. I zdaj, ka ga zadr'záva, znáte: naj sze vö vjávi vu szvojem vrêmeni.

7. Ár szkrovnoszt te nepravdenoszt 'ze dela: liki dokecs szê té, kí ga zdaj zadr'záva, z szredbine, vö vr'ze.

8. I teda sze vö vjávi te nepravdeni: steroga Goszpôd po-

gibi z Dühom vüsztt szvoji, i funda szkázanyem prísesztjé szvojege.

9. Steroga prísesztjé bode pôleg dela Satanovoga vu vszákoj zmo'znoszt i znamênayaj i csüdaj la'zliv.

10. I vu vszákom zapelávanyi te nepravicsnoszti po tê, kí sze szkvariyo záto; ka szo lübéznoszt isztine gori nej príjaji, ka bi sze zvelicsali.

11. I za toga volo nyim posle Bôg zmo'zno delo blôdnoszt: naj verjejo lá'zi.

12. Naj sze oszôdijo vszi; kí ne verjejo isztini, nego zadovolnoszt májo vu nepraviezi.

III. 13. Mí szmo pa du'zni hválo dati Bôgi vszigdár za vász, bratje lübléni od Goszpodna: kâ vász je Bôg odébrao od zaesétka na zvelicsanye vu poszvecsenyê Dühá i veri isztine.

14. Na koj vász je pôzvaó po Evangeliomi nasem na zadoblenyé díke Goszpodna nasega Krisztusa.

15. Záto, bratje, sztojte i zdr'zte tadánke: na stere szte navcseni, ali po rêcsi, ali po liszti nasem.

16. On pa, Goszpon nas Jezus Krisztus i Bôg i Ocsa nas, kí nász je lübo i dáó nám je obešlénoszt vekivecsno i vüpazen dobro vu milosci.

17. Obészeli vasa szrezá i potrdi vász vu vszákoj rêcsi i dobrom deli.

III. TÁL.

I. Proszí je, naj za vucsítele Bogá molíjo 1—5. II. Opomina te ftraglive na delo 6—15. III. Zapré liszt z dobrim zelényem 16—18.

I. 1. **N**a dale pa molte, bratje, za nász: naj rêcs Goszpodnova bi'zi ino sze díesi povszud; kak ti i pri vasz.

2. I najsze oszlobodimo od neprísztójni i hűdi lűdi; ár je nej vszê vera.

3. Veren je pa Goszpôd; kí vász potrdi i obarje od hűdoga.

4. Vűpamo sze pa vu Goszpodni od vász: kâ, ka vám zapovidávamo, i csiníte i csinili bodte.

5. Goszpôd pa naj ravna szrezá vasa na lűbézen Bo'zo i na trplivoszt Krisztusovo.

II. 6. Zapovidávamo pa vám, bratje, vu iméni Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa: naj sze kraj vlicséte od vszákoga brata nezrédno hodécsega i nej pôleg návuka, steroga je vzéo od nász.

7. Árszami znáte, kakda je potrêbno nász naszledűvati; geto szmo nej nezrédni bili med vami.

8. Niti szmo zobsztom nikoga krűha nej jeli: nego z delom i z trűdom vnoci i vudne delajôcsi záto; da bi komi na 'zmécsavo med vami nê bili.

9. Nej kâ ne bi meli oblászti: nego naj szamí szebé vám na peldo dámo; naj nász naszledűjete.

10. Ár, gda szmo i pri vasz bili, tô szmo vám zapovedali; kâ, csi sto nescse delati, naj ni ne jê.

11. Ár csűjemo: ka niki med vami nezrédno hodíjo; kí nikaj ne delajo, nego sze dela ogiblejo.

12. Têm táksim záto zapovidávamo i opomínamo je po Goszpodni nasem Jezusi Krisztusi naj szpokojom delajôcsi szvoj lasztivni krűh jêjo.

13. Ví pa, bratje, v dobrom csinényi ne obtrűdte.

14. Csi je pa sto nepokoren rêcsi nasoj po lűszti vám povêdanój: toga znamenűjte, i ne dr'zte 'z nyim; naj sze oszramotí.

15. Niti ga, kak nepriátelja, ne mête: nego ga opominajte, liki brata.

III. 16. On pa, Goszpôd méra, dáj vám mér vszigdár vu vszem meszti. Goszpôd pa osztani zevszêmi vami.

17. Pozdrávlanye z mojav Pavlovov rokôv: koteró je znamênnye vu vszákóm lűszti; tak písem.

18. Milosesa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa zevszêmi vami. Amen.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

I. K T I M O T H E U S I

PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Napiszek i poklon 1—2. II. Zrok, zakaj je Timotheusa v Efezusi niháo 3—7. III. Právde i Evangelioma haszek i na obôjega zdr'zanye opominanye 8—20.

I. 1. **P**avel Apostol Jezus Kri-sztusov pôlegrendelüvanya Bo'zega zvelicsitela nasega i Goszpodna Jezusa Kri-sztusa kí je vüpanye nase.

2. Timotheusi lasztivnomi szini mojemi vu veri miloscsa, szmilenoszt, mér od Bogá Ocsé nasega i Krisztus Jezusa Goszpodna nasega.

II. 3. Liki szem te proszo idôcsi vu Maczedonijo; naj osztánes vu Efezusi i zapovês níkim, naj drügo vcsenyé ne vcsíjo.

4. Niti ne kezbüjo na fabule i roda neszkoncsano naprê racsúnanye; stera bole szpitávanya szprávlajo, liki pobôgsanye Bo'ze vu veri.

5. Konecz pa zapôvidi je lüben zcsisztoga szrezá i z dobre düsne vészti i zneszkazlive vere zhájajôcsa.

6. Od steri da bi niki kraj zavdarili: obrnoli szo sze na márnogúcsanye.

7. Kícséséjo bidti právde vcsitelje: geto ne razmijo; ka prá-vijo, niti ka potrdjávajo.

III. 8. Známo pa: ka je právda dobra, esi sto 'z nyôv právdeno 'zivé.

9. Znájôcsi tô, kâ je pravicsnomi právda nej polo'zena: nego nepravdenim i neokornim, nepobo'znim i grêsnikom, brezi szvesztva i szveczko 'zivôcsim, ocsobujczom, i materbujczom, lüdomoreczom.

10. Práznikom, számczole'zákom, lüdikrádczom, la'zczom, krívopriszégávczom: i esi je escse kâ drügo prôti zdravomi návuki polo'zeno.

11. Pôleg Evangelioma díketoga blá'zenoga Bogá; ki je na mé zavüpani.

12. I hválo dájem pokrepküvajôcsemi mené Krisztusi Jezusi Goszpodni nasemi: kâ me je vernoga szôdo; steroga bi posztavo na eto szlü'zbo.

13. Kí szem prvle bio preklinyávecz i preganyávecz i ospotávecz: ali szmilenoszt szem dôbo. Ár szem z neznanoszti vcsino vu neveri.

14. Preobiljávala je pa miloscsa Goszpodna nasega z verov i lübéznosztjov vu Krisztus Jezusi.

15. Verna je ta rêcs i vszega gorivzétjá je vrédna: kâ je Krisztus Jezus prisao na ete szvét grêsnike zvelicsávat: z steri szem jasz te prvi.

16. Ali záto szem szmilenoszt dôbo: da bi vu meni prvom pokázao Jezus Krisztus vszo trplivoszt na példo têm; ki bodo vu nyem vervali na 'zítek vekivecsni.

17. Tomi vekivecsnومي králi pa neszkvárjenومي nevidôcse-mi, szamومي môdromi Bôgi postenyé i díka na veki veke. Amen.

18. Eto zapovid porácsam tebi moj Szin Timotheus: naj pôleg napré povédanoga od tebe proroküvanya vité'zies vu nyih dobro viteztvo.

19. I más vero i dobro düsnovészt; stero szo níki kraj szünoli od szébe i okoli vere szo ládje trtjé pretrpeli.

20. Z kí je Himeneus i Alexander: stere szem dáó Satani: naj sze vesíjo nê preklinyati.

II. TÁL.

I. Za vsze lüdi trbé moliti 1—10. II. 'Zene sze naj v tihoti dr'zijo i vesíjo 11—15.

I. 1. **O**pominam záto: naj sze pred vszêm csiniyo

molitvi, prosnye, molbe, hválo dávanya za vsze lüdi.

2. Za krále i vsze vu viszikosztí bodôcse: naj miroven i tihi 'zítek pelamo vu vszój pobo'znosztí i postenyé.

3. Ár je tô lêpo i priétno pred Bogom zvelicsítelom nasim.

4. Kí vsze lüdi sesé zvelicsati i na szpoznanye isztine pripelati.

5. Ár je eden Bôg i eden szredbenik Bo'zi i lüdi cslovik Krisztus Jezus.

6. Kí je dáó szám szebé mesztó czêne odküplenyá za vsze, na szvedôsztvo nazvisesávanya vu lasztivnom vrêmeni.

7. Na koj szem jasz posztávlen predgar i Apostol (isztino právim vu Krisztusi i ne lá'zem,) vucsitel poganov vu veri i vu isztíni.

8. Scsém záto, náj molijo mo'zjé vu vszákom mesztí gori zdignovszí csiszte roké szvoje brezi szrditosztí i dvojnosztí.

9. Priszpodobno i 'zene vu sznáj'znoj odeteli z szrameslivosztjov i z csisztôcsov sze naj sznáj'zijo: nej vu kondrovanyi vlász, ali zláti, ali d'zünd'zi, ali drágom gvantí;

10. Nego, (kak sze prisztája 'zén, stere pobo'znoszt ska'zü-jo,) po dobri delaj.

II. 11. 'Zena sze naj vu tihoti vesi vu vszój podlo'znosztí.

12. 'Zenám pa ne dopisztim vu

ezérkvi vesiti, niti ládati nad mo'zom: nego najvu tihoti bodo.

13. Ár je Adam prvele sztvorjeni: potom Eva.

14. Í Adam je nej zapelani: 'zena pá zapelana je presztôpila právdo.

15. Zvelicsa sze pa v rodjenyê deczé: csi osztáne vu veri i lübéznoszt i v poszvecsenyê sztrêznosztjov.

III. TÁL.

I. Káksi má bidti püspek 1—7. II. Káksi Diakonus i Diakonusojeza 8—13. III. Kák sze má oponásati Timotheus 14—16.

I. 1. **V**erna rêcs je eta: csi sto püspekíjo 'zelé, lêpo delo 'zelé.

2. Potrêbno je zátó püspeki nekrivicsnómi, bidtiedne 'zené mô'zi, verosztüvájôcsemi, trêznómi, sznáj'znómi, na sztán prímájôcsemi, na vcsenyé prílicsnómi.

3. Nej piánczi, noj biczi, nej rú'znoga dobicska po'zelávezi: nego krotkómi, neborlívómi, neszköpómi.

4. Kí lasztivno hi'zo lêpo pela, kí podlo'zno deczo má zevszim postenyom.

5. (Csi pa sto lasztivno hi'zo ravnati nezna: kakda bi táksi na czerkev Bo'zo szkrb meo?)

6. Nej nôvómi: naj od gizdosztinapíhnyeni vu v'raj'zo szôd-bo ne szpádne.

7. Potrêbno je pa; naj i dobro

szvédôsztvo ma od zvünêsnýi: da ne szpádne vu szramoto i v'raj'ze mre'ze.

II. 8. Diakonusom je rávno tak potrêbno postenim biti; nej dvôjega jezika, nej vnogo vína pivezom, nej rú'znoga dobicska po'zelávezm.

9. Nego kí májo szkrovnoszt vere vu esísztoj düsnoj véjszti.

10. Tej táksi sze pa naj prvele szküszijo i potom szlü'zijo; csi szo nekrivicsni.

11. 'Zene nyihove rávno tak naj bodo postene: nej klajfari-cze; nego trêzne i verne vu vszem.

12. Diakonuske pa naj bodo edne 'zené mo'zjé, deczi dobro naprê sztojécsi i lasztivnoj dr'zini.

13. Ár, kí dobro szlü'zijo, dobro sztuboszí priszli'zijo i vô-go szresnoszti vu veri; stera je vu Krisztus Jezusi.

III. 14. Tá ti písém: ár sze vüpam; ka hitro k tebi prídém.

15. Csi bom sze pa müdio: naj znás, kak sze más vu hi'zi Bo'zoj obraesati; stera je czerkev 'zívoga Bogá, szteber i trdnoszt isztine.

16. I za gvüsno velika je tépo-bo'znoszt szkrovnoszt, eta; ka sze je Bôg nazvêszto vu teli, szpravicsani je vu dühi, videni je od angelov, prêdgani je með poganmi, vervani je na szvéti, gori je vzéti vu díko.

IV. TÁL.

I. Od vere na vraj'zi návuk sztoplenjá 1—5. II. Timotheusi ká'ze, kak sze má vu vesenyê i v'zitki dr'zati 6—16.

I. 1. **D**üh pa ocsiveszno prá-vi; kâ vu szlédnyi vrêmenaj odsztôpíjo níki od vere i poszlüsali bodo dühé zape-láveze i vraj'ze návuke.

2. Kí vu szkazlivosztíla'zí prá-víjo i zvorezano májo dúsno-vêsz szvojo.

3. Ibráníjosze'zeniti i zdr'zá-vati sze od hráne; stero je Bôg sztvôro, naj jo vzemejo zhválo dávanym ti verni, i, kí szo szpoznali isztino.

4. Ár je vsze sztvorjený Bô-ze dobro i nikaksega nej trbej zavr'ztí: nego zhválo dávanym vzéti.

5. Ár sze poszvéti po rêcsi Bô-zoj i molitvi.

II. 6. Eta csi bos naprê posztávlao bratom: dober szluga bodes Jezus Krisztusov, líki kí szo gori zkrmleni vu rêcsi vere i dobroga návuka; steroga szí i naszledüvao.

7. Szveczke i babinszke fabu-le pa zavr'zi: fliszaj sze pa vu pobo'znosztí.

8. Ár telovna fliszanye malo valá: pobo'znoszt pa na vsza haszni i obecsanye má'zítka vezdásnyega i prisesztnoga.

9. Verna je tá rêcs i vszega gorivzétja vrédna.

10. Ár zátó i delamo i ospotá-vamo sze: kâ sze vüpamo vu 'zívom Bôgi; kí je zvelicsitel vszê lüdi, naj bole pa ti verni.

11. Eta nazviscsávaj i vesi.

12. Niscse tvojo mladoszt naj ne zavr'ze: nego példa boj tim vernim vu rêcsi, vu 'zivlênny, vu lübézni, vu dühí, vu veri, vu csiszôtöcsi.

13. Dokecs prídem: boj gedrni vu estenyê, opomínanyi, vesenyé.

14. Ne zamüdi vu tebi bodöcsi dár: kí ti je dáni po prorosztvi zgori dëvanym rôk ti sztarissi.

15. Eta premislávaj, vtê boj: naj tvoje naprê idênny ocsive-szno bode vu vszem.

16. Kebzüj na szébe i návuk: osztani vtê. Ár tô csinécsi, i szám szébe zvelicas: i té, kí te poszlüsajo.

V. TÁL.

I. Opomina Timotheusa, kak sze má o-ponásati k vszákse vrszti i reda lüdém 1—8. II. Ká'ze, kákxa sze more na szíro-mákov szkrb odlöcsiti? 9—16. III. Kak sze trbé za düsevne pasztére szkrbeti? 17—18. IV. Ka trbé z grêsniki csiniti? 19—25.

I. 1. **S**ztarêsega csloveka ne strájfaj: nego ga opo-mínaj, kak ocsó; mlájse pa, líki brate.

2. Sztarêse 'zene líki matere: mlájse, líki szesztre vu vszój csiszôtöcsi.

3. Vdovieze postűj, stere szo zaisztino vdovieze.

4. Csi pa stera vdovieza deczo, ali vnűke má: naj sze vesűjo prvo k szvojoj lasztivnoj hi'zi pobo'znoszt szka'zűvati i szvojim sztarisim to dobro nazáj povrnůti. Ár je tů lűpo i priűtno pred Bůgom.

5. Stera je pa zaisztino vdovieza i szůma nihána: naj sze vűpa vu Bůgi i osztůne vu molűtvaj i prosnyaj nůcs i dűn.

6. Stera je pa hotliva: 'zivůcsa mrtva je.

7. I eta nazviscsůvaj; naj nepokůrani bodo.

8. Csi sze pa sto za lasztivne szvoje i naj bole za domůnye ne szkrbű: vero je zatůjo i od nevernoga je lagojűsi.

II. 9. Vdovieza sze naj odeberű nej menye od sűsztdeszűt lűt sztara: stera je bila ednoga mo'zů 'zena;

10. Vu dobri delaj szvedůsztvo majůcsa; csi je deczo gori hrůnila, csi je na sztůn prijűmala, csi je szvűtim nogű průla, csi je nevolne pomůgala, csi je vsze dobro delo naszledűvala.

11. Mlůdi vdovűcz sze pa ogűbli. Ár gda hotlűvűjo průti Kriisztusi, scsűjo k mů'zi idti.

12. Můjo pa szůdbo; ků szo to prvo vero odvrgle.

13. K csaszi pa i manyicze boudűcse vesűjo sze okůli hoditi

po hi'zaj. Nej szamo szo pů manyicze: nego i csefketulűveizvidűvajůcse gucsűcse tůksa, ků sze ne prisztůjajo.

14. Scsűm zůto: nej te mlůde k mů'zi ido, deczo rodűjo, vűtűjejo i nikso priliko ne dűjo protivnűki na zrok pszűje.

15. Ár szo sze 'ze nűke obrnűle za Satanom.

16. Csi steri verni, ali verna mů vdovieze: naj nyim podilűjůva, i ne 'zműti sze czűrkev naj tűm, stere szo zaisztino vdovieze, dojde.

III. 17. Ti sztarissi, kű dobro naprű hodijo, dvűje csűszti szo vrűdni: naj bole tiszti, steridelajo v rűcsi i v nůvuki.

18. Ár velű pismo: gűnczi mlatűcsemi ne zavű'zi gůbeza. I: vrűden je delavec szvojeja nůjema.

IV. 19. Průti sztůromi vűsieteli to'zbe notri ne vzemi: nego csi na dvů ali trű szvedoke.

20. One, kűgresűjo, pred vszűm kůraj: naj i ti drűgi sztrůjh můjo.

21. Szvedocsim pred Bůgom i Goszpon Jezus Kriisztusom i odebrůnimi angelmi: naj eta zdr'zůvas brezi preszodjenűnikaj nej csinűcsi půlegnagnűnoszti.

22. Rokű hitro na nikoga ne polo'zi; niti tůlnik ne boj vlűczki grűhi: szebű csisztoga dr'zi.

23. Vecs ne pű szamo vodű:

nego malo vína v'zívaj za tvo-
jega 'zalócza i csesztô krát tvo-
je nemocsnoszti volo.

24. Níki lüdi grêhi szo naprê
vö vjavleni; da je naprê pelajo
na szôdbo: níki pa i potom na-
szledüjo.

25. Rávno tak i ta dobra dela
szo naprê vö vjavlena; i, stera
sze nacsí májo, szkriti sze ne-
mrejo.

VI. TÁL.

I. Ká'ze szlugov csészt 1—2. II. Opo-
mina Timotheusa, naj sze varje krívi
vucsitelov 3—5. Szkopôsztí 6—10. Na-
szledüje pobo'zni 'zítek 11—16. Opo-
mina bogácze na dobro zбогásztvom
'zivilénye 17—19. Sze ogible zobszton
valon csefketanya 20—21.

I. 1. **S**teri szlugi szo pod jár-
mom: szvoje lasztiv-
ne goszpodáre vszega postenyá
vrêdne naj dr'zíjo; da sze imé
Bo'ze i návuk ne preklinya.

2. Kí pa verne májo goszpo-
dáre: naj je ne zametávajo, kâ
szo bratje; nego têm bole naj
szlü'zijo, kâ szo verni i lübé-
znivi; liki kí szo dobrovesine-
nyá Bo'zega tál vzéli. Eta vesi
i opomínaj.

II. 3. Csi sto nacsí vesí i ne-
prisztôpi k zdravim ricsém Go-
szpodna nasega Jezus Krisztu-
sa i k návuki, kí je pôleg po-
bo'znoszti:

4. Té je napihnyeni i nikâ ne-
zna: nego blázni okôli szpitá-
vanya i rêcsnoga boja; zsteri

zhája nenávidnoszt, nyefke,
preklínyavanye, hüde menese.

5. Hüda stükanya szkvarjene
pámeti lüdi i szlecseni z iszti-
ne, stimajôcsi; kâ je pobo'znoszt
dobicsek. Odsztôpi od té táksi.

6. Je pa veliki dobicsek pobo-
'znoszt zadovolnosztjov.

7. Ár szmo nikaj nej prineszli
na ete szvét: ocsiveszno je, kâ
nikâ ne moremo ni vö neszti.

8. Csi pa mámo hrano i ode-
teo: z têmi sze zadovolmo.

9. Kí pa seséjo obogatiti: szpá-
dnejo vu szkúsávanye i mre'ze
i vnôga neszpametna po'zelê-
nya i skodliva: stera pogrozíjo
lüdí v pogibelnoszt i szkvar-
jenyé.

10. Ár lübézen pêneze je vsze
hüdôbe korén: stera da bi níki
po'zeleli zablôdili szo od vere
i szami szo sze preszmeknoli
z vnôgimi boleznosztmi.

11. Tí pa, ô cslovik Bo'zi, od
tê bê'zi: naszledüj pa praviczó,
pobo'znoszt, vero, lübéznoszt,
trplivoszt, krotkoszt.

12. Bojüj te dober boj vere,
zgrabi 'zítek vekivecsni, na
steroga szí pozvání, i vadlúvao
szí to dobro vadlúvanye pred
vnôgími szvedokmi.

13. Zapovedávam ti pred vsza
o'zívavajôcsim Bogom i Jezus
Krisztusom, kí je pod Pon-
tzius Pilátusom to dobro vadlú-
vanye poszvedoco.

14. Da zdr'zis zapovid eto, bre-zi makule, nepokárani notri do szkázanya Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

15. Stero vu lasztivnom vrêmeni poká'ze te blá'zeni i szám zmo'zni král vszê kralüvajôcsi i Goszpôd vszê goszpodüvajôcsi.

16. Kí szám má nemrtelnoszt i prebíva vu neprisztopenoj szvetloszti; steroga je ni eden cslovik nej vído, niti ga viditi nemre: komi bojdi postenyé i môcs vekivecsna. Amen.

17. Tim bogatim na etom szvêti zapovej: naj sze gori ne zví-szijo, niti sze ne vüpajo vu ne-

gvüsnom bogásztvi, nego vu 'zívom Bôgi, kí nám dáva bogato vsza na v'zivanye.

18. Da dobrocsinécsi obogátijo vu dobri delaj, radi dávajo i podiljávajo.

19. Szprávlajôcsi szami szebi dober fundamentum na prise-sztno vrêmen naj vzezejo 'zítetek vekivecsni.

20. Oh Timotheus! to pri tebi doli djáno blágo vari ogibajôcsi sze szveczkoga práznoga glá-sza i naprê prinásanya krivics-no iménüvanoga znánya.

21. Stero níki nazviscsávajôcsi okoli vere szo zablôdili. Miloscsa z tebm.

K Timotheusi prvi liszt pízani od Laodiczee, stero je naj vékse meszto Frigie Pakacziánszke.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

II. K T I M O T H E U S I

PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Napíszek i poklon 1—2. II. Hválo dávanye i opominanye na csészti szpunyá-vanye i zdr'závanye zdravoga návuka 3—14. III. Szpominanye od nesztálni i sztálni 15—18.

I. 1. **P**avel Apostol Jezus Krisztusov po vôli Bo'zój pôleg obecsanya 'zítka onoga, kí je vu Krisztus Jezusi.

2. Timotheusi mojemi lüblé-nomi színi, miloscsa, szmilenoszt, mér od Boga Ocsé i Krisztus Jezusa Goszpodna nasega.

II. 3. Hválo dájem Bôgi, komi szlű'zim od sztariissi moji doszégá máo, vu csísztoj düs-noj vészti: ka sze nesztanoma z tébe szpomínam vu molítvaj moji nôcs i dén.

4. I 'zelém te viditi, szpomí-najôcsi sze z tvoji szkúz: naj sze z radosztjov napunim.

5. Naj bole, gda mi na pamet príde ona, stera je vu tebi bre-zi szkazlivosztí vera, stera je prebívála prvle vu babi tvojoj Loidi i v materi tvojoj Euniki; gvüsen szem pa, ka i v tebi.

6. Za steroga zroka volo te o-pomínam: da gori znêtis dár Bo'zi, kí je v tebi po gori dê-vanyi rôk moji.

7. Ár nej nám je dáó Bôg dü-há bojaznosztí: nego zmo'zno-sztí i lübéznosztí i trêznosztí.

8. Naj te tak ne bode szráám szvedocsíti Goszpodna nasega, niti mené zvézanoga nyegovo-ga: nego z Evangeliomom vrét trpi to hüdo pôleg môcsi Bo'ze.

9. Ki nász je zvelicsao i pô-zvao z szvétim pozványem; nej pôleg dél nasi; nego pôleg la-sztivnoga gori djánya i milo-sese nám dáne vu Krisztus Je-zusi pred vekivecsnim yrême-nom:

10. Zdaj pa vö vjavleno po szkázanyi zvelicsitela nasega Jezusa Krisztusa: kí je szmrt doli zbriszao, 'zítek pa i ne-szkvarjenoszt je na szvetloszt prineszao po Evangeliumi.

11. Na steroga szem jasz po-sztávleni predgar i Apostol i vucsitel poganov.

12. Za steroga zroka volo i eta trpim: ali nej me je szráám.

H. W.

Ár znám komi szem vervao i gvüsen szem: kâ je zmo'zen to pri nyem doli djáno meni obar-vati na tisztí dén.

13. Példo mej zdravi rêcsi stere szi od méne csüo vu veri i lübéznosztí; stera je vu Kri-sztus Jezusi.

14. To dobro pri tebi doli po-lo'zeno vari po Sz. Dühi, kí vnami prebíva.

III. 15. Znás tô, kâ szo sze kraj od méne obrnoli vszi, kí szo vu A'zí; z steri je Figellus i Hermogenes.

16. Dáj Goszpôd szmilenoszt Oneziforusovoj hi'zi: kâ me je vnogokrát raszladíla, i lancza mojega sze je nej szrameslü-vala.

17. Nego bodôcsi vu Rími szkrblivo me je íszkala i najsla me je.

18. Dájji Goszpôd nájdíti szmi-lenoszt pri Goszpodni vu onom dnévi: i keliko mi je vu Efe-zusi szlü'zila, tí bole vês.

II. TÁL.

I. Opomina gá na vszega hüdogá pretr-plénýe zcsetvérov prilíkov 1—13. Há-banye od rêcsnoga stükanya 14—18. II. Vcsi ga, kákse lüdi má Sz. M. czér-kev 19—21. III. Opomina ga, kak sze má nosziti v'zítki 22. Vcsenyê 23—26.

I. 1. **T**i záto, színek moj, po-krêpi sze vu milosci: stera je vu Jezus Krisztusi.

2. I, stera szi csüo od méne po vnôgi szvedokê, ona zavü-

paj na verne lüdi; kí szo szpodbni i drüge vesiti.

3. Tí zátó trpi to hüdo, liki dober vitéz Jezus Krisztusov.

4. Niscse sze pa, kí sze vitézije, ne zaplêta v etoga 'zítka dela: naj sze dopádne onomi; kí ga je na vitéstvo odébrao.

5. Csi sze pa i bori sto; ne korunüje sze prvle, nego csi sze pravdeno bode boro.

6. Orács more prvle delati, i tak szád vzéti.

7. Razmi, ka právim. Dáj ti pa Goszpôd pamet vu vszem.

8. Szpômeni sze z Jezus Krisztusa z mrtvi gori sztányenoga, kí je z Dávidovoga szemena pôleg mojega Èvangelioma.

9. Vsterom hüdü trpim notri do vézanya, kak hüdodelnik: ali rêcs Bo'za je nej zvézana.

10. Zátó vsza znásam za volo ti odebráni: naj i oni zvelicsanye dobíjo; stero je vu Jezus Krisztusi zvekivecsnov díkov.

11. Verna je ta rêcs. Ár, csi szmo 'z nyim mrli, i 'z nyim 'ziveli bomo.

12. Csi znásamo: i 'z nyim kralüvali bomo. Csi ga zatajimo: i on zataji nász.

13. Csi mi ne verjemo: on veren osztáne; zatajiti sze nemre.

14. Eta nyim na pamet pri násaj poszvedocsávajocsi pred Goszpodnom: naj sze nad ricsmí ne pernyájo, stero nikaj ne

valá; nego li na preobrnenyé posztlüsáveczov slü'zi.

15. Pascsi sze szküssenoga posztaviti pred Bogá, liki neoszramôtnyeni delavecz i ednákotálajôcsi rêcs isztine.

16. Te szveczke i prázne ricsi pa zasztávlaj: ár na vékso nepobo'znoszt razhájajo.

17. I rêcs nyi, liki rak, sze paszé: z steri je Himeneus i Filetus.

18. Kí szo okoli isztine zablôdili od czila govorécsi: kâ je gori sztananenyé 'ze vesinyeno; i preobrácsajo niki vero.

II. 19. Ali mocsen fundamentum Bo'zi sztoji; ki má eto pecsat: zná Goszpôd, kí szo negovoi. I; odsztôpi od nepravicze vszáki, kí [Krisztusovo imé i-menüje.

20. Vu velikoj hi'zi je pa nej szamo zláta i szrebrna poszôda: nego i lészena i piszkrena: i nistera sztê jena postenyé, nístera pa na nepostenyé.

21. Csi sze zátó sto zcsishti od têh: bode poszôda na postenyé, poszvecsena i hasznovita goszpodári na vsze dobro delo priprávljena.

III. 22. Od mladoszti po'zelênnya pa bê'zi: naszledüj pa praviczio, vero, lübézen, mér z onimi, kí zezávajo Goszpodna zcsisztoga szrezá.

23. Norszka i nevecsena szpi-

távanya pa odvrzi znajôcsi, kâ li boj plodijo.

24. Goszpodnovomi szlugi sze pa nej trbê boríti: nego tihomi bidti k vszêm, szpodobnoma na vesenyé znásajôcsemi te hûde.

25. Vu krotkoszti vucsécsemi protivnike: csi bi nyim kak Bôg dáo pokôro na szpoznanye isztine.

26. I sztrêznili bi sze z vraj'zi mrê'z vlovleni od nyega na doprnásanye nyegove vole.

III. TÁL.

I. Nazviscsáva hûdôbo ti vu szkrádnýi dnévi 'zivôcsi 1—9. II. Timotheusa hváli, ka ga je naszledúvao 10—13. Opmíná, naj vtom i Sz. píszmi osztáne 14—17.

I. 1. **E**to pa vê: kâ vu szlêd-nyi dnévi neszmer-na vrêmena bodo.

2. Ár lüdjé bodo szamí szebi radi, szkôpi, hválezi, gizdavi, preklinyávezi, roditelom neokorni, nezahválni, neszvétí.

3. Nelübezni, nepogájavezi, ogrizávezi, nemertücsli, plansni, nelübezi dobroga.

4. Odávezi, nágli, napíhnyeni, nászladnoszti bole, kak Bógá lübezi.

5. Kí májo formo pobo'znoszti, nyé môcs pa tajjó. I tê sze ogibli.

6. Ár szo sztê: ki notri plêzi-jo vu hi'ze i vlovlene pelajo 'zene z grêhmi oklajene; stere sze z vnôgimi 'zelami vodijo.

7. Kí sze vszekôsz vesjó: i dönok nigdár na szpoznanye isztine príditi ne morejo.

8. Kak szta pa Jannes i Jambres prôti sztalá Môsesi: tak i tê prôti sztojjó isztini, lüdjé szkvarjene pámeti, zavr'zeni okoli vere.

9. Ali ne bodo sli na vêkse. Ár nyihova neszpametnoszt ocšiveszna bode vszêm: liki je i oni vesinyena.

II. 10. Tí szí pa zapopadno moje vesenyé, vodjenyé, gori djánye, vero, trplivoszt, lübéznoszt, znásanye.

11. Pregányanya, trplênnya, stera szo mi vesinyena vu Antiochii, vu Ikonii, vu Lisztri, kákša pregányanya szem pretrpo; i dönok me je Goszpôd zevszega vö oszlôbodo.

12. Vszi pa i oni, ki seséjo pobo'zno 'zivetí vu Krisztus Jezusi, preganyali sze bodo.

13. Tí hûdi lüdjé pa i zapelávezi naprê idênne bodo meli z hûdoga na hûse zapelávajôcsi drüge, i szami sze zapelajo.

14. Tí pa osztani v tiszti: stera szí sze náveso i stera szo na tébe zavüpana znajôcsi, od kôga szí sze náveso.

15. I kâ od detinsztva szvéta píszma znás: stera te morejo môdroga vesiniti na zvelicsanye, po veri, stera je vu Krisztus Jezusi.

16. Vsze píszmo je od Bógá

vdêhnyeno i hasznovito je na vcsenyé, na káranyé, na porav-nanye, na vodjenyé, stero je vu praviczí.

17. Naj popolni bode Bo'zi cslovik na vsze dobro delo pri-právleni.

IV. TÁL.

I. Timotheusa pripravla na vernoszt vu csészti 1—5. II. Szvoje szmríi pribli'zá-ványe oznanúje 6—8. III. Timotheusa k szebi zové 9—13. IV. Tó'zi sze na Alexandra i drúge 14—18. V. Zaprtek szpozdrávlanyem vrét 19—22.

I. 1. **Z**áto szvedocsim jasz pred Bogomi Goszpon Jezus Krisztusom; ki je príse-sztíni szôdit 'zive i mrtve pô-leg szkázanya szvojega i krá-levsztva szvojega:

2. Predgaj rêcs Bo'zo vu szpo-dobnom i neszpodobnom vrê-meni: káraj, strájfaj, opominaj vu vszem znásanyi i návuki.

3. Ár bode vrêmen: gda te zdrav návuk, ne bodo trpeli; nego pôleg lasztivni 'zel szi bo-do vucsítele szprávlali szrblíva majôcsi vüha.

4. I tak od isztine vüha obrné-jo: na fabule sze pa povrnéjo.

5. Tí pa boj trêzen vu vszem, trpi, delo Evangelista oprávlaj, szlû'zbo tvojoszrêcsno dopunyá-vaj.

II. 6. Ár sze jasz 'ze, kak vla-'zen áldov, vö vlêvam i vrêmen mojega razve'züvanya sze pri-bli'záva.

7. Te dober bojszemzbojüvao, be'záj szem dokoncsao, vero szem zdr'zao.

8. Na dale, doli mi je djána korôna pravicze; stero mi dá Goszpôd vu onomdnévi, tepra-vicsen szodecz: nej pa szamo meni; nego i vszêmonim; ki nyegovo szkázanye lübijó.

III. 9. Pascsi sze: da hitro k meni prídes.

10. Ár me je Demas osztavo, geto je polübo ete szvêt; i sô je v Teszszaloniko, Kreszcens v Galátzio, Títus vu Dalmá-tzio.

11. Lükács je szám z menom. Marka k szebi vzemi i pripelaj ga szebom; ár je meni hasznó-viti na szlû'zbo.

12. Tichikusa szem pa odpó-szlao vu Efezus

13. Pláscs, steroga szem niháo vu Troadi pri Karpusi, pridôcs ga prineszi, i knige, naj bole môdre.

IV. 14. Alexander kotlár mi je vnogo hüdoga prikázao. Povrni nyemi Goszpôd pôleg dêl nye-govi.

15. Steroga sze i ti vari. Ár je jáko prôti sztáo nasim ricsam.

16. Vu prvom mojem zagová-rjanyi je niscse nej bio z menom: nego vszi szo me osztavili. (Naj sze nyim notri ne racsúna.)

17. Goszpôd je pa z menom bio i pokrêpo me je: naj sze po me-ni prédganye Evangeliomaszr-

esno szpuni, i esüjejo vszi poganye. I tak szem vö ftrgnyeni z vüszť oroszlána.

18. I oszlobodi me Goszpôd od vszega hüdogadela i obdr'zi me naszvoje nebeszko králevszťvo. Komi bojdi díka na vekí veke. Amen.

V. 19. Pozdravi Prisko i Aquila i Oneziforusovo hi'zo.

20. Erasztus je osztano v Korinthusi, Trofimusa szem pa niháo vu Miletí beté'znoga.

21. Pascsi sze pred zímov príd-ti. Pozdrávla te Eubúlus i Pudensz i Línus i Klaudia i vszi bratje.

22. Goszpon Jezus Krisztus bojdi zťvojím Dühom. Miloscsa z vami. Amen.

K Timotheusi Efezánzke czérkvi prvomí gori poszvecsenomí püspekí drügi liszt pizsani z Rima, gda je Pavel ob drügim posztávlen bio pred Nero Cszazara.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

K T I T U S I

PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Predgovor 1—4. II. Kákse vucsítele nyemi trbé odebrati? 5—8. III. Kretán-czov lagoja sega 9—16.

I. 1. **P**avel szluga Bo'zi, Apostol pa Jezus Krisztusov pôleg vere odebráni Bo'zi i szpoznanya isztine, stera je pôleg pobo'znoszti.

2. Vu vüpanyi'zítka vekivecsnoga; steroga je obezsao te nela'zľivi Bôg pred vekivecsnim vrêmenom.

3. Vö ga je pa vjavo vu szvojem lasztivnom vrêmeni, tô je, Rêcsszvojo, po predganyi; stero je na mé zavüpano pôleg zapôvidi zvelicsítela Bogá nasega.

4. Titusi lasztivnomi Színi pôleg obezsinszke vere, miloscsa, szmilenoszt, mér od Bogá Ocsé i Goszpodna Jezusa Krisztusa zvelicsítela nasega.

II. 5. Za toga volo szem te niháo vu Kreti: najta drüga zren-delüjes i posztávis vszáksem meszti sztarisse: liki szem ti jasz zapovedao.

6. Csi je sto nekriviesni edne 'zené mó'z, deczo majôcsi ver-no, na stero nega to'zbé, ka bi hotľiva ali neokorna bíla.

7. Ár je potrêbno püspekí nekriviesnomi bidťi, liki Bo'zemi safari, nej szebi radomí, nej szrditomí, nej pívezí, nej bivezí,

nej rú'znoga dobíeska po'zelav-
ezi.

8. Nego, ki rad na sztán prí-
me, to dobro lübi, kí je trê-
zen, pravicesen, szvéti, zadr'zá-
vecz.

III. 9. Kí sze dr'zi one verne
rêcsi, stera je pôleg návuka: naj
bode zmo'zen i opomínati vu
zdravom vesenyê, i te prôti gu-
csécse premágati.

10. Ár ji je vnogo neokorni,
márnoricslivi i pámeti zapeláv-
czov, naj bole kí szo z obrizá-
vanya.

11. Sterim trbê vüszta zatek-
noti, kí czêle hi'ze preobrásajo
vucsécsi; ka nej trbê, za rú'z-
noga dobíeska volô.

12. Erkao je pa niki 'znyih la-
sztivni nyihov prorok: Kretán-
ezi szo vszigdár lá'zezi, hüde
divjácsine, manyi trbühi.

13. I tô szvedôsztvo je isztin-
szko. Za steroga volô je trdno
káráj: naj zdravi bodo vu ve-
ri.

14. I ne kebzüj na 'zidovszke
fabule i zapôvidi cslovece, kí
preobrásajo isztino.

15. Ár szo vsza csisztatim esi-
sztim: tim oszkrúnyenim pa i
nevernim je nikaj nej csiszto:
nego oszkrúnyena je nyihova
i pamet i düsna vész.

16. Ki vadlüjo, ka Bogá znájo,
z delom ga pa tajíjo, odiürni bo-
dôcsi i neokorni i na vsze dobro
delo neszpodobni.

II. TÁL.

I. Kak sze má k vszáksega réda lüdém
oponásati? 1—10. II. Zakaj moremo po-
bo'zno 'ziveti 11—15.

I. 1. **T**í pa gúcsi: ka sze do-
sztája zdravoga vese-
nyá.

2. Tí sztári naj bodo trêzni, po-
steni, mertücslivi, zdravi vu
veri, lübéznoszi, trplivoszi.

3. Te sztáre 'zene rávno tak,
vu szvesztva dosztójnom nos-
nyê, nej klajfarieze, nej vnogo-
mi víni szlü'zécse, nego dobro
vucsécse.

4. Naj vesíjo te mláde lübiti
mo'ze szvoje i lübiti deczoszvo-
jo.

5. Trêzne, csíszte, hi'ze vari-
vácskinye, dobre, podáne la-
sztivnim mo'zom; naj sze rêcs
Bo'za ne preklyná.

6. Mladénceze rávno tak opo-
minaj; naj trêzni bodo.

7. Povszemszega sze dávaj na
példo dobri dél vu vesenyê, ne-
szkvarjenyê i postenyé szka'zü-
vajôcsi.

8. Rêcs zdravo, i nekriviesno:
naj sze té, kí je prôti, oszramoti,
nikaj nemajôcsi, ka bi kâ hüdo-
ga od vász pravo.

9. Szlugi naj lasztivnim go-
szpodárom podáni bodo, vu
vszem priétni, nej prôtigucsécsi

10. Nej kraj vlicsécisi: nego vszo
dobro vernoszt szka'züvajôcsi:
da návuk nasega zvelicsitela
Bogá vu vszem sznáj'zijo.

II. 11. Ár sze je szkázala ta zvelicsánszka miloscsa Bo'za vszêm lüdém.

12. Vucsécsa nász, naj zatajímó nepobo'znoszt i szveczke 'zelé, mertücslivo i pravicsno i po-bo'zno 'zivémo na etom szvéti.

13. Csákajôcsi blá'zeno vüpanye i szkázanye te díke toga velikoga Bogá i zvelicsitela nasega Jezus Krisztusa.

14. Kí je dáó szám szebé za nász, da bi nász odküpo od vsze neprávdénoszt i ocsiszto szebi lüdsztvo lasztivno, vrêlo vu dobri delaj.

15. Eta gúcsi i opomínaj i káraj zevszêm zapovidávanyem. Niscse te naj ne zavr'ze.

III. TÁL.

I. Opomina ga, naj te verne opomina na podlo'znoszt i dobra dela 1—8. Nehasznovita szpitávanya i jeretnikov sze hába 9—11. II. Prostiga, naj te imenüvane pozdrávi 12—15.

I. 1. **O**pomínaj je: naj poglavnikom i oblászti podlo'zni bodo i pokorni, na vsze dobro delo pripravni.

2. Naj nikoga ne preklinyajo, nitisze naj ne borijo; nego pravicsni vszo krotkoszt szka'zújejo k vszêm lüdém.

3. Ár szmo i mi bili nigda ne szpametni, neokorni, blodécsi, szlüzécsi po'zelényam i nászladosztam vnôgim, vu hüdôbi i nenávidnoszti hodécsi, sztraslivi, odürjavajôcsi eden drügoga.

4. Gda sze je pa szkázala do-brôta i lübeznivoszt k lüdsztvi zvelicsitela nasega Bogá.

5. Nej z pravice dêl, stera bi mi vesinili: nego pôleg szmilenoszti szvoje je nász zvelicsao po kôpeli preporodjenyá i ponovlenyá Dühá szvétoga.

6. Steroga je vö vlejao na nász bogato po Jezus Krisztusi zvelicsiteli nasem.

7. Da pravicsni posztanovsi 'z nyegove milosese bomo örocsniczke pôleg vüpanya 'zítka vekivecsnoga.

8. Verna je tá rêcs: i scsém, naj eta potrdjavas; da sze szkrbijo vu dobri delaj naprê sztáti, ki szo vervali Bôgi. Eta szo dobra i hasznovita lüdém.

9. Blázna szpitávanya i roda napré nacsúnanya i nyefke i borjenyá pravdena, zasztávlaj. Ár szo nehasznovita i zamán.

10. Jeretnika csloveka po ednom i drügom opomínanyi sze ogni.

11. Znájôcsi, kâ je táksi preobrnjeni i gresi; liki kí sze je 'ze szám oszôdo.

II. 12. Gda poslem Artemása ktebi, ali Tichikusa; pascsi sze k meni pridti vu Nikopolis. Ár szem nakano tam prezimávati.

13. Zenása právdoznâncza i Apollosa szkrblivo k meni posli; naj sze nyima nikaj ne zmenká.

14. Naj sze pa vesíjo i ti nasi z dobrim delom naprê sztáti,

gde szo potrêbni; naj ne bodo | menom, vszi. Pozdravi one; kí
brezi száda. | nász lübijó vu veri. Miloscsa

15. Pozdrávlajo te, kí szo z | zevszêmi vami. Amen.

K Titusi Kretánszke Czérkvi prvomi püspeki poszvecsenomi píszani liszt
z Nikopolisa Maczedonie.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

K F I L E M O N I

PISZANI LISZT.

SUMMA.

I. Poklon 1—3. II. Hválo dávanje za
vlübéznosztí naprê idénje 4—9. III. Pre-
porácsanye Onezimusa 10—21. IV. Za-
prtek 22—25.

I. 1. **P**avel zvézani Krisztus
Jezusov i Timotheus
brat Filemoni lüblénomi i po-
mocsníki nasemi.

2. I Affi lüblénoj i Archippi
znami vojszküvájôcsemi i Czér-
kvi; stera je vu tvojoj hi'zi.

3. Miloscsa vam i mér od Bogá
Ocsé nasega i Goszpon Jezus
Krisztusa.

II. 4. Hválo dájem Bôgi moje-
mi vszigdár szpominajôcsi sze
z tébe vu molitvaj moji.

5. Szlísavsi tvojo lübézen i ve-
ro; stero más k Goszpon Jezusi
i k vszêmi szvétim.

6. Naj obcsinsztvo vere tvoje
delavno bode vu szpoznanyi
vszega dobroga; stero je vu va-
mi k Krisztus Jezusi.

7. Ár radoszti mámo doszta i

obeszeljávanya nad tvojoj lü-
béznosztjov; kâ szo szí ti szvétí
szrezá pocsinôla po tebi, brat.

8. Zátó csi gli vnogo szresno-
szti mám vu Krisztusi tebi za-
povidávati, ka sze dosztája.

9. Dönok za lübéznosztí volo
ráj proszim: kí szem táksi, líki
sztári Pavel, zdaj pa i zvézani
Jezus Krisztusov.

III. 10. Proszim te za mojega
sziná, steroga szem porôdo vu
mojoj vôzi, Onezimusa.

11. Steri je nigda tebi nehasz-
novito bio, zdaj je pa tebi i meni
hasznoviti; steroga szem ti na-
záj poszlaó.

12. Tí ga pa, tô je, moje szrezé,
gori primi.

13. Steroga szem pri szebi steo
obdr'zati; kâ bi mi meszto tébe
szlü'zo vu vôzi; v sterój szem
za Evangelíoma volo.

14. Brezi tvojegaznányszem
pa níkaj nej steo vcsiniti; naj
ne bode, líki z potrêbesine do-

brôta tvoja, nego z dobre vôle.

15. Ár lêhko je záto odísao do esasza: naj ga na veke nazáj gori vzešes.

16. Nej veeš, liki szlugo, nego vise, liki szlugo, tô je, brata lüblénoga, naj bole meni, od koga bole pa tebi i vu têli i vu Goszpodni.

17. Csi me záto más za tivárisa: primi ga gori, liki mené.

18. Csi je pa kâ prôti tebi prekakczao, ali ti je du'zen: tô meni notri racsúnaj.

19. Jasz Pavel szám szem píszaó z mojóv rokôv, jasz plácsam: naj ne velim tebi; kâ szí mi escse i szám szebé du'zen.

20. Zaisztino brat, jasz te scsém v'zívati vu Goszpodni: raszhlá-di esrêva moja vu Goszpodni.

21. Vüpavsi sze v pokornoszti tvojoj píszaó szem ti znajôcsi; kâ i vise ka právim, vesinís.

IV. 22. K esaszi mi pa i sztán pripraví. Ár sze vüpam; kâ sze vám po vasi molítvaj nazáj darüjem.

23. Pozdrávla te Epafrás z menom yrét zvézani vu Krisztus Jezusi.

24. Marko, Eristarkus, Demás, Lükács szo pomocsnícze moji.

25. Miloscsa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa boj zvasim dühom. Amen.

K Filemoni píszani z Ríma po szlugi Onezímusi.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

K 'Z I D O V O M

PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Bo'ze vnôgom vrêmeni vnogo féle gúcsanye 1. II. Krisztusa doli szpistüvanye 2—14.

I. 1. **V**nôgom táli i vnôgo dôbo je nigda Bôggúcsao Ocsákom poprorokaj: veti szlédnyi dnévi ja pa nám gúcsao po Szini szvojem.

II. 2. Steroga je posztavo örocsnika vszê: po sterom je i ete szvét sztvôro.

3. Kí bodôcsi blískd díke i obráz podszta ve nyegove noszécisi vsza z recsjôv zmo'znoszti szvoje, geto je po szebi ocsiscsávanye vesíno grêhov nasi, szeo szí je na deszníczo zvésenoszti, vu vizíni.

4. I od toga je jaksí vesinyeni od angelov: od koga vékse imé je od nyih öroküvao.

5. Ár komi je gda z angelov erkao: tí szí moj szin, jasz szem

te dnesz porôdo? I pá: jasz bodem nyemi Ocsa i on bode meni Szin.

6. Gda pa páli notri pela prvorodjenoga vu ete szvét, veli: i najga molijo vszi angelje Bo'zi.

7. I k angelom isztina právi: kí csini angele szvoje dühé i szluge szvoje ognya plamén.

8. K szini pa: tvoj králevszki sztolec, ó Bôg! na vekí veke; palicza rávnosztí je palicza králevszta tvoje.

9. Lübo szí praviczó i odiürjávao szí kriviczó: záto te je namazao, ó Bôg, Bôg tvoj z oliom veszeljá vise od tvoji tivárisov.

10. I tí szí od zacsétka, Goszpodne, zemlo fundalivao, i dela rôk tvoji szo nebésza.

11. Ona prêdo, tí pa osztánes: i vsza, líki gvant osztárajo.

12. I líki odevalo, zavijés je i preminéjo sze: tí szí pa té isztí, i lêta tvoja sze ne pomenkájo.

13. K steromi z angelov je pa gda erkao: szedi szí z dôszne moje, naj polo'zim nepriátele tvoje na podnogáoniczó nôg tvoji?

14. Nejszoli vszi szlű'zbeni dühovje na szlű'zbo vö poszlani za oni volo; kí bodo öroküvali zvelicsanye?

II. TÁL.

I. Vu Evangelíomi po Krisztusi dánomi sztálni obsztójmo 1—4. II. Krisztus má Bo'zanszko oblászt 5—10. III. Zrok nyegove k bratom priszpodobnosztí 11—18.

I. 1. **Z**áto je nám potrêbno od toga bole kebzüvatina

ta szlísana: naj kak mímo te szlisane rêcsi brezi haszka ne odbi'zimo.

2. Ár, csi je po angelajgúcsana rêcs trdna vesinyena, i vszáko presztoplenyé i neokornoszt je vzéla pravicsni nájem.

3. Kakda vujdemo mí; csi za tákse zvelicsanye ne bomo márali; stero sze je zácsalo po Goszpodni; potom je pa od oni, kí szo je szlísali, vu nami potrdjeno.

4. Stero je k czaszi i Bôg poszvedocso znaményi i z csüdami i z vnôgimi mocsmi, i zrazdiljávanyi szvétoga Dühá pôleg szvoje vôle.

II. 5. Ár je nej angelom pôdao te prísesztíni szvét, od steroga gucsimo.

6. Szvedocso je pa nindri níkák govorécsi: ka je cslovík, kâ sze szpomínas'z nyega? ali szin cslovecsi, kâ ga priglejűjes?

7. Malo ménsega szí isztina vesíno od angelov: ali z díkov i z postenyom szí ga korunűvao, i posztavo szí ga nad delom rôk tvoji.

8. Vsza szí podvrgao pod nogé nyegove. Ár, ka je nyemi vsza podvrgao, níkaj je nej niháo, ka bi nyemi nê bilo podvr'zeno. Zdaj pa escse ne vidimo: ka bi nyemi vsza podvr'zena bilá.

9. Onoga pa, steri je edno malo od angelov ménsi vesinyeni, vidimo, Jezusa, po trplénjaj

szmrti, z díkov, i z postenjom
koronüvanoga; da bi zmilosese
Bo'ze za vsze szmrt kostao.

10. Ár sze je prísztalo onomi;
za koga szo vsza i po kom szo
vsza: da bi ga, geto je vnogo
szinôv vu díko pripelao, liki
poglavnika nyihovoga zveli-
csanya, po trplénajj popolnoga
vesíno.

III. 11. Geto szo vszi z ednoga
i té, kí poszyecsüje i ti poszve-
cseni. Za steroga volo ga je nej
szráam za brate one zvati.

12. Govorécsi: nazviscsávao
bom imé tvoje bratom mojim;
na szrêdi vuszpráviscsiti szpê-
vao bodem.

13. Iopet: jasz bom sze v nyem
vüpaó. I pá: ovo jasz i decza,
stero mi je Bôg dáo.

14. Getotak decza obsinsztvo
meszá i krvi má: i on je pri-
szpodobno nyih tálnik; da bipo
szmrti zrúso toga; ki má môcs
szmrti, tô je, vragá.

15. I oszlôbodo bi té, kí szo za
volo sztrahá szmrti vu vszem
'zítke pod szlüzbov bilí.

16. Ár je nindri nej gori vzéo
angelov: nego Abrahámovo sze-
men je vzéo na szébe.

17. Zátó je mogao vu vszem
k bratom priszpodoben bidti:
da bi milosztiven bio i veren
vísesnyi pop pri Bôgi na ftísa-
nye grêhov lüdsztva.

18. Ár, vu kom je on trpo
szküsavani, v tisztom more i

onim, kí sze szküsávajo, pomá-
gati.

III. TÁL.

I. Krisztusa, od Môsesa véksega, nám
preporácsa 1—6. II. Na sztálnost vu
veri opomina 7—19.

I. 1. **Z**átó, bratje, szvétí, po-
zványa nebeszkoga
tálniczke, pametüjite Apostola i
vísesnyega popa vadlúvanya
nasega, Krisztusa Jezusa.

2. Kí je veren bio tomi, kí ga
je na tô posztavo; liki i Môses,
vu czêloj nyegovoj hi'zi.

3. Ár je ete od toga vékse díke
vrêden od Môsesa prestímáni:
od koga vékse postenyé má od
hi'ze té; kí jo je napravo.

4. Ár vszáka hi'za sze od ni-
koga naprávla: kí je pa vsza
napravo; je Bôg.

5. I Môses je isztina veren bio
vu czêloj hi'zi negovoj; liki
szluga na szvedôsztvo onoga;
stero je melo potom gúcsano
bidti.

6. Krisztus pa, liki Szin nad
hi'zov szvojov: steroga hi'za
szmo mí; csi vüpazen i vüpanya
hválo notri do konceza trdno ob-
dr'zimo.

II. 7. Zátó, liki Sz. Düh prá-
vi: dnesz, csi glász nyegov csü-
li bodte.

8. Ne obtrdite szrezá vasa,
liki vu razdrá'zd'zenyé za dné-
va szküsávanya vu pücsávi.

9. Gde szo me szküsáváli o-
esevé vasi, vardêvali szo me, i

vidili szo dela moja stirideszét lét.

10. Zátó szem sze razesémero na té národ i erkao szem: vszeszkôsz blôdijo v szrezi. Oni szo pa nej poznali potí moje.

11. Da szem priszégno vu szrditoszti mojoj: csi bodo notri sli vu pocsiválicse moje.

12. Glédajte tak, bratje; naj kak ne bode vu sterom zvasz nevernoszti hüdo szrezé; stero bi od 'zivoga Bogá osztópilo.

13. Nego opomínajte szami szebé vszáksi dén; dokecs sze denésnyi dén zové: naj sze sto zvasz ne obtrdi po zapelávanyí grêha.

14. Ár szmo tálniczke vesinyeni Krisztusovi; csi li zacsétek podsztati notri do koneza trdno obdr'zimo.

15. Dokecs sze velí: dnesz, csi glász nyegov csüjete, ne obtrdite szrezá vasa, liki vu razdrá'zd'zenyê.

16. Ár níki, gda bi csüli, razdrá'zd'zili szo ga: ali nej vszi, kí szo vö sli z Egiptoma po Môsesi.

17. Na stere sze je pa csemario stirideszét lét? Nej li na té: kí szo pregrêsili, kí kotrige szo tá szkapale vu pücsávi?

18. Kim je pa priszégno; ka ne bodo notri sli vu pocsiválicse nyegovo: nego tim nevervajôcsim?

19. I vídimo: kâ szo nej mogli notri idti za volo nevernoszti.

IV. TÁL.

I. Opomina je, naj steri z Evangeliom-szke miloscse vö ne szpádne 1—3. II. Od Sztároga i Nôvoga Test. pocsinka 4—11. III. Od môcsi rêcsi Bo'ze 12—13. IV. Opominanye na ovoga pocsinka iszkanye 14—16.

I. 1. **B**ojmo sze zátó: da sze kak po tá nihánom obecsanyi notri idénja vu pocsiválicse nyegovo sto zvasz ne vídi pomenkávati.

2. Ár je i nám nazvesesávani bio Evangeliom, liki i onim: ali nej nyim je hasznola ta csüta rêcs zátó; kâ je nej zmêsana bíla po veri z onimi; kí szo jo posztlüsali.

3. Ár mí, kí verjemo, bomo notri sli vu pocsiválicse, liki je povedao: kâ szem priszégno vu szrditoszti mojoj, csi bodo notri sli vu pocsiválicse moje; csi szo gli tá dela od zacsétka szvêta vesinyena.

II. 4. Ár je od szedmoga dnéva tak pravo v ednom meszti: i pocsíno je Bôg vu szédmom dnévi od vszega dela szvojega.

5. I v tom meszti pá: csi bodo notri sli vu pocsiválicse moje.

6. Geto tak osztáne; ka níki bodo notri sli vu nyé i oni, kím je oprvics nazvêcseno bilô, szo nej notri sli za nevernoszti volo.

7. Pá je eden dén zrendeli-

vao, dnesz, po Dávidi govorécsi po telikom vrêmeni (liki je povêdano) dnesz, csi glász nyegov csüli bodte, ne obtřdite szrezá vasa.

8. Ár, da bi je Jo'zue vu pocsiváiscse pripelao, ne bi od drügoga dnéva guésao potom toga.

9. Zátó je escse edno szobôtno pocsiváiscse za Bo'ze lüdsztvo.

10. Ár, kí je notri sô vu pocsiváiscse szvoje i on szi je pocsíno od dêl szvoji; liki Bôg od szvoji lasztivni.

11. Pascimo sze zátó notri idti vu tiszto pocsiváiscse: naj sto ne szpádne vu ono peldo te nevernoszti.

III. 12. Ár je Bo'zá rêcs 'ziva i mocsna i osztrêsa od vszákoga z obê sztráni osztrez majôcsesga mecsa, i doszégne notri do rázdeljenjá i düse i dühá i szklêp i môzg, i oszodjávecz je miszel i naminyávanyov szreca.

13. Inega nevidôcsesga sztvorjenjá pred nyim. Ár szo vsza nága i odkrita ocsam nyegovim; od steroga nám ja rêcs.

IV. 14. Majôcsi zátó velikoga vísesnyega popa, kí je i nebésza preisao, Jezusa Sziná Bo'zega, dr'zmo eto vadlûvanye.

15. Ár nemamo táksega vísesnyega popa; ki bi ne mogao potrplênje meti z nasimi nemocsnosztami: nego szküsse-

noga vu vszem priszpodobnim tálom, zvün grêha.

16. Prisztáplajmo zátó z vûpazosztjov k miloscse sztôczi: da szmilenoszt vzememo i miloscso nájdemo v potrêbnom vrêmeni na pomôcs.

V. TÁL.

I. Visesnyega popa csészť zgliháva z Krisztusovov csészťjov 1—10. II. Strájfa 'Zidove; ka escse té návuk neznajo 11—14.

I. 1. **A**r sze vszáki vísesnyi pop, z lüdi vzéti, za lüdisze posztávla pred Bogá: naj áldûje i dári i áldove za grêhe.

2. Kí bi sze mogao dosztójno szmilûvati nad neznajôcsimi i blodécsimi; geto je i szám obvzéti z nemocsnosztjov.

3. I zátó nyemi je potrêbno, liki za lüdsztvo, tak i za szébe áldûvati za volo grêhov.

4. I niscse szi ne vzeme té csészťi: nego pozváni od Bogá, liki i Áron.

5. Tak je i Krisztus nej szám szebi eto díko vzéo; ka bi vísesnyi pop bio: nego, kí je k nyemi guésao; tí szi moj Szin, jasz szem te dnesz porôdo.

6. Liki i v drügom meszti právi: tí szi pop na veke pôleg réda Melchi'zedekovoga.

7. Kí je vu dnévi tâla szvoje-ga i molítve i prosnye z velikim krícsanyem iszkuzami áldûvao onomi, kí ga je mogao zdr'zati

od szmrti; i poszlühnyen od sztrahá je oszlobodjeni.

8. I, esi gli je Szin Bo'zi, dönok sze je návcsó od oni, stera je trpo, pokornoszt.

9. I, gda bi popolni grátao, vesinyen je vszêm szebi pokornim zrok vekivecsnoga zvelicsanya.

10. I zváni je od Bogá vísesnyi pop pôleg réda Mêlchi'zedekovoga.

II. 11. Od koga bi doszta meli gúcsati i 'zmetna na raszkládanye: geto szo. manya vesinyena vüha vasa.

12. Ár, kí bi mogli 'ze vucitelje bidti na vrêmen gledôcs, tak je pa potrêbno vász vesiti na níke píske zacsétka rêcsi Bo'ze: i vesinyeni szte táksi; liki kí mlêko potrebüjete i nej mocsno hráno.

13. Ár vszáki kí z mlêkom 'zivé, je escse nej szküszo rêcs pravicze (ár je czeczátje dête).

14. Ti popolni je pa mocsna hrána: kí po návadi gedrni rázum májo na rázloesek dobroga i hüdoga.

VI. TÁL.

Pavel I. naprê racsína, ka ne bode, i ka bode vesio? 1—3. Opomina, naj od vere ne odsztôpijo 4—8. Vero z Bo'zov mocsjöv zdr'zijo 9—20.

I. 1. **Z**áto tá níhájmo rêcs od zacsétka Krisztusovoga, na popolnêsa sze neszmo:

néj, ka bi pá fundamentom metali pokôre od mrtvi dêl i vere v Bôgi.

2. Nego od krsztov návuka, od gori dêvanya rôk i gori sztanenyá mrtvi i szôdbe vekivecsne.

3. I tô vesinímo: esi Bôg dopisztí.

II. 4. Nemogôcse je pa tim ednôk preszvecsenim; kí szo kostali dár nebeszki i tálniezke szo vesinyeni Dühá szvé-toga,

5. I kostali szo to dobro rêcs Bo'zo i môcs prísesztne vekivecsnoszti.

6. Csi odsztôpijo, ka bi sze pá nazáj ponôvili na pokôro; liki kí szamí szebi Sziná Bo'zega raszpinyao i na spot vö dávajo.

7. Ár zemla, stera na szêbe czesztô krát prídôcsi de'zd'z popijáva i rodí trávo szpodobno onim, po steri sze dela, vze-me blagoszlov od Bogá.

8. Stera pa trnye i cszetálje prinása: zavr'zena je i blüzi je k preklêsztví; stere konec z je na 'zganyé.

9. Vüpamo sze pa od vász, lübleni, bôgsa i táksa, stera májo zvelicsanye: esi gli tak gúcsimo.

10. Árje nej nepravicsen Bôg: kâ bí sze szpozábo zdela vasesga i z csinejnja lübéznoszti; stero szte pokázali vu iméni

nyegovom, gda szte szlů'zili tim szvétim i esese szlů'zite.

11. 'Zelêmo pa, da vász eden-vszáki poká'ze to iszto szkrbli-voszt na puno gvűsnoszt vűpa-nya notri do koneza.

12. Naj manyi ne bodete: naszledűjte pa one; kí po veri i trplivoszti obeesanye örokű-jejo.

13. Ár, gda je Bóg Abrahámi szemen obeesao, geto je niko-ga nej meo vėksega, na koga bi priszégao, priszégno je na szébe.

14. Govorėcsi: zaisztino blagoszlovivsi blagoszlovim te, i povnô'zajôcsi povnô'zam te.

15. I tak trplivo csakajôcsi dôbo je obeesanye.

16. Ár isztina lűdjé na vėk-sega od szébe priszégajo i vszákoga nyihovoga protivinsztva konecz je na potrdjénje prí-sege.

17. Vu kom da bi obilnej steo Bóg pokazati örocsnikom obe-esanya tanácsa szvojega sztál-noszt: priszego je djáo med nyô.

18. Naj po dvôjem nepreme-nyenom doli, v kom je nemo-gôcse lagati Bôgi, mocsno obe-szeljé mámo pascsivsi sze ob-dr'zati pred nász djáno vűpa-nye.

19. Stero, liki kotvo dűse má-mo i mirovno i trdno: stera i notri ide vu to znotrêsnye za-krivala.

20. Kama je prebi'závecz za nász notri sô Jezus; kí je pôleg réda Melchi'zedekovoga vűse-sni pop vesinyen na veke.

VII. TÁL.

I. Melchi'zedekovo popôsztvo je vėkse od Aronszkoga 1—10. II. Aronszko je nesztálno: Melchi'zedekovo je sztálno 11—22. III. Melchi'zedekovo sze je szpunilo v Krisztusi 23—28.

I. 1. **A**r ete Melchi'zedek je bio Sálema král, pop vűsesnyega Bogá: kí je sô pred Ábrahâma: gda sze je povrno od pobítja králov, i blagoszlo-vo ga je.

2. Komi je i deszetino zevsze-ga dáo Abrahám. Oprvics iszti-na sze razszkláda král pravi-cze: potom pa i král Sálema, tó je král méra.

3. Brezi ocsé, brezi materé, brezi rodbine: niti zacsétka dnévov, niti 'zítka koncza ne-majôcsi, priszpodoben pa k Szi-ni Bo'zemi, osztáne pop na veke.

4. Glédajte pa, káksi je té, ko-mi je i Abrahám pátriárcha dáo deszetino z dobicska.

5. I isztina kâ, kí z szinôv Le-vi popôsztvo vzemejo, zapovid májo deszetíniti lűdsztvo pôleg právde, tó je brate szvoje: csi gli-szo z Abrahámove bedré zisli.

6. Té je pa, steroga rodbina je nej z oni, deszetínivao Abrahá-ma; i blagoszlovo je toga, kí má obeesanye.

7. Brezí vszega prôti gúcsanya sze pa te ménsi od toga vékse-blagoszlávla.

8. I eti isztina deszetino mrtel-ni lüdje jemléjo: tam pa, kí szve-dôsztvo má, ka 'zivé.

9. I (naj tak eresém) vu Abra-hámi je i Levi, kí deszetino jem-lé, deszetino dáó.

10. Ár je escse vu bedri ocsé bio: gda nyemi je prôti sô Mel-chi'zedek.

II. 11. Da bi záto popolnoszt po Levitánszkom popôsztví bíla (ár je lüdsztvo pod nyim právdo vzelô:) zakaj bi tak trbelo pôleg réda Melchi'zedekovoga drü-gomi popi posztánôti; kí bi ne bio pôleg réda Áronovoga ime-nüvan?

12. Ár gde je premênnyeno po-pôsztvô: tam more i právde pre-mênnyé bidti.

13. Ár, od koga sze tô právi, zdrügoga plemena je, z steroga je niscse nej szlü'zo pri oltári.

14. Ár je ocsiveszno: kâ je z Júdovoga plemena zísao gori nas Goszpôd; steromi plemeni je Môses nikaj nej gúcsao od po-pôsztvá.

15. I escse je ocsívesznêse: csi pôleg priszpodobnoszti Melchi-'zedekove drügi pop gori sztá-ne.

16. Kí je nej pôleg právde te-lovne zapôvidi vsinyen, nego pôleg môcsi 'zítka nerazvéza-noga.

17. Ár szvedocsi: ka szi tí pop na veke pôleg réda Melchi'ze-dekovoga.

18. Ár odlo'zenyé prve zapô-vidi isztina je vsinyeno záto: kâ je nemocsna i nehasznovita bíla.

19. Ár je nikaj nej popolnoga vsiníla právda: nego je notri pripelanyé bôgsega vüpanya, po kom sze pribli'závamo k Bôgi.

20. I od toga bole: kâ je nej brezi príszege.

21. (Ár szo ovi brezi príszege popovje vsinyeni bilí: ete pa zpriszegov za volo onoga, kí je k nyemi erkao: priszégno je Go-szpôd i ne bode nyemi 'zao: tí si pop na veke pôleg réda Mel-chi'zedekovoga.)

22. Od toga bôgsega Zákoná je vsinyen prorok Jezus.

III. 23. I, tiszti je isztina vées bilô vsinyeni popôv záto: kâ szo za volo szmrti nej mogli vszigdár v 'zítki osztánôti.

24. Ete pa, da na veke osztá-ne, vekivecsno má popôsztvô.

25. Odkud i zvelicsati napuni more one; kí po nyem k Bôgi prihájajo. Ár, da vszigdár 'zivé, moli sze za nyé.

26. Ár táksi vísesnyi pop sze je nász prisztájao, szvéti, nekri-vicsni, nevüjvlacséni, odlocse-ni od grêsnikov i visisi vsinyen od nebész.

27. Komí je nej potrêbno vszáki dén, líki onim vísesnyim popom,

prvle za szvoje lasztivne grêhe áldov prineszti; potompaza lüdsztva grêhe. Ár je tô on vesíno ednôk szám szebé áldüvájôesi.

28. Ár právda lüdi posztávla na vísesnye pope majôese nemocsnoszt: rêcsa priszégánya, stera je po právdi vesinyena, Sziná na veke popolnoga dêva.

VIII. TÁL.

I. Krisztus je jaksi pop: liki Sztároga Zákona popevje 1—5. II. Krisztusov Zákon je sztalnêsi: liki Môsesov 6—13.

I. 1. **S**umma pa etoga gúcsanya je eta: kâ táksega mámo vísesnyega popa; kí szije sezo na deszniczo thrônusa velikoszti vu nebészaj.

2. Toga Szétoga Dugoványa szluga i satora isztine: sterga je posztavo Goszpôd, i nej cslovik.

3. Ár vszáki vísesnyi pop sze za toga volo posztávla: naj gori noszi dári i áldove. Zátó je potrebnô kâ meti i etomi: stero bi áldüvao.

4. Ár, da bi escse na zemli bio, ne bi bio pop: geto szo eti popevje oni; kí pôleg právde dári áldüjejo.

5. Kí példi i szenczi szlü'zijo ti nebeszki dugovány: liki je Môses od Bogá opômenyeni, gda bi dokoncsávao sator. Ár, gledaj, praj: da vsza naprávis pôleg forme, stera ti je na gori pokazana.

H. W.

II. 6. Zdaj je pa od toga jakso szlü'zbo dôbo: od koga je bôgsega Zákona szredbeník; steri je i nad bôgsim obecsanyem szkoncsani.

7. Ár, da bio prvi brezi zmenkanya bio, tak tomi drügomi ne bi bilô meszto íszkano.

8. Ár to'zécsi nyim právi: ovo dnévi prído, právi Goszpôd, i szkoncsam z hi'zov Izraelszkov i z hi'zov Jude zákon nôvi.

9. Nej pôleg Zákona, sterga szem vesíno'z nyihovimi ocsáki vu dnévi, gda szem je za rokô príjao, da bi je vö zpelao z Égiptomszke zemlé. Ár szo oni nej osztanolí vu mojem zákoni: i jasz szem nej márao za nyé; právi Goszpôd.

10. Ete je pa te Zákon; sterga posztávím z hi'zov Izraelszkov po tê dnévi, právi Goszpôd: dám právdo mojo vu nyih pámet i vu nyih szrezá jo zapisem; i jasz nyim bodem Bôg, i oni bodo meni lüdsztvo.

11. I niscse ne bode vesio bli'znyega szvojega, niti brata szvojega govorécsi: szpoznaj Goszpodna. Ár me vszi szpoznajo, od naj ménsega 'z nyih notri do naj véksega 'z nyih.

12. Ár milosztiven bodem nepravicsnosztam nyihovim i grêhom nyihovim i z nepravdenoszti nyihove sze vecs ne szpomeném.

13. Gda právi: nôvi, toga prvo-

ga na sztároga szpráva. Stero je pa osztaralo i szêri: blüzi je k konczi.

IX. TÁL.

I. Sztároga Zákona szlŭ'zba i nyé skér sze napré racsúna 1—10. II. Ká'ze, ka sze je vsze vu Krisztusi szpunilo 11—28.

I. 1. **M**eo je tak isztina i te prvi sator pravicsnoszti szlŭ'zbe i vŭnêsnye szvesztvo.

2. Ár je sator naprávleni, vsteroga prvom táli je bioposzvecsnyekisztoiposzvecsenyákrüh; kí sze velí szvéti.

3. Po drŭgom zakrivali je pa bio sator; kí sze zové szvéto szvéti.

4. Steri je meo zláto kadílniczto i lado zákona oblijáno povszud zláto: v steroj je bilô to zláto vêdro imajôcse manno, i Áro-novo sibo, stera je czvela, i táble zákona.

5. Od zgora pa na nyê szo bili Kerubíni dike obszencávajôcsi ftisávniczo: od steri je nej potrébno zdaj po ednom gúcsati.

6. Gda bi pa eta tak szprávena bilá: v té prvi sator isztina szo vszigdár notri sli popevje na szkoncsávanye Bo'ze szlŭ'zbe.

7. Vte drŭgi pa ednôk v leti, szám te vísesnyi pop, nej brezi krví; stero je áldŭvao za szvoje i za lŭdsztva neznanoszti.

8. Po sterom oznanŭje Szvéti Dŭh: ká je nej vö vjavlena bíla

pôt k szvetini; dokecs je te prvi sator gori sztáo.

9. Kí je bio szpodobnoszt vu tiszto vŕêmeni: v sterom szo i dári i áldove áldŭvali; kí szo nej mogli popolnoga vesiniti v dŭsnoj vêsztí toga szlŭ'zêcsega Bôgi.

10. Szamo z hránov i z pítvínov i z rázlocsnim oprányem i z telovnimi pravicsnosztmi; stera szo notri do vŕêmena poprávlenjá nasztávlena.

II. 11. Gda je pa Krisztus, prísesztni dobrôt vísesnyi pop, prisao po véksem i popolnêsem satori nej zrokami naprávlenom, tô je, nej té reje.

12. Níti po krvi kozlôv i télec: nego po lasztivnoj krvi je notri sô ednôk vu ta szvéta i vekivecsno odküplenyé je najsao.

13. Ár csi krv bikôv i kozlôv i pepél telicze poskropleni te oszkrúnyene poszvecsŭje na têla csisztôcso.

14. Od koga bole krv Krisztusova, kí je po vekivecsnom Dŭhi szám shebé áldŭvao nevŭjvlacsénoga Bôgi, ocsíszti dŭsno vêsztvaso od mrtvi dêl; daszlŭ'zite 'zivomi Bôgi.

15. I záto je nôvoga Zákona szredbenik: da bi po vesínyennoj szmrti na odküplenyé, pod prvim Zákonom bodôcsega presztóplenyá, tí pozvání vekivecsnoga ôroka obecsanye vzéli.

16. Ár gde je zákon, tam mo-

re bidti szmrt toga; kí zákon csiní.

17. Ár je zákon nad mrtvimi potrdjeni: nacsí je nemocsen; dokecs 'zivé tiszti, kí je zákon vesino.

18. Odkud je ni te prvi brezi krvi nej bio poszvecesi.

19. Ár, gda bi vö zguésane bilé vsze zapôvidi pôleg právde od Mosesa vszemi lüdsztvi, vzéo je krv telecsó i kozjo z vodôv i zerdécsóv vunov vrét i z hisopom; i knige i vsze lüdsztvo je poskrôpo.

20. Govorécsi: tô je krv tisz-toga zákona, steroga vám je Bôg zapevedao.

21. I sator tüdi i vszo poszôdo szlü'zbe je rávno tak z krvjôv poskrôpo.

22. I szkoro sze vsza po krvi ocsisesávajo pôleg právde: i brezi krvi preleánya nega odpüsesanya grêhov.

23. Potrêbno je bilô záto: da sze tiszte, stere szo vu nebeszaj, prîlike ztáksimi ocsisesávajo; száma pa ta nebeszka od eti z jaksimi áldov.

24. Ár je Krisztus nej vu zrokaminaprávleno szvetino notri sô (stera je li példa ti isztinszki:) nego vu szamo nébo, naj sze zdaj szka'züje liczi Bo'zemi za nász.

25. Nej, ka bi cesesztôkrát szám szebé áldüvao: liki vísesnyi pop

notri ide vu szvetino vszáko leto z lüczkov krvjôv.

26. (Nacsi bi mogao vnogokrát trpeti od zacsétka szvétâ:) zdaj je pa ednôk pri szkoncsanyi szvétâ na odlo'zenyé grêha po szvojemlasztivnom áldoviszkázani.

27. I, liki je gori djáno lüdem ednôk mrêti, potom pa szôdba.

28. Tak je i Krisztus ednôk áldüvan na odnesenyé vnôgi lüdigrêhov; drügôcs brezi grêha bodo ga vidili oní; kí ga csákajo na zvelicsanye.

X. TÁL.

I. Koteró szo Sztároga Zákona popevje szvojmi áldovmi nej mogli: tô je Krisztus szvojim doprneszao 1—18. II. Opomina na szresno k Bôgi prisztáplanye i sztálnoszt vu vadlúvanyi 19—31. III. Trôsta vu pregányanyi 32—39.

I. 1. **Á**r právda, li ténýo majôcsa ti prisesztni dobrot, nej pa sám kêp dugoványa, z tisztimi áldovmi, z sterimi vszáko leto nesztanoma áldüjo, nigdár nemre te k szebi prihájajôcse popolne vesiniti.

2. Nacsi bi hényali áldüvati: da bi vecs nikso düsno vész ne meligrêhov ti szlü'zécsi, ednôk ocsíseseni.

3. Ali vtêje szpomínanye grêhov vszáko leto.

4. Ár je nemogôcse; ka bi krv bikôv i kozlôv odevzêla grêhe.

5. Záto notri idôcsi na szvét

právi: áldova i dára szí nej steo; têlo szí mi pa napravo.

6. Gorécsi áldovje i áldovje za grêh szo sze ti nej dopadnoli.

7. Teda szem erkao: ovo idem (vu prvi knigaj je píszano od méne) naj csinim, o Bôg! volo tvojo.

8. Geto, da bi odzgora velo, kâ áldov i dár i czêlo 'zgána i za grêh áldüvana szí nej steo, niti szo sze ti nej dopadnola, (stera sze pôleg zapôvidi áldüjejo.)

9. Teda je i eto erkao: ovo idem, naj csinim, o Bôg! volo tvojo. Etak kraj vzeme to prvo: naj to drügo posztávi.

10. Vu steroj vôli szmo poszvecseni po áldüvanyi têla Jezusa Krisztusovoga ednôk.

11. I vszáki pop isztina je posztávleni: naj vszáki dén szlü'zi i té iszte áldove esesztokrát áldüje; kí nikako nemrejo odevzêti grêhe.

12. Té pa eden za grêhe áldüvajôcsi áldov, na veke szedí na desznici Bo'zój.

13. Nadale csáka; dokecs sze denejo nepriátelje nyegovi na podnogáoniczo nôg nyegovi.

14. Ár je z ednim áldovom polne vcsíno na veke one; kísze poszvecsüjejo.

15. Szvedocsi pa nám i Düh szvéti. Ár gda bi naprê pove dao.

16. Eto je te Zákon, steroga

'z nyimi vcsinim po oni dnévi; velí Goszpôd, dám právde moje vu szrezá nyihova i vu pámeti nyihove je zápísem.

17. I z grêhov nyihovi i znepravdenoszt nyihovi sze ne szpomeném vecs.

18. Gde je pa têh odpüscsanye: tam nega vecs áldova za grêh.

II. 19. Geto tak mámo, bratje, puno szlobosesino vu notri idênye te szvetine po krvi Jezusovoj.

20. Stero nám je poszvêto na pôt novo i 'zívo po zakrivali; tô je, têli szvojem.

21. I popa velikoga nad hi'zov Bo'zov.

22. Prísztáplajmo tak z isztinskim szrezom vu punosztí vere poskropleni v szrezáj i oszlobodjeni od hüde düsne vészti.

23. I opráni na têli z csísztov vodôv dr'zmo vadlüvanye neszklekajôcsaga: (ár je veren, kí je je obecsao.)

24. I vzemmo eden drügoga na pamet na pod'zíganye lübéznosztí i dobri dêl.

25. Ne nihájmo tá nase szpráviscse; liki je níki sega: nego sze opomínajmo. I tô od toga bole csinte: od koga bole vídíte; ka sze te dén pribli'záva.

26. Ár, esi bomo z dobre vôle grêsili po vzétí szpoznanya isztine, ne nihá sze nám vecs za grêhe áldov.

27. Nego nikse sztrasno csá-

kanye szôdbe i ognya zadomesesánye; kí pojê protivníke.

28. Csi sto Môsesovo právdo zavr'ze: brezi vsze milosese na dvôj ali tri szvedôk szvedôsztvo more mrêti.

29. Ka stímate, od koga hûsi kastíg bode vrêden: kí bode Sziná Bo'zega z nogami klaeso, i Zákona krv, vu steroj je poszvecseni, za prôszto dr'zao, i milosese Dühá ospotávao.

30. Ár známo, sto je tisztí, kí je pravo: moje jo zadomesesánye, jasz plácsam, veli Goszpôd. I pá: Goszpôd bode szôdo lûdsztvo szvoje.

31. Sztrasno je pa szpádnóti vu roké 'zivoga Bogá.

III. 32. Szpômente sze pa zti prvi dnévov: vu steriszte, preszvecseni, vnogo boja trplivoszti preneszli.

33. Z ednoga sztrána; gda szte i po ospotávanyaj i nevoláj na oglejûvalo posztávleni; z drügoga sztrána pa, gda szte tálniczke vsinyeni téh; kim sze rávno tak godí.

34. Ár szte me i vu vôzi mojoj milûvali; i raztrgávanye poístva vasega szte z radosztjov pretrpeli; ka vuszebi jakse blágomáte, nebeszko i obsztójécse.

35. Ne odvrzte záto vûpaznosztvaso; stera veliko plácsó má.

36. Ár vám potrêbna trplivoszt: da, volo Bo'zo csinécsi, vzetete obecsanye.

37. Ár esese jáko, jáko malo vrêmena csákajte, i te pridôcsi pride i ne bode sze müdio.

38. Te praviscen pa z vere bode 'zivo: i, csi sze kraj potégne, ne dopádne sze düsi mojoj vu nyem.

39. Mi szmo pa nej z tisztí; kí sze kraj potegûjejo na szkvarjenýé: nego szmo vere színovje na zadoblenýé düse.

XI. TÁL.

Vere I. doli szpisûvanye 1—2. II. Példé 3—38. III. Mocs 33—40.

I. 1. **V**era je pa oni, sterisze vûpamo, podszta-va i nevidôcsiga dugovánýa kazalo.

2. Ár szo po nyê dobro szvedôsztvo dôbili ti sztarisi.

II. 3. Po veri razmimo; kâ szo vekivecsnoszti z Bo'zov recsjôv naprávlene tak; da szo zti nevidôcsi ta vidôcsa vcsinyena.

4. Po veri je Abel popolnêsi áldov od Kajna áldûvao Bôgi: po kom je szvedôsztvo dôbo; ka je pravicsen, gda je szvedocso od nyegovi dárov Bôg; i po nyê, csi je gli mr'ó, dönok esese gucsí.

5. Po veri je Enoch odnese-ni: da bi ne vido szmrí. I nej je nájdeni záto; ka ga je Bôg odneszao. Ár je pred prenesenyom szvojim szvedôsztvo meo; kâ je vugoden Bôgi.

6. Brezi vere je pa nemogôcse vugodnimi bidti: ár, ki sesé k Bôgi pridti, more vervati, kâ je szte Bôg; i tisztim, kí ga íscsejo, je nájema placsár.

7. Po veri sze je Noë, opomenyeni od Bogá, od tí nevidôcsi zbojao i napravo je bárko na zdr'závanye hi'ze szvoje; po steroj je oszôdo ete szvét, i tiszte pravicze, stera z vere zhá-ja, je vesinyen örocsnik.

8. Po veri je pozváni, Ábrahám pokoren bio vö idti na meszto; stero je meo vzéti za örocsino: i vö je sô, neznajôcsi, kama bi sô.

9. Po veri je prebívao vu obe-sanoj zemli, liki tühénecz, vu satoraj prebívajôcsi z I'zákom i z Jákobom; kí szo 'z nyim vrét örocsniczke bilí tisztoga obecsanya.

10. Ár je csakao meszto, stero fundamentome má, ovo, stero-ga zidár i napraviteo je Bôg.

11. Po veri je takáj i Sára môcs na poprietjé szemena vzé-la i vö z vrêmena sztaroszti je porodíla. Ár je za vernoga dr'-zála onoga: ki ji je obecsao.

12. Zátó sze ji je i od toga ed-noga i od toga 'ze mrtvoga na-plodilo tak vnogo: liki je zvêzd na nébi, i liki je pészka na môr-szkom brêgi, nezracsúnanoga.

13. Pôleg vere szo szpômrli té vszí i nej szo vzéli obecsa-

nya: nego szo je li ôzdalecs vi-dili i vervali i obímali i vadlû-vali szo; kâ szo gosztjé i prí-savczi na zemli.

14. Ár, kí tak guesíjo, ocsive-szno ká'zejo; kâ domovino ís-csejo.

15. I isztina, da bi sze z one szpomínali, z stere szo vö pri-sli, meli bi vrêmen na nazáj povrnênye.

16. Zdaj pa bôgso 'zelejo, tô je nebeszko. Zátó sze ji ne szra-meslûje Bôg: nego sze za nyíh Bogá zové; ár nyim je meszto szpravo.

17. Po veri je áldüvao Ábrahám I'záka szküsávani od Bo-gá; i toga jedino rodjenoga je áldüvao, kí je teliko obecsanya vzéo.

18. Steromi je ercseno: kâ bo-de sze vu I'záki tebi zvalô sze-men.

19. Stímajôcsi, kâ ga je i z mrtvi zmo'zengori zbüditi Bôg. Odkud ga je i vu príliki gori sztanenyá nazáj vzéo.

20. Po veri je od ti prísesztíni blagoszlovo I'zák Jákoba i E-'zaaua.

21. Po veri je Jákob vmérájôcsi vszákoga sziná Jo'zefovoga blagoszlovo: i nagno sze je na vrhek palicze szvoje.

22. Po veri sze je Jo'zef, szkon-csávavsi 'zítek, z vöidénnya szí-nôv Izraelszki szpômeno: i od kôszt szvoji je zapovedao.

23. Po veri je Môses, narodjeni, szkriti bio trí mészecze od roditelov szvoji: geto szo vidili; kâ je lêpo dête; i nej szo sze bojali zapôvidi králove.

24. Po veri sze je Môses, geto je veliki zrászao, nej steo zvati szin cséri Farahove.

25. Ár szi je ráj odébrao to hüdotrpetizlűdsztvom Bo'zim: likido casza meti grêhov v'zívanye.

26. I za vêkse bogásztvo je dr'zao szramôto Krisztusovo, liki vsze Egiptomszke kincse. Ár je glédao na nájem.

27. Po veri ja niháo Egiptom i nej sze je bojao králove szrditoszti. Ár sze je toga nevidôcsega, liki vidôcsega, dr'zao.

28. Po veri je vesíno Vűzen i preleánye krvi: naj sze ji té, kí je vmárjao ta prvorodjena, ne dotekne.

29. Po veri szo sli prêk erdêcsega môrja, liki po szűhom: stero da bi szkűsávali Egiptânczi, vtopleni szo.

30. Po veri je zidina Jerichova szpâdnola: stero szo szedem dní krô'zili.

31. Po veri je Rááb prázni-cza nej pogínola z nevernimi vrêt; ka je naglejűvácse zmêrom notri vzéla.

32. I ka escse právím? Vrêmen bi me niháo: da bí naprê prinásao od Gedeona, i Bará-

ka, i Sámsona i Jefta, i Dávida i Samuela i Prorokov.

III. 33. Kí szo po veri králevsztva pozájali, praviczio szo delali, obecsanya szo zadôbili, zateknoli szo oroslánom vűszta.

34. Ognya môcs szo vgászili, osztriczio mecsa szo vűjsli, mocsni szo grátali od nemocsnoszti, vesinyeni szo krepki vu boji, tühênczov tábore szo razbêszili.

35. 'Zene szo zgori sztanenyá szvoje mrtve nazáj vzéle. Nísteri szo pa ftegűvani: i dônok szo nej gori vzéli oszlobodjený; naj jakse gori sztanenyé dobijo.

36. Drűgi szo pa po ospotávanyi i bicsűvanyi szkűsávani bili: zvűn toga pa escse po vèzanyi i vòzi.

37. Kamenűvani szo, 'zágani szo, szkűsávani szo, z mecsom vmorjeni szo mrli, okôli szo hodili vu oveseni i kozleni kô'zaj, vu zmenkenyaj, nevôláj i v hüdôbi szo bili.

38. (Steri je nej bio vrêden ete szvét) vu pűscsávaj blodêcsi i goráj i lűknyaj i prepaosztáj zemlé.

39. I tê szo vszi dobro szvédôsztvo dôbili po veri: ali obecsanya szo dônok nej vzéli.

40. Ár je Bôg nikaj bôgsega nám szprávo: naj sze brezi nász ne szkonesajo.

XII. TÁL.

Opomina I. na trplivo sztálnoszt 1—13.

II. Na pobo'zni szvéti 'zitek 14—29.

I. 1. **Z**áto i mí, geto táksi o-
blák szvedokov okoli
szébe mámo, doli dênmo vsze
bremen i okoli nász krepko
sztójécsi grêh: po trplivoszti
bê'zmo v tom, pred nász po-
sztávlenom, boji.

2. Kúmez glédajôcsi na voja,
liki na zacsitela i dokoncsitela
vere na Jezusa: kí je za pred szé
polo'zeno radoszt kri'z pretrpo,
i szráam za nikoj prestímavsi
na deszniczi thrônusa Bo'zega
szi je poszio.

3. Ár premíszlite, káksi je té,
kí je tákse na szé prôtigúcsa-
nye od grêsnikov prenoszo; naj
ne obtridíte i v dúsáj vasi ne
pomenkate.

4. Nej szte sze escse tak bo-
rili prôti grêhi, kabi notri do
krvi prôti sztáli.

5. I szpozábili szte sze z obe-
szeljá; stero vám, liki szinom,
právi: moj szin, ne zavr'zi ka-
stiganye Goszpodnovo i ne
vczágaj pod nyegovim kára-
nyem.

6. Ár, koga lübi Goszpôd, to-
ga kastiga: bicsüje pa vszákog-
ga; steroga za sziná primle.

7. Csi kastiganye znásate: li-
ki szinom sze vám ponüja Bôg.
Ár steri je té szin: steroga ne
kastiga Ocsa?

8. Csi szte pa brezi kastiga-
nya, steroga szo vszi tálniczke:
tak szte fotivje i nej szinovje.

9. Isztina, nasi telovni ocseve
szo nász kastigali; i postüvali
szmo sze ji. Ne podámo sze tak
bole Ocsi dühôv: naj 'zivémo?

10. Ár isztina oni szo nász
malo dní, kak sze je nyim vi-
dilo, kastigali: ete pa nám na
haszek; naj v nyegovom szve-
sztvi tál vzememo.

11. Vszáka kastiga pa, dokecs
je nad nami, sze nám ne vídi
radoszt bidti; nego 'zaloszt:
potom pa mirovni szád pra-
vicze dá têm; kí sze v nyê
mujstrajo.

12. Záto razpüscsene roké i
trüdna kôlina vasa gori oprá-
vajte.

13. I sztopáje ednáke csinte z
nogami vasimi; naj, kâ je plan-
tavo, ne vklekne; nego sze bo-
le zvrácsi.

II. 14. Mér mête zevszêmi i
szvesztvo: brezi steroga niscse
ne bode vido Goszpodna.

15. Gori glédajôcsi da sto ne
odpádne od miloscse Bo'ze: naj
káksi britki korén ne podra-
szté i zburka vász; i po nyem
sze vnôgi oszkrúnijo.

16. Naj sto ne bode práznik,
ali nesznáj'zni, liki E'zau: kí
je za edno hráno tá dáó prvo-
rodsztvo szvoje.

17. Ár znáte; kâ je i potom,
geto je steo öroküvati blago-

szlov, zavr'zeni. Ár je pokôre meszta nej najsao: esi gli jo je szkuzami íszkao.

18. Ár szte nej prisztôpili k slátajôcsemi brêgi i k gorécsemi ognyi i temnoszti i kmiezi i k vihéri.

19. I k trôbi trombônte i k glászi rêcs; steroga kí szo csüli, proszili szo, da bi nyim vecs nê gúcsao.

20. (Ár szo nej mogli znásati tô: stero je zapovidávano bilô. I esi sze govedo dotekne te goré; kamenüvavo bojdi, ali sztrêlov zosztrêlano.

21. I tak je sztrasno bilô tô szkázano dugoványe: da je i Môses erkao: presztraso szem sze, i trepetao szem.)

22. Nego szte prisztôpili k Sionszkój gori i k meszti 'zivoga Bogá, k Jerusálemi nebeszkomi, i k vnogo jezér angelom.

23. K obesinszkomi szpráviscsi i gmajni prvorodjeni vu nebészaj gori zapíszani, i k vszê szodezi Bôgi i k dûhom ti popolnoma pravicsni.

24. I nôvoga Zákona szredbeniki Jezusi, i krvi poskroplenyá; stera bôgse gucsí, liki Abelova.

25. Vidite; da ne zavr'zete toga gucsécsega. Ár esi szo ovi nej vujšli, ki szo zavrgli tiszto-ga, kí je na zemli, opômenyeni od Bogá, gúcsao: od koga bole

mi; esi sze od toga, kí je z ne-bész, kraj obrnémó.

26. Steroga glász je teda zem-lô geno: zdaj je pa obezsao go-vorécsi: escse ednôk jasz genem nej li szamo zemlô; nego i nébo.

27. Tô pa, ka právi escse ed-nôk, ocsiveszno ká'ze, ti gíba-jôcsi prelo'zenyé, liki ti na-právleni: naj osztáno ta negí-bajôcsa.

28. Zátó, králevsztvo negiba-jôcse gori vzévsi, mêmio milo-seso: po steroj vugodno szlû-'zmo Bôgi z szráme'zlívosztjom i z sztrâhom.

29. Ár je nas Bôg gorécsi o-gyen.

XIII. TÁL.

I. Opomina je na vnôga dobra dela 1—19. II. 'Zelê nyim popolnoszt vu do-brom 20—21. III. Zapré szprosnyov, z obezsanyem i szpozdrávlanyem 22—25.

I. 1. **B**ratinszka lübéznoszt naj osztane.

2. Z dávanya sztána sze ne szpozábte. Ár szo po tom ní-steri neznajôcs angele príjali na sztán.

3. Szpômente sze z vônnikov, liki 'z nyimi vrét vônniczke: i z nevolni, liki kí szte i sza-mí vu têli.

4. Posteno je hí'ztvo vu vszem i posztela ne vujvlacséna: práz-nike pa i kurvêse de Bôg szôdo.

5. Brezi szkopôshti 'zivte. Za-

dovolte sze sztêm; ka máte. Ár je on erkao: ne osztávim te, niti te ne nihám.

6. Tak, da z gvüsnosztjov lêko velímo: Goszpôd mi je pomocsnik i ne bom sze bojao; ka mi dene cslovik?

7. Szpomínajte sze z voditelov vasi; kí szo vám gúcsali rêcs Bo'zo: steri 'zivlênya vö idênye gledécsi, naszledüjte vero nyihovo.

8. Jezus Krisztus, ki je bio vcseraj i dnesz, tisztí bode i na veke.

9. Z rázlocsnimi návukmi i z tühimi sze okôli ne gonte. Ár je lêpo delo zmiloscsov potrditi szrecé, nej z hránov: stera je nikaj nej valála onim; kí szo v nyê hodili.

10. Mámo oltár: z steroga jesti nemajo oblászti; kí satori szlű'zijo.

11. Ár, steri sztvári krv sze notri neszé za grêhe vu ta szvéta po vísesnyem popi, tisztí têla sze 'zgêjo zvüna tábora.

12. Zátó i Jezus, da bi lüdsztvo z lasztivnov krvjôv poszvêto, od zvüna vrát je trpo.

13. Hodmo vö tak k nyemi, vö z tábora, spot nyegov noszécsi.

14. Ár nemamo eti sztálnoga meszta: nego to prisesztno iscsemo.

15. Po nyem zátó vszigdár Bô-

gi aldüjmo áldov hvále, tô je, szád lámp nasi, vadliuvajôcsi imé nyegovo.

16. Z dobroga csinênya pa i podiljávanya sze ne zpozábte: ár szo táksi áldovje vugodni Bôgi.

17. Pokorni bojdté vasim voditelom i bôgajte je. Ár oni verosztüjo za düse vase; liki kim je racsun dati: naj z radosztjom tô csinijo i nej zdihávanyem; ár je tô vám nehasznovito.

18. Molte za nász. Ár szmo gvüśni: kâ dobro düsnovêsztmámo; liki, kí sze scsémo vu vszem dobro oponásati.

19. Od toga bole vász proszim tô csiniti: naj sze vám naszko-ri nazáj povrném.

II. 20. Bôg pa méra, kí jé z mrtvi szpelao toga velikoga pasztéra ovêcz po krvi vekivecsnoga Zákona, Goszpodna nasega Jezusa.

21. Vcsíni vász pripravne vu vszem dobrom deli na csinênye szvoje vôle, csinêcsi vu vami; kâ je vugodno pred nyim po Jezus Krisztusi: komi bojdi díka na vekí veke. Amen.

III. 22. Proszim pa vász, brátje; znásajte eto rêcs opominánya: ár szem vám nakráczí píszaó.

23. Znájte pa; ka sze je Timotheus brát oszlôbodo: zkim

vasz (csi naszkori príde) poglédnem.

24. Pozdravte vsze voditele vase i vsze szvéczé. Pozdráv-

lajo vász: kí szo z Vlaskoga országa.

25. Miloscsa Bo'za zevszêmi vami. Amen.

K 'Zidovom písani od Vlaskoga országa po Timotheusi.

SZVÉTOGA PETRA APOSTOLA PRVI OBCSINSZKI LISZT.

I. TÁL.

I. Predgovor 1—2. II. Za preporodjenjá hválo dávanje 3—12. III. Opominanye na szvétí 'zítek 13—16. Bo'zi sztrájh 17—21, bratinszko lübézen 22—25.

I. 1. **P**eter Apostol Jezus Krisztusov odebránim tühénczom rasztepenim po Pontusi, Galáczii, Kappadoczii, Á'zii ino Bithínii.

2. Pôleg naprê znánya Bogá Ocsé vu poszvcsenyê Dühá szvétoga, na pokornoszt i poszkroplenýé krvi Jezus Krisztusove: miloscsa i mér sze narájaj med vami.

II. 3. Blagoszlovleni je Bôg i Ocsa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa, kí nasz je pôleg szvoje vnôge szmilenosztí preporôdo na 'zívo vüpazen, po gori sztanyenýé Jezus Krisztusovom od mrtvi.

4. Na neszckvarjeno i nezamázano i nepovêhnyeno örocsíno; stera sze vam vu nebészaj dr'zi.

5. Vám, velim, kí sze po môcsi

Bo'zój varjete po veri na zvelicsanye: stero je priprávléno; naj sze oznáni v szlédnyem vrêmeni.

6. V sterom sze veszelíte; ako sze gli edno malo zdaj (csi je tak potrêbno,) 'zalosztíte vu vnôgi szküsávanyaj.

7. Naj sze vardévanye vase vere, stera je vnogo dragsa od prêdôcséga, po ognýi sze dönok vardévajôcséga, zláta, nájde vam na hválo, i postenyé i díko vu oznanenýé Jezus Krisztusovom.

8. Steroga szte nej vidili, i dönok ga lübite: steroga ni zdaj ne vídíte; vervajôcsi pa dönok sze veszelíte z nezgovorjenov i z odícsenov radosztjov.

9. Zkoj prineszête konec z vere vase; kí je zvelicsanye düs.

10. Stero zvelicsanya szo ziszkávali ino zbrojávali proročke; kí szo od té miloscsé, stera je na nász prisla, proročküvali.

11. Zbrojávajôcsi na stero, ali kákse vrêmen naminyáva vu nyi bodôcsi Dùh Krisztusov, naprê szvedocsécsi od na Krisztusa pridôcséga trplênja i po tê velike díke.

12. Sterim je oznanyeno bilô: kê szo nej szebi, nego nám szlûzili z onimi; stera szo zdaj vám nazvêscsena po oni; kí szo vám Evangeliom predgali vu szvéto Dûhi z nebész poszlanom; v stera 'zelêjo i angelje notri glédati.

III. 13. Zátô opaste ledevjé pámeti vase, trêzni bojdte, i popolno sze vûpajte na prineseno vám milosceso po oznanyê Jezus Krisztusovom.

14. Liki szinovje pokornoszti ne priglihávajte sze k tim prvim vu neznanoszti vasoj doprnesenim 'zelám.

15. Nego, liki je té, kí vasz je pôzvaov, szvéti, i ví vu vszem 'zivlênji vasem szvéti bojdite.

16. Zátô je píszano: szvéti bojdite; ár szem jasz szvéti.

17. I, csi za Ocsó zovéte onoga, kí brezi oszob prijímánya szôdipôle gvszáksega dela, v bojaznoszti vasega 'zalársztva vrêmen szprevájajte.

18. Znájôcsi kê szte nej szkvarjenimi sztvármí, z szrebrom ali z zlátom odküpleni od marnoga vasega 'zivlênja od ocsév dánoga.

19. Nego z drágov krvjôv, liki z nedúznoga i neosskrúnyenoga ágne cza Krisztusa.

20. Kí je isztina prvle odolcseni; liki je etoga szvéta fundamentom vr'zeni: szkázani je pa vetom szlêdnyem vrêmeni za volo vász.

21. Kí po nyem verjete vu Bôgi; kí ga je z mrtvi zbüdo i dáo nyemi je díko; naj vera vasa i vûpazen v Bôgi bode.

22. Ocsiscsávajte zátô düse vase vu pokôri isztine po Dùhi na nezkazlivo bratinszko lübézen; z csíszto ga szrczá eden drügoga jáko lüfte.

23. Liki, ki szte preporodjeni nej z szkvarjenoga szemena; nego neszkarjenoga po rêcsi toga 'zivoga i na veke obsztójécsega Bogá.

24. Ár je vszákô têlo, liki tráva, i vsza díka cslovecsa, liki czvét tráve: poszêhnola je tráva, i czvét nyé je doli szpadno.

25. Ali rêcs Bo'za osztáne na veke. Eta je pa ta rêcs: stera je vám nazvêscsena.

II. TÁL.

Opomina I. brezi rázlocska vsze lüdi na 'zelênje rêcsi Bo'ze 1—3, düse vno czimprany 4—10. II. Od szêbe med pogamí 'zivôcse na szvéti 'zítek 11—12, kmeti na pokornoszt 13—17, szluge na vernoszt 18—25.

I. 1. **T**á dente zátô vszo hü dôbo, i vszo jálnoszt,

i szkazlivoszti i nevoscesenôszti, i vsze ogrizávanye.

2. Liki zdaj narodjena decza, rêcsi Bo'ze brezi jálnoszti bodôcse mlêko 'zelte: naj v nyem raszteté.

3. Da szte kostali; kâ je priazniven Goszpôd.

4. K steromi priháajôcsi, liki k 'zívomi kamni, od lüdi isztina zavr'zenomi, pri Bôgi pa odebránomi i drágomi.

5. I ví sze, liki 'zívi kamni, gori zidajte; naj bodete dühovna hi'za, szvéto popôsztvo na áldüvanye dühovni áldovov, priétni Bôgi po Jezus Krisztusi.

6. Zátó i v píszmi sztojí: ovo dêvam v Sioni kamen vogléni, odebráni, drági; i, kí vu nyem verje, ne oszramoti sze.

7. Vâm zátó vervajôcsim je na postenyé: ne vervajôcsim je pa té kamen, steroga szo zavr gli zidárje, vesinyeni za glavícs voglá, i kamen poteknennyá, i pecsína szpáke.

8. Kí sze potikávajo v rêcs ne vervajôcsi; na stero szo i polozéni.

9. Ví szte pa rod odebráni, králevszko popôsztvo, národ szvéti, lüdsztvo zadoblenyá: naj nazvescsávate dobra dela onoga; ki vász je z kmiczepôzvao na csüdno szvojo szvetloszt.

10. Kí szte nigda nej bilí nyegovo lüdsztvo: zdaj szte pa Bo'ze lüdsztvo. Kí szte nigda mi-

loseso nej dôbili: zdaj szte pa milosceso dôbili.

II. 11. Lübléni, proszim vász, liki 'zaláre i tühéncze, zdr'zavajte sze od telovni 'zél; stere sze vojszküjejo prôti düsi.

12. 'Zivlêneye vase med poganmi naj dobro bode: da, vu kom vám prôti guesíjo liki hüdo delnikom, z dobri dêl vasi vídôcsi vás 'zítek dícsijo Bogá vu dnévi priglédanya.

13. Podlo'zni bojdite zátó vszáksemic slovecsánszkomisztvórenyê za volo Goszpodna: ali Králi, liki vísesnyemi.

14. Ali vládnikom, liki ponyem poszlanim na kastigo tim hüdo csinécsim, na hválo pa tim dobrosinécsim.

15. Ár je tak vola Bo'za: da dobro csinécsi, sztízsznete ti ne szpametni lüdi neznanoszt.

16. Liki szlobodni, ali nej liki pokrivalo majôcsi hüdbôbe szloboscsino vaso: nego liki szlugi Bo'zi.

17. Vsze postüjte; brátjo lühte, Bogá sze bojte, Krála sze postüjte.

18. Hlápcezi, podlo'zni bojdite vu vszem sztráhi goszpodárom nejszamot tim dobrim i krotkim: nego i tim trdim.

19. Ár je tô miloscesa, esi sto za volo düsne vészti, Bo'ze nevôle prenoszi trpécsi nepravicsno.

20. Ár kákxa hvála je tô: esi

gresíte i za vüha plüszkani, kâ znásate? Ali esi dobro csiníte i trplênja znásate: tô je milosesa pri Bôgi.

21. Ár ná tô szte pozváni, kâ jei Krisztus trpo za nász, i podpiszek vám je niháo; naj nyegove sztopáje naszledüjete.

22. Kí je greha nej vesíno, niti je nej nájdena jálnoszt vu nyegovi vüsztaj.

23. Kí pszüvami je nej nazáj pszüvao; trpécsi sze je nej prtio: nego je na onoga niháo, ki pravicsno szôdi.

24. Kí je grêhe nase szám gori neszao vu têli szvojem na lész: da grêhe osztavivsi praviezi 'zivémo; z stere ranami szte zvrácseni.

25. Ár szte bilí, liki blodécse ovczé: ali povrnoli szte sze zdaj k pasztéri i k püspeki düs vasi.

III. TÁL.

Csész I. ti o'zenyeni 1—7. II. Ti drügi vszê med szebom 8, k protivnikom 9—22.

I. 1. **P**ríszipodobim tálom i 'zene podlo'zne bojditelasztivnim mo'zom; najsze i oni, esi steri ne verjejo Rêcsi, po'zén'zivilényi brezi rêcsi, dobíjo.

2. Vidêcsi vu sztráhi vase csi-szto 'zivilénye.

3. Steri sznájga naj ne bode zvünésnya vu zpletanyi vlász i zavianyí zlátom, ali vu oblicsávanye lêpoga gvanta.

4. Nego szkriti szrezá cslovik vu neszkarjenoszt krotkoga i tíhoga dühá; kí je pred Bogom drági.

5. Ár tak szo sze nigda i one szvéte 'zene, stere szo sze vu Bôgi vüpale, sznáj'zile, podlo'zne bodécse lasztivnim mo'zom.

6. Liki je Sára podlo'zna bila Ábrahámí za goszpodna ga zovécsa: stere otroczi szte vesínyeni i vi, esi dobrocsiníte i ne bojite sze nikaksega presztrasenyá.

7. Mo'zjé rávno tak, vküpprebívajte 'znyimi pôleg szpoznanya, i liki szlabêsoj poszôdi 'zenszkoj podiljávajte csész: geto szo i one z vami vrét ôrocsnieze míloscese 'zítka; da sze ne zasztaavlajo molitvi vase.

II. 8. Na konec pa vszi edne miszli bojdte, vküpp trpte, bratovlübezi, szmileni, dobrovolni.

9. Ne placsüjte z hüdim za hüdo, ali z pszüvanyem za pszüvanye: nego prôti bole blagoszlávlajte znajêcsi, ka szte ná tô pozváni; naj blagoszlov ôroküjete.

10. Ár, kí sesé 'zítek lübiti i dobre dní viditi, naj zdrzáva jezik szvoj od hüdoga, i lampe nyegove naj negucsíjo jálnoszt.

11. Naj sze ogne od hüdoga i csini dobro, íscse mér i nagánya ga.

12. Ár ocsi Goszpodnove szo nad pravicsnimi; i nyegova vü-

ha na nyih molitev kebžüjo: obráz Goszpodnov je pa na one, kí hüdô csiníjo.

13. I sto bode vám hüdô csinio: csi bodte toga dobroga naszednícze?

14. Nego i csi trpíte za volo praviceze; blá'zeni szte. Nyihovoga sztrahá sze pa ne bojte; niti szo ne zburkajte.

15. Goszpodna Bogá pa poszvecsávajte vu szrezáj vasi. Bojdté pa gotovi vszigdár na zagovárjanye vszáksemi proszécsemi vász racsun od vüpanya, stero je vu vami, zkrotkosztjov i sztráhom.

16. Dobro düso vészť mête: da sze v tom, v kom vám prôti gucsíjo, liki hüdodelnikom, oszramotijo; kí preklynajó vase dobro vu Krisztusi 'zivlénýe.

17. Ár je bole; naj, dobrocsi nécsi, csi tak sesé vola Bo'za, trpíte: liki hüdocsinécsi.

18. Ár je i Krisztus ednôk za grêhe trpo, pravicesen za te nepravicesne: da binász k Bôgi pripelao; vmorjeni isztina na têlo gledôcs, o'zivileni pa po Dühi.

19. V sterom je i v temniczi bodôcsim dühom, táidôcsi, predgao.

20. Neokornim nigda, gda je je ednôk csákala Bo'za trplivoszt vu dnévi Noa; gda sze je na právlala bárka; v sterój ji je malo (tô je, oszem düs) zdr'záni bilô po vodi.

21. Stere znamenüvanye zdaj i nász zdr'záva, krszt, (nej têla rú'znosztí doli dêvanye, nego dobre düsne vészťi z Bogom zdr'zványe) po gori sztanenyê Jezus Krisztusovom.

22. Kí je na desznici Bo'zój zasztôpivsi vu nebésza: i podvr'zeni szo nyemi angelje i oblásztí i mocsi.

IV. TÁL.

Opomina, na I. odsztopenýe od pogán-szkoga 'zivlénýa 1—6. II. Krsztsánszka dobra dela 7—11. III. Znásanye trplénýa 12—19.

I. 1. **D**a je tak Krisztus za nász trpo vu têli: i ví sze z têm isztim mislénýem, kak z ro'zjom, gori obléczte. Ár, ki trpi vu têli, hênýao je od grêha.

2. Naj vecs nej eslovecsim 'zelám; nego Bo'zój vôi to niháno vu têli vrêmen 'zivé.

3. Árnám je zadoszta: ka szmo v tom preminôcesem vrêmeni 'zítka nasega volo poganov oprávlali, hodécsi vu hotlivosztaj, po'zelénýaj, popiávanyaj, jészťvinaj, pitvinaj i v odürni bolvánsztvaj.

4. Zátó sze i odtühijo: ka 'z nyimi vrét ne bi'zíte na ono iszto obloszünosztí vö vlêvanye preklinýávájôcsi vász.

5. Kí racsun dájo onomi: kí je gotov szôditi 'zíve i mrtve.

6. Ár je zátó i tim mrtvim

predgani Evangeliom: naj sze oszôdijo pôleg lüdi isztina vu tâli; 'zivêjo pa pôleg Bogá vu dühi.

II. 7. Vszega konec sz je pa priblízo. Mertüeslivi bojдите záto i trêzni k molítvam.

8. Predevszêm paszresno mête med szebom lübéznoszt. Ár lübézen zakríje vno'zino grêhov.

9. Prijímajte na sztán eden drügoga brezi mrmranya.

10. Eden vszáki liki je vzéo dár, tak szí 'znyim szlüzte: liki dobri Safarje rázlocsne miloscse Bo'ze.

11. Csi sto gucsi; naj gucsi, liki Bo'ze riesi: csi sto komi szlüzzi, naj szlüzzi, liki z môcsi, stero podiljáva Bóg; naj sze vu vszem dícsi Bóg po Jezus Krisztusi; komi bojdi díka i zmo'znoszt na vekí veke. Amen.

III. 12. Lübléni, ne odtühite sze: ka sze po ogní vardêvate na szküsávanye vase; liki da bi sze vám kâ tühoga pripetilo.

13. Nego, liki szte tálniczke vsinyeni Krisztusovoga trplénnya, radüjte sze; naj sze i vu oznanenyê díke nyegovo radüjete veszelécsi.

14. Csi sze pszüjete za Krisztusovoga iména volo: blá'zeni szte. Ár te díke i Bogá Düh nad vami pocsíva, kí sze po nyih preklínya; po vász sze pa dícsi.

15. Záto naj sto med vami ne

trpí, liki lüdomorecz, ali tát, ali hüdodelnik, ali liki drügi ogleüvecz.

16. Csi pa, liki krsztsenik, trpí; ne bojdi ga szráam: nego naj dícsi Bogá v tom táli.

17. Ár je vrêmen: da sze zacsné szôdba od hi'ze Bo'ze. Csi pa oprvics nad nami: káksi bodé konec tê; kí ne verjejo Bo'zemi Evangeliomi?

18. I csi sze te pravicsni komaj zvelicsa: te nepobo'zni i grêsnik gde sze szká'ze.

19. Záto i, kí trpíjo pôleg Bo'ze vôle, liki vernomi sztvoriteli naj preporácsajo düse szvoje v dobrom csinényi.

V. TÁL.

I. Opomina vucsitele, naj paszêjo csrêdo Bo'ze 1—4, mladéncze na pokornoszt, poniznoszt i trêzno verusztüvanye 5—9.

II. 'Zelê nyim, naj je Bóg mocsno pokrepi 10—11. III. Zapéra z pozdrávlanyem 12—14.

I. 1. **T**e sztarise, kí szo med vami, proszim jasz 'z nyimi vrét sztaris i szvedok Krisztusovoga trplénnya i prisesztne, stera sze oznáni, díke tálnik.

2. Pászte to med vami bodêcsó csrêdo Bo'zo; kezüvájôcsi na nyô nej zprimárjanyá; nego z dobre vôle: niti za grdi dobícsék; nego z gotovoga szrezá.

3. Niti, liki goszpodüvájôcsi nad Goszpodnovov ôrocsínov; nego példa bodêcsi te csrêde.

4. I, gda sze szká'ze poglavník pasztérov, vzetetetonepovêhnyeno díke korôno.

5. Priszpodobnim tálom mladénczi, podlo'zni bojdte sztarisom: vszi sze pa eden drügomi podvrzte. Poniznoszt notri k szebi prikapesite. Ár Bôg tim gízdávím prôti sztoji: tim poniznim pa dá milosceso.

6. Ponízte sze záto pod zmo'znov rokôv Bo'zov; naj vász v potrêbnom vrêmeni zviszi.

7. Vszo vazo szkrb na nyega vrzte; ár on má szkrb na vász.

8. Trêzni bojdite, vero sztüjte: ár protivník vas vrág, liki erjüjôcsi oroszlány okôli hodi, íszkajôcsi steroga bi pô'zro.

9. Steromi prôti sztante moesni bodôcsi vu veri; znajôcsi: ka i vasi bratje na szvéti te íszte trplivoszti szkoncsávajo.

II. 10. Bôg pa vsze miloscese, kí nász je zváo na vekivecsno szvojo díko vu Krisztus Jezusi, on naj vász, kí zdaj edno malo trpíte, poprávi, podpré, pokrepi i potrdí.

11. Komi bojdi díka i zmo'znoszt na vekí veke. Amen.

III. 12. Po Szilvánusi szem, vám vernomi brati (likí stí-mam,) na kráczí píszaó opomí-najocsi i szvedôsztvo csinécsi: ka je eto ta pravicsna miloscesa Bo'za, vu steroj sztojíte.

13. Pozdrávla vász, ta z vami vrét odebrána czérkev Bo'za, stera je v Babilónii, i Marko szin moj.

14. Pozdravte eden drügoga v lübeznivom küsüvanyi. Mér vám bojdi vszê m vu Krisztus Jezusi. Amen.

SZVÉTOGA PETRA APOSTOLA

DRÜGI OBČSINSZKI LISZT.

I. TÁL.

I. Poklon 1—2. II. Opominanye na po-bo'znoszt 3—11, szvoje szvojega vcsenyá szpominanye 12—21.

I. 1. **S**zímon Peter szluga i A-postol Jezus Krisztu-
sov tēm, kí szo z nami vrét to

H. W.

rávno tak drágo vero vzéli vu praviezi Bogá nasega i zveliesi-tela Jezusa Krisztusa.

2. Miloscesa vám bojdi i mér obilni vu szpoznanyi Bogá i Jezusa Goszpodna nasega.

II. 3. Liki nám je nyegova Bo'zánszka môcs vsza, stera szo

k'zítki i pobo'znosztí potrêbna, darüvala, po tisztoga szpoznanyi; kí nász je pôzvaó po díki i dobrôti.

4. Po sterój szo nám velika i drága obecsanya darüvana: naj po tê bodete Bo'ze natúre tálniczke, pobegnóvsi od na szvétí vu po'zelényi bodôsega szkvarjenjá.

5. Tak vszo gedrnoszt náto prineszte: da podiljávate vu veri vasoj dobro delo, vu dobrom deli pa szpoznanye.

6. Vu szpoznanyi pa zdr'závanye, vu zdr'závanyi pa znásanye, vu znásanyi pa pobo'znoszt.

7. Vu pobo'znosztí pa bratinszko lübézen, vu bratinszkoj lübézni pa obesinszko lübéznoszt.

8. Ár eta vu vami bodôesa i obiljávajôesa ne posztávijo vász prázne, niti brezi száda vu Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa szpoznanyi.

9. Ár, pri kom eti nega, té je szlêpi i dalecs ne vídi i zpozábo sze je z ocisicsávanya szvoji sztári grêhov.

10. Zátó, bratje, bole sze pascsite: da vase pozványe i odebránye krepko vcsiníte. Ár tá csinécisi nigdár ne szpádnete.

11. Ár sze vám tak obilno podili notri idénye vu vekivecsno králevsztvo Goszpodna nasega i zvelicsitela Jezusa Krisztusa.

12. Zátó ne zamidim vász vszígjár opominati z etoga: esi gli znáte i potrdjeni jeszte te vu vezdásnoj isztini.

13. Za vrêdno pa dr'zim: naj vász, dokecs szem vu etom satorí, obüdjávam po opominanyi.

14. Znajôcsi, kâ naszkori bode dolidévanyé satora mojega: liki mi je i Goszpon nas Jezus Krisztus oznano.

15. Gedrno sze pa bodem vszígjár i povszud: naj sze ztê i po mojom vö idényi szpomínate.

16. Ár szmo nej z modrôsztjov zmíslene fabule naszledüvali; gda szmo vám na znánye dáli Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa môcs i prísesztjé: nego szmo szami vidili nyegovo vélíkôeso.

17. Ár je vzéo od Bogá Ocsé csészt i díko; gdare je etaksi glász prineseni knyemi od zvisene díke: ete je te moj lübenivi szin, v sterom sze mi je dopadnoló.

18. I ete glász szmo mi csüli z nebész prineseni: gda szmo 'z nyim bili na szvétoj gori.

19. Imámo od toga escse moesnêso proroczko rêcs: na stero ka kebzüjete, liki na szvécsó, stera vu temnom meszti szvétí, dobro csiníte; dokecs sze dén raszvêti i zorjenicza gori zide vu szrecáj vasi.

20. Tô naj prvle znajôcsi, kâ je

ni edno proroczko písma nej lasztivnoga raszkładanya.

21. Ár je nej z cslovece vôle naprê prineseno nigda prorosztvo: nego od Dühá Szvétoga nesení szo gúcsali szvétí Bo'zi lüdje.

II. TÁL.

I. Nazviscáva od krívi vucsitelov prísesztjá i kastige 1—11. II. Doli szpisúje nyih pogibelno 'zivlénje i zapelávanye 12—21.

I. 1. **B**ilí szo pa i krívi proroczke med lüdsztvom: liki i med vami bodo krívi vucsitelje; kí pôleg Bo'ze rêcsi notri pripelajo pogibelna jeretinsztva; i Goszpôda, kí je je odküpo, zatajíjo; i tak szamí na szébe pripelajo náglo pogibelnoszt.

2. I vnôgi bodo naszledüvali nyihove pogibelnosztí: po steri sze pôt isztine preklinyávava bode.

3. I vu szkopôsztí zmíslenimi recsmí bodo z vami tr'zili: sterim zgotovlena szôdba 'ze dávno sze ne midi i pogibelnoszt nyihova ne szpí.

4. Ár, csi je Bôg angele, kí szo pregrêsili, nej milüvao, nego je je, z lanczmí mráka zvézane, vu sztrasno pekla prepaszt szüno, i tá dáó; naj sze dr'zíjo na szôdbo.

5. I prvi szvét je nej milüvao; nego je li ôszmoga Noa, pravi-

eze predgara, obarvao, gda je potop na te nepobo'zni szvét pripelao.

6. I mészta Sodome i Gomorre je, na pepél szpravivsi, zpreobrnénjem oszôdo, példo tim nepobo'zno 'zivôcsim posztavivsi.

7. I toga pravicsnoga Lota, kí je obtrüdo od nepobo'zni vu hotlivosztí 'zivlénja, je oszlôbodo.

8. Ár poglédanyi i poszlüsanyi ete pravicsen, prebívajôcsi med nyimi, od dnéva do dnéva je szvojo pravicsno düso z nepravdenimi nyihovimi delami mántrao.

9. Zná Goszpôd te pobo'zne z szküsávanya oszloboditi: te nepravicsne pa na dén szôdbe, naj sze kastigajo, obdr'zati.

10. Naj bole pa one, steri za télom vu po'zelénja rú'znosztí hodiyo, i goszpodsztvo zametávajo, szmeuczi; kí sze szebi dopádnejo i díke sze ne bojíjo preklinyati.

11. Geto angelje, z moesjôv i z mo'znosztjov véksi bodôcsi, ne neszéjo prôti nyim pred Goszpodna prekléto szôdbo.

II. 12. Tê pa, liki nerázumna 'zivína po natúri szplodjena na lovlényé i szkvarjenyé, tá, ká neznajo, preklinyávajôcsi vu szvojem szkvarjenyé sze szkvaríjo.

13. Tak vzemejo nájem neprá-

vicze; kí z a nászlobnoszt dr'zíjo
vu vszákóm dnévi szprevájá-
jôcsi hotlivoszt gnüsznoszti i
rú'znoszti; kí sze veszelíjo vu
vkanyüvanyajszojji z vami sze
gosztüvájôcsi.

14. Ocsi májo pune práznoszti,
i nepresztanoma grisíjo; k szebi
vábijote nepokreplene düse vu
szkopôsztí zmujsztrano szrczé
majôcsi, preklésztva szinovje.

15. Kí, geto szo to právo pôť
niháli, zablôdili szo, naszledü-
vajôcsi pôť Balaáma Bozorovoga
sziná; kí je te nepravicsni ná-
jem poliübo.

16. Káranje pa meo lasztiv-
ne neprávdenoszti. Ár je pod
bremen navajena nêma sztjár
z cslovecsov recsjôv govorécsa
bránila proroka neszpamet-
noszt.

17. Tej szo sztüdenczi brezi
vodé; oblóczke, kí sze od vihéra
noszijo; kim je mrák kmiczena
veke obdr'záni.

18. Ár napihnyene márnoszti
ricsi guesécsi vábijo na po'zelê-
nye têla, po hotlivosztí one, kí
szo za gvüšno odbê'zali od oni;
í sze vu zblôdi vrtíjo.

19. Szloboscsino nyim od grê-
ha obecsávájôcsi; geto szo sza-
mí szlugi szkvarjenjá. Ár, od
koga sze je sto obládao, tomi je
i vu szlü'zbo dáni.

20. Ár csi szo ednôk odbê'zali
od etoga szvéta rú'znoszti po

szpoznanyi Goszpodna i zveli-
csítela Jezusa Krisztusa, drü-
gôcs sze pa pá v nyé zapleteni
obládajo, vesinyena szo nyim
ta szlêdnja dugoványa hüsa od
ti prvi.

21. Ár bi nyim bole bilô ne
szpoznati pôť te pravicze: liki,
ka szo sze po szpoznanyi kraj
obrnoli od dâne nyim szvéte
zapôvidi.

22. Prigôdilo sze je pa nyim
tô; ka sze vu onoj právoj príliki
právi: pesz sze je povrno na
szvoje lasztivno vö metanye, i
ta zeprána szvinya vu kalis
blata.

III. TÁL.

I. Nazviscsáva, ka sze pred szôdnym
dnévom, spotlivezci pobidijo 1—10. II.
Opomina za volo szvéta prêdênja, nôve
nêbe i zêmlé sztvorjenjá i Bo'zega dugo-
csákanya, na pobo'znosz 11—18.

I. 1. **E**te'ze, lübléni, drügiliszť
vám pisem: vu steri
lisztêj obüdjavam po opomína-
nyi vaso csízto pamet.

2. Naj sze szpomenéte z rêcsi:
stere szo naprê povêdane od
szvéti prorokov, i zapôvidi od
nász Apostolov Goszpodna, i
zvelicsítela dâne.

3. Tô najprvle znájôcsi, ká pri-
do v poszlêdnýi dnévi spotlív-
czi: kí bodo pôleg lasztivnoga
szvojega po'zelênja hodili.

4. Govorécsi: gde je obeesa-
nye nyegovoga prísesztja? Ár,

od steroga máo szo ocsáki zá-
szpali, vsza tak sztojijo od za-
esétka sztvorjenjá.

5. Ártô oni szamínescsejo zna-
ti; ka szo nebésza 'ze dávnó bi-
lá; i zemla z vodé i vu vodi
sztoji po Bo'zój rêcsi.

6. Po steri je teda z vodôv ob-
lejáni szvét prêsaó.

7. Tá nebésza, stera szo zdaj,
i zemla, szo po nyegovoj rêcsi
szranyena: naj sze k ognyi ob-
dr'zijo; kí bode na dén szôdbe i
pogibelnosztiti nepobô'znilüdi.

8. Eto edno pa naj ne bode
szkrito pred vami, lübléni; kâ
je eden dén pri Goszpodni, liki
jezerolêt; i jezerolêt, liki eden
dén.

9. Ne müdi sze Goszpôd z obe-
csanya, (likí nisteri za müdbo
dr'zijo:) nego potrplénje má
z nami, nescsejôcsi; ka bi sze
steri szkváro; nego naj sze vszi
na pokôro obrnéjo,

10. Príde pa dén Goszpodnov,
likí tát vnócsi; v sterom ne-
bésza z skrípanyem preminéjo,
'zivloszti pa razhiczane sze
raszpisztjó; zemla pa i, stera
szo na nyê, dela zgoríjo.

II. 11. Geto sze záto eta vsza
razvézejo: káksi morete bidti
vi vu szvétom 'zivlénji i po-
bo'znosztí.

12. Kí csákate i szílite prí-
sesztjédnéva Goszpodnovoga: v
sterom sze nebésza gorécsa
raszpisztijo i 'zivloszti razhi-
czane sze rasztópjo.

13. Nôva nebésza pa i zemlo
nôvo mí pôleg obecsanya nye-
govoga csákamo: v steri pravi-
cza prebíva.

14. Záto, lübléni, eta csákajô-
csi, ná tom bojdite; da sze ne-
zamázani i nepokárani pred
nyim nájdete vu méri.

15. I Goszpodna nasega dugo-
csákanye za zvelicsanye mête:
likí vám je i lübléni nas brat
Pavel, pôleg szebi dâne mo-
drôszti, píszaó.

16. Liki i vu vszê lisztéj, gu-
csécsi v nyíh od eti. Med ste-
rimi szo nístera 'zmetnoga ra-
zmênja; stera tí nezeveseni i
nepokrepleni preobrácásajo, li-
ki i ta drüga písma, na szvojo
lasztivno pogibelnosztí.

17. Ví záto, lübléni, eta naprê
znajôcsi, varte sze: naj z blôd-
nosztjov ti hüdi 'z nyimi vrêt
zapelani, vö ne szpádnete z la-
sztivne krepkosztí.

18. Rászte pa vu milócesi i
szpoznanyi Goszpodna nasega
i zvelicsítela Jezus Krisztusa.
Kómi bojdi díka i zdaj i na
dén vekivecsni. Amen.

SZVÉTOGA JÁNOSA APOSTOLA

PRVI LISZT.

I. TÁL.

I. Szvedocsi, ka je Krisztus 'ze prisao 1—5. II. Ká'ze, sto má tiváristvo z Bogom 6—7. III. Právi, ka vszi mámo grêh 8—10.

I. 1. **S**tero je bilô od zacsét-ka, stero szmo csüli, stero szmo vidili z nasimi ocsmi, stero szmo oglejüvali, i nase roké szo slátale; od Rêcsi 'zítka.

2. I té 'zítek sze je szkázao, i vidili szmo ga i szvedocsimo, i nazviscsávamo vám te vekivecsni 'zítek; kí je pri Ocsi bio, i szkázao sze je nám.

3. Stero szmo vidili i csüli: tô nazviscsávamo vám; naj i ví obcsino máte znami, i obcsina nasa bojdi z Ocsom i Színom nyegovim Jezus Krisztusom.

4. I eta písemo vám: naj vasa radoszt puna bode.

5. I eto je tiszto obecsanye; stero szmo csüli od nyega, i vám nazviscsávamo: kâ je Bôg szvetloszt, i v nyem nikakse kmicze nega.

II. 6. Csi bomo pravili; kâ obcsino 'z nyim mámo, i vu kmiczi hodimo: lá'zemo, i ne csinimo isztino.

7. Csi pa vu szvetloszti hodi-

mo; liki je on vu szvetloszti: obcsino mámo eden z drügim: i krv Jezus Krisztusa Sziná nyegovoga ocsiscsáva nász od vszega grêha.

III. 8. Csi bodemo pravili; kâ grêha nemamo: szamí szebé vkanimo, i isztine nega v nami.

9. Csi bodemo vadlûvali grêhe nase: veren i pravicsen je, da nám odpüsztí grêhe, i ocsísztí nász od vsze nepravicsnoszti.

10. Csi bodemo pravili; kâ szmo nej vgrêsili: la'zeca ga vesinímo, i nyega rêcs je nej v nami.

II. TÁL.

Vrácsa I. od grêha 1—11. II. Od szvéta lûbéznoszti 12—17. III. Od Antikrisztusov 18—29.

I. 1. **S**zinki moji! eto vám pisem: naj ne gresite. I csi sto vgresi: mámo zagovoritela pri Ocsi, Jezus Krisztusa pravicsnoga.

2. I on je ftísanye za nase grêhe: nej pa za nase szamo; nego i za czêloga szvéta grêhe.

3. I po etom známo; kâ ga poznamo: csi zapôvidi nyegove zdr'závamo.

4. Steri právi: znám ga, i zapôvidi nyegove ne zdr'záva:

la'zecz je, i pravicze v nyem nega.

5. Steri pa zdr'záva nyegovo rêcs: zaisztino v tisztom sze je lübézen Bo'zaszpunila; po etom známo, kâ szmo vu nyem.

6. Steri právi, kâ v nyem osztáne: more, liki je on hodo, i szám tak hoditi.

7. Bratje, ne písem vám nôvo zapôvid: nego sztáro zapôvid; stero szte meli od zacsétka. Ta sztára zapôvid je pa ta rêcs: stero szte csüli od zacsétka.

8. Pá vám nôvo zapôvid písem; stera je isztinszka vu nyem i vu vami. Ár kmicza odhája, i szvetloszt pravicsna sze 'ze szvéti.

9. Steri právi; kâ je vu szvetloszt, i brata szvojga odürjáva: v kmiczi je do széga máo.

10. Steri lübi brata szvojega: vusztetloszt osztáne; i szpáke vu nyem nega.

11. Steri pa odürjáva brata szvojega: vu kmiczi je, i vu kmiczi hodi, i nezna kama ide; ár je kmicza oszlépila ocsi nyegove.

II. 12. Písem vám, szinki; kâ sze vám odpüsesávajo grêhi, za nyegovoga iména volo.

13. Písem vám ocseve: kâ szte poznali onoga; kí je od zacsétka. Písem vám mladénczi: kâ szte obládali toga hüdoga. Písem vám decza: ár szte poznali Ocsó.

14. Píszao szem vám ocseve: kâ szte poznali onoga; kí je od zacsétka. Píszao szem vám mladénczi: kâ szte mocsni, i Bo'za rêcs vu vami osztáne i obládali szte toga hüdoga.

15. Ne lühte szvét, ni ona, stera szo na szvéti. Csi sto lübi ete szvét: nej ga v nyem lübéznoszt Ocsé.

16. Ár vsze ono, stero je na szvéti, tô je têla po'zelénye, i ôcsi po'zelénye, ino 'zítka gizdoszt, nej je z Ocsé; nego je z szvétá.

17. Ete szvét pa prêde, i po'zelénye nyegovo. Kí pa Bo'zo volo csini: osztáne na veke.

III. 18. Decsicza! szlédnya vöra je: i, liki szte csüli, kâ Antikrisztus príde, i zdaj je doszta Antikrisztusov posztanolo: odkud známo, kâ je szlédnya vöra.

19. Znász szo zísli: ali nej szo bilí znász. Ár, da bi znász bili, osztanoli bi znami; ali naj sze szká'zejo, kâ szo nej vszi znász.

20. I ví mazalo máte od toga szvétoga, i znáte vsza.

21. Nej szem vám píszao; kâ bi nê znali isztino: nego kâ jo znáte, i kâ je niksa lá'z nej z isztine.

22. Sto je lá'zecz: kí tají, kâ je Jezus, nej Krisztus? Té je Antikrisztus: kí tají Ocsó i Sziná.

23. Vszáki, steri tají Sziná, ni Ocsé nema.

24. Ví zátó, stero szte csüli od zacsétka, vu vami naj osztáne. Csi vu vami osztáne; stero szte od zacsétka csüli: i ví vu Szini i vu Ocsi osztánete.

25. I eto je tiszto obecsanye: stero je on nám obecsao, 'zítek vekivecsni.

26. Eta szem vám píszaó od oni: kí vász zapelávajo.

27. I ví, stero mazalo szte vzéli od nyega, vu vami osztáne: i nej vám je potrêbno, naj vász sto vcsí; nego liki szamo mazalo vász od vszega vcsí, i isztina je, i nej je lá'z; i, kak vász je vcsílo, osztante v nyem.

28. I zdaj, szinki, osztante v nyem: naj, gda sze szká'ze, vü-paznoszt mámo, i ne oszramotímo sze od nyega v nyegovom prísesztji.

29. Csi znáte, kâ je pravicsen: znájte, kâ vszáki kí isztino csiní, je 'z nyega porodjeni.

III. TÁL.

I. Od Bo'zi szinôv dike 1—2. II. Od onoga, ki grêh csini i ki grêh ne csini 3—9. III. Od Bo'zi i vraj'zi szinôv zvaménya 10—24.

I. 1. **G**lédajte, káksolübézen nám je dáo Ocsa: naj sze Bo'zi szinovje zovémo. Zátó ete szvét ne pozna nász: ár ne pozna nyega.

2. Lübléni, zdaj szmo 'ze Bo'zi szinovje, i escse sze je nej szkázalo, ka bomo. Známo pa:

kâ, csi sze szká'ze, priszpodobni k nyemi bodemo; ár ga vidili bomo, liki je.

II. 3. I vszáki, ki má tó vü-pazen vu nyem, ocsiscsáva sze: liki je i on ocsísztí.

4. Vszáki, kí grêh csini, i nepravdenoszt csini: i grêh je nepravdenoszt.

5. I znáte, kâ sze je on szkázao; da bi nase grêhe odevzéo: i grêha vu nyem nega.

6. Vszáki, kí v nyem osztáne, ne gresí. Vszáki, kí gresí, nêga je vido, niti ga je nej poznao.

7. Szinki, niscse vász naj ne zapela. Kí praviczó csiní: pravicsen je; liki je i on pravicsen.

8. Kí grêh csiní; z vragá je: ár vrag od zacsétka gresí. Zátó sze je szkázao Szin Bo'zi; naj vráj'za dela razvé'ze.

9. Vszáki, kí je z Bogá narodjen, grêh ne csiní: ár nyegovo szemen vu nyem osztáne. I nemre gresiti: ár je z Bogá porodjeni.

III. 10. V etom sze szpoznajo Bo'zi szinovje i vraj'zi szinovje. Vszáki, kí praviczó ne dela, nej je z Bogá; i kí ne lübi brata szvojega.

11. Ár je eto nazvisesávanye; stero szte csüli od zacsétka: naj eden drügoga lübito.

12. Nej, liki Kain, kí je z hüdogabio, ino je bujo brata szvojega. I zakaj ga je bujo? Zátó, kâ szo nyegova dela hüda bi-

lá; nyegovoga brata szo pa praciesna.

13. Ne csüдите sze, bráczí moji; csi vász odürjáva ete szvêt.

14. Mi známo: kâ szmo z mrtvi prêk prineseni na 'zítek; ár lübito brate. Kí ne lübi brata: osztáne vu szmrti.

15. Vszáki, kí odürjáva brata szvojega, lüdomorecz je: i znáte, kâ ni eden lüdomorecz nema 'zítka vekivecsnoga v szebi obsztójécsega.

16. V etom szmo szpoznali lübézen: kâ je on za nász szvojo düso doli djáo. I mí szmo dü'zni za brate düse doli djáti.

17. Steri pa má 'zivlênye etoga szvêta, i vidi brata szvojega potrebüvajôcsega, i zapré szrczé szvoje pred nyim: kakda lübézen Bo'za osztáne vu nyem.

18. Szinki moji, ne lübmó sze z recsjov, niti z jezikom; nego z delom i z isztinov.

19. I z etoga poznamo: kâ szmo z isztine; i pred nyim pokrepímo szrezâ nasa z etim:

20. Kâ, csi nász szkvarjúje szrczé nase, véksi je Bôg od szrezâ nasega, i vsza zná.

21. Lübléni, csi nász szrczé nase ne szkvarjúje: vüpoznoszt mámo k Bôgi.

22. I, kakoli bomo proszili, vmememo od nyega: ár nyegove zapôvidi zdr'závamo; i stera szo priétna pred nyim, tá csinímo.

23. I eto je zapovid nyegova: naj verjemo vu iméni Sziná nyegovoga Jezus Krisztusa i lübito eden drügoga; liki nám je dáo zapovid.

24. I, kí zdr'záva zapôvidi nyegove, vu nyem osztáne, i on vu nyem. I z etoga známo: kâ v nami osztáne, z dühá; steroga nám je dáo.

IV. TÁL.

I. Od rázlocsni dühöv znaménýa 1—6.

II. Od nadigávanya na bratinszko lübéznoszt 7—21.

I. 1. **L**übléni! ne verte vszák-semi dühi: nego var-dêvajte dühé, jeli szo z Bogá. Ár je doszta krívi prorokov vó prislo na ete szvêt.

2. V etom poznajte Düh Bo'zi: vszáki düh, steri vadlüje, kâ je Jezus Krisztus v teli 'ze prisao, z Boga je.

3. I vszáki düh, steri ne vadlüje, ka bi Jezus Krisztus v teli 'ze prisao, nej je z Bogá. I té düh je Antikrisztusov düh: steroga szte csüli, kâ príde: i zdaj je 'ze na szvêti.

4. Ví szte z Bogá, szinki, i obládali szte je; ár je véksi, kí je vu vami; liki, kí je na szvêti.

5. Oni szo z szvêta: záto od szvêta gucsijo, i szvêt je poszlüsa.

6. Mí szmo z Bogá. Kí pozna Bogá: poszlüsa nász: kí je nej z Bogá; ne poszlüsa nász. Z e-

toga poznamo dühá praviceze, i dühá zapelávanya.

II. 7. Lübléni: lübmó eden drügoga: árje lübézen od Bogá; i vszáki, kí lübi, z Bogá je porodjeni, i pozna Bogá.

8. Ki pa ne lübi; ne pozna Bogá: ár je Bôg lübézen.

9. V etom sze je szkázala lübéznoszt Bo'za k nám: kâ je Sziná szvojega jednorodjenoga poszlao Bôg na ete szvét; naj 'zivémo po nyem.

10. V etom je lübézen: nej, ka bi mí lübili Bogá; nego kâ je on lübo nász, i poszlao je Sziná szvojega ftisanye za nase grêhe.

11. Lübléni! csi je Bôg nász tak lübo: i mí szmodu'zni eden drügoga lübiti.

12. Bogá je nise ne nigdár ne vido. Csi bomo pa eden drügoga lübili: Bôg v nami osztáne; i nyegova lübézen je popolna v nami.

13. V etom poznamo: kâ v nyem osztánemo, i on v nami; kâ nám je szvojega Dühá dáo.

14. I mí szmo vidili, i szvedocsimo; kâ je Ocsa poszlao Sziná zvelicsitela szvéta.

15. Sterikoli vadlúje; kâ je Jezus Szin Bo'zi: Bôg vu nyem osztáne, i on vu Bôgi.

16. I mí szmo poznali, i vervali szmo tô lübézen; stero má Bôg k nám. Bôg je lübézen: i, kí osztáne v lübézno-

sztí, v Bôgi osztáne, i Bôg vu nyem.

17. V etom sze je szpunila lübézen v nami: naj vüpaznoszt mámo vu szôdnyem dnévi. Ár, liki je on, i mí szmo tak na etom szvéti.

18. Bojznoszt je nej v lübéznosztí: nego popolna lübézen vö vr'ze bojznoszt. Ár bojznoszt moko má: kí sze pa boji; téjenej popolni vu lübéznosztí.

19. Mí ga lübimo: ár je on nász pryte lübo.

20. Csi bi sto pravo: lübm Bogá, i brata szvojega odürjáva: la'zecz je. Ár, kí ne lübi brata szvojega, steroga vidi, Bogá, steroga je nej vido, kakda more lübiti.

21. I eto zapovid mámo od nyega: naj, kí lübi Bogá, lübi i brata szvojega.

V. TÁL.

I. Ti preporodjeni znaménye 1—5. II. Isztine szvedôszto 6—12. III. Zaprték lisztá: gde zrok pizanya 13, gvüsnoszt poszlühnenyá 14—15, za koga nej trbé moliti 16—17, sto ne csini grêha? 18—19, 'zivo szpoznanye je Bo'zi dár 20—21.

I. 1. **V**száki, ki verje, kâ je Jezus Krisztus, z Bogá je porodjen. I vszáki, kí lübi roditela, lübi i narodjenoga 'z nyega.

2. V etom szpoznamo; kâ lübimo sziní Bo'ze: gda Bogá lübimo, i zapôvidi nyegove zdr'závamo.

3. Ár je eta Bo'za lübézen: naj nyegove zapôvidi zdr'závamo; i zapôvedi nyegove szo nej 'zmetne.

4. Ár vszákó porodjeno z Bogá obláda ete szvêt: i eta je ta obládnoszt, stera ete szvêt obláda, vera nasa.

5. Sto je, kí obláda ete szvêt: nego, kí verje, kâ je Jezus Szin Bo'zi.

II. 6. Té je, kí je prisao vu vodi i krvi, Jezus Krisztus, nej vu vodi szamo; nego vu vodi i krvi. I Düh je: kí szvedocsi; kâ je Düh isztina.

7. Ár szo trijé, kí szvedocsijo v nébi, Oesa, Rêcs, i szvéti Düh; i tê trijé szo edno.

8. I trijé szo, kí szvedocsija na zemli, Düh, i voda, i krv; i tej trijé szo na edno.

9. Csi szvedôsztvo lüdi gori vmemo: szvedôsztvo Bo'ze je vékse. Ár je eto szvedôsztvo Bo'ze; stero je szvedocso od Sziná szvojega.

10. Kí verje vu Színi Bo'zem; má szvedôsztvo vu szebi: kí pa neverje Bôgi, la'zcza ga je vcsíno; kâ je nej vervao na szvedôsztvo; stero je szvedocso Bôg od Sziná szvojega.

11. I eto je to szvedôsztvo: kâ nám je Bôg dáó vekivecsni 'zítek; i té 'zítek je v nyegovom Színi.

12. Kí má Sziná; má 'zítek:

kí nema Sziná Bo'zega, nema 'zítká.

III. 13. Eta szem vám píszaó; kí verjete vu iméni Sziná Bo'zega: naj znáte, kâ vekivecsni 'zítek máte; i naj verjete vu iméni Sziná Bo'zega.

14. I eta je ta vüpaznoszt; stero mámo k nyemi: ka, csi bomo ga kâ proszili pôleg nyegove vôle poszlühne nász.

15. I, csi známo, kâ nász poszlühne: kakoli ga bomo proszili; známo, kâ mámo prosnye; stere szmo proszili od nyega.

16. Csi sto vídi brata szvojega grisiti grêh nej na szmrt: náj proszi, i dá nyemi Bôg 'zítek; onim velim: kí szo vgrêsili nej na szmrt. Jeszte szmrti grêh: ne právim; naj za onoga sto moli.

17. Vszáksa krivicza je grêh. Ali je grêh nej k szmrti.

18. Známo, kâ vszáki z Bogá porodjeni, ne gresí: nego porodjeni z Bogá zdr'záva szebé; i te hüdi sze ga ne dotekne.

19. Známo, kâ szmo mi z Bogá: i czêli szvêt vu hüdom le'zi.

20. Známo pa; kâ je Szin Bo'zi prisao; i dáó nám je pamet; naj poznamo toga pravicsnoga. I jeszmo v tom pravicsnom, v Színi nyegovom Jezus Krisztusi. Té je právi Bôg i 'zítek vekivecsni.

21. Szinki, varte sze od bolvanov. Amen.

SZVÉTOGA JÁNOSA APOSTOLA

DRÜGI LISZT.

SUMMA.

I. Napiszek 1—3. Radoszt nad v isztini hodécsimi 4. III. Opominanye na sztalnoszt vu isztini 5—11. IV. Zaprtek 12—13.

I. 1. **T**e sztári János odebránoj goszpê, i nyé szinom; stere jasz lü bim vu isztini: i nej li szám; nego i vszi, kí szo szpoznali isztino.

2. Za isztine volo; stera v nami osztáne, i z nami bode na veke.

3. Bojdiz vami miloscesa, szmilenoszt, mér, od Bogá Ocsé i od Goszpon Jezus Krisztusa Sziná Ocsé v isztini i v lübézni.

II. 4. Radüvao szem sze jáko: kâ szem najsao z szinôv tvoji hodécese v isztini; liki szmo zapovid vzéli od Ocsé.

III. 5. I zdaj te proszim, goszpá; nej, liki da bi ti nôvo zapovid píszao: nego, stero szmo meli od zacsétka; naj lü bimo eden drü goga.

6. I eta je ta lübézen: naj hodoimo pôleg zapôvidi nyegove. Eta je pa zapovid, liki szte

csüli od zacsétka: naj v nyé hodoite.

7. Ár je doszta zapeláveczov prislo na ete szvét: kí ne szvedocsijo; kâ je Jezus Krisztus prisao vu têli. Té je zapelávecz i Antikrisztus.

8. Glédajte sze; naj ne zgü bimo; stera szmo delali: nego bole pun nájem vmememo.

9. Vszáki kí presztápla zapovid i ne osztáne vu Krisztusovom návuki, nema Bogá. Ki pa osztáne v Krisztusovom návuki: té i Ocsó i Sziná má.

10. Csi sto pride k vám i ete návuk ne prneszé: ne vzemte ga v hi'zo; niti sze nyemi ne poklonte.

11. Ár, ki sze nyemi pokloni, vjedina sze 'z nyegovimi hüdimi delami.

IV. 12. Doszta vám mám písztati: ali nescsem po papéri i esrnili: nego sze vü pam; kâ k vám prídem, i z ôcsi v ôcsi bodem z vami gücscao; naj radoszt nasa bode puna.

13. Pozdrávlajo te tvoje odebráne szesztré szinovje. Amen.

SZVÉTOGA JÁNOSA APOSTOLA

TRÉTYI LISZT.

SUMMA.

I. Napiszek szpoklonom vrét 1—2. II. Radoszt nad Gájusom 3—7. III. To'zba na Diotrofesa 8—11. IV. Domiter sze hváli 12. V. Zaprtek 13—15.

I. 1. **T**e sztarisi lüblénomi Gájusi, steroga jasz lübm vu isztini.

2. Lübléni! vu vszem 'zelém: naj sze ti dobro godí, i zdrav bodes; liki sze dobro godí tvojoj düsi.

II. 3. Ár szem sze jáko radüvao nad pridôcsimi bratmi, i szvedocsécsimi tvojoj isztini: liki ti vu isztini hodis.

4. Vékso od eti radoszt nemám: kak, gda csüjem; ka moji szinovje v isztini hodijo.

5. Lübléni, verno csinís: kakoli delas z bratmi i z gosztmí.

6. Kí szo szvedocsili od tvoje lübéznosztí pred gmajnov. I dobro bos csinío: gda je od szébe tak szprevodis; kak je vugodno Bôgi.

7. Ár szo za nyegovoga iména volo vö sli i nikaj nej vzéli od poganov.

III. 8. Du'zni szmo tak mi

takse gori vzéti: naj z nyimi vrét delavezi bomo isztine.

9. Píszao szem gmajni: ali ov, kí sesé prvi bidti med nyimi. Diotrefes, nej nászje notri vzéo.

10. Zátó, csi pridem, opomeném ga z dêl: stera csiní z hüdimi recsmi csefketajôcsi prôti nám. I ni z etim je nej zadovalen. Ár ni szám gori ne príme brate; i, kí je seséjo gori priéti, prepovedáva nyim i z szpráviscsa je vö mecse.

11. Lübléni! ne naszledüj to hüdo: nego to dobro. Ki dobro csini; z Bogá je: kí pa hüdo csini; nej je vido Bogá.

IV. 12. Od Domitra szo vszi dobroszvedocsili, i száma isztina: i mí tüdi szvedocsimo; i znáte, kâ je nase szvedôsztvo isztinszko.

V. 13. Doszta szem meo píszati: ali nescsem ti z csrnílo i z perom píszati.

14. Vüпам sze pa; kâ bodem te szkoro vido, i z ôcsi v ôcsi bodeva gúcsala.

15. Mér tebi. Pozdrávlajo te priátelje. Pozdravi priátele po iméni.

SZVÉTOGA JAKUBA APOSTOLA

OBCSINSZKI LISZT.

I. TÁL.

I. Po pokloni opomina na mirovno trpljenje 1—4, prosnyo 5—8. II. Trôsta szioramáke, bogate i vsze vu szküsávanyi bodóce 9—12. III. Ka'ze, ka od Bogá nikaj hüdoga, nego vsze dobro zhája 13—18. IV. Ráta kraj od hüdoga na poszlúsanye i zdr'závanye rêcsi Bo'ze 19—27.

I. 1. **J**akub Bogá Ocsé i Goszpodna Jezusa Kriisztusa szluga, tomi dvanájszeteromi rasztepenomi plemeni zdrávje.

2. Za vszo radoszt dr'zte, bratje moji: gda vurázloesna szküsávanya szpádnete.

3. Znajócsi; kâ vardévanye vase vere dela znásanye.

4. Znásanye pa naj popolno delo má; da bodete popolni, i czéli, v nikom nê zmenkani.

5. Csisze pa komi zvasz zmenkáva modrôsz: naj jo proszi od Bogá; ki jo dáva vszêm prôszto i neponoszno; i dá sze nyemi.

6. Naj pa proszi vu veri nikaj ne dvojécsi. Ár je te dvojécsi priszpodoben k morszkomi válovji; stero sze od vötra goni i vēja.

7. Ár naj ne stíma on eslovik: ka kâ vzeme od Goszpodna.

8. Mô'z dvôje pámeti je nezstálni vu vszê potáj szvoji.

II. 9. Naj sze pa hváli te ponízni brat vu viszíni szvojoj.

10. Te bogati pa vu poniznoszti szvojoj. Ár, liki czvét tráve, prêde.

11. Ár liki je gori zíslo szuncze z vrocínov, i poszúsilo je trávo, i czvét nyé je doli szpadno, i lepota nyé obráza je prêsla: tak i bogátecz vu szvoji potáj povêhne.

12. Blá'zeni je on mô'z: ki znása szküsávanye. Ár, geto je várdenyeni, vzeme 'zítka korôno; stero je obecsao Goszpôd onim; kí ga lübijó.

III. 13. Naj pa nisece ne právi, gda sze szküsáva; kâ sze od Bogá szküsáva. Ár sze Bôg ne more szküsávati od hüdoga: szám pa ne szküsáva nikoga.

14. Vszáki sze pa szküsáva: gda sze od lasztivnoga 'zelénja vlicsé i vábi.

15. Potom 'zelénje, geto sze proprijé, porodi grêh: grêh pa dokoncsani porodi szmrt.

16. Ne blóдите, lübléni moji bratje.

17. Vsze dobro dánje, i vszáki popolni dár je od toga zgo-

rányega doli idôcsi od Ocsé szvetloszti: pri sterom nega premínyávanya, ali preobrnyávanya szencze.

18. Kí nász je z szvoje vôle porôdo po rêcsi isztine; da bi bili kákxa prvotina nyegovi sztvorjeni sztvári.

IV. 19. Zátó, moji lübléni bratje, vszáki cslovik bojdi gedrni na poszlüsanye; vüki pa na gúcsanye, vüki na szrd.

20. Ár szrd mo'zá praviczó Bo'zo ne dela.

21. Zátó doli dente vszo rú'znoszt, i obilností hüdôbe: v krotkoszti primte to vszajeno rêcs; stera je zmo'zna zdr'zati düse vase.

22. Bojdate pa delavezi te rêcsi, i nej szamo poszlüsávezi: nacsí szami szebé vkanite.

23. Ár, csi je sto li poszlüsávecz rêcsi, i nej delavecz: té je priszpodoben kmô'zi, ki prirodjenyá szvojega obráz v gledati gléda.

24. Ár sze je pogledno ino je odisao; i preczi je pozábo, kákxi je bio.

25. Kí pa notri poglédne vu popolno právdó szloboscine, i obsztoji v nyê; té, da je nej pozablivi poszlüsávecz, nego csinitel dela, té, právim, blá'zen bode vu deli szvojem.

26. Csi sze sto vídi med vami; ka Bogá cseztí, i szvoj jezík ne

dr'zi na vüzdi, nego zapeláva szvoje szrezé: toga Bo'za csészt je márna.

27. Ta csíszta i Bo'za csészt je pa eta pri Bôgi i Ocsi: priglédnoti szirôte i vdovicze vu ne'vôli nyihovoj, i szebé csisztoga zdr'závatí od szvétá.

II. TÁL.

I. Prepovidáva oszôb hüdó prijimanye 1—7. II. Kára szkazlivi hválcov brezi dél vero 8—26.

I. 1. **B**ratje moji, nemate vu oszôb prijímanyi vero odícenoga Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

2. Ár csi notri ide vu szprávisese vase kákxi mô'z, kí zláti prsztan má, vu szvetlom gvantí; notri ide pa i szíromák vu rú'znom gvantí.

3. I zglédnete sze na onoga, kí szvetlí gyant noszi, i ercséte nyemi, tí szí eszi szedi lipô; i szíromákí ercséte; tí etamsztoj, ali szí eszi szedi pod podnogao-niezo mojó :

4. Jeli ne vesíníte rázloeska med szebom, i nej szte vesínyeni szodezi hüdi míszel?

5. Poszlüsajte, bratje moji lübléni: nej li je Bôg odébrao szíromáké etoga szvétá bogate vu veri, i örocsnike králevsztva; steroga je obecsao onim, kí ga lübijó.

6. Ví szte pa nepostenoga vesi-

nili sziromáka. Jeli szo nê ti bogati: kí vász szvojov oblász-tjov mantrájo; i oni vász vlácsijo na právdé.

7. Jeli ne preklinyajo oni to lêpo imé: zkim sze ví zové-te?

II. 8. Dönok, csi králevszko právdo doprnásate pôleg píszma: lübi bli'znyega tvoje-ga, liki szám szebé, dobro esi-níte.

9. Csi pa oszobe prijimlete: grêhdelate, ikárate sze od práv-de, liki presztoplávcezi.

10. Ár, kíkoli czêlo právdo zdr'zí, potekne sze pa v edno, vesinyen je vszê krivicsen.

11. Ár, kí je pravo, ne praznűj, té je pravo i ne vmôri. Csi tak ne bos praznűvao, vmorís pa; vesinyen szi presztoplávecz právde.

12. Tak gúeste, i tak csinte: liki kí bodte po právdi szlobos-sine szodjeni.

13. Ár szôdba brezi szmileno-szti bode tomi: kinecsiníszmi-lenoszt: i szmilenoszt sze hváli prôti szôdbi.

14. Ka valá, bratje moji: csi sto právi, ka vero má, dêl pa nema? Jeli ga vera more zve-licsati?

15. Csi bi pa brat, ali sze-sztra, nága bilá, i potrebüvala bi vszakdenésnyo hráno.

16. Velo bi pasto nyima zvasz; idta zmérom, szegrêta sze ino

sze naszítita, ne bi nyima pa dáó, ka szo têli potrêbna: ka bi nyima tô valálo?

17. Tak i vera, csi dêl nema, mrtva je notri vu szebi.

18. Ali ercsé sto: ti vero más, i jasz dela mám; poká'zi mi vero tvojo z dêl tvoji; i jasz ti poká'zem 'z dêl moji vero mo-jo.

19. Ti verjes; kâ je Bôg eden: dobro csinís. I vrazjé verjejo, i trepecsejo.

20. Scsés pa znati, ó cslovik mární, kâ je vera brezi dêl mr-tva?

21. Ábrahám ocsa nas nej li je z dêl pravicsen vesinyen; gda je I'záka Sziná szvojega na ol-tár gori neszao.

22. Vídís, ka je vera delala 'z nyegovimi delami vrét; i z dêl je vera popolna bíla?

23. I tak sze je szpunilo píszmo, stero právi: vervao je pa Ábrahám Bôgi i zracúnano nyemi je bilô za pravicsnoszt; i Bo'zi priátel je bio zváni.

24. Vídite záto: kâ sze cslo-vik i z dêl zvelicsa; nej szamo z vere.

25. Priszpodobno pa i Rááb práznicza, jeli je nej z dêl pra-vicsna vesinyena; gda je notri vzéla te poszlane, i po drűgoj pôti je je odpisztíla?

26. Ár, liki têlo brezi dûhá je mrtvo, tak i vera brezi dêl je mrtva.

III. TÁL.

I. Nevcsene odvrátuje od vucsitelov csé-szti 1. II. Zapovidáva jezik na vüzdi dr'zati 2—11. III. Ká'ze znaménye nebeszke modrôszti 13—18.

I. 1. **N**e bojdte vnôgi vucsitelje, bratje moji; znajôcsi, kâ vékso szôdbo vze-memo.

II. 2. Ár sze vu vnôgom posplesznemo vszi. Csi sze sto vrêcsi ne pospleszne: té je popolni môt'z; kí je zmo'zen na vüzdi voditi i czêlo têlo.

3. Ovo, konyom vüzde v esobe mecsemo: naj nám pokorni bodo; i czêli nyihov trüp vodi-mo.

4. Ovo i ládje, kaksté velike szo i od trdi vôtrov se gonijo, dönok sze od málicskoga veszla tá pelajo: kamakoli ravnács sesé?

5. Tak je i jezik mála kotriga, i velika dela szprávi: Ovo eden máli ogen tak veliki lész vu'zge.

6. I jezik je ogen, szvét nepravicze. Etak je jezik posztávleni med nase kotrige gnüszécsi czêlo têlo, i za'zigajôcsi potács narodjenyá nasega, geto sze pod'ziga od gehenne.

7. Ár vszáka natúra i divji i letécsi, lazécsi i morszki sztvár sze vkroti, i vkrocsene szo od natúre csloveese.

8. Ali jezika niscse ne more

H. W.

z lüdi vkrotiti; nezadr'zána hüdôba, puna szmrtnoga cse-méra.

9. 'Znyim blagoszlávlamo Bogá i Oeso: i z nyim preklinyamo lüdi; kí szo na prígliho Bo'zo sztvorjeni.

10. Z edni vüszť zhája blagoszlov i preklinyanye. Nej trbê, bratje moji, etomi tak bidti.

11. Jeli sztüdenecz z edne lüknye vré szlatko i britko?

12. Jeli more, bratje moji, figovo drêvo oli roditi, ali trsz fige? Tak ni eden sztüdenecz oszoleno i szlatko vodô nemre dávati.

III. 13. Sto je môder i cseden med vami? Naj poká'ze z dobrogá 'zivlênya dela szvoja vu krotkoszti modrôszti.

14. Csi pa csemérno nevoscenoszt máte i nyefko vu vasem szrezi: ne hválte sze i ne la'zte prôti praviezi.

15. Nej je tá modrôszť od zgora zhajajôcsa: nego zemelszka, telovna i vraj'za.

16. Ár, gde je nevoscenôszť i nyefka, tam je zblôda i vsze hüdô delo.

17. Ta modrôszť pa, stera je od zgora, naj prvle je csíszťa, potom mirovna, postena, bôgajôcsa, puna miloscse, i dobrogá száda, neraszodjávajôcsa i neszkažliva.

18. Szád pa pravieze sze vu méri szêja tim csinécisim mér.

IV. TÁL.

I. Kára nászloboszt, po'zelénye i lagajo prosnyo 1—3, práznoszt, szvéta priátel-sztvo, návidnoszt, gizdoszt 4—6. II. Vesi na oponásanye k Bôgi, vrági. szebi i bli'z-nyemi 7—13, gucsanye od prisesztnoga 13—17.

I. 1. **O**dkud je vojszküvanye i boj med vami? Nêli od etecz, tô je, z vasi nászloboszt; stere vojszküjejo vu kotrigaj vasi.

2. 'Zelête i nemate: kolete sze i zdihávate i nemorete dobiti: borite sze ino sze vojszküjete, i dönok nemate za toga volo; ka ne proszite.

3. Proszite, i ne vzetete záto; kâ hüdô proszite: naj vu vasi nászlobosztáj potrosite.

4. Prázniczke i práznicze, neznate: kâ je priátelosztvo etoga szvéta protivinsztvo Bôgi? Záto, kíkolicse priátel bidtiszvêta, protivnik Bo'zi posztáne.

5. Jeli stímate, kâ zamán písztmo právi: k nevoscenenôszti 'zelê düh; kí vu nami prebiva.

6. Vékso milosceso padáva. Záto právi: Bôg gizdavim prôti sztoji; poniznim pa dá milosceso.

II. 7. Podájte sze záto Bôgi: prôti sztante pa vrági, i odbi'zi od vász.

8. Pribli'závajte sze k Bôgi, i pribli'závaó sze bode k vám. Sznáj'zte roké grêsniczke, i ocsiscávajte szrezá vasa dvôje pámeti.

9. Dreszélte sze i placste sze i jôcste sze: szmêh vas sze naj na placsobrné, i radoszt na 'zaloszt.

10. Ponizte sze pred Goszpodom, i zviszi vász.

11. Ne gúcste eden prôti drügomi, bratje. Kí prôti brati gucsi i szôdi brata szvojega: prôti gucsi právdi szôdi pravdo. Csi pa pravdo szôdis: nej szí delavecz právde; nego szodecz.

12. Eden je právdedávecz; kí je zmo'zen zdr'zati i pogübiti. Tí sto szí: kí drügoga szôdis?

13. No zdaj, kí právite: dnesz ali vütro bomo sli vu ovo meszto, i bodemo tam edno leto, i tr'zili bomo, i dobimo.

14. Kí ne vête: ka bode vütro. Ár káksi je vas 'zítek? Li szpár je: kí sze edno malo szka'züje; potom toga pa prêde.

15. Meszto koga bi mogli praviti: csi bode Goszpôd steo, i 'zíveli bomo; tak vesinímo tô, ali ovo.

16. Zdaj sze pa hválite vu gízdosztaj vasi. Vszáka táksa hvála je hüda.

17. Záto, kí zná dobro csiniti, i ne csiní, grêh nyemi je.

V. TÁL.

I. Kára bogate, szkópe, nászlobne i lüdmorcze 1—6. II. Opomina na znásanye 7—11. III. Vrácsa od prszéganya 12. IV. Vesi na molitvi i povrnénnya haszek 13—20.

I. 1. **N**o zdaj, bogáczi, jôcste sze i trôbte nad ne-

volami vasimi; stere na vász prído.

2. Bogátsztvo vase je zagnílo, i vas gvant je molov jêsztvina vesinyeni.

3. Zláto vase i szrebro je zerjavilo, i erja nyihova vám na szvedôsztvó bode, i pojê meszó vase, likiogyen. Kincs szteszi szpravili v poszlédnyi dnévi.

4. Ovo nájem delavczov, kí szo vase dr'zéle 'zeli, zadr'záni od vász kriésí, i kriésanye oni, kí szo 'zeli; je vu vüha vszé seregôv Goszpôda prislo.

5. Nászladno szte 'ziveli na zemli, i hotlivali szte sze, krmili szte szrezá vasa, liki k dnévi klánya.

6. Oszôdili szte, vmôrili szte toga pravicsnoga: kí vám ne sztojí prôti.

II. 7. Mirovno trpte tak, bratje, do prísesztja Goszpodnovoga. Ovo orács csáka drági szád zemlé z mirovnim trplényem ga csákajôcsi; dokecs vzeme de'zd'z ráni i pozni.

8. Mirovno trpte i ví; pokrêpte szrezá vasa: ár sze je prísesztje Goszpodnovo pribli'zalo.

9. Ne zdihávájte eden prôti drügomi, bratje: naj sze ne oszôdite.

10. Példo szí vzepte hüdo trplivoszti, bratje moji, ino mirovnoszti, proroke; kí szo gúcsali vu iméni Goszpodnovom.

11. Ovo blá'zene právimo te znásajôcse. Znásanje Joba szte csüli; i konec Goszpodnov szte vidili: kâ je jáko miloszti ven je Goszpôd i szmileni.

III. 12. Pred vszêm pa, bratje moji, ne príségajte, ni na nébo, ni na zemlo, ni z drügov káksov príszegov. Bojdi pa rêcs vasa tak, tak, i nej, nej; naj vu szkazlivoszt ne szpádnete.

IV. 13. Hüdogakâ trpi sto med vami? Naj moli. Dobre vôleje sto? Naj popêva.

14. Bete'zen je sto med vami? Naj zové te sztarise szprávisesa: i naj molijo nad nyim namázajôcsi ga z oliom vu iméni Goszpodnovom.

15. I molitev vere zdr'zi toga beté'znoga, i pomore ga Goszpôd; i, csi je grêh vesíno, odpúszti sze nyemi.

16. Vadlújte eden drügomi pregrêsanye, i molte eden za drügoga: da sze zvrácsite. Doszta zmore pravicsnoga vu veri oprávlena molitev.

17. Eliás je cslovik bio k nám priszpodobnim teskôcesam podvr'zeni: i z molitvov je molo, da bi nêsao de'zd'z; i nej je sô na zemlo tri lêta i sészt mészeczov.

18. I pa je molo; i nebésza szo de'zd'z dalá, i zemla je prneszla szád szvoj.

19. Bratje, csi sto med vami

zablôdi od isztine, i povrnéga sto,

20. Najzná; kâ, kí povrné grê-

snika z blôdne nyegove pôti, obdr'zi dûso od szmrti, i zakrijevno'zino grêhov.

SZVÉTOGA JÚDASA APOSTOLA LISZT.

1. **J**údas Jezus Krisztusov szluga, brat pa Jakubov, tim pozvánim, kí szo vu Bôgi Ocsi poszvecsení, i vu Jezus Krisztusi zdr'zani.

2. Szmilenoszt sze naj vám i mér i lübézen narája.

3. Lübléni! da szem 'ze dávno zevszov szkrblivosztjov vám steo písziati od obsinszkoga zvelicsánya: potrêbno mi je tak zdáj vám písziati, opomínajôcsi, naj sze vojszküjete za ednôk dâno tim szvétim vero.

4. Ár szo notri zplezili niksi lüdjé: kí szo 'ze dávno naprêgori szpizsani na tô szôdbo, nepobo'zni; ki Bogá nasega milosceso preobrâcsajo na hotlivoszt, i szamoga Goszpodára Bogá i Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa tajijo.

5. Opomínati pa vasz sesém: geto tak eto 'ze ednôk znáte; kâ je Goszpôd lüdsztvo z Egip-tomszke zemlé oszlôbodo; ali potom je dônok te nevervajôcese pogübo.

6. I angele, kí szo nej zdr'zali szvoj zacsétek, nego szo osztavili szvoje lasztivno prebivá-

lisese, na szôdbo toga velikoga dnéva je je z vekivecsnim vezalom pod mrákom dr'zao.

7. Liki Sodoma i Gomorra i okôli tê bodôcsa mészta, gda bi priszpodobnim tálom k etim praznüvala i za drügim têlom sla, posztávlена szo na példo vekivecsnoga ognya kastigo znásajôcsa.

8. Rávno tak i eti escese vu szne têlo gnüsziyo; gospodsztvopa zametávajo, i díke preklinývajo.

9. Mihál Archangel pa, gda bi sze zvrágom právdüvajôcsi pregovárjao za Môsesovo têlo, nej je szmeo szôdbo preklinyanya na nyega vr'zti: nego je erkao; postráfaj te Goszpôd.

10. Eti pa, ka neznajo, preklinyajo: stera pa po natúri, liki nerázumnesztvári, poznajo, vtê sze szkvarjüjejo.

11. Jaj nyim: kâ po Kajnovoj pôti hodijo i pozapelávanyi Ba-laámovoga nájema szo sze vövlêjali i zprôtigúcsanyem Korehovim szo prêsli:

12. Tê szo vu vasem lübéznivom goscsenyê gnüsiz gosztüvajôcsi sze z vami brezi sztrahá

szebé paszécsi, oblácze brezi vodé; kí sze od vötrôv okôli gonijo, drevje povéjhnyeno, nerodno, dvakrat mrtvo i szkorenym vö ftrgnyeno.

13. Môrjadivji válovje, kí szami vö pênijo szvojo szramoto; blodéce zvêzde, kim je mrák kmicze na veke zdr'záni.

14. Proroküvao je pa i etim, szédmi od Adama, Enoch govorecsi: ovo pride Goszpôd z vno-go jezér szvojmi szvétimi.

15. Csinit szôdbo prôti vszêm, ikáratí vsze nepobo'zne nyihove, zevszê nepobo'znoszti nyihovi dêl, stera szo nepobo'zno delali: i zevszê trdi rêcsi stere szo gúcsali prôti nyemi ti nepobo'zni grêsniczke.

16. Tê szo mrmlavezi, to'zezi pôleg'zêlszvoji hodécsi, i vüsza nyihova guesijo napíhnyena: esüdivajôcsi sze nad oszobmiza haszka volo.

17. Vípa, lübléni! szpômente sze zrêcsi; stere szo vám pretêmtoga povédane od Apostolov Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

18. Kí szo vám pravili: ká v poszlédnyem vrêmeni bodo spotlivezi; kí bode pôleg szvoje nepobo'znoszti 'zél hodili.

19. Tê szo, kí sze odlocsávajo, telovni, nemajôcsi Dühá szvétoga.

20. Vípa, lübléni, czimprajte sze gori na naj szvétêso vero vaso molécsi vu szvéto m Dühi.

21. Zdr'zavajte sze vu lübéznoszti Bo'zój csakajôcsi szmilenoszt Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa, na 'zítek vekivecsni.

22. I rázlocsek majôcsi nad têmi sze szmilujte.

23. Etepa vsztráhi zdr'zte, liki z ognya je popadnovsi, odürjavajôcsi esese i od têla gnüszno nyihovo szüknyo.

24. Onomi pa, kí je mogôcsi vász zdr'zati od poteknenyá i posztaviti pred lícze díke szvoje neoszkrunyene vu veszeljê.

25. Szamomi môdromi Bôgi zvelicsiteli nasemi díka i velikôcsa, i zmo'znoszt, i oblászt, zdaj, i na vsze veke. Amen.

SZVÉTOGA JÁNOSA THEOLOGUSA OZNANOSZT.

I. TÁL.

I. Predgovor szpoklonom vrét 1—8. II. Prepovidánye od Krisztusovoga medszedem poszvecsnyekmi hodécseseganya 9—20.

I. 1. **O**znanoszt Jezus Krisztusova, steronyemi

je dáó Bôg: da bi pokázao szluggom svojim: stera morejo hitro bidti; i oznano je po poszlanom angeli szvojem szlugi szvojemi Jánosi.

2. Kí je szvedocso rêcs Bo'zo

i szvedôsztvo Jezus Krisztusovo, i kakoli je vido.

3. Blá'zeni, kí esté i kí csüjejo recsí toga prorosztva, i zdr'zijo ona, stera szo v nyem píszana. Ár je vrêmen blüzi.

4. János tim szedmérim gmajnam, stere szo vu Á'zii. Miloscsa vám i mér od onoga, kí je, i kí je bio, i kí je pridôcsi: i od szedem dûhôn, kí szo pred nyegovim sztôczom.

5. I od Jezus Krisztusa, kí je te veren szvedok i prvorodjeni zti mrtvi i poglavnik králov zemelszki; kí nász je lübo i ôprao od grêhov nasi vu krvi szvojój.

6. I vesino nász je krále i pope Bôgi i Ocsi szvojemi. Nyemi bojdi dika i zmo'znozt na veki veke. Amen.

7. Ovo ide z oblákmi: i vidilo ga bode vszákó okô; i ki szo ga prebodnoli: i plakali sze bodo nad nyim vszi národje zemlé. Zaisztino, Amen.

8. Jasz szem Alfa i Omega, zacsetek i konec: právi Goszpôd, kí je, kí je bíó, i kí je pridôcsi, te vszamagôcsi.

II. 9. Jasz János, i brat vas i tiváris vu nevôli i vu králevsztvi i v trplivoszti Jezus Krisztusovom, szem bio vu zátoni, kí sze zové Patmus, za volo rêcsi Bo'ze i za volo szvedôsztva Jezus Krisztusovoga.

10. Bio szem vu dûhi vu Go-

szpodnovom dnévi: i csüo szem za menom glász veliki, liki trombônte.

11. Govorécsi: jasz szem Alfa i Omega, te prvi i te szlêdnyi. I, ka vídis, písi vu knige, i posli gmajnam, stere szo vu Á'zii, vu Efezus i vu Smirno i vu Pergamon, i vu Tiatiro i vu Sardis i vu Filadelfijo i vu Laodiczeo.

12. I obrno szem sze: da bi vido te glász, kí je z menom gúcsao. I obrnyeni vido szem szedem zláti poszvecsnyekov.

13. I naszrêdi szedem poszvecsnyekov priszpodobnogak Szini cslovecsemi oblecsenoga do glê'znya v dúgom gvanti i opászanoga pod prszami zlátim poszszom.

14. Nyegova gláva pa i vlaszjé szo bêli bili, liki bêla vuna, liki sznêg: i ocsi nyegove, liki plamén ognya.

15. I nogé nyegove szo priszpodobne bilé k lesescsemi medi, liki vu pécsi gorécse: i glász nyegov, liki glász vnogo vodé.

16. I meo je vu desznoj szvojój rôki szedem zvêzd: i z vüsztt nyegovi je mecs na obá kraja osztri zhájao; i obráz nyegov, liki szuncze, gda szvéti vujakoszti szvojój.

17. I, gda bi ga vido, szpadno szem pred nogé nyegove, liki mrtev. I djáo je dêszno szvojó rokô na mé erkôcsi mení: ne

boj sze; ja szem te prvi i te szlêdnyi.

18. I te 'zivôesi i bio szem mrtev, i ovo 'zivôesi szem na vekî veke: Amen. I mám klü-cse pekla i szmrti.

19. Pisi, ka szî vido i stera jeszo i stera sze bodo godila po tom.

20. Szkrovnoszt ti szedem zvêzd, stere szî vido v dêsznoj mojoj: i ti szedem zlâti poszvecsnyekov. Teszedmére zvêzde szo angelje ti szedméri gmajn, i szedméri poszvecsnyeczke, stere szî vido, szo te szedmére czérkvi.

II. TÁL.

I. Liszt pizsani v Efezus 1—7. II. Smirno 8—11. III. V Pergamon 12—17. IV. V Tiatio 18—27.

I. 1. **A**ngeli Efezánszke czérkvi písi: tô veli, kí ti szedem zvêzd dr'zí vu dêsznoj szvojoi i hodi na szrêdi ti szedem zlâti poszvecsnyekov.

2. Znám dela tvoja i esinênya tvoja i znásenye tvoje, i ka nemres nosziti te hûde: i szküszo szî one, ki právijo, ka szo Apostolje, i nej szo; i najsao szî je lá'zece.

3. I neszo szî i znásanye más i za iména mojega volo szî sze trûdijo i nej szî obtrûdo.

4. Ali mám nikaj prôti tebi eto: ka szî tvojo prvo lûbézen nihao.

5. Szpômeni sze záto odkud szî vö szpadno i povrni sze i ta prva dela esini. Csi pa nej: prídem ti hitro i kraj szünem tvoje poszvecsnyek z szvojega meszta; csi sze ne povrnés.

6. Ali tô más; ka odürjâvas dela Miklosânczov: stera i jasz odürjâvam.

7. Kí má vühá: naj poszlüsa, ka Düh právi czérkvám. Tomi, ki oblâda, dâm jeszti z toga 'zítka drêva; stero je na szrêdi paradi'zoma Bo'zega.

II. 8. I angeli Smirnânszke czérkvi písi: eta právi te prvi i te szlêdnyi, ki je bio mrtev i o'zîvo je.

9. Znám tvoja dela i nevôle i szíromastvo (ali bogatszi) i preklínyavanye oni, kí sze za 'Zidove zovêjo i nej szo; nego szpráviscse Satanovo.

10. Nikaj sze ne boj toga, stera bos trpo. Ovo vr'ze níke z vász vrág vu temniczo; naj sze szküszite; i bodte meli nevoló deszét dni. Bojdi veren notri do szmrti; i dâm ti 'zítka korôno.

11. Kí má vühá: naj poszlüsa, ka Düh veli czérkvám. Ki oblâda; ne vrazí sze od te drüge szmrti.

III. 12. I angeli vu Pergami bodôcse czérkvi písi: eta veli, ki má mecs na oba kraja osztri.

13. Znám tvoja dela i gde prebîvas; tam gde je Satanov sztolec: i dr'zis imé moje i nej szî

zatájo vero mojo i vu dnévi, v steri je Antipas, ov moj veren szvedok, kí je vmorjeni pri vász, gde satan prebiva, szmrt pretrpo.

14. Ali mám prôti tebi edno malo to'zbe: ka más tam tákse, kí návuk Bálaámov dr'zijo; kí je vesio Baláka szpáko metati pred szini Izraelszke, ka bi jeli bolvanom djána i praznúvali.

15. Tak tüdi más i tí, ki návuk Miklosánczov dr'zijo: steroga odürjávam.

16. Povrni sze. Csi pa nej: prídem ti hitro; i bojüvao bom sze 'z nyimi z mecsom vüszť moji.

17. Ki má vühá: naj poszlüsa, ka pravi Düh ezérkvám. Tomi, ki obláda, dám jeszti z teszkrite manne: i dám nyemi kámeseecz béli i na kámeseecz imé nôvona-píszano; stero nisece nezna; nego té, ki je vzeme.

IV. 18. I angeli, kí je vu Tiatirisánczov ezérkvi, písi. Eta veli Szin Bo'zi, kí má ocsi szvoje, liki plamén ognya, i nogé nyegove szo priszpodobne klesécsemedi.

19. Znáam tvoja dela i lübézen iszlü'zbo i veroi znásanyetvoje i ta prva dela tvoja, i ta szlédnya steri je vecs od ti prvi.

20. Ali mám prôti tebi edno malo to'zbe; ka nihás 'zeni Jezabel, stera sze za prorokiezo právi, vesiti i zapelávati moje

szluge, kurváriti i bolvanom djána jeszti.

21. I dáó szem ji vrêmen; naj szepovrnészvojea kurvêstva: i nej sze je povrnôla.

22. Ovo jasz jo vu posztelo vr'zem; i, kí 'z nyôv praznújejo, vu veliko nevoló; csi sze ne povrnéjo z dêl szvoji.

23. I nyé szini z szmrtjov vmorim: i szpoznajo vsze ezérkvi; ka szem jasz, ki zgrüntávam obiszti i szrezá, i dám vám vszáksemedi pôleg dêl vasi.

24. Vám pa velim i tim drüгим vu Tiatiri; kíkoli nemajo té návuk i ki szo nej szpoznali satanove globocsíne, liki velíjo: ne vr'zem na vász drügo bremen.

25. Dönok, ka máte, dr'zte: dokecs prídem.

26. I, kí obláda i kí zdr'zi do koncza dela moja, dám nyemi oblászt nad poganmi.

27. I pászao je bode z 'zeleznov síbov, i liki ilojcsna poszôda sze vküp szterejo; liki szem i jasz vzéo od Ocsé mojega.

28. I dám nyemi zorjánszko zvêzdo.

29. Kí má vüha: naj poszlüsa, ka Düh veli ezérkvám.

III. TÁL.

Liszt píszani I. v Sardis 1—6. II. V Filadelfíjo 7—13. III. V Laodiczejo 14—22.

I. 1. **I** angeli, kí je vu Sardis-koj ezérkvi, písi. Eta

velí, kí má szedem dühôv Bo-
'zi i szedem zvêzd. Známa tvo-
ja dela: ka imé más, 'zivés, i
mrtev szi.

2. Bojdi verusztüvájôcsi i po-
trdi ta drüga; stera szô vméra-
jôcsa. Ár szem nej najsao tvoja
dela popolna pred Bogom.

3. Szpômeni sze záto, kakda
szi vzéo i csüo; i zdr'zi je i po-
vrni sze. Csi pa ne bos veru-
sztüvao: prídem na tébe, liki
tát, i ne bos znáo, v steroy vö-
ri prídem na tébe.

4. Ali más ji edno malo i vu
Sardisi; steri szo nej vujvlá-
csili gvant szvoj, i hodijo z me-
nom v bêlom: árszo toga vrêdni.

5. Kí obláda, té sze obliesé v
bêli gvant, i ne zbrisem vö i-
mé nyegovo z 'zítka kníg i va-
dlüvao bom imé nyegovo pred
Ocsom mojim i pred angelmi
nyegovimi.

6. Kí má vüha; naj poszlüsa;
ka Düh velí czérkvám.

II. 7. I angeli, kí je vu Fila-
delfie czérkvi, písi. Eta velí te
Szvétí, i té isztinszki, kí má
klües Dávidov: kí odpré i ni-
sese ne zapré, i zapré i nisece
ne odpré.

8. Známa tvoja dela. Ovo dáó
szem pred tebe dveri odprte i
nisece je nemrezaprêti. Ár ma-
le môesi más: i dônok szi zdr-
'zao moje recsí, i nej szi zatájo
imé moje.

9. Ovo dám z szprávicesa sa-

tanovoga: kí sze za 'Zidove
právjio, i nej szo, nego la'zejo.
Ovo vesinim: naj prídejo i doli
pokleknejo pred nogé tvoje, i
tak szpoznajo; ka szem te jasz
lûbo.

10. Ka szi obdr'zao rêcs trpli-
voszti moje. I jasz te zdr'zim
z vöre szküsávanya: stero je
pridôese na ete czêli szvêtszkü-
sávát te prebivájôcse na zemli.

11. Ovo, idem hitro: dr'zi, ka
más; naj ti nisece ne vzeme ko-
rôno tvojo.

12. Kí obláda: vesinim ga
szteber vu czérkvi Bogá moje-
ga; i odnut ne bode vecs vö sô.
I napísem na nyega imé Bogá
mojega: i imé meszta Bogá mo-
jega toga nôvoga Jerusálema;
kí doli ide z nebész od Bogá
mojega; i imé moje nôvo.

13. Kí má vüha: na poszlüsa,
ka Düh velí czérkvâm.

III. 14. I angeli czérkvi Lao-
dicsánszke písi. Eta velí Amen,
te verni i isztinszki szvedok
zacsétek sztvorjenyá Bo'zega.

15. Známa tvoja dela: ka szi
nej ni mrzeo, ni topeo. Bár da
bi mrzeo bio, ali topeo.

16. Tak pa, da szi mlácsni, i
nej szi ni mrzeo, ni topeo, vö
te plünem z vüszti moji:

17. Ka právis; ka bogat szem
i obogato szem i nikaj ne po-
trebüjem. I neznas; ka szi tí
nevolen i szmílñi i szíromák i
szlêpi i nági.

18. Tanácsiem ti: küpi szi od méne zlato v ognyi preczvrto; naj obogátis; i gvant bêli, naj sze oblicsés i ne szká'ze sze szráam golôte tvoje, i z okovniczov nama'zi ocsi tvoje, naj vídis.

19. Jasz, stere koli lü bim, káram je i kastigam. Vrêli bojdi zató i povrni sze.

20. Ovo sztojim pred dverami i trüplem: csi bode sto csüo glász moj i odpré mi dveri; notri bom k nyemi i vecsérjao bom 'z nyim i on z menom.

21. Kí obláda; dám nyemi szideti z menom na mojem králevszkom sztôczi: liki szem i jasz obládao i szeo szem szi z Ocsom mojim na nyegov králevszki sztolec.

22. Ki vüha má: naj poszläsa; ka Düh velí czérkvám.

IV. TÁL.

Vu odprti nebészaj vídi I. vu prvom králevszkom sztôczi Bogá i okoli nyega stiridvajszet sztarisi 1—5, stiri sztvári 6—8. II. Ka diesijo vszi Bogá 9—11.

I. 1. **P**otom szem vido: i ovo dveri odprte na nébi; i te prvi glász, steroga szem csüo, je bio, liki glász trombönte z menom gucsése govorecsi: hodi gori eszi, i poká'zem ti, stera májo potom bidti.

2. I preczi szem bio v dühi. I ovo sztolec králevszki je bio

polo'zeni v nebészaj: i na sztôcsi eden szidécsi.

3. I te szidécsi je bio priszpodoben na glédanye kamni jaspisi i sardiusi i rôg je okôli vzeo te sztolec priszpodoben na pogléd k smaragdusi.

4. I okoli toga králevszkoga sztôcza je bilô stiri dvajszet sztôczov: i na sztôczaj szem vido stiridvajszet sztarisov szidécse, oblecsene v bêlom gvan-ti; i meli szo na szvoji glaváj zláte korône.

5. I od toga králevszkoga sztôcza szo vö sle blískanycze i grmlanycze i glászove: i bilô je szedem z ognjom gorécsi lampasov pred tím králevszkim sztôczom; kí szo szedméri dühovje Bo'zi.

6. I pred králevszkim sztôczom je bilô gla'zeno môrje priszpodobno k kristalli. I na szrêdi sztôcza i okôli sztôcza szo bilé stiri sztvári; stere szo napunyene bilé z ocsmi naprê i odzajaj.

7. I ta prva sztvár je priszpodobna bila k oroszlányi; i ta drüga sztvár je priszpodobna bila k teleti; i ta trétja sztvár je mêla obráz, liki cslovik; i ta strta sztvár je priszpodobna k letécsemi orli.

8. I té stiri sztvári edna po ednoj vszáksa je mêla sészt perôt okôli i z nôtra napunyene z ocsmí. I gmaha szo nej mele

vujdne i v noci govorecse: szvét, szvét, szvét Goszpodin Bôg vszamogôcsi, kí je bio, kí je zdaj, i kí je pridôcsi.

II. 9. I, gda bi dalé te sztvári díko i postenyé i hválotom iszedécsemi na králevszkom sztôczi, tomi 'zivôcsemi na vekí veke.

10. Szpadnolo je ti stiri dvajset sztarisov pred szidécsim na králevszkom sztôczi: i molili szo toga 'zivôcsega na vekí veke; i vrgli szo korône szvoje pred nyegov králevszki sztolec szgovorécsi:

11. Vrêden szí Goszpodne vzéti díko i postenyé i zmo'znoszt. Ár szí tí vsza sztvôro i po tvojoj vôli szo i sztvorjena szo.

V. TÁL.

I. János vidi vu králevszkom sztôczi szidécsega rokáj zapecsácsene knige 1—4.
II. Te vmorjeni ágnecz knige vzeme, naj je odpré 5—7. III. Toga vmorjenoga ágnecza dicsijo 8—14.

I. 1. **I** vido szem vu dêsznoj rôki toga szidécsega na králevszkom sztôczi knige napiszane z nôtra i z vûna zapecsácsene szedmimi peccatami.

2. I vido szem ednoga mocsnoga angela kricsécsega zvelikim glászom: sto je vrêden odprêti te knige i odvézati nyegove peccati.

3. I niscse sze je nej najsao vu nébi, niti na zemli, niti pod

zemlôv: kí bi ôdpro te knige, i v nyé pogledno.

4. I ja szem sze jáko jôkao: ka sze je niscse vrêden nej najsao; kí bi ôdpro i esteo te knige, niti kí bi v nyé pogledno.

II. 5. I eden zti sztarisov mi ercsé: ne jôcsi sze. Ovo oblâdao je z Judovoga plemena bodôcsi oroslány, korén Dávidov; naj odpré te knige i odvé'ze szedem peccát nyegovi.

6. I vido szem i ovo na szrêdi toga králevszkogá sztôcza i ti stiri sztvári i na szrêdi med timi sztarismije bio Ágnecz sztojécsi, liki bujti, imajôcsi szedem rogôv i szedem ôcs: stere szo ti szedméri dûhovje Bo'zi poszlani na vszo eto zemlo.

7. I prisao je i vzéo je te knige z dêszne toga szidécsega na králevszkom sztôczi.

III. 8. I, gda bi vzéo te knige, te stiri sztvári i ti stiri dvajseteri sztarisje szo szpadnoli pred Ágneczom imajôcsi vszáki czitare i zláte peháre pune szkadilom; stera szo molítvi ti szvéczov.

9. I popêvali szo peszen nôvo govorecsi: vrêden szí vzéti te knige i odprêti peccati nyegove. Ár szí vmorjeni bio i kûpo szí nász Bôgi z tvojev krvjôv zevszáksega plemena i jezika i lûdsztva i národa.

10. I vesíno szí nász Bôgi na-

semi krále i pope: i kralüvali bomo na zemli.

11. I vido szem i csüo szem glász vnôgi angelov okoli králevszkoga sztôcza i ti sztvári i tisztarisov: i bio jeraesún nyih sztô krát jezero jezér i jezero krát jezér.

12. Erkôcsi z velikim glászm: vrêden je te vmorjeni Ágneč vzéti zmo'znoszt i bogátsztvo i modrôst i krepkoszt i postenyé i díko i hválo.

13. I vszáko sztvorjenyé, stero je v nébi i na zemli i pod zemlôv, i stero je v môrji i stera szo veti vsza, csüo szem govoréce: tomi szidécsemi na králevszkom sztôczy i Ágneči blagoszlov i postenyé i díka i môcs na veki veke.

14. I te stiri sztvári szo erkle: Amen. I tistiridvajszeri sztarisje szo doli szpadnoli i molili szo toga'zivôcsesga na veki veke.

VI. TÁL.

Sészť pečasťov gori vtrgnenyé I. Te prve 1—2. II. Te drüge 3—4. III. Te trétýe 5—6. IV. Te strte 7—8. V. Te péte 9—11. VI. Te sészťe 12—17.

I. 1. **I** vido szem: gda je ôdpro te Ágneč edno zti pečasťov; i csüo szem edno zti stiraj sztvár govorécs, liki glász grmlajeze: hodi i glédaj.

2. I vido szem: i ovo eden bêli kony, i te szidécsi na nyem je meo loczén; i dána nyemi je

korôna i vö je sô obladüvájôsi i ka bi obládao.

II. 3. I, gda bi ôdpro to drügo pečasť, csüo szem to drügo sztvár govorécs: poj i glédaj.

4. I vö je sô drügi kony erjávi; i tomi szidécsemi na nyem je dáno, ka bi vzéo mér od zemlé, i naj eden drügoga vmárja jo. I dáni nyemi je mecs veliki.

III. 5. I, gda bi ôdpro to tréjo pečasť, csüo szem to trétýo sztvár govorécs: hodi, glédaj. I vido szem: i ovo eden csrni kony; i szidécsi na nyem je meo vágo vu rôki szvojoj.

6. I csüo szem glász na szrêdi ti stiri sztvári erkôcsi: mericza psenicze za eden 'zukaveč i trí mericze gecsmena za eden 'zukaveč; oliji pa i víni ne skôdi.

IV. 7. I, gda bi ôdpro to strto pečasť, csüo szem glász te strte sztvári erkôce: hodi i glédaj.

8. I vido szem: i ovo eden plávi kony, i kí je na nyem szedo, imé nyemi je bilô szmrt; i pekeo jo je naszledüvao. I dána nyima je oblászt vmoriti strti tál lüdsztva na zemli z mecsom; i z gládom i zvirinov zemelszkov.

V. 9. I, gda bi ôdpro to péto pečasť, vido szem pod oltárom düse ti vmorjeni za volo rêcsi Bo'ze i za volo szvedôszťva, stero májo.

10. I krícsale szo z velikim glászom erkôcse: kak dugo, Goszpodne, szvéti i pravicsni, ne bodes szôdo i zadomescsávao krv naso nad prebivajôcsimi na zemli?

11. I dâne szo vszáksoj bêle dúge szrakicze: i povêdano nyim je; naj pocsívajo escse edno malo vrêmena; dokecs sze szpuni i szlugov nyihovi i bratov nyihovi racsún, kí sze vmo-ríjo, líki i oni.

VI. 12. I vido szem, gda bi ôdpro to sészto pecsat: i ovo veliko zemlé gíbanye je vcsinyeno i szuncze je grátalo csrno, líki koszmáto vrecse, i mészecz je, líki krv, erdêcsi grátao.

13. I zvêzde nebeszke szo na zemlo kapale; líki figovo drêvo z szébe zmecse szvoj nezreli szád, gda sze od velikoga vôttra trôszí.

14. I néba je odsztôpila, líki zaszükane knige: i vszi brigôvje i zátonje szo sze szvoji mészta genoli.

15. I králove zemlé i ti veliki, i ti bogati i jezerniczke, i vládniczke i vszáki szluga i vszáki szlobodnyák, szo sze szkrili v lüknye i v brigôv pecsîne.

16. I erkli szo gorám i pecsínam: szpadnite na nász i szkríte nász pred líczom toga szidécsega na králevszkom sztôczi i od szrditoszti Ágнецza.

17. Ár je prisao te velike szrditoszti nyegove dén: i sto more obsztáti.

VII. TÁL.

I. Z 'Zidovov odebráni zapecsácsanye 1—8. II. Szpoganov odebráni veliko blá'zensztvo 9—17.

I. 1. I potom szem vido stiri angele sztojécse na stiri kikláj zemlé zdr'závajôcse stiri vôtter te zemlé: naj ne píse vôtter na zemlo, niti na môrje, ni na níkse drevje.

2. I vido szem drügoga angela gori idôcsega od szuncsenoga hoda, kí je meo pecsat 'zívoga Bogá: i krícsao je z velikim glászom tim stiram angelom; sterim je dáno skôditi zemli i môrji.

3. Erkôcsi: ne skôdite zemli, niti môrji, níti drevji; dokecs ne zapecsátimo szluge Bogá nasega na cseli nyihovom.

4. I csüo szem racsún ti zapecsácseni sztô stirideszét i stiri jezero zapecsácseni zevszáksega plemena szinôv Izraelszki.

5. Z plemena Judovoga dvánájszet jezér zapecsácseni: z plemena Rúbenovoga dvanájszet jezér zapecsácseni: z plemena Gádovoga dvanájszet jezér zapecsácseni.

6. Z plemena Aserovoga dvánájszet jezér zapecsácseni: z plemena Neftalimovoga dvánájszet jezér zapecsácseni: z

plemena Manassesovoga dvanájszet jezér zapecsáczeni.

7. Z plemena Simeonovoga dvanájszet jezér zapecsáczeni: z plemena Leviovoga dvanájszet jezér zapecsáczeni: z plemena Isascharovoga dvanájszet jezér zapecsáczeni.

8. Z plemena Zabulonovoga dvanájszet jezér zapecsáczeni: z plemena Jo'zefovoga dvanájszet jezér zapecsáczeni: z plemena Benjaminovoga dvanájszet jezér zapecsáczeni.

II. 9. Po tom szem vido: i ovo lüdsztva vnogo, steroga je niscse nej magao zracsunati zevszega národa i plemena i jezika sztojécsi pred králevszkim sztôczom i pred Ágnezcom, oblecseni vu dúge bèle szrakice i pálme v rokaj nyihovi.

10. I kriesécsi z velikim glászom govorécsi: zvelicsanye Bôgi nasemi tomi szidécsemi na králevszkom sztôczi i Ágnezci.

11. I vszi angelje szo sztáli okoli toga králevszkoga sztôcza i ti sztarisov i stiri sztvár: i szpadnoli szo doli pred králevszki sztolec na obráz szvoj, i molili szo Bogáz.

12. Govorécsi: Amen, blagoszlov i díka i modrôsztt i hvála i postenyé i zmo'znoszt i môcs Bôgi nasemi na veki veke. Amen.

13. I odgôvoro je eden zti

sztarisov govorécsi meni: ti odeti vu bèle dúge szrakice sto szo i odkecz szo prisli?

14. I erkao szem nyemi: Goszpodne, ti znás. I erkao mi je: eti szo, kí szo prisli zte velike nevôle, i ôprali szo szrakice szvoje i obêlili szo gvant szvoj vu Ágnezcovoj krvi.

15. Záto szo pred králevszkim sztôczom Bo'zim, i szlü'zijo nyemi dén i nôcs vu czérkvi nyegovoj: i te szedécsi na králevszkom sztôczi bode med nyimi prebivao.

16. Ne bodo lacsni, niti 'zédni vecs, niti ne szpádne na nyé szuncze, ni niksa vrocsína.

17. Ár te Ágnez, kí je na szrêdi králevszkoga sztôcza, je pászao bode i vodo je bodo k'zivoga sztüdencza vodám: i doli zbrise Bôg vsze szkuzé'z nyihovi ôcsi.

VIII. TÁL.

I. Ta szédma pecsat sze odpré 1. II. Tim szedem angelom sze szedem trombont dá 2. III. Pri oltári sztojécsi angeo 3—5. IV. Stirje angelje trombontijejo 6—13.

I. 1. **I**gda biôdpro toszédmo, pecsat, grátala je ti-hota vu nébi, liki pô vöre.

II. 2. I vido szem szedem angelov; kí szo pred Bogom sztáli: i dane szo nyim szedmére trombonte.

III. 3. I drügi angeo je prisao i posztano je pri oltári, kí je

meo zláto kadioniezo: i dáno nyemi je vno'zino kadila; ka bi dáo k molitvam vszê szvéczov na te zláti oltár, ki je pred králevszkim sztôczom.

4. I gori je sô din toga kadila z molitvami ti szvéczov z angelove roke pred Bogá.

5. I vzéo je angel to kadioniezo i napuno jo je z ognynom oltára i szipao ga je na zemlo. I vsinyeni szo glászove i grmlajeze i blískanye i zemlé gíbanye.

IV. 6. I ti szedméri angelje, ki szo meli te szedmére trombônte, pripravili szo sze: ka bi trombôntivali.

7. I te prvi angel je trombôntivao: i vsinyena je tocsa i ogyen zmêsaní zkrvjôv; i vr'zen je na zemlo; i trétyi tál drêva je zgorelo i vsza zeléna tráva je zgorêla.

8. I te drügi angel je trombôntivao: i liki edna velika go-ra z ognynom gorécsa je vr'zena vu môrje; i trétji tál môrja je krv grátao.

9. I pogino je trétji tál sztvorjenya vu môrji, stera szo mela düse: i trétji tál ládj je szkvarjeni.

10. I te trétji angel je trombôntivao: i szpádnola je z nebész edna velika zvêzda gorécsa, liki lampas; i szpádnola je na trétji tál potokôv i na sztüdensne vodé.

11. I imé te zvêzde sze zové pelin. I obrno sze je trétji tál vodé na pelin: i vnôgi lüdjé szo mrlí od vodé; ár szo zbrig-nole.

12. I te strti angel je trombôntivao: i pobiti je trétji tál szuncza i trétji tál mészecza i trétji tál zvêzd tak; da ji je trétji tál potemno i trétji tál dnéva je nej szvêto, i nôcsi rávno tak.

13. I vido szem i csüo szem ednoga angela letécsega na szrêdi po nébi govorécsega z velikim glászom: jaj, jaj, jaj prebivajôcsim na zemli za volo ti drügi glászov ti tri angelov trombônt; kí bodo po tom trombôntivali.

IX. TÁL.

Od trombôntivanya. I. Toga pétoga angela 1—12. II. Toga sésztoğa angela 13—21.

I. 1. I te péti angel je trombôntivao: i vido szem, ka je zvêzda z nebész na zemlo szpádnola; i dáni ji je klücs te prepaszti sztüdenca.

2. I odprla je sztüdenecz te prepaszti; i gori je sô din z sztüdenca; liki z velike pécsi idôcsi din; i potemnolo je szuncze i zrák od dína toga sztüdenca.

3. I z dina szo zísle kobilicze na zemlo: i dána nyim je o-

blaszt; naj májo oblászt, liki oblászt májo stirovje zemelszki.

4. I erceno nyim je; naj ne skôdijo zemelszkoj trávi, ni niksemi zelenyê, ni niksemi drêvi: nego szamim lüdém, kí nemajo pecsati Bogá na eseláj szvoji.

5. I dáo nyim je; naj je ne vmárjajo; nego, naj je mantrájó pét mészeczov, i moka nyihova, liki stírova moka, gda csloveka vgrizne.

6. I vu oni dnévi iszkali bodo lüdjé szmrt, i ne nájdejo je: i 'zeleli bodo mrêti; i odbí'zi szmrt od nyi.

7. I priszpodobnoszti ti kobielicz szo priszpodobne bilé k konyom priprávlénim na boj, i na glaváj nyihovi, liki obrázje cslovecsi.

8. I mele szo vlaszé, liki 'zenszke vlaszé; i zobjé nyihovi szo bili, liki oroszlányov zobjé.

9. I mele szo prsznyeke, liki 'zelezneprsznyeke: i glász nyihovi perôt, liki glasz kôl, gda 'z nyimi vnogo konyôv bi'zi na bojüvanye.

10. I mele szo repé szpodobne k stíram; i 'zálezi szo bili vu repáj nyihovi: i oblászt nyihova je skôditi lüdém pét mészeczov.

11. I mele szo nad szebom krála angela te prepaszti: sterogaiméje 'Zidovszki Abaddon

v Greskom jeziki pa imé má Apollion.

12. Eden jaj je odísao: ovo dvá jajja pa escse po tom prídetá.

III. 13. I sészti angel je tromböntivao: i esüo szem eden glász zti stiri rogôv toga zláto-ga oltára, kí je pred Bogom.

14. Govorécsi tomi sésztoimi angeli, kí je trombönto meo: odv'ézi te stiri angele; kí szo pri tom velikom potoki Eufra-tesi zvézani.

15. I odvézani szo ti stírje angelje gotovi vszáko vöro, i dén i mészecz i leto nátô: naj vmo-ríjo trétji tál lüdsztva.

16. I raesun vojszke vszé konyenikov je bilô dvê sztô krát jezero jezér. Ár szem esüo raesun nyihov.

17. I tak szem vido konye vu vidényi i te szidécse na nyi imajôese prsznyeke ognylene i môdre i 'zveplene: i glavé ti konyôv, liki glavé oroszlányov; i z vüszť nyihovi je sô ogyen i din i 'zveplo.

18. Od eti tréj je vmorjeni trétji tál lüdsztva, z ognynom i z dinom i 'zveplom 'z nyihovi vüszť zhajajôesim.

19. Ár szo nyihove oblászti vu nyihovi vüszťaj bilé. Ár nyihovi répove szo szpodobni k kaesam, imajôesi glavé: i ztê-mi skôdijo.

20. I ti drügi lüdjé, ki szo nej

vomorjeni vu eti vdárcezi, dönok szo sze nej povrnoli od dêl rôk szvoji; da bi ne molili vragé, i bolvane zláte i szrebrne i medene i kamene i liszene; kí ni glédati ne morejo, niti csüti, niti hoditi.

21. Inej szo sze povrnoli zmorjenjá szvojega, niti z ezomprnije szvoje, niti z kurvêstva szvojega, niti z tatíje szvoje.

X. TÁL.

I. Na zemli i môrji sztojécsi angel má odprte knige 1—4, prszéga 5—8. II. Glász veli z nebész Jánosi od Angela knige vzéti i po'zréti 9—11.

I. 1. **I** vido szem drügoga angela mocsnoga doli idôcséga z nebész odenyenoga z oblákom: i rôg je meo obr gláveszvoje; i obráznyegov je bio, liki szuncze, i nogé nyegove, liki ognýeni sztebri.

2. I meo je vu rôki szvojoj knige odprte: i djáo je szvojo dêszno nogô na môrje, to lêvo pa na zemlo.

3. I krícsao je z velikim glászom, liki oroslány erjúje. I, gda bi krícsao, gúcsale szo te szedmére grmlajcze szvoj glász.

4. I, gda bi gúcsale te szedmére grmlajcze glásze szvoje, steo szem píszati. I csüo szem glász z nebész govorécsi meni: zapecsati, kaszo gúcsale te szedmére grmlajcze i ne písi je.

H. W.

5. I angel, steroga szem vido sztojécséga ma môrji i na zemli, gori je zdigno rokô szvojo k nébi.

6. I priszegno je na toga 'živôcséga na vekí veke; kí je sztvôro nébo, i stera szo v nyê, i na zemlo, i stera szo vu nyê, i na môrje, i stera szo vu nyem: ka vrêmena vecs ne bode.

7. Nego vu toga szédmoga angela glásza dnévi, gda bode trombôntivao; i szpuni sze szkrovnoszt Bo'za; liki je nazvêszto szvojim szlugom prorokom.

II. 8. I te glász, steroga szem csüo z nebész, je pá z menom gúcsao i erkao: idi, vzemi te odprte knige, stera szo vu rôki toga na môrji i na zemli sztojécséga angela.

9. I idôcsi k angeli erkao szem nyemi: daj mi te knige. I erkao mi je: vzemi i po'zri je i britko vesiníjo tvoje csrvô; ali vu vüsztaj tvoji bode szlatko, liki méd.

10. I vzéo szem te knige z angelo ve rôke i pô'zro szem je: i bilé szo vu vüsztaj moji, liki méd, szlatke. I, gda szem je pojo, britko je posztanolo csrvô moje.

11. I ercsé mi: potrêbno ti je pá proroküvati lüdém i národom i jezikom i králom vnôgim.

XI. TÁL.

I. János czérkev méri 1—2. II. Dvá szvedoka sze bujeta i pá gori sztáneta 3—14. III. Te szedmi angel tromböntije 15—19.

I. 1. **I** dána mi je trszt pri-szpodobna k scsápi. I posztano je angel erkôcsi: sztan i gori i meri czérkev Bo'zo, i oltár i one kí vu nyê molijo.

2. I dvor vünêsnýi te czérkvi vò vrzi i ne meri ga. Ár je dáni poganom: i to szvêto meszto bodo klacsili stirideszét i dvá mészecza.

III. 3. I dám oblászt mojma dvöma szvedokoma; i prorokiüvala bodta jezero dvêsztó i sésztdeszét dni odeta z vresami.

4. Têva szta tiví dvê olivi i dvá poszvecsnyeka, pred Bogom zemlé sztojêsa.

5. I, csi sto sesé nyima skôditi, ogen zíde 'z nyidva vüszti i po'zré nyidva nepriátele: i, csi sto sesé nyima skôditi, tak sze má vmoríti.

6. Etiva máta oblászt zaprêti nébo; naj nêde de'zd'z vu dnévi nyidva prorokiüvanya: i máta oblászt nad vodami; da je obrnêta na krv, i bíjeta zemlo zevszáksim vdárczom, kelikolikrát seséta.

7. I, gda szkoncsata szvedosztvo szvoje, ta divjácsina gori idôesa z prepaszti vesiní boj 'z

nyima i obláda nyidva i buje nyidva.

8. I nyidva têla bodo le'zala na viliczaj toga velikoga meszta: stere sze po dühovnom zové Sodoma i Egiptus; gde je i nas Goszpôd raszpéti.

9. I vidili bodo vnôgi z lüdsztva i z plemena i z jezikov i z poganov nyidva têla tri dni i pô; i nyidva têla ne nihájo pokopati v grob.

10. I ti prebívajôcsi na zemli sze radüvali bodo nad nyima i veszelíli, i däre poslejo eden drügomi. Ár szta têva dvá pro-roka mantrala te prebívajôese na zemli.

11. I po trétjem i pô dnévi je 'zítka Düh od Bogá prisao na nyidva; i na szvoje nogé szta sztanola: i veliki sztrájh je szpadno na one; kí szo nyidva vidili.

12. I esüli szo veliki glász z nebész govorécsi nyima: hodta eszi gori. I gori szta sla v nébo vu obláki. I vidili szo nyidva ne priátelje nyihovi.

13. I vu tisztoj vöri zgôdilo sze je veliko zemlé gíbanýe: i deszétí tál toga meszta je szpadno; i vmorjeno je v tom zemlé gíbanýi po iméni lüdsztva szedem jezér. Ti drügi szo sze pa presztrasili: i dáli szo díko Bôgi nebeszkomi.

14. Te drügi jaj je odísao: ovo jaj trétji hitro prihája.

III. 15. I te szédmi angel je tromböntivao: i vesinyen je veliki glász z nebész erkôcsi: vesinyena szo králevsztva etoga szvétâ Goszpodna nasega i Kriisztusa nyegovoga; i kralüvao bode na vekí veke.

16. I ti dvajszeti i stirje sztarisi pred Bogom szidécsi na szvoji sztôczaj, szpadnoli szo na obráz szvoj i molili szo Bogá.

17. Govorécsi: hválo dájemo tebi Goszpodne Bo'ze vszamo-gôcsi, ki szí, i ki szí bio, i kí szí pridôcsi. Ár szí gori vzéo tvojo veliko zmo'znoszt i kralüjes.

18. I poganye szo sze raszrdili: i prisla je szrditoszt tvoja i vrêmen ti mrtvi; naj je szôdis i dás nájem szlugom szvojim prorokom i tim szvétim, kí sze tvojega iména bojújo, tim málim i tim velikim, i szkvaris one, ki szkvárjújejo zemlo.

19. I odprta je czérkev Bo'za vunébi: i videna je lada zákona nyegovoga vu nyegovoj czérkvi i vesinyene szo blískajnce i glászi i grmlajnce i zemlé gíbane i velika tocsa.

XII. TÁL.

I. Od v szuncze oblecsene 'zené 1—8.

II. Satan od Mihál archangela obládani to 'zeno nagánya 9—17.

I. 1. **I** veliko znamênje je videno na nébi: edna 'ze-

na odeta z szunczom i mészecz je bio pod nyé nogami i na nyé glávi je bila korôna z dvanájszet zvêzd naprávlена.

2. I noszécsa bodôcsa kricsala je rodécsa i mantrajôcsa sze vu rodjenýé.

3. I videnó je drügo znamênje na nébi: i ovo eden veliki erjávi pozój je meo szedem gláv i deszét rogôv, i naglaváj szvoji szedem korôn.

4. I nyegov rép je vlêkao trétji tál zvêzd nebeszki: i vrgao je je na zemlô. I sztáo je te pozój pred tov 'zenôv; stera je mêla roditi: da, kak bi porodíla, preczi bi pô'zro nyé dête.

5. I porodíla je sziná szamecza; kí bode pászao vsze pogane 'zeleznov síbov. I vneseni je té nyé Szín k Bôgi i k nyegovomi králevszkomi sztôcezi.

6. Ta 'zena je pa bê'zala vu püsesávo: gde má meszto od Bogá priprávléno; naj jo tam hránijo jezero dvêsztô i sêszdeszét dní.

7. I vesinyeni je boj na nébi: Mihál i angelje nyegovi szo sze bojüvali prôti pozóji; i pozój sze je bojüvao i angelje nyegovi.

8. I nej szo premogli, niti sze je vecs nyihovo meszto nej naj-slo na nébi.

II. 9. I vr'zeni je te veliki pozój, ona sztára kacsá, stera sze

zové vrág i satan, zapelávajô-
esa czêli ete szvêt, vr'zeni je,
právím, na zemlo i angelje nye-
govi szo 'z nyim vrét doli vr-
'zeni.

10. I csüo szem glász veliki
govorécsi vu nébi: zdaj je vesi-
nyeno zvelicsanye i zmo'znoszt
i králevsztvo Bogá nasega i ob-
lászt nyegovoga Krisztusa. Ár
je doli vr'zeni to'zecz nasi brá-
tov; ki je je tô'zo pred Bogom
nasim vujdne i vnocsi.

11. I oni szo ga obládali po
krvi Ágnezcovoj i po rêcsi
szvedôsztnva szvojega; i nej szo
milüvali düso szvojo notri do
szmrti.

12. Zátó veszélte sze nebésza:
i, kí vu nyí prebívate. Jaj pa
prebívajôcsim na zemli i na
môrji! Ár je doli sztôpo vrág
k vám majôcsi veliko szrdi-
toszt, znajôcsi; ka malo vrême-
na má.

13. I, gda bi vido te pozoj, ka
je vr'zeni na zemlo, naganyao
je to 'zeno: stera je porodíla
számca.

14. I dáni szo toj 'zeni dvê
velikoga orla perôti; ka bi le-
têla vu püscsávo vu meszto
szvoje: gde bi sze hránila do
vrêmena i vrêmenov, i pô vrê-
mena, pred liczom kacsé.

15. I vlijála je ta kacsza za tov
'zenôv z vüsztn szvoji vodô, li-
ki eden potok; da bi jo tak po

bisztro tekôcsem potoki zgrá-
bila.

16. I pomogla je zemla toj 'ze-
ni i odprla je zemla vüsztn szvo-
ja i po'zrla je te potok; steroga
je pozoj szvoji vüsztn vlêjao.

17. I razcsémero sze je te po-
zoy na to 'zeno i odísao je: da
bi vesíno boj sztimi drügimi,
kí szo nyé szemena, tô je, kí
zdr'závajo zapôvidi Bo'ze i má-
jo Jezus Krisztusovo szvedô-
sztnvo.

XIII. TÁL.

I. Od szedem gláv i deszét rogôv majô-
cse môrszke divjácsine 1—10. II. Od
dvá rogá majôcse zemelszke divjácsine
11—19.

I. 1. **I** sztáo szem na môr-
skom pêszki.

2. I vido szem z môrja edno
divjácsino gori idti: stera je
mêla szedem gláv i deszét ro-
gôv, i na nyé rogáj deszét ko-
ron i na nyé glaváj je bilô imé
preklésztva.

3. I ta divjácsina, stero szem
vido, je priszpodobna bila k
párduczí, i nyé nogé, liki med-
veda, i nyé vüsztna liki vüsztna
oroszlánya. I dáó ji je te pozoy
zmo'znoszt szvojo i szvoj szto-
lec i veliko oblászt.

4. I vido szem edno z ti gláv
nyegovi, liki na szmrt bujto:
ali nyé szmrti vďárecz je zvrá-
cseni. I csüdivala sze je vsza
zemla: stera je sla za divjá-
csinov.

5. I molili szo toga pozoja: kí je dáó oblászt divjácsini. Molili szo i divjácsino govorécsi: sto je priszpodoben k etoj divjácsini? sto sze more vojszküvati 'z nyôv?

6. I dána szo ji vüsztá gúcsa-ti velika dugoványa i preklé-sztva: i dána ji je oblászt boj csiniti stirideszét mészeczov i dvá.

7. I odpřla je vüsztá szvoja na preklínyanye prôti Bôgi: da bi preklínyala iményegovo i sztá-nek nyegov, i vu nébi prebiva-jôcse.

8. I dáno ji je boj csiniti z ti-mi szvétimi i obládati je: i dá-na ji je oblászt nad vszákim plemenom i jezikom i náro-dom.

9. I molili jo bodo vszi prebí-vajôcsi na zemli; steri iména szo nej bilá zapíszana vu 'zít-ka knigaj toga Ágnezca od za-esétka szvéta bujtoga.

10. Csi sto má vüha: naj po-szlüsa.

11. Csi sto drüge vu vôzo szprávla; sám bode sô vu vô-zo: csi sto z mecsom vmárja: po-trébno ga je z mecsom vmori-ti. Eti je trplivoszt i vera ti szvéti.

II. 12. I vido szem drügo div-jácsino gori idôeso z zemle: stera je mēla dvá rogá priszpo-dobna k ágnezczovimi: i gúcsa-la je, liki pozój.

13. I vszo oblászt te prve div-jácsine csini pred nyov; i csi-ní, naj zemla i na nyê prebíva-jôcsi molijo to prvo divjácsino; stere szmrtni vdárecz je o-zdravo.

14. I csiní znamēnya velika tak; da i ogen vesiní doli idti z nébe na zemlo pred lüdmi.

15. I zapeláva prebívajôcse na zemli po znamēnyaj; stera szo ji dána csiniti pred divjácsinov. I velēla je prebívajôcsim na zemli napraviti kêp te divjácsine: stera má vdárecz od me-csa; i o'živēla je.

16. I dáno ji je: ka bi düh dála te divjácsine kêpi tak; naj i gu-csi te divjácsine kêp, i csiní; da, kikoli ne bodo molili te divjácsine kêp, naj sze vmoríjo.

17. I vesiní: naj vszákomi má-lomi i velikomi bogátomi i szí-romáki i szlobodnyáki i szlugi dá znamēnye na nyihovo právo rokô, ali na eselo nyihovo.

18. I naj nisece nemre küpü-vati ali odávati: nego, kí má znamēnye, ali imé te divjácsine, ali racsún nyé iména.

19. Eti je modrôszť. Kí má pa-met: naj zracsóna racsún te divjácsine. Ár je cslovecsi ra-csún: i racsún nyé je sésztsztô sészťdeszét i sészť.

XIV. TÁL.

I. Agnez na Sionszkoj gori szvojimi nó-vo peszen popévajôcsimi 1—5. II. Dvá angela letécsa, zkoteri eden nazviscáva

Evangeliom, te drügi pa Babilona szpad-
nenyé 6—13. III. Od 'zétve i brátve
14—20.

I. 1. **I** vido szem: i Ágнецza
sztojécsega na Sion-
szkoj gori i 'z nyim sztô stíri-
deszét i stiri jezero; kí szo meli
imé Ocsé nyegovoga napíszano
na eseláj szvoji.

2. I esüo szem glász z nebész;
liki vno'zino vodé glász, i liki
glász velike grmlajeze: i esüo
szem glász czitarásov, ki szo
czitárilí szvojmi czitarami.

3. I popêvali szo, liki edno
nôvo peszen pred králevszkim
sztôczom i pred timi stirami
sztvármi i sztarismi: i nisece
sze je nej mogao navesciti te pe-
szmi; nego li ti sztô stirideszét
stiri jezero; kí szo od küpleni
od zemlé.

4. Tê szo, kí szo sze z 'zenami
nej oszkrúnoli; ár szo dévojke.
Eti naszledüjo Ágнецza; kama-
koli ide. Tê szo küpleni z lüdi,
prvotina Bo'za i Ágнецzova.

5. I vu nyihovi vüsztaj je nej
nájdена jálnoszt. Ár szo nevuj-
vlacséni pred králevszkim sztô-
czom Bo'zim.

II. 6. I vido szem drügoga an-
gela letécsega na szrêdi ne-
bész, kí je meo vekivecsni E-
vangeliom; ka bi ga nazviscá-
vao tim prebívajôcsim na zemli
i vszemi národí i plemeni i je-
ziki i lüdsztvi.

7. Govorécsega z velikim glá-
szom: bojte sze Bogá i dájte
nyemi díko; ár je prisla vöra
szôdbe nyegove. I molte ga, kí
je napravo nébo i zemlo i môr-
je i sztüdenecze vsze vodé.

8. I eden drügi angel ga je na-
szledüvao govorecsi: szpadno
je, szpadno je Babilon, to veli-
ko meszto, záto, kâ je z szrdito-
szti vinom, tô je práznosztí
szvoje napájalo vsze národe.

9. I te trétji angel je je naszle-
düvao govorecsi z velikim glá-
szom: csi bode sto to divjácsino
molo i nyé kêp i vzeme znamê-
nye na eselo szvoje, ali na rôko
szvojo.

10. I on bode pio z vina szr-
ditosztí Bo'ze; stero je brezi
zmêsanya tocseno vu nyegove
szrditoszti pehár; i mantrani
bodo vu ognýi i 'zvepli pred
szvétimi angelmi i pred Ágne-
czom.

11. I din nyihove moke bode
gori sô na veki veke: i ne bo-
do meli gmaha vujdne i vnoesi;
kí bodo molili to divjácsino i
nyé kêp, i csi sto gori vzeme
znamênye nyé imena.

12. Eti je trplivoszt ti szvétí.
Eti szo: kí zdr'závajo zapôvidi
Bo'ze i vero Jezusovo.

13. I esüo szem glász z nebész
erkôcsi meni; písi, blá'zeni szo
ti mrtvi, ki vu Goszpodni vmé-
rajo od vezdásnyega hipa. Zai-

sztino veli Düh: ka szí poci-
néjo od ôpravicz szvoji; nyi-
hova dela je pa bodo naszledü-
vala za nyimi.

III. 14. I vido szem: i ovo ob-
lák bëli, i na obláki szidécsi
priszpodoben k Színi cslove-
csemi imajôcsi na glavi szvo-
joj zláto korôno i vu szvojoj
rôki eden osztzi szrp.

15. I drügi angel je prisao z
czérkvi kriesécsi z velikim glá-
szom tomi szidécseni na oblá-
ki: püsztzi szrp tvoj i 'zenyaj;
ár ti je 'ze prisla vöra, naj 'ze-
nyas; geto sze je 'ze dozorila
zemlé 'zétva.

16. I vrgao je te szidécsi na
obláki szrp szvoj na zemlo: ipo-
'zeta je zemla.

17. I drügi angel je vö prisao
z czérkvi, stera je vu nébi, ima-
jôcsi i on szrp osztzi.

18. I drügi angel je prisao od
oltára kí je meo oblászt nad o-
gnyom. I kriesao je z velikim
kriesom tomi; kí je te osztzi
szrp meo govorécsi: prüsztzi tvoj
osztzi szrp i poberi grozdje vsze
zemlé goricz. Ár sze je 'ze do-
zorilo nyih grozdje.

19. I vrgao je te angelszvojszrp
na zemlo i pôbrao je vsze gori-
cze te zemlé; i vrgao je je vu te
velike szrditoszti Bo'ze presso.

20. I klácsena je ta pressa
zvüna meszta: i krv je sla vö z
presse notri do vüzd konyom
na jezero sésztszto bi'zájov.

XV. TÁL.

I. Szedem angelov szedmími 'zlakmi 1.

II. Kre gla'zenoga mörja Mösosovo pe-
szen popévajôcsi 2—4. III. Z nebeszke
czérkvi vö pridôcsi szedem angelov vze-
me szedem koflikov 5—8.

I. 1. **I** vido szem drügo zna-
ménye na nebi veliko i
csüdno, szedem angelov: kí szo
meli oblászt ti szedem szlédnyi
vdárczov. Ár sze je v nyih do-
konesala szrditoszt Bo'za.

II. 2. I vido szem liki edno
gla'zeno mörje z ognymom zmê-
sano. Ité, kí szo obládali to div-
jácsino i nyé kêp i nyé znamê-
nye i nyé iména racsun, vido
szem sztojécse pri gla'zenom
mörji majôcse czitare Bo'ze.

3. I szpévali szo peszen Môse-
sovo szlugo Bo'zega i peszen
Ágnezczovo govorécsi: velika i
csüdna szo dela tvoja Goszpod-
ne Bo'ze vszamogôcsi; pravies-
ne i isztinszke szo poti tvoje,
oh král szvéczov!

4. Sto bi sze te nê bojao. Go-
szpodne, i dícsó imé tvoje? Ár
szi szám szvéti. Ár vszi poga-
nye prído i molili bodo pred te-
bom; ár szo tvoja szodjenyá vö
szkázana.

III. 5. I po tom szem vido: i
ovo odprla sze je czérkev sztán-
ka szvedôsztvá vu nebészaj.

6. I vö je prislo z czérkvi sze-
dem angelov kí szo meli szedem
vdárczov oblászt oblecseni z
csísztim i bëlim rüsensz kimplá-

tnom i opászani okoli prsz z zlá-
timi pojázi.

7. I edna z ti stiraj sztvár je
dána tim szedem angelom sze-
dem zláti kofflikov: ki szo puni
bili z toga na veki veke 'zivô-
csega Bogá szrditosztjov.

8. I napunya je czérkev z di-
nom od Bo'ze dike i zmo'znoszt
nyegove. I niscse je nej mogao
notri idti vu czérkev: dokecs
szo sze nej szkoncsali ti szedem
vdárczi szedem angelov.

XVI. TÁL.

Od szedem angelov na vö vlijáni szedem
kofflikov naszledüvájócsé velike nevôle.

1. I esüo szem veliki glász z
czérkvi erkócsi tim sze-
dmim angelom: idite i vö vléte
te Bo'ze szrditosztí kofflike na
zemlo.

2. I odisao je te prvi i vö je
vlejao szvoj kofflik na zemlo: i
zvrgao sze je mozoj lagoji i hüdi
na lüdi; kí szo meli znaménye
te divjácsine i kí sze nyé kèp
molili.

3. I te drügi angel je vö vlejao
szvoj kofflik na mórje i grátalo
je, liki káksega mrtvoga krv; i
vszáka 'zivócsa düsa vu mórji je
mrla.

4. I te trétji angel je vö vlejao
szvoj kofflik vu potoke i sztü-
dénecsne vodé: i grátalo szo
krv.

5. I esüo szem vodé angela go-

vorécsega: pravicsni szí Go-
szpodne, kí szí, kí szí bio, i kí
szí szvéti; ka szí eta oszôdo.

6. Árszvo tvoji szvéczov i pro-
rokov krv vö vlejali, i krv szí
nyim dáo piti: ár szo toga vré-
dni.

7. I esüo szem drügoga od ol-
tára govorécsega: zaisztino Go-
szpodne Bo'ze vszamogócsi, i-
sztinszke i pravicsne szo szôd-
be tvoje.

8. I te strti angel je vö vlejao
szvoj kofflik na szuncze: i dáno
nyemi je pecti lüdi z ognym.

9. I pecceni szo lüdje zvelikov
vrocsínov i preklínyali szo imé
Bo'ze: kí má oblászt nad témi
vdárczi; i nej szo sze povrnoli,
ka bi nyemi díko dáli.

10. I te péti angel je vö vlejao
szvoj kofflik na te divjácsine
sztolecz: í grátalo je nyé kra-
levszto kmicsno. I grizli szo
jezike szvoje od boleznosztí.

11. I preklínyali szo Bogá ne-
beszkoga za volo boleznoszt
szvoji i mozôlov szvoji: i nej
szo sze povrnoli z dél szvoji.

12. I te sésztí angel je vö vle-
jao szvoj kofflik na te veliki po-
tok Eufrates: i vö je poszênola
nyegova voda; naj gotova bode
pôt králom od szunszenoga zho-
da pridócsim.

13. I vido szem zvüsztt pozója
i z vüsztt te divjácsine i z vüsztt
toga krívoga proroka tri necsí-

szte dühé, priszpodobne k 'zabam, vö idöcse.

14. Ár szo vraj'zi dühovje csinécsi znamênya: kí idejo k zemelszkim králom i k czêlomi szvéti; naj je vküp szprávijo na boj onoga velikoga dnéva toga vszamogöcsega Bogá.

15. Ovo, idem, liki tát. Blá'zeni je on: kí verosztüje i dr'zi szvoj gyant, naj nági ne hodi, i vidi sze szramota nyegova.

16. I vküp je je szpravo na meszto: stero sze zové 'Zidovszki Armageddon.

17. I te szedmi angel je vö vlejao szvoj koffik na zrák; i zísao je veliki glász z nebészke czérkvi od králevszkoga sztöcza govorécsi: vesínyeno je.

18. I vesinyeni szo glászove, grmlajeze i blískajneze; i vesinyeno je veliko zemlé gíbanye; káksega je nej bilô, od koga máo szo lüdje bili na zemli, tákse i tak velike zemlé gíbanye.

19. I to veliko meszto je na trí tále razíslo: i poganov mészta szo vküp szpadnola. I te veliki Babilon je na pamet prisao pred Bôgom: da bi nyemi dáo pehár vina necsemurne szrditoszti szvoje.

20. I vszáki záton je odbê'zao; i goré szo nej nájdene vecs.

21. I velika tocsa, liki talento-va, je sla z nebész na lüdi. I preklínyali szo lüdje Bogá za volo

vdárczov tocsé. Ár je nyé vda-recz jáko veliki bio.

XVII. TÁL.

Szôdba te velike kurve I. vu vidényi sze poká'ze Jánosi 1—6. II. Ocsiveszno sze nyemi razkladé 7—18.

I. 1. **I** prisao je jeden z ti szedem angelov kí je meo szedem koffikov; i gúcsao je z menom govorécsi meni: hodi, poká'zem ti szôdbo te velike kurve; stera na vnôgi vodáj szidí.

2. Z sterov szo kurválili králove zemelszki i zapójili szo sze 'z nyé práznoszti vínom ti na zemli prebívajöcsi.

3. I odneszao me je vu püsesávo v dühi. I vido szem edno 'zeno szidécso na ednoj erjávoj divjácsini; stera je puna bila szpreklinyanya iménami imajöcsa szedem gláv i deszét ro-göv.

4. I tá 'zena je oblecsena bila skarlatom i z erdésnyekom i pozlacsena zlátom i z drágim kaményem i z d'zünd'zom, i mêla je zláti pehár ve szvojoj rôki punoga z odürnosztami i znecsisztöcsov kurvêstva szvo-jega.

5. I na nyé eseli je to imémêla pízano; szkrovnoszt, Babilon te veliki, mati kurvêstva i odürnoszti zemlé.

6. I vido szem tó 'zeno pijano od krvíszvéczov i od krvi szve-

dokov Jezusovi: i vidôcsi jo esüdivao szem sze z velikim esüdom.

II. 7. I erkao mi je te angel: zakaj szí sze esüdivao? Jasz ti povém té 'zené i té divjácsine, stera jo noszi, imajôcsa szedem gláv i deszét rogôv, szkrovnoszt.

8. Ta divjácsina, stero szí vido, je bíla, i nega je, i bode gori sla z prepaszti i odíde na pogibelnoszt. I esüdivali sze bodo ti prebívajôcsi na zemli (steri iména szo nej píszana vu knige 'zítka od zacsétka szvétá) vidôcsi to divjácsino, ka je bíla, i nega je, csi gli je.

9. Eti je pamet: stera má modrôszt. Ti szedem gláv je szedem brigôv; na steri szidí ta 'zena.

10. I szedem králov. Pét ji je szpadnolo i eden jeszte; te drügi je pa esese nej prisao. I, gda príde, edno malo nyemi je potrêbno osztánoti.

11. I ta divjácsina, stera je bíla i nega je; i on je te ôszmi i z ti szédem je, i na pogibelnoszt ide.

12. I ti deszét rogôv, steri szí vido, je deszét králov: kí szo králevsztva esese nej vzéli; ali oblászt, liki králove, edno vöro z divjácsinov vrét vzemejo.

13. Eti edno stímo májo: i zmo'znoszt i oblászt szvojo divjácsini dájó.

14. Eti sze bodo z Ágnezom

vojszküvali: i Ágnez je obláda. Ár je goszpodé Goszpôd, i králov Král; i, kí szo 'z nyim, szo pozváni i odebráni i verni.

15. I ercesé mi: te vodé, stere szí vido, gde ta kurva szidí, szo lüdje, i lüdsztvo i národje i jeziczke.

16. I ti deszét rogôv, stere szí vido na divjácsini, szo oni; kí odüríjo to kurvo i opíszti jo i do nágoga jo szlicséjo, i nyé meszô bodo jeli, i z ognym jo ze'zgéjo.

17. Ár nyim je Bôg vu szrezá dáo: naj nyegovo volo csiníjo i vszi edno volo csiníjo: i králevsztvo szvoje divjácsini dájó dokecs sze szpunijo ricsí Bo'ze.

18. I 'zena, stero szí vido, je to veliko meszto; stero má králevsztvo nad zemelszkimi králi.

XVIII. TÁL.

I. Babilona szpadáj 1—3. II. Nebeszi glász te verne 'z nyega vö ráta 4—8. III. Szvét ga place 9—11. IV. Nebésza sze radújo 20. V. Angel nazviscsáva nyegovo vekivecsno pogibelnoszt 21—24.

I. 1. **I** po eti vido szem ednoga angela doli idôcsega z nebész i imajôcsega oblászt veliko: i zemla sze je preszvétíla od dike nyegove.

2. I krícsao je zevsze môcsi z velikim glászom govorécsi: szpadno je, szpadno je Babilon te veliki; i vesinyen je prebiválisese vragôv i zdr'závanye

vszáksega necsísztoga dühá i zdr'zavanye vszáksega necsísztoga i odürnoga fticsa.

3. Ár szo 'z nyé necsemurnoga kurvêstva vína pilí vszi národje; i králove zemelszki szo 'z nyôv praznüvali, i tr'zezi zemelszki szo 'z nyé nászloboshti zmo'znoshti obogatili.

II. 4. I csüo szem drügi glász z nebész govorécsi: idte vö 'z nyega, lüdsztvo môje; naj tála ne vzetete vu nyegovi grêhi, i naj ne vzetete 'z nyegovi vdárczov tál.

5. Ár szo doszégno li nyegovi grêhi notri do nébe: i szpômeno sze je Bôg z nepravicsnoszt nyegovi.

6. Nazáj nyemi dájte: liki je i on vám dáó; i podrügacste nyemiszpodrügácsanyempôleg dela nyegovoga. Pehár, v steroga vám je nalévao, nalête nyemi ga po dvê gibê.

7. Na keliko sze je odíeso i nászlobo: teliko nyemi dájte môk i trplénja 'zaloshti. Ár vu szvojem szrezi velí: szidim, liki kralicza, i nej szem vdovicza, i 'zaloshti ne bom vídla.

8. Zató vu ednom dnévi prido nyegovi vdárczi, szmrti i 'zaloszt i glád i z ognym sze ze'zge: ár je moesen Goszpodin Bôg; kí bode ga szôdo.

III. 9. I jôkali sze bode i trgali nad nyim zemelszki králove;

kí szo 'z nyim praznüvali i nászlobüvali: gda bode vidili din nyegovoga 'zganyá.

10. Ozdalecs sztojécsi za volo sztrahá moke nyegove govorécsi: jaj! jaj! to veliko meszto Babilon, to moesno meszto; ár je vu ednoj vöri prisla szôdba tvoja.

11. I kramárje zemelszki sze bode jôkali i 'zalosztíli nad nyim: kâ nyihovoga kráma niscse ne bode vecs küpüvao.

12. Kráma zláta i szrebra i drágoga kaménja i d'zünd'za i kmenta i skarlata i szvile i tafute i niksi thyinov lész i nikakso poszôdo z szlonovi kôszt, i nikakso poszôdo znaj dragsega lizái z meda i z 'zeleza i z marmora.

13. I ezinamoma i dísanya i máshti i kadila, i vína i olija i zemléipsenicze, imárheiovécz i konyôv i kocsühov i tél i düs lüdi.

14. I szád 'zelénja düse tvoje je odísao od tébe, i vsza tüesna i lescécsa szo odísla od tébe, i vecs je ne nájdes.

15. I kramárje, ki szo z têm tr'zilí, ôzdalecs bode sztáli za volo sztrahá nyegove moke jôkajôcsi i 'zalosztüvajôcsi sze.

16. I govorécsi: jaj! jaj! to veliko meszto, stero je odeto bilô zkmentom i skarlatom i z tafutov i pozlacseno z zlátom i z

drágim kaményem, i z d'zünd-d'zom. Ár je v ednoj vöri opüscseno teliko bogátszta.

17. I vszáki ravnács i vsza na ládjaj bodôesa vno'zina i ladjárje, i kíkoli namôrji preküpsüjo ôzdalecs szo sztanoli.

18. I krícsali szo vidôesi din gorênya nyegovoga govorécsi: sto je priszpodoben bio k etomi velikomi meszti?

19. I prájh szo metali na glávê szvoje i krícsali szo jocsécsi i plakajôcsi sze govorécsi: jaj! jaj! meszto veliko, vu sterom szo obogatili vszi, kí ládje májo na môrji, predrágoga kráma nyegovoga, kak je edno vöro opüscseno?

IV. 20. Radüj sze nad nyim néba i ví szvéti Apostolje i pro-roczke; ár je oszôdo Bôg szôd-bó vaso nad nyim.

V. 21. I gori je vzéo eden mo-csen angel eden veliki kamen, liki mlinszki; i vrgao ga je vu môrje govorécsi: etak sze z szílov vr'ze Babilon to veliko meszto, i ne nájde sze vecs.

22. I glász ti czitarásov i musikásov i 'zveglárovo i trombitásov ne bode vecs csüti vu tebi. I niksi mesterszki cslovik nikse mestríje sze vecs v tebi ne nájde, i mlinszkoga glásza ne bode vecs v tebi csüti.

23. I szvetloszt szvêcse sze ne bode vecs v tebi szvétíla: i glász zárocsnika i zárocsnicze ne bô-

de vecs csüti. Ár szo tvoji krámarje bíli poglavníczke zemelszki. Ár szo ztvojim czompranyem zapelani vszi národje.

24. I nájdena je v nyem krv prorokov i szvéczov i vszêszpoklani na zemli.

XIX. TÁL.

I. Radoszt ti nebeszki nad Babilona pogibelnosztjov 1—9. II. Angel sze ne dá moliti 10. III. Boj krála nebeszkoga 11—17. IV. Divjácsina sze obláda 18—21.

I. 1. **I** po eti szem csüo eden veliki glász, liki vnogo lüdsztva vu nébi govorécsega: álleluja, zvelicsanye i díka ipostenyé i zmo'znoszt Goszpodni Bôgi nasemi.

2. Ár szo isztinszke i pravicsne szôdbe nyegove: kâ je oszôdo to veliko kurvo, stera je szkvarila zemlô vu szvojem kurvêstvi i zadomêszto je krv szlugov szvoji vö jo ziszkajôcsi 'z nyé roké.

3. I drügôcs szo erkli: álleluja. Inyé dinje gori sô na vekí veke.

4. I szpadnolo je ti stiridvajszeti sztatarisov i te stiri sztvári, i molili szo Bogá szidécsega na králevszkom sztôczi govorécsi: Amen, álleluja.

5. I prisao je glász od králevszkoga sztôcza govorécsi: hválte Bogá nasega vszi szlugi nyegovi i, kí sze ga bojíte, i máli i veliki.

6. I csüo szem, liki vnogo lüd-

sztva glász, i liki vodé glász, i liki glász mocsne grmlajeze govorécsi: álleluja; ár kralüje Goszpodin Bôg vszamogôcsi.

7. Radüjmo sze i veszémo sze i dájmo nyemi díko. Ár je prislo gosztüvanye Ágneczo-vo i 'zena nyegova sze je priprávilá.

8. I dáno ji je, naj sze oblicsé z csísztim i lescecsím kmentom. Ár je kment praviesnoszt ti szvéczov.

9. I eresé mi: písi; blá'zeni szo, ki szo na vecsérjo Ágneczo-voga gosztüvanya pozváni. I velí mi: ete recsi szo isztinszke Bo'ze recsi.

II. 10. I doli szem szpadno pred nyegovimi nogami: ka bi gamolo. I velí mi: vídi, ne vesíni; i jasz szem z tehom vrét szluga Bo'zi i z bratmi tvojimi, kí majo Jezusovo szvedôsztvo, Bogá moli. Ár Jezusovo szvedôsztvo je Düh prorosztva.

III. 11. I vido szem nébo odprto: i ovo eden bêli kony i te szidécsi na nyem sze je zváo veren i isztinszki i vu praviezi szôdi i vu praviezi sze vojskuje.

12. Ocsí pa nyegove, liki plamén ognya: i na nyegovoj glávi korôn vnogo; imajôcsi imé napíszano; stero je nise ne jznáo, nego on szám.

13. I oblecseni vu krv namocenim gvantom: i zovészenyegovo imé: Rêcs Bo'za.

14. I ta vojszka vu nébi naszedüvala ga je na bêli konyê oblecsena z bêlim i z csísztim kmentom.

15. I 'z nyegovi vüszte je zhájao eden osztri mees; naj bije 'z nyim pogane. I on bode je pászao z 'zeleznov síbov. I on klácsi presso vína zadomescsánya i szrditoszti toga vszamogôcsiga Bogá.

16. I má na gvanti i na bedráj szvoji imé napíszano: králov Král i goszpodé Goszpôd.

17. I vido szem ednoga angela sztojécsiga vu szunczi. I kricsao je z velikím glászom govorécsi vszém fticzam letajôcsím naszrêdinébe: hodte i szpravte sze vküp na vecsérjo toga velikoga Bogá.

18. Naj jête meszó králov i meszó jezernikov i meszó ti mocsni i meszó konyôv i ti na nyih szidécsi i meszó vszê szlobodnyákov i szlugov imáli i veliki.

IV. 19. I vido szem to divjácsino i zemelszke krále, i vojszko nyihovo vküp szprávleno delajôcsobo boj z tim na konyi szidécsím i z vojszkôv nyegovov.

20. Izgráblena je ta divjácsiua i 'z nyôv te krívi prorok; kí je znamênja esínio pred nyôv; z sterimi je zapelao one: kí szo vzéli znamênja te divjácsine, i ki szo nyé kêp molili: i 'z víva szta vr'zena obá dvá vu z

'zveplom gorécsiga ognya mla-ko.

21. I ti drügi szo vmorjeni z mecsom; kí je vö sô z toga na konyi szidécsega vüsz; i vsze fticze szo sze naszitile 'z nyihovim meszom.

XX. TÁL.

Od I. jezero lét trpécse szobotte ti verni 1—6. II. Goga i Mágoga 7—10. III. Szlédnyega szôdnyega dnéva 11—15.

I. 1. **I** vido szem angela doli idôcsiga z nebész: ki je meo klücs te prepaszti i veliki lancz vu szvojoj rôki.

2. I zgrabo je toga pozoja, to sztáro kacso, stera je vrág i satan: izvázao ga je na jezero lét.

3. I vrgao ga je vu prepaszt, i zápro ga je i zapecsato je zvrhka nyega: naj ne zapeláva vecs národe; dokecs sze ne szpuni jezero lét; i po tê ga je potrêbno pá odvézati edno malo vrêmena.

4. I vido szem králevszke sztôcze: i szeli szo szi na nyé; i dána nyim je szôdba. I vido szem düse oni, kim szo glavé odszekane za volo szvedôsztva Jezusovoga i za volo rêcsi Bo'ze, i kí szo nej molili to divjácsino, nitinyékêpa: inej szo vzélinyé znamênje na eselo szvoje i na rokô szvojo; i 'ziveli bodo i kralüvali z Krisztusom jezero lét.

5. Ti drügi mrtvi szo pa nej o'zíveli; dokecs sze je nej szpu-

nilo jezero lét. Eto je to prvo gori sztanenyé.

6. Blá'zeni i szvéti je on; kí má tál vu tom prvom gori sztanényi. Nad têmei ta drügaszmrt nema oblászti: nego bodo popevje Bo'zi i Krisztusovi i kralüvali bodo 'z nyim jezero lét.

II. 7. I, gda sze zpuni jezero lét, odvé'ze sze satan z temnicze szvoje.

8. I vö bode sô zapelávat pogane; ki szo na stiri kikláj zemlé, Goga i Mágoga; da je vküp szprávi na boj: steri racsúna je teliko; liki môrszkoga pêsška.

9. I gori szo prisli na sérjavo zemlé: i okôli szo vzéli tábor ti szvéti i to lübéznivo meszto. I doli je prisao ogen od Bogá z nebész: i pô'zro je je.

10. I te vrág, kí je je zapelávao, vr'zen je vu z ognjom i 'zveplom gorécsa mlaço; gde je ta divjácsina i te krívi prorok: i mantrali sze bodo dón i nôcs na veki veke.

III. 11. I vido szem eden veliki béli králevszki sztolec, i toga szidecsiga na nyem: od koga obráza je pobegnola zemla inéba; i nyihovo meszto je vecs nej nájdano.

12. I vido szem te mrtve, mále i velike sztojécse pred Bogom; i odprte szo knige. I drügekni-ge szo odprte; stere szo 'zítka knige: i szodjeni szo ti mrtvi

ztoga; stera szo píszana vu knigaj, tô je, pôleg dêl szvoji.

13. I vö je dalô môrje te mrtve, kí szo v nyem bili; i szmrt i pekel szta vö dalá tüdi te mrtve, kí szo v nyih bilí: i szodjeni je vszáki pôleg dêl szvoji.

14. I szmrt i pekel szta vr'zena vu ognjeno mlako. Tá je ta drüga szmrt.

15. I, esi je sto nej nájdene vu 'zítka knigaj zapíszani, vr'zeni je i on vu to ognjeno mlako.

XXI. TÁL.

Od toga nôvoga Jerusálema I. doli idénja 1—2. II. Blá'zensztva ti v nyem prebivajócsi 3—8, nyegovoga zida 9—27.

I. 1. **I** vido szem nôvo nébo i nôvo zemlo. Ár je ta prva néba i ta prva zemla prêsla, i môrja je vecs nej bílô.

2. I jasz János szem vido to szvéto meszto te nôvi Jerusálem doli idôcsi od Bogá z nebész priprávljeni, liki zárocsnyczoz osznáj'zeno mô'zi szvojemi.

II. 3. I csüo szem veliki glász z nebész govorécsi: ovo sztánek Bo'zi je z lüdmí, i prebívao bode 'z nyimi, liki nyihov Bôg.

4. I Bôg doli zbríse vsze szkuze 'z nyihovi ôcs: i szmrti vecs ne bode, niti 'zaloszti, niti kričsa, niti boleznoszti vecs ne bode. Ár szo ta prva prêsla.

5. I erkao je teszidécsi na králévšzkom sztôczí: ovo vsza nô-

va naprávlam. I ersé mi: písi; ár szo ete ricsí isztinszke i verne.

6. I erkao mi je: vcsinyeno je. Jasz szem Alfa i Omega, zacsétek i konecz. Jasz tomi 'zédnomi dâm z sztüdencza te 'zive vodé zobsztom.

7. Kiobláda; vsza bode öroküvao: i jasz nyemi bodem Bôg; i on meni bode szin.

8. Ti bojécsi pa ino neverni i odiürni i lüdomoreczov i práznikov i czomprnikov i bolvánčsarov i vszê la'zczov nyihov tál bode vu z ognjom i 'zveplom gorécsój mlaki; stera je ta drüga szmrt.

9. I prisao je k meni eden z ti szedem angelov, kí szo meli ti szedem kofflikov, pune z szedmimi poszlédnyimi vdárczi; i gúcsao je z menom govorécsi: hodi, poká'zem ti zárocsnyczoz 'zeno Ágnezczovo.

10. I gori me jeneszao na eden veliki i viszíki brêg; i pokázao mi je to veliko meszto te szvéti Jerusálem doli idôcsi z nebész od Bogá.

11. Steri je meo diko Bo'zo; i szvetloszt nyegova je priszpodobna k naj dragsemi kamni, liki jaspis kamni, bliscsécsémí, kako kristal.

12. Meo je pa veliko i visziko zidíno, stera je mēla dvanájszetera vráta, i na vrátaj dvanájszet angelov napíszana iména, stera szo toga dvanájszetero-

ga plemena szinôv Izraelszki iména.

13. Od szuncsenoga hoda szo bilá trôja vráta, od szevra trôja vráta, od jûga trôja vráta, od szuncsenoga záhoda trôja vráta.

14. I zíd toga meszta je meo dvanájszet fundamentomov; i na nyih iména dvanájszet Apostolov Ágneczovi.

15. I kí je z menom gúesao je meo trszt zláto; ka bi mero to meszto, i vráta nyegova, i zidíno nyegovo.

16. I to meszto je na stiri kikké le'zalo: I dú'zava nyegova je telika, kelika je i sérjava. I zmero je to meszto z trsztom na dvanájszet jezér bi'zájov: i nyegova dú'zava i sérjava i viszína je vsze edna.

17. I zmero je nyegovo zidíno na sztô stirideszét i stiri lakti z cslovecsov merov, stera je angelszka.

18. I bilô je zídanye onoga zída, jaspis; meszto pa csízto zláto priszpodobno k csízto mi gla'zi.

19. I fundamentomi zída toga meszta szo bili z vszáksim drágim kaményem osznáj'zeni. Te prvi fundamentum je bio jaspis, te drügi zafirus, te trétji kalezedon, te strti smaragdus.

20. Te péti sardonix, te sészti sardius, te szédmi krizolitus, te ôszmi berillus, te devéti topázus, te deszéti krizoprasus, te

edenájszeti hiacynthus, te dvanájszeti amethisztus.

21. I ta dvanájszetera vráta szo bilá z dvanájszet d'zünd'zov. Ár szo vszáka vráta bilá z ednoga d'zünd'za. I vilicza meszta csízto zláto, liki szkôszvidôcsi gla'z.

22. I czérkvi szem v nyem nej vido. Ár je Goszpodin Bôg vszámogôcsi nyegova czérkev i Ágnecz.

23. I tô meszto ne potrebuje szuncza, niti mészecza: ka bi v nyem szvétla. Ár Bo'za díka je je preszvétla, iszkalanyegova je Ágnecz.

24. I ti zvelicsaní poganye bodo v nyegovoj szvetloszti hodi-li: i zemelszki králove bodoszvojo díko i postenyé szvoje vu nyé neszli.

25. I vráta nyegova sze ne zapréjo vujdne: ár nôcsi tam ne bode.

26. I v nyé bodo neszli díko i postenyé pogonov.

27. I ne bode slo v nyé nikaj necsízto ga i ka odürnoszt csiní i lá'z: nego li tiszti, ki szo vu 'zítka knige toga Ágnecza zapíszani.

XXII. TÁL.

I. Od nebészko ga paradi'zoma 1—7. II. Angel sze ne dá moliti 8—9. III. Vsenyé od eti szkrovni knig 10—16. IV. Zaprtek 17—21.

I. 1. I pokázao mi je eden csízti potok 'zíve vodé

szvetli, liki Kríстал, vö idôesi od králeszkoga sztôleza Bo'ze-ga i Ágnezovoga.

2. Na szrêdi vilicze nyegove pa i toga potoka z etoga i z o-voga kraja je 'zítka drêvo, stero prinása dvanájszeteri szád i na vszáki mészecz vö dáva szvoj szád; i lisztje toga drêva ie na zdrávje poganom.

3. I niksega preklésztva vecs ne bode: nego králeszki szto-lecz Bo'zi i Ágnezov bode vu nyem; i nyegovi szlugi bodo nyemi szlü'zili.

4. I vidili bodo obráz nyegov; i imé nyegovo na eseláj nyi-hovi bode.

5. I nôcsi tam ne bode; i nej nyim trbê szvêcse i szvetloszti szuncza. Ár je Goszpodin Bôg preszvêcsáva: i kralüvali bodo na veki veke.

6. I erkao mi je: ete recsí szo verne i isztinszke. I Goszpôd, Bôg ti szvétí prorokov, je poszlaoangelaszvojegakázatszlugom szvojm; stera sze na ná-gli morejo zgoditi.

7. Ovo idem hítro. Blá'zeni je: kí zdr'záva recsí proroküvanya eti kníg.

II. 8. I jasz János szem vido eta i csüo. I, gda bi csüo i vido, szpadno szem molit pred nogé angela; ki mí je eta kázao.

9. I veli mi: vídi, ne vesini. Ár szem jasz z tebom vrét szlü-

'zbeník Bo'zi i z prorokmi brat-mi tvojmí i zdr'závajôcsimi recsí kníg eti. Bogá moli.

III. 10. I velí mi: ne zapecsa-ti recsí proroküvanya kníg eti-Ár je vrêmen blüzi.

11. Kí skoudi, naj skoudi e-sese; i kí vonya, naj vonya esese; i te pravicsen naj bode esese pravicsnêsi, i te szvétí sze naj esese bole poszvetí.

12. I ovo idem hitro, i nájem moj je zmenom: naj dám vszák-semi tak; kak nyegovo delo bode.

13. Jasz szem Alfa i Omega, zacsétek i konecz, te prvi i te szlêdnyi.

14. Blá'zeni szo; ki csiníjo zapôvedi nyegove: naj bode ob-lászt nyihova nad 'zítka drê-vom i naj na vráta notri idejo vu meszto.

15. Vönê pa bodo pszi i czom-prniczke i prázniczke i lüdo-morezi i bolváncsarje i vszi; ki lübijó i csiníjo lá'z.

16. Jasz Jezus szem poszlao angela mojega: ka bi vám eta szvedocso pogmânaj. Jasz szem korén i rod Dávidov, ta szvetla zvêzda zorjánszka.

IV. 17. I Düh i zárocsnieza velíta: hodi! I, kí csüje, naj velí: hodi! I, kí 'zéja, naj pri-de; i, kí scsé, naj szí vzeme vodô 'zítka zobsztom.

18. Ár szvedocsim vszáksemi;

ki esüje recsí proroküvanya eti kníg: ka, esi sto kaj pridene k etomi, pridene Bôg na nyega vsze té vdárce, kí szo szpísza-ni vu eti knigaj.

19. I, esi sto kaj kraj vzeme od rêcsi kníg etoga proroküvanya, vzeme Bôg tál nyegov od knig 'zítka, i z toga szvétoga

meszta i z onoga stera szo píszana vu eti knigaj.

20. Tak velí, kí eta szvedo-esi: zaisztino; ka hitro prídem. Amen. Zaisztino prídi Goszpon Jezus.

21. Milosesa Goszpodna nase-ga Jezusa Krisztusa zevszêmi vami. Amen.

Sz. Jánosa Oznanosztí i czêloga Nôvoga Zákona

KONECZ.

KNIGE

'ZOLTÁRSZKE

SZLOVENCSENE

PO

TERPLÁN SÁNDORI,

PÜCZONSKOM DÜHOVNIKI.

VÖDÁNE PO ANGLUSKOM I ZVÖNÊSNYEM TÛVÁRISTVI ZA BIBLIE.

V BECSI 1883.

STAMP HOLZHAUSEN ADOLFA.

KNIGE 'ZOLTÁRSZKE.

I. 'ZOLTÁR.

Blá'zensztvo ti pobo'zni, kastiga ti hüdi.

Blá'zen je on mô'z, kí neho-
di po tanácsi ti neverni,
i na sztezi grêsnikov nesztójí
i na sztôlczí spotliveczov ne-
szedi.

2. Nego vu Právdi Jehove má
radoszt szvojo, i od Násztave
nyegove szí premisláva dén i
nôcs.

3. Té je, liki drêvo pri járkí
poszadjeno, stero prineszé szád
szvoj, vu szvojem vrêmeni, ste-
roga lísztje nepovêhne, i vsze
kakoli de csinío, szrecsno bode.

4. Nej tak ti neverni, negoszo,
kak pleve, stere vöter raztori.

5. Zátó neobsztójíjo ti neverni
vu szôdbi, ni grêsniczí vu ob-
csini ti pravicsni.

6. Ár zná Goszpôd sztezo ti
pravicsní, ali pôť ti neverni ve-
szne.

II. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od vecsnoga králevszta
Bo'zega.

Zakâ besznéjo poganye, i
lúdsztvo zakâ miszli zob-
sztomszka?

2. Vküp sztáplajo králi zemel-
szki, i poglavárje tanács dr'zíjo
med szebom, prôti Goszpodni
i prôti Krisztusi nyegovomi.

3. Raztrgajmo nyí vezala, vr-
'zmo z szébe nyíh járem.

4. Te bívajôcsi vu Nébi je o-
szmejé, Goszpôd je ospota.

5. Teda nyim bode gúcsao vu
szrdi szvojem, i vu necsamur-
noszti szvojoj je sztrási.

6. Jasz szem szí pa namazao
Krála mojega nad Sionom, szvé-
tov gorov mojoy.

7. Vöповêм nazvêszcseno me-
ni szkoncsanye Goszpodna: Moj
szin szí tí, Jasz szem te dnesz
porôdo.

8. Proszi me i dam ti pogane
za örok, i krajíne zemlé tebi
na ládanye.

9. Razmlátis je z 'zeleznov sí-
bov, i razdrobís, kak poszôdo
esrepnyeno.

10. Zdâ tak, Králi, pametüjte,
i ví, szodezci zemlé, dájte sze
povcsiti!

11. Szlű'zte Goszpodni vu
sztráhi, i radüjte sze z trepe-
tanyem.

12. Kúsüjte Sziná, da sze ne-rasrđi, i nevesznete na pôti vaoj; ár sze nyega szrd szkoro pode'zgé. Blá'zeni szo vszi, ki sze vu nyem vüpajo.

III. 'ZOLTÁR.

Molítev i tróst Dávida prôti pregan-csarom.

1. Dávida 'Zoltár, gda je bê-'zao pred Absalomom, szinom szvojim.

2. **G**oszpodne, kak vnogo je moji nepriátelov! Pre-vnôgi szo sztanolí na méne.

3. Prevnôgi právijo od moje düse: Nikse obrambe nema vu Bôgi. Selah.

4. Áli tí Goszpodne szí zászlo-ba moja, kí me odícsis, i zví-szis glávo mojo.

5. Glaszno szem zezávao Go-szpodna, i poszlühno me je z szvoje szvéte gore. Selah.

6. Doli szí lé'zem, i zaszpim, i gori sze prebüdim; ár Jeho-vah obráni mené.

7. Nebojim sze vnogo jezér lüdsztva, stero na vsze kraje oblê'ze prôti meni.

8. Sztani Goszpodne! zdr'zi me, Bôg moj; ár tí zbíjes za lí-cze vsze moje protivníke, i zo-bé ti neverni zpoteres.

9. Pri Goszpodni je obramba; nad lüdsztvom tvojim blago-szlov tvoj. Selah.

IV. 'ZOLTÁR.

Tróst prôti zvisenoszti deczé Szvétá.

1. 'Zoltár Dávida k naprêszpê-vanyi na Neginot.

2. **G**da te bom zezávao, po-szlühni me Bôg pravi-cze moje, tróstaj me vu 'zuko-szti; bojdi meni milosztiven, i poszlühni molítev mojo.

3. Szinôvje cslovecsi, kak du-go de ospotávana díka moja? zaka lübite márna, i máte radi la'zi? Selah.

4. Szpoznaite bole, kak csüd-no vodi Jehovah szvoje ode-bráne; Bôg me poszlühne gda bom ga zezávao.

5. Szrdte sze ali negrêste, zgo-várjajte szí z vasim szrczom na poszteli vaoj, ali bojdite v míri. Selah.

6. Áldüjте áldove pravice, i vüpajte sze vu Goszpodni.

7. Vnôgi právijo: Sto nam szká'ze gda dobro? — Ali tí Goszpodne pozdigni nad nami szvetloszt lícza tvojega.

8. Razveszelís szrcze moje bo-le, kak csi bi oni rávno z szí-ljom i mostom obiljávali.

9. Zednim szí i vu míri lé'zem i zaszpím, ár mi lí tí Goszpod-ne szam dás bátrivno prebivá-lisese.

V. 'ZOLTÁR.

Molítev za Czerkev prôti krivim vuci-telom.

1. 'Zoltár Dávida k naprêszpê-vanyi na Nekilot.

2. **G**oszpodne, szlísaj recsi moje, pazi na mészli moje.

3. Kebzűj na glász krícsanya mojega, Král i Bôg moj, gda te zezávam.

4. Goszpodne rano poszlühni glász moj, predevszêm sze pred tébe sesém szprávlati, i paziti.

5. Ár szi tí nê Bôg, komi bi sze nevernoszt dopádnola, ne-de prebívaó pri tebi te hüdi.

6. Zvisávcezi neobsztójjo pred ocsmí tvojimi, odürjávás vsze csinécse neprávdenoszt.

7. Pogübís la'zce; krvi'zelni i jálni szo gnűsz pred Goszpodnom.

8. Jasz pa po vno'zinoszti do-brôte tvoje sao bodem vu Hi-'zo tvojo, nanízim sze vu tvojoj szvétoj Czerkvi, vu sztráhi tvojem.

9. Goszpodne vodi me vu pravicezi tvojoj, za volo protivníkov moji; ravnaj pred menom pôť tvojo.

10. Ár nega vu nyí vűsztaj sztanovitoszti, znôtra vu nyíh je zločasztnoszt: odprti grob je nyí grlo, z jezikom szvojom jálnó guesíjo.

11. Oszôdi nyé, Bôg, da odpádnejo od namenývanya szvoje-ga: razplôdi je za volo vno'zine zločasztnoszti nyíhove, ár sze borijo prôti tebi.

12. Naj sze radűjejo vszi vű-

pajôcsi vu tebi; naj veke szpê-vajo, ké tí bránis; naj bodo veszéli vu tebi kí tvoje Imé lűbijo.

13. Ár tí Goszpodne, blagoszlovis toga pravicsnoga, z miloszesov, kak zászlobov obvzemes nyega.

VI. 'ZOLTÁR.

Pokôre molitev za zdrávje tēla i dűse.

1. 'Zoltár Dávda na Neginot oszem sztrűn.

2. **O** Goszpodne nekáraj me vu szrdi tvojem, nescukaj me vu neesamurnoszti tvojoj.

3. Szmilűj sze nad menom, Goszpodne; ár szem odnemo-gáo; zvrácsi me Goszpodne, ár szo sze zbontale kôszti moje.

4. I dűsa moja je krôto zburkana. Ah tí Goszpodne! kak dugo?

5. Navrni sze, Goszpodne, rê-si dűso mojo; oszlôbodi me za volo szmilenoszti tvoje.

6. Ár sze vu szmr̃ti neszpmínajo z tébe; sto te vu pékli dűcsi?

7. Obtrűdo szem vu zdűhávanaj moji; perém vszo nôcs posztelo mojo; z szkuzami moesam lego mojo.

8. Prepadno mi je obráz moj od 'zaloszti, i obsztarao za volo vszê protivnikov moji.

9. Odídte od méne, vszi esinéc-si neprávdenoszt; ár je Go-

szpôd szlísao glász placsa mo-
jega.

10. Poszlhno je Goszpôd mo-
jo prosnyo; molitev mojo je
Goszpôd gorívzeo.

11. Vszi moji nepriátelje sze
naj krôto szrame'zljújejo, i sztr-
sznejo, názdrt sze naj ztirajo
i oszramotijo hitro.

VII. 'ZOLTÁR.

Molitev za obrambo toga pravicsnoga
dugoványa.

1. Dávida nedu'znozt, od ste-
re jeszpêvao Goszpodni za volo
rêcsi Kúsa Jeminítera.

2. **V**u tebi sze vüпам мой
Goszpodne Bo'ze! o-
szlôbodi me od vszê moji pre-
gancsarov, ino me rêsi.

3. Da nevneszêjo, kak oro-
szlân, düse moje, i neraztrgajo
je, brezi obránitela.

4. Goszpodne, Bôg мой, csi
szem etak csinío, i krivicza je
vu rokáj moji;

5. Csi szem z hüdim plácsao
tomi zlo'znomi z menom; ali
szem szlêkao protivníke moje
vnêmar.

6. Naj szí pregánya protivník
düso mojo, popádne i na zemlo
szklácsi 'zítek мой, ino vu prâh
zakopa díko mojo. Selah.

7. Sztani gori, Goszpodne, vu
szrdi tvojem, podigni sze nad
besznôcsov protivníkov moji, i

posztavi me vu csész, stero
szí meni zapovedao.

8. Da sze vno'zine pá kre tébe
vküp szprávijo, záto sze pá vu
viszikosztí szká'zi.

9. Goszpôd bode szôdo lüd-
sztvo. Szôdi mené Goszpodne,
pôleg moje pravicze, i nedú-
'znoztí moje.

10. Fundaj hüdübo ti neverni,
pokrépi toga pravicsnoga, kí
szí szrezá i obíszti zgrüntáva-
jôcsi Bôg pravicsen.

11. Zászloba moja je Bôg, kí
oszlobodí pobo'zna szrezá.

12. Bôg je toga pravicsnoga
szodecz, i zmo'zen Bôg, kí sze
vszákden protí.

13. Csi sze nesesejo povrnôti
ti neverni, brüszí mecs szvoj,
natégne lok i czíla.

14. I gori polo'zi szmrtne
sztrêle; sztrêle szvoje je szpra-
vo na vöszkonesanye.

15. Ovo, ete hüda má vu
míszlaj, nemír szprávla, i lá'z
küha.

16. On jamo kopa, i szkopajo;
ali szam szpádne vu jamo, to
szkopano.

17. Príde bín nyegov na gla-
vô nyemi, i preksenoszt nye-
gova na temen nyegovo.

18. Díeso bom Goszpodna za
volo nyegove pravicze; 'zoltá-
re bom szpêvao Iméni vísnye-
ga Bôga.

VIII. 'ZOLTÁR.

Od Krisztusovoga Králevszta, trplénja
i dike.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpê-
vanyi na Githith.

2. **G**oszpodne, Ravnitel nas,
kak odíceno je Imé
tvoje, po czêloj zemli; ár sze
tebi hvála dáva vu nebészaj.

3. Po vüsztaj ti málicski ino
czeczajôcsi grüntao szi szi zmo-
'znoszt, za volo tvoji nepriáte-
lov, da bi potro protivníka i za-
domeszcsáveza.

4. Gda vídim nébo, rôk tvoji
delo; mészecz i zvêzde, stere
szi ti sztôro, etak szi miszlim.

5. Ka je cslovek, kâ sze szpo-
mínas 'z nyega? i szin eslove-
csi, kâ ga prigledávas?

6. Csi szi ga gli malo ménsega
nihao od angelov; dönok szi ga
z díkov i postenyom korunü-
vao.

7. Goszpôda szi ga posztavo
nad rôk tvoji delom; vsze szi
podvrgao pod nogé nyegove.

8. Ovezé i vszo 'zivíno, esese
i vsze zvírje.

9. Fticze nebeszke, i ribemôr-
szke, i ka vu môrji plava.

10. Jehovah, tíGoszpôd nas, kak
odíceno je Imé tvoje po vszój
zemli.

IX. 'ZOLTÁR.

Hválna peszem za vzéto obládnoszt nad
nepriátelom.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpê-
vanyi od te lêpe mladézni.

2. **D**ieso bom Goszpodna z
czêloga szreza, vö bo-
dem gúcsao vsza csüda tvoja.

3. Radüjem sze, ino sze jáko
veszelim vu tebi: szpêvao bom
Iméni tvojemi oh Vísesnyi!

4. Za tô, ka szi nazâpognao
protivníke moje, oni szo zpo-
kapali ino prêslí pred tebm.

5. Tí szi mojo právdo ino du-
goványe vö szpelao; szedís na
thróni, szodecz praviesen.

6. Pokárao szi pogane, pogübo
te neverne; nyi imé szi doli
zbriszao na vsze vek i veke.

7. Mecsí nepriátelov je konec
na veke; varasé nyíhove szi
razvrgao; prêsao je szpômenek
nyíhov 'z nyimi.

8. Goszpôd pa osztáne na ve-
ke; On je szvoj sztolec k szôd-
bi pripravo.

9. I on de szôdo szvét po pra-
viezi: i bode národe prav ra-
vnao.

10. I Goszpôd de toga obô'za-
noga díka, jeddna obramba v
hípi nevôle.

11. Zato sze vu tebi vüpajo,
ki imé tvoje znájo; ár neosztá-
vis oni kí iscese tebé, Go-
szpodne!

12. Szpêvajte Goszpodni v Si-
oni prebívajôcsemi: oznanyüjte
med lüdsztvom dela nyegova.

13. Ár vözisese nyih krv, 'z
nyíh sze szpomené; nepozábi
kríesanya ti vbôgi.

14. Szmilüj sze meni Goszpod-

ne, glédaj nevoło mojo med odürjávezi, kí me vöftrgnes z vrát te szmrti.

15. Da preszámnam vszo hválot tvojo med vrátami eséri Sion-szke: da sze veszelim vu zveľicsanyi tvojem.

16. Vtonyeni szo poganye v jamo, stero szo zkopali: vu mre'zi, stero szo nalekli, szo zgráblene nogé nyíhove.

17. Szpoznaní je Goszpôd vu vesinyenoi szôdbi szvojoj, z delom rôkszvoji szo zamre'zeni ti neverni, na szpômenek. Selah.

18. Ah da bi sze ti neverni v grob zmetali, vszi poganye, kí sze z Bôga szpozábíjo!

19. Ár nede pozábleni na veke te vbôgi, i vüpanye ti nevolni sze nezugübi na veke.

20. Sztani Goszpodne, da ne bode premágali mrtelni: naj sze oszôdíjo vszi poganye pred líczom tvojim.

21. Daj nyim, Goszpodne, sztráh, naj szpoznajo poganye, kâ szo lüdjé. Selah.

X. 'ZOLTÁR.

Molitev próti nepriátelom Czerkvi.

Goszpodne, zaka tak dalecs sztojís? sze szkrívas vu hípi sztiszkávanya?

2. Vu zvisenoszti te neveren pregánya nevoláke, naj sze zgrábíjo vu mre'zaj, stero zmi-slávajo.

3. Ár sze te neveren hváli z

hotlivosztjov szvojoj; szkôpi blagoszlávla szam sebé, i szramotí Goszpodna.

4. Te neveren je tak gízdav i szrdíti ka nikoga neprestíma; vu vszé szvoji zdühaj za Bôga nemára.

5. K mantri je on na vszé szvoji sztezáj, dalecs szo od nyega szôdbe tvoje, füese na vsze protivníke szvoje.

6. Eresé vu szrezi szvojem: nigdár nepodlézem, od národa do národov bom brez nevôle.

7. Vüsztá nyegova szo puna z preklésztvom, z jálnosztjov, i vkanyüvanyem; pod jezíkom nyegovim je nemir i nepriátel-sztvo.

8. Szedí vu predvori sütav-czov, na csataj vmorí nedú'zno-ga; ocsí nyegove za nevolákom czílajo.

9. Zaszedjáva na csataj, liki o-roslán, vu lüknyi, nasztregáva na porob szíromáka; poróbi ga, gda ga zapleté vu zanke szvoje.

10. Razklácsi sze, doli sze vr'ze, i szpádne po szili nyego-voj vszáki nevolák.

11. Govori vu szvojem szrezi: Bôg je pozábo, szkrío je obráz szvoj, ne bode vido toga véc na veke.

12. Sztani Goszpodne Bo'ze, zviszi ramo tvojo, neszpozábi sze z szíromákov.

13. Zaka právi te neveren pre-

klésztvo na Bôga, tak erkôcs
vu szrezi szvojem, kâ ti nege-
nes za tô?

14. Tívszavídis; ár glédas ne-
volo i ztiskávanye, naj plá-
csas z ramov tvojev: te vbôgi
je tebi preporocsen, tí szi szi-
rôt pomocník.

15. Vlómí ramo neverníka, i
poisesi to húdo, i nenáide sze
zlocsasztnoszt nyegova nigdár
vecs.

16. Goszpôd je Král nesztano-
ma, i na vsze veke: poganye
morejo prêdti z zemlé nyegove.

17. Tí, Goszpodne, szlísas 'ze-
lênylenevolákov; szrczenyího-
vo jegvüsno, kâ vüha tvoja keb-
züjo na nyé.

18. Da tí praviczoszpozna szi-
rôtam i nevolákom, naj vecs szi-
lenedela cslovek z zemle vzéti.

XI. 'ZOLTÁR.

Trôst próti protivníkom je vu vüpazni
na Bôga.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpê-
vanyi.

Vu Goszpodni sze jasz vü-
pam. Kakda právite düsi
mojoj, naj letí na goré vase, liki
ftícesek?

2. Ár ovo ti neverni nategü-
jejo lok, i sztrêle szvoje nale-
küjejo na tetivo, szkrivomá
sztrêlajo te pravicsne.

3. Oni razvr'zejo i grünt; ka
tak more pravicsen opravití?

4. Goszpôd je vu szvétoj Czér-

kvi szvojoj. Goszpodna thron je
na nébi: nyegove ocsi vídijo: i
nyega ozmicze vardêvajo sziní
cslovecese.

5. Goszpôd szküszi toga pra-
vicsnoga, toga nevernoga i kri-
vicio lübcza odürjáva düh nye-
gov.

6. On na te neverne dá de'zd-
'ziti 'zarjo, ogen, i 'zveplo; i vi-
hér szlápov, za tál pehára nye-
govoga.

7. Ár je pravicsen Goszpôd, i
lübi praviczoz; obráz nyegov,
gléda ná tô, ka je prav.

XII. 'ZOLTÁR.

Molítev za obdr'zánye toga máloga se-
rega po Récsi Bó'zój.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpê-
vanyi z oszem sztrünami.

2. **P**omágaj Goszpodne! ti
szvéti szo na malo pri-
sli; ár je malo ti vernimed szin-
mi cslovecsimi.

3. Eden z drügim márna gú-
csi, z jálnimi vüszdami, i z dvô-
jega szrczá vsíjo.

4. Goszpodne, sztrêbi vö vszo
szkazlivoszt, i jezik gizdavo
guesécsi.

5. Kí právijo: z nasim jezikom
bomo premágali, mámo lampe,
sto je nas goszpôd.

6. Za volo opüscsávanya nevo-
lákov, za volo zdühávanya szi-
romákov, 'ze sztánem, velí Go-
szpôd; szkázem pomôcs, têm,
kí sze grlijo.

7. Rêcs Goszpodna je esíszta, kak ocsísceseno szrebro vu csre-pnyenoj poszôdi, ocsísceseno szedemkrát.

8. Tí Goszpodne zdr'zi nyé; obari je od národa etoga vekoma.

9. Okôlivrat je vsze puno hüdobnyákov, gda zaman lüdje med szinmi cslovecsemi ládajo.

XIII. 'ZOLTÁR.

Molítev vu tú'znoszi i sztiszkávanyi szreza.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpévanyi.

2. **G**oszpodne! kak dugo szesés z méne vszegavêcs szpozábiti? kak dugo bos szkrívao léze tvoje pred menom?

3. Kak dugo bom sze sztarao vu düsi mojoj, i britkoszt méo vuszrezi mojem dugo? Kak dugo de sze pozdigávao nad menom nepriátel moj?

4. Zgledni sze i poszluhni me, o Goszpodne Bo'ze! Preszvêti ocsi moje, da nezaszpím vu szmrti.

5. Da sze nehváli nepriátel moj, kâ bi me premogao, i protivníci sze neradüjejo, kâ bi podlégao.

6. Jasz sze pa vüpam vu szmilenoszi tvojoj: veszelí sze szreze moje vu pomôcsi tvojoj. Szpêvao bodem Goszpodni, kâ telko dobra esiní z menom.

XIV. 'ZOLTÁR.

Návuk od pokvarjenosztí csloveka i pomôcsi.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpévanyi.

Te blázni právi vu szrezi szvojem: nega Bogá. Oni szo za kikâ, i gnüsz szo z szvojim hotênym; nega ga, kí bi dobrocsinío.

2. Goszpôd gléda z Nébe na sziní cslovecese, da bi vido, jeli jeszte rázumen, kí bi iszkao Bogá.

3. Ali vszi szo odsztôpili, vszi szo sztühnoli; nega ga, kí bi dobrocsinío, nega ni ednoga.

4. Nesceseni edenti hüdo dêlnikov toga szpoznati, kí jêjo lüdsztvo moje, kak dabi krüh jeli; Goszpodna pa neszpomínajo?

5. Tam sze sztrszeje z bojaznov. Bôg je z odvêtkom tí pravicsni.

6. Tanács nevoláka ospotávate; ali Bôg je vüpazen nyegovate.

7. Odabi sze dála pomôcs Izraeli z Siona, i Goszpôd bi nazâ zpela lüdsztvo szvoje z vôle! Veszelío bi sze Jáko, jáko bi szo radüvao Izrael.

XV. 'ZOLTÁR.

Ti verni oszlobodjénje.

1. Dávida 'Zoltár.

Goszpodne, sto bode prebívao vu Satori tvojem? Sto bodesztaona tvojojszvétojgori?

2. Kí nepokárano hodi, i praviezo csiná; i kí isztino guesí z szreza szvojega.

3. Kí neogrizáva z jezikom szvojim, necsini bli'znyemikrivieze i spota nedêva na bli'znyega szvojega.

4. Kí nemára za nevernike, ali postüje te bogábojécse, i ka bli'znyemi priszégne, z kvárom zdr'zi.

5. Kí szvoji pênez na u'zoro nedáva, i míte nejemléprôti nedú'znomi. Kí to csiná, negene sze vö na veke!

XVI. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od Krisztusovoga trplénya i gorisztanénnya.

1. Zláta peszem Dávida.

Vari me Bôg! ár sze jasz vu tebi vüпам.

2. Erkao szem Goszpodni: Tí szí moj Goszpôd, za tvojo volo morem trpeti.

3. Za ti szvétí volo, kí szo na zemli, i za volo ti odícseni; vu kí je vsze dopádnenyé moje.

4. Povnô'zajo sze nyim nevôle kí sze k tühim nagnejo. Necsem nyí pítnogaáldova z krvjov áldüvati, ni nyí iména vu vüsza moja vzéti.

5. Goszpôd je nâbôgsi tál moj i moj pehár. Tí obarjes örecsino mojo.

6. Sors moj mi je szpadno z vugodnim tálom, lêpi örok mi je dáni.

7. Blagoszlávlam Goszpodna, kí mi je tanács dáo; takáj i v noesi kárajó mené obíszti moje.

8. Pred oesmí mam Goszpodna vszeszkôz, ár mí je kre dêszne moje, naj sze negenem.

9. Zátosze veszeli szreze moje, i veszéla je díka moja; escse pa i têlo moje bode bátrivno poscívalo.

10. Ár nenihás düse moje vu pekli níti nedás tvojemí szvétómi viditi szprhnénnya.

11. Oznanis mi sztezo 'zítka; pred líczom tvojim je veszélja obilnoszt, i nászladnoszti kre dêszne tvoje na veke.

XVII. 'ZOLTÁR.

Prosnya za zdrav návuk i szvéto 'zívelénye.

1. Dávida prosnya.

Poszlühni, Goszpodne pravicsnoszt, szlísaj krícsanye moje: vrni vüha k molítvám mojím, brez jálnoszti bodôcsim.

2. Pred líczom tvojim sze naj szôdba moja szkonesáva, ocsi tvoje naj glédajo na praviezo.

3. Tí szküsávas szreze moje, priglédnes me v noesi, i vardenes, i ocsísztis, i nenáidesnika. Jasz szem vu szebi gorídjao, naj vüsza moja nezmenkajo.

4. Z sztráni dêl cslovecsi: po rêcsi vüszt tvoji sze varjem pôti lüdomoreczov.

5. Zdr'zi hodbo mojo na szte-

zaj tvoji, da nevkleknejo szto-paji moji.

6. Jasz k tebi kriesím, ár me ti Bôg moj poszlühnes; nagni k meni vüha tvoja, poszlühni recsi moje.

7. Szká'zi vö esüdno szmile-noszt tvojo, Oszloboditel vszê vu tebi sze vüpajöcsi, nad oni-mi, kí sze prôti dêsznaj tvojoj posztávlajo.

8. Obari me, liki jaboko vu ôki: vu szénczi perôt tvoji szkríj mené.

9. Prôti nevernim, ki me doli zaprávlajo; prôti nepriátelom mojom, kí szo ze vsze sztráni okôli nasztanoli düso mojo.

10. Nyi tücsava sze je széla; z vüszdami napíhnyena guesíjo.

11. Na sztopnyáj nasi szo nasz 'ze oblegli; ocsí szvoje obrácsajo, da bi nász zklacsili na zemlo.

12. Rávno, kak oroszlán, vdér-jati 'zelejöcsi, i kak mládi oroszlán szedécsi vu lüknyaj.

13. Sztani, Goszpodne, prehití licze nyegovo, ino ga obládaj: rêsi vödüso mojo z mecsom tvo-jim.

14. Od lüdi me oszlóbodi z ra-mov tvojoy, Goszpodne; od lü-di szvéta, ké tál je vu 'zítki, i kém z kincsom napunis trbüh nyíhov; kí májo deczé po völi, i kí prevecs nihájo málicskim szvojim.

15. Jasz bom pa vu praviezi

glédao lícze tvoje, zadovolim sze, gda sze prebüdim z obrá-zom tvojim.

XVIII. 'ZOLTÁR.

Zahválna peszem za dobrôte Bo'ze.

1. K naprêszpêvanyi 'Zoltár Dávida, szlugo Bo'zega, kí je szpêvao Goszpodni recsí peszmi ete, vu dnévi, gda je nyega Goszpôd oszlóbodo z rôk nepriá-telov nyegovi, náime z rôk Saula.

2. **I** erkao je. Zszreza te jáke lü bim, Goszpodne môcs moja!

3. Goszpodne, pecsína moja, grád moj, i Oszloboditel moj, Bôg, moja hramba, vu kom sze jasz vü pam, zászloba moja, irôg zvelicsanya mojega, i obramba moja.

4. Hvalécs szem zezávao Goszpodna; tak szem rêseni od nepriátelov moji.

5. Ár szo me obvzelá vezala szmrti, ino potoczi Beliálszki szo me presztrasili.

6. Vezala pekla szo me obvze-lá, i mecsi szmrti szo me pre-mogli.

7. Vu 'zukoszti szem zezávao Goszpodna, i kriesao szem k Bô-gi mojemi; szlísao je glász moj od szvoje szvéte Czêrkvi, i kries moj je prisao pred vüha nye-gova.

8. Zemla sze je gí bala ino trô-szila, i fundamentomi gôr szo

sze gíbali i trepetali, gda sze je razszrdo.

9. Din je sao z nôsza nyegovoga, 'zgajôcsi ogen z vüsztnyegovi, i 'zerjávovôgelje od nyega.

10. I nagno je nébo, i doli je sao, i mrák je bio pod nogami nyegovimi.

11. I nesen je na Kerubimí, i leto je neseni na perotáj vötra.

12. Sator nyegov je obleceni bio v kmicsne, i csrne gôszte obláke, v steri je szkriti bio.

13. Od bliszcsave pred nyim szo oblóczke razegnáni, med tocsôv i 'zerjávím vôgeljom.

14. I Goszpôd je grúmío vu nébi, i te Vísesnyi je dáo glász szvoj z tocsôv i blískom.

15. Sztrêlao je sztrêle szvoje, raztoro je je, i dao je krôto blískati i zburkao je je.

16. Iszkázale szo sze de'zd'zevne plohe, i odkriti szo fundamentomi zemle, Goszpodne, od tvojea káranya, od szape ino píhanya nôsza tvojea.

17. Poszlaó je z viszíne i gori me je príjao, i vö me je potégno z veliki vöd.

18. Vö me je ftrgno zmo'znomi nepriáteli mojemi, i odiürjávczom mojim, geto szo od méne zmo'znêsi bili.

19. Kí szo me premogli vu dnévi pogübeli moje; ali Goszpôd je bio podpora moja.

20. I vö me je pelao na pre-

sztor; vö me je vtrgno: ár je dopádnenyé méo vu meni.

21. Goszpôd mi je dobro esinio pôleg praviesnoszti moje: plácsao mi je pôleg esisztôcese rôk moji.

22. Ársze dr'zim pôti Goszpodnove, i nej szem pregrêso prôti Bôgi mojemi.

23. Ár vsze nyegove szôdbe pred ocsmí mojimi mam: i nevr'zem od szébe zapôved nyegovi.

24. Negoszem nepokárani pred nyim, i varjem sze grêha.

25. Záto mi placüje Goszpôd pôleg pravieze moje, pôleg esisztôcese rôk moji pred ocsmí nyegovimi.

26. Tim szvétim szí szvétí, i tim pobo'znim, pobo'zen;

27. Tim esísztim szí esíszti; i tomi preobrnyenomi preobrnyen.

28. Ár lüdsztvi nevolnoma ti zmore: i ocsí zvíseni znísis.

29. Ár ti preszvêtis szvêcsomojo. Goszpôd, moj Bôg preszvecsáva temnoszt mojo.

30. Ár z tebom jasz vojszko razbíjem; i z mojim Bôgom prêk zída szkocsim.

31. Bo'ze poti szo nepokárane: Rêcs Goszpodna je ocsíszcsena. On je zászloba vszê, kí sze vu nyem vüpajo.

32. Ár sto je Bôg, zvüna Goszpodna? ali pecsína zvöna Bogá?

33. Bôg me je opászao z mocsjôv, i poti moje csiní nepokárane.

34. Csiní nogé moje, kako je-lena: na viszikoszt mojo posztávi mené.

35. On vucsi rokô mojo bojüvati, i vesi ramo mojo brunczeni lok natégnoti.

36. I dás mi zászlobo zvelicsanya, i dêszna tvoja me podpéra; i zniszanye tvoje zviszi mené.

37. Razsüris sztopáje moje pod menom, naj glê'zni moji nevkle-knejo.

38. Püsztim sze za nepriátelmi mojimi, i zgrábim je, ni sze nepovrném, dokecs ji neszpokolem.

39. Razdrobim je, da mi prôti nesztánejo: morejo mi pod nogé szpádnoti.

40. Opáses me z mocsjôv k bojüvanyi; posztávlajôcse nad méne pod méne zmecses.

41. V bêg sztiras nepriátele moje, da vö sztrêbim odürjáv-cze moje.

42. Krícsali bodo, ali nede pomocsníka; k Goszpodni, ali neposztlühne ji.

43. Sésém je rasztepszti, kak práh pred vôtrom, i zklacsiti, kak blato na czeszti.

44. Oszlobodis me od toga borlívoga lüdsztva; denes me za glávo med poganmi: lüdsztvo steroga szem nêznao, mi szlüziti má.

45. Kak me zaszlísi, me bôgalo bode; otroczi tühénczov do sze mi prilizávali.

46. Decza tühénczov pomenkáitrepetala de vu vezálji szvojem.

47. 'Zívê Goszpôd, i blagoszlóvlena bojdi pecsina moja! Najsze zvisáva Bôg zvelicsanya mo-jega!

48. Bôg, ki mi dá zadomeszcsávanye, i v sztrâh vzeme lüdsztvo pod menom!

49. Kí mené rêsi od nepriátelov moji! Tí me zviszis nad onimi, ki sze prôti meni posztávlajo: zmores me od krivicsnoga mô'za.

50. Zátobom te vadlúvao med poganmi, o Goszpodne, inoszpévao iméni tvojem.

51. Kí szvojemi Králi veliko blá'zensztvo vö szka'zúje, i csiní szmilenoszt namázanomi szvojemi, Dávidi, i szemeni nyegovomi, na veke.

XIX. 'ZOLTÁR.

Návuk od Krisztusa, nyegove Récsi i práve pokôre.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpévanyi.

2. **N**ebésza glászijo díko Bo-'zo, i krepkoszt nébe nazveszcsáva rôk nyegovi delo.

3. Eden dén právi tomi drügomi, i ta edna nôcs glászi tôtoj drügoj.

4. Nega rêcsi ni govorênya, gde sze nyí glász csüo nebi.

5. Nyí rüm táletip a vszê dr'zélaj, i recsí nyihove na koncze szvétá. On je szunczi sztánek zgotovo vu nyi.

6. I ono vözhája, liki 'zenin, z kámreszvoje: veszeli sze, kakjünak na bê'zanye po pôti szvojoj.

7. Ono gori zide na ednom kráji nébe, i be'zi okôli do onoga isztogakraja, i nika neosztáne szkrito pred toplôcsov nyegovov.

8. Právda Goszpodna je popolna, csrsztvo csiní düso: Goszpodna szvedosztvo je sztano vito, i môdre csiní te prôszte.

9. Szkoncsanya Goszpodna szo práva, i razveszelijo szrcze: zápövedi Goszpodna szo szvetle, i preszvêtijó ocsí.

10. Bojazen Goszpodna je csíszta, i osztáne na veke: szôdbe Goszpodna szo isztinszke i pravicsne vszegavêcs.

11. Dragsa od zláta, i vnogo csisztoga zláta; i szlájsa od méda i mesztovjá méda.

12. I szluga tvoj sze po nyí preszvêti; vu nyí zdr'závanyi je veliki nájem.

13. Sto zná kelikokrát zfali? odpüsztí mi i teszkrivne grêhe.

14. Obari szlugo tvojeja i od ti zviseni, naj neládajo nad memom; tak bom nepokárani i csíszti od vnogo grêhov.

15. Naj sze dopádne tebigovorenje vüsztmóji, i miszli szrcza mojega pred tebom, Goszpodne, pecsína mója i Odküpitel moj!

H. W.

XX. 'ZOLTÁR.

Molitev podlo'zanczov za visno oblászt szvojo.

1. Dávida 'Zoltár knaprespévanyi.

2. **P**oszlühni te Goszpôd vu nevôli tvojoj, obari te imé Bôga Jákovovoga.

3. Posli ti pomôcs od Szvetine szvoje, dáj ti môcs z Siona.

4. Naj sze szpomené ze vszê áldovov tvoji, i tücsen vesíni 'zgáni áldov tvoj. Selah.

5. Dáj on tebi pôleg szreza tvojeja, i szpuni vsze 'zelénye tvoje.

6. Radüivali sze bomo pomôcsi tvojoj, i vu iméni Bôga nasega zásztave noszili. Dopuni Bôg vsze prosnye tvoje.

7. Zdá vém, kâ pomága Bôg namázanoga szvojeja, kâ odgovorinyemi zszvétí nebésszvoji: zmo'zna dêszna nyegova ga zmore.

8. Eti vu kôlaj, ovi vu konyej, mí sze pa bomo hválili vu iméni Goszpodna Bogá nasega.

9. Oni szo szünyeni, ino szpadnoli, mí pa sztojímo, i podpérani obsztójímo.

10. Goszpodne pomágaj! Král, poszlühni nász, vu dnévi gda te bomo zezávali.

XXI. 'ZOLTÁR.

Krisztusa obládnoszt nad nepriátemli.

1. Dávida 'Zoltár knaprêszpévanyi.

2. **G**oszpodne! Král sze ra-
dűje vu tvojoj môcsi, i
kak jáko veszéli je nad pomocs-
jov tvojoj.

3. Dopunis nyemi 'zelénye
szreza nyegovoga: vüszť nye-
govi prosnyenyemi neodpovês.
Selah.

4. Ár ga ti blagoszlovís z lê-
pim blagoszlovom: na glávo
nyegovi denes korôno z náj bôg-
sega zláta.

5. 'Zítek szí je proszo od tébe,
i tí szí podú'zao nyemi dnéve
na vek i veke.

6. Vnôga je hvála nyegova nad
pomocsjôv tvojoj, díko i poste-
nyé denes na nyega.

7. Ár ga tí vesínis blagoszlo-
vlenoga na veke: ti ga veszelís
z veszéljom lícza tvojeja.

8. Ár sze Král vüpa vu Go-
szpodni; záto po miloszesi Ví-
sesnyega obsztójí.

9. Rôka tvoja náide vsze tvoje
nepriátele: dêszna tvoja odür-
jávcze tvoje.

10. Vesínis je, liki ognýeno
pécs vu vrémeni szrda tvojeja:
Goszpôd je po'zré vu necsamúr-
noszti szvojoj; poczera je ogen.

11. Preprávis szád nyihov z
zemle: i szemen nyihovo z szí-
nov cslovecsi.

12. Ár szo nakanili prôti tebi
hüdo: namenýávali szo zlo-
csaszťnoszť, i nej szo naprê pri-
sli.

13. Ár je tí na pôbeg szťiras:

z lokom tvojim bos prôti obrázi
nyihovomi czílao.

14. Goszpodne, pozdigni sze
vu tvojoj môcsi, i szpêvali bo-
mo tebi, i zvisávali zmo'znoszť
tvojo.

XXII. 'ZOLTÁR.

Od Krisztusovoga trplénýa i odicsenoszťi.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpê-
vanyí, od jelena, steri sze rano
pregányá.

2. **B**ôg moj, Bôg moj! zaka-
szí me osztavo? Jasz
kriesím, ali pomôcs moja je da-
leko.

3. O moj Bôg! kriesím cserez
dnéva, i neodgovorís: i cserez
nôcsi; ali nega mi vtisanya.

4. Ali ti szí szvétí, prebívájô-
csi med hválmi Izraela.

5. Záto szo sze vu tebi vüpali
ocsáczi nasi: vüpali szo sze i
oszlôbodo szí je.

6. K tebi szo krícsali i rêseni
szo: na tébe szo sze szlonili, i
nej szo oszramôteni.

7. Jasz szem pa csrv i nej cslo-
vek: spot csloveka, ino zavr'zek
lúdi.

8. Vszi vidôcsi mené me spô-
tajo, oszmejávajo sze, i csobe
na enkraj vlecséjo, i kíavajo z
glavámi.

9. Vüpao sze je vu Goszpodni,
naj ga zmága, i oszlobodí, esi
dopádnenyé má nad nyim.

10. Ár szí me ti vöszpelao z

utrobe; dao mi vüpazen na pr-
szaj materé moje.

11. Na tébe szem vövr'zen z
utrobe materé moje: tí szi mi
Bôg mojud utrobe materé moje.

12. Nebojdi dalecs od méne,
ár je sztiszkávanye blüzi, i ne-
ga pomocsníka.

13. Vnogo bikôv me je okôli
vzelô, mocsni jünczi szo me ôb-
dali.

14. Odpérajó prôti meni grla
szvoja, liki prászkajôcsi i erjü-
jôcsi oroslán.

15. Liki voda szem vövlejáni,
razkálane szo vsze kôszti moje:
szreze moje sze je kak vôszk,
raztôpilo vu têli mojem.

16. Vö je preszênola môcs mo-
ja, kak csrepnya, i jezik moj
sze je zgrabo na nébo vüszť
moji, i tí mené polo'zis vu prâh
szmrti.

17. Ár szo me pszi okôli ob-
vzéli, i ti hüdi sereg me je ob-
dao: prelüknyali szo roké mo-
je, i nogé moje.

18. Lêhko prectém vsze kô-
szti moje: oni me pa vídijo i
glédajo z radosztjov.

19. Raztálali szo szi með sze-
bom gvant moj, i na szüknyo
mojo szo sors vrgli.

20. Tí záto, Goszpodne, ne-
bojdi dalecs: o môcs moja, híti
mi na pomôcs.

21. Oszlôbodi od mecsa düso
mojo; szamoszt mojo od pész.

22. Vtrgni me z grla oroslá-

na, i oszlôbodi me od roglôv
ednoroglicsov.

23. Nazveszesávao bom Imé
tvoje bratom mojim, i naszrêdi
vu szprávisesi bom ti szpêvao.

24. Kí sze bojíte Goszpodna,
hválte nyega: csesztí nyega
vsze szemén Jákoa: boj sze
nyega vsze szemén Izraela.

25. Ár je nej odüro ni zavrgao
nevôle sziromáka, niti je nej
szkriolíczaszvojegaprednyim;
nego gda je kricsao k nyemi,
poszlühno ga je.

26. Tebé sesém csesztiti vu
velikoj obesini: plácsam oblübe
moje pred onimi, kí sze ga bo-
jíjo.

27. Jeli bodo ti vbôgi, ino sze
naszitijo; dícsili ga bode iszka-
jôcsi nyega. 'Zivelo bodo vase
szreze na veke.

28. Szpominali sze bodo, ino
sze vrnéjo k Goszpodni vszi
krají zemlé: i molila ga bodo
vsza pokolénnya poganov.

29. Ár je Goszpodnovo krá-
levsztvo, i on goszpodüje með
poganmi.

30. Jeli do i hválili bodo vszi
tücszni zemle: poklekali bodo
pred nyim vszi le'zécsi vu prá-
hi; i ki düse szvoje nemrejo
pri 'zítki zdr'zati.

31. Méo bode szemén, stero
de nyemi szlü'zilo, od Goszpod-
na sze bode predgalo od roda
do roda.

32. Prídejo, kí bodo glászili

praviczio nyegovo, lüdsztvi ro-
djenomi, zátó, kâ je eta csinio.

XXIII. 'ZOLTÁR.

Krisztus nas dober pasztér.

1. Dávida 'Zoltár.

Gospôd je moj pasztér, nika
sze mi nezmenka.

2. Po zelénój trávi paszémené,
i k hladnim vodam me pela.

3. Raszhladi düso mojo; vodi
me po právoj pôti, za volo imé-
na szvojega.

4. I csi bi hodo po szmrtili kmi-
csni dolê, nebojim sze neszre-
cese: ár szi ti pri meni, palicza i
siba tvoja me trôstajo.

5. Priprávlas mi sztôl pred
liczom mojím, pred nepriátel-
mi mojimi: namá'zes z oliom
glávo mojo, i natácses pehár
moj.

6. Dobrôta i szmilenoszt bode
z menom vsze dni 'zítka moje-
ga: pocsívao bom vu hi'zi Go-
szpodna mojega vsze dni.

XXIV. 'ZOLTÁR.

Od Krisztusa Krála díke.

1. 'Zoltár Dávida.

Gospodna je zemla i nyépu-
noszt, sürína zemle i ka
na nyê prebíva.

2. On jo je pri môrji grüntao
i pri vodáj potrdo.

3. Sto poide na goro Goszpod-
na? Sto bode sztao na nyego-
vom szvéto meszti?

4. Ki má nedú'zne roké, csi-

szto szrece: kí neobrácsa düse
szvoje k márnoszti, i krivo ne-
priszéga.

5. On zadobi blagoszlov od
Goszpodna, i praviesnoszt od
Bôga zvelicsitela szvojega.

6. Eto je rod, iszkajôcsi nye-
ga, iszkajôcsilicze tvoje, Jákob.
Selah.

7. Odprite sze, vráta, navel-
czi, i dveri szvéta visziko, da
notri poide Král díke.

8. Sto je té Král díke? — Go-
szpôd mocsen i zmo'zen, Go-
szpôd zmo'zen vu boji.

9. Odprite sze vráta navelczi,
i dveri szvéta visziko, da notri
poide Král díke!

10. Sto je te' Král díke? Go-
szpôd, Bôg seregôv, on je Král
díke! Selah.

XXV. 'ZOLTÁR.

Molítev za Bo'ze ravnanye, milosceso, i
obrambo.

1. Dávida 'Zoltár.

Ktebipozdigávam, Goszpod-
ne, düso mojo.

2. Bôg moj, vu tebi sze vü pam,
naj sze neoszramotim; da sze
nehválíjo nad menom nepriá-
telje moji.

3. Ární eden neszpádne v szra-
môto, kí sze na tébe szloni; ali
na spot morejo pridti ti zaman
zametávczi.

4. Goszpodne, poká'zi mi poti
tvoje, vcsi me na szteze tvoje.

5. Vodi me vu isztini tvojoj,

i vesi me jo, ár szi ti Bôg zve-
licsanya mojega, na tébe jasz
glédam vszákden.

6. Szpômeni sze z szmileno-
szti tvoje, Goszpodne, i z mi-
loscse tvoje, stera je od vek do
veka.

7. Neszpômeni sze z grêhov
mladosztimoje, i presztopenya
mojega; za volo milosztimoje
sze szpômeni z méne, i za volo
dobrôte tvoje, Goszpodne.

8. Dober je Goszpôd i veren,
záto vesi grêsnike na pôti.

9. Vodi te ponízne vu szôdbi,
i vucsi te krotke na pôt szvojo.

10. Vsze potí Goszpodna szo
szmilenoszt, i isztina, tim zdr-
'závajôsim závezek nyegov i
szvedosztvo nyegovo.

11. Za volo iménatvojega, Go-
szpodne, odpüsztimoje, i szmileno-
szti tvoje, Goszpodne, i z mi-
loscse tvoje, stera je od vek do
veka.

12. Sto je mô'z, bojécsi sze
Goszpodna? On nyemi bode
kázao te náj lepe szteze.

13. Dûsa nyegova bode vu do-
brom prebívala, i szemen nye-
govo bode ôroküvalo zemlo.

14. Szkrovnoszt Goszpodna je
med nyega bojécsimi; i záve-
zek szvoj nyim oznani on.

15. Ocsí moje nesztanoma glé-
dajo Goszpodna: On vö potégne
nogé moje z mre'ze.

16. Zgledni sze na méne, i
szmilüj sze nad menom, árszem
vu szamosztimoje, i nevolák.

17. Britkoszt dûse moje sze je

povnô'zala, záto me oszlôbodi
z sztiszkávanya mojega.

18. Glédaj nevoló i 'zukoszt
mojo, i doli zbrisi vsze grêhe
moje.

19. Vidi nepriátele moje, kak
szo sze povnô'zali, i z krívím
odürjávanyem odürjávajo me-
né.

20. Vari dûso moje, i oszlôbo-
di me, i nedáj mi vu szramôto
szpádnoti, ár sze vu tebi vü-
pam.

21. Nedú'znoszt i pravicza me
obarje; ár sze na tébe szlonim.

22. Bôg rêsi Izraela ze vsze
pogübeli nyegove!

XXVI. 'ZOLTÁR.

Prosnyá za oszlobodjênye nedú'znosztimoje.

1. Dávida ('Zoltár).

Szôdi mi praviczó Goszpodne,
árszem nedú'zno'zivo. Jasz
sze na Goszpodna zavüepam, i
nej szem nesztáln.

2. Vardeni me Goszpodne, ino
meszküszimoje, i szreze moje.

3. Ár dobrôte tvoja je pred
ocsmí mojimi, i vu isztini tvo-
joj hodim.

4. Neszedim z lüdmi márnimi:
nemam obesinsztva z jálnimi.

5. Odürjávam szpráviscse hü-
dobnyákov, i z nevernimi ne-
szedim.

6. Vu nedú'znosztimoje perém ro-
ké moje: k oltári tvojemi sze
dr'zím, Goszpodne.

7. Da szlísam glász tvoje hvále, i nazveszcsávam vsza csüda tvoja.

8. Goszpodne, lüíbím prebivá-lisese hi'ze tvoje, i meszto prebítka tvoje Csészti.

9. Nefundaj düse moje z grêsnikmi, ali z krvi'zelnimi 'zítka mojsa.

10. Vu ki rokáj je zlocsaszt-noszt: i dêszna nyíhova z mitov napunyena.

11. Jasz bom pa 'zívo vu nedú'znoszt; oszlôbodi me, i boj mi milosztiven.

12. Nôga moja rávno hodi. — Vu szpráviscsi bom díeso Goszpodna.

XXVII. 'ZOLTÁR.

Trôszt i veszeljé vu Bôgi i vu nyegovoj Rêcsi.

1. Dávida ('Zoltár).

Goszpôd je poszvêt moj, i zvelicsanye moje, koga bi sze bojao? — Goszpôd je môcs 'zítka mojsa, pred kim bi sze mi grozílo?

2. Zátó, gda sze ti hüdi na méne szünejo, da bi jeli têlo moje, nepriátelje moji i protivníczimoji szamí tá poletíjo i szpádnejo.

3. Csi me vojszka oblé'ze, dônok sze nezbojí szreze moje: csi sze pobüdi boj prôti meni, na nyega sze zaniham.

4. Edno szem proszo od Goszpodna, i tô bí rad méo, da bi

mogao vu Goszpodna 'Hi'zi osztánoti vsze dní 'zítka mojsa, i glédati nászladno esész Bo'zo i hoditi vu Czerkev nyegovo.

5. Ár me zakrívá vu szvojoj hüti v hüdom dnévi, on me szkrižno szkrije vu Satorisvojem, i na pecsini me zviszi.

6. Izviszi glavo mojo nad protivníkmi mojimi, kí szo okôli méne; naj áldüjem vu Satori nyegovom áldov hvále: peszem i 'zoltáre bom szpêvao Goszpodni.

7. Goszpodne szlísaj glász moj, gda bom krícsao, szmilüj sze nad menom, i poszlühni me.

8. Moje szreze pred tébe dr'zi povelénye tvoje: iscsite lícze moje! Lícze tvoje iszcssem Goszpodne!

9. Neszkrij obráza tvojsa pred menom, neodvr'zi vu szrdi tvojem szlugo tvojsa, ár szi ti pomôcs moja: neodvr'zi, ni neosztavi me, Bôg, zvelicsanye moje.

10. Ár me je osztavo ocsa moj i mati moja, ali Goszpôd me je gori príjao.

11. Vucsi me, Goszpodne, pôt tvojo, i vodi me po sztezi pravícze tvoje, za volo nepriátelov moji

12. Nedáj me na volo nepriátelov moji, ár szo sztanoli prôti meni krívi szvedoczi, i krivíczo mi delajo neszrámmo

13. Jasz pa verjem zaviditi dobrôto Goszpodna vu dr'zéli ti 'živôcsi.

14. Csákaj Goszpodna; boj csrsztvi, i nevezagljivo szreze tvoje, i szloni sze na Goszpodna.

XXVIII. 'ZOLTÁR.

Prosnya prôti jálnim lüdém.

1. Dávida 'Zoltár.

Gda k tebi kriescím, Goszpodne, pecsína moja, nemúcsi; da tímucsavsi jasz neposztánem rávno, kak kí v grob idejo.

2. Poszlhni glász prosnye moje, gda te zezávam, i gda podigávam roké moje k szvétoj viszíni tvojoj.

3. Nevlêcsi me vö z neverníki, i hüdodélnikmi, kí priaznivo guesíjz bli'znyimi szvojimi, i hüdôba je vu szrezi nyihovom.

4. Dáj nyim pôleg dêla nyihovoga i pôleg hüdôbe hotênya nyihovoga: pôleg dêl rôk nyihovinyim plácsaj, povrni nyim, ka szo priszlh'zili.

5. Ár nepazijo na dela Goszpodnova i na dela rôk nyegoví; záto je doli potere, i nede nyí gori czimprao.

6. Blá'zen je Bôg, kâ je poszlhno glász prosnye moje.

7. Goszpôd je môcs moja, i zászloba moja vu nyem sze je vü-palo szreze moje, i zmogao mi je, i veszeli sze szreze moje, i

hválo bom nyemi z peszmov mojov.

8. Goszpôd je nyi môcs; On je ta môcs, stera szvojemi namázanomi pomága.

9. Vari lüdsztvo tvoje, i blagoszlovi ôrok tvoj, i pászi je, zviszi je na veke.

XXIX. 'ZOLTÁR.

Od grumlênya rêcsi Bo'ze.

1. Dávida 'Zoltár.

Prinásajte Goszpodni, vi zmo-'zni, prinásajte Goszpodni csészt i môcs.

2. Prinásajte Goszpodni csészt Iména nyegovoga: nanízte sze pred Goszpodnom vu szvétoj sznâgi.

3. Glász Goszpodna nad vodami; Bôg velike dike grumí, Goszpôd nad vódami veliki-mi.

4. Glász Goszpodna ide vu môcsi, glász Goszpodna ide odíceno.

5. Glász Goszpodna zlámle czedrovje: dolizlámle Goszpôd czedruse Libanona.

6. I csini, da szkácesejo, kak tele, Libanona i Siriona, kak mládoga ednorôgcza.

7. Glász Goszpodna szêka, kak ognjeni plamén.

8. Glász Goszpodna sztrási püsztíno: sztrási Goszpôd Kádes püszesávo.

9. Glász Goszpodna k plodi priszli szrné, i ôgôli goszesé.

I vu nyegovoj czérkvi vszáki nyemi hválo dáva.

10. Goszpôd je potop püsztó. I Goszpôd osztáne Král na veke.

11. Goszpôd dá môcs lüdsztvi szvojemi: Goszpôd blagoszlovi lüdsztvo szvoje vu miri.

XXX. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt za Bo'zo dobróto vu krízi i nevôli.

1. 'Zoltár k szpêvanyi poszvecsüvanya hi'ze Dávidove.

2. **Z**vísávam te Goszpodne, kâ szi me zviszó, i nej szi obészelo protivníkov moji nad menom.

3. Goszpodne, Bôg moj, gda szem k tebi krícsao, zdr'zao szi me.

4. Goszpodne, vö szi szpelao z pekla düso mojo; tí szi me v 'zítki zdr'zao, gda szo drügi v pekel poisli.

5. Szpêvajte Goszpodni, vi szvéti nyegovi; hválte i zvisávjate szvesztvo nyegovo.

6. Ár szrd nyegov li megne nye trpi, vu 'zítki je dopádne nyenyegovo; do vecséra je placs i zaütra veszeljé.

7. Jasz szem pa velo, gda mi je dobro bilô: nigdár vecs nepodlé'zem.

8. Ár, Goszpodne, pôleg tvoje ga dopádnenya szi tí mojo goropotrdo; gda szi pa szkrío lícze tvoje, presztraso szem sze.

9. Ktebi bom krícsao, Goszpodne, i Bôgi bom sze molo.

10. Ka za dobícsék je z moje krvi, csi doli sztôpim vu jamo? Jeli te bode csesztío práh? jeli bode glászo vernoszt tvojo?

11. Szlísaj, Goszpodne, i szmilüj sze nad menom: Goszpodne bojdi pomocsník moj!

12. Tí szi mi moj placs na veszélo szpêvanye premêno: szlêkao szi 'zakel moj, ino szi me z veszeljom opászao.

13. Naj tebi hválo szpêva díka moja, ni nemucsí. Goszpodne, moj Bôg, hválo te bodem na veke.

XXXI. 'ZOLTÁR.

Vüpanye v niksoj nevôli nedá vu szramôto szpádnoti.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpêvanyi.

2. **V**u tebi sze vüpam, Goszpodne, nedáj mi vu szramôto szpádnoti na veke: oszlôbodi me po pravicsnoszti tvojoj.

3. Nagni k meni vüha tvoja, oszlôbodi me: bojdi mi moesna pecsína, i grád, da me zdr'zís.

4. Ár szi tí pecsína moja, i grád moj; za volo iména tvoje ga me vodi i ravnaj.

5. Vö me szpelaj z mre'ze stereo szo mi nalekli, ár szi ti môcs moja.

6. Vu rôke tvoje porocsím düh

moj, ár szi me tí odküpo, Goszpodne, Bôg veren!

7. Odürjávam one, kí naszledüjo tadanke márnosztí; jasz sze pa vü pam vu Goszpodni.

8. Jasz sze veszelim i radüjem nad tvojov dobrôtov, kâsze zglédnes na trplénja moja, i szpoz nas düso mojo vu nevôli.

9. I nepüsztís me vu rôke nepriátela, nego posztavís nogé moje na presztôri.

10. Szmilüj sze nad menom Goszpodne, ár szem vu sztiszkávanyi: prepadno je obráz moj od 'zukosztí, düsa moja i têlo moje.

11. Doli je vzéo od tú'znosztí 'zítek moj, i düsa od zdühávanya: oszláblena je môcs moja od pregresénja mojega, i kôszti moje szo zadrevenele.

12. Vszêm potivníkom szem spot, náime szôszedom mojim, i sztrasilo znanczom mojim; kí me vídijo na czesztí, be'zíjo pred menom.

13. Pozáblen szem vu szrezi lüdi, kak mrtev: vsinyen szem, liki zavr'zena poszôda.

14. Ár morem esüiti pszüvanya vnôgi, i sztrásenye ze vsze sztráni, gda tanács dr'zíjo med szebom prôti meni: düso mojo vö sztrêbiti szopijo.

15. Jasz sze pa vu tebi vü pam, Goszpodne, i eresém: tí szi mi Bôg moj.

16. Vu rokaj tvoji szo vrême-

na moja, oszlôbodi me z rôk nepriátelov i preganesarov moji.

17. Preszvêti lícze tvoje nad szlugom tvojim: zdr'zi me za volo dobrôte tvoje.

18. Goszpodne nedáj mi v szramoto szpádnoti, ár tebé zezávam. Ti neverni naj v szramoto prídejo, i obnêmijo v pekli.

19. Naj obnêmijo jál na vüsza, guesécsa prôti pravicsnomi okorno, z gízdosztjov i zametávanyem.

20. Kak velika je dobrotivnoszt tvoja, stero szi odlôcsa onim, kí sze te bojíjo! o, ká szi esinío vu tebi sze vü pajôcsim, pred szinmí cslovecsimi.

21. Tí je szkrijes vu szkri vnosztí lícza tvojega pred truczom csloveka: szkrijes je vu Satori pred drá'zd'zenyom jezikov.

22. Hválen bojdi Goszpôd, ár mi je szkázao csüdno dobrôto szvojo na krepkom meszti.

23. Jasz szem toti erkao vu czaganyi mojem: odv'r'zen szem od ôesi tvoji, ali ti szi poszlhuno glász prosnye moje, gda szem te zezávao.

24. Lüfte Goszpodna, vszi szvéti nyegovi. Obarje Goszpôd te verne, i nazâ plácsa bogato tim gízdávim.

25. Bojdt szresni i nevczagliví, vszi csákajôcsi Goszpodna.

XXXII. 'ZOLTÁR.

Od szpravicsanya.

1. Dávidov Návuk.

Blá'zen, komi szo odpüszese-ne neprávdenosztí, i kim szo zakriti grêhi.

2. Blá'zen on mô'z, komi notri neracsúna Goszpôd grêha, vu koga dûhi nega jálnosztí.

3. Gda szem je stéo zamucsati, zadrevenele szo kôszti moje od vszákdenésnyega jávkanya.

4. Ár me je dén i nôcs te'zila rôka tvoja, da je vlaga v meni vszêhnola, liki szûhava v leti. Selah.

5. Záto ti vadlûjem grêhe moje, i neprávdenosztí moje neszkrívam. Erkao szem: Vadlûvao bom Goszpodni grêhe moje. I tí szí odpüszto bin grêha mojega. Selah.

6. Za tô sze ti bodo molili vszi szvétí, vu prlícsnom vrêmeni, da gda velike povôdni prídejo, nyí ednoga nedoszégnejo.

7. Tí szí obramba moja, od sztíszkávanya obarjes mené, i z szpêvanyem obládnosztí me obdaríjes. Selah.

8. Rázumnoga te vesinim, i navesím te pôt, stero más hodi: scsém te z mojima ocsama voditi.

9. Nebojdté liki kony i mula, steri szo brez' rázuma, steri csobe sze z vûzdov i brozdámi

zavrêti morejo, csi sze ládati nedájo.

10. Te neveren vnogo boleznoszt má, ali toga vûpajôcséga vu Goszpodni obvzeme miloszcsa nyegova.

11. Radûjte sze vu Goszpodni; veszéli bojdté, pravicsni, i szpêvajté vszi, kí szte právoga szrczá.

XXXIII. 'ZOLTÁR.

Szrcza radoszt je vu hváli dobrôt Bo'zi.

1. **R**adûjte sze vu Goszpodni, vípravicsni! Tipravicsni sze dosztája hvála.

2. Hválte Goszpodna z hárfami: szpêvajté nyemi na deszt sztrün 'Zoltári.

3. Szpêvajté nyemipeszem nôvo: dobro, glasznó igrajte z czinkanyem.

4. Ár je Goszpodna Rêcs práva, i vsze nyegovo delo vu ísztini.

5. On lûbi szmilenoszt i praviczó: puna je zemla miloszcse goszpodnove.

6. Po Rêcsi Goszpodna szo sztvorjena nebésza, i po dûhi vûszt nyegovi vesz nyí sereg.

7. On vkûpszprávi, liki vu vrêcsa vodé môrja, i vesiní prepaszt kincsno kámro.

8. Vesz szvét sze boj Goszpodna: szaszi sze pred nyim vsze bívajôcse na zemli.

9. Ár On je erkao, i zgôdilo

sze je: On je zapovedao i nastanolo je.

10. Goszpôd na nikâ szprávi tanács poganov, i potere lüdsztva mîszli.

11. Ali Goszpodna tanács osztáne na veke, miszli szreza nyegovoga od národov do národov.

12. Blá'zen on národ, komi je Goszpôd Bôg nyegov, lüdsztvo stero, szí je za örok odébrao.

13. Z nebész gléda Goszpôd, i vídi vsze sziní cslovecse.

14. Z prebiválicsa sztôlcza szvojega gléda vsze prebivajôcse na zemli.

15. Kí je sztvôro szreze vszákoga nyí, i zná vsza dela nyíhova.

16. Neprebíva Král v bátrivnoszti po vno'zini vojszké, te zmo'zen sze nerêsi po velikoj premôcsi szvojój.

17. Konyi nezmorejó, ni nyí velika môcs neoszlobodí.

18. Ovo, ocsí Goszpodnove szo nad timi bôgabojécsimi, i csakajôcsimi miloszcsa nyegovo.

19. Na resênye dús nyíhovi od szmrti, i ô'zívávanye nyí vu gládi.

20. Zátó sze vüpa düsa nasa vu Goszpodni, pomôcs i zászloba nasa je On.

21. Ár sze vu nyem radiuje szreze nase: i zavüpamo sze na szvéto imé nyegovo.

22. Bojdi nad nami miloszcsa tvoja, Goszpodne, liki szmo sze vu tebi vüpali.

XXXIV. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt za bo'zo lübézen.

1. Dávida 'Zoltár, gda je pre-mêno obráz szvoj pred Abimelekom, kí ga je od szébe odgan Yao, ino odísao.

2. **B**lagoszlávlao bom Goszpodna vszigdár: dú'zna hvála nyegova bode vu vüsztaj moji.

3. Vu Goszpodni sze bode zvisávála düsa moja, ka ti vbôgi szlísali, ino sze radüvali bo-dejo.

4. Dícste Goszpodna z menom vréd, i vszi vküp zvisávajmo imé nyegovo.

5. Iszkao szem Goszpodna, i on mi je odgôvoro, i oszlôbodo me je od vszega sztrahá mójega.

6. Kí na nyega glédajo, ino sze k nyemi dr'zijo, oni lícze sze neoszramotí.

7. Ete vbôgi je krícsao, i poszlühno ga je Goszpôd, i vö ga je zmogao zevszê nevól.

8. Angel Goszpodnov, kak vojszka oblé'ze okôli tê, kí sze ga bojíjo, i oszlobodí je.

9. Szküszte i vidte, kak pri-jaznivi je Goszpôd; blá'zen je on mô'z, kí sze vu nyem vüpa.

10. Bojte sze Goszpodna, ví szvétí nyegovi; ár nemajo nik-

sega zmenkanya, kí sze ga bojjo.

11. Ti mládi oroszlánye bodo sztrádali, i gladüvali; ali tim, kí Goszpodna isesejo, nezmenka niksa dobrôta.

12. Pojďte decza, poszluhsajte mené, navcsim vász bogábojzen.

13. Sto je, kí 'zelej 'zítek? Sto bi rad méo dobre dní?

14. Vari jezik od hüdoga, i lampe tvoje naj negucsíjo jálnoszt.

15. Ogni sze hüdoga, i csíni dobro: isesi mír i nagányaj ga.

16. Ocsí Goszpodnove szo nad timi pravicsnimi i vüha nyegova na nyí molítev kezüjejo.

17. Obráz Goszpodnov je pa prôti hüdo csinécsim; naj doli zbríse szpômenek nyíhov z zemle.

18. Kriesíjo eti, i Goszpôd je csüje, i oszlobodí je ze vszê nevôl nyíhovi.

19. Blüzi je Goszpôd onim, kí szo potruga szrezá, i pomága onim, kí szo potruga düha.

20. Te pravicsen doszta nevôle má, ali Goszpôd ga zevszega vö zmore.

21. Mentüje nyemi vsze nyegove kôszti, da sze ni edna 'z nyí nesztere.

22. Toga nepobo'znoga vmo-rí neszrecsa, i odürjávczom toga pravicsnoga osztáne bín nyíhov.

23. Goszpôd odküpi düseszlu-gov szvoji, i vszi, kí sze na nyega zavüpajo, bodo brezi bína.

XXXV. 'ZOLTÁR.

Prosnýa za oszlobodjénye od nepriáte-lov besznôcse.

1. Dávida 'Zoltár.

Bori sze, Goszpodne, z onim, kí sze z menom bori: boj-jüj sze z têm, kí sze prôti meni bojüje.

2. Prími zászlobo i ro'zjé, i sztani mi na pomôcs.

3. Vzemi dárdo, i pomágaj mi prôti pregancsarom mojim; ercsi düsi mojoj: Jasz szem pomôcs tvoja.

4. Naj sze oszramotíjo i ospotajo iszkajôcsi düso mojo, i nazá sze sztirajo, i na szramôto vr'zejo, kí hüda míszlijo prôti meni.

5. Naj bodo, liki plevé pred vôtrom, i angel Goszpodna je raze'zené.

6. Czeszta nyí bojdi temna, i skliszka, i angel Goszpodna je pregányaj.

7. Ár szo mi brezi zroka mre'ze vrgli k pogüblényi, brez zroka podkápali düso mojo.

8. Pridi na nyega pogübel, prvle, kak sze odovê; i mre'za, stero je szkrío, ga vlôvi: v neszrecso naj szpádne szam.

9. Düsa moja sze pa veszéli

vu Goszpodni, i radij sze vu
nyegovoj pomôcsi.

10. Vsze moje kôszt eresite:
Goszpodne, sto je tebi glîhni?
kí rêsis nevoláka od mocsnê-
sega, i sziromáka i zmenkáva-
jôcsega od nyegovi razbojni-
kov.

11. Krívi szvedoczkesztanyü-
jejo, i stera nevêm, z tisztim
me krívîjo.

12. Z hüdim mi placsüjejo za
dobro, na szrczá boleznoszt.

13. Jasz pa, gda bi oni bete-
güvali, szem oblêkao 'zakel:
düso mojo szem mantrao z po-
sztom, i molítev moja sze je
nesztanoma ponávlala.

14. Kak k priáтели, kak k bra-
ti szem sze pridrü'zo: liki on,
kí mater place, szem sze 'za-
loszten ponízo.

15. Ali oni sze radijejo nad
mojov neszrecsov, vküp szopi-
jo. Tanács dr'zîjo prôti meni i
ti náj nevolnêsi, brezi bínamo-
jega: trgajo sze, niti neprehê-
nyajo.

16. Z szkazlívezi i spotlívezi
za trbüha volo, kí skríplejo z
zobmí nad menom.

17. Goszpodne, kak dugo bo-
des tô glédao? Mentüj düso mo-
jo od nyí razboja: deczo mojo
od ti mládi oroszlanov.

18. Hválo ti bodem vu veli-
kom szpravisesi: dícsó bom te
med zmo'znim lüdsztvom.

19. Nedáj sze têm nad menom

veszeliti, kí szo po kriviczi
nepriátelje; ni z ocsmí spôtati,
kí me brez' zroka odürjávajo.

20. Ár neporácsajo míra, i
prôti mirovnm na zemli jálne
recsí premislávajo.

21. I navelczi odpérajó lampe
szvoje prôti meni, i právjio:
ahah, ahah, tô rade vídijo ocsi
nase!

22. Vídís tô, Goszpodne; ne-
múcsi: Goszpodne, neboj da-
lecs od méne.

23. Zbüdi sze i sztani kre pra-
vicze moje, i kre právde moje,
Bôg moj, i Goszpôd moj!

24. Szôdi me, pôleg pravicze
tvoje, Goszpodne Bo'ze; da sze
nedo veszelíli nad menom.

25. Ni neereséjo vu szrczi
szvojem: ahah, tô szmo 'zeleli!
Naj neprávjio: po'zrli szmo ga!

26. Naj sze oszramotíjo i ospo-
tajo vszi, kí sze nad mojov ne-
szrecsov veszelíjo: z spotom i
z szramôtov sze naj okladéjo,
kí sze nad menom hválíjo.

27. Da sze hválíjo i radijejo,
kí mi praviczó vôscesi, ino er-
eséjo: zvisávani bojdi Bôg, kí
'zelej mír szlugi szvojemi.

28. I jezik moj bode tvojo pra-
viczo glászo, ino tebé vszák-
dén csesztío.

XXXVI. 'ZOLTÁR.

Molba i to'zba prôti hüdim szkazlivezom.

1. 'Zoltár Dávida, szlugo Bo-
'zega, k naprêszpêvanyi.

2. **E**rcseno je, od zloczaszt-nosztli neverni z grünta szreza mojega: nega bojazni Bo'ze vu nyem.

3. Ár esi sze szka'züje z ocs-mí, kak, da bi odürjávaeo zloczasztnoszt nesztanoma;

4. Rêcs vüsztt nyegovi je krívicza i jálnoszt; nescse razmeti, kâ bi dobro delao.

5. Kriviczo zmisláva na poszteli szvojoi, trdno obsztói na nêdobroj pôti, nepopüsztti od hüdogá.

6. O Goszpodne! miloszt tvoja do nebész doszégne, i isztina tvoja do oblákov náj vísisi.

7. Pravicza tvoja sztoji, kak goré Bo'ze; i szôdba tvoja, liki náj véksa globocsína. — Goszpodne tí zmores csloveki i 'zivíni.

8. Kak drága je miloszesa tvoja, o Bôg! I szinovje cslovecsi sze vu szénczi perôt tvoji vü-pajo.

9. Opojeni do od obilnoszti hi'ze tvoje: z potokom nászlad-noszt tvoji je napojís.

10. Ár je pri tebi vretina 'zítka: vu szvetlôszesi tvojoj vídi-mo szvetloszt.

11. Raszpresztri miloszeso tvojo nad onimi, kí tebé poznajo, i práviczo tvojo nad onimi, kí szo právoga szreza.

12. Naj me nezaklácsi nôga gizdáveza, ni rôka nepobo'zno-ga me neszühne.

13. Tam naj szpádnejo csinécsi hüda, ino sze naj vr'zejo, da vecs sztánoti nedo mogli.

XXXVII. 'ZOLTÁR.

Nej sze je szpácsiti nad szrecsov nepo-bo'zni.

1. Dávida ('Zoltár).

Nezburkaj sze nad timi hüdimi: ni neboj necsamuren prôti csinécsim neprávdenoszt.

2. Ár kak tráva, sze hitro vövszecséjo, i liki to zelenyé tráve, povêhnejo.

3. Vüpaj sze vu Bôgi, i csiní dobro; 'zívi v dr'zéli, i hráni sze pravicsno.

4. Radüj sze vu Goszpodni, i dá tebi 'zelénje szreza tvoje.

5. Porôcsi Goszpodni sztezo tvojo, ino sze zavüpaj na nyega; On ti bode dobro csiní.

9. Vö szpela nedu'znoszt tvojo, kak szvetloszt, i praviczó tvojo, kak pôldné.

7. Múcsi pred Goszpodnom, i csákaj ga: nerazgrozi sze na toga szrecsnoga na pôti nyegovoj; na mô'za, kí csiní zloczasztnoszt.

8. Odsztôpi od szrditoszti i tániháj necsamurnoszt: nerazszrdi sze na teliko, kâ bi zlocsiniti steo.

9. Ár sze hüdodêlniczi vöztrêbijo; ali, kí na Goszpodna csákajo, oni bodo öröküvali zemlo.

10. Edno malo, i toga hüdoga vecs nede; i csi sze zglédnes po nyegovom meszti, vecs ga nebode.

11. Ali ti krotki bodo zemlo öroküvali, ino sze veszelíli vu velikom míri.

12. Zlo miszli te neveren prô-ti pravicsnomi, i z zobmí skrí-ple na nyega.

13. Ali Goszpôd sze nad nyim szmehé; ár vídi, kâ sze priblí-'za dén nyegov.

14. Ti neverni vö potegüjejo szvoj mecs, i nategüjejo szvoj lok, da bi potepli szíromáka i vbôgoga, i bujli one, kí szo práve poti.

15. Ali nyi mecs naj ide nyim v szreze, i lok nyíhov sze raz-lomi.

16. Bôgse je malo, ka má te pravicsen, od bogátsztva vnôgi nepobo'zni.

17. Ár sze zlômíjo rame ti ne-pobo'zni: te pravicsne pa ob-dr'zí Goszpôd.

18. Znâ Goszpôd dnéve ti po-bo'zni, i örocsina nyihova o-sztáne na veke.

19. Neprído na szramoto vu hüdom vrêmeni, i vu dnévi gláda sze naszítíjo.

20. Ár ti nepobo'zni prêdo, i nepriátelje Goszpodná, kak tü-esava ágneczov razíde, vu díní razídejo.

21. Nepobo'zen na pôszodo

jemlé, i nazâ neplácsa; ali pra-vicsen je milosztívni i dá.

22. Ár blagoszlovleni nyego-vi bodo öroküvali zemlo; ali nyegovi prekléti sze vösztrê-bíjo.

23. Od Goszpodna sze tákse-ga mô'za sztopáji ravnaíjo, i szteza nyegova je nyemi vu-godna.

24. Gda szpádne, sze neodvr-'ze; ár ga Goszpôd podpéra za rokô nyegovo.

25. Dête szem bio, ino szem obsztarao; alínej szem vido to-ga pravicsnoga osztávlenoga, nítí szemena nyegovoga krüh proszítí.

26. Vszákdén miloszt csiní i poszodjáva, i szemen nyegovo bode blagoszlovleno.

27. Odsztôpi od hüdoga, i csi-ni dobro; tak bos prebítek méo na veke.

28. Ár Goszpôd lübi, ka je prav, i neosztávi tí szvoji szvétí: na veke sze obarjejo. Ali tí hüdi szemen sze vö sztrêbi.

29. Tí pravicsni bodo örokü-vasi zemlo, i na veke do na nyê prebívali.

30. Vüsztá toga pravicsnoga modrôszt govoríjo, i jezik nye-gov guesí, ka je prav.

31. Právda Goszpodna je vu szrezi nyegovom; nyegovi szto-páji sze neposklesznejó.

32. Te nepobo'zen süta za tím

pravicsnim, i setüje ga pogübiti.

33. Ali Goszpôd ga nenihá vu rôkinjegovoj, niti ga neoszôdi, esi bode szodjen.

34. Csákaj na Goszpodna, i dr'zi sze pôti nyegove, i zviszi te, da bos öroküvao zemlo, i vido bos, kâ sze vö sztrêbi te nepobo'zen.

35. Vido szem ednoga nepobo'znoga zvisenoga, kí sze je zelenio, liki lombra drêvo.

36. Ali gda szem mimo sao, ovo, nej ga je bilô vecs: zvedávao szem ga, ali nej je naiden.

37. Osztani pobo'zen, i prav szí deni; ár táksemi na szlêdnye dobro bode.

38. Presztóplávczi sze pa preprávjio vszegavêcs, i szemen ti nepobo'zni sze vö sztrêbi.

39. Ali ti pravicsni májo blagoszlov od Goszpodna; on je krepkoszt nyihova vu vrêmeni sztiszkávanya.

40. Ár nyim Goszpôd bodo pomágao, ino je vövtgrne: rêsi je ti nepobo'zni, i zdr'zí je; ár sze vu nyem vüpajo.

XXXVIII. 'ZOLTÁR.

Pokôre molitev oszlobodjênje od teskoga bremena grêha.

1. Dávida 'Zoltár kszpômenki.

2. **G**oszpodne! nekáráj me vu szrdi tvojem, nka-stikaj me vu necsamurnoszt tvojoi.

3. Ár szo sztrêle tvoje v méne bodjene, i rôka tvoja me té'zi.

4. Nega nika czêloga vu 'zivoti mojem, za volo protênya tvojega: nega pokôja vu kôsztaj moji za vologrêha mojega.

5. Ár grêhi moji idejo kumesz gláve moje; liki tesko bremen, szo mi preteski grátali.

6. Moje rane szmrdijo ino sze gnojíjo, za volo bláznosztimoje.

7. Grbavi i szklücseni szem krôto, czêli dén tú'zen hodim.

8. Ár krôto tá szêhnejo ledevjé moje, nega nika czêloga vu 'zivoti mojem.

9. Medlôven szem i vküp sztrt sztrasno: trôbim od nepokôja szreza mojega.

10. Goszpodne pred tehom je vszákó 'zelênye moje, i zdühávanye nej szkrito pred tehom.

11. Trepecse mi szreze moje; osztávila me je môcs moja i poszvêta ôcs' moji nega pri meni.

12. Moji lüblêni i priátelje sztojíjo pred menom, i mrzi sze nyim nevola moja; i moji bli'zányi ôzdalecs posztánejo.

13. Oni, kí iscsejo düso moja, mi mre'ze mecsejo: i iszkajôcsi neszrecso moja, gucsíjo meni na skodo, i jálnoszt zmislávajo vesz dén.

14. Ali jasz, kak glühi necsüjem, i liki nêmi szem, kí neodpré vüsztt szvoji.

15. Tak szem, kak eslovek, kí

necsüje, i kí nema odgovora vu vüsztaj szvoji.

16. Ár na tébe sze zaniham Goszpodne; tí mi odgovoris Goszpodne, Bôg moj!

17. Ár szem erkao; naj sze li neradüjejo nad menem, i esi sze poszkleszne nôga moja, naj sze nehváljo nad menom.

18. Ár szem jasz na trplênje sztvorjen, i boleznoszt moja je nesztanoma pred menom.

19. Ár vadlujem neprávdenoszt moja, i czeknem sze za grêh moj.

20. Ali nepriátelje moji szo v 'zítki i zmo'zni, i povno'závajo sze, kí me brez' zroka odürjá-vajo.

21. I z zlom mi za dobro porvnyávajôcs, sze protivíjo z menom; záto, kâ sze toga dobroga dr'zím.

22. Neosztavi me, Goszpodne: Bôg moj! neboj dalecs od méne.

23. Hiti mi na pomôcs, Goszpodne, zvelicsanye moje!

XXXIX. 'ZOLTÁR.

Molba za právo modrôszta vméranya, kak gvüšno vrásztvo próti szpáki.

1. Dávída 'Zoltár k naprêszpêvanyi za Jeduthuna.

2. **G**ori szem djao vu szebi: Obarjem sze na sztezaj moji od gresênja zjezikom mojim: zdr'zím vüszta moja na vüzdi, dokecs de nepobo'zen pred monom.

H. W.

3. Obnêmo szem vu múcsanyi, zamucsao szem od veszeljá, i 'zaloszt moja vu szebi grizém.

4. Gorelo je vu meni szrcze moje, i liki ogen sze znêto vu mîszlaj moji, tak da szem gúcsao z jezikom mojim.

5. Dáj mi znati, Goszpodne, konecz moj: i racsún dnévov moji, keliko ji je: da zvêm, kâ mi je preminôti.

6. Ovo, kak dlan szí mi zmero dnêve moje, i bívoszt moja je kak niesesz pred tebm. Kak niesesztni szo vszi lüdjé, kí dônok tak bátrivno 'zivéjo. Selah.

7. Zaisztino, tak hodi cslovek, kak tenya; sztanovito sze márno trüdi! vküp szprávla, i nevej, sto de szranyüvao.

8. Na koga bi sze tak szlono, Goszpodne? Vu tebi je vüpanye moje.

9. Oszlôbodi me od vszega preszttoplênja mojega: neposztavi me vö na spot pred te blázne.

10. Obnêmim, i neodprém vüszta moji; ár od tébe zhája tô.

11. Vzemí z méne bies tvoj, nacsi prêdem pod vdárczom rôk tvoji.

12. Gda kastigas csloveka za grêhov volo; zêjszelepotanye-gova, liki od molov. Zaisztino, márnoszt je vszák cslovek. Selah.

13. Szlísaj molbe moje, Goszpodne, i vzemi vu vüha kries moj: nemúcsi nad mojimi szku-

zami, ár szem tühénecz pred tebom, i 'zelár, kak vszi ocsá-czi moji.

14. Püszti me, da sze raszhladim, prvle, kak sze tá szprávim ino me vecs nede!

XL. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od Krisztusa; nyegovoga trplénja, i csészti proroczke.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpê-vanyi.

2. Csakajôcs szem csakao Goszpodna; on sze je k meni nagno, i poszlühno je kriesanye moje.

3. Vö me je potégno z grozne jame; z kalísa blata; i posztavo je nogé moje na pecsino, i moesne je vesino sztopáje moje.

4. I dao je vu vüshta moja peszem nôvo, hválo Bôga nasega; tô do vidili vnôgi, i bojali do sze, ino sze vüпали vu Goszpodni.

5. Blá'zen on mô'z, kí vu Goszpodni polo'zi vüpazen szvojo, i nepridrü'zi sze k tim gizardávim, i k tim na lá'z gibkim.

6. Vnôga szo, o Goszpodin Bôg, esüda tvoja i míszlí tvoje nad nami. Niscse je nej tebi glíhni. Oznanüvao i glászo bom je; ali vnogo véksa szo, kak bisze pregovoriti mogla.

7. Áldovi i dári szo ti nej vugodni; ali vüha szí mi ôdpro: ne'zelês 'zgánoga áldova, ni áldova vtisanya.

8. Teda szem erkao: ovo idem; vu Knigaj je píszano od méne.

9. Gotov szem, o Bôg, csiniti volo tvojo, i právda tvoja je vu szrezi mojem.

10. Predgao szem praviezo tvojo vu tvojoj velikoj obsiní: ovo vüszt moji szem nêzápro: tí znás, Goszpodne.

11. Pravieze tvoje szem nêszkrío vu szreze moje: isztino tvojo i tvoje zvelicsanye szem vörazglászo: nej szem szkrío miloscse tvoje ino isztine tvoje pred tov velikov obsinov.

12. Tí pa, Goszpodne, neprikráti meni szmilenoszti tvoje: po milosci tvojoj i tvojoj isztini me na veke obdr'zi.

13. Ár szo me okôli vzela hüda brez' racsúna: popadnoleszo me nepravdenoszti moje, da ji nemorem viditi; vecs ji je, kak vlászi gláve moje, záto me je osztavilo i szreze moje.

14. Dopadni sze ti, Goszpodne, vörêsi mené. Goszpodne, hiti mi na pomôcs!

15. Szrame'zlüvati sze morejo i na spotszpadnoti vszi, kí iscesejo düso mojo pogübiti: szpêtszenaj obrnéjo, i na szramôto vr'zejo 'zelejôcsi mojo neszrecso.

16. Naj sze léknejo nad szramôtov szvojov, kí meni právi-jo: ahah! ahah!

17. Naj sze radüjo ino veszelijo vu tebi, vszi iszkajôcsi tebé, govoríjo vszi, kí lübjó zve-

liesanye tvoje: Goszpôd bojdi visziko hválen!

18. Jasz szem pa obte'zen i obô'zan; ali Goszpôd sze za méne szkrbí. Ti szi pomôcs moja i moj oszloboditel, Bôg moj, nemüdi sze.

XLI. 'ZOLTÁR.

Od dobrotivnoszti i nevernoszti.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpêvanyi.

2. **B**lá'zen, kí gorivzeme toga potrebüvajôcséga; vu hüdom dnévi ga oszlobodí Goszpôd.

3. Goszpôd ga bode varvao, ino ga vu 'zítki zdr'zi: blá'zen bode na zemli, niti ga nedás hotênýi protivníkov nyegovi.

4. Bôg de ga otávlao na beté'znoj poszteli. Tí vszo lego nyegovo preobrnés vu betégi nyegovom.

5. Jasz szem tak erkao: Goszpodne, szmilűj sze nad menom, zvrácsi düso mojo, árszem grêso prôti tebi.

6. Nepriátelje moji hüda právijo na méne: gda merjé, i prêde imé nyegovo?

7. Csi mi prído na glédanye, márna guesíjo; szreze nyíhovo povéksáva hüdôbo, vöido i razlácsajo me.

8. Vküp sepecsejo prôti meni vszi odürjávczi moji, i zmisládajo zla na méne.

9. Rêcs Beliála ga naj pokríje,

da, gda bode le'zao, nedá sze nyemi vecs gorisztánoti.

10. Escseipriátel moj, vu kom szem sze vűpao, kí je jo krűh moj, je gori zdigno petô prôti meni.

11. Záto tí, Goszpodne, sze szmilűj nad menom, i pomori mi gori, da nyim nazâ plácsam.

12. Z toga szpoznam, kâ szem ti priéten, csi sze nebode radűvao nepriátel moj nad menom.

13. Mené pa zdr'zís za volo pobo'znoszti moje, i posztávis me pred lícze tvoje na veke.

14. Hválen bojdi Goszpôd, Bôg Izraela, od vek i veka do vek i veka. Amen, Amen!

XLII. 'ZOLTÁR.

Nevola i trôst ti pregányani.

1. Návuk Korehovi otrokov k naprêszpêvanyi.

2. **K**ak jelen lecza za hladnov vodôv; tak düsa moja kriési k tebi, o Bo'ze!

3. 'Zéja düsa moja Bôga, Bôga 'zívoga. Gda prídem, ka bi sze szkázao pred líczom Bo'zim?

4. Szkuze moje szo hrána moja dén i nôcs; da mi právijo cêli dén: gde je Bôg tvoj?

5. Ztoga gda sze szpomeném, vövlejem szam vu szebi düso mojo; ár bi rad tá sao vu sereg, i szpravo sze 'z nyim k Hi'zi Bo'zój, z glasznim szpêvanyem, i dícsenyem, z vno'zinov szvétek szvetécsov.

6. Zaka sze 'zalosztís, düsa moja, ino szi tak nemirovna vu meni? Csákaj na Bôga; ár bom ga escse csesztío, kâ me pomága z liczom szvojom.

7. Bôg moj, tú'zna je düsa moja vu meni; zátó sze z tébe szpomínam vu dr'zéli Jordána i Hermona mále gore.

8. Prepaszt prepaszti kriesci z sümlênym válov tvoji: vsze szlápovje i povôdni tvoje sze po meni válajo.

9. Vu dne mi podelí Goszpôd miloszcso szvojo, i v noci szpêvam nyemi, i molim Bogá 'zítká mojega.

10. Ercsém Bôgi: pecsína mojega, zaka szi sze szpozábo z méné? zaka morem, te'zen od nepriátela, 'zaloszten hoditi.

11. Kak sztrtina je vu kôsztaj moji, da me spôtajo nepriátelje moji, govorêsi meni vszákdén: gde je Bôg tvoj?

12. Ka sze 'zalosztís, düsa moja, ino szi tak nemirovna vu meni? Csákaj na Bôga; ár bom ga escse hválo nyemi, kâ je zvelicsanye lícza mojega, i Bôg moj.

XLIII. 'ZOLTÁR.

Zezávanye Bôga, náj vísisega szodecza.

1. Szôdi méné, o Bôg, i pelaj Správdó mojo prôtilüdém neszvétim: vari me od jálnoga i hüdoga csloveka.

2. Ár szi ti Bôg môcsi moje; zaka szi me osztavo? zaka mo-

rem, te'zen od nepriátela 'zaloszten hoditi?

3. Posliszvetloszt tvojo i isztino tvojo: one me naj vodijo i szpelajo k tvojoj szvétoj gori i do tvojega prebiválisesa.

4. Da prisztôpim k oltári bo'zemi, k Bôgi radoszti i veszeljá, ino te dícsim na czíthari o Bôg, Bôg moj!

5. Zaka sze 'zalosztís, düsa moja? zaka szi nemirovna vu meni? Csákaj na Bôga, ár bom ga escse csesztío, kâ je zvelicsanye lícza mojega, ino Bôg moj.

XLIV. 'ZOLTÁR.

Molitev ti szvéti.

1. Návuk Korehovi otrokov k naprêszpêvanyi.

2. Bôg! z vühami nasimi szmo csüli: ocseve nasizszo nam razkládali, ka za dela szi tí csinío vu nyi dnévi, vu sztári vrêmenaj.

3. Tí szi z rokôv tvojev pogane pregnao, i nyé tá poszádo: pogübo szi te ove, i razplaso.

4. Ár szo nej z mecsom szvojim dôbili dr'zélo, i nyí rama je nyim nê pomágala: nego dêszna tvoja i rama tvoja, i szvetloszt lícza tvojega, zátó, kâ sze ti je dopadnoló vu nyí.

5. Tí, Bôg, szi szam moj Král, kí Jákokbi pomôcs oblübis.

6. Potebi protivníkenasesztiramo: vu iméni tvojem szklácismo one, kí nad nász sztánejo.

7. Ár sze nezavü pam na lok moj, i mecs moj me neobráni.

8. Ali tí nász obdr'zís od nasi protivníkov, i odürjávce nase szi ospotao.

9. Vu Bôgi sze sesémo hváliti vszákdén, i tvoje imé dícsiti na veke. Selah.

10. Ali zdâ szi nasz osztavo, i na szramoto püszto; nê szi vö-sao z vojszkov nasov.

11. Pobegnoti nam dopüszttís pred nepriátelmi, i odürjávcezi nasi nász porobijo.

12. Prêk nasz dás, liki ovezé na jêsztvino, i med poganenasz rasztepés.

13. Ódao szi lüdsztvo tvoje brez pênez, i nê szi pobôgsao czêne nyegove.

14. Vöszí nasz dao na spot szôszedom nasim, na oszmejávanye i czône onim, kí szo okôli nasz.

15. Vesíno szi nasz példo med poganmi, da bi kívali z glavámi nad nami.

16. Vszákdén je szramota moja pred menom, i lícze moje je puno szráma.

17. Za volo guesa ospotávczov i pszüvczov, za volo nepriátela i zadomeszesavcza.

18. Vsze tô je prislo na nász; dönok szmo sze nej szpozábili z tébe, ni grátali la'zezi vu závezki tvojem.

19. Neobrácsa sze nászdrtszr-cze nase: nevkleknejo sztopáji nasi od pôti tvoje.

20. Csi szi nasz taki szklacso med sárkane, i pokrío nasz z szénczov szmrti.

21. Csi bi sze szpozábili z iména Bogá nasega, ali vö raszprésztreli roké nase prôti tühommi bôgi.

22. Jeli Bôg nebi tô prevído? da on zbrojáva ta szkrita szrezá.

23. Ár sze za tébe vmárjamo vszákdén; tak sze dr'zímó, liki na klánye bodôcse ovezé.

24. Prebüdi sze! zaka szpís Goszpodne? obüdi sze, i neodvr'zi nasz na veke.

25. Zaka bi szkrívao lícze tvoje i szpozábo sze z nevôle nase, i obtézenya nasega?

26. Ár je vugnyena do práha düsa nasa, i têlo nase prikeljeno k zemli.

27. Sztani nam na pomôcs, i oszlôbodi nasz, za volo miloszcse tvoje.

XLV. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od Krisztusa, kak zárocsnika czérkvi.

1. Szvadbena peszem i vucsenye Korehovi otrokov od liliov k naprészpévanyi.

2. **L**êpo peszem nabéra szr-ravo moja Králi; jezik moj je, liki pero hitroga pizácsa.

3. Lepsi szi od vszê szinov lüdí: vö je vlejána szlatkoszt vu vüsztá tvoja; záto te blagoszlovi Bôg na veke.

4. Pripasi tvoj mecs na sztran tvojo, tí 'zmozen! díko tvojo i postenyé tvoje.

5. I vu ôpravi tvojoj szrecsno gezdi z rêcsjov isztine, krotkoszti i pravicze, i szká'zi csüda z dêsznov tvojov.

6. Sztrêle tvoje szo osztre, národje szpokáplejo pred tebom, na szrêdi með protivníkmi Krá-la.

7. Sztolec sz tvoj, o Bôg, je vszigdár i na veke; palicza rávnoszti je palicza Králevszstva tvojega.

8. Lübis isztino, odürjávás nepobo'znoszt; záto te je namazao Bôg, Bôg tvoj z oliom veszélja víse tüvárisov tvoji.

9. Mirha i aloe i Kezia je vsze oblecsalo tvoje, z palacs szlonovi bodo te z mu'zikov razveszeljávali.

10. Cserí králevszke szo vu tvoji drágocsaj; kre dêszne tvoje sztojí zárocsnicza vu csísztom zláti.

11. Poszlhúsaj csi, glédaj, nagni vüha tvoja, i szpozábi sze z lüdsztva tvojega, i z hi'ze oc-sine.

12. Veszelió sze bode Král vu lepoti tvojoj; ár je on Goszpôd tvoj, záto sze naklekni pred nyim.

13. I cserí Tírusa sze bodo z dármi szvojimi pred líczom tvojim molile; kak ti náj bogatêsi lüdsztva.

14. Vszegavêcs odícsena je csí

králova znôtra, i oblecsena z zlátim gvantom.

15. V nasítoj ôpravi sze pripela k Králi; devojke za nyôv kak priátelkinye nyéne, sze tüdi szprevodijo pred tébe.

16. Szprevodijo sze zradosztjov i veszeljom, i sle bodo vu palacse Krála.

17. Meszto ocsév tvoji bos mêla otroke; posztávis nyé poglávníke po czêloj zemli.

18. Szpomíno bom imé tvoje od deczé do osztankov deczé; záto te bodo vadlúvali národje na vsze vek i veke.

XLVI. 'ZOLTÁR.

Czérkvi trôst i bátrivnoszt.

1. Prêdnyemi szpêvczi Korehovi otrokov peszem na Alimot.

2. **B**ôg je obramba i môcs na sa, vu vszákóm sztiszkávanyi gotova pomôcs náidena.

3. Záto sze nebojímó, csi bi sze szvét premenyávao, i goré sze preobracsale na szrêdo vu môrje.

4. Csi bi sümlelo, z válovjom divjalo môrje, i od nyegovoga vdérjánya goré prepadnole. Selah.

5. Potok i járkí razveszeljávali bodo váras bo'zi, szvéto prebiválicse vísesnyega.

6. Bôg je na szrêdi notri v nyem, záto sze negene; na pomôcs nyemi bodo Bôg rano.

7. Poganye moro trepetati, i králevsztva szpádnoti; gda vö-püszti glász szvoj, rasztópi sze zenla.

8. Goszpôd seregôv je z nami, obramba nasa je Bôg Jákoba. Selah.

9. Hodte, glédajte dela Goszpôdova, kí esüda csiní na zemli.

10. Kí bojni konec z vr'ze po vszem szvéti; zlámlelok, isztere dárdo, zézzgé kôla z ognym.

11. Hênvajte i szpoznajte, kâ szem jasz Bôg, kí sze bom zvisávo med poganmi, zvisávo sze bom na zemli.

12. Goszpôd seregôv je z nami, obramba nasa je Bôg Jákoba. Selah.

XLVII. 'ZOLTÁR.

Od Krisztusovoga v nébo zasztóplénja.

1. Korehovi otrokov 'Zoltár k naprêszpêvanyi.

2. **V**szí národje jôkajte vküp z dlanmi, i szpêvajte Goszpôdni z glászon viszikim.

3. Ár Goszpôd, te Vísesnyi je grozni, veliki Krápo vszój zemli.

4. On podvr'ze nárole pod nász, i pogané pod nogénase.

5. Odebére nám k örocsíj naszój díko Jákobovo, koga j' lübo. Selah.

6. Gori je sao Bôg z kríca-nyem, Goszpôd z glászon tronbônte.

7. Szpêvajte, szpêvajte Bôgi: szpêvajte, szpêvajte králi nasemi.

8. Ár je Bôg Král nad czêlov zemlov: szpêvajte nyemi rázumno.

9. Bôg kralüje nad poganmi; Bôg szedí na szvojem szvétom sztôlezi.

10. Poglavníczí národov szo sze vküp szpravili k lüdsztvi Bôga Abrahámovoga; ár szo zászlobe zemlé bo'ze, kí je jáko zviseni.

XLVIII. 'ZOLTÁR.

Kép czérkvi krsztsanszke.

1. 'Zoltárszka peszem Korehovi otrokov k naprêszpêvanyi.

2. **V**eliki je Goszpôd, i velike hvále vrêden, vu vársi Bogá nasega, na szvojój szvétoj gori.

3. Gora Sion je, kak edna lêpa dr'zêla, na veszélnoszt vszój zemli; na nyé sztráni od szevra je meszto velikoga Krála.

4. Bôg je vu nyé palacsaj znáni, kak obramba.

5. Ár ovo Králove szo vküp zprisli, i mimo szo sli navküpe.

6. Oni tô vidivsi, krôto szo sze esüdüvali, léknoli szo sze isztrasili.

7. Trepetanye je na nyé tam szpadnolo; 'zaloszt, kak na rodécso.

8. Po zdôczy razbíjes ládje môrja.

9. Liki szmo csüli, tak szmo vidili vu vársi vszê seregôv Goszpôda, vu meszti Bogá nasega. Obari ga Bôg na vek i veke. Selah.

10. Csákamo, Bo'ze, na milosceso tvojo vu czérkvi tvojoj.

11. Kak imé tvoje, o Bôg, tak i hvála tvoja je do konczov zemlé: dêsznatvojaje punapracvicze.

12. Veszelíla sze bode gora Siona, radüvale sze bodo cserí Jude, za volo praviczze tvoje.

13. Okôli obdájte Sion, i okôli ga nasztante, prectite törme nyegove.

14. Obrnte gedrnoszt na zíd nyegov, i zvršávajte nyega palacse, da tô pripovedávati morete odvêtki pridôcsemi.

15. Kâ je ete Bôg, nas Bôg, na vsze vek i veke. On nász bode vodo do szmrtri.

XLIX. 'ZOLTÁR.

Návuk i trôst prôti szrecsi ti nepobo'zni.

1. 'Zoltár Korehovi otrokov k naprêszpêvanyi.

2. **P**oszlühnte eto vszi národje: kebzüjte vszi prebívajôcsi na zemli.

3. Tak prôszti lüdjé, kak ti vísisi, navküpe bogáctzi i szíromáczke.

4. Vüszta moja bodo gúcsala môdroszt, i premislávanya szrca mojega rázumnoszt.

5. Tá nagnem k prílíkam vü-

ha moja: zacsнем na czithari pripoveszt moja.

6. Zaka bi sze sztarao vu hüdi dnévi; esi me zlocsasztncszt oni, kí me pod péte mecsejo, nájde?

7. O, kí sze zavüpajo na szvoje bogátsztvo, i nad vnožinov bogátsztva szvojega sze zvisávajo!

8. Niscse nemre nikaž odküpiti brata, ni nika dat Bôgi za resênje nyegovo.

9. Ár je tak drágo resênje dús nyíhovi, da je nore z míszli püsztiti na vek.

10. I esi bi taki čugo 'zívo, i nebi vido groba.

11. Ár sze vidísi dá, kâ tak môdri mérajo, kak norezi i blázní preidejo, i bogátsztvo szvoje drúgim povízejo.

12. Mislênjanyíhova szo, da bi hi'ze nyíhove vecsne, sztánek nyíhov od odvêtká do odvêtká bio, ipo nyíhovom iméní sze zval dr'zéle.

13. Ali caovek vu toj díki neobsztójí, priszpodobno k govedi, steropogíne.

14. Tê je djánye oni, kí blázníjo, kí za nyimi dopádnéný nájo vu vüsztaj nyíhovi. Selah.

15. Kak ovczé sze vu pekel zmecsejo, szmrt je bode jêla, i goszpodüvali bode nad nyimi t'pravicsni rano: nyí kêp obztara; pekel bode nyí sztális.

16. Ali Bôg odküpi z pekla oblaşti düso mojo, ár me je go-ri príjao. Selah.

17. Nezburkaj sze, gda obo-gati cslovek, i gda sze povnô-'za préczimba hi'ze nyegove.

18. Ár vu szmrti nika z sze-bom nevzeme: nedesla zanyim préczimba nyegova.

19. Ár je düsi szvojoj vu 'zít-ki po vóli hodo; hváli sze, kâ je dobro 'zívo.

20. Poberé sze vszáki za od-vétkom ocsév szvoji, i na veke nebode vido szvetloszti.

21. Cslovek tak vu préczimbi i brez' rázuma, priszpodoben k govedi, stero prêde.

L. 'ZOLTÁR.

Od práve Bo'ze czészti.

1. Asafa 'Zoltár.

Bôg Bogôv, Goszpôd je gú-esao i zvao szvét od zhoda szuncza, do záhoda.

2. Z Siona sze je ta lêpa szvet-loscsa, Bôg oblescsíla.

3. Bôg nas príde i nebode mú-esao; ogen po'zgécsi bode pred nyim, i okôli nyega vihér ne-szmerni.

4. Zvao de nébo odzgora, i zemlo, naj szôdi národ szvoj.

5. Vküp mi szprávte szvéte moje, prestímajôcse závezek moj vise áldova.

6. I glászila bodo nebésza pra-vicsnoszt nyegovo, ár je Bôg szam szodecz. Selah.

7. Poszlhúsaj lüdsztvo moje! ná gucsím: Izrael, naj szvêdo-esím med tebom: Jasz Bôg, szem tvoj Bôg.

8. Nesesem te káratí za tvoji áldovov volo; gorécsi áldovi tvoji szovszigdár pred menom.

9. Nevzemem z tvoje hi'ze tel-esícsa, ni kozlov z tvoji stal.

10. Ár je moja vsza 'zivína lo-gôv, i zvirina na jezero jezér goráj.

11. Znam vsze ftícze gôr, i mlajina polszka je pred menom.

12. Csi bi lacsén bio, nebi tí pravo; ár, moj je vesz szvét, i punoszt nyega.

13. Jeli jêm meszô jünczov, ali pijém krv kozlôv?

14. Aldüj Bôgi zahválnoszt, szpuni Vísnyemi oblübo tvojo.

15. Izazovi me vu dnévi sztiszkávanya: oszlobodím te, i tíme bodes dícsó.

16. Ali tomi nepobo'znomi ve-lí Bôg: zaka oznanüjes mojo právdo, i jemlés vu vüsztá tvo-ja závezek moj?

17. Geto odürjávas káranya i za hrbet mecses recsí moje!

18. Csi vídis tatá, 'z nyim be-'zís, i z práznikmi más obesin-sztvo.

19. Vüsztá tvoja püsesas na hüdo, i jezik tvoj zbéra jál-noszt.

20. Szédes szi i gucsís prôti brati tvojemí, i színí materé tvoje ogrizávas.

21. Tô szí csinío, i jasz szem mucsao; i tí stímas, kâ bom jasz táksi, kak tí? — Ali jasz te pokáram, i na ôesi ti vr'zem.

22. Kebzüjte dônok na tô, kí sze szpozábite z Bôga, naj vasz tá nevneszém, i nede vam oszloboditela.

23. Kí zahválnoszt áldüje, on mené csesztí; i tô je pôť, da nyemi poká'zem zvelicsanye Bo'ze.

LI. 'ZOLTÁR.

Dávida pokôre gledalo.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpêvanyi.

2. Gda bi Náthan prorok k nyemi priso, potom kak je bio pri Bathsebi.

3. **S**zmilüj sze nad menom Bôg, pôleg dobrotivnosztí tvoje, i pôleg velike milosztivnosztí tvoje zbrisi doli grêhe moje.

4. Vesz me operi od neprávdenosztí moje; i z grêhov moji, me ocsíszti.

5. Ár szpoznam moje pregre-sênye, i grêh mojje nesztanoma pred menom.

6. Prôti tebi, li prôti tebi szem pregrêso: zle szem csinío pred ocsmí tvojimi, da sze szpravi-csas tí vu recsáj tvoji, i csíszti bodes vu szôdbi tvojoj.

7. Ovo, vu nepraviczí szem sze osznôvo, i vu grêhi me je poprijéla mati moja.

8. Ovo, tí isztino 'zelês vu obísztaj, to szkrivno modrôszť mi vö vjávís.

9. Poskrôpi me z hí'zopom, da bom csíszťí: múj me, da od sznêga belêsi bodem.

10. Dáj mi obcsütiti radoszt i vészélje, da sze mi razveszelíjo kôszti, stere szí zpotro.

11. Obrni lîeze tvoje od grê-hov moji, i doli zbrisi vsze bí-ne moje.

12. Sztvôri vu meni, o Bôg, szrczé csíszto, i dûh sztálen ponôvi vu meni.

13. Neodvr'zi me od lîeza tvo-jega: nevzemi tvojeja szvétoga Dûhá od méne.

14. Potrôstaj me pá z tvojim zvelicsávanyem: zdr'zi me z Dûhom obeszeljá.

15. I vucso bom presztópni-ke na potí tvoje, da sze grêsniczke k tebi povrnéjo.

16. Oszlôbodi me od dugôv krvi, o Bôg, Bôg mojga zveli-csanya, i zvisávao bode jezik moj praviczio tvojo.

17. Goszpodne, odpri lampe moje, i zvisávála bodo vîszta moja glász tvoj.

18. Neradüjes sze tí vu áldo-vaj, esi bi ti je dao; 'zgáni áldovi sze ti nedopádnejo.

19. Áldovi Bo'zi szo: dûh potrti, — szreza potrtoga i szti-szkávanoga tí o Bôg, nezavr-'zes.

20. Vcsíni dobro, pôleg milo-

sese tvoje z Sionom: zídaj szte-
né Jerusálema.

21. Teda sze ti dopádnejo ál-
dovi pravicsnoszti, 'zganyá i
czêlo 'zganyá; teda bodo tel-
csíese na oltári tvojem áldü-
vali.

LII. 'ZOLTÁR.

Dávida to'zba na Doega.

1. Dávida návuk k naprêszpê-
vanyi.

2. Gda bi prisao Doeg Edomí-
ta, i nazvêszto bi Sauli, i er-
kao nyemi: Dávid je prisao vu
hi'zo Ahimeleka.

3. **K**a sze zvisávas vu zlo-
esasztnoszti, o zmo-
'zen; da milosesa bo'za vszák-
dén trpí?

4. Zlo mészli jezik tvoj; kak
osztra brítva rê'ze z la'zmí.

5. Lübis hűdo pred dobrim,
ráj gucsís lá'z, kak isztino. Se-
lah.

6. Rad gucsís vsze na pogibel-
noszt, z jálnim jezikom.

7. Záto te pogübí Bóg vszega-
vêcs; zmo'zd'zí to, i pre'zené z
sztánka, i vö te sztrêbi z zem-
le ti 'zivôcsi. Selah.

8. I vidôcsi tô ti pravicsni,
sztrsnejo sze, i 'z nyega sze
oszmejávali bodo.

9. Ovo mô'z, kí je nej vu Bôgi
polo'zo môcsi szvoje, nego sze
je vűpao vu vno'zinoszti bo-
gátsztva szvojega, i krepio sze
vu zlocsasztnoszti szvojoi.

10. Jasz pa osztánem, liki ze-

léna olíva, vu Hi'zi Bo'zoi: vű-
pao sze bodem vu miloszesi bo-
'zoi na vsze vek i veke.

11. Zvisávo te bodem na ve-
ke, ár vsze dobrocsinís: i cs-
kao bom na Imé tvoje, ár je tô
vugodno tvojim szvétim.

LIII. 'ZOLTÁR.

Od csloveka pokvarjenoszti i odküplê-
nya.

1. Dávida návuk k naprêszpê-
vanyi na Mahalot.

2. **B**lázen právi vu szrezi
szvojem: Nega Bôga.
— Pokvarjeni szo, ino gnűsz
vesínyeni vu szvojem hűdom
deli; nega ga, kí bi dobro esi-
nío.

3. Bóg doli glêda na sziní cslo-
vecse, da bi vido, jeli jeszte rá-
zumen, kí bi iszkao Bôga.

4. Ali vszi szo odpadnoli, vszi
navküp szo sztühnoli: nega ga,
kí bi dobro csinio, nega ni ed-
noga.

5. Nescesejo tô szpoznati csiné-
csi zlo, po'zérájôcsi lűdsztvo
moje, kak, kí krűh jêjo, Bôga
nezezávajo.

6. Tam sze bojíjo, gde sze je
nej bojati, ár Bóg raztepé kô-
szti borezov. — Oszramotís je,
ár je je Bóg odvrgao.

7. O dabi z Siona dána bíla
pomôcs Izraeli! i Bóg szvojega
národa robsztvo premêno! —
Radűvao bi sze Jákob, i vesze-
lío bi sze Izrael.

LIV. 'ZOLTÁR.

Prosnyja za pomôcs i oszlobodjênye.

1. Dávida návuk k naprêszpêvanyi na Neginoth.

2. Gda bi Sifite prisli, i erkli Sauli: jeli je nej Dávid szkříti pri nasz?

3. **B**ôg, za tvojega Iména volo me obari, i szpravi mi pravicz po zmo'znoszti tvojoj.

4. Bo'ze! poszlühni molítev mojo: kebzüj na recsí vüszt moji.

5. Ár szo tühénczi sztanoli nad méne, i szilo delajôcsi isesejo düso mojo, i nemajo Bogá pred szebom. Selah.

6. Ovo, Bôg je pomôcs moja, Goszpôd zdr'zí düso mojo.

7. Nazâ plácsa hüdôbo nepriátelom mojim. Vu isztini tvojoj je prepravi.

8. Z gotovnosztjov bom tí áldov áldüvao, i zvisávao Jehova imé tvoje, ár je pokojécse.

9. Geto szí me tí vö zmogao z vsze moje nevôle, i vu nepriáteli moji sze je naglédalo okô moje.

LV. 'ZOLTÁR.

Prosnyja próti jálnim bratom.

1. Dávida návuk k naprêszpêvanyi na Neginoth.

2. **P**oszlühni o Bo'ze, molítev mojo, i neszkríj sze pred mojom prosnyov.

3. Kebzüj na méne i szlísaj me, kí tak mílo proszim ino jôcsem.

4. Za volo krícsanya nepriátela i te'zenya toga hüdoga; ár mecsejo na méne hüdôbo, i csemérno me odürjávajo.

5. Szreze moje trpecse vu meni, i szmrtne bojazni szoszpadnole na méne.

6. Sztráh i trepetanye je prislo nad méne, i groza me je obísła.

7. Zátó szem erkao: sto mi dá perôti, kak golôbi, da bí odleto ino szí pocsino!

8. Ovo, dalecs bi odbê'zao i prebivao bi vu püszcsávi. Selah.

9. Híto bi vuidti pred vihérom i szlápovjem.

10. Po'zri je, Goszpodne, razdéli nyim jezike, ár vídim szílo i szvájo vu meszti.

11. Dén i nôcs hodiyo po nyega sztenáj okôli: krivicza ino trüd je vu nyem znôtra.

12. Pogüblênya szo vu nyem, ni neodíde csalaria i jálnoszt z vilicz nyegovi.

13. Da bi me szramotío nepriátel moj, tô bí prenásao; i da bi sze pozdigávao nad méne odürjávecz moj, szkrió bi sze pred nyim.

14. Ali tí szí moj tiváris, voj moj, i moj znánecz.

15. Midva szva priaznivo med szebom vküp dr'zala; vu Hi'zo Bo'zo szmo hodili vu serégi.

16. Zatisaj je szmrt náгла, 'zi-vi naj doli idejo v pekel, ár je zlocsasztnoszt vu prebivális-esaj nyihovi, i na szrêdi med nyimi.

17. Jasz bom pa Bôga zezá-vao, i Goszpôd obdr'zí mené.

18. Vecsér i zaütra, i pôldné bom sze molo i jôkao, i poszlhne glász moj.

19. Rêsi on düso mojo vu míri od oni, kí na méne sztojíjo; ár ji jevelika vno'zina prôti meni.

20. Poszlhne me Bôg, ino je ponízi, kí osztáne na veke. Se-lah. Ár nácsisi negrátajo, geto sze Bogá nebojío.

21. Vr'ze roké szvoje na te mirovne nyegove, i oszkrúni zavezek nyegov.

22. Nyega vüsza szo gladsa od zmôcsaja, i dönok nyemi je vu szrezi za boj: recsí nyegove szo mehkêse od olia, i dönok szo gôli mecsi.

23. Vr'zi na Goszpodna po-trêbo tvojo, on bode szkrbo za tébe. Nenihá toga pravicsnoga na veke vu nemirovesini.

24. Ali tí Bôg, ove doli szünes vu globoko jamo; krví'zelezi i jálniczke nezadobíjo polovicze dnévov szvoji. Jasz sze pa zavüpam na tébe.

LVI. 'ZOLTÁR.

Prosnya prôti pregancesarom.

1. Dávida zláta rêcs k naprê-szpévanyi od nêmoga golôba,

med tühénczi, gda szo ga Fili-szteuske zgrabili v Gáthi.

2. Szmilüj sze nad menom. Bôg! ár me cslovek sesé vtoniti, vesz dén bojüvajôcs me sesé pote'ziti.

3. Vtoniti me seséjo nepriátelje moji vszákdn; ár sze vnôgi bojüjejo prôti meni zvisávajôcs.

4. Gda sze bojim, teda sze na tébe szlonim.

5. Vu Bôgi bom sze hválo i v Rêcsi nyegovoj: vu Bôgi sze vüpao, i nebom sze bojao. Ka mi more cslovek!

6. Vszákdn zaobraesüjejo recsí moje: vsze nyíhove míszli szo prôti meni na hûdo.

7. Vküp sze csrêdijo, csate me-csejo, i sütao za mojimi petami, kak bi mogli düso mojo popádnotti.

8. Pri vszój nepravicsnoszti zdr'zi nyé; alí szüni doli tákse lüdi brez milosese o Bôg!

9. Precsti tí pobêg moj, pobe-ri szkuze moje vu tvojo poszôdo. Nêli szo v racsuni tvojem?

10. Teda sze nepriátelje moji názdrt vrnêjo, vu dnévi vu ste-rom bom kríasao. Tak szpo-znam, ka szi tí Bôg moj.

11. Glászo bom Rêcs Bo'zo, zvisávao obecsanye Goszpodna.

12. Vu Goszpodni sze vüpam, ni sze nebojím. Ka mi dene cslovek?

13. Tebi szem oblűbo, o Bôg! tebi, scsém dati hválo.

14. Ár szí tí oszlôbodo düso mojo od szmrti, nogé moje od posklesznenyá, da bi mogao hóditi pred líczoim tvojim, o Bôg, vu szvetloszti ti 'zivôcsi.

LVII. 'ZOLTÁR.

Prosnya prôti nepriátelov neszmlenoszti.

1. Dávida zláta rêcs, k naprêszpêvanyi, ka je nej prêsao, gde je pred Saulom pobegno vu lűknyo.

2. Szmilűj sze nad menom Goszpodne, szmilűj sze mi! ár sze vu tebi vűpa düsa moja, i na szénczo perôt tvoji sze zaneszém, dokecs miné szti-szkávanye.

3. Zezávam Bôga vísnyega, Bôga, kí konecť vsiní nevôli mojoj.

4. On posle z nébe i oszlobodíme; oszramotí mojega pregancsara. Selah. Posle Bôg młoscso szvojo ino vernoszt szvojo.

5. Z düsov mojoy szem na szrêdi med orosláni. Otroczi cslovecsi plűjejo ogen, nyí zobjé szo szpicza i sztrêle, i jezik nyíhov oszter mecs.

6. Pozdigni sze o Bo'ze, vise nebész, i vise czêloga szvêta, v diki tvojoj.

7. Mre'ze szo vrgli sztopájom mojom, da bi doli szklacsili düso mojo: szkopali szo pred me-

nom jamo: ali szamí szo szpadnoli v nyô. Selah.

8. Gotovo je szreze moje, o Bôg, gotovo je szreze moje, da ti szpêvam ino hválím.

9. Prebűdi sze moja díka, prebűdí sze 'zoltár, i czithara! Rano sze scsém prebűditi.

10. Hválo ti bodem med lűdsztvom, Goszpodne: 'zoltáre bom ti szpêvao med národmi.

11. Ár je zvisena do nébe tvoja miloscza, i isztina tvoja, kak dalecs obláčzke szégnejo.

12. Pozdigni sze o Bôg vise nebész, i vise czêloga szvêta vu díki tvojoj.

LVIII. 'ZOLTÁR.

Sztaranya nad ogrizávci.

1. Dávida zláta rêcs, k naprêszpêvanyi da nebi prêsao.

2. Jeli sztenêmi, kânescsete gűcsati, ka je prav, ino szôditi, ka je rávno, ví cslovecsa decza?

3. Ví hotécs hűda delate na zemli, i roké vase vö ftegűjete na kriviczo.

4. Hűdobnyáčzke szo preobrnjeni od utrobe materé mao: odtűhnoli szo od narodjenjá mao guesécsi lá'z.

5. Nyí besznôcsa je, liki besznôcsa kacse; kakó glűha kacsa, stera vűhò zatekne,

6. Naj necsűje glásza szlepára, i bajaveza vucsenoga.

7. O Bôg razmláti nyim zobé

vu nyi vüsztaj: Goszpodne, raz-drôbi kôtne zobé tim mládim oroslánom.

8. Razlejéjo sze, kak voda, stara tá tecsé. Czílajo z szvojimi sztrêlami, ali szamí szebé presztrlíjo.

9. Pogínejo, liki pú'z sztühne: kak nezrêli porod 'zenszki, szuncza glédali nebodo.

10. Prvle kak vase trnye razmiti má, ka je trnov grm, nyé szrd 'ze zeléne poczera.

11. Radüvao sze bode pravi-esen, gda de vido zadomesesá-ványe, i prao nogé szvoje vu krvi nepobo'znoga.

12. I velo bode vszáki: má dö-nok nájem te pravicsen, i Bôg je li dönok szodecz na zemli.

LIX. 'ZOLTÁR.

Prosnya prôti pregancsarom.

1. Dávida zláta rêcs, daszene-bi pogübo, gda je poszlaos Saul i dao ga zaszedjávati vu hi'zi nyegovoj na szmrt.

2. **O**szlóbodi me od nepriá-telov moji, Bôg moj: obari me od oni, kí prôti meni sztanyüjejo.

3. Obráni me od hüdodêlni-kov, i od krvi'zelni lüdi me o-szlóbodi.

4. Ár ovo sütajo za düsov mo-jov, vküp sze csrêdijo prôti me-ni ti zmo'zni, brezi bina i pre-kaczanya mojega, o Goszpodne.

5. Brezi moje falinge be'zýjo,

ino sze priprávlajo. Obüdi sze, prídi mi prôti, i vidi.

6. Ti Goszpodne, Bôg seregôv, Bôg Izraela! obüdi sze na pri-glédanye vszê poganov: nemi-lüj nikoga csinécsega zlocsaszt-noszt. Selah.

7. Naj sze nazâ vrnéjo navé-esar, lajajo kak pszi i okôli dr-csejo po várasi.

8. Ovo vküp sepecsejo z vü-sztami szvojimi, mecsi szo vu lampaj nyíhovi; sto bi mogao poszlhüsatí?

9. Ali ti Goszpodne sze szme-jés'z nyí, oszmejés vsze pogane.

10. Pred nyí mocsjôv sze k te-bi dr'zím, ár szi tí Bôg obram-ba moja.

11. Bôg mi prôti príde z szvo-jov miloszesov: Bôg mi dá za-dobiti'zelényenad protivníkmi mojimi.

12. Neszpomôri ji, naj moj ná-rod toga nepozábi. Raszplôdi je z tvojev mocsjov, ino je do-li szühni, o Goszpodne zászlo-ba nasa.

13. Gréh vüsztt nyíhovi je go-vorénye lamp nyíhovi; naj sze zgrábijo vu szvojoj zvisenoszti, ár preklésztvo i lá'z glászýjo.

14. Pogübi je brez miloszesce; pogübi je, da nebodo nika, i za-razmijo, kâ Bôg goszpodüje nad Jákobom, notri do koncza zem-lé. Selah.

15. Naj sze nazâvrnéjo navé-

esar, lajajo kak pszi, i okôli dresejo po váراسи.

16. Naj szemitam dresejo za 'zívisom; esi sze nenaszitijo, tak szi naj lé'zejo.

17. Jasz bom pa szpêvao zmo'znoszt tvojo, i za gojдне miloszeso tvojo hválo, ár szi tí grád i obramba moja vu dnévi sztiszkávanya.

18. Pomocník moj! tebi sesém szpêvati, ár szi tí Bôg, obramba moja, i szmileni Bôg moj.

LX. 'ZOLTÁR.

Prosnya za szrecso národi Izraelszkomi.

1. Dávidova zláta rêcs závezka, knaprêszpêvanyi od lílioma k povcsenyê,

2. Gda sze je vojszküvao prôti Syrianczom v Mesopotamii, i prôti Syrianczom z Zobe; gda bi sze Joab povrno, i v Szolnom dôli pobío dvanajszet jezér Edomitanczov.

3. **B**ôg, kí szi nász osztavo, i raztepo, ino sze raszredo na nász, povrni sze pák nam.

4. Kí szi zemlo geno, i razkálao, zvrácsinyé preszünyenoszt, stera je tak razpráskana.

5. Pokázao szilüdsztvi tvojemite'zka: napájao szi nasz z vinom tak, da szmo vómot hodili.

6. Dao szi dönok zásztavo tebé sze bojécsim, stero bi prizdignoli, za volo isztine. Selah.

7. Da bi sze tvoji lübléni rêsi-

li. Zátó pomágaj z dêsznov tvojev, i poszlühni nasz.

8. Gúcsao je Bôg vu szvojoj Szvetini, nad tém sze veszelim: razdelim Síchem, razmêrim dôl Suchot.

9. Gilead je moj, moj je Manasse, ino Efraim je môcs moje gláva, Juda je moj voj.

10. Moáb je moja mujvaonicza, na Edoma vóvtégnem csrêvle moje, Filiszteus mi naj prôti juvcese.

11. Sto me pripela vu zaszanczano meszto? sto me szprevodi do Edoma?

12. Nêli tí, o Bôg, ki szi nasz osztavo? i neides vö, Bo'ze, z vojszkov nasov.

13. Podêli nam pomôcs prôti pogübeli, ár je márna pomôcs lüdi.

14. Vu Bôgi sesémo zmo'zna dela csiniti, on vküp szklácsi nepriátele nase.

LXI. 'ZOLTÁR.

Molítev za visno oblászt, da ji naj Bôg zmó'zen grád bode.

1. Dávida 'Zoltár knaprêszpêvanyi na Neginoth.

2. **S**zlísaj, o Bôg, krícsanye moje, i poszlühni molítev mojo.

3. Od koncov zemle krícsím k tebi vu sztráhi szreza mojegga; pelaj me na visziko pecsino.

4. Ár szi tí vüpazen moja, mo-

csen grád pred nepriateľom mojim.

5. Scsém prebívati vu satori tvojem na veke: zavüpam sze na obrambo perôt tvoji. Selah.

6. Ár szi tí, o Bôg poszlhno oblübe moje, dao szi örocsíno bojécsim sze iména tvoje.

7. Dní na dní pridás Králi: lêta nyegova trpíjo od národa do národa.

8. Da prebíva na veke pred líczom Bo'zim; miloscsó ino ver noszt nyemi szká'zi, daga obar jejo.

9. Tak scsém hválo szpêvati iméni tvojem, na veke, da oblübe moje szpunim od dna do dna.

LXII. 'ZOLTÁR.

Sztálen tröst próti nepriateľom.

1. Dávida 'Zoltár za Jeduthu na k naprêszpêvanyi.

2. **D**üsa moja je li podána Bôgi; od nyega je pomôcs meni.

3. On je pecsína moja, pomôcs moja, i visziki grád moj; nege nem sze velko.

4. Kak dugo te ví vszi süтали za ednim, najga preprávite, kak nagnyeno sztêno, i podrêti plôt?

5. Oni li mîszlijo, kak bi ga potepli, lüst májo k la'zam: z vüsztami blagoszlávlajo, ali znôtra vu szebi preklinyajo. Selah.

6. Ali düsa moja csákaj na Bô-

H. W.

ga, ár je pri nyem vüpanye moje.

7. On je pecsína moja, i pomôcs moja, viszoki grád moj, da neszpádnem.

8. Pri Bôgi je moje zvelicsanye, i díka moja, pecsína moje môcsi, i vüpazen moja je vu Bôgi.

9. Zavüpajte sze na nyegavszáki csasz o národje! vövlête pred líczom nyegovim szrece vase; Bôg je vüpazen nasa. Selah.

10. Szinovje cslovecsi szo nika, szinovje ti mocni szo zaman; csi bi sze na vágo djáli, navküp bi le'zêsi bíli, kak níká.

11. Nezanásajte sze na szilo i zgrablivosz, nedr'zte sze k márnoszti; csi vam bode bogátsztvo raszlo, neprikapcsite k nyemi szreza.

12. Edno je velo Bôg, vecskrát szem tô csüo: Bo'za je môcs.

13. I tvoja je, Goszpodne, miloszcza, i tí plácsas ednomi vszákom i pôleg dela nyegovoga.

LXIII. 'ZOLTÁR.

Prosnyá za právo Bo'zo szlî'zbo.

1. Dávida 'Zoltár, gda je bio vu püscsávi Jude.

2. **B**ôg, tí szi moj Bôg. Zaütra te iscem, 'zéja tebé düsa moja, 'zelej tebé têlo moje, vu ednoj szühoj dr'zéli, gde nega vodé.

3. Da bi te vido vu tvojoj Szve-tini, i vido zmo'znoszt tvojo, i díko tvojo.

4. Ár je bôgsa miloszesa tvoja, kak' zítek; vüszta moja dícsijsi tebé!

5. Tam bi te rad dícsó vu vszê m'zítke mojem: vu iméni tvojem pozdigávao roké moje.

6. Tô bi bíla mászt i tücsava düse moje, da bi te mogao hváliti z veszélimi vüszdami.

7. Gda sze na posztelo le'zécs szpomínam z tébe, i gda sze prebüdivsi od tébe zgucsávam.

8. Ár szí tí bio moj pomocník; vu szénczi tvoji perôt sze zvisávam.

9. Tebé sze je dr'zála düsa moja; dôszna tvoja je zdr'zála mené.

10. Oni szo pa iszkali szpadáj düsi mojoj; záto szo doli sli pod zemlo.

11. Oni szo mecsi v rôke szpadnoli, i bodejo jêsztvina leszícz.

12. Král sze pa veszelío bode vu Bôgi; kí kre nyega priszéga bode hválo méo, ár la'zli va vüszta sze májo zateknoti.

LXIV. 'ZOLTÁR.

Molba za obráneyé 'zítka i dobroga iména.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpêvanyi.

2. Szlísaj, Goszpodne, glász **S** moj vu sztaranyi mojem, od groze nepriátela obari 'zítek moj.

3. Szkríj me pred szprávisesom

ti zlocsasztni, pred seregom hüdodêlnikov.

4. Kí brüszijo jezik szvoj kak mecs; kí z szvojimi britkimi recsmí czílajo, kak z sztrêloy.

5. Da bi szkrivomá sztrêlili toga nedú'znoga; bisztro na nyegasztrêlajo, i nika sze nebojijo.

6. Mocsíjo sze z hüdim nakanênnyem; zgucsávajo szí, kak májo mre'ze naléesti, právjio: sto de je vido?

7. Zgrüntávajo zlocsasztnoszt, szkrivno sze dr'zijo: nezgrüntano i szkrivno je szreze eti lüdi.

8. Ali Bôg nyé sztrlí: na nágli dobíjo vdárecz.

9. Nyí lasztivni jezik nyim szpadáj szprávi, sztrszne sze nad nyimi vszáki, kí je vido bode.

10. Bojali sze bodo vszi lüdjé, razglasüvali do delo Bo'ze, i csinênnye nyegovo szpoznávali.

11. Radüvao sze bode te praviesen vu Goszpodni, i vüpaode sze vu nyem, i hválo de sze z têt m vszáki, kí je ednákoga szreza.

LXV. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt za dobrôte Bo'ze.

1. 'Zoltárszka peszem Dávida k naprêszpêvanyi.

2. **T**ebé sze prisztája himnus, o Bôg, vu Sioni, i tebi sze placsíje oblüba.

3. K tebi, kí poszlhnes molí-tve, bode vszáko têlo prihájalo.

4. Vnôgi grêhi te'zíjo mené, presztoplênya nasa tí odpúštís.

5. Blá'zen je on, koga tí odeberés, i k szebi púštís, naj prebíva vu dvori tvojem. Nasziese-ni bomo z dobrôtov hi'ze tvoje, vu szvétoj Czérkvi tvojoj.

6. Sztrasen vu praviezi tvojoj, poszlhni nász Bôg, zvelicsa-nye nase; kí szi vüpazen vszê krajín zemlé i môrja dalêsnyega.

7. Kí potrdi goré z jákosztjov szvojov, ino je opásza z zmo'znosztjov.

8. Kí potisa zburkanye môrja, süménye nyegovi válov, i bo-renye národov.

9. Da sze bojíjo prebívajôcsi na krajínaj, na tvoja znamênya; tí razveszelís vsze ka sze gíble rano i vecsér.

10. Priglédnes zemlo, ino jo navla'zis, i bogato vesinís. Potok bo'zi je pun vodé. Blagoszlovis nyé szlije, i tak jo oprá-vlas.

11. Nyé brázde namocsis, i grüde navla'zis, z de'zd'zom je mecsís, i blagoszlovis nyé od-rasz.

12. Koronüjes leto z dobrôtov tvojoj, od tvoji sztopájov sze czedí tüesava.

13. Prebiválicsa po púsztínaj szo tüdi tüesna, i goré szo z ve-szeljom opászane.

14. Ravné szo zakrite z ov-ezami, i dolôvje szo puni szil-ja, tak da vsze juvесе i szpêva.

LXVI. 'ZOLTÁR.

Hvála csüdni dél Bo'zi.

1. 'Zoltárszka peszem k naprê-szpêvanyi.

Radüj sze Bôgi, vsza zemla!
2. Szpêvajte na díko imé-na nyegovoga, razglasüjte hvá-lo díke nyegove.

3. Eresite Bôgi: Kak csüdna szo dela tvoja! tvoji nepriátel-je pomenkajo pred tvojoj veli-kov zmo'znosztjov.

4. Vsza zemla sze naklekne pred tebom, i hválo ti szpêva-la bode; hválo bode szpêvala iméni tvojem. Selah.

5. Hodte, poglednite dela Bo-'za! kak csüden je on v djányi pred szinmi cslovecsimi.

6. Premêno je môrje na szüho, da bi z nogami prêk po vodáj sli, nad tém sze mí vu nyem ve-szelímo.

7. Goszpodüje z szvojov mocs-jov vekôma; ocsi nyegove glê-dajo na národe; ti odpádnjeni gori nesztánejo. Selah.

8. Blagoszlávlajte národje Bô-ganasega: dájte csüti glász hvá-le nyegove.

9. Kí vu 'zítki zdr'záva düso naso, i nedá sze posklesznoti nogam nasim.

10. Ár szi nász szküszo, o Bô-

'ze, i ocsiszto, kak sze ocsis-
csáva szrebro.

11. Tí szi nász dao v vòzo djá-
ti, i na nase ledevjé szi tesko
bremen polô'zo.

12. Tiszi dopüsztolüdém nam
po glávi hoditi; prisli szmo v
ogen i vu vodo; dönok szi nasz
vöszpelaó i raszhládo.

13. Zátó bom z 'zgánim áldo-
vom sô vu Hi'zo tvojo, i szpu-
nim ti oblúbe moje.

14. Liki szem ôdpro lampe
moje, ino szo gúcsala vüsza
moja, vu sztizskávanyi mojem.

15. Jasz ti sesém tücsni koz-
lov'zgáneáldoveprineszti z ka-
dilom: áldüvao ti bodem 'ziví-
no z kozli. Selah.

16. Hodte poszlühsajte vszi bo-
gábojécsi, i vö bom gúcsao ka
je vesíno düsí mojoj.

17. K nyemi szem krícsao z
vüszdami mojimi, ino szem ga
zvisávao z jezikom.

18. Da bi szi ka krívoga gori-
djao vu szvojem szrezi, nebi
me poszlühno Goszpôd.

19. Ali poszlühno me je Bôg, i
kebzüvao na glász prosnye moje.

20. Blagoszlovleni je Bôg, kí
mi je nej vtájo prosnye moje,
niti miloszese szvoje.

LXVII. 'ZOLTÁR.

Prosnya i hválodávanye za Bo'zi bla-
goszlov.

1. 'Zoltárszka peszem k na-
prêszpêvanyi na Neginot.

2. **B**ôg! szmilűj sze nad na-
mi, i blagoszlovi nász,
preszvêti lícze tvoje nad nami.
Selah.

3. Da szpoznamo na zemli pôt
tvojo, með vszêmi národmi zve-
liesanye tvoje.

4. I hválili ti bodo o Bôg ná-
rodje, hválili ti bodo i vszi po-
ganye.

5. Radűjo sze, ino veszêlo
szpêvajo poganye, ka vu pra-
viczi szôdis lűdí, i ravnas ná-
rode zemle. Selah.

6. Dícsili te bodo národje, o
Bôg: dícsili te bodo vszi ná-
rodje.

7. Zemla dá szád szvoj: bla-
goszlov nam podelí, o Bôg, Bôg
nas!

8. Blagoszlovi nász Bôg, i vesz
szvêt sze boj nyega.

LXVIII. 'ZOLTÁR.

Prorokűvanye od Krisztasovoga zvisê-
nya i toga môcsi.

1. Dávida 'zoltárszka peszem
k naprêszpêvanyi.

2. **S**ztáne Bôg, da sze razbê-
szijo protivníccke nye-
govi, i v bêg vdárijo pred nyim
odűrjávci nyegovi.

3. Raze'zeni je, kak sze pre-
'zené dín, kak sze vòszk raszto-
pí pri ognyi, tak morejo prêdti
ti nepobo'zni pred Bôgom.

4. Ti pravicsni sze pa bodo
radűvali, ino bodo veszéli pred

Bôgom, i radüvali sze bodo jáko.

5. Szpêvajte Bôgi, szpêvajte iméni nyegovomi: ravnajte pôtonomi, kí sze noszi na obláki. Goszpôd je imé nyegovo i veszélte sze pred nyim.

6. Kí je ocsa szíroticz, i szodecz vdovícz. On je Bôg vu szvojem szvéto**m** prebiváliszi.

7. Bôg je, kí szameza povnôzav vu hi'zi; kí vôznike vô szpela; ali ti neverni morejo prebívati vu zemli szühocse.

8. Bôg! gdszi pred lüdsztvom tvojim sao, gda szí vu püscávi hodo. Selah.

9. Zemla sze je trôszila, i nebésza szo kapala pred líczem Bo'zim, esese i Sinai pred Bôgom, kí je Bôg Izraela.

10. Zdâpadás, Bo'ze, eden blázeni de'zd'z, i örocsíno tvojo nemocsno tí otávis.

11. Da tvoja 'zivína more v nyê prebívati, o Bôg, tí 'zivés te vbôge z dobrotami tvoji-mi.

12. Goszpôd dá Rêcs szvojo, z velikov vno'zinov glaszite-
lov.

13. Králove vojszké pobegnóvsi pobêgnejó, i hi'ze sznâga razdelí porobe.

14. Gda vu táborilê'zíte, bliszcsi sze, kak golobecse perôti, stere sze kak szrebro i zláto le-
sesijo.

15. Gda te vszamogêcsi Krále szposztávi vu nyê, bêla de, kak Salmon.

16. Gora Bo'za je rodna gora, velika i rodna gora.

17. Ka szkácsete ví velike goré? Bôg 'zelej na toj gori prebívati, i Goszpôd vszigdár tam osztáne.

18. Bo'zi kôl je vnogo jezzero-krát jezér, Goszpôd je med nyimi v szvéto**m** Sinai.

19. Tí szí gori sao vu viszíno, vlovleno szí pelao vlovlenyé, i vzéo szí dári za lüdí, esese i za te odpádnýene, da bi pri Goszpodnom Bôgi tam prebívati.

20. Hválen bojdi Bôg od dna do dna. Bremen dene na nász ali tüdi nam pomága. Selah.

21. Bôg nas, je Bôg zvelicsa-
nya, i Goszpodin Bog je kí od szmríi oszlobája.

22. Ali Bôg zmo'zd'zí glavo szvoji nepriátelov, i temen vlasznáto tí hodécsi vu hüdôbaj szvoji.

23. Dönok velí Goszpôd: z Bázana je nazá pripelam, esese i z globocsíne môrja je naprêposztavim.

24. Záto bode tvoja nôga v tvoji protivníkov krvi fáršana, i tvoji pszi jo bodo lízali.

25. Vídено je, kak tí o Bôg, hódís; kak tí, môj Bôg íno Král, notri ides vu ta Szvéta.

26. Naprêido szpêvajôcsi, od-

zaja igrajôcsi, naszrêdi devojke, stere bobnyarijo.

27. Hválte Bôga vu szpráviscsi: Goszpodna, kí szte z národa Izraelszkoga!

28. Tü Benjamin te máli kralüje med nyimi, poglavniczi Jude, i nyí obesine, poglavniczi Zebulona, poglavniczi Naftalima.

29. Bôg tvoj je tvoje králevsztvo gori posztavo; tô iszto nam Bôg nas, i potrdi, ár je tvoja násztava.

30. Za volo Czérkvi tvoje v Jerusálemi ti bode Králove dáre prinásali.

31. Pokáraj zviríno vu trsztti, esrêde bikôv med télczi národov, kí nasz klácsiyo za szrebra volo. Raszplôdi lüdí, kí sze radi bojüjejo.

32. Poszelniczi egiptomszki pridejo, i Csrnkavczov dr'zêla hitro bode pozdigávala rokê szvoje k Bôgi.

33. Králevsztva zemelszka! szpêvajte Bôgi: díko szpêvajte Goszpodni. Selah.

34. Onomi, kí szedí na nébi povszéd, od zacsétka mao. Ovo on dá grumi szvojemi môcs.

35. Dájte Bôgi zmo'znoszt! Díka nyegova je v Izraeli, i môcs nyegova v obláki.

36. Bôg je sztrasen vu szvoji szvéti prebíválicsaj. On je Bôg Izraela; on dá lüdsztvi môcs i zmoz'noszt. Hvála Bôgi!

LXIX. 'ZOLTÁR.

Messiása molítev vu nyegovi mokaj.

1. Dávida 'Zoltár od rô'ziez k naprêszpêvanyí.

2. **Z**dr'zi me, o Bôg! ár mi voda notri do düse ide.

3. Vtonyeni szem v globoki kalis, gde nega dna, zaisaoszem vu globocsíno vöd, i válovje me zalêva.

4. Obtrüdo szem od krícsanya, zamuknolo je grlo mojo, zfalíváva mi pogléd moj, od csákanya na Bôga mojega.

5. Vecs ji je, kí me nekriviesno odürjávaó od vlászi gláve moje. Kí me prepraviti scséjo, i kí szo mi po kriviczi nepriáteljje, szo prezmo'zni. Ka szem nej robo, morem placšüvati.

6. Bôg, ti znás nôroszt mojo, i bin moj je pred tebm nej szkriti.

7. Nedopüsztí v szramôtópridti vu meni onim, kí tebé csákajo: Goszpodne Bôg seregôv, nedopüsztí v meni ospotanim bidti, kí tebe iscsejo, Bôg Izraela!

8. Ár za tvojo volo znásam spot: szramôta pokríva obráz moj.

9. Jasz szem tühi vesinyen mojim bratom, i prísavecz moje materé otrokom.

10. Ár vrêloszt k Hi'zi tvojoj me je pojêla, i pszüvanya pszü-

vajôcsi tebé szo na méne szpadnola.

11. I jasz jôcsem ino sze posztim krôto, i tô mi na spot obrácsajo.

12. Gda szem sze oblêkao v 'zakel, teda szem nyim vcsinyen k prîliki.

13. Ki med vrátami szedîjo, od méne preksenûjo, i vinopív-czi od méne szpêvajo.

14. Jasz sze pa, Goszpodne, k tebi molím v prijétnom vrêmeni: Bôg, pôleg tvoje velike miloscse poszlühni mené, vu isztini pomôcsi tvoje.

15. Rêsi me z etoga blata, da sze nevtópím, i rêsen bom od moji odürjâvczov, i z globocsín vöd.

16. Da me nezalejé válovje vöd, ni nepo'zré globocsína, niti grlo jame sze nezapré nad menom.

17. Poszlühni me, Goszpodne; ár je dobrotivna miloscsa tvoja: Obrni sze k meni, pôleg tvoje velike szmilenosztî.

18. I neszkrîj lîcza tvojega pred szlugom tvojim, ár 'zúkoszt mam; brs me poszlühni.

19. Hiti k dûsi mojoj i oszlôbodi jo: rêsi me za moji protivníkov volo.

20. Tí znás za mojo 'zúkoszt, za szramôto, ino spot moj: znáni szo tebi vszi moji protivní-czi.

21. 'Zúkoszt je vlomila szreze

moje, i rônoga me csiní. Jasz csákam, ako bi sze komi mîlo, i — nikomi; i na trôstajôcsega, ali — nenáidem ga.

22. I dâjo mi 'zucs jeszti, i vu mojoj 'zéji me z jesziom napájajo.

23. Bojdi nyim sztol nyihov na mre'ze, k zadomescsanyi i szpadâji.

24. Naj nyim potemnêjo ocsi nyîhove, da nevídijo, i nyí ledevjé nyim vszeszkôsz naj klükajo.

25. Vlej vö na nyé szrd tvojt, i vrêloszt tvoje szrditoszti popadni nyé.

26. Nyí prebivâlisese bojdípüscsa; nebojdi prebívajôcsega vu sztánkaj nyihovi.

27. Ár szo preganyali toga, koga szí tí zbíó, i k boleznî ran od tébe vzéti szo pridali.

28. Daj nyim z grêha v grêh szpâdnoti; naj neprídejo k tvojoj praviezi.

29. Naj sze vö zbrísejo z kníg ti 'zívi: da nebodo z timi pravicsnimi notri zápíszani.

30. Jasz szem pa nevolák i obolen. Pomôcs tvoja, Bog, me naj bráni.

31. Hválo bom imé bo'ze z szpêvanyem, i zvisávao bom ga zdicsényem.

32. I tô bode Goszpodni prijétnêse, kak telesics rogláti i pâ'zláti.

33. Tô vidôcs vbôgi, radüvali

sze bodo. Kí Bogá iscsejo, 'zí-velo bode szreze nyíhovo.

34. Ár Goszpôd poszlühne te vbôge; i neodürí szvoji vôzni-kov.

35. Hváli nyega néba i zemla, môrje i vsze vu nyem plavajô-cse.

36. Ár Bôg pomore Sioni, i bode zídao varasé Jude, da bo-do tam prebívali i nyé ládali.

37. I szemen nyegovi szlugov je bode öroküvalo, i kí lübjó imé nyegovo oni bodo vu nyi prebívali.

LXX. 'ZOLTÁR.

Dávida prosnya za pomôcs prôti nepriá-telom.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpê-vanye k szpomínanyi.

2. **H**íti me, Bôg, obrániti! Goszpodne, da me o-szlobodís.

3. Naj sze oszmejëjo i na spot szpádnejo, kí iscsejo düso mo-jo. Z pét obrnyeni, i ospotani naj bodo, kí meni hüdo 'zelêjo.

4. Naj v szramôto szpádnejo, kí meni kricsíjo: hahah! hahah!

5. Naj sze radüjejo ino vesze-líjo vu tebi vszi iszkajôcsi tébé, kí lübjó zvelicsanje tvoje, i sztálno velíjo: Visziko hválen bojdi Bôg!

6. Jasz szem pa szíromák i vbôgi, o Bo'ze, híti k meni. Po-môcs moja, i oszloboditel moj, Gospodne, nemüdi sze!

LXXI. 'ZOLTÁR.

Prosnya za oszlobodjênye.

1. **V**tebi sze vü pam, Go-szpodne! nedáj mi v szramôto szpádnoti na veke.

2. Po praviezi tvojoj me obrá-ni, ino me oszlôbodi, nagni vü-ha tvoja k meni, i obdr'zi me.

3. Bojdi meni bátrívno prebi-válisese, kama bom bê'zao, kí szi mi obecsao rêsiti mené; ár szi tí pecsína moja i moj grád.

4. Bôg moj vö me ftrgni z rô-ke nepobo'znoga, z prgísese to-ga krivicsnoga i trdnoga.

5. Ár szi tí vü pazen moja, Go-szpodne Bo'ze, i vü panye moje od moje mladoszti mao.

6. Na tébe szem sze zanihao od utrobe. Tí szi me vöszpelao z utrobe materé moje. Hvála moja od tébe je sztálna.

7. Kak csüdo szem, vnôgim; ali ti szi moja mocsna vü pazen.

8. Napuni vüszta moja z hvá-lov tvojev, vszákden z dicsê-nyem tvojim.

9. Nezavr'zí me vu mojoj szta-roszti, gda de szfalivávala môcs moja, neosztavi me.

10. Nepriátelje moji guesíjo prôtimeni, i kí zaszedjávalo dü-so mojo, vkü p tanács dr'zíjo;

11. Govorécsi: Bôg ga je o-sztavo: hit'te za nyim ino ga popadnite, ár nega, kí bi ga bráno.

12. Bôg nebojdi dalecs od mé-

ne: Bôg moj, híti meni na po-môcs.

13. Naj sze oszramotíjo ino prêdejo protivníci dűse moje: z szramôtov i spotom sze naj pokríjejo, kí iscesejo szpadáj moj.

14. Jasz pa bodem sztálno csakao, ino vecs i vecs tebé hválo.

15. Vűszta moja bodo vögűcsala pravicezo tvojo, vszákden zvelicsanye tvoje, akogaglineznam zracsunati.

16. Hodo bom vu môcsi Goszpodna Bôga, i csesztio li tvojo pravicezo.

17. Bôg vesío szi me od mladosztí moje, i do széga mao vö glászim csűda tvoja.

18. I zátó me o Bôg neosztavi vu sztarosztí, gda obszêrim, tecsasz, dokecs oznanim ramo tvojo deczé deczi, i vszemi odvêtki zmo'znoszt tvojo.

19. Ár je pravicezatvoja, o Bôg, je do viszíne, kí velika csinís. Bôg, sto je tebi szpodoben?

20. Kí szi mi dao szkűsziti' zűkoszt vnôgo i grozno, i pá szi me o'zívó, i z globoesíne zemle me nazâpripelao.

21. Tí me csinís velikoga, ino pá obeszelís.

22. Zátó ti hválím z 'zoltárszkimszpêvanyem, za tvojo ver-noszt, moj Bôg: hválo ti szpêvam na hárfi, ti szvétí v Izraeli.

23. Moje lampe i moja dűsa, stero szi tí odkűpo, szo veszéla, i szpêvajo tebi hválo.

24. Na tô i jezik moj vszákden guesí od pravicezo tvoje; ár szo ospotani i oszramôtnyeni ti iszkajôcsi szpadáj moj.

LXXII. 'ZOLTÁR.

Prorokűvanye od Krisztusa i nyegovoga Králevszta.

1. Salamona ('Zoltár).

Bôg! dáj tvojo szôdbo Králi, i pravicezo tvojo színi Krála.

2. Da szôdi lűdsztvo tvoje vu isztíni, i vbôge tvoje vu pravicezi.

3. Naj prineszêjo goré mír lűdém, i gumile pravicezo.

4. Szôdo bode on te nevolne vu národi: pomágao de színi ti vbôgi, i spotlívcezo potere.

5. Bojali sze te bodo, dokecs ta szunce i mészecz szvêtila, od odvêtká do odvêtká.

6. Doli poide, kak de'zd'z na koselino, kak kaple na rapinye zemlé.

7. Czveo bode vu dnévi nyegovi te pravicesen, i veliki mír tecsasz, gda nede vecs mészecz.

8. Goszpodűvao bode od môrja do môrja, i od potoka notri do koncov szvêta.

9. Pred nyim sze bodo nani-závali bívajôcsi vu pűsesávi, i nepriátelje nyegovi bodo prâhlízali.

10. Králove od môrja i zátónov dáre pripelajo: Králove Arábie i Sebe dáre prineszêjo.

11. Molili ga bodo vszi Králove: vszi poganye bodo nyemi szlű'zili.

12. Ár oszlobodí szíromáka kricsécsega, i vbôgoga, kí nema pomocsníka.

13. Szmilűje sze nad pote'zenimi potrebűvajôcsim, i obdr'zídűse szíromákov.

14. Od jálnosztí i szíle obráni dűse nyihove, i drága bode nyí krv vu ocsáj nyegovi.

15. 'Zívo bode i dávali nyemi bodo zláto Arábie. I molili sze bodo za nyega sztálno. Vszák-dén ga bodo blagoszlávlali.

16. Na zemli i odzgora na bre-gáj bodeszíljegôszto sztálô, nyega szád bode sűmeo, kak Libanon, i czveli bode várasje, kak tráva na zemli.

17. Osztáne imé nyegovo na veke, kak dugo szuncze osztáne: imé nyegovo doszégne do odvêtká, i bodo blagoszlovleni po nyem, vszi poganye ga bodo blá'zenoga vadlűvali.

18. Hválen bojdi Goszpodin Bôg, Bôg Izraela, kí szam csinícsűda.

19. I hváleno bojdi odícseno imé nyegovo na veke, i vesz szvêt bojdi pun csészti nyegove. Amen. Amen.

20. Dokoncsane szo hvále Dávida, szína Isaia.

LXXIII. 'ZOLTÁR.

Hábanye od szpáke pri szrecsi tí hűdi.

1. Azafa 'Zoltár.

Izraeli je Bôg lí dober, onim, kí szo csísztoğa szreza.

2. Meni bí sze pa szkoro poteknole nogé moje, szkoro bí sze posklesznoli sztopáji moji.

3. Ár szem vréo prôti szamohválczem, szrecso tí nepobo'zni vídôcsi.

4. Árszonej vu pogűbéli szmr-ti, nego sztojío trđno kak grád.

5. Nej szo v neszrecsi, kak drűgi lűdjé: nej szo v nevôli, kak drűgi lűdjé.

6. Opászani szo zgízdosztjov kak z préczimbov: odeti z jálnosztjov, kak z sznâgov.

7. Nyí ocsí szo od tűcsave vő nadűhte; csiníjo pòleg hoténja szreza szvojega.

8. Míszlijo i guesíjo v hűdôbi nepraviezo: z viszikosztí doli govoríjo.

9. Vűszta szvoja v nebésza kumesz dr'zíjo, i nyí jezik more valati na zemli.

10. Záto sze lűdsztvo k nyim obrácsa, da sze napuni mera nyihova.

11. Ino govoríjo: kabi Bôg za tő znao, esi je taki na viszini rázum?!

12. Ovo, tő szo tí neverni, tő szo tí szrecsni na szvêti, kí obogatíjo.

13. Tak bí zaman bílô, kâ moje szreze csísztô 'zivé, i jasz vu nedű'znosztí perém rokê moje!?

14. Ino szem obte'zen vszák-

dén, i nevola moja nazôcsi vszá-ko ütro!?

15. Jasz bi tüdi szkoro tak gúcsao, kak oni; ali ovo, z têm bi jasz neverengrátao odvêtki szinôv tvoji.

16. Jasz szem szi premíslávae, csi bi tô mogao zarazmiti; ali zdelo sze mi je pretesko.

17. Dokecs szem sao vu Szvetino bo'zo, i kebziúvae na nyí konecz.

18. Kak tí nyé posztávis na skliszka, i doli je szünes v pogübel.

19. O, kak oni hitro z niceszomposztánejo, vesznejo i grozen konecz vzemejo.

20. Liki szenya, gda sze sto prebüdi; tak tí, Goszpodne, zav'r'zes nyí kêp v vársi.

21. Meni je pa britko bilô vu szrezi, i bodalo me je vu obísztaj moji.

22. Ali blázen szem bio, ki nika nerazmi, ino szem kak 'zvince bio pred tebom.

23. Dönok szem sztálno pritebi osztáo; ár szi me tí dr'zao za mojo dêszo rokô.

24. Tí me ravnas pôleg tanácsa tvojea, i na pokonczi me gorivzemes vu díko.

25. Csi li tebé mam; nemáram za nébo, ni za zemlo.

26. I csi mi düsa i têlo pogíble, dönok szi tí Bôg na veke szrezá mojega trôst, i moj tál.

27. Ár ovo, kí od tébe odsztô-

píjo, vesznejo; vö sztrêbis vsze, kí od tébe odpádnejo.

28. Ali moja radoszt je tð, kásze Bogá mojega dr'zím, ino sze vüпам vu Goszpodni, da oznanüjem vsza tvoja dela.

LXXIV. 'ZOLTÁR.

Prošnya za obdr'zánye Czérkvi.

1. Návuk Azafa.

Bôg! zaka szi nász tak czelô' zavrgao? zaka sze tak grozno szrdis na ovezé pase tvoje?

2. Szpômeni sze z csrêde tvoje, stero szí szebi od dávnya szpravo, i odküpo za szvojo örocsíno, na Sionszkoj gori, na steroj tí prebívas.

3. Zdigni sztopáje tvoje nad vekivecsnim opüszcsenyom. Nepriátel je vsza zapravo vu tom Szvétom tvojem.

4. Nepriátelje tvoji brülijo na szrêdi v tvoji hi'zaj, i gori posztávlajo kazala szvoja meszto tébe.

5. Szekére sze vídíjo kumesz lesesiti, kak da bi sze lész poderati méo.

6. I razbíjájó navküpe nyega nápravo z szekerami i z bárdami.

7. Vrgli szo ogen vu tvojo Szvetino: oszkrúnoli szo prebiválicse Iména tvojea, doli do tla.

8. Pravili szo vu szrezi szvojem: porobmo je vszegavêcs.

Doli 'zgéjo vsza szvéta Mêsza bo'za vu dr'zéli.

9. Znamênke nase nevidímo; nepredga vecs prorok, i negaga med nami, kí bi kê vecs razmo.

10. O Bôg, kak dugo sze bo-de spôtao potivník? i nepriátel oszkrunyávao imé tvoje.

11. Zaka szi nazâ potégno rokô tvojo? vtégni vö dêszno tvojo z kríla tvojeja vszegavêcs.

12. Ár Bôg je Král moj od zasétka, kí vszo pomôcs szka'zúje, na szvéti.

13. Tí szi razdêlo z ramov tvo-jov môrje, i zpotro glavé ká-esom vu vodáj.

14. Tí szi zmô'zd'zo glavé Le-viáthana, i dao szi je najêsztvino vu pûszesávi.

15. Tí szi dao vövrêti zden-czom i potokom, tí szi vszûso mocsne vodé.

16. Tvoj je dén, tvoja je takáj i nôcs; tí szi sztvôro mészecz i szuncze.

17. Tí szi nasztavo vsze kra-jíne zemle; tí szi vdêlo leto i zímo.

18. Szpômeni sze z toga, kê nepriátel Goszpodna oszmejáva, i blázen národ preklinya imé tvoje.

19. Nedáj zviríni düse grlicze tvoje; neszpozábi sze z nevolni sztvári vszegavêcs.

20. Szpômeni sze z závezka tvojeja; ár je temnoszt zemlé puna prebiválsics krivicze.

21. Nedopûszti, kê bi te zaklácseni z szramotov odhája; vbôgi i szziromák naj tvoje imé hválí.

22. Sztani, Bo'ze, szkoncsaj dugoványe tvoje, szpômeni sze z spôtanya, stero sze prôti tebi vszákdén od neszpametni godi.

23. Neszpozábi sze z kríesa tvoji nepriátelov; vdérjanye tvoji protivníkov je, csi du'ze, têm vékse.

LXXV. 'ZOLTÁR.

Hvála csüd bo'zi. Hábane od bátrivnoszti.

1. Azafa 'zoltárszka peszem k naprêszpêvanyi: nepogübi.

2. **H**válímo te, o Bôg! hválímo te; ár je blúzi imé tvoje: glászijo sze csüda tvoja.

3. Gda príde vrêmen nasztávleno, jasz prav szôdo bodem.

4. Zemla de trepetala, i vszi prebívajôcsi na nyê; i jasz potrdim nyé sztebre. Selah.

5. Erkao szem hválczom: ne-hválte sze tak; i tim nepobo'znim, nepozdignite rogôv nate-liko.

6. Nepozdignite prôti Víses-nyemi rogôv vasi: negúcszte z tak trdnim sinyakom.

7. Ár niscse, niti od zhoda, ni od záhoda, ni od gôr v pûszcsávi,

8. Nego li Bôg je szodecz, kí etoga zníszí, i ovoga zviszi.

9. Pehár jeszte vu rôki Go-

szpodnovo, ino ga z môtnim
vínom napuni: 'z nyega bode
natákao; ali vszi nepobo'zni
zemle morejo piti, i dro'zd'zé
po'zérati.

10. Jasz pa razglasüvao bo-
dem na veke, i szpêvao Bôgi
Jákoba.

11. I szterem vsze roglé ti ne-
pobo'zni, da sze zviszijo rogô-
ve ti pravicsni.

LXXVI. 'ZOLTÁR.

Bôg obramba szvoje Czérkvi.

1. Azafa 'zoltárszka peszem k
naprêszpêvanyi na sztrünaj.

2. **Z**náni je Bôg v Judi: ve-
liko je imé nyegovo v
Izraeli.

3. V Sálemi je Sztánek nye-
gov, i prebiválicese nyegovo v
Sioni.

4. Tam sztere sztrêle loka, zá-
szlobe i mecs i boje. Selah.

5. Ti szí szvetlêsi i zmo'znêsi
od razbojnika gôr.

6. Kí szo zvisenoga szreza,
morejo porob bidti i zaszpati, i
vszêm bojnikom morejo roké
povisznoti.

7. Od tvojea káranya, o Bôg
Jákoba, v szen szpádno i kôla
i kony.

8. Ti szí sztrasen. Sto more
pred tebom obsztáti, csi sze ti
szrdis?

9. Gda z nebész csüti dás szôd-
bo tvojo, zemla sze presztrási i
tího posztáne.

10. Gda Bôg sztáne na szôd-
bo, da vszêm nevolnim pomá-
ga na zemli. Selah.

11. Ár i besznôcsa lüdi tebi
csészti dati more; i osztanke
besznôcse v 'zakle oblecsés tí.

12. Oblühte, izdr'zte Goszpod-
ni Bôgi vasemi. Vszi, kí szte
okôli nyega, prineszte dári to-
mi Sztrasnomi.

13. Kí poglavníkom szres-
noszt jemlé, i sztrasen je Krá-
lom zemelszkim.

LXXVII. 'ZOLTÁR.

Ti pobo'zni szküsávanye i trôst.

1. Azafa 'Zoltár k naprêszpê-
vanyi za Jeduthuna.

2. **G**lász kricsa mojega po-
zdignem k Bôgi: k Bô-
gi kricsím, i poszlühne me.

3. Vu dnévi sztiszkávanya
iscsem Goszpodna; rôka moja
je v nocsí vö raszpresztrêta, i
nepopüsztí, ár sze nedá potrô-
stati düsa moja.

4. Gda szem 'zaloszten, na Bô-
ga szí zmíszlim, czeknem sze
da pomenkáva düh moj. Selah.

5. Tí zdr'závas ocsí moje, da
verosztüjejo; tak szem sztrt,
da nemorem gúcsati.

6. Premislávam szí od dávnýi
dnévov, od nigdásnyi lét.

7. Premislávam szí v nocsí od
moje peszmi, zgúcsávam szí vu
mojem szrezi, i düh moj more
zbrojávati.

8. Jeli na veke osztávi nász

Goszpôd, i neszká'ze vecs nik-se dobre?

9. Jeli sze je vsza nyegva miloszcza czelô zmenkala? jeli szo konecz vzelé vsze nyegove oblübe?

10. Jeli sze je Bôg szpozábo szmileni bidti? ino je zápro vu szrdi milosceso szvojo? Selah.

11. Ali jasz szem velo: Tô morem jasz trpeti; ali dêszna toga Vísesnyega zná vsze tô preo-brnôti.

12. Zátó sze szpomínam z dêl Goszpodna: premislávam szí z prvêsi csüd tvoji.

13. I guesím od vszê dêl tvoji, ino zgovárjam od djánya tvo-jega.

14. Bo'ze! szvéta je szteza tvo-ja; gde jeszte Bôg tak zmo'zen, kak tí, Bo'ze?

15. Tí szí Bôg, ki csüda csiní: tí szí oznano med národmi môcs tvojo.

16. Tí szí tvoj národ oszlôbo-do z ramov, sziní Jáköba i Jo-zefa. Selah.

17. Vodé szo tebé vidile, o Bôg, vodé szo te vidile, ino szo sze bojale, takáj i globocsíne szo sze sztrsznole.

18. Vö szo dáli obláccke vodé; nébaje dála grúmlâczo, ino tvo-ji blízki szo szemtam létali.

19. Po czêloj nébi je sao glász grúma, tvoji blízki szo szvéti-li po zemli, zemla sze je gíbala i trôszila od toga.

20. Tvoja pôť je po môrji, tvo-ja szteza po veliki vodáj; dô-nok sze je nêznao szlêd tvojo.

21. Vodo szí lüdsztvo tvoje, kak csrêdo, po rôki Môsesa i Áronovoj.

LXXVIII. 'ZOLTÁR.

Preszámnyane dobrôt i kastig Bo'zi, lüdsztvi nyegovomi szkázani.

1. Azafa Návuk.

Poszlüsaj moje lüdsztvo Práv-do mojo, nagníte vüha va-sa k recsam vüszt moji.

2. Odprém vu prílikaj vüsztá moja: vö povêm szkrita od za-csétka szvéta.

3. Stere szmo csüli i známo, i stere szo nam pripovedávali ocseve nasi.

4. Naj ji neszkrívamo pred színmi nyíhovimi, odvêtkom pridôsim, ino oznanüjemohvá-lo Goszpodnovo, i zmo'znozt nyegovo, i csüda nyegova, ste-ra je csinío.

5. Ár je posztavo szvedôszstvo vu Jáköbi, i vö je dao Právdo v Izraeli, na stero je zapove-dao ocsákom nasim vucsiti o-troke szvoje.

6. Zátó, naj bi szpoznao odvê-tek pridôcsi, otroczi, kí bi sze rodíli, esi bi gori zraszli, da bi jo nazveszesávali szinom szvo-jim.

7. Naj bi vu Bôgi polo'zili vü-pazen szvojo, ní sze nêszpozá-

bili z dêl bo'zi, i zapovedi nye-gove zdr'zali.

8. I nebi bilí, kak ocseve nyí-hovi, nepokoren i borécsi rod; pokolénye, stero je nej popravilo szrezá szvojega, i kí düh sze je nej dr'zao verno k Bôgi.

9. Kak szinovje Efraima, ki szo prílicsno z lokom sztrêlali, i odszkocsili szo vu hípi bojne.

10. Oni szo bo'zega závezka nêzdr'zali, i vu právdi nyegovoj hoditi szo nej steli.

11. Ino szo sze szpozábili z dêl nyegovi, i z csüd nyegovi, stera nyim je szkázao.

12. Pred nyíhovimi oesáki je csinío csüda vu Egiptom-szkoy dr'zéli na Zoamszkom pôli.

13. Razdêlo je môrje i dao nyim je prêk idti; i posztavo je vodé, kak zíd.

14. I vodo je je vudne z oblákom, i cserez noesi z szvetlim ognym.

15. Raszkálao je pecsíne vu püscesávi, i napájao je nyé, kak z globocsín veliki.

16. Szpelao je potoke z pecsíne, i vesíno vötecesti vodé kak járke.

17. Dönok szo nej hênnyali gresiti prôti nyemi, i razdrá'zd'zili szo toga Vísesnyega vu püscesávi.

18. I szküsávali szo Bogá vu szvojem szrezi, proszécsi hráno pôleg lakovnoszti szvoje.

19. Ino szo gúcsali prôti Bôgi govorécsi: Jeli de Bôg mogao sztôl pripraviti nam vu püscesávi.

20. Ovo, esi je gli vdaró pecsínó, kâ bi voda vö tekla, i potoczke sze prepüsztli; ali kak nam more krüh dati, i lüdszvti szvojemi meszô pripraviti.

21. Gda je eta Goszpôd szlísao, razszrdo sze je, i ogen sze je zá'zgao prôti Jákobi, i szrditoszt je prisla na Izraela.

22. Zátó, kâ szo nej vervali vu Bôgi, i nej sze zavüpalí v pomôcsi nyegovoj.

23. I on je zapovedao odzgóra oblákom; i ôdpro je dverí nébe;

24. I dao nyim je Manno, kak de'zd'z idti k jêsztvini, i dao nyim je krüh nebeszki.

25. Jeli szo krüh angelszki, poszlaó nyim je sztroska do naszicsávanya.

26. Püsztó je píhati zdôcz pod nébov, i zbüdo je po môcsi szvojój jüg.

27. I dao je meszo na nyé de'zd'ziti, kak prâh; ino fticze kak pêszek v môrji,

28. Je dao kapatí na szrêdi nyí táborá, okôli nyí sztánkov.

29. Ali gda'bi jeli, ino sze naszitilí jáko; dopunití je dao'zel-noszt nyíhovo.

30. Nej szo esese opdovedali 'zelnoszti: esese nyim je jêsztvina vu lampaj nyíhovi;

31. Gda je szrditoszt bo'za

prisla na nyé, ino je zpomorila te znamenitése med nyimi, i pobila te náj bôgse v Izraeli.

32. Ali zvôn vszega toga szo escse vecs gresili, i nej szo ver-
vali na csüda nyegova.

33. Záto je dopüsztó, ka szo márnó szkoncsali dní szvoje, i lëta szvoja vu trepetanyi.

34. Gda je nyé vmárjao, esi szo ga iszkali, i povrnoli sze i rano iszkali Bôga;

35. I sze szpomínali ka je Bôg pecsína nyíhova, i Bôg te Vísesnyí nyí pomocsník;

36. Csi szo bár jálnili z szvoji-
mi vüszdami, i z jezikom szvo-
jim szo nyemi lagali;

37. I szreze nyíhovo nej bilo sztálno k nyemi, i nej szo zdr-
'zali verno závezka nyegovoga:

38. On je dönok milosztiven bio, i odpüsztó je nyim grêhe; nej ji je pogübo; i csesztô je odv-
vrno szrditoszt szvojo, i nej püs-
ztó vö czêloga szrda szvojega;

39. Ár sze je szpômeno, kâ szo têlo; i vöter, steri odíde i nazâ nepríde.

40. Csesztô szo ga razdrá'zd-
'zili vu püszesávi, i razdrésze-
lili vu püsztí mészta.

41. Oni szo Bôga pá i znôvics szküsávali, ino szo mejé dêvali Szvétomi vu Izraeli.

42. Nej szo sze szpômenoli 'z nyegove rôke, i dnéva, v ster-
rom je nyé oszlôbodo z te'zîne.

43. Gda je csinío v Egiptomi

znamênýa szvoja, i csüda szvo-
ja na pôli Zoan.

44. Gda nyim je vodô na krv obrno, i potoke nyíhove, da szo nêmogli piti.

45. Gda je na nyé püsztó mla-
jino, kâ je nyé jêla; i 'zabe, kâ szo je pogübile.

46. I dao je nyí szád gôszenc-
zam, i szêtvó nyíhovo kobili-
czam.

47. Gda je vdaro trsztjenyího-
vo z tocsôv, i malíne nyíhove
z szrenom.

48. Gda je nyí 'zivíno pobío z tocsôv, ino nyé esrêde z blí-
szkom.

49. Gda je püsztó na nyé vu csamúri szrditosztí szvoje, hüde angele, i dopüsztó nyim sze bes-
neti, divjati, ino sztiszkávatí.

50. Razsüro je pôť szrditosztí szvojoj, i nêmilüvao od szmrti dűse nyíhove, i dopüsztó 'zivi-
ni nyíhovej po kügi prêdti.

51. Gda je zpomôro vesz pr-
virod, v Egiptomi: te prve ô-
rocsníke vu sztánki Chámovi.

52. Lűdsztvo szvoje je pa vö szpelao, kak ovezé, i vodo je, liki esrêdo, vu püszesávi.

53. I vodo je je bátrivno, kâ szo sze nêbojali; ali nepriátele nyíhove je po'zrlo môrje.

54. I pripelao je je vu szvoje szvéte krajíne, k gori, stero je szprávila dêszna nyegova.

55. Pregnao je pred lícóm nyíhovim národe, i dao nyim

je örocsino razdeliti, i dopüszto je prebívati vu sztánki nyíhovi pokolénnyam Izraelszkim.

56. I dönok szo szküsávali ino dreszelili Bôga, toga Vísesnyega, i nej szo zdr'zali szvedosztva nyegovoga.

57. I odpadnoli szo i neverni szo grátali, kak ocseve nyíhovi, i pôdali szo sze, kak lagov lok.

58. I razszrdili szo ga z vizikosztmi szvojimi, i drá'zd'zili szo ga z szvojimi bôgeci.

59. I gda je Bôg tô szlísao, razszrdo sze je, i zavrgao je Izraela krôto.

60. I povrgao je szvoje prebiválsese v Siloi, — Sator, gde je on med lüdmí prebívao.

61. I dao je nyí môcs vu robsztvo, i nyí díko vu rôke protivníka.

62. Dao je pod mecs lüdsztvo szvoje; i razszrdo sze je na szvoj örok.

63. Nyí mladénceze je ogen pô'zro, i nyí devojke szo nej pokríte.

64. Popevje nyí szo od mecsa szpadnoli, i vdovicze szo sze nej plakale.

65. Dokecs sze je nej prebüdo Goszpôd, liki z szna; kak te mosen kriesí, kí od vína íde.

66. I zbio je protivníke szvoje

odzaja, i on je je z vecsnov szramôtov oklao.

67. Zavrgao je sator Jo'zefa, i pokolénnye Efraima szí je nej zvalo.

68. Nego szí je odébrao pokolénnye Juda, Sionszko goro, stero lübi.

69. Ino je vizsziko zozídaos szvojo Szvetino, kak zemlo, stero je sztálno pokrêpo.

70. I odébrao je szlugo szvojega Dávída, i vzéo ga je od ovesárnicz.

71. On ga je vzéo od dójni ôvez, da bi pászao nyegov Jákovov národ, i Izraela, örok nyegov.

72. Kí ga je pászao vu vszjoj vernosztí szreza: i czelô z môdrov ramov ga je vodo.

LXXIX. 'ZOLTÁR.

Prosnyá prôti protivníkom isztine.

1. Azafa 'Zoltár.

Goszpodne! poganye szo no-tri vdrli vu tvojo örocsino: oszkrúnili szo tvojo szvéto Czérkev, i z Jerusálema szo küpe napravili.

2. Tá szo dáli mrtva tâla szlugo tvoji na jêsztvino fticzam nebeszkim, i tâla tvoji szvétí zviríni zemelszkoj.

3. Prelejávali szo krv okôli Jerusálema, kak vodô, i nej ga bilô, kí bi pokápao.

4. Vcsinyeni szmo szramota pred szôszedmi nasimi, k spôti

i czônam, onim, kí szo okôli nász.

5. Kak dugo, o Goszpodne, sze bodes szrdo? bode gorêla, kak ogen vrêloszt tvoja?

6. Vövlej szrditoszt tvojo na pogane, steri tebé neznajo, i na králevsztva, stera iména tvoje-ga nezezávajo.

7. Ár szo poczerali Jáko, i sztanke nyegove opüsztili.

8. Neszpômeni sze z prvêsi grêhov nasi; szmilüj sze hitro nad nami; ár szmo vra'zeni jáko.

9. Pomágaj nam, o Bo'ze, zve-licitel nas, za volo díke iména tvoje-ga, i oszlôbodi nász, í fti-saj grêhe nase, za volo iména tvoje-ga.

10. Zakaprávijo poganye: gde je Bóg nyíhov? Dáj znano bid-ti med poganmi, pred ocsmi na-simi, zadomeszcsávanye krvi szlugov tvoji vöpreleáne.

11. Prídi pred lícze tvoje zdü-hávanye vöznikov: po zmo'z-noj rami tvojoj obráni sziní szmrti.

12. I nazâ plácsaj szôszedom nasim po szedmi gibáj vu nyí krílo spôtanye nyíhovo, z sterim szo oszmejávali Goszpod-na.

13. Mí pa, lüdsztvo tvoje i o-vezé esrêde tvoje, te dícsili bo-demo na veke: ino od odvêtkado odvêtkabomo vöglászili hvá-lo tvojo.

LXXX. 'ZOLTÁR.

Molba za obarvanye dühovnoga vino grada.

1. Azafa 'Zoltár k naprêszpê-vanyi, od rô'z závezka.

2. **O**pasztér Izraela! poszlü-hni, kí paszés Jo'zefa, kak esrêdo: szká'zi sze, ki sze-dis nad Kerubimi.

3. Zbüdi ramo tvojo, kí szí pred Efraimom i Benjaminom ino Manassom, i prídi nam k pomôcsi.

4. O Bóg! trôstaj nász, i dáj nam szvétiti lícze tvoje, i zdr'zímó sze.

5. Goszpodne, Bóg Zebaoth! kak dugo sze scsés szrdití na molbo lüdsztva tvoje-ga?

6. Nahráno szí je z szkuz-natim krühom, ino je napájas z velikov merov punov szku-zami.

7. Posztávlas nász nasim szôszedom na szvajo, i nasi nepriátelje szí szmêh delajo z nász.

8. O Bo'ze, Zebaoth trôstaj nász, i dáj nam szvétiti lícze tvoje, da sze zdr'zímó.

9. Tí szí eden trsz z Egiptoma pripelao; vö szí pregnao poga-ne, ino szí ga poszádo.

10. Tí szí pred nyim tér rédo dao szí sze nyemi vkoreniti, i dr'zélo napuniti.

11. Goré szo pokrite 'z nyega

szénczov, i 'z nyega rozgami
czedrovje bo'ze.

12. Tí szí nyega nárasz rasz-
présztro notri do môrja; i nye-
ga vinyíske do potoka.

13. Zaka szí nyega plôt raz-
trgao, kâ szo ga trgali vszi mí-
mo idôcsi.

14. Razkopali ga divji prascí-
eske, i divjâzen polszka sze je
na nyem pászla.

15. O Bôg Seregôv! obrni sze
dônok; glédaj z nébe, i vidi ino
prigledni té trsz.

16. Vinyíske tô, stero je sza-
díla dêszna tvoja, i mladike,
stere szí potrdo szebi;

17. Zgorela szo z ognym,
raztrgana od szrditoszti lícza
tvojega, totá bodo.

18. Bojdi rôka tvoja nad mo-
'zom praviceze tvoje, nad szí-
nom cslovecsim, sterogaszisze-
bi odébrao.

19. Tak neodsztôpimo od té-
be. O'zívi nasz pá, i zezávali
mo imé tvoje.

20. Goszpodne, Bôg Zebaoth!
trôstaj nász, dáj nam szvétiti
lícze tvoje, i zdr'zímó sze.

LXXXI. 'ZOLTÁR.

Kak je szvetiti Szvétke.

1. Azafa 'Zoltár k naprêszpê-
vanyí na Gittith.

2. **V**eszélo szpêvajte Bôgi,
kí je pomôcs nasa: ve-
szélo kríeste Bôgi Jákoba.

3. Vzemte 'zoltáre, dájte sze
bobén, i hárfo z milím glászom.

4. Tromböntajte za mladá z
tromböntov; vu posztávleni
szvétki hütisztankov.

5. Ár je návada v Izraeli tô:
násztava Bôga Jákoba.

6. Tô je k szvedoszvti poszta-
vo pod Jo'zefom, gda szo vösli
z Egiptoma, gda szo neznane
jezike szlísali.

7. Gdaszem nyíplécsa od bre-
mena zlêhkôto, i nyí roké szo
od pécsi rêsene.

8. Gda szí me zezávao vu szti-
szkávanyi, oszlôbodo szem te,
ino szem te poszlühno, vu szkri-
viscsi grúmlâcze, ino szem te
vardêvao pri vodáj drá'zd'ze-
nyá. Selah.

9. Poszlüh-saj moj nárad! szve-
docsó ti bom: Izrael poszlüh-
saj mené!

10. Nemejte med vami bogá
tühoga: i nenakleknite kôlin
drügomi bôgi.

11. Jasz Goszpôd, szem Bôg
tvoj, kí szem te vöszpelao z
zemlé Egiptomszke; odpri sü-
rôko tvoja vüsza, da je napu-
nim. —

12. Ali nej je poszlühnoló lüd-
sztvo moje glásza mojega, i Iz-
rael szí nepocsiné vu meni.

13. Zátó szem je níhao, pri nyí
szrezá mîszlaj; da hodiyo kak
sze nyim zdí.

14. Ó dabi lüdsztvo moje po-

korno bilô, i po moji potáj hodo Izrael.

15. Naszkori bi nyegove nepriátele zníszo, ino bi odvŕno protivníke nyegove z rokôv mojav.

16. Odürjávczi Goszpodna bi sze vu nyem zblôdili, i nyega vrêmen bi na veke trpelo.

17. Z náj lepšov psenícšov bi je hráno, i z médom pecsíne bi je naszito.

LXXXII. 'ZOLTÁR.

Od sztáve i csészti szvetszke oblászti.

1. Azafa 'Zoltár.

Bôg sztojí vu szprávicsi Bo-'zem, i szodecz je med bogmí.

2. Kak dugo bodete krívo szôdili? i oszobe ti hüdi prijémali. Selah.

3. Szôdte prav vbôgomi i szioticzam: pomagajte nevolnomi i szioramáki k praviezi.

4. Bránte pozadnyêsega i potŕêbnoga, oszlôbodte ga z rôk hüdobnyákov. —

5. Ali nedájo szí dopovedati, i nerazmijo nika. Vu kmiczi hodijo, zátó morejo fundamentomi zemlé genyeni bidti.

6. Jasz szem erkao: Bogôvje szte, i szinovje toga Vísesnyega.

7. Ali kak lüdjé, szpomerjéte, i kak tiran szpádnete.

8. Sztani, o Bo'ze! szôdi zemlo; ár szí ti ôrocsnik med vszêmi poganmi.

LXXXIII. 'ZOLTÁR.

Molba za pomôcs prôti nepriátelom Czérkvi.

1. 'Zoltárszka peszem Azafa.

2. **O** Bo'ze! nemúcsi czelô: neboj tak tího; i nemúdi sze krôto, o Bôg.

3. Ár, ovo, nepriátelje tvoji sze borijo, i kí tev náviszti májo, pozdigávajo glavé.

4. Prôti lüdsztvi tvojemi jálnoszti zmislávajo: i tanács dr'zijo prôti tém, ké tí szkrivas.

5. Govorécsi: pojdmó, vö je sztrêbmo, da nedo národ, tak, da sze ni szpomínalo nede vées imé Izraelszko.

6. Ár szo z ednov pámetjov vküp tanács dr'zali; ino závezek prôti tebi vesínili.

7. Sztanki Edomitanczov i Izmaelitanczov, Moabitov i Hagaréusov.

8. Gebalitov i Amonitov, i Amalekitanczov: Filiszteuske z prebívajôcsimi v Tyrusi.

9. I Assurszeje knyim pridrü'zo; i pomagajo otrokom Lotovim. Selah.

10. Vésíni nyim, kak Mídiantanczom, kak Siseri, kak Jabini pri Kison potoki.

11. Kí szo pogübleni pri Endori, i pôsztali szo gnoj zemlé.

12. Deninyé i poglavníke nyi, kak Oreba, i Sebo: vsze nyihove poglavitése, kak Sebaka i Zalmuna.

13. Kí szo pravili: podzájmo prebiválicsa Bo'za!

14. Moj Bôg! vesíni je, kak vi-hér; kak pleve pred vôtrom.

15. Kak ogen po'zgé gôscso, i plamén vu'ziga goré;

16. Tak je pregányaj z tvojim szlápom: i presztrasi je z tvojim szilnim vihérom.

17. Napuni nyí lîcza z szramôtov, naj iscesejo imé tvoje Goszpodne.

18. Szram je bojdi, i groza je obídi vszigdár ino vszigdár: v szram naj szpádnejo, i prêdejo.

19. Da szpoznajo, kâ szí tí, szam jedini, kí má eto imé: Goszpodne, Vîsesnyi nad czêlim szvêtom.

LXXXIV. 'ZOLTÁR.

Od Czérkvi i vucsitelszke csészti.

1. 'Zoltár Korehovi otrokov k naprêszpêvanyi na Gittith.

2. **K**ak nászladna szo tvoja prebiválicsa, Goszpodne, Zebaoth!

3. Dûsa moja tá 'zelej, i setüje vu predvor Goszpodna, szreze moje i têlo moje sze veszeli vu 'zívom Bôgi.

4. Ár i ftîcsek szíje naisao meszto, i lasztvicza szvoje gnêzdo, gde szvoje mláde le'zé, kakti Oltáre tvoje, Goszpodne, Zebaoth, moj Král ino Bôg moj.

5. Blá'zeni szo, kí prebívajo vu hi'zi tvojoj! oni te na veke hválili bodo. Selah.

6. Blá'zen je on cslovek, koga môcs je vu tebi, i szteze tvoje vu szrezi nyegovom!

7. Kí idejo po dolê 'zaloszti i tam szí sztüdenetze delajo. Ár vucsitelje bodo z vnôgim blagoszlovom sznâ'zeni.

8. Sli bodo od obládanya do obládanya: da sze szká'ze, ka je Bôg v Sioni.

9. O Goszpodne, Bôg Zebaoth! poszlühni molítve moje: szlísaj je Bôg Jáköba. Selah.

10. Bôg, zászloba nasa, vidi i zgledni szena obráz Poszvecsenoga tvojega.

11. Ár je bôgsi eden dén vu predvori tvojem, kak indri jzero: zvalo szem szí ráj sztáti pri prági vu Hi'zi Bogá mojega, kak dugo prebívati vu sztanki ti nepobo'zni.

12. Ár je Goszpodin Bôg szun-eze i zászloba: Goszpôd dáva miloszcso i díko, nedopüsztí sztrádati dobrôt hodécsim vu nedú'znoszti.

13. Goszpôd Seregôv, blá'zen, kí sze vu tebi vüpa!

LXXXV. 'ZOLTÁR.

Molítev za pomôcs bo'zo i naprêidénye v vszákoj sztávi.

1. 'Zoltár Korehovi otrokov k naprêszpêvanyi.

2. **G**oszpodne, tí szí milosztiven bio dr'zéli tvojoj: nazâ szí pripelao vônike Jáköba.

3. Odpüszto szí pregresênya lüdsztví tvojemi, zakríó szí vsze nyegove grêhe. Selah.

4. K sztráni szí djao szrd tvoj: obrno szí sze od csamúra szrditoszti tvoje.

5. Trôstaj nász, Bôg, pomocsník nas; i hênayaj od nemiloszti tvoje nad nami.

6. Jeli sze na veke na nász szrdo bodes? i podú'zas szrditoszt tvojo od pokolênya do pokolênya?

7. Neseses sze k nam vrnôti, i nász o'zivetí? da bi sze lüdsztvo tvoje znalo veszeliti vu tebi.

8. Szká'zinam, Goszpodne, miloseso tvojo: i dáj nam zvelicsanye tvoje.

9. Ó da bi jasz esüo, ka Goszpodin Bôg govorí; ár mír oblübi lüdsztví szvojemi i szvojím szvétim; da nezavdárijo na bláznoszt.

10. Zaisztino, blüzi je pomôcs nyegova têm, kí sze nyega bojíjo, naj prebíva díka vu dr'zéli nasoj.

11. Milosesa ino isztina sze szrécsata: pravicsnoszt i mír sze küsüjeta.

12. Vernoszta na zemli raszté, i pravicza z nebész gléda.

13. Da nam i Goszpôd dobrocsiní, i zemla nasa dá szád szvoj.

14. Da pravicza pred nyim hodi, i po szvojój pôti naprêide.

LXXXVI. 'ZOLTÁR.

Dávida rázlocsne prosnye.

1. Dávida molítev.

O Goszpodne nagni vühatveja i poszlühni me; ár szem jasz nevolen i vbôgi.

2. Obráni düso mojo, ár szem jasz szvétí: zdr'zi tí, Bôg moj, szlugo tvojegá, vu tebi sze vü-pajôcsaga.

3. Szmilüje sze nad menom, Goszpodne; ár te zezázam vesz dén.

4. Obészeli düso szlugo tvojega; ár k tebi, Goszpodne, pozdigávam düso mojo.

5. Ár szí tí Goszpodne, dobrotiven i szmileni, i velike miloszti k vszêm tebé zezávajôcsim.

6. Szlísaj Goszpodne molítev mojo: i kebzüj na glász moje prosnye.

7. Vu dnêvi nevôl zezávam tebé, ár me tí poszlühnes.

8. Nega ni ednoga tebi szpodbognaga med bogmi, o Goszpodne, i nega dêl, kaksa szo tvoja.

9. Vszi národje, stere szí sztvôro, prídejo, ino pokleknejo pred líczom tvojím, o Goszpodne; i dícsili bodo imé tvoje.

10. Ár szí tí veliki i esüda esínis, i szam szí Bôg.

11. Navesi me, Goszpodne, pôt tvojo, da hodim vu isztini tvojoj; obari i szrece moje, da sze iména tvojega boji.

12. Tak bom te dícsó, Goszpod-

ne, Bôg moj, z ezêle düse moje i csesztío bodem imé tvoje na veke.

13. Ár je miloscsa tvoja velika nad menom, i mojo düso szioszlôbodo z globokoga pekla.

14. O Bôg! gizdávczi szo sztanoli prôti meni, i sereg vladárov iscse mojo düso, kí te nemajo pred szebom.

15. Tí pa, Goszpodin Bôg, szimilosztiven, i szmileni, i dugotrplivi, velike dobrôte i verno-szti.

16. Zgledni sze na méne, i bojdí mi milosztiven: krêpi szlugo tvojega z mocsjôv tvojov, i zdr'zi szina szlü'zbenicze tvoje.

17. Szká'zi nad menom známénye dobrotivnoszti; tak da vidôcsi, kí me odürjávajo, sze oszramotíjo, geto me tí, Goszpodne, pomágas i trôstas.

LXXXVII. 'ZOLTÁR.

Od krszesanszke Materé Czérkvi pod kêpom zemelszkoga Jerusálema.

1. Korehovi otrokov 'zoltárszka peszem.

On je trdno fundálivan na szvétí goráj.

2. Lübi Goszpôd vráta Sionszka víse vszê prebiválises Já-koba.

3. Odícsene recsí sze predgajo vu tebi, o váras bo'zi. Selah.

4. Predgati scsém dati Rahabi i Bábeli, da me szpoznajo. Ovo, i Filiszteuske i Tyrusanczi z

Csrnkavezi navküpe sze tam bodo narájali.

5. Od Siona sze bode pravilo: ete i ov je vnyemrodjen, iszam te Vísesnyi ga potrdí.

6. Presté Goszpôd med szpisüvanyem národe: — ete sze je tüdí tam narôdo. Selah.

7. I szpêvczi i 'zveglárje bodo szpêvali: edno drügo glásziti.

LXXXVIII. 'ZOLTÁR.

Molítev vu teskom szküsávanyi.

1. 'Zoltárszka peszem Korehovi otrokov knaprêszpêvanyi, od szlaboszti ti nevolni. Návuk Hemana Ezrakita.

2. **G**oszpodne, Bôg zvelicsanya mojega! vudne i v nocsí kriésím tebi.

3. Naj príde pred lícze tvoje molítev moja: nagni vüha tvoja k kriésanyi mojemi.

4. Ár je naszicsena od hüdog düsa moja; i 'zítek moj je blüzi k pekli.

5. Zracsónan szem k tim dolidôcsím v pekel, ino szem, kak eslovek brezi vsze pomôcsi.

6. Med timi mrtvími szem osztávlen, kak típreszmeknyeni v grobi le'zécsi, z steri sze vecs neszpomínas, geto szo od rôke tvoje lôcseni.

7. Doli szí me püsztó vu jamo náj szpôdnyo, do náj kmicsné-sega, náj globsega meszta.

8. Szrditoszt tvoja te'zi mené,

i mantrás me zevszêm válo-
jom tvojim. Selah.

9. Dalecs szí odvrgao znance
moje od méne, djao szí me nyim
na grozo. Jasz szem zvézan i
nemrem vöprídti.

10. Obráz moj je prepadno od
nevôle; vszákden te zezávam,
Goszpodne: vöraszpresztéram
prôti tebi roké moje.

11. Jeli bodes med mrtvimi
csinío csüda? Jeli ti mrtvisztá-
nejo, ka bi te dícsili? Selah.

12. Jeli bode glásena vu gro-
báj miloscesa tvoja; ino isztina
tvoja vu pogüblényi?

13. Jeli sze morejo szpoznati
csüda tvoja vu temnoszti? i pra-
vicsnoszt tvoja vu zemli poza-
blenyá?

14. Ali jasz, Goszpodne, tebé
zezávam, i molítev moja vszá-
ko ütro príde pred tébe.

15. Zaka osztávis, Goszpodne,
düso mojo, i szkrívas líeze tvo-
je pred menom?

16. Vbôgi szem, i medlôven,
da szem tak zavrízen: trpim
sztrâh tvoj, da szkoro vezagam.

17. Szrditoszt tvoja je vise mé-
ne prisla; sztrâh tvoj me pre-
mága.

18. Okôli me obdávajo vszák-
dén, kak vodé: okôli me jemlé-
jo z ednim.

19. Dalecs szí pregnao od mé-
ne lüblénoga mojega, i tüvárisa
mojega, i znancei moji szo pred
menom szkriti.

LXXXIX. 'ZOLTÁR.

Od Messiása i nyegovoga králevszta.

1. Návuk Ethana Ezrakito.

2. **O**d miloscese Goszpodna
szpêvao bodem na ve-
ke: od odvêtká do odvêtká bom
nazveszesávao Isztino tvojo z
vüszdami mojimi.

3. Árszemerkaó: edna vecsna
miloszt gorizíde; vu nebészaj
szam potrdis isztino tvojo.

4. Vesíno szem závezek z ode-
bránimi mojimi: priszégnošzem
Dávidi, szlugi mojemi:

5. Na veke obdr'zím sze-
men tvoje: od roda do roda po-
trdim králevszki sztolec z tvoj.
Selah.

6. I glászila bodo nebésza csü-
da tvoja, o Goszpodne, i isztino
tvojo vu szpravísesi ti szvétí.

7. Ár sto more v obláki z Go-
szpodnom ednáki bidti, i Go-
szpodni glíhni med otroki bo-
'zimi.

8. Bôg je v obesini ti szvétí
sztrasen krôto, i bojati sze ga
májo vszi, kí szo okôli nyega.

9. Goszpodne, Bôg Zebaoth!
sto je, kak tí, vszamogôcsi Go-
szpôd? i isztina tvoja je okôli
tébe.

10. Tí goszpodüjes nad zbur-
kanim môrjom: gda sze zbur-
kávajo válove nyegovi, tí je po-
tisas.

11. Tí szí pobío Rahabo do
szmrti, i z mocsnimi ramami

tvojimi szí razegnao nepriátele tvoje.

12. Tvoja szo nebésza, tvoja je takáj i zemla: szvét i ka je vu nyem szí tí fundálivao.

13. Polnôcsi pôldnészi tísztvôro, Tábor i Hermon vu tvojem iméni szpêvajo.

14. Tvoja rama je zmo'zna, rôka tvoja je mocsna, vizika je dêszna tvoja.

15. Pravicza i szôdba szo podpore králevszkoga sztôlcza tvojeja: milosztivnoszt ino isztinost szo pred líczom tvojim.

16. Blá'zen národ, steri sze veszeliti zná! Goszpodne, vu szvetlosztí lícza tvojeja bodejo hodili.

17. Vu iméni tvojem sze bodo veszelíli vszákdén: i vu tvojoj praviczi sze zviszijo.

18. Ár szí ti díka môesi nyíhove, i z milosese tvoje zviszis rôg nas.

19. Ár je Goszpôd zászloba nas, i Szvétí Izraela je Král nas.

20. Teda szí gúcsao k szvétim tvojim vu vidényi, ino szí erkao: Jasz szem ednoga jünáka zbüdo, steri zmocsti má; zviszo szem ednoga odebránoga z med lüdsztvom.

21. Naisao szem Dávida szlugo mojeja; zszvétim oliom szem namazao nyega.

22. I záto 'z nyim bode rôka moja: i rama moja ga bode kreplá.

23. Protivník ga nepremore, i te ne pravicsni ga nevr'ze pod péte.

24. Ár doli poterem pred líczom nyegovim protivníkenyegove, i odürjavcze nyegove pre'zeném.

25. Isztinoszt moja i miloscsa moja bode 'z nyim, i rôg nyegov sze zviszi vu mojem iméni.

26. I posztávim nad môrjom rokô nyegovo, i dêszno nyegovo nad vodami.

27. On bode mené zvao: tí szí moj Ocsa, Bôg moj, i pecsína zvelicsanya mojeja.

28. Jasz ga takáj za prvorodjenoga vesiním, za náj visisega Králov zemelszki.

29. Na veke nyemi zakuném miloszeso moja: i závezek moj bode nyemi sztálen.

30. Vcsiním vecsno szemen nyegovo, i králevszki sztolecz nyegov, kak dnéve nebeszke.

31. Csi pa osztávijo otroczi nyegovi zákon moj, i v szôdbaj moji nebodo hodili;

32. Csi násztave moje oszkrúnijo, i zapôved moji nezdr'zijo;

33. Teda poiscesem z síbov grêhe nyíhove, i z vdárczi nepravicsnoszt nyihovo;

34. Ali milosese moje nevzemem od nyega, i nescsem vta-jiti nyemi isztine moje.

35. Nescsem oszkrúniti závezka mojeja, i premeniti, ka je zíslo z vüszti moji.

36. Jasz szem ednôk priszég-
no pri mojem szvesztvi, nescsem
Dávidi lagati.

37. Szemen nyegovo osztáne
na veke, i králevszki sztolec
nyegov, kak szuncze, pred me-
nom.

38. Kak mészecz potrdjeni bo-
de na veke, i kak szvedok vu
obláki, isztinszki bode. Selah.

39. Ali tí szi ga osztavo i za-
vrgao, ino sze szrdis na tvoje-
ga namázanoga.

40. Razmetao szi závezek z
szlugom tvojim: klácsis korôno
nyegovo do zemle.

41. Razrűsis vesz zíd nyegov,
razválas gradíno nyegovo.

42. Szlecséjo nyega vszi mí-
mo idôcsi, na spot je szoszedom
szvojim.

43. Zvíszo szi dêszo proti-
vníkov nyegovi, obeszelís vsze
nepriátele nyegove.

44. Obtôpo szi osztricz mecsa
nyegovoga, nej szi nyemi dao
obsztáti v boji.

45. Razbio szi esisztôcsó nye-
govo, i sztolec nyegov szi na
zemlo vrgao.

46. Okráto szi dni mladoszti
nyegove, ino szi ga pokrío z
spotom. Selah.

47. Kak dugo sze, Goszpodne,
tak vszegavêcs szkrívao bodes?
i bode gorêla szrditoszt tvoja
kak ogen?

48. Szpômeni sze, kak krátki

je moj 'zítek, — zaka bi zaman
sztvôro vsze sziní cslovecse.

49. Gde je sto, kí 'zívé, i szmr-
ti nebi vído? vöftrgno 'zítek
szvoj z rôk pekla? Selah.

50. Gde je prva milosesa tvo-
ja, Goszpodne, stero szi Dávi-
di priszégno vu isztinoszti tvo-
joj?

51. Szpômeni sze, Goszpodne,
z 'zukoszti szlugo tvojeja, ste-
ro szem prenoszo vu kríli mo-
jem od telko zmo'zni národov.

52. Z sterov szo tebé, o Go-
szpodne, ospotávali nepriáteljé
tvoji: z sterov szo ospotávali
sztopáje tvojeja Namázanoga.

53. Hválen bojdi Goszpôd na
veke. Amen i Amen!

XC. 'ZOLTÁR.

Od nesztálnoszti 'zítká cslovecseja.

1. Molítev Môsesa, mo'za bo-
'zega.

Goszpodne! tí szi obramba
nasa od pokolênya do po-
kolênya.

2. Prvle, kak szo goré sztvor-
jene, prvle, kak je zemla i szvét
sztvorjeni, szi tí Bôg od vek
do veka.

3. Tí dás lűdém vmérati, i ve-
lís: priháajte nazâ, otrôczí cslo-
vecsi!

4. Ár je jezero lêt pred ocsmí
tvojimi, liki dén vcserányi, ste-
ri je míno, i liki sztrá'za nô-
csi.

5. Odtecesti nyim dás, kak po-

vôdni, i tak szo, kak szen, i liki tráva, stera zrányá povêhne.

6. Zaütra czveté, ali naszkori povêhne, ino sze navécsar pokoszi, i poszêhne.

7. Ár mí prêdemo od szrditoszti tvoje; od csamúra tvojega moremo tak hitro tá pojdti.

8. Pred szébeszi posztavo pregresênya nasa; szkrivne grêhe nase na szvetloszt lícza tvojega.

9. Záto vszi nasi dnévi náglo tá tecséjo od szrditoszti tvoje: dokoncsamo lêta nasa, liki gues.

10. Dnévovlêt nasi je szedemdeszét lét, i csi naj vise príde, tak je oszemdeszét lét, i to naj bôgse vnyíh je trüd i nevola, ár hitro miné vrêmen, i mí liki odletímo.

11. Sto verje, kâsze tí tak krôto szrdis? i sto sze bojí pred táksov tvojov szrditosztjov?

12. Vcsi nasz prav premiszliti ka nám je vmrêti nâ szpametnêsi jesztemo.

13. Goszpodne, povrni sze k nam kak nájprvle i mej szmilenoszt z szlugami tvojímí.

14. Napuni nász zránya z miloszesov tvojov, da bomo szpêvali ino sze veszelíli vsze dní nase.

15. Obêszeli pánász po eti dnévi, vu steri szí nász nevôlivao: po létaj, vu steri szmo hûda trpeli.

16. Nazvêszti szlugom tvojim csinênye tvoje, i díko tvojo színom cslovecsim.

17. I bojdi nad nami lübezni-voszt Goszpodna Bôga nasega, i on vcsíni szrečno rôk nasi delo med nami; delo, velim, rôk nasi vcsíni szrečno.

XCI. 'ZOLTÁR.

Trôst vu szmrtnoj pogübeli.

Kí vu obrambi Vísesnyega szedí, i vu szénezi toga Vszamogôcsega osztáne,

2. Ercsé k Goszpodni: vüpa-zen moja, i moj grád, Bôg moj, vu kom sze vüpam.

3. Ár te on oszlobodí od mre-'ze loveza; od pogübelnoga pestisa.

4. Z perotami szvojími te bode zakrívao, i pod perotami nyegovimi sze bodes vüpao: zászloba i obramba ti je isztina nyegova.

5. Nebos sze bojao pred nocsnim sztrasilom, i sztrêlami vu dne letécsimi.

6. Pred pestisom, steri v kmiczi lazí: pred kügov, stera pôldné vdérja.

7. I csi jî szpádne jezero kre tébe, i deszét jezér kre dêszne tvoje; k tebi sze nepriblí'za.

8. Nego z tvojima ocsama bodes glédao, ino vido, kak sze tomi hûdomi zadomeszcsáva.

9. Árszi tí, Goszpodne, obram-

ba moja: te Vísesnyi je obramba tvoja.

10. Nepripeti sze ti nika hüdoga: i 'zlak sze nepriblí'za k sztanki tvojemi.

11. Ár je zapovedao Angelom szvojom od tébe, da te varjejo na vszê potáj tvoji:

12. Na rokáj te noszijo; da nevdáris v kamen nogé tvoje.

13. Po orozsláni ino kacsaj bodes hodo; klacso bos mládoga orozslána i kácsa. —

14. Da mené 'zelej, — vöga oszlobodim, i zviszim ga, da pozna imé moje.

15. Da mené zezáva, poszlühnem ga, 'z nyim bodem vu sztiskávanyi: sesém ga vöftrgnoti i postenyé nyemi dati.

16. Naszitim ga z dúgim 'zítom, i poká'zem nyemi zvelicsanye moje.

XCII. 'ZOLTÁR.

Bóga-je dícsiti; i zaka?

1. 'Zoltárszka peszem na szobôtni dén.

2. **D**rágodeloje Bogádícsiti, inoszpêvati iméni tvojemi o vísesnyi!

3. Glásziti zránya milosceso tvojo, ino isztino tvojo vszákô nôcs.

4. Na deszét sztrünaj i 'zoltá-ri ino igrati na harfi.

5. Ár szi me tí obészelo, Go-

szpodne, z delami tvojimi, od dêl rôk tvoji bodem szpêvao.

6. Kak velika szo dela tvoja, Goszpodne! jáko globoke szo mészli tvoje.

7. Te nôri cslovek tô neszpozna: blázen za tô nemára.

8. Ti neverni sze zeleníjo, kak tráva, i czvetéjo vszi csinéci neprávdenoszt, dokecs sze vösztrêbijo na veke.

9. Tí pa te Vísesnyi osztánes na veke, o Goszpodne!

10. Ár ovo, nepriátelje tvoji, Goszpodne, ár ovo, nepriátelje tvoji prêdejo, i vszi hüdodelní-
czy sze rasztepéjo.

11. Moj rôg pa zviszis, kak ednorôgeza: namázan bodem z friskim oliom.

12. Ino moje okô bode szvojo radoszt vidilo na moji protivníki, i od ti hüdi, kí sze prôti meni posztávlajo, vüha moja bodo szlísala 'zelna.

13. Te pravicsen sze bode zelenío kak pálmovo drêvo: on bode rászao, kak czedrovje na Libanoni.

14. Ki szo poszadjeni v Goszpodna Hi'zi, vu predvori Bogá nasega bodo czveli.

15. Escse i vu sztaroszti bodo czveli, bodejo rodni ino sze zeleníli.

16. Da bodo oznanyüvali, ka je Goszpôd tak veren, pecsína moja, i nika nepravicsnoga vu nyem nega.

XCIII. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od Krisztusa, i nyegovoga králevszta.

Gospôd je Králi díko je oblêkao; Gospôd sze je oblêkao i opászao z mocsjov, i okroglína zemlé je po nyem potrdjena, da sze negene.

2. Od toga mao sztoji sztolec szvoj mocsno: tí szí vekvesen.

3. Goszpodne potoczke sze pozdigávajo, potoczke krôto sümíjo, potoczke visziko pozdigávajo válovje.

4. Od sümênja vnôgi vöd veliki, od válov môrja, je zmo'znêsi Goszpôd na viszíni.

5. Szvedôszta tvoja szo potrdjena jáko: szvetsztvo je sznága Hi'ze tvoje, Goszpodne, na vsze veke.

XCIV. 'ZOLTÁR.

Molítev prôti nepriátelom Czérkvi.

Gospodne, Bôg zadomesztitel! o Bôg, koga je zadomescsávanye, szká'zi sze.

2. Pozdigni sze tí szodecz szvétá, povrni zvisávezom, ka szo szí priszlüzili.

3. Goszpodne, kak dugo sze bodo neverníczi, kak dugo sze bodo nepobo'zni veszelíli.

4. Klepecsejo, i rú'zno guesíjo, i vszi hüdogélniczi sze zvisávajo.

5. Goszpodne oni doli terejo

národ szvoj, i mantrájo ôrocsíno szvojo.

6. Vdovicze i tühéncze vmárjajo, i szioticze zpomoríjo.

7. Ino právijo; Goszpôd toga nevídi, Jáko Bôg za tô nemára. —

8. Zaszôtpte sze ví norczi með lüdsztvom: ví blázni, gda seséte grátati rázumni?

9. Té, kí je vühô sztvôro, jeli nebi csüo? Té, kí je okô sztvôro, jeli nebi vido?

10. Té, kí pogane pokára, nebode kastigao? Kícsloveka vesí na znánja.

11. Ali zná Goszpôd míszli cslovece, ka szo márne.

12. Blá'zeni on, koga tí, Goszpodne, pokáras, ino ga vesís po szvoj pravdi.

13. Da ga tí zmirís vu dnévi hüdi; geto sze neverníki jama kopa.

14. Ár Goszpôd národa szvojega neodvr'ze, niti ôrocsíne szvoje nezapüszí.

15. Ár sze na praviczio obrné szôdba, i nyé sze bodo vsza pobozna szreza dr'zala.

16. Sto sztojí kre méne prôti tim hüdim? Sto sztáne kre méne prôti hüdogélnikom? —

17. Csi meni Goszpôd pomágao nebi, 'ze bi düsa moja vu grobi le'zála.

18. Erkao szem: nôga moja sze je posklesznola; ali miloszesa tvoja me je podpérala.

19. Jasz szem veliko sztara-
nye méo v mojem szrezi; ali
trôstanye tvoje je dûso mojo
razvêszelilo.

20. Tí nigdár nebos dr'zao z
tim preobrnyenim sztôlcem,
steri hüdô právdo tolmacsi.

21. Kí z vno'zinov terejo prôti
dûsi toga pravicsnoga, i oszô-
dijo nedu'zno krv.

22. Ali Goszpôd je obramba
moja: moj Bôg mi je pecsína
moje vûpazni.

23. I on nyim povrné krivi-
czo nyíhovo, ino je preprávi
za nyí hüdôbe volo; Goszpôd,
nas Bôg je preprávi.

XCV. 'ZOLTÁR.

Messiási je szkázati zahválnoszt i po-
kornoszt.

Hodte szpêvajmo Goszpodni:
veszélmo sze pecsíni zve-
licsanya nasega.

2. Prihájajmo pred lícze nye-
govo z dícsényem: z 'zoltármi
szpêvajmo nyemi.

3. Ár je Goszpôd veliki Bôg,
i veliki Král vise vszê bogôv.

4. Vu koga rokáj je globocsí-
na zemle: i vrhove gôrszo nye-
govi.

5. Koga je i môrje, ár je je on
sztvôro: i zemla, stero szo nye-
gove roké zgotovile.

6. Hodte, molmoga, i ponízmo
sze pred nyim: nakleknimo kô-

lina pred líczom Goszpodna,
sztvoritela nasega.

7. Ár je on Bôg nas, i mi szmo
lûdsztvo nyegove pasé, i esrê-
da rôk nyegovi. — Dnesz, esi
glász nyegov esüli bodte,

8. Neobtrdite szrezá vasega,
kak sze je v Meribi zgôdilo,
vu dnévi szküsávanya vu pü-
sesávi.

9. Gdeszo me szküsávaliocse-
ve vasi, ino me vardêvali; i vi-
dili szo dela moja.

10. Daszem stirideszét lét de-
lo méo z etim národом, ino er-
kao: lûdsztvo eto blôdi z szr-
czom, i nescsejo sze pôti moje
navesiti.

11. Da szem priszégno vu mo-
jem szrdi, kâ neprídejo k po-
csinki mojemi.

XCVI. 'ZOLTÁR.

Od nôve peszmi sz. Evangelioma.

Szpêvajte Goszpodni nôvo pe-
szem! szpêvaj Goszpodni
vsza zemla.

2. Szpêvajte Goszpodni i hvál-
te imé nyegovo: predgajte dén
za dnom zvelicsanye nyegovo.

3. Vörazglászte med poganmi
díko nyegovo, med vszêmi ná-
rodni esüda nyegova.

4. Ár je veliki Goszpôd, i ve-
like hvále vrêden; esüden vise
vszê bogôv.

5. Ár szo vszi bogôve náro-
dov, bolvanye; ali Goszpôd je
sztvôro nébo.

6. Csészt i hvála je pred nyim: môcs i nászládnoszt je vu nyegovoj szvetini.

7. Ví porodje, dájte Goszpodni, dájte Goszpodni csészt i môcs.

8. Dájte Goszpodni csészt iména nyegovoga: prineszte dáre, i prihájajte vu predvornyegov.

9. Molte Goszpodna vu szvétoj sznâgi: boj sze nyega vesz szvét.

10. Recste med poganmi: Goszôd je Král, i szvét sürôki je tak grüntani, da obsztáti má, geto on lüdsztvo prav szôdi.

11. Veszélte sze nebésza: radűj sze zemla; môrje naj sümí, i ka je vu nyem.

12. Veszéli sze polé, i vsze, ka je na nyem: naj szpêva vsze drevje logôv.

13. Pred Goszpodna líczo; ár ide, ár ide, naj szôdí szvét. On szôdo bode okroglíno vu praviezi, i lüdsztvo vu isztini.

XCVII. 'ZOLTÁR.

Od Krisztusa i nyegovoga králevszta.

Goszpôd je Král, tomi sze vészeli zemla: radűjte sze zátonov vno'zina.

2. Obláczke i mrák je okôli nyega, pravieza ino isztina je podpora králevszkoga sztôleza nyegovoga.

3. Ogen ide pred nyim, ino ze'zge okôli nyegove nepriátele.

4. Zblíszkom szvojim preszvêti okroglíno zemlé; stero vidôcsa zemla, sztrási sze.

5. Goré sze, kak vôszk rasztópíjo pred líczo Goszpodna: pred líczo vsze zemlé Goszpodna.

6. Nebésza oznanűjo nyegovo praviezo, i vidili bodo vszi národje díko nyegovo.

7. Szram more bídti vsze, kí kêpom szlű'zijo, i z bolvanmi sze hválíjo. Molte nyega vszi bogôve!

8. Sion tô szlisi, ino sze vészeli; cseri Jude sze radűjejo nad szôdbov tvojoj, Goszpodne.

9. Ár szí tí, o Goszpodne, náj vísisi nad vszov zemlôv: tí szí jáko zviseni vise vszê bogôv.

10. Ví, kí lűbíte Goszpodna, mête v návisztí hűdôbo. — On varje dűse szvoji szvétí, i oszlobodi je z rôk nepobo'zni.

11. Tomi praviesnomi dá on szvetloszt zíditi, i radoszt onim, kí szo ednákoga szreza.

12. Ví praviesni, veszélte sze vu Goszpodni, i díeste szpôme-nek Szvetsztva nyegovoga.

XCVIII. 'ZOLTÁR.

Opominanye na hválo Krisztusa.

1. 'Zoltár.

Szpêvajte Goszpodni nôvo peszem, ár on esűdna dela csini. On premága z szvojov dêsznov, i z szvojov szvétov raimov.

2. Oznanyüvati dá Goszpôd zvelicsanye szvoje: pred ocsmí národov vövjávla praviezo szvojo.

3. Szpômeno sze je z miloscse szvoje i vernosztí szvoje k hi'zi izraelszkoj; vsze krajíne zemlé vídíjo zvelicsanye Bogá nasega.

4. Radüj sze Goszpodni, vesz szvét: szpévajte zvisávajte i hválte ga.

5. Díeste Goszpodna na hárfi, z czitharami i glasznim szpévanyem.

6. Z tromböntami i glászom 'zvegél, szpévajte pred Goszpodnom, Králom.

7. Sümi môrje, i vsze, ka je vu nyem; okroglína zemlé, i kí na nyé prebívajo.

8. Veszélte sze potoczke, i radüjte sze goré!

9. Pred Goszpodnom; ar ide na szôdbo szvéta: szôdo bode szvét vu praviezi, i národe pôleg právde.

XCIX. 'ZOLTÁR.

Od nárave králevsztva Krisztusovoga.

Goszpôd je Král, najszi besz-nêjo národje: szedí na Kerubimi, naj szi sze zburkáva szvét.

2. Goszpôd je zmo'zen v Sioní, i vísísi od vszê národov.

3. Tvoje veliko i csüdno imé sze má dícsiti, ár je szvéto.

4. I da oblászt Králi praviezo

lûbiti; tí szprávas bogábojznoszt: szôdbo i praviezo v Já-kobi ti vödelís.

5. Zvisávajte Goszpodna, Bogá nasega: pokleknite k podnogaoniczi nôg nyegovi, ár je szvétí.

6. Môses i Áron med popi nyegvimi i Sámuel med zezávajôcsimi imé nyegovo. Zezávali szo Goszpodna, i On je nyé poszlühno.

7. Vu obláka sztebri je gúcsao 'z nyimi, steri szo zdr'zali nyegova szvedôsztva, ino zapôvedi, stere nyim je vödao.

8. Goszpodne, Bôg nas, ti szi nyé poszlühno, nyim odpüsztó, i kárao nyí dela.

9. Zvisávajte Goszpodna, Bogá nasega, i pokleknite prôti szvétoj gori nyegovoj; ár je szvétí Goszpôd, Bôg nas.

C. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt za bo'ze dobrôte.

1. 'Zoltár hválodávanya.

Radüj sze Goszpodni vesz szvét.

2. Szlû'zte Goszpodni zveszeljom, prihájajte pred lícze nyegovo z szpévanyem.

3. Szpoznaajte, ka je Goszpôd Bôg: on je nász sztvôro, i nej mí szami szebé, da bi bílí nyegovo lüdsztvo, i ovczé nyegove pasé.

4. Idte notri na vráta nyegova z hválodávanyem, vu predvor

nyegov z zvisávanyem. Dícste ga i blagoszlávlajte imé nyegovo.

5. Ár Goszpôd je dobrotivni, vecsna je miloscsa nyegova, i od odvêtká do odvêtká isztina nyegova.

CI. 'ZOLTÁR.

Dávidovoga kralüvanya gledalo.

1. Dávida 'Zoltár.

Od milosce i pravice scsém szpêvati: tebi, o Goszpodne, bom 'zoltáre szpêvao.

2. Vesio bom te razmiti to právo sztezo, gda k meni prídes: hodo bom vu nedú'znosztí szrczá mojecha, vu hi'zi mojoj.

3. Nedenem szí pred ocsí dugoványa Beliála; presztóplávca odürim i nebode mi prijénen.

4. Hüdo szrece more od méne odsztôpiti: hüdobnyáka ne bom trpo.

5. Kíbli'znyegaszvojegaszkri-vomá ogrizáva, onoga vö sztrêbim: za zvisénoga vu ocsáj, i nadühtoga vu szrezi, za toga ne bom márao.

6. Moje ocsí glédajo za timi vernimi vu dr'zéli, naj prebívajo z menom, Kí bode po právoj sztezi hodo, on mi bode szlű'zo.

7. Nebode prebívao vu hi'zi mojoj csinécí jálnoszt: la'zezi neobsztójíjo pred ocsmí mojimi.

8. Rano preprávím vsze hü-

H. W.

dobnyáke vu dr'zéli, da vö sztrêbim z meszta Goszpodnovoga vsze csinécse hüdôbo.

CII. 'ZOLTÁR.

Pokôre molítev obolnoga i miloscsó 'zelejôcséga szrczá.

1. Molítev nevoláka, gda sze tú'zi i molbo szvojo pred Goszpodnom vövleję.

2. **G**oszpodne poszlühni mo-lítev mojo, i zezávanye moje prídi pred tébe.

3. Neszkrívaj lécza tvojecha pred menom; vu dnévi sztiszkávanya nagni k meni vüha tvoja: gda bom te zezávao hitro me poszlühni.

4. Ár szo mínoli, kak din, dnévi mojí, i kôszti moje szo ob-gorele kak glavnya.

5. Zbito je, i kak tráva poszêhnolo szreze moje, tak da szem'ze krüh moj jeszti pozábo.

6. Od kricsa i jécšana szo sze mi vszüsile kôszti moje k kô'zi mojoj.

7. Szpodoben szem k trsztnici vu püsztini: k szovi vu püsztí mészta.

8. Verosztüjem i szem, kak szamni ftícesek na sztrêhi.

9. Vszákdén me spôtajo nepriátelje moji: i oszmejávci moji preklinývajo mené.

10. Ár jasz jêm pepél, kak krüh, i pítvino mojo z szkuza-mi mészam.

11. Od tvojecha proténya i szr-

da; ár szi me gori zdigno, ino szi me doli vrgao.

12. Moji dnêvi szo lêhnoli kak széncza: jasz tá szêhnem kak tráva.

13. Ali tí, Goszpodne, osztánes na veke, i szpômenek tvoj od národa do národa.

14. Sztani dönok i szmilűj sze nad Sionom; ár je czajt szmilenoszt csiniti 'z nyim, geto je prisla vöra odlocsena.

15. Ár szlugi tvoji dopádnenyé májo vu nyega kaményi; i nad práhom nyega sze szmilűjejo.

16. Da bi sze bojali poganye iména Goszpodnovoga, i vszi králove zemlé díke tvoje!

17. Kâ je Goszpôd zozídao Sion, i szkázao sze je vu díki szvojoj.

18. Kâ sze je zgledno na molítev osztávlenoga, i nej je zavrgao prosnye nyegove.

19. Tô szpíszano bode za pridôcsi odvêtek, da lűdsztvo, stero de potom sztvorjeno, hváilo bode Goszpodna.

20. Ár gléda z szvoje szvéte vizíne: Goszpôd gléda z nebész na zemlo.

21. Da bi szlíso zdűhávanye vòzníkov, i rêso otroke szmrti.

22. Da bi oni predgali v Sioni imé Goszpodnovo, i hválo nyegovo v Jerusálemi.

23. Gda sze vkűp szprávjio národje, i králevsztva, naj szlűzijo Goszpodni.

24. On oszlabi na pôti môes mojo, on prekráti dní moje.

25. Erkao szem: Bôg moj, nevzemi me vkraj na szredíni dnévov moji; lêta tvoja trpűjo na veke.

26. Tí szi od zacsétka zemlo grűntao i nebésza szo ròk tvoji reja.

27. Ona prêdo, ali tí osztánes: ona vsza obsztarajo, liki gvant: kak odetel, je premênis, i ona sze zpremenűjo.

28. Tí pa on iszti osztánes, i lêta tvoja sze nigdár nedokoncsajo.

29. Otroczi szlugov tvoji osztánejo, i szemen nyíhovo de pred tehom vgájalo.

CIII. 'ZOLTÁR.

Zvisávanye dobrôt bo'zi.

1. Dávida ('Zoltár).

Hváli Goszpodna, dűsa moja, i ka je vu meni, nyegovo szvéto imé.

2. Hváli Goszpodna tí dűsa moja, ni sze neszpozábi z vszê dobrocsinêny nyegovi.

3. Kí odpűszcsáva tebi vsze grêhe tvoje: kí vrácsi vsze nemocsnoszti tvoje.

4. Kí resűje od pogűbeli 'zitek tvoj, kí te korunűje z miloszesov i szmilenosztjov.

5. Kí naszicsáva vűszta tvoja z veszeljom, tak da sze pomla-di liki orol, vrszt tvoja.

6. Goszpôd csiní, ka je pra-

vicsno i szôdbo vszêm obte'zenim.

7. Znáne je vsíno Môsesi szteze szvoje: szinom izrael-szkim dela szvoja.

8. Szmileni i milosztiven je Goszpôd, dugotrplivi i velike dobrotivnoszti.

9. Nebodo sze v edno boro, ni na veke szrda dr'zao.

10. Necsiní on z nami pôleg grêhov nasi: nepovracšuje nam pôleg neprávdenoszt nasi.

11. Nego kak visziko szo nebésza od zemlé, tak zvisena je miloszesa nyegova nad têmi, kí sze ga bojíjo.

12. Kak dalecs je zhod od záhoda, tak dalecs odrinyáva od nász presztôplênja nasa.

13. Kak sze ocsa szmilúje nad deczov szvojov, tak sze szmilúje Goszpôd nad têmi, kí sze ga bojíjo.

14. Ár zná naso náravo: pômni, ka szmo mí prâh.

15. Cslovek je vu szvoji dnévi, kak tráva, kak czvêt pôlszki, tak czveté;

16. Gda veter po nyê pîhne, nega je vecs, i nepozna sze vecs nyé meszto.

17. Ali miloszesa Goszpodnova je od vek do veka nad onimi, kí sze ga bojíjo, i pravicsnoszt nyegova do deczé deczé.

18. Nad onimi, kí nyegov závezek zdr'zíjo, i pazíjo na za-

pôvedi nyegove, da bi je csiníli.

19. Goszpôd je vu nebészaj potrdo sztolec szvoj, i králevszto nyegovo nad vszêmi goszpodúje.

20. Hválte Goszpodna, Angele nyegovi, zmo'zni v môcsi, kí csiníte povelênje nyegovo, pokorni bodôcsi glászi rêcsi nyegove.

21. Hválte Goszpodna, vszi se rezje nyegovi; szlugi nyegovi, kí csiníte volo nyegovo.

22. Hválte Goszpodna, vsza dela nyegova, po vszê mésztajládanya nyegovoga. Hváli Goszpodna i tí, düsa moja.

CIV. 'ZOLTÁR.

Hvála bo'za z kníg natúre.

Hváli Goszpodna, düsa moja! — Goszpodne, Bôg moj, tí szí jáko zviseni: díko i postenyé szí oblêkao.

2. Ôdenyeni szí z szvetlosztjov, kak oblecsalom, i raszprêsztro szí nebésza, kak zakrivalo.

3. Kí na vodáj szklenyávas palacse tvoje, i obláke csinís kôla tvoja, ino po perotáj vextra hodis.

4. Kí csinís Angele szvoje dühé, ino szluge tvoje, kak ognyneni plamen.

5. Kí szí polo'zo zemlo na nyé grünt tak, do sze negene na vek veke.

6. Tí szi jo odéno z globocsinov, liki z gvantom; vise gôr sztojjo vodé.

7. Ali pred tvojim káranjem pobegnejo: pred grúmom tvojim obtihijo.

8. Pozdignejo sze goré, znízi jo sze dolôvje, na meszto, stero szi ti nyim vözravnao.

9. Mejô szi nyim polo'zo, stere nepresztôpijo; nepovrnéjo sze kê bi pokrile zemlo.

10. Kí zbüdís potoke z vretin, da bi tekli med gorámi.

11. Da sze napája vsza 'zivína pôlszka, i divjazen szvoj 'zéo pogaszí.

12. Pri nyí sze gnêzdíjo fticze nebeszke, ino z vêk dávajô glász szvoj.

13. Kí vla'zis goré z viszíne tvoje: z szádom dêl tvoji sze napuni zemla.

14. Trávo dás rászti za 'zivíno, i szêtvo k potrêbi csloveka, da bi tak pripravo krüh z zemle.

15. I dabi víno obésznelilo szrcze cslovecse, i nyegovo lícze lepse grátalo od olia; i da bi krüh szrezi cslovecsemi môcs dao.

16. Da bi sze drevje Goszpodna naszitilo z vlagov, czedrovje Libanona, stero je on naszádo.

17. Na nyem sze gnêzdíjo fticze, strk, steroga sztális je na jelícsaj.

18. Viszike goré szo divji kôz, i pecsíne morszkim závezom sztánek.

19. Sztvôro szi mészecz na rázlocsek vrêmena; szuncze zná za szvoj záhod.

20. Zbüdís kmiczo, i gráta nôcs, vu steroj naprêpríde vsza zvirína logôv;

21. Mládi oroszlánye, erjűjôcsi za porobom, ino iscsejo krmó szvojo od Bôga.

22. Gda pa szuncze zhája, vküp sze poberéjo, ino szi lé'zejo na le'zalisca szvoja.

23. Teda ide cslovek za szvojmí ôpraviczami, i na delo szvoje, notri do vecséra.

24. Kak vnôga szo dela tvoja o Goszpodne! tí szi vsza môdro sztvôro: puna je zemla dobrot tvoji.

25. Môrje je tak veliko i sirôko, tam plavajôcsi sztvár je brez racsúna, máli i veliki.

26. Tam hodijo ládje, velike ribe, stere szi sztvôro, da bi sze v nyem zmênýale.

27. Vsza eta na tébe csákajo, naj nyim dás hráno vu vrêmení szvojem.

28. Gda nyim dás vküp szprávlajo, gda odprés roké tvoje, naszitijo sze z dobrim.

29. Gda szkríjes lícze tvoje, presztrásijo sze; gda nyim vkraj vzemes nyí szapo, pogínejo, í pá z práhom posztánejo.

30. Vöpöszttís düh tvoji, preczi

sze sztvoríjo i ponôvis líeze zemlé.

31. Bojdi díka Goszpodni na veke: naj sze radiuje Goszpôd vu delaj szvoji.

32. On, esi gléda na zemlo, trôszí sze: esi sze dotekne gôr, kadíjo sze.

33. Szpêvao bom Goszpodni vu 'zítke mojem, z'zoltármi bom hválo Bogá mojega, dokecs bodem.

34. Prijétno nyemi bojdi premislávanye moje; jasz sze bom veszelío vu Goszpodni.

35. Naj szpreidejo grêsniczi z zemlé, da neverni vecs nebode. Hváli Goszpodna, düsa moja! Halelujah.

CV. 'ZOLTÁR.

Krátka kronika od Abraháma do Josua.

1. **D**íeste Goszpodna, predgajte iményegovo, razglasújte med národmi dela nyegova.

2. Szpêvajtenyemi; hválte ga, szpomínajte sze z vszê csüd nyegovi.

3. Hválte sze 'z nyegovim szvétim iménom; veszéli sze szrece, iszkajôcse Goszpodna.

4. Icsite Goszpodna i môcs nyegovo, icsite líeze nyegovo vszigdár.

5. Szpomínajte sze z csüdni dêl nyegovi, stera je csinío, z csüd nyegovi i z szôdbe vüszť nyegovi.

6. Ví szemen Abraháma, szluggi nyegovi, szinovje Jákoba, odebráni nyegovi.

7. On je Goszpôd, Bôg nas. On szôdi po vszêm szvéti.

8. Szpomína sze na veke z závezka szvojega; z Rêcsi, stero je obecsao do jezero pokolênya;

9. Steroga je vesíno z Ábrahámom, iz príszege z Jákobom.

10. I potrdo ga je Jákobi za násztavo, Izraelik zákoni vecs-nomi.

11. Govorécsi: tebi dam zemlo Kanaánszko, za obdêl ôrocsíne vase.

12. Gda bi ji escse malo bilô, i bilí bi szlabi, i 'zelárje v nyê;

13. I hodili bi od národa do národa, od ednoga králevszťva k drügomi lüdszťvi.

14. Nej je dopüszťto ni ednomi csloveki skôditi nyim, i králeje pokárao za nyí volo.

15. Nedoteknite sze namázani moji, i Prorokom mojim necsinte nika hüda.

16. Teda je püszťto drágocso na dr'zélo; vszáko gotovíno krüha je vkraj vzéo.

17. Poszlao je pred nyimi ednoga mô'za; Jo'zefa, kí je na szlü'zbo odáni.

18. V'zelezo szo szťísznoli nógé nyegove, v 'zelezo je djáno têlo nyegovo.

19. Do onoga csasza, dokecs je nyegova rêcs prisla, i rêcs Goszpodna ga je szküsziła.

20. Poszlao je král, i odpüsztiti ga zapovedao: goszpôd národov ga je oszlôbodo.

21. Posztavo ga je za goszpôda hi'ze szvoje, i goszpodüvájôcsega nad vszém vladárstvóm szvojom.

22. Da bi ládao nad poglavnikmi nyegvimi, poleg vôle szvoje, i sztarcze nyegove vsió modrószt.

23. I prisao je Izrael v Egip-tom i Jákob je tühénecz vsinyem vu dr'zéli Chama.

24. Gda je povnô'zao Bôg národ szvoj jáko, i zmo'znêsega vsíno od nepriátelov nyegovi.

25. Preobrnó je szreza eti, da szo v návisztí meli lüdsztvo nyegovo, i jálni grátali prôti szlugom nyegovim.

26. Poszlao je Môsesa szlugo szvojega, i Árona, koga szí je odébrao.

27. Etíva szta delala znamênya nyegova, i csüda vu zemli Cháma.

28. Poszlao je temnoszt i zakmicsilo sze je: i nej szta nepokorna bilárecsam nyegovim.

29. Premêno je nyí vodé na krv, i szpomôro je ribe v nyí.

30. Vö je dála nyí zemla vno'zino 'zab, po hi'zaj králov nyíhovi.

31. Velo je: i prísle szo mühé, vüsi po vszê nyí krajínaj.

32. Dao nyim je meszto de-

'zd'za tocsô, ogen gorécsi po zemli nyíhovej.

33. I pobio je trszetje i figovo drevje nyíhovo; i zlámao je drevje po krajínaj nyíhovi.

34. On je velo i prisle szo kobilicze, i mlajíne nezracsúnano.

35. I poczerale szo vszo trávo po krajínaj nyíhovi, i pojele szo szád zemlé nyíhove.

36. I pobío je vesz prvirod po zemli nyíhovej, ino vsze nyí prve örocsníke.

37. Teda je nyé vözpelao z szrebrom i zlátom, i nej je bilô ni ednoga rônoga vu nyí pokolênaj.

38. Radüvao sze je Egíptom, gda szo vösli; ár je na nyé szpadno sztrâh ti ovi.

39. On je razgrno oblák k nyí zakrívanyi, i ogen, da bi nyim szvêto v nocsi.

40. Po'zeleli szo, i dao je prepelicez prileteti, i z krühom nebeszkim je je naszító.

41. Ôdpro je pecsínó, i vö szo tekle vodé; tekle szo po szühi mészta, jak potoczke.

42. Ár sze je szpômeno z rêcsi szvetsztva szvojega, k Ábrahámí szlugi szvojemí.

43. Tak je vöszpelao lüdsztvo szvoje med veszeljom, i med szpêvanyem odebráne szvoje.

44. I dao nyim je dr'zéle poganov, da bi národov poistvo ládali.

45. Naj bi obarvali násztavo

nyegovo, i právdonyegovo zdr-
'zali. Halelujah.

CVI. 'ZOLTÁR.

Bo'ze dobrôte Izraelitanczom prikázane;
velika kastiga nezahválnoszti.

1. Halelujah!

Hválte Goszpodna; ár je do-
brotiven, i miloszcza nye-
gova trpi na veke.

2. Sto more pregovoriti velika
dela Goszpodna, i vszo nyego-
vo hválo csesztiti?

3. Blagoszlovleni, kí zdr'záva-
jo szôdbo, i csiníjo praviesnoszt
vu vszákóm hípi.

4. Szpômeni sze z méne, Go-
szpodne, pôleg miloscse, stero
szi oblûbolûdsztvi tvojem: pri-
gledni me z zvelicsanyem tvo-
jim.

5. Naj vidim szrecso tvoji ode-
bráni; da sze radûjem vu ra-
doszti národa tvojega, ino sze
hválím z ôrocsínov tvojev.

6. Mí szmo pregrêsili z nasimi
ocsevi navküpe; krívo szmo
csiníli, nepobo'zni szmo bilí.

7. Nasi ocsevje v Egiptomi szo
nej steli zarazmeti csüd tvoji;
nej szo sze szpômenoli z vno-
'zine milosztivnoszti tvoje, ne-
go szo bili nepokorni pri môrji,
pri erdécesem môrji.

8. Dônok je nyé oszlôbodo za
voló iména szvojega, da bi vó
szkázaó môcs szvojo.

9. I on je pokáráo erdécese môr-
je, ino je szûho grátalo; i pe-

lao je nyé po globocsíni, kak po
pûszesávi.

10. I tak je nyé oszlôbodo z rôk
odûrjáveza, ino je rêso z rôk ne-
priátela.

11. I vtôpile szo vodé protivní-
ke nyíhove: nej je gori osztano
'z nyí ni eden.

12. I teda szo vervali recsam
nyegovim, i szpêvali szo hválo
nyegovo.

13. Ali oni szo sze brs szpo-
zábili z dêl nyegovi, i nej szo
csakali na tanáts nyegov.

14. Ár szo po'zeleli zanderé-
csi vu pûszesávi, i szküsávali
szo Bogá na pûsztíni.

15. I zvolo nyim je prosnyo
nyíhovo; ali pûszto je grszť
na dûse nyíhove.

16. I borili szo sze z Môse-
som v tábori, i z Áronom, tim
szvétim Goszpodna.

17. Odprlasze je zemla, po'zrla
je Dáthana, i pokrila je obesino
Abiráma.

18. I ogen sze je za'zgao vu
obesini nyíhovej, plamén je ze-
'zgao te nepobo'zne.

19. Napravili szo szi i tele na
Horebi, i molili szo te zlejáni
kêp.

20. I premênili szo díko szvo-
jo, na kêp jüncza, steri trávo,
jej.

21. Szpozábili szo sze z Bôga
csinécsega velika v Egiptomi?

22. Csüda vu dr'zéli Cham;
grozna pri erdécsen môrji.

23. Záto je erkao, ka je scsé vö sztrêbiti; csi Môses, odebráni nyegov nebi pred pogübelov sztôpo pred lîcze nyegovo, i odvrno szrditoszt nyegovo, da ji nebi pogübo.

24. Potom szo odürili to 'zelno zemlo, recsam nyegovim szo nëvervali.

25. Imrmrali szo vu szvoji satoraj: nejszoposzlühnoli glásza Goszpodna.

26. Záto je prizdigno ramo szvojo prôti nyim, da bi je pobio vu püscesávi.

27. Ino bi raztepo szemen nyíhovo med, pogane, i razegnao po dr'zélaj.

28. Záto szo sze tá dáli Baal — Peori, ino szo jeli z áldovov ti mrtvi:

29. I dra'zd'zili szo ga z szvojim csinênnyem; záto je vceszno na nyé vdárecz.

30. Teda je prisztôpo Pinehás, i poravnao je dugoványe, i bics je odvnyen.

31. Tô nyemi je zracúnano za praviesnoszt, od odvêtká do odvêtká na veke.

32. Pá szo ga razszrdili pri vodi drá'zd'zenyá, da szo i Môsesa mantrali.

33. Ár szo razdrészelili düso nyegovo, da nyemi je nistera rêcs vuisla.

34. Niti szo nej pogübili národov, likinyemi je Goszpôd velo.

35. Nego szo sze zmêsali z po-

ganmi, ino szenávesili dela nyíhova.

36. I szlû'zili szo bôgeczom nyíhovim, i eti szo nyim bilí k szpadaí.

37. Êscse szo i sziní i cserí szvoje áldüvali vragom,

38. Ino szo krv nedú'zno prelêvali; krv szinov szvoji, i cséri szvoji, stere szo áldüvali bôgeczom Kanaánszkim, tak da je zemla oszkrúnyena z krvi preleányem.

39. Tak szo sze zblatili z delami szvojimi, ino szo praznûvali z csinênnyem szvojim.

40. Záto sze je podé'zgao szrd Goszpodna nad lûdsztvom szvojim, ino je odüro örocsíno szvojo.

41. I dao je nyé v roke pogonov, da szo goszpodüvali nad nyimi oni, kí szo je v návisztí meli.

42. I sztiszkávali szo je nepriátelje nyíhovi, i zníseni szo pod roké nyíhove.

43. Vnogokrát je nyé vörêso, ali oni szo nyega razszrdili z szvojim hotênnyem; záto szo zpreisli za volo neprávdenosztí szvoje.

44. Zgledno sze je dönok na sztiszkávanye nyíhovo, i poszlühno je krícsanye nyíhovo.

45. I szpômeno sze je z závezka szvojega 'z nyimi, i ob'zalüvao je pôleg vnôge szmilenosztí szvoje.

46. Tak da nyim je dao milosceso náidti pri vszê, kí szo je vôzivali.

47. Zdr'zi nász Goszpodne, Bôg nas, i vküp nász szpravi od pogánov; da bomo esesztli imé tvoje szvéto, ino sze hválili vu díki tvojoj.

48. Hválen bojdi Goszpôd, Bôg Izraela, od veka do vek i veka; i vszáko lüdsztvo naj ercsé: Ámen! — Halelujah.

CVII. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt prôti Bôgi za oszlobodjênye z rázlocni nevôl.

1. **H**válte Goszpodna, ár je dobrotiven, geto je vesna miloscesa nyegova.

2. Naj glászijo tô odküpleni Goszpodna, ké je odküpo z rôk protivníka.

3. I ké je z dr'zél vküpe szpravo, od zhoda i záhoda, od pôlnôcsi i môrja.

4. Kí szo blôdili po püszttíne nepohodeni potáj nênáidevsi meszta k prebívanyi;

5. Laesni i 'zédni szo bilí, da je düsa nyíhova vu nyi pomenkávala;

6. Ino szo krícsali k Goszpodni vu sztiszkávanyi szvojem, i on je nyé oszlôbodo z nevôle;

7. Ino pelao nyé po právoj pôti, da bi prisli do várása, gde bi mogli prebívati:

8. Naj hválijo Goszpodni mi-

losceso nyegovo, i esüda nyegova nad szinmi cslovecsimi,

9. Kâ napája düso 'zífajôcsi, i düso laesno napuni z dobrôtov.

10. Kí szo szedeli vu kmiezi, i v szénczi szmrti, zvézani z nevolov i 'zelezom;

11. Zátó kâ szo bilí nepokorni zapôvedam bo'zim, i tanács Vísesnyega oru'znílí;

12. Zátó je ponízo po nevoláj szreza nyíhova, kâ szo szpadnoli i niscsenyim je nêpomágao.

13. Krícsali szo pa k Goszpodni vu sztiszkávanyi szvojem, i on je z sztiszkávanya oszlôbodo nyé,

14. I vö je je szpelao z kmieze i széncze szmrtí, ino nyí vezala raztrgao:

15. Naj hválijo Goszpodni milosceso nyegovo, i esüda nyegova nad szinmi cslovecsimi;

16. Kâ vráta bronezna sztere, i zászün 'zelezni razmláti.

17. Blázni, kí szo kastigani za pôti presztopenyá szvojega, i za szvoji neprávdenoszt volo;

18. Da sze je grszttíla düsi nyíhovej vszáka hrána, i blüzi szo bilí k vrátam szmrti.

19. Ali krícsali szo k Goszpodni vu sztiszkávanyi szvojem, i z 'zukoszti je nyé vörêso.

20. Poszlao je rêcs szvojo, i nyé zvráceso, i oszlôbodo z grobov:

21. Naj hválijo Goszpodni milosceso nyegovo, i esüda nyegova nad szinmi cslovecsimi.

22. Naj áldüjejo áldove zahválne, i glászijo dela nyegova z szpêvanyem.

23. Kí po môrji v ládjay plavajo, ino szvoja dugovány na veliki vodáj oprávlajo;

24. Oni szamí vidíjo dela Goszpodnova, i esüda nyegova na globocsíni:

25. Gda on ercsé nasztáne vihér, i podigne válovje môrsko,

26. Tak, da sze gori vneszéjo prôtinébi, i doliszühnejo vprepaszt i düsa nyihova od sztrahôte czaga;

27. Da sze szemtam gonijo i premetávajo, kak piánecz, i vsza modrôszty nyihova je po'zrêta.

28. Ali kriesíjo k Goszpodni vu sztiszkávanyi szvojem, i vöszpela nyé z mantre.

29. Vtisao je vihér, da je válovje tího grátalo.

30. Zátoszopa veszéli pôszkali, kâ je tího grátalo; i szpelao je nyé do broda 'zelnoga:

31. Naj hválíjo Goszpodni miloszeso nyegovo, i esüda nyegova nad szinmi cslovecsimi.

32. Inajga zvisávajo vu szprávisesi lüdí, i vu tanácsi sztarczov ga naj dícsijo.

33. Kí premení potoke na szüho i vszühsí vretine vöd,

34. Zemlo rodno na püsztíno szprávi, za volo zlocsasztносzti prebívajôcsi na nyê.

35. I püszto zemlo obrné na

jezero, i v szühoj dr'zéli zbüdí tekáje vöd.

36. I tá dene prebívát te lacsne, da goriposztávijo váras na sztanyé.

37. I szêjajo nyíve, i zaszadjüjejo goricze, i szprávlajo szizívís z nárasza.

38. On je i blagoszlovi, naj sze povnô'zajo jáko; i on 'zivíne nyíhove nepoménsa.

39. Oni, kí szo obte'zeni i zníseni od neszrecse i 'zukoszti.

40. Geto je zavr'zenyé vövlêjao na poglavníke, tak, da nyim je blôditi dao po püsztínaj, gde nega pôti.

41. I toga vbôgoga je zdigno z nevôle, i pokolênje nyegovo, kak esrêdo povnô'zao.

42. Vidili do tô ti pobo'zni, i veszelili do sze: vsza nepravdenoszt pa zapré vüsza szvoja.

43. Sto je môder, i zdr'zí eta? — Da bi zarazmili szmilenoszt Goszpodna!

CVIII. 'ZOLTÁR.

Dávida hválodávanye i prosnya ka bisze nazá posztavo vu králevszto.

1. Dávida 'zoltárszka peszem.

2. **G**otovo je szreze moje o Bôg! szpêvao i igrao ti bodem, takáj i z díkov mojov.

3. Prebüdi sze hárfai czi thara; gda sze jasz zránya prebüdím.

4. Dícsó te bodem med lüdmi; Goszpodne, i 'zoltáre ti bodem szpêvao med národmi.

5. Ár je velika, vise nebész miloszcza tvoja, i do oblákov isztina tvoja.

6. Pozdigni sze vise nebész o Bôg! i vise czêle zemle vu diki tvojoj.

7. Da sze oszlobodíjo lübléni priátelje tvoji. Pomágaj z dêsznov tvojoj i odgôvori meni.

8. Bôg govori vu Szvetini szvoj: nad tém sze veszelim. Razdelím Sichem i dôl Suchot razmêrim.

9. Moj je Gileád, moj Manasse, i Efraim môcs gláve moje; Juda je moj právededávecz.

10. Moáb je mujvanicza moja, nad Edomom vóvtégne o bütel moja, nad Filiszteusom bom obládnoszt szpêvao.

11. Sto me pripela v potrdjeno meszto? Sto me szprevodi do Edoma?

12. Nê li tí, o Bôg, kí szí nasz osztavo? i neides vö o Bôg z vojszkov nasov?

13. Podêli nam pomôcs prôti protivníki, ár je márna pomôcs lüdi.

14. Vu Bôgi zmo'zna dela csiníli bomo; on szklácsi protivníke nase.

CIX. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od Judo, i 'zidovov nevernosztí prôti Krisztusi.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpêvanyi.

Bôg, tí moja díka nemúcsi!
2. Ár szo neverna i jálna

vüszta szvoja prôti meni ôdprli: i guesíjo prôti meni z la'zlivim jezikom.

3. Odürnosztí recsí guesíjo nad méne povszéd, i borijo sze z menom brez zroka.

4. Za tô, kâ jasz nyé lübím, sze protivíjo z menom; jasz pa molim.

5. Oni mi povrnyávajo z hüdím za dobro, i odürjávanye za lübézen moja.

6. Posztavi nad nyim nepo-bo'znoga, i satan naj sztojí kre dêszne nyegove.

7. Gda sze bode szôdo, naj odhája kak hüdi, i molítev nyegova bojdi grêh nyemi.

8. Malo bojdi dnêvov nyegovi, i csészty nyegovo naj vzeme drügi.

9. Decza nyegova naj bodo szirôte, i 'zena nyegova vdovicza.

10. I naj sze potepajôcs potêple decza nyegova, ino sze kutsári med opüszcsenyem szvojim.

11. Naj poszodník vsze pod szêbe potégne, ka on má; ino tühénczi porobijo poistvo nyegovo.

12. Naj ga nede, kí bi nyemi szmilenoszt szkázao; niti nede, kí bi sze szmilüvao nad szirôtami nyegvimi.

13. Osztánki nyegovi sze naj vösztrebíjo: v drügom koleni sze vö zbrisi imé nyíhovo.

14. Naj príde szpômenek hü-

dôba ocsév nyegovi pri Goszpodni, i grêh materé nyegove sze naj doli nezbríse.

15. Naj bodo pred ocsmí Goszpodna vszigdár, i on naj doli zbríse na zemli szpômenek nyíhov,

16. Zátó, kâ sze je nej szpômeno csiniti szmilenosztí; nego je preganyao csloveka vbôgoga i szíromáka; i tú znoga vu szrezi, da bi ga vmôro.

17. I da je lübo preklésztvo, zátó príde ono na nyega; i nej je méo dopádnennyá vu blagoszlovi, zátó dalecs osztáne od nyega.

18. I oblêkao je preklésztvo, kak gvant szvoj, i notri je slo, kak voda v csrêva nyegova, i kak oli, v kôszti nyegove.

19. Bojdi nyemi, kak gvant, steroga oblecsé, i liki pojász, z sterim sze vszákdén opasüje.

20. Táksi nájem bojdi protivníkom mojim od Goszpodna, i gucsécsim hüda na düso mojo.

21. Típa Goszpodne, Goszpodne, bojdi z menom za volo iména tvojega, ár je pokojécsa miloszt tvoja. Oszlôbodi me.

22. Ár szem jasz vbôgi ino szíromák, i szreze moje je oranyeno znôtra vu meni.

23. Jasz, kak széncza, gda lêhne táodhájati morem; pregnan szem, liki kobilicze.

24. Kôlina moja drgecsejo od poszta, i moje tâlo je lôse, i brez tücsave.

25. Zátó szem nyim vsinyen k spoti, gda me vídijo, kívajo z szvojímí glavámi.

26. Pomozi mi, o Goszpodne, Bôg moj! zdr'zi me z miloscse tvoje.

27. Tak, da morejo szpoznati, kâ je tvoja rôka tô, kâ szí tí, Goszpodne tô vsíno.

28. Csi oni preklinyajo, tí blagoszlávlaj; csi na méne sztánejo, naj sze oszramotíjo; da sze radüje szluga tvoj.

29. Naj bodo protívniczi moji oblecseni z szramôtov; íno sze odenejo z spotom, liki z plascsom.

30. Díeso bodem Goszpodna z vüszdami mojim jáko, i na szrêdi vu vno'zini ga bodem hválo.

31. Zátó, kâ sztojí kre dêszne tomi vbôgomi, da ga zdr'zí od oni, kí oszodjávjajo 'zítek nyegov.

CX. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od Krisztusa, nasega Krála, proroka i vísesnyega popa.

1. Dávida 'Zoltár.

Erkao je Goszpôd Goszpôdi mojemi: szedi szí na dêszno mojo, dokecs polo'zim nepriátele tvoje na podnogaonico pod nogé tvoje.

2. Posle Goszpôd paliczo králevsztva tvojega z Siona; Go-

szpodűj med nepriátelmi tvoji-mi.

3. Na dén obládnosztí tvoje bode ti národ tvoj volno aldű-vaó: vu szvetêsoj préczímbi, kak rána zorja, bode ti rosza mladénczov tvoji.

4. Priszegno je Goszpôd, i ne-bode nyemi 'zao: tí szi Pop na veke, pôlegréda Melchizedeka.

5. Goszpôd, na tvojoj desznicezi, sztere, vu dnévi szrditosztí szvoje, Krále.

6. Szôdbo bode csinío med národmi, i grozno vmárjanye; razdrobí glávo ládajôcsi z vnôgimi dr'zélami.

7. Pío bode z potoka pri poti; záto prizdigne glávo.

CXI. 'ZOLTÁR.

Hválodávanye za bo'ze telovne i düse-
vne dobrôte.

1. Halelujah!

Dícsó bom Goszpodna z czêloga szrczá, vu tanácsi ti pobo'zni, i vu szpráviscsi.

2. Velika szo dela Goszpodna; ocsiveszna vszêm, kí vu nyi radoszt májo.

3. Djánye nyegovo je odícseno i plemenito, i pravícza nyegova osztáne na veke.

4. Posztavo je szpômenek csüdam szvojim, te milosztivni í szmileni Goszpôd.

5. On dáva jêsztvino têm, kí sze ga bojíjo, szpomína sze na veke z závezka szvojega.

6. Zmo'zna dela szvoja oznannűjelűdsztviszvojemi, danyim dá ôrocsíno poganov.

7. Dela rôk nyegovi szo isztina i pravicza: verne szo vsze zapôvedi nyegove.

8. Potrdjene szo na vsze vek i veke; ino sze godíjo szvéto i poprav.

9. Odküplênje je poszlaó lűdsztviszvojemi; zakúnojena veke závezek szvoj; szvéto je i dícsiti sze má imé nyegovo.

10. Bogábojazen je zacsétek modrôsztí: tô je edna lêpa rázumnoszt, kí szi pôleg nyé देने, toga hvála osztáne na veke.

CXII. 'ZOLTÁR.

Lasztivnoszt i blá'zensztvo ti bogábojécsi.

1. Halelujah!

Blá'zen mo'z, kí sze bojí Goszpodna, ino sze jáko radűje vu zapôvedaj nyegoví.

2. Toga szemén bode zmo'zno na zemlí. Pokolênje ti bogábojécsi bode blagoszlovleno.

3. Bogátsztvo i obilnoszt bode vu hi'zi nyegovoj, i pravicza nyegova osztáne na veke.

4. Tim pravicsnim zide szvetloszt vu kmiczi, od toga milosztivnoga, szmilenoga i pravicsnoga.

5. Dobro de tomi, kí sze szmilűje i poszôdi, on dugovánje szvoje vu szôdbi prav pelao bode.

6. Ár nevklekne na veke: vu

sztálnom szpômenki de te právicsen.

7. Hüdi glászov sze nesztrási, sztálno je szreze nyegovo, vü-pajôcse sze vu Goszpodni.

8. Nesztarajôcse je szreze nyegovo, da sze nezbojí, dokecs nebode méo radoszti, nad protivníkmi szvojími.

9. Delí i dáva szíromákóm; pravicsnoszt nyegova osztáne na veke: rôg nyegov bode zviseni z postenyom.

10. Te nepobo'zen bodetô vido, i'zaloszt ga obíde; z zobmí bode skrípao i véhno; ár'zelénye ti nepobo'zni preide.

CXIII. 'ZOLTÁR.

Bôg ponízim dá miloszcso.

1. Hállelujah!

Hválte szlugi Goszpodnovi, hválte imé Goszpodna.

2. Bojdi blagoszlávlano imé Goszpodna, od vezdâ na veke.

3. Od szunesenoga zhoda do zâhoda bojdi hváleno imé Goszpodna.

4. Zviseni je Goszpôd nad vszêmi národmi: víse nebész je díka nyegova.

5. Sto je glíhni Goszpodni, Bôgi nasemi? Kí tak vizsiko prebíva.

6. On sze liki ponízi, gda gléda na vsze ka je na nébi i na zemli.

7. On zdigne z práha toga vbôgoga i z blata zviszi toga potrebüvajôcsega.

8. Da bi ga poszádo z poglavníkmi, z poglavníkmi lüdsztva szvojega.

9. Kí csiní, da ta nerodna vu hi'zi prebivavsa, posztáne veszéla mati otrokov. — Hállelujah.

CXIV. 'ZOLTÁR.

Od vöszpelanya szinôv izraelszki.

1. **G**da bi Izrael vösao z Egiptoma, hi'za Jákoba od tühoga národa;

2. Bio je Judaposzvecseni nyegov, i Izrael goszpodosztvo nyegovo.

3. Vidilo je môrje, i vbêg je vdarilo, Jordan sze je názdrt vrno.

4. Goré szo szkákale, kak âgneczí, bregôvje, kak mláde oveczé.

5. Ka ti je bilô môrje, ka szí pobegnolo? Jordan, ka szí sze názdrt vrno?

6. Goré, kâ szte szkákale, liki âgneczí? bregovje, liki mláde oveczé?

7. Pred líczom Goszpodna sze je trôszila zemla, pred líczom Bôga Jákoba.

8. Kí obrácsa pecsíno na jezeze vöd, i kaménye na vodé sztüdensne.

CXV. 'ZOLTÁR.

Tá pometávanye bolvansztva.

1. **N**ej nam, Goszpodne, nej nam, nego iméni tvoje-

mi dáj díko, z volo milosese ino isztine tvoje.

2. Zaka právjio poganye: gde je zdâ Bôg nyihov?

3. Vêm je nas Bôg vu nebészaj, i vsze, ka sesé, csiní.

4. Nyí bôgeczy szo pa szrebro i zláto, — delo rôk eslovecsi.

5. Vűszta májo i negucsíjo, ocsí májo i nevídijo;

6. Vűha májo i necsűjejo, nűsz májo, i nepridűhávajo;

7. Roké májo i neprímajo, nogé májo i nehodijo, i negucsíjo z szvoje grla.

8. K nyim szo szpodobni, kí takse delajo, i vszi, kí sze vu nyi vűpajo.

9. O Izrael! vűpaj sze vu Goszpodni. Té iszti je nyí poműcs i zászloba.

10. Hi'za Árona, vűpaj sze vu Goszpodni; on je poműcs i zászloba.

11. Kí sze Goszpodna bojíte, zavűpajte sze na Goszpodna. On je táksi poműcs i zászloba.

12. Goszpűd műszli na nász i blagoszlovi nász: On blagoszlovi hi'zo izraelszko, blagoszlovi on Árona hi'zo.

13. Blagoszlovi, ki sze bojíjo Goszpodna, mále i velike.

14. Blagoszlovi vász Goszpűd bole ino bole, vász i sziní vase.

15. Ví szte blagoszlovleni Goszpodna, kí je sztvűro nébo i zemlo.

16. Nebésza nebész szo Go-

szpodnova, i zemlo je szinom eslovecsim dao.

17. Nej ti mrtvi bodo hválili Goszpodna, ni oni, kí doli ídejo vu grob.

18. Nego mí bomo hválili Goszpodna, od vezdâ na veke. Hal-elujah.

CXVI. 'ZOLTÁR.

Kak sze má sto vu nevűli trűstati.

1. **L**űbim Goszpodna; ár poszlűhne glász moj, i prosnye moje.

2. Geto je k meni nagno vűha szvoja; zátó ga zezávao bodem vu vszê dnévi moji.

3. Szmrtne bolezní szo mené obvzelé, i mantra pekla me je obdála, v sztiszkávanye i 'zúkoszt szem szpadno.

4. Ali imê Goszpodna szem zezávao: proszim te Goszpodne, rêsi dűso mojo.

5. Milosztiven je Goszpűd i pravicsen; Bôg nas je szmileni.

6. Goszpűd varje te prűszte; esi jasz podlűzem, on me pomága.

7. Bojdi páfobrevűledűsa moja, ár ti Goszpűd dobrovesiní.

8. Ár szí tí vűvtrgno dűso mojo z szmrti, ocsí moje z szkűz, i nogé moje z posklesznenyá.

9. Hodo bom pred Goszpodnom vu dr'zéli ti 'zivűcsi.

10. Verjem, zátó i gucsím. Ali krűto szem znűseni.

11. Erkao szem vu mojem czaganyi: vszúki cslovek je la'zecz.

12. Z kê m povrném Goszpodni za vsze dobrocsinênnye meni prikázano?

13. Vzemem pehár zvelicsanija i imé Goszpodna nazveszcsávao bodem.

14. Oblübe moje szpunim Goszpodni, i tô pred czêlim lüdsztvom nyegovim.

15. Drága je pred oesmí Goszpodna szmrt ti szvéti nyegovi.

16. Ali Goszpodne, jasz szem szluga tvoj; szluga tvoj szem jasz i szin szlú'zbenicze tvoje. Tí szi razvézao vezálje moje.

17. Tebi bom áldüvao áldov hvále, i imé Goszpodna bom zezávao.

18. Oblübe moje szpunim Goszpodni, pred czêlim lüdsztvom nyegovim.

19. Vu predvori Hi'ze tvoje, naszrêdi vu tebi Jerusálem. Hal-elujah.

CXVII. 'ZOLTÁR.

Od Messiása i nyegovoga králevsztva.

Hválte Goszpodna vszi poganye, dícte ga vszi národje!

2. Ár je prezmo'zna nad vami miloscsa nyegova, i isztina Goszpodna na veke. — Hale-lujah!

CXVIII. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt za Krisztusove dobrôte.

Hválte Goszpodna! ár je do-brotiven, i na veke trpí miloscsa nyegova.

2. Erczi Izrael, kâ je na veke miloscsa nyegova,

3. Erczi. hi'za Árona: miloscsa nyegova je na veke.

4. Naj veljjo vszi, kí sze Bogá bojjo, ka je na veke miloscsa nyegova.

5. Vu sztiszkávanyi szem zezávao Goszpodna, i poszlühno i potrôstao me je Goszpôd.

6. Goszpôd je z menom; zâto sze nebojím: ka mi more cslovek?

7. Goszpôd je z menom, i meni na pomôcs; zâto bom vido ka 'zelêm nad odürjávcezi mo-jimi.

8. Bole sze je szloniti na Goszpodna, kak vu lüdi vüpati.

9. Bole sze je vu Goszpodni vüpati, kak sze zaneszti na poglavníke.

10. Vszi národje szo me obszeli, ali vu iméni Goszpodnovom je preprávim.

11. Vszi szo me okôli vzéli; ali vu iméni Goszpodnovom je na nika szprávim.

12. Obszeli szo me, kak veséle, i vdérjajo, kak ogen v trnyi; ali vu iméni Goszpodnovom je fundam.

13. Krôto szi me szüno, ka bi

szpadno; ali Goszpôd mi je pomágao.

14. Goszpôd je môcs moja, i peszem moja; on je bio moj oszloboditelj.

15. Vu prebiválisesaj ti pravicsni je glász veszénoshti i oszlobodjênya: Dêszna Goszpodnova je obládnoszt vzéla.

16. Dêszna Goszpodnova sze je zviszila; dêszna Goszpodnova je obládnoszt vzéla.

17. Nemerjém, nego bom 'zívo, i nazveszcsávao bom dela Goszpodnova.

18. Krôto me je kastigao Goszpôd; ali szmrta me je nej prêkdao.

19. Odprite mi vráta pravice, da po nyi notri idem ino hválím Goszpodni!

20. Tô szo vráta Goszpodnova: ti pravicsni do notri sli po nyi.

21. Dícsó bom te, kâ szi me ponízo, i pá szi me i oszlôbodo.

22. Kamen, steroga szo zidárje zavrgli, je vesinyen za glávics voglá.

23. Od Goszpodna je vesinyeno tô, i csüdno je vu ocsáj nasi.

24. Tô je te dén, steroga je szpravo nam Bôg. Veszélmo sze ino sze radüjmo na nyem.

25. Proszimo te, Goszpodne, zdr'zi nász! proszimo te, dáj naprêidênye!

26. Blagoszlovlen, kí je prisao vu iméni Goszpodnovom! bla-

goszlávlamo vász, kí szte z hí'ze Goszpodnové.

27. Goszpôd je Bôg, kí nász preszvêti. Szná'zte szvétek z vêcsiczami notri do roglôv ol-tára.

28. Tí szi moj Bôg; jasz te bodem dícsó: moj Bôg, zvisávao te bodem.

29. Dícszte Goszpodna, ár je dobrotiven, ár na veke trpí miloszcza nyegova.

CXIX. 'ZOLTÁR.

Krszesanov zlato Abéczé od hvále, lü-bézni, môcsi i haszka Rêcsi Bo'ze.

Aleph. **B**lá'zeni szo, kí szo nepokárane hodbe, kí vu Goszpodna Právdi hodijo.

2. Blá'zeni szo, kí zdr'zijo szvedosztva nyegova: kí z czêlim szrezom isesejo nyega.

3. Ár necsiníjo neprávdenoszti: po sztezáj nyegovi hodijo.

4. Tí szi zapovedao trdno zdr'zati zapôvedi tvoje.

5. Dabi sze zravnale szteze moje, na zdr'závanye násztave tvoje!

6. Teda me nebi szráam bilô, gda bi glédao na vsze tvoje zapôvedi.

7. Jasz bom te dícsó z právo-ga szrezá, gda sze navesim právdó tvoje pravice.

8. Tvojo násztavo sesém jasz zdr'zati; neosztavi me nateliko.

Beth. 9. Kak bode, mladéncz sztezo szvojo nepokárano hodo? — Csi sze dr'zí Rêcsi tvoje.

10. Z czêlim mojim szrezom iscesem tebé; nedopûszti mi zapblôditi od zapôved tvoji.

11. Vuszrezi mojem szkrívam Rêcs tvojo, da negresím prôti tebi.

12. Hválen bojdi tí, Goszpodne; navesi me násztave tvoje.

13. Zlampami mojímí bom nazveszesávao vsze szôdbe vûszt tvoji.

14. Pôti szvedosztva tvojega sze veszelim bole, kak vu vszem bogátszti.

15. Od povelêny tvoji szí premislávam, i naszteze tvoje glêdam.

16. Vutvojem szkonesanyi sze veszelim: neszpozábim sze z rêcsi tvoje.

Gimel. 17. Csíni dobro szlugi tvojemí, da 'zivém i zdr'zím rêcs tvojo.

18. Odpri mi ocsí, da vídim ta csüda Právde tvoje.

19. Tühéncz szem na zemli, neszkríj pred ménom zapôved tvoji.

20. Moja düsa je potrta od 'zelênyaszôdbe tvoje, vu vszákom vrêmeni.

21. Pokáras te gizdave, prekléti szo kí odsztôpijo od zapôved tvoji.

22. Odvzemi od méne spot i

szramôto; ár zdr'zím szvedosztva tvoja.

23. Takáj i poglavárje szedíjo i zgovárjajo szí prôti meni, dônok szí szluga tvoj premisláva od szkonesanya tvojega.

24. Takáj i szvedosztva tvoja szo radoszt moja, i tanácsniczi moji.

Daleth. 25. Moja düsa v práhi le'zí; o'zívi me po tvojoj rêcsi.

26. Szteze moje szem ti nazvêszto, i poszlühno szí me; navesi me na právdo tvojo.

27. Dáj mi zarazmití pôt zapôved tvoji, da szí premislávam od csüdni dêl tvoji.

28. Moja düsa sze raztápła od britkoszti; ocsrsztvi me z recsjov tvojoyv.

29. Odvrni od méne jálno pôt, i daríj mi právdo tvojo.

30. Pôt isztine szem szí odêbrao, szôdbe tvoje szem szí pred szêbe posztavo.

31. K szvedosztvam tvojím szem sze pridrü'zo: Goszpodne nedáj mi v szramôto szpádnoti.

32. Po sztezi zapôved tvoj bezim; ár tí razsürísszreze moje.

He. 33. Vcsi me, Goszpodne, pôt násztave tvoje, da jo varjem notri do konceza.

34. Dáj mi té rázum, da varjem právdo tvojo, ino jo zdr'zim vu czêlom szrezi.

35. Vodi me po sztezi zapôved tvoji; ár je vu nyê dopádnenye moje.

36. Nagniszreze moje, k szvedosztvam tvojim, i nej k szkopôshti.

37. Odvrásaj ocsi moje od glédanya márnosztzi; otávlaj me na pôti tvojoj.

38. Potrđi szlugi tvojem i rêcs tvojo, da sze tebé bojí.

39. Odvrni od méne szramôto, stere sze bojim; ár szo szôdbe tvoje lübezniwe.

40. Ovo, jáko szem 'zelo zapovedi tvoje, raszhládi me po praviczí tvojoj.

Vau. 41. Goszpodne, prídi na méne milosesa tvoja, zvelicsanye tvoje pôleg rêcsi tvoje.

42. Tak, da bom znao odgovoriti rêcs tomi, kí mené spôta; ár sze vü pam vu rêcsi tvojoj.

43. I nevzemi z vüszti moji rêcs isztine nigdár; ár csákam na szôdbo tvojo.

44. Teda trđno zdr'zim právdo tvojo vszigdár i na veke.

45. Ihodo bom po veszéloj sztezi; ár isesem zapôvedi tvoje.

46. Vö bom gúesao szvedosztva tvoja pred Králi, i ne bom sze szrame'zlivao.

47. I dopádnejo sze mi zapôvedi tvoje; ár je lü bim.

48. I roké moje gori prizdig-nem k zapôvedam tvojim, stere lü bim, ino szi premíslávao bodem od násztave tvoje.

Zajin. 49. Szpômeni sze z rêcsi tvoje k szlugi tvojemí dáne, na stero szi sze mi dao zavüpati.

50. Tô je moj trôst vu szti-szkávanyi mojem, kâ mi je rêcs tvoja na otávlanye.

51. Gizdávcezi szo me oszme-jávai krôto, dönok szem od právde tvoje nej odsztôpo.

52. Goszpodne, csi szi zmíszlim, kak szi szôdo od zacsétka mao, teda sze obeszelím.

53. Razcsémero szem sze nad timi nevernimi, kí szo zavrgli právdo tvojo.

54. Zapôvedi tvoje szo moje peszmi, vu hi'zi prebívanya mojega.

55. Goszpodne, jasz sze v no-csi szpomínam ziména tvojega, i zdr'závam právdo tvojo.

56. Tô je moj kincs, kâ tvoje zapôvedi zdr'zim.

Cheth. 57. Erkao szem: örok mojjé, Goszpodne, zdr'závanye rêcsi tvoje.

58. Molimsze pred líczom tvo-jim z czêloga szreza, szmilűj sze nad menom pôleg rêcsi tvoje.

59. Zbrojávao szem potí moje, i obrácsam nogé moje k szvedosztvam tvojim.

60. Hítim, ni sze ne müdím zdr'zati zapôvedi tvoje.

61. Csrêda ti neverni me je szlêkla; dönok szem sze nëszpozábo z právde tvoje.

62. Opôlnôcsi gorísztánem te-bé dícsit za szôdbo pravicze tvoje.

63. Jasz szem priátel vszêm,

kí sze tebé bojíjo, i kí zdr'zíjo povelênýa tvoja.

64. Goszpodne, zemla je pu-na miloscse tvoje, navcsi me násztave tvoje.

Teth. 65. Tí szi dobrocsinió z szlugom tvojim, Goszpodne, pôleg rêcsi tvoje.

66. Vesi me na dober rázum i znánye; ár verjem vu tvoji zapôvedaj.

67. Prvle, kakszem znísen bio, szem blôdo; zdâ pa varjem rêcs tvojo.

68. Tí szi priaznivi i dobrotiven; vesi me právde tvoje.

69. Gizdávezi la'zi kovéjo na méne; jasz pa z ezêloga szreza zdr'zim tvoje zapôvedi.

70. Potücsilo je, kak tücsava szreze nyíhovo; jasz sze pa vu právdi tvojoj veszelim.

71. Na dobro mi je tô, ka szi me ponízo, naj sze vesim zapôvedi tvoje.

72. Dragsa mi je právda vüszť tvoji, kak vnogo jezero zlâta i szrebra.

Iod. 73. Tvoje rokê szo me sztôrile, ino szo me osznôvile; dáj mi rázum, da sze navcsim zapôvedi tvoje.

74. Tak, da kí sze tebé bojíjo, vidôcsi mené, sze veszelíjo, kâ szem sze na rêcs tvojo zavüpaó.

75. Znam, Goszpodne, kâ szo szôdbe tvoje praviesne, ino szi me z vernoszti ponízo.

76. Bojdi, proszim te, miloscsa

tvoja na trôst meni, kak szi oblübo szlugi tvojemi.

77. Prídi na méne szmilenoszt tvoja, da 'zivém; ár je právda tvoja k nászladnoszti meni.

78. Naj sze oszramotíjo gizdávezi, kí me z la'zmí doli terejo: jasz szi premislávam od zapôved tvoji.

79. O dabi sze k meni dr'zali, kí sze tebé bojíjo, kí znájo szvedosztva tvoja.

80. Bojdi szreze moje popolno vu právdi tvojoj, da v szramôto neszpádnem.

Kaph. 81. Moja düsa zdüháva za zvelicsanye tvoje; na rêcs tvojo sze naszlányam.

82. Moje ocsí zezejo rêcs tvojo, i velím: gda me potrôstas?

83. Ár szem táksi grátao, liki kô'za v díni; z násztave tvoje szem sze dönok nej szpozabo.

84. Kak dugo bode szluga tvoj csakao? gda scsés dr'zati szôd-bo nad mojimi pregancsari?

85. Gizdávezi szo mi jame szkopali, stere szo nej pôleg tvoje právde.

86. Vsze tvoje zapôvedi szo isztina; jálnó me pregányajo: pomozi me.

87. Szkoro szo me pojeli na zemli; ali jasz szem nej osztavo zapôved tvoji.

88. 'Zivi me pôleg miloscse tvoje; da zdr'zim szvedosztva vüszť tvoji.

Lamed. 89. Na veke, Goszpodne, osztáne rêcs tvoja vu ne bészaj.

90. Od odvêtká do odvêtká isztina tvoja. Potrdo szí zemlo i sztojí.

91. Pôleg szôdbe tvoje sztojí-jo vsza do dnesz; ár vsze more tebi szlû'ziti.

92. Da právda tvoja nebi bíla obeszeljé moje, dávno bi'ze vszno vu nevoláj moji.

93. Na veke sze neszpozábim z zapôved tvoji; ár me 'z nyimi o'zívavas.

94. Tvoj szem jasz: zdr'zi me; ár zapôvedi tvoje iscem.

95. Neverníczi sûtajo za menom, da bi me pogübili; ali jasz kebzüjem na szvedosztva tvoja.

96. Jasz szem vszákomi dugoványi konecz vido; ali zapôved tvoja je jáko potrpéesa.

Mem. 97. Ah, kak jáko lübm zákon tvoji: vesz dén je on premislávanye moje.

98. Od nepriátelov me modrêsega csiníjo zapôvedi tvoje; ár je na veke pred szebom mam.

99. Vesenêsi szem od vszê moji vucsitelov; ár szo szvedosztva tvoja premislávanye moje.

100. Od sztarczov szem szpametnêsi; ár zapôvedi tvoje zdr'zavam.

101. Od vszáke hüde pôti varjem nogé moje, da bi zdr'zao rêcs tvojo.

102. Od právde tvoje neodsztôpim; ár tí vsís mené.

103. Kak szlatko je govorênye tvoje cselüsztam mojim; bole, kak méd vüsztam mojim.

104. Z tvoji zapôved szem môder grátao; záto odürjávam vsze jálne potí.

Nun. 105. Rêcs tvoja je poszvêt nogam mojim, i szvetloszt na sztezi mojoj.

106. Priszégno szem i szpunim, ka zdr'zim szôdbo praviče tvoje.

107. Znísen szem prekrôto! — Goszpodne otávlaj me pôleg rêcsi tvoje!

108. Proszim te, Goszpodne, da sze ti dopáadne dobrovolen áldov vüsztam moji: vesi me na právdo tvojo.

109. Düsa moja mi je na dláni vszigdár; dönok sze neszpozábim z zákona tvojeja.

110. Neverníczi szomi mre'ze nalekli; dönok szem od zapôved tvoji nej odsztôpo.

111. Za ôrocsíno mam szvedosztva tvoja na veke; ár szo ona szreza mojeja radoszt.

112. Nagnem szreze moje k csinényi zapôved tvoji, na veke i do koncza.

Samech. 113. Pomislávcze odürjávam; ali zákon tvoji lübm.

114. Tí szí moje szkrovisce, i zászloba moja; jasz sze na rêcs tvojo naszlányam.

115. Odsztôpte od méne, zlo-

esasztni, jasz sesém zdr'zati zapôvedi Bogá mojega.

116. Hráni me pôleg rêcsi tvoje, da 'zivém, i neoszramôti me vu vûpazni mojoj.

117. Podpéraj me, da sze obarjem, i sztálno bom sze radüvao vu násztavi tvojoj.

118. Vküp szklácsis tí vsze, kí odsztôpijo od násztave tvoje; ár je lá'z jálnoszt nyíhova.

119. Vszeneverníke zemlé zav'r'zes kak najgo; záto lü bim szvedosztva tvoja.

120. Drgetalo je od sztráha pred te bom têlo moje; ár sze bojím pred szôdbami tvojimi.

Ajin. 121. Szôdbo i praviezo tvojo csiním, nedáj me prêk pote'závszom mojim.

122. Boj porok za szlugo tvojega nyemi na dobro, da me nepotepéjo gizardévi.

123. Ocsi moje krôto 'zeléjo zvelicsanye tvoje, i rêcs pravice tvoje.

124. Csiní z szlugom tvojim pôleg miloscse tvoje, i vesi me na zapôvedi tvoje.

125. Jasz szem tvoj szluga; vucsi me da zapopádnem szvedosztva tvoja.

126. Czajtje 'ze, da csinítô Goszpôd; oszkrúnili szo zákonnem tvoje.

127. Záto lü bim tvoje zapôvedi, bole, kak zláto i csísztó zláto.

128. Záto vsze zapôvedi tvoje sztálno zdr'závam, odürjávam vsze kríve potí.

Pe. 129. Csüdna szo szvedosztva tvoja; záto je varje düsa moja.

130. Oznanoszt rêcsi tvoje preszvecsáva, i te prôszte csiní môdre.

131. Odpéram vüszta moja, ino szi obdühávam; ár zapôvedi tvoje 'zelém.

132. Zgledni sze na méne, i szmilüj sze mi, kak csinís onim, kí lü bijo imé tvoje.

133. Ravnaj sztopáje moje z recsjôv tvojev, i nedopüsztí ládati nad menom nikaksoj hüdbi.

134. Rêsi me od szile lüdi, da zdr'zím zapôvedi tvoje.

135. Preszvêti lícze tvoje nad szlugom tvojim, i vesi me na právdo tvoja.

136. Járki vodé tecséjo z ôcs moji, kâ nezdr'závajo zákona tvojega.

Tzade. 137. Pravicsen szi tí, Goszpodne, i pravicsne szo tvoje szôdbe.

138. Tí szi trdno zapovedao szvedosztva pravice tvoje, i vernoszt.

139. Vrêloszt moja me je szkoro pojêla, kâ szosze protivníci moji szpozábili z rêcsi tvoje.

140. Tvoja rêcs je jáko ocsícsena, i szluga tvoj jo lübi.

141. Jasz szem máli i zav'r'zen; ali z povelênya tvojega sze neszpozábim.

142. Tvoja pravicza je vecsna

pravicza, i pravda tvoja isztinszka.

143. Sztiszkávanye i nevola me je doisla; ali zapôvedi tvoje szo radoszt moja.

144. Pravicza szvedosztva tvojeja je vecsna; dáj mi jo zapôdnoti da bodem'zivo.

Koph. 145. Zezávam te z czêloga szrczá: poszlühni me, Goszpodne, da zdr'zim násztavo tvojo.

146. Zezávam te, zdr'zi me, da obarjem szvedosztva tvoja.

147. Prídem pred zorjov i kricsim, na rêcs tvojo sze naszlányam.

148. Ocsí moje sze predrámijo pred sztrázov, da bi szí premi slávao od rêcsi tvoje.

149. Poszlühni glász moj, pôleg miloscse tvoje: Goszpodne o'zivi me po szôdbi tvojoj.

150. Pribli'závajo sze k meni moji hûdi pregancsarje, kí szo dalecs od právde tvoje.

151. Blüzi szí tí, Goszpodne, i vsze tvoje zapôvedi szo isztinszke.

152. Dávno vêm od szvedosztva tvojeja, ka szí je na veke potrdó.

Resch. 153. Zgledni sze na mantre moje, i oszlôbodi me; ár szem sze nêszpozábo z právde tvoje.

154. Pravdûj za méne právdo mojo, ino me obráni; otávla me po tvojoj rêcsi.

155. Dalecs je od ti neverni zvelicsanye; ár za násztavo tvojo nemárajó.

156. Goszpodne, velika je szmilenoszt tvoja: o'zivávaj me po tvojoj právdi.

157. Moji pregancsarov i protivníkov je vnogo; jasz pa od tvojeja szvedosztva neodsztôpim.

158. Vido szem te neverne, i bolelo me je, kâ rêcsi tvoje, nezdr'závajo.

159. Ovo, jasz lûbim tvoje zapôvedi; Goszpodne, pôleg miloscse tvoje me 'zivi.

160. Summa rêcsi tvoje je isztina, i vecsne szo vsze szôdbe pravicezve tvoje.

Schin. 161. Poglavniczi me pregányajo brez' zroka, ali rêcsi tvoje sze bojí szreze moje.

162. Jasz sze radûjem vu rêcsi tvojoj, kak kí veliki porob dobí.

163. Lá'z zavr'zem i odûrím: právdo tvojo lûbim.

164. Hválím te szedemkrát eseresz dnéva, za volo pravicsne szôdbe tvoje.

165. Veliki mír májo, kí lûbijo závezek tvoj, ino sze nepoteknejo.

166. Goszpodne jasz csákam zvelicsanye tvoje, i csiním zapôvedi tvoje.

167. Zdr'záva dûsa moja szvedosztvo tvoje, i jáko je lûbim.

168. Zdr'závam povelényatvoja, i szvedosztva tvoja; ár szo vsze moje szteze ocsiveszne pred tehom.

Thau. 169. Goszpodne, dopüszti to'zbi mojoj pred lícet tvoje príditi, vucsi me pôleg rêcsi tvoje.

170. Naj prídejo prosnye moje pred lícet tvoje: pôleg rêcsi tvoje me obráni.

171. Vüszta moja bodo hválo dávala; ár me vsís na násztavo tvojo.

172. Jezik moj bode gúcsao rêcs tvojo; ár szo zapôvedi tvoje vsze praviesne.

173. Bojdi rôka tvoja k pomôcsi meni; ár szem szí právdo tvojo odébrao.

174. Goszpodne! 'zelêm zvelicsanye tvoje, i zákön tvoj je nászladnoszt moja.

175. Dáj 'zivetí düsi mojoj, da tebedícsi, i szôdba tvoja me naj zmága.

176. Blôdim, kak zgüblena ovcza: iscsi szlugo tvojeja; da sze z zapôved tvoji neszpozábim.

CXX. 'ZOLTÁR.

Molítev prôti jálnim vucsitelom, ogrízavcom, i tiránom.

1. Peszem v vísisem Korusi.

K Goszpodni, szem krícsao vu sztiszkávanyi mojem, i poszlühno me je.

2. Goszpodne, oszlôbodi düso

mojo, od la'zliví vüszti, i od jálnoga jezika.

3. Ka ti more i ka ti pridá jezik jálni?

4. On je, liki osztre sztrêle mocnoga, ino ogen v borojci.

5. Jaj meni, kâ szem tühénecz med Mêsekom, i kâ prebívati morem med Kedár hütami.

6. Mojoj düsi je predugo prebívati med têmi, kí mír odürjávajo.

7. Jasz mír dr'zím i záto gucsím; oni pa bojno zacsinyajo.

CXXI. 'ZOLTÁR.

Bôg, varivács lüdi.

1. Peszem v vísisem Korusi. **P**ozdigávam ocsí moje prôti goram, odkud bi mi pomôcs prisla.

2. Pomôcs moja je od Goszpodna, kí je sztvôro nébo i zemlo.

3. Nedopüszttí sze posklesznotti nogam tvojim; nedrêmle varivács tvoj.

4. Ovo, nedrêmle i neszpí varivács Izraela.

5. Jehova varje tebé: Jehova je széncza tvoja, nad tvojov dêsznov rokôv.

6. Da te vu dne szuncze nezpecsé, ali mészecz v nocsi.

7. Obarje te Goszpôd od vsze ga hüdoga, i obráni düso tvojo.

8. Obari Goszpôd tvoje völdénye, i tvoje notri idénye od vezdâ, do vek i veka.

CXXII. 'ZOLTÁR.

Dika Jerusálema.

1. Dávida peszem v vísisem Korusi.

Radüjem sze govorécsemini: pojdmo vu hí'zo Goszpodnovo.

2. I nogé nase bodo sztalé v tvoji vrátaj, o Jerusálem!

3. Jerusálem, steri je zozídan, kak meszto, stero je med szebom czelô popolno vküp szklenyeno.

4. Tá gori idti májopokolênya, pokolênya bo'za, na szvedosztvo Izraeli, dícsit imé Goszpodnovo.

5. Ár szo tam posztávleni sztôlcezi szodszki, sztôlcezi Dávidove hí'ze.

6. Proszte Jerusálemi szreco; dobro bojdi têm, ki tebé lübijó.

7. Bojdi mír znôtra sztên tvoji, mír vu palacsaj tvoji.

8. Za volo bratov i priátelov moji bom te mír vö proszo.

9. Za volo hí'ze Goszpodna, Bogá nasega bom ti iszkao dobra tvoja.

CXXIII. 'ZOLTÁR.

Sztáva i trôst ti pobo'zni.

1. Peszem v vísisem Korusi.

Ktebi pozdigávam ocsi móje, kí vu nebészaj prebívas.

2. Ovo, kak ocsi szlugov na

rôko goszpodára szvojega, i liki ocsi szlü'zbenicze na rôko goszpodaricze szvoje; tak ocsi nase glédajo na Goszpodna, Bogá nasega, dokecs sze szmilüje nad nami.

3. Szmilüj sze nad nami, Goszpodne! szmilüj sze nad nami; ár szmo krôto puni spota.

4. Krôto je naszicsena düsa nasa spota ti gizdáví, i zametávanya ti zvéni.

CXXIV. 'ZOLTÁR.

Pomôcs bo'za vu pogübeli.

1. Dávida peszem v vísisem Korusa.

Da Goszpôd nebi z nami bío: — tak eresi Izrael!

2. Da Goszpôd nebi z namí bio, gda szo sze lüdje na nász posztavili.

3. Tak bi nasz 'zíve pô'zrli, gda je goro szrd nyíhov prôti nam;

4. Tak bi nasz voda zalejála; potok bi tekao po düsi nasoj;

5. Voda gizdávészov bi tekla prêk po düsi nasoj.

6. Hválen bojdi Goszpôd, kí nász je nej tá dao na porob zobom nyíhovim.

7. Düsa nasa je vuísla, kak fti-cza mre'zi ftícsara: sztrgana je mre'za, i mí szmo vuíslí.

8. Nasa pomôcs je vu iméni Goszpodna, kí je sztvôro nébo i zemlo.

CXXV. 'ZOLTÁR.

Vüpanye neoszramotí.

1. Peszem v vísisem Korusi.

Kí sze vu Goszpodni vüpajo, szo liki Sionszka gora, stera szenegene, nego na veke ob-sztojí.

2. Okôli Jerusálema szo plamine; tak je Goszpôd okôli lüd-sztva szvojega, od vezdâ do vek i veka.

3. Ár ti neverni vlâdna palicza neosztâne nad timi pravicsni-mi, da ti pravicsni vö nevtég-nejo rôk na nepravicsnoszt.

4. Csíni dobro, Goszpodne, tim dobrim, i tēm, kí szo bogábojé-sega szrezá!

5. Kí pa na kríve potí szvoje hítiyo, té Goszpôd pre'zené z timi hüdacsinécsimi. — Mír nad Izraelom!

CXXVI. 'ZOLTÁR.

'Zaloszt bogábojécsi sze na radoszt obrné.

1. Peszem v vísisem Korusi.

Gda Goszpôd premêni vôzo Siona, zdelo de sze nam, kak da bi sze nam szenyalo.

2. Teda sze vüszta nasa napu-nijo z szmêhom, i jezik nas zhválov. Teda bodo pravili med poganmi: Goszpôd je velika vesíno nad nyimi.

3. Goszpôd je velika dugoványa vesíno z nami: veszélmo sze!

4. Goszpodne, premêni vôzo naso, kak potoke prôtípôldnévi.

5. Kí z szkuzami szêjajo, z ve-szeljom bodo 'zeli.

6. Ídôcs sli bodo i jôkali, vle-esécsi jáka szemena; i pridôcs prídejo z veszeljom, i prine-szêjo sznopje szvoje.

CXXVII. 'ZOLTÁR.

Blagoszlovno vérsztvo i ravnanye.

1. Salamona peszem v vísisem Korusi.

Csi Goszpôd nede zídao hi-'ze; zaman delajo, kí nyô zídajo: csi Goszpôd nede var-vao meszta, zaman verosztüje varivács.

2. Zaman je vam rano sztáno-ti, csi potom dugo szedíte i krüh sztarajôcs jête, steroga priátelom szvojim liki vu sne dá!

3. Ovo otroczi szo örocsína Goszpodna; szád utrobe, je dár nyegov.

4. Kak sztrêle vu zmo'znoga rôki, tak szo szinovje ti mládi.

5. Blá'zen mô'z, kí napuni 'z nyimi kozôr szvoj, neoszramo-tíjo sze, gda bodo sze stükali z nepriátelmi szvojimi med vrá-tami.

CXXVIII. 'ZOLTÁR.

Bogábojécsi hí'zníkov du'znoszt i bla-goszlov.

1. Peszem v vísisem Korusi.

Blá'zen vszáki, kí sze Go-szpodna bojí, i hodi po sztezaj nyegovi!

2. Z delom rôk tvoji gda sze hráno bodes; blá'zen bos, i dobro de ti.

3. 'Zena tvoja bode, kak roden trsz okôli tvoje hi'ze; szinovje tyoji, kak oliveczke mladike, okôli sztola tvojega.

4. Ovo, tak sze blagoszlovi mô'z, kí sze Goszpodna bojí.

5. Goszpôd te blagoszlovi z Siona, da bos vido szrecso Jerusálema, vsze dní 'zítka tvojega.

6. I da vido bodes sziní szinôv tvoji. — Mír nad Izraelom.

CXXIX. 'ZOLTÁR.

Czérkvi obládnoszt nad nyé nepriátelmi.

1. Peszem v vísisem Korusi.
Csesztô szo me sztiszkávali
od moje mladosztí mao: tak
erczi, Izrael.

2. Krôto szo me sztiszkávali
od moje mladosztí mao; dônok
szo me nej premogli.

3. Orácske szo po mojem hrbti
oráli, ino dúge brázde rezali.

4. Goszpôd je praviesni: od-
szekao je vô'za ti neverni.

5. O, dabi sze oszramôtíli, i
názdrt zegnali vszi odúrjávezi
Siona!

6. Dabi grátali, kak tráva na
sztréhaj, stera prvle, kak sze
poszkübé, poszêhne.

7. Z sterov nemore 'znyecz
napuniti prgíscse szvoje, ni ná-
rocs szvoji vezács sznopja.

8. Naj ne ercséjo mímo idôcsi:

Blagoszlov Goszpodna bojdi z
vamí; blagoszlávlamo vász vu
iméni Goszpodna.

CXXX. 'ZOLTÁR.

Molítev za odpüscesanye grêhov.

1. Peszem v vísisem Korusi.
Zglobocsíne kricsím k tebi,
Goszpodne.

2. Goszpodne, szlísaj glász
moj; naj kebzüjo vüha tvoja na
glász prosnye moje.

3. Csi bos grêhe nase gori ra-
csúnao, o Goszpodne, Goszpod-
ne! sto obsztójí pred tehom?

4. Ár je pri tebi odpüscesa-
nye; da sze tebé bojíjo.

5. Csákam na Goszpodna, csá-
ka düsa moja; i na rêcs nyego-
vo sze naszlányam.

6. Düsa moja csáka Goszpod-
na, teskê, kak sztrá'zárje zorjo.

7. Izrael sze naj vüpa vu Go-
szpodni, árje pri Goszpodni mi-
loscsa, i obilno je odküplênje
pri nyem.

8. I on odküpi Izraela ze vszê
grêhov nyegovi.

CXXXI. 'ZOLTÁR.

Gledalo poníznosztí.

1. Dávída peszem v vísisem
Korusi.

Goszpodne! moje szrece je
nej zviseno: ôcsi nenoszim
visziko, ni nehodim vu veliki
i csüdni, vise szébe bodôcsi.

2. Da nebi szpokojo i potísao
düse moje, bíó bi, kak to od-

sztávljeno od dojke szvoje; kak to odsztávljeno, bi bila dŭsa moja.

3. Izrael, vŭpaj sze vu Goszpodni, od vezdâ, do na vek i veke.

CXXXII. 'ZOLTÁR.

Za vdoblený Bo'ze csészti i szvetszke oblászti.

1. Peszem v vísisem Korusi.

Szöpömeni sze Goszpodne z Dávida i vszega trplénja nyegovoga.

2. Kí je priszégno Goszpodni, i oblŭbo zmo'znomi Jákobovomi:

3. Nescsem v sztánek hi'ze mo-je notri idti, ni nescsem na le-go moje posztele lé'zti;

4. Nescsem moji ôcs na szen podati, ni z ozmiczami zadrêmati;

5. Dokecs nenáidem meszta Goszpodni, prebiválicsa zmo'znomi Jákobovomi.

6. Ovo, csŭli szmo od nyega, ka je bilo v Efrati; naisli szmo je na pôli Jairszkom.

7. Pojdmu vu nyegovo prebiválicse, i nakleknimo sze pri podnogaoniczi nôg nyegovi.

8. Sztani, Goszpodne, k poc-sinki tvojemi, — tí i Lada môcsi tvoje.

9. Popevje tvoji sze naj oble-cséjo z praviczov, i szvéti tvoji naj veszélo szpêvajo.

10. Za volo Dávida szlugo tvo-

jega, neodvr'zi lícza namáza-noga tvojega.

11. Goszpôd je priszégno Dá-vidi vu isztini, od stere neod-sztôpi: ednoga z száda têla tvojega poszadim na sztolec z tvojs.

12. Csi zdr'zŭjo szinovje tvoji právdó mojo, i szvedosztvo mo-je, na stero bom je vesío, i nyí otroczi bodo szedeli na sztôl-czi tvojem, na veke.

13. Ár szí je Goszpôd Siona odébrao i tam 'zelej prebívati.

14. Tŭ je moj pocsinék na ve-ke, tŭ scsém prebívati; ár sze mi dopáadne.

15. 'Zívis nyé jáko jáko blago-szlovim, ino nyé szíromáke na-szitim z krŭhom.

16. Nyé pope oblecsém z zve-licsanyem, i nyé szvéti jáko ve-szélo bodo szpêvali.

17. Tam more gori zíditi rôg Dávida; pripravo szem poszvêt nemázanomi mojemi.

18. Nepriátele nyegove oble-csém z szramôtov; ali na nyem bode czvela korôna nyegova.

CXXXIII. 'ZOLTÁR.

Drágoszt mira i jedínsztva.

1. Dávida peszem v vísisem Korusi.

Ovo, kak dobro, kak vugodno je bratom vjedínsztvi prebívati.

2. Liki drági bal'sam, z gláve doli tekôcsi na brádo, brádô

Arona, viszécso doli do gvan-
ta nyegovoga.

3. Liki rosza Hermona doli
kápajôcsa na Sionszke goré. Ár
je tam oblübo Goszpôd blago-
szlov i 'zítek, na veke.

CXXXIV. 'ZOLTÁR.

Czészt czérkevni szlugov.

1. Peszem v vísisem Korusi.

Ovo, hválte Goszpodna vszi
szlugi Goszpodnovi, szto-
jécsi vu hi'zi Goszpodnovoj
vsze nocsí.

2. Pozdigniterokévasek Szve-
tini, i hválte Goszpodna.

3. Tak te blagoszlovi Goszpôd
z Siona, kí je sztvôro nébo i
zemlo.

CXXXV. 'ZOLTÁR.

Hváldávanye za dobrôte bo'ze.

1. Halelujah!

Hválte imé Goszpodnovo,
hválte ga ví Goszpodnovi
szlugi.

2. Kí sztojíte vu hi'zi Goszpod-
na, vu trnáczej hi'ze Bogá na-
sega.

3. Hválte Goszpodna; ár je
Goszpôd dobrotiven: 'zoltáre
szpévajte iméni nyegovomi; ár
je prijaznívi.

4. Ár szi je Goszpôd Jákoa
odébrao, Izraela za lüdsztvo
lasztivno.

5. Ár znam, kâ je Goszpôd ve-
liki, i Goszpôd nas je vise vszê
bogôv.

6. Kakoli Goszpôd sesé, to vesi-
ní, na nébi i na zemli, vu môr-
ji i vu vszê globocsínaj.

7. Kí csiní obláke gori szhája-
ti od krajín zemle; kí blíszke
na de'zd'z obrácsa, i pücsa vö-
ter z szkrovni mészty nyegovi.

8. Kí je pobío v Egiptomi prvi-
rod csloveka ino od 'zivíne.

9. Poszlao je znamênya i csü-
da nad tébe Egiptom, nad Fara-
ona i vsze szluge nyegove.

10. Kí je vnôge národe pobío,
i zmo'zne Krále zpomôro.

11. Sichona, Amorreusov Krá-
la, Oga, Krála Básana, i vsze
Králevsztva Kanaánszka.

12. I dao je zemlo nyíhovo za
örocsíno, za örok szvojemi lüd-
sztvi Izraeli.

13. Goszpodne, imé tvoje je
vecsno: Goszpodne szpômenek
tvoj je od odvêtká, do odvêtká.

14. Ár Goszpôd bode szôdo
lüdsztvo szvoje, i nad szlugmi
szvojimi sze szmilüje.

15. Poganov bôgeczí szo szre-
bro i zláto, delo rôk cslovecsi.

16. Májo vüszta i negucsíjo,
ocsí májo i nevídijo.

17. Vüha májo, i necsüjejo,
niti nega níkse szape vu nyí vü-
sztaj.

18. K têm priglíhni bodejo, kí
je rédijo, i vszi, kí sze vu nyí
vüpajo.

19. Hi'za izraelszka, hválte
Goszpodna: hi'za Árona hválte
Goszpodna.

20. Víz hi'ze Levia, hválte Goszpodna; kí sze Bogá bojíte, hválte Goszpodna.

21. Hválen bojdi Goszpôd z Siona, kí v Jerusálemi prebíva. Halelujah!

CXXXVI. 'ZOLTÁR.

Hválodávanye za dobrôte i csüda Bo'za.

Hválte Goszpodna, ár je prijaznivi; ár je vecsna miloscsa nyegova.

2. Hválte Bogá bogôv; ár je vecsna miloscsa nyegova.

3. Hválte vsze goszpodé Goszpôda; ár je vecsna miloscsa nyegova.

4. Toga, kí csüda velika csiní szam jedíni; ár je vecsna miloscsa nyegova.

5. Kí je nebésza môdro sztvôro; ár je vecsna miloscsa nyegova.

6. Kí je zemlo vise vöd vöraszprésztro; ár je vecsna miloscsa nyegova.

7. Kí je sztvôro poszvête velike; ár je vecsna miloscsa nyegova.

8. Szuncze, naládanye vudne; ár je vecsna miloscsa nyegova.

9. Mészecz i zvêzde na ládanye vu nocsí; ár je vecsna miloscsa nyegova.

10. Kí je pobío Egiptom vu nyí prvorodi; ár je vecsna miloscsa nyegová.

11. I vö je szpelao Izraela 'z

nyí szredíne; ár je vecsna miloscsa nyegova.

12. Z zmo'znov rokôv i vövtégnyenov ramov; ár je vecsna miloscsa nyegova.

13. Kí je erdêese môrje razdêlo na dvôje; ár je vecsna miloscsa nyegova.

14. I prêk je pelao Izraela po szrêdi nyega; ár je vecsna miloscsa nyegova.

15. I pogübo Faraona, i vojszko nyegovo, vu erdêcesem môrji; ár je vecsna miloscsa nyegova.

16. Kí je vodo lüdsztvo szvoje po püszesávi; ár je vecsna miloscsa nyegova.

17. Kí je pobío Krále velike; ár je vecsna miloscsa nyegova.

18. I szpomôro Krále zname nite; ár je vecsna miloscsa nyegova.

19. Sichona, Krála Amoreusov; ár je vecsna miloscsa nyegova.

20. Oga, Krála v Basáni; ár je vecsna miloscsa nyegova.

21. I nyí dr'zêlo je dao za örocsíno; ár je vecsna miloscsa nyegova.

22. Za örocsíno szlugi szvojemí Izraeli; ár je vecsna miloscsa nyegova.

23. Kí sze je vu znísenosztina soj szpômeno z nász; ár je vecsna miloscsa.

24. I oszlôbodo je nász od na-

si protivníkov; ár je vecsna miloscsa nyegova.

25. Kí dá hráno vszákomi tēli; ár je miloscsa nyegova vecsna.

26. Hválte Bogá nebeszkoga; ár je miloscsa nyegova vecsna.

CXXXVII. 'ZOLTÁR.

Placsna peszem 'zidovov vu vōzi.

Pri vodáj Bábelá, tam szmo szedeli, inoszeplakali szpomenôcsi sze z Siona.

2. Na vrbe, tam naszrêdi — szmo poveszili hárfe nase.

3. Ár szo nász tam proszili, kí szo nász vōzivali, szpêvati, i med plakanyem veszélím bidti, govorécsi: Szpêvajte nam pêssem Siona.

4. Kak bi mogli szpêvati peszem Goszpodna, vu tühénszój zemli?

5. Csi sze szpozábim z tébe o Jerusálem! bojd' pozáblena dêszna moja.

6. Naj sze zgrábi jezik moj k nébi mojoj, csi te nebom szpomíno, csi nede nad Jerusálemom náj véksa radoszt moja.

7. Szpômeni sze Goszpodne z Edomitanczov, v dnévi Jerusálema erkôcsi: zrüste, zrüste vsze do grünta vu nyem doli.

8. Tí opüszcsena csí Bábelá, blá'zen, kí tebi z podrügacsanyem povrné, ka szí tí nam vesiníla.

9. Blá'zen, kí vzeme málicsko tvojo deczo, i razdrobí jo na kamni.

CXXXVIII. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt za bo'ze dobrôte.

1. Dávida (Zoltár).

Dícsim tebé z czêloga szrczá mojega, i pred bôgeci ti bodem 'zoltáre szpêvao.

2. Naklekne kôlina prôti szvétomi Templomi tvojemi, dícsó bodem imé tvoje, za volo miloscese tvoje, ino vernosztí tvoje; ár szí odícsó víse vszega imé tvoje po Rêcsi tvojój.

3. Vu dne, geto szem te zezávao, szí me poszlühno i darüvao szí môcs düsi mojoj.

4. Záto te bodo dícsili, Goszpodne, vszi Králove zemlé; ár esüjejo Rêcs vüszť tvoji.

5. I szpêvali bodo od sztez Goszpodnovi; ár je díka Goszpodna velika.

6. Ár je Goszpôd zvíseni; dônok sze zglédne na poníznoga: ôzdalecs pozna toga gizdávoga.

7. Csi hodim na szrêdi vu szti-szkávanyi, otávlas me; prôti szrditosztí nepriátelov moji vôtégnes rokô tvojo, ino mi pomágas z dêsznov tvojov.

8. Goszpôd konecť vesiní za mojo volo: Goszpodne, miloscsa tvoja je vecsna. Neosztavi dela rôk tvoji.

CXXXIX. 'ZOLTÁR.

Od Bo'ze szkrbnosztí, zmo'znosztí, i poszéd bivosztí.

1. Dávida 'Zoltár knaprêszpêvanyí.

Gospodne, ti mené zbrojávas, ino me poznas.

2. Tí znás moje szedênye, moje sztânênye; tí ôzdalecs razmis mîszli moje.

3. Hodim, ali lé'zem, tí szí okôli méne, i vsze moje poti naprêvîdis.

4. Ár nemam ni edne rêcsi na jeziki mojem; ovo, Gospodne, tí vszáko vês.

5. Ze vsze sztráni szí me tí obvzêo, i rokô tvojo dr'zís oberméne.

6. Szpoznanye eto je csüdnêse ino vîsise, kak bi je jasz szpôdoben bio zapopádnôti.

7. Kama bi odísao pred dûhom tvojim? i kama bi odbé'zao pred lîczom tvojim!

8. Csi bi sao vu nébo; tí szí tam, esí bi szí légao vu pékli, ovo, tí szí i tam.

9. Csi bi szí vzêo perôti zôrje, i prebívao binanájszkrádnym kráji môrja;

10. Itábi me rôka tvoja szprevájala, i dêsna tvoja bi me tam dr'zála.

11. Csi bi pa erkao: kmicza me 'ze szkriti má: escse i nôcs bi szvetloszt grátala okôli méne.

12. Ár i kmicza je nej kmicza pred tehom; i nôcs, kak dén, sze szvétio: kmicza je rávno tak pred tehom kako szvetloszt.

13. Ti ládas moje obîszti; tí szí bio z menom vu utrobi materé moje.

14. Dícsim te záto, kê szem csüdno sztvorjen; csüdna szo dela tvoja, i dûsa moja tô dobro razmi.

15. Moje kôszti szo nej bilé pred tehom szkrite, gda szem sztvorjen vu szkrovnom, geto szem osznávlan vu kríli zemle.

16. Tvoje ocsí szo mené vidile, gda szem escse nej bio osznovlen, i vu knige tvoje szo zápîszani bilí vszí dnévi, steri szo bidtí meli, gda je escse nyí nej bilo ni ednoga.

17. Kak dráge szo mi, o Bôg, mîszli od tébe, i kak velika je nyí summa.

18. Csi bi je mogao precsteti, vecs bi ji bilô, kak pêszka. Gda sze prebüdím, 'ze szem pri tebi.

19. O Bôg, bár bi szpomôro te neverne, ino bi odsztôpili od méne krvo'zelczy.

20. Ár hüda guesíjo prôti tebi, i nepriátelje tvoji te zanikâ jemléjo.

21. Jeli neodürjávam oni, kí tebé odürjávajo? i nemrzí sze mi od oni, kí sze prôti tebi podigávajo?

22. Krôto je odürjávam, i mam je za nepriátele.

23. Zbrojávaj me Bôg, i szkü-szi szreze moje: vardeni me i szpoznaj hotênye moje.

24. Iglédaj, jeli szem na hüdoj pôti; vodi me po vecsnoj sztezi.

CXL. 'ZOLTÁR.

Prosnya za resênye od nepriátelov i protivníkov.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpêvanyi.

2. **O**szlôbodi me Goszpodne od hüdoga csloveka, od csloveka szilo delajôcsega me vari.

3. Kí zlo mîszlijo vu szrezi, i vszâkdén boj szopíjo.

4. Osztríjo szvoj jezik, liki kacsâ, csemér vipere je pod lampami nyíhovimi. Selah.

5. Vari me, Goszpodne, od rôk ti neverni; prôti kriviczo csinêcsim lüdém mi pomágaj, kí vraziti setüjejo nogé moje.

6. Gizdâvezi mi szkrivomá mre'ze mecsejo, i z zankami vö raszpresztêrajo vlák na potí; szkopcze naleküjejo meni. Selah.

7. Jasz pa ercsém Goszpodni: Tí szi moj Bôg. Poszlühni Goszpodne glász moje prosnye.

8. Goszpodne, Goszpodne, zmo'zna obramba moja, kí zakrívâs glavô mojo vu hípi boja.

9. Neszpuni, Goszpodne, nevernômi 'zelênya; nepodpêraj

nyemi namenyávanya, naj sze kak nezvîszi. Selah.

10. Neszreca, od stere moji nepriátelje tanáts dr'zíjo, szpadni nyim na glávo.

11. 'Zarjávovôgelje pokrîjnyé; v ogen naj vr'ze nyé, i v jamo, da vecs nesztánejo.

12. Jezikászti cslovek neobsztojí na zemli; szilo csinêcsi hüdi cslovek bode preganyan i zpét vr'zen.

13. Vêm, Goszpôd vöszpela praviczto toga vbôgoga, i právdô szíromákov.

14. Tak ti pravicsni bodo dícsili imé tvoje, i ti bogábojécsi bodo prebívali pred líczom tvojim.

CXLI. 'ZOLTÁR.

Prosnya za pomôcs i obrambo.

1. Dávida 'Zoltár.

Goszpodne tebé zezávam; hí-ti k meni; poszlühni glász moj, gda k tebi kriesim.

2. Naj priêtne bodo pred te-bom molítve moje, kak kadílni áldov; pozdigávanye rôk moji, liki áldov vecserásni.

3. Goszpodne, vari vüsztâ moja, vari odpêranye lamp moji.

4. Nenagni szreczá mojega k hüdomi dugoványi, na zlo csinênye z nevernimi, z lüdmi hü-dôbo csinêcsimi: ali kê bi jo z szladsecza nyíhovoga.

5. Naj me bíje te pravicsen szmileno, naj me kára, li olia bal'zama naj nevtají glávi mo-

joj; ár escse i prosnye moje szo prôti hüdôbi nyíhovej.

6. Nyí szodezi sze naj doli zoszúnejo z pecsín, tak sze bodo poszlúhsala vesenyá moja, kâ szo lübezníva.

7. Kak sto zemlo razkápa i razré'ze: tak szo raztorjene kôszti nase notri do pekla.

8. Dönok na tébe, Goszpodne, Goszpodne glédajo ocsi moje; vu tebi sze vüпам; neosztavi düse moje.

9. Vari me od zank, stere szo mi nalekli, i od pászti hüdôdêlnikov.

10. Naj sze zgrábijo ti neverni vu lásztni mre'zaj szvoji, i navküpe, dokecs jasz mímo vui dem.

CXLII. 'ZOLTÁR.

Dávida prosnya za pomôcs i resénje.

1. Návuk Dávida i molénje gda je v lüknyi bio.

2. Glaszno kricsím k Goszpodni, glaszno sze Goszpodni molim.

3. Vövlejem pred nyim prosnyo moje, i oznanim pred nyim sztiszkávanye moje.

4. Gda je düsa moja vu 'zuko-szti, ti znás sztezo moje. Na pôti po steroy hodim, szo szkri-li mre'ze za méne.

5. Glédam na dêszo, i ovo, nega nikoga, ki bi me steo poznati; vesznola je obramba od

méne, niscse nemára za düso moje.

6. K tebi kricsím, Goszpodne, erkôcsi: tí szí moje vüpanye, tál moj vu zemli ti 'zívôcsi.

7. Poszlühni moje to'zbe; ár szem krôto pomenkao: oszlôbodi me od pregancsarov moji; ár szo mi prezmo'zni.

8. Vöpelaj z temnicze düso mo-jo, da bom dícsó imé tvoje. Ti pravicsni na moj sztran sztôpijo, gda meni dobrocsinío bo-des.

CXLIII. 'ZOLTÁR.

Pokôre molítev za odvnrénje hüdôb.

1. Dávida 'Zoltár.

Goszpodne, szlísaj prosnyo moje, poszlühni zdühávanye moje, za volo isztine tvoje; poszlühni me, za volo pravicze tvoje.

2. Neidi na szôdbo z szlugom tvojim; ár je nej csízti pred tebom ni eden 'zívôcsi.

3. Ár nepriátel pregánya düso moje, na zemlo klácsi 'zítek moj: v kmiczo me poszája, kak te mrtve na szvétí.

4. Da pomenkáva düh moj, i znôtra vu meni pogible szreze moje.

5. Jasz sze szpomínam z preminôcsi dnévov, gucsím od vszê tvoji dêl, i od náprav rôk tvoji szí premislávam.

6. Raszpresztéram roké moje k tebi; düsa moja 'zéja tebé kak szüha zemla. Selah.

7. Goszpodne odgôvori mi szko-ro; moj dûh mi zmenkáva, ne-szkrívaj lícza tvojege pred me-nom, da nebom glíhni k tēm, kí doli odhájajo vu grob.

8. Dáj mi zránya szlísati mi-losceso tvojo; ár sze vu tebi vü-pam. Oznani mi pôt, po steroy mam hoditi; ár k tebi podigá-vam dûso mojo.

9. Oszlôbodi me od nepriáte-lov moji, Goszpodne: pri tebi mam ogrambo.

10. Vesi me csiniti pôleg tvo-je vôle; ár szi tí moj Bôg: dûh tvoj me naj pela po rávni szte-záj.

11. Goszpodne, dáj mi rász-hládjenyé, za volo iména tvo-jega: vözpelaj dûso mojo z szti-szkávanya, za volo pravieze tvoje.

12. I za volo miloscese tvoje vösztrêbi nepriátele moje, i po-gübi je vsze, kí sztiszkávajo dû-so mojo; ár szem jasz szluga tvoj.

CXLIV. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt i prosnya za obládanye.

1. Dávida 'Zoltár.

Hválen bojdi Bôg, pecsína moja, kí roké moje vesí bojüvati, i prszte moje vojszkü-vati.

2. Miloscesa moja, i grád moj, obramba moja i oszloboditel moj; zászloba moja, vu kom sze vü-pam, i kí mi podvr'ze lüd-sztvo moje.

3. Goszpodne, ka je cslovek, kâ sze kre nyega gori vze-més? ino szin cslovecsi, kâ máras za nyega.

4. Cslovek je szpodoben k már-noszt; dnévi nyegovi szo, kak széncza minôcsa.

5. Goszpodne, nagni nebésza tvoja i doli sztôpi: dotekni sze gôr, da sze kadíjo.

6. Püszti blísk i raztori je; poslisztrêle tvoje, ino je szaszi.

7. Vtégni rokô tvojo z viszi-koszt, ino me obráni: vö me vtrgni z vöd veliki, z rôk tühénczov.

8. Nyí vüszta vesíjo márna, i dészna nyíhova je dészna lá'zi.

9. O Bôg! nôvo peszem bom ti szpêvao, na deszét sztrünaj bom ti 'zoltáre popêvao.

10. Kí dávas obládnoszt Krá-lom, i oszlobodís Dávida szlu-go tvojege od lüdomorszokoga mecsa.

11. Rêsi me, ino me oszlôbodi z rôk szinôv tühénszki, nyí vü-szta márna gucsíjo, i dészna nyí-hova je dészna jálma.

12. Da szinôvjé nasi gori zra-sztéjo vu szvojoj mladoszt, kak lêpe mladike; i cserí nase, kak na szpodobo kamnov czérkevni vözoszêkano kaménye.

13. Da nase kámre pune bodo, vödávajôcse edno potrêbo za drügov; i ovczé nase plodijo jezero, i deszét jezér po nasi veszniczaj.

14. Nasi jünczi tücsni bodejo. Da nede niksega kvára, ni zgübieska, ni sztaranya vu nasi viliczaj.

15. Blá'zeno lüdsztvo, sterösze tak má! ali i blá'zéno, steromi je Goszpôd Bôg.

CXLV. 'ZOLTÁR.

Hvála za Krisztusovo králevsztvo i toga dobrôte.

1. Dávida hvála.

Zvisávam te, Bôg moj i Král moj, i hválo bodem imé tvoje na vek i veke.

2. Hválo te bodem vszákden, i hválo bom imé tvoje na vek i veke.

3. Goszpôd je veliki, i velike hvále vrêden, i díka nyegova je neprebrojena.

4. Rod roda bode dícsó dela tvoja, i nazveszesávaó zmo'znoszt tvojo.

5. Gúcsao bom od szvetle díke préczimbetvoje, i od csüd tvoji.

6. Da bode sze gúcsalo od díke sztrasni dêl tvoji, inosze nazveszesávaala zmo'znoszt tvoja.

7. Da sze csesztí szpômenek tvoje vnôge dobrôte, i glászí pravieza tvoja.

8. Milosztiven i szmileni je Goszpôd; dugotrplivi i velike dobrôte.

9. Dober je Goszpôd k vszê, ino sze szmilüje nad vszêmi delami szvojimi.

10. Naj te hválijó, Goszpodne, vsza tvoja dela, i szvéti tvoji te naj csesztíjo.

11. Naj díko králevsztva tvoje glászijo, i od zmo'znoszt tvoje gucsíjo.

12. Da na znánye dájo szinom cslovecsím zmo'znoszt tvojo, i szvetlo díko králevsztva tvoje.

13. Králevsztvo tvoje je králevsztvo vszê vek i vêk, i vladársztvo tvoje od vszega roda do vszega roda.

14. Goszpôd podpéra vsze, kí szpádnóti seséjo, i gori oprávi vsze pobitte.

15. Vszê ocsí na tébe glédajo, i tí nyim dávas jêsztvino vu priêtnom vrêmeni.

16. Odprês roké tvoje i nâszitis vsze, ka 'zivé, z dobrôtov.

17. Pravicsen je Goszpôd vu vszê potáj, i szvéti vu vszê, djányi szvojem.

18. Blüzi je Goszpôd vszê, kí nyega zezávajo; vszê, kí ga molijo vu isztini.

19. Volo oni, kí sze ga bojíjo szpuni, i krícsanye nyíhovo poszlühne, ino je zmore.

20. Varje Goszpôd vsze, kí ga lübijó; i pogübi vsze neverne.

21. Hválo Goszpodna bodo glászila vüsztá moja, i hválilo bode vszáko têlo imé nyegovo szvéto, na vsze vek i veke.

CXLVI. 'ZOLTÁR.

Od práve vüpazni vu Bôgi.

1. Halelujah!

Hváli Goszpodna düsa moja.
2. Hválo bodem Goszpodna, dokecs bom 'zívo, 'zoltáre bom szpévao Bôgi mojemi, kak dugo jesztem.

3. Ne zaná sajte sze na poglavnike; na sziní lüdí, vu kí ne ga zvelicsanya.

4. Ár vöodíde düh nyegov, i on more, z zemlov posztánoti; vu onom dnêvi prêdejo vsza nakanênnya nyegova.

5. Blá'zen, kogá pomôcs je Bôg Já koba, koga vüpazen je polo'zena vu Goszpodnom Bôgi nyegovom.

6. Kí je sztvôro nébo i zemlo, môrje i vsza, stera szo vu nyí, kí zdr'zi vernoszt na veke.

7. Kí szprávi práviczo tim obte'zenim; kí dá krüh tim lacsnim. Goszpôd vörêsi vôznike.

8. Goszpôd odpré ocsí szlêpim: Goszpôd gori oprávla, kí szo doli pobiti; Goszpôd lübi pravicsne.

9. Goszpôd varje tühéncza, szirôte i vdovicze hráni; ali pôti ti neverni veszne.

10. Goszpôd bode kralüvao na veke: o Sion, tvoj Bôg od odvêtká od odvêtká. — Halelujah!

CXLVII. 'ZOLTÁR.

Odümlávanye na zahválnoszt za szkrbnosênnye i dobrôte Bo'ze.

Hválte Goszpodna; ár je tô drágo i dobro; 'zoltáre szpévajte Bôgi nasemi, ár je nászládna i lêpa eta hvála.

2. Goszpôd zída Jerusálem, i pregnáne Izraela vküp szprávi.

3. On zvrácsi one, kí szo potrtoga szreza, ino obe'züje nyí boleznoszti.

4. On csté raczun zvêzd, i vsze po iméni zové.

5. Veliki je Goszpôd nas i prezmó'zen, i modrôszt nyegova je nezbroyena.

6. Goszpôd gori pomága te nevolne, do zemle ponízi te neverne.

7. Szpévajte Goszpodni z dícsênnyem; 'zoltáre szpévajte Bôgi nasemi na hárfi.

8. Kí nébo z oblákmi zakríje, i dáva de'zd'z zemli; kí da trávi na goráj rászti.

9. Kí dáva 'zivini nyé krmo, tim mládim vranam, stere k nyemi kricsíjo.

10. Neradíje sze vu môcsi konya; niti nema dopádnennyá vu mo'zki golênaj.

11. Prietni szo nyemi, kí sze ga bojíjo, kí sze vüpajo vu miloscsi nyegovoj.

12. Hváli Goszpodna, Jerusálem! Sion, hváli Bogá tvoje ga!

13. Ár on potrdjáva zápore

vrát tvoji; on blagoszlávla o-troke tvoje na szrêdi, v tebi.

14. On dá krajínam tvojim mír; z náj lepšov pseníczov te naszicsáva.

15. On vöposíla rêcs szvojo na zemlo, rêcs nyegova hitro be'zí.

16. On dáva sznêg, liki vuno; szrén, kak pepél raszipáva.

17. Kí lücsa tocsó, kak drum-ble. Pred mrazom nyegovim sto obsztóji?

18. Vö püszti szapo szvojo, i preczi sze rasztópijo; dá vötri píhati, i vodé tecséjo.

19. Nazveszesáva Járobi Rêcs szvojo, násztave szvoje ino szôdbo szvojo Izraeli.

20. Nej je csinío tak ni edno-mi národi, niti szo szôdbe nye-gove nej szpoznali. — Halelu-jah!

CXLVIII. 'ZOLTÁR.

Obüdjavanye vszé sztvorjeni sztvár, naj Bogá dícsíjo.

1. Halelujah!

Hválte Goszpodna, nebésza, hválte nyega viszíne.

2. Hválte nyega vszi nyegovi angelje: hválte ga vszi nyego-vi serezje.

3. Hválte ga, szuncze i mê-szecz; hválte nyega vsze szvet-le zvêzde.

4. Hválte ga nebész nebésza, i vodé stere szo vise nebész.

5. Naj hválijo imé Goszpodna; ár je On velo, i sztvorjena szo.

6. Potrdo je je na vsze vek i

veke; dao nyim je réd, steroga nepresztópijo.

7. Hválte Goszpodna zemla, czetribe i vsze globocsíne;

8. Ogen, tocsa, sznêg, meglá; szlápi, steri nyegovo rêcs o-právlajo;

9. Goré, i vszi bregôvje, i sza-doveno drevjo i vsze czedrovje.

10. Zvirína i 'zivína; lazécse sztvári i létajôcse fticze.

11. Ví Králove zemelszki, i vszi národje; poglavárje i vszi szodezi zemlé.

12. Mladénczi i devójke; i sztarczy z mládimi.

13. Naj dícsíjo imé Goszpod-novo; ár li nyegovo imé je o-díceno: díka nyegova je vise nébe i zemlé.

14. On zviszi rôg szvojegalüd-sztva, hválijo ga vszi szvéti; szinôve izraelszki, lüdsztvo nyemi sze bl'zajôcse. — Hale-lujah!

CXLIX. 'ZOLTÁR.

Hvála za razsürjavanye Evangeliuma Krisztusovoga.

1. Halelujah!

Szpêvajte Goszpodni peszem nôvo; hvála nyegova je vu szpráviscsi ti szvéti.

2. Veszéli sze Izrael, vu Sztvo-riteli szvojem: szinôvje Siona sze naj radüjejo vu Králi szvo-jem.

3. Hválte imé nyegovo z'zveg-lámi: dícte ga z bobnom i czi-tharov.

4. Ár sze je dopadnolo Goszpodni vu lüdsztvi szvojem: On koronüje te vbôge z oszlobodjênyem.

3. Ti szvéti naj bodejo veszé-li vu dicsênyi, i veszelijo sze na sztélaj szvoji.

6. Zvisávanye Bôga naj bode vu grlinyíhovom, i mecs z obej sztráni osztricz majôcsi vu rokáj nyíhovi.

7. Na csinênye zadomeszcsávanya nad poganmi; i kastiganya nad národmi.

8. Na vézanye Králov nyíhovi z lanczi; i ti poglavîtêsi nyíhovi v 'zelezo dêvanye;

9. Na csinênye 'z nyimi pôleg právde popíszane. Tô de díka vszê nyegovi szvéti! — Halelujah!

CL. 'ZOLTÁR.

Opomína, naj hválijo Bogá.

1. Halelujah!

Hválte Goszpodna vu Szveti-ni nyegovoj; hválte ga vu krepkoszti nébe zmo'znošti nyegove.

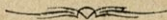
2. Hválte nyega vu nyegovi zmo'zni delaj: hválte ga pôleg nyegove vnôge díke.

3. Hválte nyega z glasznim tromböntanyem; hválte ga z 'zoltármi i czitharami.

4. Hválte ga z bobnom i 'zveglóv; z goszlami i orgonami.

5. Hválte nyega zglasznimi czimbolami; hválte ga z czinkajôcsimi czimbolami.

6. Vszáka düsa hváli Goszpodna! — Halelujah!

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000048545

